STEPHEN KING

BURTININKAS IR KRISTALAS

ANTRA KNYGA

Stephen King

BURTININKAS IR KRISTALAS

Romanas

ANTRA KNYGA

Iš anglų kalbos vertė

BRONIUS BRUŽAS

KAUNAS
2002

Stephen King. Rinktiniai raštai, 39 tomas

WIZARD AND GLASS
London, Hodder & Stoughton, 1997

UDK 820(73)-3
Ki-108

www.eridanas.lt

ISBN 9986-97-084-1

INTERLIUDIJA
KANZASAS, KAŽKUR, KAŽKADA

Edis pasimuistė. Aplinkui, nelyginant bjauri uošvė, inkštė tirpyklė. Viršuje tviskėjo žvaigždės, ryškiai, tarsi žadindamos naujas viltis... arba klastingus norus. Jis pažvelgė į Siuzaną, parietusią po savimi kojų strampgalius; dirstelėjo į Džeiką, tebevalgantį buritą; nukreipė akis į Oi, paguldžiusį savo snukį ant berniuko kulkšnies ir neatitraukiantį nuo jo susižavėjimą spinduliuojančių akių.

Laužas pamažu prigeso. Tą patį galima buvo pasakyti ir apie Demono mėnulį, blankiai žėruojantį vakaruose.

- Rolandai. - Edžiui pasirodė, kad jo balsas girgžda, kaip surūdijęs ratas.

Šaulys, kuris nutilo norėdamas siurbtelėti vandens, atsigręžė į bendražygį ir pakėlė antakius.

- Iš kur tu žinai visas smulkmenas?

Rolandas šyptelėjo.

- Nemanau, jog tau iš tikrųjų tai rūpi.

Jis sakė tiesą - pagyvenęs randuotas ilgšis retai kada klysdavo. Šioji savybė ypač erzino Edį.

- Gerai, kiek laiko tu kalbėjai? *Štai,* kas man įdomu.

- Tu pavargai? Užsimanei miego?

Jis iš manęs šaiposi, pagalvojo Edis tuo pačiu suprasdamas, kad Šaulys šneka rimtai. Ne, jis nepavargo. Raumenys nė trupučio nesustingo, nors jis sukryžiavo kojas dar tada, kai Rolandas pradėjo pasakoti apie Rėją ir kristalą. Nekankino nei poreikis nusilengvinti, nei alkis. Džeikas kramsnojo burito likučius... todėl, kad jie *buvo.* Dėl tos pačios priežasties žmonės kopia į Everesto kalną. Kodėl jis turėtų jaustis alkanas arba mieguistas? Juk laužas dar nesudegė iki galo, mėnulis nenusileido.

Išvydęs Rolando akyse linksmus žiburiukus, Edis suvokė, kad Šaulys perskaitė jo mintis.

- Ne. Aš nenoriu miego. Bet... tu kalbėjai taip *ilgai.* - Jis nutilo,

žvilgtelėjo į savo rankas, vėl pakėlė galvą ir neryžtingai nusišypsojo. - Atrodo, lyg būtų praėjusi ne viena diena.

- Jau sakiau, kad laikas čia kitoks. Dabar pats matai. Naktų trukmė skiriasi. Dienų - taip pat... Tačiau laiko neatitikimus labiau pastebime naktimis, ar ne?

- Valandas ištempia tirpyklė? - paminėjęs ją Edis dar aiškiau išgirdo vibruojantį metalinį zvimbimą, tarytum prie ausies skraidytų didžiausias pasaulyje uodas.

- Gal ir padeda ištempti... visgi, tai labiau priklauso nuo mano pasaulio ypatumų.

Tarsi pabusdama iš saldaus sapno sukrutėjo Siuzana. Ji įbedė į Edį nekantrias akis.

- Netrukdyk jam pasakoti.

- Taip, - įsiterpė Džeikas, - netrukdyk jam pasakoti.

Nepakeldamas snukučio nuo berniuko kulkšnies Oi pridėjo:

- Am. Akoti.

- Gerai, - skėstelėjo rankomis Edis. - Jokių problemų.

Rolandas nužvelgė juos paeiliui.

- Ar tikrai to norite? Likusi dalis... - jis neužbaigė sakinio, ir Edis sumojo, kad Rolandas išsigandęs.

- Tęsk, - tyliai paragino Edis. - Pasakok viską, kas buvo. - Jis apsidairė. Kanzasas. Visi keliauninkai tebėra Kanzase. Kažkur, kažkada. Jį apėmė jausmas, jog čia pat, netoliese, slypi Medžisas ir niekada anksčiau neregėti žmonės - Kordelija, Džonas, Brajanas Hukis, Šimis, Gražuolė, Ketbertas Olgudas... ir Siuzena, kurios neteko Rolandas. Todėl, kad šiose apylinkėse realybė sudilusi, kaip senų džinsinių kelnių sėdimoji. Tamsa išsilaikys tiek, kiek reikės pasakotojui. Edis nebuvo tikras, kad Rolandas pastebi sutemas. Nieko nuostabaus. Jo sąmonę senų seniausiai apgaubė naktis, nežadanti užleisti vietos aušrai.

Edis palietė sudiržusį senojo žudiko delną. Palietė švelniai, su meile.

- Tęsk, Rolandai. Išklok savo istoriją iki galo.

- Iki pat galo, - svajingai pridūrė Siuzana. - Atverk opą. - Jos akyse spindėjo mėnulio šviesa.

- Iki pat galo, - burbtelėjo Džeikas.

- Alo, - sušnibždėjo Oi.

Rolandas suspaudė Edžio ranką, po akimirkos ją paleido. Tylėda-

mas įsižiūrėjo į blėstantį laužą. Matyt ieškojo tinkamų žodžių. Tikrino duris, kol pagaliau vieną pavyko pradaryti. Už jų atsivėręs vaizdas privertė Šaulį nusišypsoti ir kilstelėti galvą.

- Tikra meilė yra nuobodi, - tarė jis.

- *Ką?*

- Tikra meilė yra nuobodi, - pakartojo Rolandas. - Nuobodi, kaip ir visi stiprūs narkotikai, prie kurių greitai priprantama...

TREČIA DALIS
TEPRASIDEDA PJŪTIS

I skyrius
ŠVIEČIANT MEDŽIOKLĖS MĖNULIUI

1

Tikra meilė yra nuobodi, kaip ir visi stiprūs narkotikai, prie kurių greitai priprantama - porai susipažinus, bučiniai netrukus apsitraukia banalybės pluta, glamonės įgrista... suprantama, ne tiems, kurie bučiuojasi ir glamonėjasi regėdami pasaulį ryškesnėmis spalvomis. Kaip ir kiti stiprūs narkotikai, tikra pirmoji meilė domina tiktai jos apžavų aukas.

Be to, kaip ir kiti stiprūs narkotikai, tikra pirmoji meilė slepia savyje pavojus.

2

Kai kas vadino Medžioklę paskutiniu vasaros mėnuliu. Kiti tvirtino, esą ji atkeliauja į padanges rudens pradžioje. Kad ir kaip ten būtų, tai reiškė pokyčius feodo gyvenime. Prieš išplaukdami į jūrą, po neperšlampamais apsiaustais vyrai apsivilkdavo megztinius, kad apsisaugotų nuo žvarbaus, vis labiau gelиančio vėjo. Milžiniškuose feodo soduose į šiaurę nuo Hambrio (bei mažesniuosiuose, kurie priklausė Džonui Kroidonui, Henriui Vertneriui, Džeikui Vaitui ir paniurėlei turtuolei Koralai Torin) pasirodydavo obuolių rinkėjai, nešantys su savimi aplūžusias kopėtėles; paskui juos sekdavo arklių tempiami vežimai, pilni tuščių statinių. Pradėjus veikti obuolių spaustuvėms, nuo sidro gamyklėlių (ypač nuo didžiųjų sidro rūmų, esančių už mylios į šiaurę nuo "Jūros pakrantės") kartu su vėju padvelkdavo saldūs kvapai. Atokiau nuo Švariosios jūros, kaip ir anksčiau, dienos būdavo šiltos, giedrame danguje nesimatydavo nė vieno debesėlio, tačiau tikrasis vasaros karštis iškeliaudavo drauge su Prekeivio mėnuliu. Per vieną savaitę užsibaigdavo paskutinė šienapjūtė, kuri, tiesą sakant, ne itin gausiai papildydavo šieno atsargas. Rančeriai bei fermeriai

keikdavosi, krapštydavo pakaušius ir klausdavo savęs, ar buvo verta taip vargintis... tačiau, užslinkus šaltam, lietingam kovui, kai palengva tuštėdavo aruodai ir daržinės, jie džiaugdavosi, kad rudenį neleisdavo sau tingėti. Feodo daržuose - didžiaisiais galėjo pasigirti rančeriai, mažesnieji priklausė fermeriams, o miestiečiai tenkinosi miniatiūriniais žemės sklypeliais savo galiniuose kiemuose - vis daugiau laiko praleisdavo vyrai, moterys ir vaikai, apsivilkę senus drabužius, užsimovę nutrintus batus, slėpdamiesi nuo lietaus po *sombreros*. Kelnes visada pasirišdavo prie kulkšnių, nes, patekėjus Medžioklės mėnuliui, iš dykumos į rytus atplūsdavo galybė gyvačių ir skorpionų. Dar nenušvitus senajam Demono mėnuliui, priešais "Klajūnų pastogę" ir maisto prekių parduotuvę ant stulpų pakibdavo nudobtos barškuolės. Kitos įstaigos puošdavosi panašiai, tačiau prizas, teikiamas Pjūties dieną už daugiausiai nuluptų odų, visuomet atitekdavo smuklei arba krautuvėlei. Susirišusios plaukus skarelėmis, pasidabinusios krūtines amuletais, kurie turėdavo garantuoti gausų derlių, moterys triūsdavo laukuose bei soduose, daržovėmis pildydavo vieną dėžę po kitos. Iš pradžių surinkdavo paskutinius pomidorus, agurkus, kukurūzų burbuoles. Vėliau, trumpėjant dienoms, artėjant rudeninėms audroms, ateidavo eilė moliūgams, morkoms, aguročiams, bulvėms. Medžise gyventojai plušėdavo nuimdami derlių, tuo tarpu danguje, kiekvieną žvaigždėtą naktį Medžioklė vis aiškiau įtempdavo savo lanką tarsi taikydamasi į rytinius, už bekraštės jūros glūdinčius kraštus, kurių nebuvo matęs nė vienas Viduriniojo pasaulio vyras ar moteris.

3

Papuolus į stiprių narkotikų - heroino, nelabojo žolės, tikros meilės - voratinklį, neretai prisieina tipenti ant plono gyvenimo lyno, mėginti išlaikyti pusiausvyrą tarp slaptumo ir ekstazės. Tai sudėtinga užduotis netgi žmogui, sugebančiam blaiviai protauti. Jei esi apimtas euforijos būsenos, gali lengvai nuskrieti į bedugnę. Jei tampysi sėkmę už ausų ilgėlesnį laiko tarpą, tokios lemties *neišvengsi*.

Bent tiek gerai, kad Rolandas ir Siuzena žinojo esantys užvaldyti euforijos. Be to, jiems nereikės saugoti paslapties amžinai. Tiktai iki Pjūties mugės. Didiesiems karstų medžiotojams išlindus iš priedangos, viskas labai greitai pasikeistų. Pirmąjį ėjimą gali atlikti kiti žaidėjai, mąstė Rolandas, tačiau jiems neabejotinai pagelbėtų Džonas su savo sėbrais, keliantys ypač didelę grėsmę trims vaikinams iš vidinių feodų.

Kaip žmonės, apsvaigęs nuo meilės, jaunuoliai buvo pakankamai atsargūs. Jie niekada nesusitikinėdavo vienoje vietoje ir vienu metu du kartus iš eilės, jie niekada nesislėpdavo keliaudami į pasimatymus. Hambryje į raitelius mažai kas kreipdavo dėmesį, užtat slapukai iš karto patraukdavo akį. Siuzena nemeluodavo tvirtindama, neva ji ruošiasi joti pas draugus (nors tie nebūtų atsisakę padėti); jei sieki užsitikrinti alibi, vadinasi, turi įdomių paslapčių. Mergina spėjo, jog dažnos jos išvykos - ypač vakarinės - vis labiau erzino tetą Kordą, tačiau kol kas ši taikstėsi su Siuzenos aiškinimais, esą jai reikia laiko pabūti vienai, pamąstyti apie pažadus ir susigyventi su atsakomybe, kurią teko užsiversti sau ant pečių. Ironiškai skamba, tačiau toks pasiūlymas pirmą kartą nuskambėjo iš Kioso kalvos raganos lūpų.

Jie susitikdavo gluosnių giraitėje, tuščiose valčių pašiūrėse, kėpsančiose šiaurinėje įlankos dalyje, avių augintojo trobelėje netoli Kioso, apleistoje fermerio lūšnoje, kyšančioje tarp Prastažolės. Apšepusiose patalpose, panašiose į tas landynes, kuriose kiurkso narkomanai, besisvaiginantys kvaišalais. Siuzena bei Rolandas nematė trūnijančių sienų, skylių stoguose ar šlapių, žuvimi dvokiančių tinklų. Apakusius iš meilės žavėjo kiekvienas pasaulio randas.

Karštligiško džiaugsmo kupinų savaičių pradžioje jie du sykius pasinaudojo rausvuoju akmeniu, įmūrytu į galinę parko sieną, kad susitartų dėl pasimatymų, bet vėliau vidinis balsas perspėjo Rolandą taip nerizikuoti: akmuo tinka vaikams, žaidžiantiems paslaptis, o jiedu išaugo iš vaikystės amžiaus. Jeigu jų meilė iškiltų viešumon, tremtis pasirodytų besanti pati švelniausia bausmė. Rausvoji mūro dalis pernelyg krito į akis. Atsitiktinai perimta žinutė - nepaisant sunkiai įskaitomo rašto ir miglotos prasmės - būtų mirtinai pavojinga.

Kur kas saugiau naudotis Šimio paslaugomis. Po kvaila berniuko šypsena slypėjo neįtikėtinas... diskretiškumas. Rolandas ilgai apie tai mąstė, bet nepajėgė sugalvoti tikslesnio žodžio. Gebėjimas tylėti neturėjo nieko bendro su apdairiu sumanumu. Šimis nepasižymėjo pastarąja savybe. Kas gali teigti, kad žmogui, kuris nesugeba meluoti žiūrėdamas tiesiai į pašnekovo akis, nestinga gudrumo?

Skaisčiai žėruojant fizinės meilės liepsnoms, jaunuoliai prašė Šimio pagalbos pustuzinį kartų per penkias savaitės, tris sykius tarėsi dėl pasimatymo, porą kartų norėjo pakeisti susitikimo vietą, ir vieną - atšaukti, kadangi Siuzena pastebėjo raitelius “Pianino” rančoje, gaudančius nuo kaimenės nuklydusius arklius šalia jų pamėgtos fermerio lūšnos

Šimis niekuo neužkliuvo perspėjančiam vidiniam balsui... tačiau

netrukus prakalbo Rolando sąžinė. Pasidalinus savo mintimis su Siuzena (kai abu gulėjo nuogi ant balno gūnios), paaiškėjo, kad mylimąją kankino tokios pačios abejonės. Jie elgėsi negarbingai rizikuodami berniuko saugumu. Ši išvada paskatino porelę tartis dėl pasimatymų be tarpininkų. Negalėdama su juo susitikti, ji padžiaus ant palangės raudonus marškinius. Jeigu Rolandą sutrukdys svarbūs reikalai, jis numes baltą akmenį į šiaurinį vandens siurblio aikštelės kampą, priešais Hukio arklidę. Blogiausiu atveju, jiems lieka rausvasis akmuo Žaliosios Širdies parko sienoje. Verčiau taip rizikuoti, negu įtraukti Šimį į pavojingą jųdviejų meilės romaną.

Iš pradžių Ketbertas su Alenu netikėjo savo akimis matydami, kaip Rolandas grimzta į stipraus narkotiko liūną. Vėliau nuostabą ir pavydą pakeitė tylus siaubas. Trijulę išsiuntė į tariamai saugų kraštą, o jie pakliuvo į sąmokslo sūkurį. Atvyko į feodą ir sužinojo, jog vietinė aukštuomenės grietinėlė persimetė į pikčiausio Aljanso priešo pusę. Įgijo tris asmeninius priešus, kietus vyrukus, kurie greičiausiai nudaigojo tiek žmonių, kad šie nebūtų išsitelkę net erdviose kapinėse. Tačiau jaunuoliams tai buvo nė motais. Jiems vadovaujantis bičiulis pakilo bendramokslių akyse kone iki pusdievio padėties, kai nugalėjo Kortą (su vanago pagalba!) ir tapo šauliu, būdamas neįtikėtinai jauno amžiaus, vos keturiolikos metų. Vaikinai labai didžiavosi, kad išvykdami iš Gileado gavo tikrus ginklus, bet dabar suprato, jog tie nieko nereikš, kai teks stoti prieš paslaptingas Hambrio ir viso feodo jėgas. Šiuo metu jie galėjo pasikliauti tiktai Rolandu...

- Jis kaip revolveris, įkritęs į upelį, - vieną vakarą pasiskundė Ketbertas, jų kapitonui išjojus pasimatyti su Siuzena. Virš barako prieangio spindėjo jaunas Medžioklės mėnulis. - Dievai žino, ar jis galėtų šaudyti ištrauktas iš vandens ir išdžiovintas.

- Palauk, nebruzdėk. - Alenas žvilgtelėjo į turėklus ir po pauzės vėl kreipėsi į Ketbertą vildamasis, kad pavyks jį pralinksminti (įprastomis aplinkybėmis tokia užduotis nebūtų labai sunki): - Kur tavo žvalgas? Prigulė pailsėti?

Klausimas dar labiau suerzino Ketbertą. Jis nematė kovo kaukolės jau daugelį dienų ir buvo įsitikinęs, jog tai - blogą lemiantis ženklas.

- Kažkur išnyko, - atsiliepė vaikinas piktai dėbčiodamas į vakarus, kur nušuoliavo Rolandas, raitas ant savo didžiojo žirgo. - Spėju, kad jį pradanginau. Panašiai, kaip vienas vyriokas, pametęs savo protą, širdį ir sveiką nuovoką.

- Nieko jam neatsitiks, - neryžtingai tarstelėjo Alenas. - Tu pažįsti Rolandą nę blogiau už mane, Bertai - pažinojome jį visą gyvenimą. Nieko jam neatsitiks.

Ketberto atsakymas nuskambėjo tyliai, be įprastų linksmų gaidelių:

- Kažkodėl man rodos, kad aš per menkai jį pažįstu.

Jie abu mėgino pašnekėti su Rolandu, kiekvienas savaip, ir abu sulaukė vienodos reakcijos - paprasčiau kalbant, jų pastangos buvo bevaisės. Miglotą (ir šiek tiek neramų) išsiblaškiusį žvilgsnį, kuris pasirodydavo draugo akyse, jam besiklausant monologo, teko regėti visiems, kas bent kartą bandė įkalbėti narkomaną atsisakyti kvaišalų. Tas žvilgsnis bylojo, kad Rolando mintis pavergė Siuzenos veidas, Siuzenos odos kvapas, stangrus Siuzenos kūnas. Tiesą sakant, žodis "pavergė" skamba kvailai. Čia labiau tiktų "apsėdo".

- Aš truputį nekenčiu merginos už tai, ką ji padarė, - pratęsė Ketbertas, ir Alenui pasirodė, kad jo balse sumišo pavydas, nusivylimas ir baimė. - Gal net daugiau nei truputį.

- Liaukis tauškęs nesąmones! - priblokštas papriekaištavo Alenas. - Ji nėra atsakinga...

- Argi? Kas ėjo su juo į Citgą? Kas matė tai, ką jis regėjo? Dievai žino, ką Rolandas pasakoja savo išrinktajai, kai jiedu nustoja vaizduoti pabaisą su dvejomis nugaromis. O ji anaiptol ne kvaila. Ar pameni, kaip gudriai perdavė mums kapšelį? Guldau galvą, kad ji žino kelianti mums rimtų problemų. *Privalo* žinoti!

Kartėlį atspindintis veidas išgąsdino Aleną. *Bertas pavydi Siuzenai, nes ši pagrobė geriausią jo draugą. Vis dėlto kur kas blogiau, kad jis pavydi geriausiam savo draugui, nes tam atiteko gražiausia pasaulyje mergina.*

Alenas pasilenkė, ištiesė ranką, stvėrė Ketbertui už peties. Šis nukreipė niaurų žvilgsnį nuo barako kiemelio ir apstulbo išvydęs rūsčią bičiulio veido išraišką.

- Tai *ka*, - pratarė Alenas.

Ketbertas prunkštelėjo.

- Jei mane vaišintų pietumis kiekvieną kartą, kai kažkas užsimanytų kaltinti *ka* dėl vagystės, gašlumo ar kitų žmogiškų silpnybių...

Alenas tvirčiau sugniaužė pirštus. Po skausmo dūrio Bertas įdėmiai pažiūrėjo į bičiulio veidą, bet nesiruošė atšokti į šalį. Juokdariška prigimtis laikinai nuslinko į tamsią širdies kertelę.

- Mes neturime teisės jų kaltinti, - pareiškė Alenas. - Nejau ne-

suprantі? *Negalime* jų kaltinti dėl *ka* įnorių. Privalome tai įsisąmoninti. Mums jo reikia. Gali būti, kad prireiks ir jos.

Ketbertas ilgą laiką spoksojo į Aleno akis. Regis, jo viduje grūmėsi pyktis ir blaivus protas. Galų gale pastarasis nugalėjo (tikriausiai trumpam).

- Gerai, sutinku. Tai *ka* - visiems parankus atpirkimo ožys. Tam ir egzistuoja didysis nematomas pasaulis, ar ne? Kad galėtume suversti kaltę dėl savo kvailybės. O dabar paleisk mane, Alai, antraip išnarinsi petį.

Alenas atitraukė ranką, jausdamas palengvėjimą vėl įsitaisė krėsle.

- Vertėtų pagalvoti, ką daryti su Skardžiu. Jei artimiausiu metu nepradėsime skaičiuoti arklių...

- Man šovė viena mintis, - nutraukė jį Ketbertas. - Visų pirma ją apsvarstysime, tada paprašysime Rolando pagalbos... jei, žinoma, kuriam nors iš mūsų pavyks kelioms minutėms prikaustyti jo dėmesį.

Nutilę jaunuoliai įsmeigė akis į kiemą. Barako viduje suburkavo balandžiai, kurie taip pat kurstė nesantaikos kibirkštis tarp Berto ir Rolando. Alenas susisuko cigaretę. Darbavosi lėtai, nepatyrusiais ir komiškais judesiais, bet suktinė neiširo, kai vaikinas ją pridegė.

- Tėvas nudirtų tau kailį, jei pamatytų ją tavo rankose, - burbtelėjo Ketbertas su tam tikru susižavėjimu. Kitais metais tuo pačiu metu, kai danguje vėl nušvis Medžioklės mėnulis, jie visi trys - saulės nugairinti jauni žmonės atsisveikinę su vaikyste - taps užkietėjusiais rūkoriais.

Alenas linktelėjo. Nuo stipraus Išorinės Arkos tabako apsvaigo galva, superštėjo gerklė, tačiau cigaretės dūmai veikė tarsi raminantys vaistai, ko jam labiausiai šiuo metu reikėjo. Nežinia, kaip Bertas, bet vėjo šoruose jis užuodė kraujo kvapą. Galbūt ne vieną čiurkšlę teks išlieti jiems patiems. Kol kas tai negąsdino vaikino, tik gerokai dirgino ir neramino.

4

Nors Ketbertas su Alenu mokėsi valdyti ginklus nuo ankstyvos vaikystės ir nestokojo kovos įgūdžių, jie niekuo nesiskyrė nuo kitų paauglių, šventai tikinčių, jog suaugusieji viską išmano geriau, ypač tokioje srityje, kaip puolimo ir gynybos strategija. Jie taip pat neabejojo, jog vyresnieji visada žino, ką daro. Net ir kliedėdamas meile Rolandas nepuoselėjo klaidingų iliuzijų, tuo tarpu jo draugai užmiršo,

kad "Pilių" žaidime *abejoms* priešininkų pusėms tenka manevruoti aklai. Jie būtų labai nustebę, jei sužinotų, jog mažiausiai porą iš trijų didžiųjų karstų medžiotojų smarkiai nervino jaunuoliai iš vidinių feodų ir nesibaigiantis priverstinis laukimas.

Vieną ankstų rytą, danguje vis dar švytint priešpilniam Medžioklės mėnuliui, Reinoldsas ir Depeipas nulipo laiptais iš antro aukšto į pagrindinę "Klajūnų pastogės" salę, kur viešpataujančią tylą retsykiais nutraukdavo miegančiųjų knarkčiojimas ir urzgimas. Triukšmingiausia Hambrio smuklė ilsėjosi laukdama naujo vakaro.

Prie Koralos staliuko, į kairę nuo dvivėrių durų, sėdėjo Džonas, kuris tylaus svečio draugijoje dėliojo "Kanclerio" pasjansą. Šį rytmetį jis vilkėjo apsiaustą. Kai senis palinkdavo virš kortų iš jo burnos sunkdavosi vos pastebimi garai. Temperatūra nebuvo nukritusi labai žemai, tačiau žvarbus oras liudijo, jog tikri šalčiai - ne už kalnų.

Džono svečias irgi alsavo miglotais dūmeliais. Kaulėtą Kimbos Raimerio kūną gaubė šiltas pončas, nuspalvinta mažyčiais oranžiniais dryžiais. Jiedu ruošėsi kalbėti apie reikalus, kai pasirodė Rojus su Klėjumi (*Pinčas ir Džilė*, pagalvojo Raimeris), matyt užtektinai pasismaginę su kekšėmis antro aukšto kamarose.

- Eldredai, - ištarė Reinoldsas ir pridūrė: - Pone Raimeri.

Hambrio iždininkas linktelėjo su pasibjaurėjimu nudelbdamas didžiųjų karstų medžiotojų porelę.

- Ilgų dienų, malonių naktų, ponai. - Pasaulis neabejotinai pasislinko, dingtelėjo jam. Geriausias to įrodymas - šiedu pakampių gaivalai, užimantys tokią svarbią padėtį. Beje, Džonas ne daug kuo nuo jų skiriasi.

- Eldredai, ar atrastum laiko su mumis šnektelėti? - pasiteiravo Klėjus Reinoldsas. - Mudu su Roju kalbėjomės...

- Kvailai elgėtės, - sukrenkštė Džonas. Raimeris spėjo, jog tokiu pačiu balsu galėtų vograuti ir Mirties Angelas. - Kalbos skatina mąstyti, o rimtos mintys būtų pernelyg pavojingos jūsų proteliams. Jaustumėtės saugesni, jei kulkomis krapštytumėte nosis.

Depeipas sugageno tarsi nesuprasdamas, kad virto patyčių objektu.

- Klausyk, Džonai... - nutęsė Reinoldsas neryžtingai dirstelėjęs į Raimerį.

- Gali nebijoti pono Raimerio, - padrąsino bendražygį senis dėliodamas naują kortų eilę. - Šiaip ar taip, jis yra mūsų pagrindinis darbdavys. Pagerbdamas jį, aš žaidžiu "Kanclerio" pasjansą.

Reinoldsas suglumo.

- Aš maniau... tai yra, buvau įsitikinęs, kad meras Torinas...

- Harto Torino nedomina smulkmenos apie mūsų susitarimą su geruoju žmogumi, - atsiliepė Raimeris. - Jam tereikia atitinkamos pelno dalies, pone Reinoldsai. Dabar svarbiausias mero rūpestis - artėjanti Pjūties mugė. Jis nori, kad viskas praeitų sklandžiai, ir gali mąstyti tiktai apie sandėrį su jaunąja panele.

- Kokia graži diplomatiška kalba, - Medžiso tarme pareiškė Džonas. - Rojus atrodo šiek tiek sutrikęs. Aš pasistengsiu išversti. Paskutiniu metu meras Torinas tampo savo bičiulį ir svajoja įleisti jį į Siuzenos Delgado irštvą. Kertu lažybų, kad, jai atvėrus kriauklę ir parodžius savo perlą, mero širdis sprogs iš laimės. Užuot deramai pasidarbavęs, jis kris negyvas į mergiotės glėbį.

Depeipas vėl prajuko subliaudamas tarsi asilas. Tada kumštelėjo alkūne Reinoldsui į šoną.

- Argi jis ne teisus, Klėjau?

Reinoldsas šyptelėjo, tačiau jo akys išliko rimtos. Raimeris sugebėjo išspausti vypsnį, šaltą kaip lapkričio ledas, ir parodė į septyniukę, ką tik iškritusią iš kaladės.

- Raudona dedasi ant juodos, brangusis Džonai.

- Liaukis vadinęs mane brangiuoju, - atrėžė senis numesdamas būgnų septyniukę ant kryžių aštuoniukės. - Įsikalk tai į galvą. - Žvilgtelėjęs į savo bendrus paklausė: - Na, ko jūs norite, vyručiai? Mes su Raimeriu ketinome aptarti reikalus.

- Mes *visi* galėtume šį tą aptarti. - Reinoldsas atsirėmė į kėdės atkaltę. - Pažiūrėtume, ar mūsų mintys sutampa.

- Abejoju. - Džonas išmaišė kortų kaladę. Irzlus jo balsas privertė Reinoldsą atitraukti rankas nuo kėdės. - Sakykite, ką norėjote, ir dinkite. Jau vėlu.

- Mūsų manymu, pats metas būtų prasivaikščioti iki "K juostos", - tarstelėjo Depeipas. - Apsižvalgyti. Gal rastume ką nors, kas patvirtintų pašlemėko iš Ritsio žodžius.

- Ir pabandyti išsiaiškinti jų planus, - įsiterpė Reinoldsas. - Laiko atsargos senka, Eldredai, ir mes neturime teisės rizikuoti. Jie gali turėti...

- Ką? Ginklus? Elektrines lemputes? Fėjas, uždarytas į buteliukus? Kas žino? Aš būtinai apie tai pamąstysiu, Klėjau.

- Bet...

- Juk sakiau, kad pamąstysiu. O dabar grįžkite pas *savo* fėjas į antrą aukštą.

Reinoldsas su Depeipu pažiūrėjo į senį, tada susižvalgė ir žengė atatupsti nuo stalo. Raimeris stebėjo juos šykščiai vypsodamas.

Prie laiptų Reinoldsas atsigręžė. Džonas nustojo maišyti kortas ir dėbtelėjo į sėbrą pakėlęs antakius.

- Vieną sykį mes jų neįvertinome, ir tie vaikiščiai iš mūsų išsityčiojo. Nenoriu, kad tai pasikartotų.

- Tau vis dar maudžia subinę, ar ne? Maniškei taip pat nesaldu. Kaip minėjau, jie sumokės už savo kvailystes. Jau paruošiau sąskaitą. Įteiksiu ją, kai sulauksime tinkamo meto, ir neužmiršiu įtraukti palūkanų. Tuo tarpu aš nelįsiu iš priedangos pirmas. Laikas yra *mūsų* pusėje, ne jų. Ar supratai?

- Taip.

- Prisiminsi, ką sakiau?

- Taip, - patvirtino Reinoldsas, įtikintas svarių Džono argumentų.

- Rojau? Ar tu manimi pasikliauji?

- Aha, Eldredai, šimtu procentu. - Džonas pagyrė jį už informaciją, išgautą Ritsyje, ir Depeipas netvėrė džiaugsmu lyg šuo, užuodęs kalės kvapą.

- Tuomet ropškitės aukštyn ir leiskite baigti šnekėti su mūsų šefu. Mano kaulai jau seniai zirzia prašydami pogulio.

Kai jie dingo, Džonas išdėliojo ant stalo naują kortų eilę, apžiūrėjo salę, kurioje snaudė ne mažiau, kaip tuzinas žmonių, įskaitant pianistą Šebą bei tvarkdarį Rėksnį. Jie drybsojo ant grindų ir suolų, pernelyg toli nuo dvivėrių durų, kad išgirstų dviejų vyrų pokalbį. Net ir tuo atveju, jei kuris nors iš knarkiančių girtuoklių tiktai apsimęstų miegąs. Didysis karstų medžiotojas uždėjo raudoną karalienę ant juodo bernelio ir nukreipė akis į Raimerį.

- Gali šnekėti.

- Tiedu pasakė viską už mane. Ponas Depeipas nepasižymi smegenų vingių pertekliumi, bet Reinoldsui netrūksta sumanumo, tiesa?

- Kai šviečia mėnulis, Klėjus mėgsta nusitrinti dulkes ir švariai apsiskuti, - sutiko Džonas. - Nejau atkeliavai iš "Jūros pakrantės" tik tam, kad pareikalautum atidžiau stebėti pienburnius iš vidinių feodų?

Raimeris gūžtelėjo pečiais.

- Žinoma, gal ir vertėtų pas juos apsilankyti. Bet ką mes rastume "K juostoje"?

- Iš anksto sunku pasakyti. - Raimeris pastukseno pirštu į vieną kortą. - Čia kancleris.

- Aha. Ne mažiau bjaurus negu tas, šalia kurio sėdžiu. - Džonas

padėjo kanclerį - Polą - virš kortų eilės. Atvertė Luką ir mestelėjo jį prie Polo. Teliko ištraukti Piterį ir Metju, vis dar tūnančius kaladėje. Senis įbedė skvarbias akis į Raimerį. - Tu geriau kontroliuoji savo emocijas negu mano bičiuliai, bet aš matau, jog tavo viduje kirba nerimas. Trokšti sužinoti, kas slypi barake? Aš tau papasakosiu: atsarginės poros batų, mamyčių nuotraukos, prakaitu dvokiančios kojinės, antklodės, kurias kilmingi su avimis draugauti nenorintys berniukai ištepliojo savo išskyromis... ir revolveriai, veikiausiai nukišti po medinėmis grindimis.

- Tu tikrai manai, kad jie ginkluoti?

- Aha. Rojus viską išsiaiškino. Jie atvyko iš Gileado, berods, kilę iš Eldo giminės, arba iš tų, kurie įsivaizduoja Arturą esant jų protėviu. Tie vaikiščiai, dar neišaugę iš šaulių mokinių arba pameistrių amžiaus, gavo revolverius, nors neužsitarnavo turėti ginklų. Kita vertus, aukštasis bernelis, kurio akyse spindi "Man nusišvilpt" žvilgsnis, *gali* būti šaulys, bet aš labai tuo abejoju. Net jeigu klystu, vis vien sugebėčiau įveikti jį dvikovoje. Ir vaikelis pats tai žino.

- Kodėl gi juos atsiuntė į Medžisą?

- Ne todėl, kad vidiniai feodai įtaria čionykščius išdavyste, pone Raimeri. Nesijaudink.

Raimeris išsitiesė, jo galva išniro iš pončo klosčių, veidas įgavo atšiaurių bruožų.

- Kaip tu drįsti vadinti mane išdaviku? Kaip tu *drįsti?*

Šaltai išsišiepęs Hambrio kancleriui žilaplaukis Eldredas Džonas tapo panašus į vilkšunį.

- Visą gyvenimą vadinau daiktus tikrais vardais, ir dabar nesiruošiu pasikeisti. Tau svarbiausia žinoti, kad aš niekada neapgaudinėju savo darbdavių.

- Jei aš netikiu Aljansu...

- Koks, po velnių skirtumas, kuo tu tiki. Jau vėlu, ir man norisi miego. Naujojo Kanano ir Gileado gyventojai nė nenutuokia, kas vyksta Išorinėje Arkoje; esu tikras, jūs retai sulaukiate iš ten svečių. Tenykščiai turi per daug rūpesčių, kad švaistytų laiką kelionėms. Jie žino apie jus tik tai, ką vaikystėje išskaitė knygose: laimingi kaubojai gano galvijus, laimingi žvejai traukia iš jūros pilnus tinklus, laimingi fermeriai nuima gausų derlių, kurį sukrauna į savo aruodus, o vėliau visi patenkinti maukia grafą Žaliosios Širdies parke. Vardan žmogaus Jėzaus, Raimeri, nekvaršink man galvos kvailystėmis... girdžiu jas kiekvieną dieną.

- Jie mano, jog Medžise ramu ir saugu.

- Aha, įsivaizduoja kaimišką idiliją. Tie kilmingieji aristokratai, dievinantys savo protėvius, žino, kad jų gyvenimo būdui gresia rimti pavojai. Žūtbūtinėje kovoje gali tekti susiremti ne toliau, kaip už dviejų šimtų ratų į šiaurės vakarus nuo vidinių feodų sienų, bet kai Farsono ugniniai vežimai ir robotai nušluos nuo kelio jų armiją, liepsnos labai sparčiai nuvilnys į pietus. Kai kas iš aristokratų jau dvidešimt metų su nerimu laukia šių įvykių. Vaikigaliai atjojo ne tam, kad atskleistų tavo paslaptis, Raimeri. Tėvai nesiunčia savo atžalų į pragarą. Jie paprasčiausiai norėjo nugrūsti vaikus į saugią vietą. Berneliai, žinoma, ne kvaišos ir ne akli, bet... vardan visų dievų, Raimeri, neskaldyk iš malkos vežimo. Aljanso pasiuntinukai tėra *pienburniai.*

- Ką dar išsiaiškintum, jei nuspręstum apžiūrėti baraką?

- Gal sužinočiau, kaip jie siuntinėja pranešimus. Turbūt naudojasi heliografu. Gal papirko kokį piemenį ar fermerį, gyvenantį kitoje Žaibo tarpeklio pusėje, išmokė užšifruoti žinutes arba liepė nešioti jas į sutartą vietą. Nesibaimink, kai pasirodys Farsonas, iš tų pranešimų nebus jokios naudos.

- Šiuo metu jo nėra. Beje, tu sakei tiesą. Jie - pienburniai, bet aš vis vien nerimauju.

- Be reikalo. Netrukus aš būsiu turtingas, o tu maudysies aukso jūroje. Tapsi meru, jei tik užsimanysi. Kas tau sutrukdys? Torinas? Tas menkysta? Korala? Ji pati neatsisakytų pakarti brolio ant sausos šakos. Galbūt panorėsi įsišventinti į baronus? - pastebėjęs, kaip blykstelėjo Raimerio akys, senis nusijuokė. Iš kaladės iškrito Metju, ir Džonas padėjo jį šalia kitų kanclerių. - O taip, matau, kur linksta tavo širdis. Gera turėti brangakmenių ir aukso, bet kur kas maloniau regėti, kaip žmonės prieš tave keliaklupsčiauja, ar ne?

- Jiems seniai derėjo pradėti skaičiuoti arklius, - pakeitė temą Raimeris.

Džono rankos nustojo vartyti kortas. Tokia mintis ne kartą buvo toptelėjusi jam į galvą, ypač per pastarąsias porą savaičių.

- Kiek, tavo manymu, reikia laiko, kad suskaičiuotum tinklus, valtis ir sugautus laimikius? - paklausė Raimeris. - Dabar jie turėtų slampinėti ant Skardžio, tikrinti karvių ir arklių kiekį, žvalgytis po daržines, tyrinėti prieauglio apskaitos knygas. Tiesą sakant, privalėjo tuo užsiimti jau prieš dvi savaites. Nebent jie žino, ką gali rasti.

Džonas suprato Raimerio užuominą, tačiau negalėjo tuo patikėti. *Nenorėjo* patikėti. Berniukai, kurie skutasi vos vieną sykį per savaitę, nebūna tokie gudrūs.

- Ne. Tavyje prabilo kaltės jausmas. Vaikiščiai tiesiog stengiasi kruopščiai atlikti savo užduotis, todėl stebeilijasi į visus kampus tarsi trumparegiai seniai. Kai pasirodys ant Skardžio, galės atsisveikinti su savo širdelėmis.

- O jei nepasirodys?

Geras klausimas. Būtina jais kažkaip atsikratyti, pamanė Džonas. Galbūt užpulti iš pasalų. Trys šūviai į nugaras, ir sudie, mažiai. Miestiečiai gedės pamėgtų berniukų, bet iki Pjūties Raimeris sugebėtų nuslopinti galimus neramumus, o po šventės visa tai niekam nerūpės. Tačiau...

- Aš apsilankysiu “K juostoje”, - galiausia prašneko žilaplaukis šlubis. - Vienas pats, be Rojaus ir Klėjaus.

- Teisingas sprendimas.

- Gal pageidautum joti kartu ir palaikyti man draugiją?

Kimbos Raimerio lūpas perkreipė šalta šypsena.

- Manau, kad ne.

Džonas linktelėjo ir vėl ėmė maišyti kortas. Kelionė į “K juostą” - gana rizikingas užsiėmimas, tačiau jis nesitikėjo rimtų problemų... suprantama, jei vyks be palydovų. Jie tėra *berniukai,* kurie, beje nesėdėjo namuose, o šlaistėsi po apylinkes.

- Kada gausiu ataskaitą, pone Džonai?

- Kada būsiu pasirengęs ją duoti. Neskubink manęs.

Raimeris kilstelėjo rankas.

- Meldžiu atleisti, jeigu įžeidžiau.

Džonas pakinkavo galva priimdamas atsiprašymą. Paskui atvertė kortą - Piterį, iždo kanclerį. Nušveitęs ją į viršutinę eilę, ilgai spoksojo į paveikslėlį. Tuo pačiu braukė pirštais savo ilgus žilus plaukus. Kai pakėlė galvą ir nužvelgė pašnekovą, šis nustebęs susiraukė.

- Tu šypsaisi, - sumurmėjo Raimeris.

- O taip! - sutiko Džonas ir vėl pradėjo maištyti kortas. - Aš patenkintas. Ant stalo iškrito visi kancleriai. Regis, man pavyks laimėti šitą žaidimą.

5

Medžioklės mėnulio laikotarpiu Rėją graužė susierzinimas ir neišsipildę lūkesčiai. Visi planai subyrėjo, kai po netikėto bjauraus šešiakojo katino šuolio užgeso kristale spindintis vaizdas. O jai taip magėjo sužinoti, kaip toliau klostysis įvykiai. Jaunasis berniokas, nuskynęs Siuzenos Delgado vyšnią, kažkaip sutrukdė jai nusiskusti plau-

kus... bet kaip? Kas jis toks iš tiesų? Ragana vis dažniau apie tai mąstydavo, tačiau jos smalsumą užgoždavo įniršis. Tiems, kam užteko įžūlumo maustyti Rėją iš Kioso kalvos, smarkiai atsirūgs.

Ji atsisuko į kitą kambario pusę, kur tūnojo Smirdalius, susigūžęs, nenuleisdamas akių nuo šeimininkės. Paprastai jis glaustydavosi prie židinio (katinui patikdavo vėsūs skersvėjai, dvelkiantys iš kamino), tačiau po to, kai ragana pasvilino jam kailį, Smirdalius persikraustė ant malkų rietuvės. Išmintingai pasielgė, turint omenyje subjurusią Rėjos nuotaiką.

- Tau pasisekė, kad likai gyvas, kvailas padare, - suurzgė senė.

Pradėjusi vedžioti rankas virš kristalo ji nieko gero nepasiekė - stiklas skleidė rožinę šviesą, bet vaizdų nerodė. Pagaliau Rėja atsistojo, žengė prie durų, atšovė jas ir pažvelgė į naktinį dangų. Priešpilnio mėnulio paviršiuje buvo matyti ryškėjantys Medžioklės kontūrai. Pakėlusi aukštyn galvą senė išpylė srautą keiksmų, kuriais nedrįso užlieti stiklinio rutulio (kas žino, kokia esybė tūno jo viduje, ir kaip šioji sureaguos į užgauliojimus?) Du kartus trenkė kumščiu į durų sąramą, iškriokdama visas prakeikimų atsargas, neužmiršdama netgi žodelių, kuriais svaidosi kiemo dulkėse žaidžiantys vaikai. Dar niekada ji nesijautė tokia įtūžusi. Mergiotė gavo aiškius įsakymus, tačiau kažkokiu būdu sugebėjo jiems nepaklusti. Pasipriešinusi Rėjai iš Kioso kalvos, ta kalė nusipelnė mirties.

- Bet ne dabar, - sušnibždėjo senė. - Visų pirma ji bus išvoliota purve, paskui apčiurkšta, idant myžalai įsigertų į puikiuosius jos plaukus. Pažeminta... įskaudinta... apspjaudyta...

Vėl smogus į duris, iš krumplių pasruvo kraujas. Raganos įniršį kurstė ne tik mergina, nepaklususi hipnotiniam įsakymui. Bjauriausia tai, kad suirzusi ji negalėjo pasinaudoti magiškuoju kristalu, kuris užsižiebdavo tik trumpam laiko tarpui. Rankų mostai ir užkeikimai niekuo nepagelbėjo. Ji gerai žinojo, jog žodžiai ir gestai tepadeda sutelkti valią. Stiklinis rutulys reaguodavo tiktai į koncentruotas mintis. Nūnai jauna kekšytė ir jos meilužis taip įsiutino Rėją, kad ši nepajėgė išsklaidyti kristalo viduje sūkuriuojančio rūko.

- Ką padaryti, kad viskas stotų į savo vietas? - paklausė Rėja moters, atsispindinčios mėnulyje. - Pasaky*k! Pasakyk!* - Medžioklė tylėjo, ir ragana grįžo į trobelę, čiulpdama kraujuojančius krumplius.

Pamatęs ateinančią šeimininkę Smirdalius įsispraudė į voratinkliais apaugusią ertmę tarp malkų rietuvės ir kamino.

II skyrius
MERGINA PRIE LANGO

1

Medžioklei "prikimšus pilvą", anot senbuvių, mėnulis ir blyški vampyriška moteris matydavosi danguje netgi vidurdienį, tviskėdami ryškioje rudeninės saulės šviesoje. Priešais užeigas, tokias, kaip "Klajūnų pastogė", bei didžiulių rančų (pavyzdžiui, Lengilo "B sūpuoklių" arba Renfriu "Tingiosios Siuzenos") prieangius išdygo skarmaluotos kaliausės su šiaudų prikimštomis galvomis. Kiekviena jų buvo papuošta *sombrero*, rankose jos laikė krepšius su daržovėmis, žvelgdamos į tuštėjančius laukus baltomis, siūlėmis sudaigstytomis akimis.

Kelius užtvindė moliūgų prikrauti vežimai; daržinių pašonėje kėpsojo oranžiniai aguročiai ir didžiulės morkų krūvos. Laukuose plušėjo bulvių rinkėjai. Medinės sergėtojų figūros, stovinčios prie Hambrio parduotuvės slenksčio, pasidabino derliaus gėrybėmis.

Visame Medžise merginos siuvosi kostiumus šventiniam Pjūties vakarui (jei darbas nesisekdavo, į audinius kartais įsigerdavo jų ašaros) ir svajojo apie jaunus vyrukus, su kuriais šoks Žaliosios Širdies parko palapinėje. Mažųjų broliukų miegą trikdė mintys apie karuseles, žaidimus, karnavalo prizus. Netgi tėvams, nepaisant geliančių rankų bei sopulio kamuojamų nugarų, sunkiai sekdavosi užmigti, kai jie mąstydavo apie mugės malonumus.

Paskutinį kartą tarusi sudie žaliuojančioms pievoms, vasara užleido vietą pjūties metui.

2

Rėjai nerūpėjo nei šventiniai šokiai, nei karnavalo žaidimai, tačiau ji taip pat negalėjo sumerkti akių, kaip ir Hambrio gyventojai, nekantriai laukiantys artėjančio atokvėpio. Daugumą naktų ji praleisdavo ant savo dvokiančio gulto nesudėdama bluosto, jausdama, kaip iš pykčio tvinkčioja galva. Vieną vakarą, dar prieš tai, kai Džonas aptarė reikalus su kancleriu Raimeriu, ragana užsimanė nusigerti iki sąmonės netekimo. Jos nuotaika dar labiau subjuro paaiškėjus, kad grafos statinaitė beveik tuščia: orą vėl pasmardino keiksmų tvaikas.

Ji giliai įkvėpė pasiruošusi išlieti naują nešvankybių papliūpą, kai į galvą šovė mintis. Šauni mintis. *Nuostabi* mintis. Rėja nesuprato,

kodėl Siuzena Delgado nenusikirpo plaukų... užtat sužinojo apie merginą įdomių dalykėlių. O taip, labai įdomių dalykėlių.

Ragana neketino asmeniškai iškloti naujienų Torinui; ji puoselėjo miglotą (ir ganėtinai absurdišką) viltį, kad meras pamiršo apie savo stebuklingo kristalo egzistavimą. Tačiau merginos teta... tarkim, Kordelijai Delgado pavyktų išsiaiškinti, kad jos dukterėčia ne tik prarado nekaltybę, bet ir mielai žengia paleistuvystės keliu? Abejotina, ar Koredelija pasidalintų šiomis žiniomis su meru - tai pasipūtėlei nestigo sveiko proto, - bet argi nebūtų smagu įleisti katino į balandinę?

- *Miau!*

Kalbant apie kates, štai net Smirdalius, mindžikuoja verandoje, mėnulio šviesos ruoželyje ir vėpso į šeimininkę su nepasitikėjimu bei viltimi. Rėja šlykščiai išsišiepė ir skėstelėjo rankomis.

- Ateik pas mane, branguti! Ateik, saldainiuk!

Supratęs, kad jam atleista, Smirdalius šoko į Rėjos glėbį ir garsiai sumurkė, senei pradėjus lyžčioti jo snukį savo pageltonavusiu liežuviu. Tą naktį ragana miegojo ramiai, pirmą kartą per visą savaitę. Kai ryte paėmė magišką kristalą, rožinė migla akimoju išsisklaidė. Ji kiaurą dieną šnipinėjo nekenčiamus žmones, nieko nevalgydama ir tik protarpiais praskalaudama gerklę vandens gurkšniu. Saulei leidžiantis, Rėja išsivadavo iš transo ir prisiminė, kad iki šiol neatsiskaitė su mažąja kekšyte. Ne bėda. Dabar ji žinojo, ką daryti... ir *galėjo* pamatyti savo triūso vaisius stikliniame rutulyje! Visus priekaištus, kaltinimus bei riksmus! Ir Siuzenos ašaras. Jai labiausiai magėjo išvysti pažemintos mergiotės ašaras.

- Ką pasėjau, tą ir pjausiu, - tarė ji gyvatei, besiranganččiai koja link papilvės. Retas kuris vyras mokėjo suteikti tokį malonumą, kaip Ermotas, pagalvojo Rėja ir nusikvatojo.

3

- Prisimink, ką žadėjai, - nervingai burbtelėjo Alenas, kai jie išgirdo artėjančio Eikliojo kanopų bildesį. - Tvardykis.

- Pasistengsiu, - atsakė Ketbertas negalėdamas atsikratyti abejonių. Rolandui apjojus barako priestato kampą ir išnirus kieme, paskui jį nutįso šešėlis. Jaunasis pokštininkas nervingai suspaudė kumščius. Liepė savo pirštams atsigniaužti, ir jie pakluso. Kai Rolandas nušoko nuo balno, nagai vėl įsirėžė į delnus.

Mūsų laukia dar vienas barnis, pagalvojo Ketbertas. *O dievai, kaip man jie atsibodo. Mirtinai įkyrėjo.*

Praėjusį vakarą jie susipyko dėl balandžių - jau ne pirmą kartą. Ketbertas norėjo pasiųsti į vakarus žinutę apie naftos cisternas. Rolandas tam nepritarė. Todėl jiedu susikapojo. Atvirai šnekant, pakvaišęs įsimylėjėlis nesiginčijo (tai siutino Ketbertą, erzino ne mažiau negu tirpyklės trelės). Pastaruoju metu jis *nesiteikė* nusižeminti iki kivirčų. Rolando akyse spindėjo išsiblaškęs abstraktus žvilgsnis, tarsi jo sąmonė, siela, *ka* būtų atsiskyrę nuo kūno ir nusklendę pas Siuzeną Delgado.

- Ne, - pareiškė jis tada. - Jau per vėlu imtis tokių veiksmų.

- Iš kur tu žinai? - paprieštaravo Ketbertas. - Net jeigu per vėlu prašyti *pagalbos* iš Gileado, mums praverstų iš ten gautas *patarimas*. Nejau nesupratai?

- Ką gi jie galėtų mums patarti? - regis, Rolandas negirdėjo bičiulio balse atšiaurių, priekaištingų gaidelių. Jis pats kalbėjo ramiai. Argumentuotai. Ketberto nuomone, visiškai neadekvačiai reaguodamas į dabartinę padėtį.

- Jei žinotume, mums nereikėtų klausti, tiesa? - atkirto jis.

- Mes tegalime laukti ir mėginti sustabdyti priešininkus, kai jie žengs pirmąjį žingsnį. Tau reikia paguodos Ketbertai, ne patarimo.

Prašai lukteleti, kol dulkinsi ją visais įmanomais būdais, dingtelėjo mintis. *Iš viršaus, iš apačios ir aukštyn kojom.*

- Tavo blaivus protas skendi migloje, - šaltai pratarė Ketbertas. Išgirdo, kaip aiktelėjo Alenas. Nė vienas jų gyvenime nesakė Rolandui panašių dalykų, tačiau žodžiai išsprūdo, ir dabar jis nejaukiai lūkuriavo sprogimo.

Bet nesulaukė.

- Tu apsirinki, - atsiliepė Rolandas ir pradingo barake.

Nūnai stebėdamas, kaip jis atriša pavaržas ir nuima nuo Eikliojo balną, Ketbertas pagalvojo: *Tu puikiai žinai, kad aš teisus. Laikas tau pravėdinti smegenis. Prisiekiu dievais, pats laikas.*

- Labutis, - pasisveikino jis, kai Rolandas padėjo balną ant prieangio slenksčio. - Ar įdomiai praleidai dienelę? - Alenas įspyrė į kulkšnį, tačiau Ketbertas nekreipė į tai dėmesio.

- Buvau su Siuzena, - atsakė Rolandas. Nesigindamas, nesiteisindamas. Vienai akimirkai Ketbertas išvydo gąsdinančiai aiškią viziją: porelė meilužių tūno kažkokioje trobelėje, jųdviejų kūnus apšviečia popiečio saulės spinduliai, besiskverbiantys pro stogo skyles. Mergina sėdi ant jo raita, įrėmusi kelius į senas, akytas lentas, įtempusi šlaunis. Jis regėjo įdegusias Siuzenos rankas, baltą ir plokščią

pilvą. Pamatė, kaip Rolandas glamonėja jos krūtis, kaip žiba saulės nutvieksti jos plaukai.

Ir kodėl tu visada būni pirmas, suriko jis mintyse. *Kodėl tu? Velniai tave rautų, Rolandai! Velniai tave rautų!*

- Mes kiaurą dieną prakiurksojome uoste, - apsimestinai linksmai tarstelėjo Ketbertas. - Skaičiavome aulinius batus, žvejų įrankius, moliuskų tinklus. Šauniai praleidome laiką, ar ne, Alai?

- Jums reikėjo mano pagalbos? - Rolandas grįžo prie Eikliojo ir nutraukė nuo žirgo gūnią. - Todėl ir pyksti?

- Man pikta, nes už nugaros dauguma žvejų iš mūsų juokiasi. Mudu su Alu nesiliaujame slampinėję prie molo, ir jie mano, kad mums suminkštėjo protelis.

Rolandas linktelėjo.

- Viskas tik į gera.

- Galbūt, - tyliai prašneko Alenas, - bet Raimeris nelaiko mūsų kvailiais, sprendžiant iš jo žvilgsnio. Džonas taip pat. Įdomu, ką jie *galvoja* apie mus?

Rolandas sustojo ant antro laiptelio užmiršęs apie gūnią, spaudžiamą rankose. Bent sykį jiems pavyko prikaustyti savo kapitono dėmesį, toptelėjo Ketbertui. Dar pasitaiko stebuklų.

- Jie galvoja, kad mes vengiame Skardžio, nes žinome, ką ten surasime, - pratarė Rolandas, - arba netrukus padarys tokią išvadą.

- Ketbertas turi planą.

Rolando žvilgsnis - susidomėjęs, bet pamažu nutolstantis, - įsmigo į bičiulį. Juokdarį. Šaulio pameistrį, niekuo nenusipelniusį ginklo, kurį jam įteikė prieš kelionę į Išorinę Arką. Skaistybės nepraradusį bernelį. Amžiną nevykėlį. *O dievai, aš nenoriu jo nekęsti. Tikrai nenoriu, tačiau neapykanta gali įsižiebti taip lengvai.*

- Mums abiem reikėtų rytoj pasimatyti su šerifu Eiveriu, - tarė Ketbertas. - Apsimesime, jog tai - mandagumo vizitas. Šiaip ar taip, mes jau esame įgiję paslaugių, kvailokų jaunuolių reputaciją, tiesa?

- Tiesa, - nusišypsojo Rolandas.

- Pasakysime, kad baigėme darbus jūros pakrantėje ir dabar kruopščiai tikrinsime fermas bei rančas. Žinoma, stengsimės nesukelti problemų. Netgi tokie miestiečiai mulkiai, kaip mes, supranta, kad šiuo metų laiku visi užsivertę darbais. Įteiksime gerajam šerifui sąrašą...

Rolando akyse blykstelėjo liepsnelės. Vaikinas nusviedė gūnią ant turėklų, stvėrė draugą už pečių ir tvirtai jį apkabino. Ketbertas

užuodė nuo Rolando apykaklės sklindantį lelijų kvapą ir pajuto beprotišką troškimą jį pasmaugti. Užgniaužęs savyje keistą norą, tiesiog paplekšnojo jam per nugarą.

Rolandas atsitraukė plačiai išsišiepęs.

- Rančų, kuriose mes lankysimės, sąrašas! Taip perspėti, jie spės nuginti arklius į kaimyninius ūkius, toliau nuo mūsų akių. Pernešti maisto atsargas, įrangą... nuostabu, Ketbertai! Tu genijus!

- Anaiptol, - pakratė šis galvą. - Aš praleidau šiek tiek laiko mąstydamas apie problemą, neduodančią mums visiems ramybės. Galbūt neduodančią ramybės ir Aljansui. Mums *būtina* tai apsvarstyti. Tu sutinki?

Alenas krūptelėjo, tačiau užuomina neužgavo Rolando. Keturiolikmečio vypsnys truputį gąsdino. Atvirai šnekant, jis priminė beprotį.

- Nenustebčiau, jeigu jie parodytų atrinktus mutantus, kad mes patikėtume tauškalais apie retai gimstančius grynaveislius. - Nutilęs susimąstė ir po pauzės pridūrė: - Bertai, gal nuvyktum pas šerifą drauge su Alenu? Manau, jog taip būtų geriau.

Ketbertas vos susilaikė nepuolęs ant Rolando ir neužstaugęs: *Kodėl gi ne? Tuomet tu galėtum taršyti ją ne tik po pietų, bet ir ryte! Idiote! Meilės apakintas idiote!*

Jį išgelbėjo Alas - tikriausiai išgelbėjo juos visus.

- Nepaistyk nesąmonių. - Rūstus raginimas gerokai nustebino Rolandą. Anksčiau Alenas niekuomet nešnekėdavo su juo taip griežtai. - Tu esi mūsų vadas. Taip mano Torinas, Eiveris, kiti Hambrio gyventojai. Tą pripažįstame ir mes patys.

- Niekas nepaskyrė manęs...

- Niekam ir nereikėjo paskirti! - suriko Ketbertas. - Tu ne veltui gavai revolverius. Vargu ar vietiniai tuo patikėtų - net man nesitiki, - tačiau *tu esi šaulys*. Ir būtent tu privalai apsilankyti pas Eiverį. Tai aišku kaip dieną. Nesvarbu, kuris iš mudviejų tave lydės, bet tu *privalai* eiti! - jis būtų galėjęs pasakyti šį tą daugiau, gerokai daugiau, tačiau ką tuo laimėtų? Amžiams nutrūkusią draugystę. Ketbertas užsičiaupė - šį kartą Aleno spyrio neprisireikė - ir vėl ėmė lūkuriuoti sprogimo. Kaip ir anksčiau, nesulaukė.

- Gerai, - atsakė Rolandas neįprastu sau “Man į viską nusispjaut” balsu, dėl kurio Ketbertas užsigeidė įsikibti nagais jam į gerklę. - Rytojaus rytą. Aš ir tu, Bertai. Ar aštunta valanda tave tenkina?

- Kuo puikiausiai. - Pasibaigus aptarimui, Ketberto širdis ėmė

plakti pašėlusiu greičiu, kojų raumenys vibravo tarsi tempiama guma. Jis panašiai jautėsi po susirėmimo su didžiaisiais karstų medžiotojais.

- Būsime mandagūs iki pasišlykštėjimo, - pratęsė Rolandas. - Mieli berniukai iš vidinių feodų. Su gerais ketinimais, bet nepasižymintys smegenų pertekliumi. Šaunu. - Jam nukulniavus į baraką, beprotišką grimasą pakeitė (koks palengvėjimas!) maloni šypsena.

Susižvalgę Alenas su Ketbertu vienu metu atsiduso. Pastarasis kryptelėjo galva į kiemą ir nusileido laiptais nuo prieangio. Alenas nusekė įkandin. Po akimirkos abu vaikinai sustojo dulkėtos stačiakampės aikštelės viduryje, atsukę nugaras į baraką. Rytuose kylančią mėnulio pilnatį dengė debesų skraistė.

- Ji apžavėjo Rolandą, - burbtelėjo Ketbertas. - Pati to nenorėdama ji mus pražudys. Pamatysi.

- Nevertėtų taip juokauti.

- Gerai, tuomet ji papuoš mus Eldo karūna, ir mes gyvensime amžinai.

- Liaukis niršęs ant jo, Bertai. *Prašau.*

Ketbertas nudelbė draugą šaltu žvilgsniu.

- Aš negaliu.

4

Iki didžiųjų rudeninių audrų dar buvo likęs mėnuo, bet šis rytmetis išaušo pilkas ir lietingas. Rolandas su Ketbertu apsigaubė pončais ir nujojo į miestą, užkrovę Alenui ant pečių buitinius rūpesčius. Jaunasis šaulys užsikišo už diržo fermų bei rančų sąrašą, kurią trijulė sudarė praėjusį vakarą. Apžiūrą nusprendė pradėti nuo trijų mažiausių žemės sklypų. Pagal grafiką, jų darbų tempas turėtų būti absurdiškai lėtas - vaikinai ruošėsi plušėti ant Skardžio ir soduose bemaž iki Metų Pabaigos mugės, - tačiau tai niekuo nesiskyrė nuo lėtapėdiško uosto tikrinimo.

Draugai keliavo į miestą tylėdami, abu panirę į savo mintis. Kelias vedė pro Delgado šeimos namą. Rolandas pakėlė galvą ir išvydo prie lango sėdinčią Siuzeną, kurios akinantis grožis truputį išsklaidė niaurią ryto miglą. Jo krūtinėje suspurdėjo širdis. Tuo metu jaunuolis dar nežinojo, kad būtent toks mylimosios atvaizdas visam laikui išliks jo atminties kertelėje - žavingoji Siuzena, mergina prie lango. Lygiai taip pat mes aplenkiame vaiduoklius, kurie vėliau persekioja mus iki paskutinės gyvenimo dienos; pastebime juos akies krašteliu, jei iš viso pastebime, sėdinčius kelkraštyje tarsi nuolankius elgetas. Mintis,

kad jie gali tykoti mūsų, nė netopteli į galvą. Vis dėlto tai tiesa. Kai mes praeiname pro šalį, šmėklos susirenka atsiminimų ryšulius ir pamažu prisivydamos tipena iš paskos.

Pasisveikindamas Rolandas kilstelėjo ranką. Ši nuslinko prie lūpų, kad pasiųstų jai oro bučinį. Paskutiniu momentu numalšinęs jausmų protrūkį, jis paprasčiausiai bakstelėjo sau į kaktą ir elegantiškai atidavė pagarbą.

Atsakydama Siuzena nusišypsojo. Nė vienas iš jaunuolių nematė Kordelijos, kuri išlindo laukan surinkti moliūgų ir morkų likučių. Moteris stypsojo už kaliausės, sergėjančios aguročių daržą, beveik iki akių užsimaukšlinusi *sombrero*. Ji nužvelgė prajojančius jaunuolius, ypač įdėmiai spoksodama į Rolandą. Tada nukreipė akis į Siuzeną, įsitaisiusią prie lango, linksmai lyg paukštis narvelyje niūniuojančią kažkokią melodiją.

Tetos Kordos širdį pervėrė aštrus įtarimų dūris. Labai jau sparčiai pakito Siuzenos nuotaika: bauginančio pykčio ir sielvarto priepuolius nuslopino nuolankus susitaikymas su neišvengiama padėtimi. Ar tikrai susitaikymas?

- Tu kuoktelėjai, - sušnibždėjo Kordelija sau po nosimi, bet jos įsitempę pirštai tebegniaužė mačetės rankeną. Ji atsiklaupė ant pažliugusios žemės ir ėmė kapoti styrančias žalias morkų ataugas. - Aš žinočiau, jei tarp jų kas nors būtų. Tokio amžiaus vaikai nemoka elgtis atsargiai, kaip ir... kaip ir "pastogės" girtuokliai.

Visgi nerimą kėlė jų šypsenos *vienas kitam.*

- Nieko keisto, - sukuždėjo Kordelja mojuodama mačete, nė nepastebėdama, kad kapoja morkas per pusę. Ji įprato šnabždėtis su savimi, nes, artėjant Pjūties dienai, vis sunkiau sekėsi bendrauti su įkyriąja brolio dukterimi. - Žmonės dažnai šypsosi kitiems.

Tą patį galimą pasakyti ir apie rankos mostą bei atsakomąją Siuzenos reakciją. Simpatiškas jaunuolis atiduoda pagarbą gražiai merginai, tuo suteikdamas jai malonumą. Visa tai normalu. Tačiau...

Jo žvilgsnis... jos akys...

Nesąmonės, žinoma. Bet...

Bet tu pastebėjai dar kai ką.

Taip, galbūt. Vieną sekundės dalį jai pasidingojo, kad vyrukas ruošiasi pasiųsti Siuzenai oro bučinį... paskutinę akimirką susivokęs jis tiesiog pamojo ranka.

Net jeigu nuojauta tavęs neapgauna, tai dar nieko nereiškia. Jauni berneliai mėgsta flirtuoti, ypač atitrūkę nuo tėvų pa-

vadžio. Visi žino, kad toji trijulė savo krašte išgarsėjo nepadoriu elgesiu.

Kad ir kaip ten būtų, argumentai neįstengė ištirpdyti ledinės įtarimų žvarbos.

5

Rolandui pasibeldus, policijos nuovados duris atidarė Džonas. Ant jo krūtinės spindėjo šerifo pavaduotojo žvaigždė. Abejingai pažvelgęs į vaikinus, senis tarė:

- Sveiki. Prašom vidun, pasislėpsite nuo darganos.

Džonas pasitraukė į šalį leisdamas jiems praeiti. Rolandui nepraslydo pro akis labiau nei įprastai šlubčiojanti žilaplaukio eisena. Matyt viskuo kaltas lietingas oras.

Abu jaunuoliai žengė per slenkstį. Nuovados kampe veikė dujinis šildytuvas - kurą, suprantama, teikė Citgo "žvakė", - ir didysis kambarys, nuo kurio dvelkė vėsa tą dieną, kai jie pirmą kartą čia atvyko, pasitiko Rolandą ir Ketbertą skleisdamas malonią šilumą. Už grotų kiurksojo penki girtuokliai, poromis išskirstyti vyrai ir viena moteris, tūnanti vidurinėje kameroje, plačiai išskėtusi kojas ant gulto, demonstruodama raudonus apatinius. Jeigu ji dar giliau sugrūs pirštą į nosį, pagalvojo Rolandas, tai niekada jo neištrauks. Į skelbimų lentą atsirėmęs Klėjus Reinoldsas su šiaudu rakinėjo dantis. Prie stalo sėdėjo šerifo padėjėjas Deivas, krapštantis pasmakrę, pro monoklį niauriai vėpsantis į žaidimo lentą. Rolandas nenustebo pamatęs, kad jiedu su Ketbertu įsiveržė į nuovadą pačiame "Pilių" partijos įkarštyje.

- Nagi, nagi, Eldredai! - prabilo Reinoldsas. - Juk tai berniukai iš vidinių feodų! Ar mamytės žino, kad jūs tokiu oru slampinėjate lauke?

- Žino, - linksmai atsiliepė Ketbertas. - Jūs taip pat gerai atrodote, pone Reinoldsai. Matau, drėgmė išlygino jūsų spuogus kaip gydomasis kremas.

Neatsigręždamas į Bertą, vis dar mandagiai šypsodamasis, Rolandas kumštelėjo alkūne jam į pašonę.

- Meldžiu atleisti mano draugui, ponai. Jis nejaučia, kad savo pokštais dažnai peržengia gero skonio ribas. Mums nėra reikalo vainotis tarpusavyje. Kas buvo, tas pražuvo, ar ne?

- Žinoma, užmirškime tą nesusipratimą. - Džonui nušlubčiojus prie stalo ir atsisėdus priešais Deivą, jo veidą iškreipė gaiži grimasa. - Jaučiuosi bjauriau nei senas šuo. Seniai metas būtų atgulti amžino

poilsio. Žemė šalta, užtat kape nieko neskauda, ar ne, vaikinai?

Jis dirstelėjo į žaidimo lentą ir patraukė pėstininką iš už priedangos, pradėdamas puolimą, tapdamas pažeidžiamu... gal ne šiuo atveju, pamanė Rolandas. Neatrodo, kad šerifo padėjėjas Deivas būtų rimtas priešininkas.

- Regis, jūs nusprendėte pasidarbuoti feodo naudai. - Jaunuolis kryptelėjo galva į Džono žvaigždę.

- Tenka, - gana draugiškai atsakė Džonas. - Vienas Eiverio pavaduotojų susilaužė koją, ir aš jį pakeičiau.

- O ponai Reinoldsas ir Depeipas? Jie irgi padeda šerifui?

- Aha, tikriausiai. Kaip sekasi darbas tarp žvejų? Girdėjau, judate į priekį labai lėtai.

- Jau baigėme. Tėvai nusiuntė mus į Medžisą bausdami už prikrėstas eibes, todėl stengiamės pernelyg nebruzdėti ir atlikti užduotį kaip pridera. Ne veltui sakoma: neskubėk, ir būsi pirmas.

- Teisybė, - sutiko Džonas. - Tik nežinau, kieno tai žodžiai.

Iš pastato gilumos atsklido nuleidžiamo vandens garsas. *Hambrio šerifas įpratęs prie patogumų*, pagalvojo Rolandas. Neužilgo ant laiptų dunkstelėjo sunkūs žingsniai, ir po kelių sekundžių kambaryje išdygo Herkas Eiveris. Viena ranka jis sagstėsi diržą, kita valėsi plačią prakaituotą kaktą. Vikrūs storulio judesiai padarė Rolandui įspūdį.

- Fui! - sušniokštė šerifas. - Tos prakeiktos pupos, kurias vakar valgiau, nelaukė, kol jas suvirškinsiu. - Eiveris paeiliui nužvelgė vaikinus. - Sveiki, berniukai! Sušlapote beskaičiuodami tinklus?

- Ponaitis Dibornas užsiminė, kad jie baigė tikrinti uosto prieigas, - tarė Džonas pirštų galiukais glostydamas savo ilgus plaukus. Klėjus Reinoldsas vėl susikūprino prie skelbimų lentos su atviru priešiškumu dėbčiodamas į Rolandą ir Ketbertą.

- Tikrai? Nuostabu. Ką toliau veiksite, jaunuoliai? Gal jums kuo nors padėti? Mes visada pasirengę ištiesti pagalbos ranką. Tik paprašykite.

- Tiesą sakant, jūs *galite* padėti. - Rolandas kyštelėjo pirštus už diržo ir ištraukė sąrašą. - Mes privalome persikraustyti ant Skardžio, bet nenorėtume sukelti nepatogumų.

Plačiai išsišiepęs Deivas išstūmė riterį iš už savo priedangos. Džonas akimirksniu jį nukirto, įsiverždamas į kairįjį šerifo pavaduotojo sparną. Deivo šypsena išblėso, ją pakeitė sutrikusi veido išraiška.

- Kaip jums tai pavyko?

- Viskas labai paprasta, - tarė Džonas atsitraukdamas nuo lentos, kad pasidalintų pergalės džiaugsmu su kitais. - Neužmiršk, Deivai, kad žaisdamas aš visuomet noriu laimėti. Tokia jau mano prigimtis. - Jis atsigręžė į Rolandą ir nusišypsojo: - Kaip skorpiono, pasakiusio merdėjančiai mergaitei: "Prieš pakeldama mane nuo žemės tu žinojai, kad esu nuodingas".

6

Pamaitinusi gyvulius, Siuzena grįžo namo ir patraukė į sandėliuką atsigerti sulčių. Ji nepastebėjo Kordelijos, stovinčios židinio kamino šešėlyje, įdėmiai sekančios kiekvieną dukterėčios žingsnį. Kai teta prašneko, mergina krūptelėjo. Netikėtumo faktorius ją pašiurpino kur kas mažiau negu šaltas balsas.

- Tu jį pažįsti?

Ąsotis išslydo iš pirštų, ir Siuzena vos spėjo sugauti jį iš apačios. Apelsinų sultys kainavo labai brangiai, ypač tokiu vėlyvu metų laiku. Atsisukusi mergina išvydo tetą prie malkų dėžės. Kordelija buvo pakabinusi *sombrero* ant durų kabliuko, bet vis dar vilkėjo pončą ir mūvėjo purvinus batus. Ant malkų rietuvės mėtėsi jos *cuchillo** su prilipusiais prie ašmenų žolės stiebeliais. Nepaisant ledinio balso, moters akyse degė karštos įtarimų liepsnos.

Aiškiai suvokdama, kaip turi elgtis, Siuzena nepanikavo.

Jei pasakysi "Ne", tu pasmerkta. Jei paklausi, apie ką ji kalba, tu išsiduosi. Telieka...

- Aš pažįstu juos abu, - atsainiai tarstelėjo Siuzena. - Mes drauge matėme juos per pokylį. Tu išgąsdinai mane, teta.

- Kodėl jis pasisveikino su tavimi atiduodamas pagarbą?

- Iš kur man žinoti? Užsimanė, ir tiek.

Kordelija metėsi į priekį, paslydo ant dumblinų batų, atgavo pusiausvyrą ir čiupo dukterėčią už rankos. Dabar jos akys nuožmiai blykčiojo.

- Nebūk įžūli, mergyt. Prikąsk savo stačiokišką liežuvį, panele Gražuolėle, antraip...

Siuzena taip stipriai patraukė ją į save, kad teta susvirduliavo ir būtų nuvirtusi ant žemės, jei ne laiku po ranka pasitaikęs stalas. Už jos nugaros, ant švarių grindų priekaištingai žvilgėjo purvini pėdsakai.

- Jei dar kada nors mane taip pavadinsi, aš... aš tau trenksiu! - suriko Siuzena. - Pamatysi!

---

*Cuchillo (isp.) - didelis mėsininko peilis.

Kordelijos lūpos prasiskyrus, jos dantis apnuogino klastinga šypsena.

- Tu išdrįstum smogti vienintelei savo tėvo giminaitei? Nejau taip žemai pultum?

- Kodėl gi ne? Pati ne vieną sykį esi pašventinusi mane antausiais.

Kordelijos akys mažumėle prigeso, šypsena išgaravo.

- Siuzena! Ką tu šneki? Buvau sudavusi tau ne daugiau, kaip pustuzinį kartų. Dar tuomet, kai išmokai vaikščioti ir prie visko kišdavai rankas, netgi prie verdančio puodo...

- Šiomis dienomis tu čaižai mane žodžiais, - atrėžė mergina. - Kurį laiką taiksčiausi it kokia kvailė, bet daugiau to nepakęsiu. Jei esu pakankamai suaugusi, kad už pinigus mane paguldytum į vyro lovą, tai malonėk su manimi kalbėti mandagiai kaip civilizuotas žmogus.

Kordelija prasižiojo ketindama apsiginti - dukterėčios įtūžis bei kaltinimai ją pritrenkė - ir tik tada suvokė, kad mergina gudriai nukreipė pašnekesį nuo temos apie berniukus. Tiksliau, apie *vieną berniuką*.

- Tu bendravai su juo tiktai pokylyje, Siuzena? Aš kalbu apie Diborną. - *Pati gerai supranti, ką turiu omenyje.*

- Teko regėti jį mieste. - Siuzena ramiai atlaikė tetos žvilgsnį, nors tai kainavo nemažai pastangų. Įkandin nutylėtos tiesos visuomet seka melas, kaip naktis - paskui sutemas. - Mačiau juos visus tris. Ar tu patenkinta?

- Tu gali prisiekti man, Siuzena, savo tėvo vardu, kad nesusitikinėji su Dibornu?

Visi pasijodinėjimai ant žirgo vėlyvomis popietėmis, visi pasiteisinimai, visi bandymai išsaugoti paslaptyje mūsų santykius, visa tai gali sužlugti dėl vieno nerūpestingo rankos mosto lietingą rytą. Kaip mes rizikuojame. Negi išties tikėjomės, kad bus kitaip? Negi puoselėjome tokias kvailas viltis?

Taip... ir ne. Esmė ta, kad jie pamišo ir nesiruošė išnirti iš beprotystės gelmės.

Siuzena neužmiršo, kokiu žvilgsniu tėvas ją apdovanodavo tais retais atvejais, kai sugaudavo dukterį meluojant. Jo akyse atsispindėdavo kartėlis. Kad ir kokie nekalti būtų tie prasimanymai, jie skaudindavo Patą Delgado nelyginant odą draskantis augalo dyglys.

- Nieko tau neprisieksiu, - pasakė ji. - Tu neturi teisės reikalauti iš manęs tokių dalykų.

- Prisiek! - suspiegė Kordelija ir atsirėmė į stalą tarsi vėl būtų netekusi pusiausvyros. - Prisiek! Prisiek! Čia tau ne vaikiški žaidimai! Prisiek, kad tebesi skaisti!

- Ne. - Siuzena apsisuko ketindama pasišalinti. Jos širdis tvinkčiojo pašėlusiu greičiu, bet mintys išliko skaidrios. Rolandas būtų pasakęs, kad ji regi pasaulį šaulio akimis. Virtuvės lange, pro kurį matėsi Skardis, mergina išvydo artėjantį tetos atspindį. Kodelija slinko suspaudusi kumštį. Neatsigręždama Siuzena perspėjančiu gestu pakėlė savąją ranką. - Tik pabandyk man trenkti, kale, ir smarkiai pasigailėsi.

Ji pastebėjo, kaip vaiduokliškas atspindys išsprogino akis, kaip pamėkliškas kumštis atsigniaužia, kaip ranka nusvyra prie šono.

- Siuzena, - tyliu, įskaudinto žmogaus balsu išspaudė Kordelija. - Kodėl mane taip vadini? Kodėl tapai tokia šiurkšti?

Mergina išėjo laukan netardama nė žodžio. Ji kirto kiemą ir įžengė į daržinę. Čia skaidrias mintis ištrynė galvą apsukę, gerai pažįstami arklių, medienos, šieno kvapai. Ji nusirito kūliavirsčia į vaikystę, vėl prasmego sąmyšio šešėliuose. Atsisukęs sužvengė Pilonas. Siuzena priglaudė karščiuojančią kaktą prie žirgo sprando ir pravirko.

7

- Na, štai! - riktelėjo šerifas Eiveris, kai nuovadą paliko ponaičiai Dibornas ir Hitas. - Jūs neklydote sakydamas, kad jie darbuojasi lėtai, nes nori kruopščiai atlikti patikėtą užduotį. - Jis permetė akimis sąrašą ir patenkintas sukrizeno. - Tik pažiūrėkite! Puikumėlis! Valio! Mes galėsime iš anksto patraukti iš akių tai, ko jiems nevalia pamatyti.

- Jie kvaišos, - pridūrė Reinoldsas... bet jam vis vien norėjosi priremti Aljanso pasiuntinukus prie sienos. Jei Dibornas išties manė, kad didieji karstų medžiotojai užmiršo menkutį nesusipratimą, kilusį “Klajūnų pastogėje”, tai jis ne šiaip kvailys, o tikras idiotas.

Šerifo pavaduotojas tylėjo pro monoklį spoksodamas į žaidimo lentą, kur baltoji jo armija buvo sužlugdyta vos per šešis ėjimus. Džono pajėgos užplūdo Raudonąją Kalvą kaip vandens srautas, ir potvynis nuplovė visas Deivo viltis.

- Aš mielai apsirengčiau šiltais drabužiais ir asmeniškai nuvežčiau gerą žinią į “Jūros pakrantę”. - Eiveris tebevartė popieriaus lapą, kuriame buvo tvarkingai sužymėtos fermos bei rančos ir užrašytos būsimų patikrinimų dienos. Vaikeliai baigs savo darbą ne anksčiau, kaip po Metų Pabaigos! O dievai!

- Taip ir padarykite. - Senajam luošiui atsistojus, jo koją pervėrė aštrus skausmas.

- Dar vieną partiją, pone Džonai? - pasiūlė Deivas dėliodamas ant lentos figūras.

- Man būtų įdomiau žaisti su žolėdžiu šunėku, - atrėžė senis piktdžiugiškai stebėdamas, kaip išrausta mulkio Deivo fizionomija. Jis nušlubavo per kambarį, atidarė duris ir žengė laukan, į prieangį. Krapnojimą pakeitė dideli lietaus lašai. Tuščioje Kalvos gatvėje blizgėjo šlapias grindinys.

Reinoldsas atsekė jam iš paskos.

- Eldredai...

- Pradink, - sumurmėjo Džonas.

Padvejojęs porą sekundžių Klėjus sugrįžo į nuovadą ir uždarė duris.

Kas, po velnių, tau darosi, paklausė savęs Džonas.

Kaip ir Eiveriui, jam lyg ir derėjo apsidžiaugti, kai tiedu šunyčiai atnešė sąrašą. Raimeris taip pat bus patenkintas išgirdęs apie rytinius svečius. Galų gale argi ne jis pats minėjo kancleriui, kad netrukus vyrukai pasirodys ant Skardžio ir galės atsisveikinti su savo širdelėmis? Taip, minėjo. Tuomet kodėl jam neramu? Kodėl jis toks sumautai dirglus? Nes iki šiol negavo jokių žinių iš Latigo, Farsono parankinio? Nes Reinoldsas grįžo nuo Pakaruoklių uolos tuščiomis rankomis? Nes Depeipas irgi nieko nepešė? Aišku, kad ne. Latigas būtinai atvyks, kartu su gausia kuopa, tačiau ne dabar, ir Džonas tai žinojo. Iki Pjūties liko beveik mėnuo.

Vadinasi, viskuo kaltas blogas oras, graužiantis seną kojos žaizdą, gadinantis tau nuotaiką?

Ne. Skausmas erzino, bet anksčiau buvo pasitaikę atvejų, kai koją mausdavo kur kas stipriau. Nerimas glūdėjo galvoje. Atsirėmęs į stulpą, prilaikantį prieangio pastogę, Džonas klausėsi į čerpių stogą barbenančių lietaus lašų ir galvojo, kad sumanus "Pilių" žaidėjas retsykiais išlenda iš priedangos ir tučtuojau vėl neria slėptis už kalvos. Ar tik ne su tokia situacija jam teko dabar susidurti? Viskas pernelyg gražiai atrodė. Mintis gal ir beprotiška... bet, geriau pagalvojus, tokia išvada - gana tikėtina.

- Bandote žaisti su manimi "Pilis", pienburniai? - suurzgė Džonas. - Jei taip, po kurio laiko gailėsitės, kad nepasilikote namuose pas savo mamytes. Labai gailėsitės.

8

Abu draugai patraukė Skardžiu atgal į "K juostą". Šiandieną jie neketino nieko skaičiuoti. Iš pradžių Ketbertas buvo atgavęs įprastą linksmą nuotaiką, nors iš pilko dangaus nepaliaujamai krito atgrasus šaltas lietus.

- Ar tu juos matei? - paklausė jis nusijuokdamas. - Ar matei jų veidus, Rolandai... atleisk, Vilai? Jie prarijo masalą, ar ne? Prarijo ir net nepaspringo!

- Taip.

- Ką toliau darysime? Koks mūsų kitas ėjimas?

Rolandas sutrikęs žvilgtelėjo į bičiulį, tarytum klausimas būtų pažadinęs jį iš snaudulio.

- Kitas ėjimas priklauso jiems. Mes skaičiuosime ir lauksime.

Džiugi Keberto nuotaika sprogo it muilo burbulas, ir jam vėl teko malšinti priešiškumo antplūdį, kurį sukėlė dvi erzinančios mintys: Rolandas kratosi pareigų, idant galėtų netrukdomas mėgautis savo panelės glamonėmis; dar blogiau tai, kad draugas prarado sveiką nuovoką tuo momentu, kai jos labiausiai reikia Viduriniajam pasauliui.

Kita vertus, kokių pareigų Rolandas kratosi? Kuo remiasi įsitikinimas, kad jis neteisus? Logika? Intuicija? Ar tiesiog suknistu pavydu? Ketbertas nejučia prisiminė, kaip lengvai Džonas sutriuškino Deivo armiją, šerifo pavaduotujui per anksti išlindus iš priedangos. Bet realybė skiriasi nuo "Pilių" žaidimo... o gal ne? Jis nežinojo, tačiau manė, jog dėl vieno dalyko nuojauta neklysta: Rolandas keliauja ten, kur jo tyko nelaimė. Kartu su savimi tempiasi ir draugus.

Atsibusk, mintyse paprašė Ketbertas, *maldauju, Rolandai, atsibusk, kol ne vėlu.*

III skyrius
"PILIŲ" ŽAIDIMAS

1

Kitą savaitę įsigalėjo bjauri dargana, verčianti žmones griūti į lovas iš karto po priešpiečių, ilgai kirmyti, o pakirdus jaustis apsvaigusiems ir neišsimiegojusiems. Lietus nepylė kaip iš kibiro, tačiau dėl pažliugusios žemės ir visur prasismelkusios drėgmės obuolių rinkimas

tapo itin pavojingu užsiėmimu (keli Hambrio gyventojai paslydę susilaužė kojas, Septynių Mylių sode jauna moteris, nukritusi nuo kopėčių, susitrupino stuburkaulį), bulvių laukuose praktiškai buvo neįmanoma dirbti: daugiausia laiko tekdavo praleisti traukiant iš dumblo įstrigusius vežimus. Žaliojoje Širdyje permirko Pjūties girliandos, ir jas reikėjo nukabinti. Savanoriai šventės rengėjai vis labiau jaudinosi lūkuriuodami, kol pragiedrės padangės, ir jie vėl galės imtis darbo.

Toks oras nebuvo prie širdies ir vaikinams, atliekantiems inventorizaciją. Bent tiek gerai, kad jie galėdavo pasislėpti nuo įkyraus krapnojimo tvartuose, kur skaičiuodavo galvijus. Dėl oro nesiskundė tiktai jaunuolis ir mergina, pažinę fizinės meilės malonumus, tačiau per liūčių laikotarpį jie susitiko vos du kartus, stengdamiesi saugotis, kad jų santykiai nebūtų demaskuoti.

Pirma sykį - apleistoje valčių pašiūrėje, Krantinės kelyje. Antrąjį - aptrupėjusiame pastate, rytinėje Citgo pusėje, kur jiedu aistringai mylėjosi, pasikloję gūnią ant buvusios kavinės grindų. Kildama aukštyn link kulminacinio taško, Siuzena protarpiais surikdavo jo vardą, ir prietemoje skendinčius kambarius bei koridorius užtvindė skardaus balso išgąsdinti balandžiai.

2

Kai jau atrodė, jog dulksna niekada nesibaigs, o stiprėjančios tirpyklės trelės išvarys visus Hambrio gyventojus iš proto, pilkus debesis išvaikė nuo vandenyno atpūtęs stiprus, bemaž uraganiškas vėjas. Vieną rytą pakirdęs miestelis išvydo mėlyną dangų bei ryškią saulę, nudažiusią įlanką auksu, o po pietų užliejusią ją balta ugnimi. Letargo pojūtis nedelsiant ištirpo. Bulvių laukuose energingai subarškėjo vežimai. Žaliojoje Širdyje vėl ėmė knibždėti moterys, puošiančios gėlėmis pakylą, ant kurios atsistoję Džeimis Makanas ir Siuzena Delgado bus paskelbti Pjūties vaikinu bei mergina.

Ant Skardžio, netoli mero dvaro, Rolandas, Ketbertas ir Alenas pradėjo skaičiuoti feodui priklausančius arklius. Giedra padangė ir gaivus vėjas įkvėpė jaunuoliams energijos, todėl kokias tris ar keturias dienas jie šuoliavo raiti po laukus linksmai šūkčiodami, kvatodami, sklidini draugiškų jausmų vienas kitam.

Vieną iš tų saulėtų dienų Eldredas Džonas išėjo iš šerifo nuovados ir patraukė Kalvos gatve link Žaliosios Širdies. Anksti ryte jis atsikratė Reinoldso ir Depeipo išsiuntęs savo bendražygius prie Pakaruoklių uolos pažiūrėti, ar nepasirodė Latigo žvalgai. Savo ruožtu

Džonas ketino prisėsti parko palapinėje, išgerti bokalą alaus stebėdamas, kaip vyksta pasiruošimas šventei: kaip savanoriai rausia duobes, virš kurių vėliau bus kepama mėsa, kaip kyla žagarų krūva, skirta didžiajam laužui, kaip verda ginčai dėl tinkamiausios fejerverkų šaudyklos vietos, kaip moterys apipina sceną vainikais. Galbūt, dingtelėjo Džonui, jam pavyktų įkalbėti kokią simpatišką gėlininkę praleisti drauge porą valandėlių. Smuklės kekšėmis tegul užsiima Rojus su Klėjumi, o jam labiau prie širdies prisirpusi septyniolikmetė gėlininkė.

Parsitraukus darganai, atslūgo ir kojos maudulys. Dabar skausmingas svirduliavimas virto vos pastebimu šlubčiojimu. Jis ruošėsi apsiriboti vienu ar dviem bokalais alaus, tačiau iš galvos niekaip neiškrito mintis apie jauną mergaitę. Su švelnia oda, atsikišusiomis krūtimis, saldžiu kvapu, sodriomis lūpomis...

- Pone Džonai? Eldredai?

Jis atsisuko ir nusišypsojo balso savininkei. Už nugaros stoviniavo ne šviežutėlė mergaičiukė, išplėtusi akis, praskyrusi drėgnas lūpas, o liesa senmergė su plokščia krūtine, kaulėta subine, belūpe fizionomija, sukėlusi plaukus ant pakaušio į standų kuokštą. Su jo svajomis derinosi tiktai išsprogintos akys. *Berods, laimėjau damos širdį*, sardoniškai pagalvojo Džonas.

- O, Kordelija! - jis suspaudė moters delną savo rankose. - Šiandieną jūsų išvaizda kerinti.

Paraudusi ji sukikeno. Vienai akimirkai net atjaunėjo penkiolika metelių ir tapo panaši į ponią, perkopusią ne daugiau, kaip keturias dešimtis. *Jai tikrai ne šešiasdešimt*, pamanė Džonas. *Raukšlės aplink burną ir šešėliai paakiuose atsirado neseniai.*

- Jūs labai mielas, bet aš žinau, kad atrodau nekaip. Pastaruoju metu mane kankina nemiga... kai mano amžiaus moteris negali sumerkti akių, ji labai sparčiai pasensta.

- Apgailestauju, kad jūs prastai miegate. Bet dabar orai pasikeitė ir...

- Tai ne dėl oro. Ar galėčiau pakalbėti su jumis, Eldredai? Daug laiko mąsčiau ir supratau, kad jūs esate vienintelis žmogus, į kurį išdrįsčiau kreiptis prašydama patarimo.

Džono šypsena paplatėjo. Jis įsikibo Kordelijai į parankę, švelniai paglostė jos pirštus. Moters skruostai užsiplieskė raudonio liepsnomis. Kraujui mušus į galvą, ji galės pliaukšti ištisas valandas, ir didysis karstų medžiotojas neabejojo, kad jį sudomins kiekvienas išgirstas žodis.

3

Tam tikro amžiaus ir charakterio moterų liežuvius labiausiai atpalaiduoja arbata. Džonas be didelio gailesčio išmetė iš galvos norus išgerti alaus ir padūkti su jauna gėlininke. Jis pasiūlė poniai Delgado atsisėsti saulėtame Žaliosios Širdies palapinės kampe (visai šalia sienos su rausvuoju akmeniu, kuris Siuzenai ir Rolandui atstojo pašto dėžutę) ir užsakė didžiulį arbatinį bei pyragėlių. Laukdami, kol padavėja atneš gėrimus, jiedu stebėjo pasiruošimus Pjūčiai. Saulės nušviestame parke kaukšėjo plaktukai, girgždėjo pjūklai, skambėjo šūksniai ir juoko papliūpos.

- Džiaugsmą teikia visos šventės, bet tiktai Pjūtis sugrąžina mus į vaikystę, tiesa? - paklausė Kordelija.

- Taip, žinoma, - sutiko Džonas, kuris nesijautė vaiku netgi tada, kai jam dar nežėlė barzdaplaukiai.

- Man ypač patinka laužas. - Ji nukreipė akis į šakalių ir malkų krūvą, riogsančią tolimajame parko gale, panašią į milžinišką vigvamą. - Mėgstu žiūrėti, kaip vietiniai svaido į ugnį šiaudines kaliauses. Nuo to barbariško reginio mane nukrato malonus šiurpulys.

- Įsivaizduoju, - linktelėjo Džonas mintyse spėliodamas, ar Kordelijos oda nueitų maloniais pagaugais, jeigu ji sužinotų, kad šiais metais į Pjūties laužą sumestos trys kaliausės kvyks tarsi skerdžiamos kiaulės ir skleis čirškinamos mėsos kvapą. Nusišypsojus laimei, ilgiausai žviegs ilgšis su blyškiai mėlynomis akimis.

Patarnautojai atnešus arbatą bei pyragėlius, Džonas tik probėgšmais dirstelėjo į putlias jos krūtis, nes šiandieną jo žvilgsnį prikaustė žavingoji ponia Delgado, nervingai trinanti rankas, visa savo išore spinduliuojanti neviltį.

Kai mergaitė pasišalino, jis pripildė puodelius, pastatė arbatinį ant trikojo ir sugniaužė pirštais Kordelijos delną.

- Akivaizdu, kad jus kažkas jaudina, - šilčiausiu balsu, kokį tik pajėgė išgauti, tarė Džonas. - Atsiverkite savo draugui Eldredui.

Ji taip stipriai suspaudė lūpas, kad šios beveik išnyko, tačiau vis vien nenustojo drebėti. Skruostais nubėgo akyse sužvilgusios ašaros. Džonas išsitraukė nosinaitę ir pasilenkęs virš stalo jas nuvalė.

- Išsipasakokite, - švelniai paragino jis.

- Taip ir padarysiu, antraip išprotėsiu. Tik iš pradžių turėsite man šį tą pažadėti, Eldredai.

- Suprantama, brangioji. - Kordelijos veidui nuraudus dar skaisčiau, senis spūstelėjo jos delną. - Ką tik norėsite.

- Prisiekite, kad nepranešite to Hartui. Ir, be abejo, pasibjaurėtinam voražmogiui kancleriui, bet svarbiausia - nė žodžio merui. Jei mano įtarimai pasitvirtins, viską sužinojęs Hartas gali išsiųsti ją į vakarus. - Kordelija sudejavo tarsi pirmą kartą patikėjusi savo teisumu. - Jis gali išsiųsti į vakarus *mus abi.*

Demonstruodamas užuojautos kupiną šypseną Džonas ištarė:

- Nė žodžio merui Torinui, nė žodžio Kimbai Raimeriui. Pažadu.

Vieną sekundę jam pasirodė, kad nelemta senmergė neprabils... paprasčiausiai neįstengs. Galiausiai ji atsikrenkštė sušvokšdama vieną vienintelį žodį:

- Dibornas.

Išgirdęs pavardę, kuri ilgą laiką kirbėjo mintyse, Džonui pasidingojo, kad jo širdis tuojau iššoks iš krūtinės. Nors šypsena nenuslinko nuo veido, jis taip stipriai sumygo moters pirštus, kad ši krūptelėjo.

- Atleiskite. Aš tiesiog mažumėle priblokštas. Dibornas... išauklėtas, jaunas vaikinas, bet aš nesu tikras, ar juo galima pasikliauti.

- Bijau, kad jis susitikinėja su mano Siuzena. - Dabar atėjo jos eilė suspausti Džono ranką, bet didysis karstų medžiotojas nieko nepajuto. Jis nesiliovė vypsojęs, tuo pačiu vylėsi, kad išorė neišduoda viduje išsikerojusios nuostabos. - Man baugu, kad jis buvo su dukterėčia... kaip vyras ir moteris. Koks siaubas!

Apimta kartėlio ji tyliai sušniurkščiojo. Retsykiais dirsčiojo į šoną norėdama įsitikinti, kad į juos niekas nežiūri. Džonui teko regėti taip besižvalgančius, dvėselieną dorojančius kojotus ir hienas. Jis leido Kordelijai išsiverkti - tegul nusiramina, kitaip nepavyks išklausyti rišlaus pasakojimo pratęsimo - ir pamatęs, kad jos ašaros išseko, padavė puodelį arbatos.

- Išgerkite.

- Taip. Ačiū. - Karšta arbata tebegaravo, tačiau Kordelija išgėrė ją vienu mauku. *Matyt senės gerklė apsinešusi skalūnu,* pagalvojo Džonas. Ji nuleido puodelį ir laukdama, kol vyriškis pripils šviežios arbatos, pasinaudojo savo siuvinėtu *panuelo**, kad nusitrintų nuo skruostų drėgnus, ašarų paliktus dryžius.

- Man jis nepatinka, - pasakė moteris. - Man jis nepatinka, aš juo nepasitikiu, kaip ir visa trijule, atkeliavusia iš Vidinio pasaulio, manieringai besilankstančia, įžūliai dėbsinčia, šnekančia savo keista tarme.

*Panuelo (isp.) - nosinė.

Bet jis *labiausiai* nekelia pasitikėjimo. Jei kas nors tarp jųdviejų įvyko (esu beveik tuo tikra), visa kaltė bus suversta mano dukterėčiai, nes būtent mergina privalo atsispirti gyvuliškam potraukiui.

Pasviręs virš stalo, Džonas šiltai ją nužvelgė.

- Išklokite man viską, Kordelija.

Ir ji išklojo.

4

Rėja dievino stiklinį rutulį, ypatingą pasitenkinimą jai keldavo kristalo gebėjimas parodyti šlykščiausius žmonių poelgius. Nė karto rožinėse gelmėse ragana nematė vaiko, guodžiančio susižeidusį draugą, nuvargusio vyro, guldančio galvą ant žmonos kelių, arba ramiai vakarieniaujančių senukų. Visa tai domino kristalą ne daugiau negu ją pačią.

Vietoj sentimentalių vaizdų, ji regėjo, kaip tėvai prievartauja dukteris, kaip motinos muša vaikus, kaip vyrai skaldo žmonoms antausius, kaip berniukų gauja (Rėja kvatotų sužinojusi, jog tie aštuonmečiai padaužos praminė save didžiaisiais karstų medžiotojais) į vakarus nuo miestelio vilioja kaulais laukinius šunis, o paskui linksminasi nupjaudami jiems uodegas. Ji regėjo apiplėšimus ir vieną žmogžudystę: pirmąjį liūčių vakarą po nereikšmingo ginčo kažkoks valkata subadė šakėmis savo bendrą. Lavonas puvo griovyje, netoli Didžiojo Vakarinio Trakto, užverstas šiaudais ir piktžolėmis. Kūną tikriausiai atras dar prieš užslenkant tikroms rudeninėms audroms, o gal ir ne.

Ji taip pat matė Kordeliją Delgado ir prakeiktą banditą Džoną, sėdinčius Žaliosios Širdies palapinėje ir besišnekučiuojančius apie... deja, ragana negirdėjo apie ką jiedu kalbasi. Tačiau pro jos akis nepraslydo išraudusi senmergės kalės fizionomija. Regis, vyrukas apsuko jai galvą. Turbūt bobšė net išprakaitavo užsigeidusi nevykėlio, kuris nesugebėjo išlaikyti šaulio egzamino. Juokingas reginys, pamanė Rėja, nutarusi retsykiais stebėti porelę. Įdomu, kuo baigsis jų seilionės. Labai įdomu.

Parodęs Kordeliją ir Džoną rutulys vėl aptemo. Rėja padėjo jį atgal į dėžę, ant kurios spynos buvo išgraviruota akis. Išvydusi Kordeliją senė prisiminė, kad ji dar turi nebaigtų reikalų su įžūliąja jos dukterėčia. Rėjos užmaršumą lėmė ironiška, bet pakankamai suprantama priežastis: nusprendus, kaip atsilyginti jaunajai akiplėšai, viduje siautėjanti emocijų audra atslūgo, kristale užsižiebė kerintys vaizdai, ir ragana visiškai išmetė iš galvos Siuzeną Delgado. Nūnai iš tamsių

atminties kertelių išniro subrandintas planas. Reikia įleisti katiną tarp balandžių. Beje, kur dingo jos žavingas išsigimėlis...

- Smirdaliau! Aū, Smirdaliau, kur tu?

Katinas nušoko nuo malkų, žybčiodamas akimis lūšnos prieblandoje (orui pagerėjus, Rėja užtrenkė langines), mataruodamas dvišake uodega, ir stryktelėjo jai į glėbį.

- Turiu tau užduotį. - Ragana pasilenkė, palaižė katino snukį, įtraukė į šnerves malonų kailio tvaiką.

Smirdalius sumurkė, išrietė nugarą. Šešiakojis mutantas negalėjo skųstis prastomis gyvenimo sąlygomis.

5

Džonas atsikratė Kordelija pasitaikius pirmai palankiai progai, tiesa, ne taip greitai, kaip norėjosi. Teko truputį pasimeilinti kaulėtai senmergei, nes ji dar turėtų praversti ateityje. Galų gale vyriškis pabučiavo ją į lūpų kamputį (vargšę nutvilkė skaistus raudonis, o jis išsigando, kad moterėlę nenutrenktų širdies smūgis) ir užtikrino pasidomėsiąs šiuo reikalu.

- Tik prašau atsargiai - sukruto Kordelija.

- Taip, - atsakė Džonas lydėdamas ją į namus. Jis moka saugoti paslaptis ir žino, kad mielajai poniai palengvės tik tada, kai išaiškės tiesa. Pats spėjo, kad visa tai tėra įsiaudrinusios vaizduotės padarinys. Paaugliai mėgsta teatrališkas dramas, ar ne? Suvokusi, jog teta kažko būgštauja, toji mergytė iš pykčio galėjo pakurstyti jos baimes.

Kordelija sustojo prie baltos savo sodo tvoros, jos veide nušvito palengvėjimo išraiška. Džono manymu, ji priminė mulą, kuriam šeimininkas su šepečiu kaso nugarą.

- Ach, kodėl aš niekada nepagalvojau... juk tokia galimybė įmanoma?

- Žinoma, - sutiko Džonas. - Visgi aš kruopščiai ištirsiu šį reikalą. Verčiau pasisaugoti iš anksto negu vėliau gailėtis. - Jis vėl pakštelėjo senmergei į lūpų kraštelį. - Ir nieko neprasitarsiu "Jūros pakrantėje". Iš manęs jie neišgirs nė užuominos.

- Ačiū, Eldredai! Labai ačiū! - prieš atsisveikindama Kordelija apkabino žilaplaukį, savo mažutes, kietas lyg akmuo krūtis prispausdama prie jo marškinių. - Tikiuosi, šį vakarą pagaliau sugebėsiu įveikti nemigą.

Ji veikiausiai sugebės, bet Džonui nedavė ramybės klausimas, ar *jam* pavyks sumerkti akis.

Panarinęs galvą, surakinęs už nugaros rankas, senis nušlubčiojo

į Hambrio arklidę, kur laikė savo žirgą. Kita gatvės puse atskuodė berniukų kompanija; du iš jų mojavo nukirstomis, krauju aptiškusiomis šunų uodegomis.

- Karstų medžiotojai! Mes esame didieji karstų medžiotojai, tokie, kaip jūs! - įžūliai suriko vienas vaikiščias.

Žaibišku judesiu išsitraukęs ginklą senis nusitaikė į pienburnių gaują. Nuožmiai tvyksčiodamas akimis, prašiepęs dantis Džonas priminė persigandusiems berniukams baltąjį vilką, dėvintį žmogaus drabužius.

- Nešdinkitės, šunyčiai! - užriaumojo jis. - Nešdinkitės, antraip pavaišinsiu jus švinu ir pradžiuginsiu jūsų tėvus.

Porą sekundžių jie stovėjo lyg suparalyžiuoti, paskui klykdami išsilakstė į šalis. Vienas jų pametė savo laimikį; šuns uodega mėtėsi ant plataus šaligatvio kaip purvinas skarmalas. Džonas nužvelgė ją, susiraukė, įsikišo į dėklą revolverį, vėl sunėrė už nugaros rankas, ir nukulniavo savo keliu, panėšėdamas į dvasininką, medituojantį apie dievų prigimtį. Ką gi jis, vardan dievų, daro, nukreipdamas ginklo vamzdį į jaunų patrakėlių šutvę?

Aš prislėgtas, pagalvojo senis, *ir sunerimęs.*

Teisingai, jam sukėlė nerimą bepapės senmergės įtarimai. Torinas šiuo atžvilgiu niekuo dėtas - Džonui būtų nusipjauti, net jei Dibornas dulkintų mergiotę miesto aikštėje pačiame Pjūties mugės įkarštyje. Bjauriausia tai, jog pienburnis vėl įrodė galįs jį apmauti.

Sykį Dibornas jau sugebėjo prisėlinti prie tavęs iš už nugaros, ir tu prisiekei neleisiąs, jog tai pasikartotų. Bet leidai, *jeigu jis išties krušasi su savo mergše.*

Aišku, kad krušasi. Jei vaikinui užteko įžūlumo meilintis būsimai mero sugulovei ir smegenų, kad nuslėptų jųdviejų romaną, kaip tai derinasi su Džono nuomone apie tris mulkius iš Vidinio pasaulio, kurie nepajėgtų atrasti savo subinių net ir laikydami rankose žvakę?

Vieną sykį mes jų neįvertinome, ir tie vaikiščiai iš mūsų išsityčiojo, sakė Klėjus. *Nenoriu, kad tai pasikartotų.*

Ar *tai* pasikartojo? Ką iš tiesų žino Dibornas ir jo bendrai? Ką jie išsiaiškino ir kam papasakojo naujienas? Jei mažvaikis įstengė niekieno nepastebėtas taršyti mero išrinktąją ir uždėti tokį *didelį* skersą ant didžiojo karstų medžiotojo... ant visų...

- Laba diena, pone Džonai. - Brajanas Hukis plačiai išsiviepė kone susirietęs dvilinkas, prispaudęs prie krūtinės savo *sombrero.* - Gal pageidautumėte šviežios grafos? Ką tik išspaudžiau...

- Man tereikia žirgo, - griežtai atrėžė Džonas. - Nustok malti liežuviu ir atvesk gyvulį.

- Aha, tučtuojau atvesiu, su dideliu malonumu. - Jis nuskubėjo vykdyti įsakymo, pusiaukelėje nervingai grįžtelėjo lyg norėdamas įsitikinti, kad negaus kulkos į nugarą.

Po dešimties minučių Džonas nujojo Didžiuoju Traktu vakarų kryptimi. Jį užvaldė absurdiškas, tačiau stiprus troškimas paleisti žirgą šuoliais ir užmiršti Toriną, pavėpusį žilstantį ožį, Rolandą bei Siuzeną, ir jų šleikščią paauglišką meilę, Rojų su Klėjumi, pasižyminčius vikriomis rankomis ir proto stoka, Kordeliją Delgado, kuri greičiausiai regėjo svajonėse, kaip miškingoje pievelėje ji pina gėlių vainiką klausydamasi jo deklamuojamų eilių.

Per savo gyvenimą Džonui teko gana dažnai sprukti, pasikliaujant savo intuicija. Bet dabar to nebus. Jis prisiekė atkeršyti Aljanso pasiuntinukams, ir niekada nelaužė sau duoto žodžio, nors kitiems žmonėms dalino pažadus nė neketindamas jų vykdyti.

Be to, vertėtų prisiminti Džono Farsono faktorių. Senis nebuvo asmeniškai regėjęs gerojo žmogaus (ir nenorėjo pamatyti; sklido kalbos, kad Farsonas - įnoringas pamišėlis), tačiau jis turėjo nebaigtų reikalų su Džordžu Latigu, kurio vadovaujamas kareivių būrys turbūt pasirodys artimiausiu metu. Būtent Latigas nusamdė didžiuosius karstų medžiotojus sumokėdamas milžinišką avansą (Džonas iki šiol nepasidalino pinigais su savo bendražygiais) ir siūlydamas dar didesnį atlyginimą, jei Plikųjų kalnų apylinkėse bus išnaikintos pagrindinės Aljanso pajėgos.

Latigui, žinoma, netrūksta galios. Tačiau palyginti su jėga, slypinčia vyrukui už nugaros, jis tėra menkas tarakonas. Šiaip ar taip, norėdamas užsidirbti pluoštą grynųjų, privalai rizikuoti. Viskas bus gerai, jeigu jie pristatys arklius, jaučius, vežimus su šviežiomis daržovėmis, maisto atsargas, naftą, o svarbiausia - kristalą. Jei susimaus, Farsonas su savo padėjėjais daužys jų galvas vietoj polo riedulių. Džonas žinojo, jog tai įmanoma. Vieną dieną taip ir *atsitiks*, dėl to nekyla jokių abejonių. Bet galvos ir pečių skyrybos įvyks ne dėl Diborno ir jo pašvinkusių bičiulių, kad ir kokia būtų jų kilmė.

Jeigu jis susiburkavo su Torino išrinktąja... jei pajėgia nuslėpti nuo aplinkinių savo santykius, kokias dar paslaptis vaikigalis žino? Galbūt jis žaidžia su tavimi "Pilis"?

Tokiu atveju žaidimas ilgai neužsitęs. Kai tik jaunasis ponaitis Dibornas iškiš nosį iš priedangos, Džonas nepatingės jos nupilti.

Dabar reikėjo atsakyti į klausimą: nuo ko pradėti? Keliauti į "K juostą" ir pasižvalgyti po berniukų apartamentus? Kodėl gi ne? Šiuo metu jie jodinėja ant Skardžio, skaičiuoja feodo žirgus. Bet gyvuliai jo nejaudino. Ne, gerajam žmogui rūpi kur kas svarbesni dalykai negu arkliai.

Apsisprendęs Džonas pasuko į Citgą.

6

Pirmiausia jis patikrino cisternas. Rado šias savo vietoje, tvarkingai išrikiuotas į vieną eilę, su naujais ratais, kad reikiamu momentu pajudėtų į kelią, deramai užmaskuotas. Kai kurias iš pušų šakų nuspalvino geltonis, bet dauguma tebežaliavo, sugėrusios lietaus lašus. Įsitikinęs, kad prie jų niekas nesilietė, Džonas ėmė ropštis į kalvą. Einant šalia vamzdžio, teko dažniau nei įprastai stabtelėti ir pailsėti. Kai galiausiai nusigavo iki surūdijusių vartų, skiriančių šlaitą nuo naftos telkinio, jo luošą koją badė skausmo dūriai. Senis įdėmiai apžiūrėjo vartus ir susiraukė, pastebėjęs dėmeles ant viršutinio skersinio. Galbūt jos nieko nereiškia, bet Džono manymu, kažkas galėjo perlipti sutrūnijusią kriošeną, nes būgštavo, kad, pamėginus atidaryti vartus, subyrės vyriai.

Sekančią valandą jis praleido slampinėdamas tarp gręžimo bokštelių, ypatingą dėmesį išsikirdamas veikiantiems, ieškodamas menkiausių įsibrovėlių ženklų. Aptiko galybę pėdsakų, bet nesugebėjo jų atpažinti, kadangi savaitę trukusios liūtys pavertė kietą žemę pliurze. Čia galėjo pabuvoti pienburniai iš Vidinio pasaulio, miestelio menkystos ar net Arturas Eldas su savo riterių govėda. Nežinia suerzino Džoną, kaip visada (išskyrus tuos atvejus, kai dviprasmiškos situacijos pasitaikydavo "Pilių" žaidimo lentoje).

Jis nupėdino atgal ketindamas nusileisti nuo kalvos, sėsti ant žirgo ir joti į miestą. Koją raižė diegliai, kuriuos pavykdavo apmalšinti tik išmaukus stiklą viskio. Į "K juostos" baraką bus galima nukeliauti rytoj.

Pusiaukelėje iki vartų jis pastebėjo piktžolėmis apaugusį takelį, jungiantį Citgą bei Didįjį Traktą, ir atsiduso. Ten greičiausiai nėra nieko įdomaus, tačiau jis žinojo turįs užbaigti darbą.

Velniai rautų tą darbą. Man būtina išgerti.

Visgi ne vienintelis Rolandas gebėjo atsisakyti norų, kai to reikalaudavo pareigos jausmas. Džonas vėl atsiduso, pamasažavo koją ir nukėblino link takelio, kur, didelei savo nuostabai, šį tą aptiko.

Daikčiukas gulėjo griovyje, ne toliau kaip už tuzino žingsnių nuo tos vietos, kur senasis kelias jungėsi su Didžiuoju Traktu. Iš pradžių senis teišvydo baltą atspindį piktžolėse ir pamanė, jog tai akmuo. Vėliau įžiūrėjo juodą akiduobę ir suprato regįs kaukolę.

Stenėdamas Džonas atsiklaupė, pakėlė ją nuo žemės. Už nugaros cypė ir dunksėjo tebeveikiantys gręžimo bokšteliai. Kovo kaukolė, kurią ne tik jam, bet ir visam miesteliui teko matyti anksčiau. Ji priklausė išpuikėliui Arturui Hitui... tas juokdarys negalėjo išsiversti be savo profesijos atributikos.

- Jis vadino kaukolę žvalgu, - sumurmėjo Džonas. - Užmaudavo ant balno gugos, kartais pasikabindavo ant kaklo kaip medalioną. - Taip, jauniklis puikavosi ja tą naktį, kai "Klajūnų pastogėje"...

Džonui pakračius kaukole, kažkas jos viduje subarškėjo, tarsi vieniša mintis, ir ant delno nukrito auksinės grandinės dalelė. Tai štai, ant ko ji laikėsi. Kažkuriuo momentu viena grandis įtrūko, "žvalgas" nusirito į griovį, o ponaitis Arturas Hitas nesivargino jo ieškoti, matyt negalvodamas, kad kaukolę gali atrasti pašalinis asmuo. Berniukai būna tokie nerūpestingi. Tiesiog stebėtina, kaip jiems pasiseka suaugti.

Didžiojo karstų medžiotojo veidas išliko ramus, tačiau viduje kunkuliavo įniršis. Aišku kaip dieną, kad Aljanso pasiuntinukai čia lankėsi, nors dar vakar panašūs tvirtinimai būtų sukėlę jam juoką. Tenka pripažinti, kad jie matė užmaskuotas cisternas su nafta, ir jei ne atsitiktinis radinys, Džonas niekada nebūtų to sužinojęs.

- Kai sudorosiu tuos mulkius, jų akiduobės bus tuščios, kaip taviškės, sere Kove. Aš asmeniškai jas išskaptuosiu.

Senis pakėlė ranką ketindamas nusviesti kaukolę, bet paskutinę akimirką persigalvojo. Ji dar pravers. Taip nusprendęs Džonas nukulniavo link savo žirgo.

7

Korala Torin žingsniavo Pagrindine gatve į "Klajūnų pastogę" jausdama, kaip peršti išdžiūvusią gerklę ir tvinksi galva. Ji buvo atsikėlusi iš lovos prieš valandą, tačiau dėl pagirių vos laikėsi ant kojų. Pati žinojo, kad paskutiniu metu piktnaudžiaudavo alkoholiu - gerdavo beveik kiekvieną vakarą, - bet, matant žmonėms, apsiribodavo vienu ar dviem stiklais lengvo alaus. Kol kas niekas neįtarė ją turint žalingų įpročių, ir Korala norėjo išsaugoti šią paslaptį kiek įmanoma ilgiau. Kaip kitaip būtų galima pakęsti gyvenimą su idiotišku broliu

idiotiškame miestelyje ir, žinoma, nekreipti dėmesio į sąmokslą, kuriame dalyvauja visi Arklininkų Asociacijos rančeriai ir mažiausiai pusė stambiųjų fermerių.

- Šikt man ant Aljanso, - sušnibždėjo moteris. - Geriau žvirblis rankoje negu briedis girioje.

Ar iš tiesų ji drauge su kitais spaudžia delne žvirblį? Ar Farsonas įvykdys savo pažadus, kuriuos vyras, vardu Latigas, perdavė neprilygstamam Kimbai Raimeriui? Koralą graužė abejonės. Despotai mėgo pamiršti duotus žodžius, o rankose laikomi paukščiai turėjo bjaurų įprotį sukapoti pirštus, pritriesti į delną ir nuskristi. Koks dabar skirtumas? Ji apsisprendė ir savo nuomonės nekeis. Juolab kad vyrukams visada maga išgerti, pažaisti kauliukais ir kortomis, pasidulkinti su kekšėmis, nepriklausomai nuo to, prieš ką jie keliaklupsčiauja ir kieno vardu renka mokesčius.

Kai sukuždėdavo senasis sąžinės demonas, jo lūpas lengvai surakindavo pora stiklų viskio.

Ji sustojo priešais Kreiveno laidotuvių biurą, pažiūrėjo į kvatojančius berniukus, kurie užsilipę ant kopėčių tvirtino prie pastato kraigo popierinius žibintus. Šie užsižiebs Pjūties mugės vakarą, nutvieksdami Pagrindinę gatvę švelnia, įvairiaspalve šviesa.

Korala prisiminė save vaikystėje, su nuostaba žiopsančią į spalvotus popierinius žibintus, besiklausančią linksmų šūksnių, fejerverkų traškesio, Žaliojoje Širdyje skambančios šokių muzikos. Vieną jos ranką laikė tėvas, kitą - vyresnysis brolis Hartas, pirmą kartą mūvintis ilgas kelnes ir tuo labai besididžiuojantis.

Po kelių akimirkų saldžią nostalgiją užtemdė kartėlis. Vaikas užaugo į pablyškusią liesą moterį, kuriai priklausė užeiga ir viešnamis (jau nekalbant apie didžiulį žemės sklypą ant Skardžio), kurios vieninteliu meilužiu buvo jos brolio kancleris, kuri nebegalėjo atsispirti potraukiui gurkšnoti gerklę svilinantį skystį. Kodėl viskas taip susiklostė? Ji neabejojo, kad vaikystėje nieku gyvu nebūtų norėjusi tapti tokia moterimi.

- Kur aš suklydau? - paklausė ji savęs ir nusijuokė. - O, brangusis žmogau Jėzau, kuriame gyvenimo tarpsnyje suklydo nekalta vaikiška siela? Atsakyk man “aleliuja”. - Ji pamėgdžiojo klajūnę pamokslininkę, prieš metus apsilankiusią miestelyje - Pitston, rodos, Silviją Pitston. Korala vėl nusijuokė, šį kartą natūraliau, ir, pagerėjus nuotaikai, nusvyravo į “pastogę”.

Jai pamojo savo gėles prižiūrintis Šimis. Moteris atsakė tuo pa-

čiu. Berniūkštis pakankamai mielas. Ji lengvai rastų kuo pakeisti vaikį, bet širdyje džiaugėsi, kad Depeipas jo nenudaigojo.

Tuščioje ir švarioje smuklėje ryškiai žibėjo dujinės lempos. Šimis išvalė visas pelenines, tačiau Korala įtarė, kad likusį darbą atliko storulė, parimusi už baro. Storas kosmetikos sluoksnis nepajėgė nuslėpti liguistai blyškių moters skruostų, tamsių paakių bei rumbuoto kaklo (kiekvieną kartą pamačiusi tą driežo odą Korala viduje suvirpėdavo). Prižiūrima stiklinio Nutrūktgalvio žvilgsnio, prie baro šeimininkavo Gražuolė. Jei būtų jos valia, senoji kekšė ten stypsotų, kol pasirodytų Stenlis. Žinodama, kad prašymais ne daug ką tepasiektų, Gražuolė nieko nesakė Koralai, tačiau pastaroji aiškiai suprato, ko trokšta pavaldinė. Prostitutės karjera ėjo į pabaigą, ir ji desperatiškai geidė tapti barmene. Korala buvo girdėjusi, kad viena *tokia* moteris darbuojasi Upės Perkėlos miestelio užeigoje, "Miško tankmėje", kita šeimininkavo "Didžiajame slėnyje", Tavareso įlankoje, kol nepakratė kojų nuo raupų. Gražuolė atsisakė pripažinti faktą, kad Stenlis Ruizas jaunesnis už ją penkiolika metų ir kur kas sveikesnis. Vyrukas pilstys gėrimus po Nutrūktgalvio snukiais netgi tada, kai senoji kekšė trūnys kapuose.

- Labas vakaras, ponia Torin, - pasisveikino storulė ir nelaukdama įsakymo šliūkštelėjo į stiklą viskio. Nusiminusi Korala įsmeigė akis į gėrimą. Nejau jie viską žino?

- Patrauk jį nuo manęs, - irzliai pareiškė moteris. - Vardan Eldo, ką čia sugalvojai? Dar net saulė nenusileido! Supilk viskį atgal į butelį, dėl savo tėvo, ir nešdinkis po velnių. Ką tu ruošiesi aptarnauti penktą valandą dienos? Vaiduoklius?

Gražuolės veidas nutįso, storas grimo sluoksnis bemaž sutrūkinėjo. Stvėrusi piltuvėlį įgrūdo jį į butelio kakliuką ir suliejo atgal alkoholį. Pora lašų nutiško ant baro, kadangi apkūnios jos rankos (seniai nemačiusios žiedų, kuriuos storulė išmainė parduotuvėje į maistą) pastebimai drebėjo.

- Atleiskite, ponia, aš tik norėjau...

- Man nusispjaut, ko tu norėjai, - atšovė Korala ir nukreipė krauju pasruvusias akis į Šebą, sėdintį prie pianino, vartantį senus natų puslapius. Muzikantas spoksojo į ją prasižiojęs. - Į ką žiūri, rūpužgalvi?

- Į nieką, ponia Torin. Aš...

- Tuomet pranyk ir savo veizolais stebeilykis kur nors kitur. Tuo

pačiu išsivesk ir šitą kiaulę. Padulkink ją, gal pagražės oda - tiek jos, tiek tavo.

- Aš...

- Nešdinkitės! Abu! Ar apkurtai?

Užuot pakilę į antro aukšto kamaras, Šebas ir Gražuolė nukurnėjo į virtuvę. Koralos tai nejaudino. Tegul sau keliauja į pragarą. Bet kur, kad tik pradingtų iš akių.

Moteris užėjo už baro ir apsidairė. Galiniame salės kampe kortomis lošė du vyrai. Siurbčiodamas alų, juos stebėjo Reinoldsas. Kitoje užeigos pusėje kiurksojo dar vienas pašlemėkas, įbedęs buką žvilgsnį į tolumą, pasiklydęs savo minčių labirinte. Niekas nekreipė ypatingo dėmesio į Koralą Torin. Beje, kam tai rūpi? Jeigu apie jos įprotį žino Gražuolė, tai storulė neabejotinai bus apie tai išplepėjusi visiems aplinkui.

Korała perbraukė pirštu viskio lašus, jį aplaižė, pakartojo procedūrą. Tada čiupo butelį, bet nespėjo įsipilti gėrimo į stiklą, nes ant baro užšoko žaliaakis urzgiantis padaras. Moteris suspigo ir žengė atgal išmesdama ant grindų butelį... laimei, šis nesudužo. Vieną sekundės dalį jai pasidingojo, kad iš skausmo suskils galva - į smegenis plūstelėjęs kraujas sutraiškys kaukolę tarsi kiaušinio lukštą. Atsigręžę kortuotojai su griausmu nuvertė stalą. Reinoldsas išsitraukė revolverį.

- Nieko baisaus, - sukrenkštė ji vos beatpažindama savo balsą, jausdama, kaip įnirtingai tvinkčioja akių obuoliai ir krūtinėje daužosi širdis. Dabar ji suvokė, kad žmones *galima* mirtinai išgąsdinti. - Nieko baisaus, džentelmenai. Viskas gerai.

Ant baro tupintis šešiakojis išgama prasižiojo, apnuogino aštrias iltis ir sušnypštė.

Korala pasilenkė įsitikinusi, kad jos galva tuojau susprogs, kilstelėjo nuo žemės butelį, pamatė, jog šiame tebekliuksi ketvirtis viskio, atkragino galvą, ir nugėrė gurkšnį tiesiai iš kakliuko. Terauna nelabasis visus žiūrovus. Tegul jie galvoja, ką nori.

Tarsi išgirdęs jos mintis, Smirdalius vėl sušnypštė. Jo sprandą juosė raudona it kraujas apykaklė, iš po kurios kyšojo balta popieriaus skiautė.

- Jį nušauti? - pasiteiravo drebantis balsas. - Su mielu noru tai padarysiu, tik ištark žodį. Vienas šūvis, ir iš jo teliks nagai. - Pro dvivėres duris įšlubavęs Džonas atrodė taip pat prastai, kaip ir ji pati, bet Korala buvo tikra, kad didysis karstų medžiotojas lengvai įvykdytų savo pažadą.

- Ne-e. Senoji kalė pavers mus skėriais, jei nudobsime jos numylėtinį.

- Kokia kalė? - paklausė Džonas kirsdamas kambarį.

- Rėja Dubativo. Rėja iš Kioso kalvos, kaip ji save vadina.

- Aaa... ne kalė, o ragana.

- Tas pats velnias.

Džonas paglostė katino nugarą. Jis nesipriešino, netgi patenkintas išsirietė. Tačiau senis daugiau nesilietė prie nemaloniai drėgno Smirdaliaus kailio.

- Gal pasidalinsi gėrimu? - linktelėjo jis į butelį. - Dar ne vakaras, bet man siaubingai gelia koją.

- Tau koją, man galvą, rytas ar vakaras. Vaišinu.

Pražilę Džono antakiai pakilo aukštyn.

- Padėkoti visada suspėsi. Dabar gerk, branguti.

Ji ištiesė ranką link Smirdaliaus. Tas prašiepė dantis, bet leido Koralai nutraukti nuo apykaklės raštelį. Išlanksčiusi popieriaus skiautę ji perskaitė pakeverzotus keturis žodžius:

VYSKĄ IŠGĖRIAU, ATSIŲSK BERNIUKĄ

- Ar galiu pažiūrėti? - tarstelėjo Džonas. Viskiui sušildžius gomurį, pasaulis prašviesėjo.

- Kodėl gi ne? - ji įteikė popiergalį vyriškiui, kuris permetė akimis žinutę ir tučtuojau ją atidavė. Jis seniai pamiršo Rėją, o tai negerai. Kita vertus, visko neįmanoma atsiminti. Pastaruoju metu Džonui vis labiau atrodė, kad jis - ne samdomas asmens sargybinis, o virėjas, mėginantis vienu metu pagaminti devynis patiekalus šventiniam stalui. Dėkui dievams, ragana pati apie save priminė. Tebūnie palaimintas jos troškulys. Ir, žinoma, maudžianti koja, dėl kurios jis atsidūrė reikiamoje vietoje.

- Šimi! - užstaugė Korala. Alkoholis teigiamai paveikė moterį: ji vėl pasijuto gyvu žmogumi. Netgi ėmė svarstyti, ar Eldredas Džonas sutiktų praleisti vakarą su mero seserimi... kuri gerai pažinojo fizinių malonumų sritį.

Išgirdęs riksmą, pro laukujų duris įnėrė Šimis. Berniuko rankos buvo išteptos purvu, į nugarą trankėsi rožinė *sombrero.*

- Aš čia, ponia Torin!

Ji pažvelgė į dangų, šviečiantį už durų. Ne, Šimio negalima siųsti pas Rėją. Tik ne šį vakarą. Jau temsta, ir tas kvailelis neras kelio namo.

- Tiek to, - švelnesniu nei įprasta balsu atsiliepė Korala. - Grįžk prie savo gėlių ir pridenk jas, kad nenušaltų.

Ant švarios Rėjos lapelio pusės ji brūkštelėjo vieną žodį:

rytoj

Skiautę padavė Džonui.

- Įkišk popiergalį už tos dvokiančios apykaklės, gerai? Nenoriu prie jo liestis.

Džonas įvykdė prašymą. Katinas apdovanojo jį laukiniu žaliaakiu žvilgsniu ir stryktelėjęs nuo baro pranyko už durų.

- Laikas bėga, - sumurmėjo Korala, pati nenutuokdama, ką bandė tuo pasakyti, tačiau didysis karstų medžiotojas pakinkavo galva, tarytum suvokęs jos žodžių prasmę. - Neatsisakytum pakilti aukštyn su užkietėjusia girtuokle? Mano išorė nekokia, bet aš sugebu kaip reikiant išskėsti kojas. Ir neguliu lovoje sustingusi kaip malka.

Apsvarstęs pasiūlymą Džonas linktelėjo. Šita tokia pat liesa, kaip Kordelija Delgado... bet kaip jos abi skiriasi tarpusavyje, ar ne? Kaip skiriasi!

- Gerai.

- Kartais mėgstu prišnekėti šlykštynių... perspėju iš anksto.

- Brangioji poniute, klausysiuos ištempęs ausis.

Ji nusišypsojo. Galvos skausmas atlėgo.

- Neabejoju.

- Luktelėk minutėlę. Niekur neik. - Jis žengė link Reinoldso.

- Prisitrauk kėdę, Eldredai.

- Negaliu. Ponia laukia.

Reinoldsas dirstelėjo į barą.

- Juokauji?

- Aš niekada nejuokauju apie moteris, Klėjau. O dabar paklausyk.

Reinoldsas išsitiesė, nudelbė bendražygį įdėmiu žvilgsniu. Gerai, jog čia ne Depeipas, pagalvojo senis. Rojus atlieka nurodymus kaip pridera, bet tik po to, kai tuziną kartų išgirsta paaiškinimą.

- Jok pas Lengilą, - tarė Džonas. - Liepk jam nusiųsti tuziną - ne mažiau, kaip dešimt - vyrų į naftos telkinį. Gerų vyrų, gebančių slėptis pasaloje, jo to prireiks. Pasakyk, kad jiems vadovautų Brajanas Hukis. Skritingai nuo likusios daugumos, ant jo pečių - ne kopūstas.

Reinoldso akys džiaugsmingai sužibėjo.

- Tikiesi paspęsti žabangas prakeiktiems vaikigaliams?

- Sykį jie lankėsi Citge, gal vėl sumanys ten užsukti. Jei taip, juos turi pakirsti kryžminė ugnis. Šaudyti iš karto, be jokio perspėjimo. Supratai?

- Žinoma! Kokią legendą sukurpsime vėliau?

- Kaip tai kokią? Nafta ir cisternos - berniūkščių išdaigos. - Džonas kreivai išsišiepė. - Jie norėjo visa tai nugabenti Farsonui. Mus nešios po miestą ant rankų. Garbins už tai, kad sunaikinome išdavikus. Kur dingo Rojus?

- Grįžo prie Pakaruoklių uolos. Mačiau jį vidurdienį. Minėjo, kad jie artėja, Eldredai. Sakė galįs išgirsti kanopų bildesį, kai pučia vakarų vėjas.

- Gal jis paprasčiausiai *nori* išgirsti. - Visgi Džonas spėjo, kad Depeipas neklysta. Nuo to momento, kai senis įžengė į smuklę, jo nuotaika gerokai pasitaisė.

- Nežinau, ar tie pienburniai pasirodys, tačiau netrukus mes pervarysime cisternas į kitą vietą. Naktimis, po dvi, kaip gyvulius per Senojo Tėtušio tiltą. - Jis sukrizeno. - Nedidelę dalį paliksime. Juk spąstuose turi būti sūrio, tiesa?

- O jei pelės neįklius?

Džonas patraukė pečiais.

- Kad ir kaip ten būtų, mes su jais susidorosime. Rytoj šiek tiek panervinsiu bernelius. Tegul pykteli ir sutrinka. Dabar keliauk. Manęs laukia dama.

- Laimei, ne manęs, Eldredai.

Džonas numojo ranka. Maždaug po pusvalandžio kojos skausmas visai išgaruos iš galvos.

- Būtent. Ji prarytų tave kaip saldainį.

Jis nupėdino prie baro, kur stovėjo Korala sukryžiavusi ant krūtinės ranka. Kai nuleido jas, kairiąja suspaudė Džono delną, dešiniosios pirštais palietė sukietėjusį savo krūties spenelį. Tada smilių sukišo į burną ir švelniai jį prikando.

- Butelį pasiimsime? - paklausė Džonas.

- Žinoma, - atsakė Korala Torin.

8

Jeigu ji būtų užsnūdusi girta, kaip bene kiekvieną paskutinių kelių mėnesių dieną, lovos spyruoklių girgždesys - netgi bombos sprogimas - miego nebūtų išvaikęs. Tačiau butelyje, kurį jiedu atsinešė į Koralos miegamąjį (savo dydžiu prilygstantį trejoms kekšių kama-

roms), viskio kiekis nesumažėjo nė per lašą. Kūną maudė, bet galva išliko skaidri. Už tai reikėtų dėkoti gydomajam sekso poveikiui.

Atsistojęs prie lango, Džonas žvelgė į pilką saulėtekį ir movėsi kelnes. Jo nuogą nugarą vagojo randai. Moteris norėjo paklausti, kas jį taip išplakė ir kaip po egzekucijos pavyko išgyventi, bet paskui susiprotėjo patylėti.

- Kur susiruošei?

- Visų pirma norėčiau paieškoti dažų - tiktų bet kokia spalva - ir kiemsargio šuns, iki šiol išsaugojusio uodegą. Ką veiksiu vėliau, tau geriau nežinoti.

- Aišku. - Atsigulusi ji užsitraukė iki smakro apklotą. Jautėsi taip, tarsi galėtų išmiegoti visą savaitę.

Džonas įsispyrė į batus ir patraukė link durų, segdamasis diržą su ginklo dėklu. Kai sugriebė rankeną, atsisuko. Ji įbedė į vyriškį mieguistas pilkšvas akis.

- Tai geriausia naktis mano gyvenime.

Korala šyptelėjo.

- Manajame taip pat.

IV skyrius
ROLANDAS IR KETBERTAS

1

Rolandas, Ketbertas ir Alenas išėjo į "K juostos" barako prieangį, prabėgus beveik dviejoms valandoms nuo tada, kai Džonas paliko Koralos miegamąjį "Klajūnų pastogėje". Saulė jau buvo patekėjusi aukštai virš horizonto. Jie nepriklausė ilgiau pasnausti mėgstančių žmonių tipui, tačiau, anot Ketberto: "Turime palaikyti tam tikrą Vidinio pasaulio įvaizdį. Mes esame ne tinginiai, o *dykūnai.*"

Rąžydamasis Rolandas iškėlė į viršų rankas. Tada pasilenkė ir pirštus nuleido iki batų galiukų. Trakštelėjo stuburas.

- Nekenčiu to garso, - niūriu, užsimiegojusiu balsu suburbėjo Alenas, kurį naktį kankino keisti pranašiški sapnai. Tik jis, vienintelis iš visos trijulės, galėjo juos matyti. Gal todėl, kad gamta apdovanojo vaikiną itin stipriu šeštuoju pojūčiu.

- Kaip manai, kodėl jis triukšmauja? - Ketbertas patapšnojo Alenui per petį. - Pralinksmėk, berneli. Tu pernelyg gražus, kad vaikščiotum prislėgtas.

Rolandas išsitiesė ir kartu su draugais nužingsniavo per dulkėtą kiemą link arklidės. Pusiaukelėje netikėtai sustojo - Alenas vos neįsirėžė jam į nugarą, - pažvelgė į rytus.

- O, - pralinksmėjęs ištarė jis. Netgi šyptelėjo.

- O? - aidu atsiliepė Ketbertas. - Ką reiškia “O”, didysis vade? O, džiaugsme, šiandieną aš vėl pamatysiu kvepalais išsipurškusią panelę? Ar, o, siaube, man kiaurą dieną teks praleisti dirbant kartu su savo smirdančiais bendražygiais?

Alenas nudelbė akis į batus, naujus ir spaudžiančius, išvykstant iš Gileado, dabar nudėvėtus, su nutrintais padais, užtat patogius kaip šlepetės. Geriau žiūrėti į juos negu į bičiulius. Šiomis dienomis Ketberto pašaipos neretai peraugdavo į patyčias. Linksmi geraširdiški juokai tapdavo sarkastiški. Po kiekvienos kandžios replikos Alenas lūkuriavo, kol Rolandas užsiliepsnos įniršiu ir skels Bertui skambų antausį. Atvirai kalbant, jis troško, kad tai įvyktų. Gal tuomet truputį išsisklaidytų pagiežos kupina atmosfera.

Bet tik ne šį rytmetį.

- Tiesiog “o”, - švelniai pratarė Rolandas ir pajudėjo iš vietos.

- Meldžiu atleisti, nes žinau, jog nenori girdėti tokių kalbų, bet man maga sugrįžti prie balandžių temos, - nutraukė tylą Ketbertas, kai jie ėmė balnoti žirgus. - Aš tebegalvoju, kad pranešimas...

- Galiu prižadėti tau vieną dalyką, - nusišypsojo Rolandas.

Ketbertas nudelbė jį nepatikliu žvilgsniu.

- Kokį?

- Jei rytojaus rytą vis dar reikalausi išsiųsti balandį, taip ir padarysime. Tavo pasirinktas paukštis skris vakarų kryptimi, į Gileadą, su tavo ranka parašyta žinute, pritvirtinta prie kojos. Ką pasakysi, Arturai Hitai? Ar tave tenkina mano pasiūlymas?

Aleną skaudino įtarumas, niekaip nedingstantis iš Ketberto akių. Galiausiai jaunasis pokštininkas vyptelėjo ir tarė:

- Tenkina. Ačiū.

Nuo keisto Rolando atsakymo Aleną nukratė šiurpas.

- Dar nedėkok.

2

- Aš nenoriu ten eiti, ponia Torin, - sušniurkščiojo Šimis. Paprastai giedrame jo veide nušvito nerimo ir baimės išraiška. - Ji baisi kaip meška. Ant nosies turi didžiulę karpą, štai čia. - Berniukas bakstelėjo pirštu į savo mažytės nosies galiuką.

Korala, kuri už tokį spyriojimąsi vakar būtų nurovusi jam galvą, šiandieną buvo neįtikėtinai kantri.

- Teisingai, Šimi. Bet ji prašė atsiųsti būtent tave. Juk žinai, kad senoji varna duoda gerus arbatpinigius.

- Pinigai manęs nedomins, kai būsiu paverstas į vabalą, - liūdnai išspaudė Šimis. - Vabalai negali išleisti variokų.

Vis dėl Koralai pavyko jį nutempti prie Užsispyrėlio, nešulinio mulo, stovinčio arklidėje. Rėksnys užkrovė gyvuliui ant kupros dvi statinaites. Vieną pripildė smėliu, kad ši padėtų išlaikyti pusiausvyrą, kitoje teliūskavo šviežiai išspausta, Rėjos mėgstama grafa.

- Iki Pjūties mugės liko ne daugiau, kaip trys savaitės, - džiugiai priminė Korala.

- Aha. - Šimio veidas prašviesėjo. Jis aistringai mėgo šventes - įvairiaspalves šviesas, fejerverkus, šokius, žaidimus, juoką. Mugės dienomis žmonės šypsodavosi, niekas nesibardavo.

- Per šventę jaunuoliui nepamaišytų atliekami, kišenėje skambantys variokai, - pastebėjo Korala.

- Jūs teisi, ponia Torin. - Sprendžiant iš berniuko balso, jis ką tik įsisąmonino esminę gyvenimo tiesą. - O taip, visiškai teisi.

Korala įspraudė jam į delną Užsispyrėlio pavadžius.

- Gero tau kelio, berneli. Būk mandagus su senąja varna, nusilenk iki žemės... ir pasistenk sugrįžti iki sutemų.

- Aišku, iki sutemų, - patvirtino Šimis, sudrebėjęs vien nuo minties, kad jam gali tekti pasitikti naktį ant Kioso kalvos. - Grįšiu kur kas anksčiau.

- Geras vaikelis. - Koralą palydėjo jį žvilgsniu. Užsimaukšlinęs ant galvos rožinę *sombrero*, Šimis traukė už virvės seną nešulinį mulą. Jam pranykus už pirmosios kauburio keteros, moteris pakartojo: - Geras vaikelis.

3

Kai Aljanso pasiuntinukai išsidangino iš "K juostos", Džonas dar valandą pratūnojo ant šlaito, prigulęs tankioje žolėje. Paskui užjojo ant kalvagūbrio ir išvydo tris taškelius, nutolusius per keturias mylias. Vyrukai išsiruošė padirbėti. Rodos, nieko neįtaria. Jie gudresni nei pasirodė iš pirmo žvilgsnio... bet anaiptol ne tokie sumanūs, kokie patys įsivaizdavo esą.

Likus ketvirčiui mylios iki "K juostos", iš kurios tebuvo likę barakas, arklidė ir apdegę namo pamatai, nušviesti rudeninės saulės spin-

dulių, jis pririšo žirgą tuopų giraitėje, šalia upokšnio. Pamatęs džiūstančius vaikigalių skalbinius, Džonas nutraukė nuo apatinių šakų kelnes bei marškinius, suvertė viską į krūvą, pašventino juos savo šlapimu ir sugrįžo prie arklio.

Kai Džonas ištraukė iš vieno balnamaišio šuns uodegą, gyvulys energingai sutaukšėjo kanopa į žemę tarytum sakydamas, kad šeimininkas priėmė teisingą sprendimą. Senis taip pat džiaugėsi galėsiąs atsikratyti dvokiančia uodega. Iš kito balnamaišio jis iškrapštė dažų ąsotėlį ir teptuką. Šiuos gavo iš vyriausiojo Brajano Hukio sūnaus, kuris dabar vietoj tėvo plušėjo arklidėje, kadangi ponas Hukis iškeliavo į Citgą.

Džonas tiesiu taikymu nudrožė į baraką. Berniukai išvykę, todėl nebuvo prasmės sėlinti paslapčia.

Prieangyje, ant supamojo krėslo, vienas jų paliko knygą, Merserio “Pamokymus ir apmąstymus”. Viduriniajame pasaulyje knygos jau seniai tapo retenybe, ypač atokiau nuo centro plytinčiuose feoduose. Neskaitant poros, saugomų “Jūros pakrantėje”, jis pirmą kartą matė Medžise tiek prirašytų lapų. Atvertęs knygą, išvydo tvirta moteriška ranka brūkštelėtą sakinį: *Savo brangiajam sūnui, nuo mylinčios MOTINOS.* Džonas išplėšė puslapį ir du pirštus įmerkė į dažų ąsotėlį. Viduriniuoju ištrynė žodį MOTINA, raudonai nusidažiusiu nagu parašė virš jo NUOKRUŠA. Užkabinęs puslapį ant vinies, aiškioje vietoje, sudraskė knygą į skutelius. Įdomu, kuriam berniukui ji priklausė? Gerai būtų, kad Dibornui. Nors, atvirai šnekant, tai neturėjo didelės reikšmės.

Įžengęs į baraką Džonas visų pirma pastebėjo balandžius, burkuojančius narveliuose. Jis manė, kad vaikiščiai naudojasi heliografu siųsdami saviškiams pranešimus, ir visiškai nesitikėjo aptikti paukščius. Vaje, tai bent gudročiai!

- Po kelių minučių ateis ir jūsų eilė, - pažadėjo jis. - Kantrybės, brangučiai; leskite ir trieskite, kol dar galite.

Senis smalsiai apsidairė klausydamasis raminančio balandžių burkavimo. Vaikinai ar lordai? Tokį klausimą Rojus uždavė valkatai iš Ritsio. Tas nesiteikė vienareikšmiškai atsakyti. Gyvenamoji patalpa liudijo, kad jie - pakankamai tvarkingi. Gerai išmuštruoti. Trys gultai, visi gražiai apkloti. Prie kiekvieno iš jų riogsojo krūvelės asmeninių daiktų, tarp kurių puikavosi motinų nuotraukos - ach, kokie šaunūs vaikeliai, - vienoje netgi gulėjo abiejų tėvų fotografija. Jis vylėsi rasti kokius nors dokumentus su tikrais vardais (gal net meilės laiškų nuo

merginos), bet nieko panašaus neaptiko. Kad ir kas tie išperos būtų, paprasti jaunuoliai ar lordai, atsargumo jiems nestigo. Ištraukęs nuotraukas iš rėmelių Džonas jas suplėšė. Daiktus sutrypė ir išspardė po kambario kampus. Kažkokių kelnių kišenėje sužvejojęs lininę nosinę, išsišnypštė ir išskleidė ją ant batų taip, kad aiškiai matytųsi žali snargliai. Argi ne malonu grįžus namo po sunkios darbo dienos išvysti įsibrovėlio liūlį ant savo nosinaitės? Reikia tikėtis, kad jie pašėls iš pykčio.

Balandžiai sunerimo. Nepajėgdami cypti kaip kovai ar kėkštai jie nulindo į narvelių kampus, toliau nuo didžiojo karstų medžiotojo nagų. Nieko gero tuo nepasiekė. Paeiliui sugaudęs paukščius, senis nusuko jiems sprandus. Lavonus nukišo po šiaudinėmis gultų pagalvėmis. Po viena iš jų Džono laukė nedidelė premija už išlietą prakaitą: popieriaus skiautelės bei rašalu pripildytas parkeris, kuriuo, žinoma, buvo rašomos visos žinutės. Lūždamas parkeris sutraškėjo tarp pirštų ir nuskriejo link galinės sienos. Lapeliai pradingo švarko kišenėje. Popierius visuomet pravers.

Dabar jam netrukdė balandžių klegesys. Pakreipęs galvą, įsiklausydamas į menkiausius garsus, Džonas ėmė matuoti žingsniais medines grindis.

4

Kai Alenas atšuoliavo ant žirgo, Rolandui nepadarė įspūdžio pablyškęs įsitempęs draugo veidas ir išgąstingas žvilgsnis.

- Suskaičiavau trisdešimt vieną arklį, - tarė jis, - visi pažymėti feodo atspaudu, karūna ir skydu. Kaip sekėsi tau?

- Privalome grįžti į “K juostą”! - sušuko Alenas. - Atsitiko kažkas negero. Dar niekada taip stipriai manęs nebuvo apėmusi nuojauta.

- Kiek suskaičiavai? - vėl paklausė Rolandas. Kai kuriais atvejais, kad ir dabar, šeštasis Aleno pojūtis labiau erzindavo negu padėdavo.

- Keturiasdešimt. Arba keturiasdešimt vieną. Nepamenu. Koks skirtumas? Jie vis vien paslėpė grynaveislius, kurių mums nevalia pamatyti. Ar negirdi, ką sakau? Mes privalome grįžti! *Įvyko kažkas negero*!

Rolandas dirstelėjo į Bertą, ramiai jojantį už penkių šimtų jardų. Kai atsigręžė į Aleną, nepatikliai kilstelėjo antakius.

- Bertas? Juk žinai, kad jis niekada neturėjo nuojautos. Užtat aš

turiu. Maldauju, Rolandai! Jei kas pamatys balandžius, gali atrasti ir mūsų *ginklus!* - Paprastai flegmatiškas Alenas kone spiegė iš susijaudinimo ir nevilties. - Jei nenori keliauti drauge, tiesiog išleisk mane vieną! Išleisk mane, Rolandai, dėl savo tėvo!

- Vardan *tavo* tėvo, aš tau draudžiu, - atšovė jaunasis šaulys. - Aš suskaičiavau trisdešimt vieną arklį, tu - keturiasdešimt. Taip ir užrašysime. Tai geras skaičius, ne blogesnis už bet kurį kitą. Dabar pasikeisime vietomis ir pratęsime darbą.

- Kas tau darosi? - sušvokštė Alenas, taip vėpsodamas į Rolandą, tarytum šis būtų atsisveikinęs su sveiko proto likučiais.

- Nieko.

- Tu *žinojai!* Žinojai dar ryte, prieš mums išvykstant!

- Na, galbūt šį tą pastebėjau, - pripažino Rolandas. - Kažkokį atspindį, bet... svarbiausia, Alai, ar tu manimi pasitiki. O gal pritari jam manydamas, kad netekau nuovokos kartu su širdimi? - vaikinas kryptelėjo galva į Ketberto pusę. Nepaisant lūpose sustingusios šypsenėlės, jis nenuleido nuo Aleno rūstaus migloto žvilgsnio. Pasak bičiulių, tokiomis akimis Rolandas retsykiais spoksodavo į horizontą, tarsi regėdamas už jo atsiveriančias platybes. Įdomu, ar Siuzenai Delgado teko susidurti su šia veido išraiška, paklausė savęs Alenas. Jei taip, ką ji apie tai galvoja?

- Aš pasitikiu tavimi. - Tuo momentu Aleno galvoje įsivyravo toks sąmyšis, kad jis pats nenutuokė, melas tai ar teisybė.

- Gerai, pasikeičiame vietomis. Nepamiršk mano skaičiaus. Trisdešimt vienas.

- Trisdešimt vienas, - nuolankiai pakartojo Alenas. Pakėlė į viršų rankas, po sekundės nuleido ir taip stipriai pliaukštelėjo sau per šlaunis, kad flegmatiškas jo žirgas sukarpė ausimis ir neramiai pasimuistė. - Trisdešimt vienas.

- Šiandieną galėsime grįžti anksčiau, jei tave tai patenkins, - pratarė Rolandas ir nujojo šalin. Alenas žiūrėjo į nutolstantį draugą labiau nei bet kada geisdamas sužinoti, kokios mintys sukasi jos smegeninėje.

5

Girgžt. Girgžt.

Garsas nuskambėjo tą pačią akimirką, kai Džonas nusprendė baigti savo paieškas. Jis tikėjosi surasti slėptuvę arčiau gultų, tačiau nelemti pienburniai privertė jį kaip reikiant paprakaituoti.

Senis atsiklaupė ant vieno kelio ir peilio ašmenimis pakėlė sutraškėjusią lentą. Po medinėmis grindimis glūdėjo trys medžiaginiai ryšulėliai, šiek tiek drėgni ir kvepiantys alyva. Džonas išvyniojo juos nekantraudamas pamatyti, kokio kalibro ginklus tie vaikigaliai atsivežė su savimi. Nieko ypatingo jis neaptiko. Dviejuose ryšuliuose tūnojo paprasti penkiakulkiai pistoletai, dėl kažkokios nesuprantamos priežasties praminti "raižikliais". Trečiojo, aukštesnės kokybės ginklo būgne tilpo šešios kulkos. Vieną gąsdinantį širdies tvinksnį Džonui pasirodė, kad jis regi prieš save milžiniško kalibro šaulio revolverį su žydro plieno vamzdžiu, sandalmedžio rankena. Nepaisant visos rizikos, tokio ginklo jis paprasčiausiai negalėtų palikti savo vietoje. Išvydęs įprastas metalines rankenas senis su palengvėjimu atsiduso. Kartėlio ir nusivylimo pojūtis niekam nepatinka, tačiau jis nuostabiai geba praskaidrinti mintis.

Džonas suvyniojo ginklus į medžiagą ir pakišo juos atgal po lenta. Nebūtų nieko keisto, jei tuščiame barake apsilankiusi miesto padaužų gauja apverstų viską aukštyn kojom, nusuktų galvas balandžiams, bet vargu ar jie įstengtų atrasti revolverių slėptuvę. Ne, brolau, mažai tikėtina.

Manai, vaikiščiai tikrai patikės, jog tai vietinių chuliganų darbas?

Gal ir patikės. Vien todėl, kad pradžioje jų neįvertino, dar nereiškia, jog tie mažiai - proto bokštai. Šiaip ar taip, Džonui tai nerūpėjo. Svarbiausia juos supykdyti. Priversti išlįsti iš priedangos, užmiršti atsargumą... ir pasinerti į viesulo sūkurį.

Didysis karstų medžiotojas įgrūdo į narvą šuns uodegą, kuri styrojo tarsi gauruota plunksna. Dažais nutepliojo sieną žavingais vaikiškais šūkiais:

Čiulpkite mano pimpį

ir

Čiuožkite namo, suknisti turčiai

Kai išėjo į prieangį, pastovėjo minutėlę tarsi norėdama įsitikinti, kad be jo "K juostoje" daugiau nieko nėra. Aišku, nėra. Vis dėlto vieną kitą akimirką Džonas pasijuto nejaukiai, lyg būtų stebimas kažkokių nematomų, telepatinių Vidinio pasaulio jėgų.

Tokie dalykai egzistuoja. Tai vadinasi šeštuoju pojūčiu.

Aha, bet jį turi šauliai, menininkai ir pamišėliai. O ne berniukai, net jeigu jie kilę iš lordų giminės.

Link savo žirgo Džonas nukulniavo kone bėgdamas. Sėdęs ant balno, patraukė miesto kryptimi. Atomazga neišvengiamai artėja, tačiau, prieš patekant Demono mėnulio pilnačiai, dar reikės atlikti daug darbų.

6

Pakrypusi Rėjos lūšna su akmeninėmis sienomis ir gleivėtomis kerpėmis apaugusiu stogu stovėjo pačioje Kioso kalvos viršūnėje. Nuo jos atsivėrė nuostabus vaizdas į šiaurės vakarus - Prastažolės tyrlaukiai, dykuma, Pakaruoklių uola, Žaibo tarpeklis, - bet Šimio, atsargiai vedančio Užsispyrėlį į raganos kiemą, nedomino peizažas. Pastarąsias porą valandų jo pilve grojo maršas, tačiau dabar alkio jausmas atlėgo. Jis nekentė šitos vietos labiau už viską pasaulyje, netgi labiau už Citgą, kur be paliovos girgždėjo bei cypė gręžimo bokštai.

- Ponia? - pašaukė berniukas. Artėjant link trobos, Užsispyrėlis įsirėmė kanopomis į žemę ir nuleido galvą, tačiau, Šimiui patraukus virvę, mulas vėl pajudėjo į priekį. O gaila, verčiau būtų pateisinęs savo vardą.

- Mem? Miela senoji ponia, kuri nenuskriaustų nė musės? Ar jūs namuose? Gerasis Šimis atvežė jums grafos. - Jis nusišypsojo, ištiesė laisvą ranką ir atgniaužė delną demonstruodamas savo gerus ketinimus, bet iš trobesio nesulaukė jokio atsakymo. Vaikui susuko vidurius. Jis neabejojo tuojau pritriesiąs į kelnes kaip kūdikis į vystyklus. Tada griausmingai pirstelėjo ir pasijuto geriau. Bent jau pilvo neraižė diegliai.

Šimis nupėdino prieangio kryptimi, po kiekvieno žingsnio vis smarkiau drebėdamas. Uolėtame kieme vešėjo gelsvos žolės, turbūt sudžiūvusios ir nugeibusios nuo lūšnos šeimininkės prisilietimo. Darže kėpsojo mutavę moliūgai ir morkos. Berniukas pastebėjo kaliausę, taip pat šlykštų mutantą su dvejomis galvomis ir ranka, apmauta moteriška pirštine bei styrančia iš krūtinės.

Ponia Torin, daugiau niekada neįkalbinėkite manęs čia eiti, pagalvojo jis. *Nesutikčiau už visus pasaulio variokus.*

Atviros pirkios durys priminė pražiotus nasrus, pro kuriuos plūdo vimdantis puvėsių tvaikas.

Likus penkiolikai žingsnių iki namo, Šimis stabtelėjo. Kai Užsispyrėlis pabaksnojo snukiu jam į užpakalį (lyg klausdamas, ką jiedu čia veikia), berniukas iš netikėtumo riktelėjo ir pats mirtinai išsigando savo balso. Tik sukaupus visas valios jėgas, jam pavyko išstovėti vietoje, nebėgti galvotrūkčiais atgal į miestą. Diena buvo giedra, tačiau ant kalvos saulė atrodė aptemusi. Jam ir anksčiau teko lankytis pas Rėją, bet dabar čionykštė atmosfera buvo kaip niekad kraupi. Vaikas panašiai jausdavosi, kai pabudęs vidurnaktį išgirsdavo veriančias tirpyklės treles. Tarsi prie jo sėlintų kažkoks siaubingas padaras, spoksantis beprotiškomis akimis, tiesiantis krauju aptaškytus nagus.

- P-p-ponia, ar čia kas yra? Ar...

- Prieik arčiau, - pro atviras duris atsklido balsas. - Eik ten, kur aš galėčiau tave matyti, idiote.

Tramdydamas pro lūpas sprūstančią dejonę Šimis pakluso įsakymui. Į galvą toptelėjo mintis, kad šį kartą jam nelemta nusileisti nuo kalvos. Vargšelis Šimis baigs savo dienas verdančiame puode: šiandieną atstos pietus, rytoj jo kauleliai bus sučiulpti vakarienei, o likusios šaltos rūkytos mėsos užteks iki Metų Pabaigos. Štai, kokia jo dalia.

Berniukas žengė link prieangio nenoriai, ant linkstančių kojų... jei kelių girnelės liestųsi viena prie kitos, jos barškėtų kaip kastanjetės. Ragana netgi kalbėjo kitaip negu anksčiau.

- P-ponia? Aš bijau. G-g-garbės žodis.

- Taip ir turėtų būti, - patikino balsas, besiveržiantis laukan į šviesą nelyginant smirdančių dūmų sruogos. - Tiek to... daryk, ką liepiu. Prieik arčiau, Šimi, Stenlio sūnau.

Vaikas įvykdė reikalavimą, vos gyvas iš siaubo. Užsispyrėlis sekė iš paskos nukoręs galvą. Visą kelią iki Kioso mulas bliovė it pjaunamas, bet nūnai užsičiaupė.

- Sustok, - sušnibždėjo balsas, slypintis šešėliuose. - Nejudėk.

Ji žengė pro duris, prisimerkė, apakinta ryškių saulės spindulių. Rankose spaudė tuščią grafos ąsotį. Aplink gerklę it vėrinys kabėjo susirangęs Ermotas.

Kiekvieną sykį išvydęs gyvatę, Šimis spėliodavo, kokius skausmus jis patirtų merdėdamas nuo šliužo įkandimo. Šiandieną berniukas užmiršo tokias mintis. Palyginti su Rėja, Ermotas atrodė normaliai. Senės veidas buvo sukritęs, oda taip prilipusi prie skruostikaulių, kad jos galva priminė kaukolę. Pro retus žilus plaukus matėsi rudos dėmės, nusėjusios kaktą lyg vabzdžių armija. Po kairiąja akimi žioję-

jo atvira opa, prašieptoje burnoje bolavo kreivų dantų likučiai.

- Nepatinka mano išvaizda? - paklausė jis. - Iš baimės stingsta širdis?

- N-ne, - išspaudė Šimis ir tučtuojau suprato atsakęs neteisingai. - Tai yra, taip! - o dievai, kokias kvailystes jis tauškia? - Jūs labai graži, ponia.

Rėja be garso sukrizeno, įgrūdo tuščią ąsotį vaikinukui į rankas, taip stipriai stumtelėjo, kad jis kone išsidrėbė ant sėdimosios. Nuo pirštų, palietusių jo rankas, Šimio nugara nuėjo pagaugais.

- Tai bent prajuokinai! Vadinasi, suradai sau gražuolę? Man tai patinka. O dabar užsiimkime reikalais. Atnešk man grafos, idiote.

- T-taip, ponia! Klausau, ponia! - berniukas nunešė tuščią ąsotį prie mulo, padėjo jį ant žemės, virpančiais pirštais ėmėsi atseginėti diržą, prilaikantį grafos statinę. Šimis jautė į save nukreiptą raganos žvilgsnį, todėl sunkiai valdė rankas, bet pagaliau sugebėjo iš pančių išvaduoti mulo krovinį, kuris vos neišslydo iš glėbio. Vieną košmarišką akimirką jis išvydo mintyse, kaip statinė krenta ant akmenų ir suskyla į šipulius. Visgi paskutinę sekundę pasisekė ją išlaikyti. Nunešęs grafą senei, berniukas staiga suvokė nematąs gyvatės ant Rėjos kaklo. Netrukus pajuto, kaip Ermotas šliaužia per jo batus, įnirtingai šnypšdamas, apnuogindamas dvi poras nuodingų dantų.

- Patarčiau nejudėti pernelyg staigiai, vaiki. Būtų neišmintinga - Ermotas šiandieną suirzęs. Padėk statinę už durų. Man ji per sunki. Šiomis dienomis retsykiais užmirštu pavalgyti.

Šimis susirietė dvilinkas (*žemai nusilenk*, liepė ponia Torin; būtent tą jis ir darė) susiraukęs, nepaisydamas skausmingų dūrių nugaroje, nedrįsdamas pakrutinti kojų, nes ant jų tebesirangė gyvatė. Išsitiesęs vaikas išvydo, kad Rėja laiko seną purviną voką, užantspauduotą raudonu vašku. Šimis baiminosi net pagalvoti apie tai, iš ko buvo pagamintas toks atspaudas.

- Nunešk laišką Kordelijai Delgado. Pažįsti ją?

- A-aha, - sumiksėjo Šimis. - Tai p-panelės Siuzenos teta.

- Teisingai. - Kurį laiką ji nepaleido voko iš rankų. - Juk tu nemoki skaityti, idiote?

- Ne-e. Raidės ir žodžiai niekaip neįstringa man į galvą.

- Gerai. Jei kam nors šitą parodysi, vieną naktį po savo pagalve aptiksi Ermotą. Aš viską matau, Šimi. Įsidėmėk, *aš viską matau.*

Vaikui pasirodė, kad vokas gana sunkus, pagamintas iš nemaloniai gruoblėtos medžiagos, tarytum iš žmogaus odos. Kokį laišką Rė-

ja galėjo siųsti Kordelijai Delgado? Šimis prisiminė tą dieną, kai regėjo Delgado veidą, apgaubtą voratinkliais, ir sudrebėjo visu kūnu. Galbūt tą voratinklį nuvijo kraupioji būtybė, kiurksanti savo lūšnos tarpduryje?

- Aš sužinosiu, jei tu pamesi voką, - sukrenkštė Rėja. - Sužinosiu, jei parodysi jį svetimam žmogui. Prisimink, Stenlio sūnau, aš viską matau.

- Būsiu labai atsargus, ponia. - Vaikas jautė, kad būtų geriau *pamesti* laišką nei pristatyti jį adresatui, tačiau kuo puikiausiai nutuokė, kad neišdrįs to padaryti. Miestelėnai nuolat kartodavo, kad Šimio galvoje trūksta kelių varžtelių. Vis dėlto Šimis ne toks kvailas, kad nesuprastų, kodėl senė jį iškvietė: Rėja norėjo ne grafos, o perduoti voką.

- Gal pageidautum minutėlei užsukti vidun? - sukuždėjo ragana bakstelėdama pirštu į jo tarpušakį. - Jei duočiau vieną grybelį, išties atrodyčiau tau kaip gražuolė.

- Oi, negaliu. - Vaikinukas pridengė delnais savo turtą ir idiotiškai išsišiepė vos tramdydamas riksmą. - Tas bjaurus daikčiukas nukrito praeitą savaitę, tikrai nukrito.

Kurį laiką Rėja žiūrėjo į jį nuoširdžiai nustebusi, vieną iš nedaugelio kartų per savo gyvenimą. Paskui prapliupo storžieviškai kvatoti. Susiėmė už pilvo, siūbuodama į priekį ir atgal. Išgąsdintas Ermotas nuvinguriavo į namą, kurio gelmėje sušnypštė katinas.

- Dink iš čia, - tebesijuokdama paragino Rėja. Pasilenkusi įmetė į jo marškinių kišenę tris ar keturis variokus. - Keliauk, vištgalvi. Ir negaišk laiko žvilgčiodamas į gėles.

- Ne, ponia...

Jis nespėjo daugiau nieko pasakyti. Ragana griausmingai užtrenkė duris, iš medinių grindų plyšių pakilo dulkių debesėlis.

7

Rolandas pribloškė Ketbertą pasiūlydamas antrą valandą dienos grįžti į "K juostą". Atsakydamas į klausimą, kurių galų taip anksti prisireikė baigti darbus, jis gūžtelėjo pečiais, bet nepratarė nė žodžio. Bertas pažvelgė į Aleną ir išvydo draugo veide atsispindinčią keistą, mąslią išraišką.

Artėjant prie barako, Ketbertą persmelkė nelaimės nuojauta. Jie pakilo ant kalvos ir pažvelgė žemyn į "K juostą". Medinis namas pasitiko trijulę atlapotomis durimis.

- Rolandai! - šūktelėjo Alenas, rodydamas į tuopų giraitę, kur tekėjo upelis. Išskalbti drabužiais, kuriuos jie padžiovė ant šakų, dabar mėtėsi išdrabstyti ant žemės.

Nušokęs nuo balno Ketbertas pribėgo prie upokšnio. Pakėlė marškinius, pauostė ir nusviedė juos šalin.

- Apmyžti! - pasibjaurėjęs suriko vaikinas.

- Eime, - paragino bičiulius Rolandas. - Apžiūrėsime nuostolius.

8

Nuostolių netrūko. *Tu šito tikėjaisi,* įbedęs akis į Rolandą pagalvojo Ketbertas. Tada atsisuko į Aleną, paniurusį, bet nenustebusį. *Judu abu tikėjotės.*

Rolandas pritūpė prie vieno balandžio lavono, pakėlė nuo žemės kažką nematomą. Išsitiesė ir atkišo savo radinį draugams. Labai ilgą, žilą plauką. Atgniaužęs nykštį ir smilių, leido jam nupleventi ant medinių grindų, pasilikti tarp Ketberto Olgudo tėvų nuotraukos skutelių.

- Tu žinojai, jog čia nutarė apsilankyti senas kranklys. Kodėl mes negrįžome anksčiau ir nesudraskėme jam gerklės? - išgirdo Bertas savo balsą.

- Dar ne metas, - švelniai atsiliepė Rolandas.

- *Jis* nedvejodamas tai padarytų, jei mes įsibrautume į *jo* namus ir išvartytume *jo* daiktus.

- Mes esame kitokie, - papurtė galvą Rolandas.

- Aš surasiu senį ir išbarškinsiu jo dantis.

- Nieku gyvu.

Bertas suprato išprotėsiąs, jei išgirs dar vieną žodį, ištartą ramiu, bemaž abejingu balsu. Aklas įniršis nutrenkė visas mintis apie draugystę ir *ka-tetą* į tamsiausias sąmonės kertes. Džonas nusičiurškė ant jų rūbų, išvadino Aleno motiną nuokruša, suplėšė širdžiai brangias tėvų nuotraukas, ant sienų pripaišė vaikiškų keiksmų, užmušė balandžius. Rolandas tai žinojo... bet nieko nedarė... ir *neketina* nieko daryti. Jam terūpi dulkinti būsimą mero sugulovę.

Merginai nepatiks tavo fizionomija, kai kitą kartą ją pamatys, nusprendė Ketbertas. *Aš pasistengsiu išgražinti tavo veidą kaip pridera.*

Jis kilstelėjo kumštį, bet Alenas nustvėrė draugo riešą. Rolandas nusisuko ir pradėjo rankioti išmėtytas antklodes visiškai ignoruodamas įsiutusio Ketberto povyzą.

Bertas sugniaužė kitą kumštį, pasiruošęs atsikratyti Alenu, bet

liūdesio ir nevilties išraiška, švytinti apvaliame tyrame bičiulio veide, šiek tiek apmalšino pyktį. Alenas, suprantama, žinojo apie tykančią nelaimę, tačiau Rolandas veikiausiai liepė jam lukteléti, kol Džonas pradings.

- Eikš su manimi, - sumurmėjo Alenas apkabindamas Berto pečius. - Į lauką. Eikš, dėl savo tėvo. Privalai atvėsti. Dabar ne laikas kautis tarpusavyje.

- Dabar ne laikas mūsų kapitonui vadovautis savo pimpalu, o ne smegenimis, - tyliai iškošė Ketbertas, bet leidosi nutempiamas prie durų.

Šįsyk pažabosiu savo įniršį, tik abejoju ar kitą kartą sugebėsiu tai padaryti. Reikės paprašyti Aleno, kad perduotų jam mano žodžius.

Bertas užsiliepsnojo nuožmiu pykčiu vien nuo minties, kad teks naudotis tarpininku šnekantis su savo geriausiu draugu. Kaip jie galėjo iki to nusiristi? Prie durų jis atsisuko ir išrėžė Aukštąja Kalba, priversdamas Aleną žiopteléti:

- *Ji pavertė tave bailiu.*

Rolandas sustingo neatsigręždamas, glėbyje laikydamas antklodes. Ketbertas neabejojo, kad bičiulis griebs jį už pakarpos. Jiedu grumsis, kol vienas iš priešininkų kris negyvas, apakęs arba praradęs sąmonę. Labiausiai tikėtina, kad būtent jo laukia toks likimas, tačiau Berto nė kiek tai nejaudino.

Užuot apsisukęs Rolandas atsakė ta pačia Aukštąja Kalba:

- *Jis norėjo, kad mes netektume sveikos nuovokos ir budrumo. Savo sumanymą įgyvendino. Bent jau tavo atžvilgiu.*

- Ne, - atkirto Ketbertas Žemąja Šneka. - Kažkuri tavo dalis tikrai tuo tiki, tačiau tu klysti. Tiesą sakant, tu visiškai praradai orientaciją. Lengvabūdiškumą vadini meile, manai, jog neatsakingas elgesys tai - dorybė...

- Vardan dievų, *eime*! - sukriokė Alenas ištempdamas jį pro duris.

9

Rolandui pranykus iš akiračio, Ketbertas pajuto nenugalimą norą išlieti įniršį ant Aleno, tarsi būtų vėtrungė, kurią sukioja stiprūs vėjo gūsiai. Abu stovėjo vienas priešais kitą saulės nušviestame kiemelyje. Alenas atrodė liūdnas ir nelaimingas. Ketbertas taip stipriai gniaužė kumščius, kad šie drebėjo.

- Kodėl tu visada jį pateisini? Kodėl?

- Ant Skardžio Rolandas paklausė manęs, ar aš juo pasitikiu. Atsakiau, kad taip. Dabar jaučiu tą patį.

- Tuomet tu esi kvailys.

- O jis - šaulys. Jeigu jis sako, kad mes privalome palaukti, vadinasi, taip ir turime padaryti.

- Jis tapo šauliu atsitiktinai! Išgama! Mutantas!

Iš nuostabos Alenas neteko amo.

- Prisijunk prie manęs, Alenai. Laikas baigti tą beprotišką žaidimą. Surasime Džoną ir jį nužudysime. Mūsų trijulės *ka-tetas* subyrėjo, todėl mudu sukursime naują.

- *Ka-tetas* nesubyrėjo. Jei taip atsitiks, kaltės našta užgrius *tavo* pečius. Niekada tau neatleisčiau.

Šį kartą atėjo eilė patylėti Ketbertui.

- Kodėl tau nepajodinėjus? Paleisk žirgą šuoliais ant Skardžio, atvėsk. Viskas priklauso nuo mūsų draugystės...

- Paaiškink tai *jam*!

- Ne, aš sakau *tau*. Džonas išsityčiojo iš mano motinos. Nejau manai, kad nekeršyčiau jam, jeigu negalvočiau, jog Rolando pusėje tiesa? Juk būtent to nori Džonas. Jie siekia, kad mes užmirštume sveiką protą ir pultume, išlindę iš priedangos, apakę iš pykčio.

- Tu teisus ir tuo pačiu klysti, - pareiškė Ketbertas. Vis dėlto nuo įtampos pablyškę jo krumpliai pamažu atgavo normalią spalvą, pirštai išsitiesė. - Tu nesupranti, o aš nerandu žodžių, kaip paaiškinti. Jei tvirtinčiau, esą Siuzena apnuodijo mūsų *ka-teto* šaltinį, tu apšauktum mane pavyduoliu. Bet aš įsitikinęs, kad ji tai padarė, galbūt nesąmoningai. Apnuodijo mūsų protus, atvėrė duris į pragarą. Rolandas jaučia nuo slenksčio plūstančią kaitrą, bet neabejoja, jog tai tėra aistringos meilės liepsnos... tačiau mes turime tai pakeisti. Turime *rasti būdą*, kaip tai pakeisti. Vardan jo, mūsų ir visų mūsų tėvų.

- Pasak tavęs, ji - priešas?

- Ne! Su priešais kur kas lengviau susidoroti. - Jis giliai įkvėpė ir atsiduso, antrą kartą, trečią, vis labiau apsiramindamas, tapdamas senuoju savimi. - Tiek to. Užtenka kalbų. Verčiau pasinaudosiu tavo patarimu ir keliausiu pajodinėti. Grįšiu negreitai.

Bertas žengė link žirgo, vėl atsisuko.

- Perduok Rolandui, kad jis klysta. Pasiūlymą luktelėti nulemia neteisingos priežastys, todėl jis klysta. - Padvejojęs Ketbertas pridūrė: - Perduok jam mano žodžius apie pragaro duris. Pasakyk, kad prakalbo *mano* šeštasis pojūtis. Pasakysi?

- Taip. Tik laikykis atokiau nuo Džono.

Sėdęs ant balno Bertas pratarė:

- Nieko tau nepažadu.

- Tu dar nesi vyras. - Sielvartingas Aleno balsas bylojo, kad jis gali prapliupti ašaromis. - Nė vienas iš mūsų dar nėra vyras.

- Būtų geriau, jei tu klystum, - atšovė Ketbertas, - nes mūsų laukia vyriški darbai.

Mostelėjęs vadelėmis jis paragino žirgą šuoliuoti.

10

Ketbertas įveikę nemažą "Jūros pakrantės" kelio gabalą mėgindamas visiškai apie nieką nemąstyti. Jis iš patirties žinojo, kad retsykiais, jei palieki praviras duris, į galvą užklysta įdomios mintys. Netgi naudingos.

Šią popietę nieko panašaus neįvyko. Sutrikęs, nelaimingas, be jokio supratimo, ko griebtis, Bertas pasuko atgal į Hambrį. Nuo pradžios iki galo prajojo Pagrindinę gatvę, žodžiu arba rankos mostu pasisveikindamas su pažįstamais. Jų trijulė sutiko miestelyje daug gerų žmonių. Kai kurie tapo draugais. Paprasti Hambrio gyventojai priėmė juos kaip saviškius, jaunus vaikinus, atitrūkusius nuo namų ir šeimų. Kuo artimiau Bertas bendravo su vietiniais, tuo labiau negalėjo patikėti, kad jie dalyvauja šlykščiame Raimerio ir Džono sąmoksle. Kurių galų gerasis žmogus pasirinko Hambrį, jei ne tam, kad sąžiningi, Aljansui ištikimi čionykščiai pridengtų jo nešvarius darbelius?

Šiandieną gatvėse knibždėte knibždėjo žmonių. Turguje fermeriai garsiai siūlė pirkėjams savo prekes, vaikai juokėsi iš Pinčo ir Džilės spektaklio (Džilė gainiojosi vargšelį Pinčą, vanodama jo šonus su šluota), artėjant Pjūčiai, puošėsi visas miestas. Visgi Ketbertas nejautė didelio džiaugsmo galvodamas apie šventinę mugę. Gal todėl, kad ji vyks ne gimtajame Gileade? Gal... veikiau todėl, kad širdį prislėgė nerimo našta. Jeigu visiems suaugusiems beaugant tenka patirti tokius vargus, tuomet geriau niekada neatsisveikinti su vaikyste.

Ištrūkus iš miesto, vandenynas liko tyvuliuoti toli už nugaros, į veidą plieskė saulė, nenumaldomai ilgėjo nutįsęs šešėlis. Bertas nusprendė išsukti iš Didžiojo Trakto ir Skardžiu grįžti iki "K juostos". Bet nespėjo įgyvendinti savo sumanymo, kadangi pastebėjo savo senąjį bičiulį Šimį, vedantį nešulinį mulą. Berniukas kėblino nukoręs galvą, pakumpęs; rožinė *sombrero* kybojo pakrypusi ant kaktos, batai

apsinešė dulkėmis. Ketberto nuomone, jis atrodė taip, lyg būtų kulniavęs nuo žemės pakraščio.

- Šimi! - riktelėjo Bertas tikėdamasis pamatyti giedrą vaiko šypseną ir išgirsti linksmą jo tauškėjimą. - Ilgų dienų, malonių naktų! Kaip laikai...

Kai Šimio *sombrero* kraštas pakilo aukštyn, Ketbertas užsičiaupė. Berniuko veide atsispindėjo siaubas. Skruostai buvo mirtinai išblyškę, išsprogusiose akyse šmėžavo paniška baimė, lūpos virpėjo.

11

Jei būtų labai norėjęs, Šimis būtų nusigavęs iki Delgado namų prieš dvi valandas, tačiau jis svyrinėjo vos bepavilkdamas kojas, tarytum šias prie žemės kaustytų užantyje tūnantis laiškas. Pasibaisėtinas laiškas. Kraupu netgi mąstyti apie tai, juolab kad dievai neapdovanojo jo smegenėlėmis.

Žaibiškai nušokęs nuo žirgo Ketbertas pripuolė prie vaikinuko, apkabino jo pečius.

- Kas atsitiko? Papasakok savo senam draugužiui. Jis nesijuoks, garbės žodis.

Geraširdiškas "Arturo Hito" balsas, susirūpinęs jo veidas privertė Šimį pravirkti. Griežtas Rėjos įsakymas niekam neprasitarti apie laišką akimoju išgaravo iš galvos. Rydamas ašaras jis išklojo viską iki menkiausių smulkmenų. Porą sykių Bertui teko prašyti jo kalbėti lėčiau. Šimio išgąstis atslūgo, kai jiedu prisėdo medžio šešėlyje. Tuo tarpu Ketbertas klausėsi istorijos su augančiu nerimu. Galiausiai berniukas iškrapštė iš užančio voką.

Kebertui nuplėšus antspaudą ir perskaičius Rėjos raštelį, jo akys suapvalėjo.

12

Džonas grįžo iš "K juostos" puikiai nusiteikęs ir iš karto patraukė į "Klajūnų pastogę", kur jo lūkuriavo Depeipas. Atvyko Farsono pasiuntinys, paskelbė Rojus, dar labiau pakeldamas seniui nuotaiką. Keista, tačiau jaunasis bendras neatrodė labai laimingas.

- Vyrukas nukeliavo į "Jūros pakrantę", kur jis, be abejo, yra laukiamas svetys, - tęsė Depeipas. - Pasiuntinys nori tučtuojau su tavimi susitikti. Tavimi dėtas, negaiščiau laiko valgydamas arba gerdamas. Su tuo tipu verčiau šnekėk blaivia galva.

- Matau, šiandieną nestokoji patarimų, Rojau, - sarkastiškai mestelėjo Džonas, tačiau, Gražuolei pastačius ant stalo stiklą viskio, jis

atsisakė alkoholio ir pareikalavo atnešti vandens. Rojus neranda sau vietos, dingtelėjo seniui, tarsi būtų savo akimis išvydęs nelabąjį. Kai Šebas užgrojo pianinu, Depeipas pašoko iš vietos ir griebėsi už revolverio rankenos. Įdomu. Tik šiek tiek neramina.

- Išsiliek, sūneli. Paaiškink, kodėl toks sudirgęs.

Rojus niūriai papurtė galvą.

- Tiksliai nežinau.

- Koks to vyruko vardas?

- Aš neklausiau, jis neprisistatė. Tiesiog parodė Farsono ženklą. - Po pauzės Depeipas tyliau pridūrė: - Akį.

Džonas negalėjo pakęsti tos visaregінčios akies, nesuprato, kokie velniai apsėdo Farsoną, kad šis nutarė pasirinkti tokį simbolį. Kodėl ne iškeltą kumštį? Sukryžiuotus kardus? Arba paukštį? Pavyzdžiui sakalą... sakalas puikiai atrodytų kaip ženklas. Tačiau *akis*...

- Gerai, - tarė jis baigdamas gerti vandenį, kuris, beje, gaivino geriau negu viskis. Po prasivaikščiojimo "K juostoje", spiginant saulei, jo gerklė perdžiūvo. - Visa kitą aš pats išsiaiškinsiu.

Prie dvivėrių durų Džoną sustabdė Rojaus šūksnis. Senis atsisuko.

- Jis įgauna skirtingų žmonių išvaizdą, - pasakė Depeipas.

- Ką turi omenyje?

- Nežinau. - Suglumęs ir pritrenktas Depeipas buvo pasiruošęs bet kurią akimirką stvertis už ginklų. - Mes šnekėjomės vos penkias minutes. Sykį žvilgtelėjau į jį ir pagalvojau, kad matau prieš save seną šmikį iš Ritsio - tą, kurį nušoviau. Tada vėl pažiūriu į jį ir galvoju: "Velniai rautų, juk čia mano tėvas". Paskui jis tapo normalus.

- Koks?

- Pats pamatysi. Tik abejoju, ar tau tai patiks.

Pravėręs duris Džonas, dar kartelį atsigręžė:

- Rojau, gal tu kalbėjai su Farsonu? Su užsimaskavusiu geruoju žmogumi?

Susiraukęs Depeipas pamąstė ir krestelėjo galvą.

- Ne.

- Esi tikras? Jei pameni, matėme jį vieną vienintelį kartą, iš toli. - Farsoną jiems parodė Latigas. Maždaug prieš šešiolika mėnesių.

- Tikras. Negi neprisimeni, koks jis didelis?

Džonas linktelėjo. Gerasis žmogus neprilygo lordui Pertui, tačiau jo ūgis siekė ne mažiau kaip šešias pėdas, o pečių pločio būtų galėjęs pavydėti daugelis stambių vyrų.

- Tas žmogus ne didesnis už Klėjų. Ir jo ūgis išlieka toks pats, kad ir kaip dažnai keistųsi išvaizda. - Depeipas nutilo, pasimuistęs pratęsė: - Jis juokiasi kaip negyvėlis. Mane net šiurpas nukratė.

- Ką reiškia "kaip negyvėlis"?

Rojus Depeipas palingavo galva.

- Nemoku paaiškinti.

13

Po dvidešimties minučių Eldredas Džonas prajojo arką su užrašu SVEIKI ATVYKĘ ir atsidūrė "Jūros pakrantės" kieme. Senio širdyje dilgsėjo nerimas. Jis tikėjosi susitikti su Latigu, tačiau viltims nebuvo lemta išsipildyti... jei tik Rojus nesuklydo.

Seniokiškai išsišiepęs Migelis čiupo didžiojo karstų medžiotojo žirgo vadžias.

- *Reconocimiento.**

- *Por nada, jefe.***

Džonas įžengė pro duris, išvydo Olivą Torin, kiūtinčią svetainėje lyg vienišas vaiduoklis, pasisveikindamas linktelėjo galva. Ji atsakė tuo pačiu, netgi sugebėjo išspausti blyškią šypseną.

- Pone Džonai, puikiai atrodote. Jei norite pasimatyti su Hartu...

- Atleiskite, ponia, bet aš atvykau susitikti su kancleriu. - Senis skubiai pakilo laiptais, vedančiais į Raimerio apartamentus, ir nudrožė siauru akmeniniu koridoriumi, apšviestu (gana blausiai) dujiniais žibintais. Po kurio laiko pabeldė į masyvias, ąžuolines, variu inkrustuotas duris. Raimeriui nerūpėjo gražios moterys, tokios, kaip Siuzena Delgado, užtat kancleris dievino prabangos ir valdžios simbolius, kuriuos regint jo sulinkęs makaronas tikriausiai virsdavo kietu geležiniu strypu.

- Užeik, mano drauge, - atsiliepė balsas, ne Raimerio. Po to sekęs krizenimas privertė Džoną pašiurpti. *Jis juokiasi kaip negyvėlis*, tvirtino Rojus.

Didysis karstų medžiotojas atidarė duris, peržengė slenkstį. Smilkalai domino Raimerį ne daugiau nei moterų lūpos ir šlaunys, tačiau kambaryje pakibęs aitrokas aromatas priminė Džonui Gileado rūmus ir Protėvių salę. Dujiniai rageliai liepsnojo visu pajėgumu. Nuo jūros vėjo, dvelkiančio pro atvirą langą, virpėjo purpurinės užuolaidos (kancleris buvo pametęs galvą dėl kilmingųjų spalvos). Paties Raime-

---

**Reconocimiento* (isp.) - dėkui.

***Por nada, jefe* (isp.) - nėra už ką, senjore.

rio - nė padujų. Tesą sakant, kambaryje nesimatė nė gyvos dvasios. Kaip ir balkone.

Įslinkęs vidun Džonas dirstelėjo į veidrodį su paauksuotais rėmais, kabantį ant galinės sienos, ir įsitikino, kad už nugaros taip pat nieko nėra. Priešakyje, į kairiąją sieną rėmėsi staliukas, ant kurio buvo padengti šalti užkandžiai dviems asmenims. Tačiau ant kėdžių niekas nesėdėjo. Visgi kažkas su juo kalbėjosi. Kažkas pakvietė į kambarį. Džonas išsitraukė revolverį.

- Liaukis, - už kairiojo peties nuskambėjo jau girdėtas balsas. - Kam to reikia, mes juk draugai. Stovime toje pačioje barikadų pusėje.

Džonas apsisuko ant kulnų, staiga pasijutęs lėtapėdžiu seniu. Prieš jį stypsojo vidutinio ūgio žmogus, galingo sudėjimo, ryškiomis žydromis akimis, rausvais skruostais, nežinia apie ką liudijančiais - apie gerą sveikatą ar nemažą išgerto vyno kiekį. Prasiskyrusios lūpos apnuogino mažučius, nepaprastai aštrius (matyt specialiai nudildytus) dantis. Žmogus dėvėjo juodą apsiaustą su atverstu gobtuvu tarsi būtų šventikas. Džonas pagalvojo, kad vyriškis plikas, bet po akimirkos suprato klydęs. Jis paprasčiausiai buvo nusiskutęs plaukus.

- Paslėpk tą šaudyklę, - liepė vyras juodais drabužiais. - Jau sakiau, mes esame draugai... ranka ranką plauna. Pasidalinsime duonos kąsniu ir aptarsime daugybę įdomių dalykų - jaučius, naftos cisternas, - pasiginčysime ar Frenkas Sinatra išties šaunesnis giedorius už Elvį Preslį.

- *Kas jie tokie?*

- Nesvarbu, vis vien jų nepažįsti. - Žmogus su juodu apsiaustu vėl sukikeno. Džono manymu, tokį balsą įmanoma išgirsti tik pro grotuotus bepročių prieglaudos langus.

Senis pažvelgė į veidrodį ir šį kartą išvydo besišiepiančio vyro atspindį. O dievai, kodėl nematė jo anksčiau?

Todėl, kad negalėjai, kol jis pats nenusprendė pasirodyti. Nežinau, ar jis yra raganius, tačiau su magija tikrai susijęs. Galbūt vyriokas - Farsono burtininkas?

Jis atsisuko. Žmogus su dvasininko sutana vis dar šypsojosi. Dabar dantys atrodė normalūs. Bet Džonas galėjo prisiekti regėjęs juos *užaštrintus.*

- Kur yra Raimeris?

- Išsiunčiau jį pamokyti jaunąją panelę Pjūties dienos katekizmo. - Savo stambia ranka apkabinęs Džono pečius vyriškis parodė gestu eiti prie stalo. - Manau, mums vertėtų pasitarti vieniems.

Didysis karstų medžiotojas nenorėjo įžeisti Farsono parankinio, tačiau jam nepatiko prisilietimas. Pats nesuprato, kodėl jį užplūdo pasibjaurėjimo jausmas. Senis nukratė nuo savęs ranką ir tramdydamas virpulį žengė prie krėslų. Nenuostabu, kad Depeipas sugrįžo nuo Pakaruoklių uolos mirtinai išbalęs. Visiškai nenuostabu.

Nė kiek nesusierzinęs žmogus juodais rūbais vėl sukikeno (*Taip,* pamanė Džonas, *jis tikrai juokiasi kaip negyvėlis*). Vieną sekundės dalį seniui pasirodė, kad prieš save regi Fardą, Korto tėvą, prieš daugelį metų išvariusį jį vakarus. Ranka instinktyviai šovė link ginklo. Netrukus iliuzija išblėso - į jį tebežvelgė nemaloniai vypsantis vyras su juodu apsiaustu, kurio mėlynos akys žaižaravo lyg dujinių žibintų liepsnelės.

- Pastebėjai kažką įdomaus, pone Džonai?

- Aha. Maistą. - Atsisėdęs jis atsilaužė duonos gabalėlį, susigrūdo šį į burną. Duona prilipo prie perdžiūvusio liežuvio, bet Džonas nesiliovė kramtęs.

- Geras berniukas. - Pašnekovas taip pat įsitaisė krėsle, įpylė į taures vyno. - Taigi, mano drauge, papasakok man viską, ką jūs nuveikėte nuo tada, kai atvyko tie trys įkyruoliai berniukai, viską, ką žinote ir ką suplanavote. Nepraleisk nė vienos smulkmenos.

- Iš pradžių parodyk Farsono ženklą.

- Suprantama. O tu labai apdairus.

Vyriškis kyštelėjo ranką tarp sutanos klosčių ir ištraukęs metalinę kvadratinę plokštelę (Džono manymu, sidabrinę) nušveitė ją į kitą stalo pusę. Ant plokštelės paviršiaus buvo išgraviruota išplėsta, baimę kelianti akis.

- Patenkintas?

Senis linktelėjo.

- Pastumk ją man.

Džonas ištiesė ranką ir staiga pajuto, kad ši pradėjo nesuvaldomai drebėti, kaip ir balsas. Kurį laiką stebėjo, kaip virpa pirštai, paskui prispaudė juos prie stalo.

- Aš... aš nenoriu.

Taip. Didysis karstų medžiotojas iš tiesų nenorėjo, kažkodėl apimtas įsitikinimo, kad, palietus ją, išgraviruota sidabrinė akis atsisuks... ir pažiūrės tiesiai į jį.

Juodai apsirengęs vyriškis suprunkštė ir spragtelėjo dešinės rankos pirštais. Nuslydusi per stalą, sidabrinė sagtis (plokštelė panėšėjo būtent į sagtį) pranyko plačioje apsiausto rankovėje.

- Abrakadabra! Fokus marokus! Štai! - gurkštelėjęs lašelį vyno žmogus pridūrė: - Jei baigėme tuos varginančius formalumus...

- Dar viena smulkmena, - įsiterpė Džonas. - Tu žinai mano vardą. Aš pageidaučiau išgirsti tavišk į.

- Vadink mane Valteriu. - Jo šypsena netikėtai pranyko. - Gerasis senasis Valteris - toks mano vardas. O dabar išsiaiškinkime, kur esame ir ką veiksime. Trumpiau kalbant, pasitarkime.

14

Ketbertui grįžus į "K juostą", dangų jau buvo apgaubusios sutemos. Rolandas su Alenu lošė kortomis. Jie kruopščiai išvalė visą baraką (arklidės palėpėje rastas terpentinas ištirpdė netgi sienas subjaurojusius keiksmus, iš kurių teliko rausvi dryžiai) ir nūnai grūmėsi tarpusavyje žaisdami *Casa Fuerte**, Gileade labiau žinomą "Karštos dėmės" pavadinimu. Tiesą sakant, tai tebuvo dar vienas kortų žaidimo, lošiamo užeigose, barakuose, prie laužaviečių nuo tada, kai užgimė pasaulis - "Stebėk mane", - variantas, skirtas dviem žmonėm.

Rolandas žvilgtelėjo į Ketbertą mėgindamas perprasti jo nuotaiką. Iš išorės jaunasis šaulys spinduliavo ramybę, kaip visada, pralošinėdamas netgi sugebėjo keturis sykius iš eilės ištraukti lygiąsias, tačiau jo širdį draskė skausmas ir abejonės. Alenas išklojo, apie ką jiedu su Bertu šnekėjo barako kieme. Baisu, kai iš draugo tenka išgirsti, kad ir netiesiogiai, tokius nemalonius dalykus. Jis niekaip nepajėgė išmesti iš galvos paskutinės frazės, kurią Bertas mestelėjo išeidamas laukan: *Lengvabūdiškumą vadini meile, manai, jog neatsakingas elgesys tai - dorybė.* Ar gali būti, kad jis neklydo? Rolandas nesiliovė sau kartojęs, kad jo pasirinktas kelias yra sunkus, bet vienintelis. O Ketberto riksmai tėra piktai ūžiantis susierzinimo vėjas... juolab kad įniršį pakurstė išniekinta jų buveinė. Vis dėlto...

Perduok Rolandui, kad pasiūlymą luktelėti nulemia neteisingos priežastys, todėl jis klysta.

Tai neįmanoma.

O gal įmanoma?

Pasikėlęs aukštyn apykaklę, tarsi visą kelią būtų šuoliavęs, Ketbertas šypsojosi. Jaunas, gražus, energingas, netgi laimingas, regis, tapęs senuoju savimi, amžinai burbuliuojančiu nesąmones kovo kaukolei, kol kas nors paprašydavo jo užsičiaupti.

Tačiau Rolandas nepasikliovė tuo, ką regėjo. Kažkodėl jam ne-

*Casa fuerte (isp.) - tvirtovė.

patiko Berto šypsena, rausvi skruostai, galbūt paraudę iš pykčio, o ne nugairinti vėjo, karštligiškai žibančios akys. Rolando veidas neišdavė minčių, bet širdį suspaudė nerimas. Jis vylėsi, kad ilgas apmąstymų laikotarpis išblaškys audrą; deja, nieko panašaus neįvyko. Sprendžiant iš Aleno išvaizdos, jis irgi taip galvojo.

Ketbertai, po trijų savaičių viskas baigsis. Jei tik galėčiau apie tai papasakoti...

Po to sekusi mintis apstulbino jį savo paprastumu.

Kas tau trukdo?

Rolandas suvokė nežinąs atsakymo į šį klausimą. Kodėl jis nesitaria su savo artimiausiais draugais? Kurių galų prisireikė slapukauti? Negi jis *iš tikrųjų* apako? O dievai, nejau tai tiesa?

- Sveikas, Bertai, - prabilo jaunasis šaulys. - Ar šauniai pajo...

- Taip, labai šauniai pajodinėjau. Kelionė netgi buvo *pažintinė*. Eime laukan. Noriu tau kai ką parodyti.

Rolandui vis labiau nepatiko liguistai švytinčios Berto akys, bet jis padėjo užverstas kortas ant stalo ir atsistojo.

Alenas trūktelėjo jį už rankovės.

- Ne! - nuskambėjo tylus, panikos apimtas balsas. - Nejau nematai, kaip jis atrodo?

- Matau, - liūdnai atsiliepė Rolandas.

Lėtai artėdamas prie Berto, kuris dabar mažai kuo priminė vaikystės draugą, Rolandas pirmą kartą pamanė, kad visiems jo sprendimams darė įtaką savotiška apgirtimo būsena. Beje, kokiems sprendimams? Jo galvoje įsivyravo sąmyšis.

- Ką ketini man parodyti, Bertai?

- Šį tą nuostabaus, - nusijuokė Ketbertas. Jo balso intonacijoje aiškiai skambėjo žudikiškos neapykantos gaidelės. - Žinau, kad negalėsi atsisakyti į tai pažiūrėti.

- Bertai, kas tau darosi? - paklausė Alenas.

- Kas *man* darosi? Visiškai nieko, Alai. Aš laimingas kaip paukštis, besimaudantis aušros spinduliuose, kaip bitė gėlės žiede, kaip žuvis vandenyne. - Pasukęs link durų jis vėl nusikvatojo.

- Neik į lauką, - paprašė Alenas. - Jis išprotėjo.

- Jei mūsų draugystei galas, tuomet mes niekada neištrūksime iš Medžiso gyvi, - pratarė Rolandas. - Tokiu atveju, tegu mano gyvybę atima draugo, o ne priešo ranka.

Jis žengė per slenkstį. Alenas akimirką padvejojo ir spinduliuodamas neviltį nusekė pavymui.

15

Medžioklė išblėso, o Demono veidas dar nepasirodė, tačiau kiemą apšvietė ryškios, danguje tviskančios žvaigždės. Ketberto žirgas su balnu ant nugaros stovėjo pririštas prie turėklų. Už jo sidabru žvilgėjo dulkėta kvadratinė aikštelė.

- Ką tu man parodysi? - pasiteiravo Rolandas. Laimė, nė vienas jų neturėjo su savimi ginklų.

- Štai čia. - Ketbertas stabtelėjo pusiaukelėje tarp barako ir sudegusio namo pamatų. Užtikrintai mostelėjo ranka, bet Rolandas nieko įdomaus neišvydo. Jis žengė prie bičiulio ir pažvelgė žemyn.

- Aš nematau...

Galvoje blykstelėjo akinanti šviesa, tūkstantį kartų ryškesnė negu žvaigždžių spindesys, kai Ketberto kumštis įsirėžė jam į pasmakrę. Anksčiau nė sykio (išskyrus apsikumščiavimus vaikiškuose žaidimuose) Bertas nebuvo jam smogęs. Rolandas neprarado sąmonės, užtat kojas ir rankas apleido visos jėgos. Jos suglebo tarsi skudurinės lėlės galūnės. Vaikinas išsidrėbė ant žemės sukeldamas dulkių kamuolius. Aplinkui keistai sūkuriavo žvaigždės, palikdamos po savęs baltus dryžius. Ausis pervėrė spengimas.

Iš tolumos atsklido Aleno riksmas:

- Kvaily! Prakeiktas *kvaily*!

Sutelkęs visas valios pastangas Rolandas kryptelėjo galva. Išvydo atskubantį Aleną ir daugiau nebesišypsantį Ketbertą, kuris stūmė bičiulį šalin.

- Tai mudviejų reikalas, Alai. Nesikišk.

- Tu užpuolei jį iš pasalų, šunsnuki. - Alenas retai kada pykdavo, bet dabar jis tiesiog užsiliepsnojo įtūžiu, ir tai nežadėjo Bertui nieko gero. *Privalau atsikelti,* paragino save Rolandas. *Privalau juos išskirti, kol neįvyko nelaimė.* Jo rankos ir kojos suplakė dulkes.

- Būtent taip jis elgėsi su mumis, - atšovė Ketbertas. - Tiesiog atsimokėjau tuo pačiu. - Jis nudelbė akis. - Štai, ką norėjau tau parodyti, Rolandai. Žemės lopinėlį. Dulkių sluoksnį, kuriame dabar drybsai. Paragauk jų. Gal tada sugebėsi pabusti.

Nūnai atėjo eilė įniršti Rolandui. Jis pabandė grumtis su šaltuku, stingdančiu sąmonę, ir suprato, kad pralaimi kovą. Iš galvos išrūko mintys apie Džoną, naftos cisternas, atskleistą sąmokslą. Dar truputis, ir jis pamirš apie Aljansą bei *ka-tetą*, kurį taip energingai stengėsi išsaugoti.

Pamažu blėstant galūnių paralyžiui, jaunuolis sugebėjo atsisėsti. Šaltas, rūstus jo veidas nukrypo į Bertą, rankos atsirėmė į žemę. Akyse sužibo žvaigždžių šviesa.

- Aš tave myliu, Ketbertai, bet daugiau nesiruošiu taikstytis su nepaklusnumu ir pavydo priepuoliais. Jei atlyginčiau tau su kaupu, iš tavęs ko gero teliktų šlapia vieta, todėl sumokėsi tiktai už smūgį, kurio aš visiškai nesitikėjau.

- Na, žinoma, branguti, - vietine tarme atšovė Ketbertas. - Beje, tau vertėtų į kai ką žvilgtelėti. - Bemaž paniekinamai jis sviedė sulankstytą popieriaus skiautę į Rolando krūtinę.

Šis pakėlė lapelį jausdamas, kaip atslūgsta pykčio banga.

- Kas tai?

- Išlankstyk ir pažiūrėk. Šviesos užtenka, kad įskaitytum žodžius.

Sustabarėję Rolando pirštai lėtai atvertė sumaigytus skiautės kraštus, po kuriais slypėjo Rėjos ranka pakeverzotas raštelis:

jau ne skaisti! Jis pabuvojo
visose jos skylėse, tas Vilas Dibornas
ARGI NE ŠAUNU?

Jis perskaitė žinutę porą sykių. Antrąjį kartą vos įžvelgė raides, kadangi pradėjo drebėti rankos. Sąmonės paviršiumi praslinko visos jųdviejų su Siuzena pasimatymų vietos - valčių pašiūrė, rančerio troba, apleista fermerio lūšna, - bet dabar Rolandas suprato, kad juos kažkas matė. O jis taip žavėjosi savo nepaprastu apdairumu. Galvojo, kad niekas nežino įsimylėjėlių paslapties, ir nenumanė, jog buvo stebimi. Siuzena sakė tiesą.

Aš viskuo rizikavau. Jos ir mūsų gyvybėmis.

Perduok jam mano žodžius apie pragaro duris.

Ir Siuzenos balsas: Ka *užklups kaip audros vėjas... jei myli mane, tuomet mylėk.*

Jis pakluso su jaunatvišku pasipūtimu galvodamas, kad viskas susiklostys gerai - taip, jis nuoširdžiai tuo tikėjo ir neabejojo, jog *ka* apsaugos jų meilę nuo negandų.

- Koks aš kvailys. - Rolando balsas virpėjo ne mažiau negu rankos.

- Taip, iš tiesų, - patvirtino Ketbertas ir parkrito ant kelių priešais draugą. - Jei nori man smogti, netramdyk savęs. Trenk kuo smarkiau, daužyk mane kaip obuolį. Aš nesipriešinsiu. Padariau, ką galėjau, mėgindamas pažadinti tavo atsakomybės jausmą. Jei ne-

pabusi... ką gi, tebūnie. Aš vis vien tave myliu. - Bertas apkabino jo pečius, pabučiavo į skruostus.

Rolandas pravirko išliedamas dėkingumo, gėdos ir sąmyšio ašaras; tamsioje jo sielos kertelėje amžinai tvyros neapykanta Ketbertui, tačiau ją sukėlė draugo bučinys, o ne ūmus smūgis į žandikaulį, atleidimas, o ne pažadinimas.

Jis atsistojo, vienoje purvinoje rankoje tebelaikydamas laiškelį, kita bergždžiai valydamas ašaras ir ištepliodamas veidą drėgnomis dėmelėmis. Kai susvyravo, Ketbertas ištiesė ranką, idant prilaikytų griūvantį bičiulį. Rolandas stipriai pastūmė vaikiną, ir šis būtų nuvirtęs, jei ne reikiamoje vietoje pasitaikęs Aleno glėbys.

Netrukus Rolandas vėl sukniubo prie Berto, pakėlęs rankas aukštyn, nuleidęs galvą.

- Rolandai, ne! - šūktelėjo Ketbertas.

- Taip. Aš užmiršau tėvo veidą, todėl meldžiu atleisti.

- Atleidžiu, vardan visų dievų, *atleidžiu*! - Ketberto balsas verksmingai sudrebėjo. - Tik... prašau, atsistok! Man širdis plyšta, matant tave tokį!

Man taip pat, pamanė Rolandas. *Koks pažeminimas! Bet aš to nusipelniau, ar ne? Tamsaus kiemo, tvinksinčios galvos, gėdos ir baimės sugniuždytos širdies. Tai mano dalia.*

Draugai padėjo jam atsistoti, ir Rolandas su mielu noru priėmė pagalbą.

- Puikiai moki smūgiuoti iš kairės, Bertai, - beveik ramiai ištarė jis.

- Tik tada, kai užsimoju iš pasalų.

- Iš kur gavai šitą raštelį?

Ketbertas papasakojo jiems apie susitikimą su Šimiu, kuris niekaip negalėjo pristatyti laiško adresatui, užvaldytas liūdesio, sutrikęs, vildamasis sulaukti netikėtos *ka* valios... ir *ka* tikrai įsikišo - “Arturo Hito” pavidalu.

- Ragana... - mąsliai nutęsė Rolandas. - Bet iš kur *ji* žino? Siuzena minėjo, kad ji niekuomet nesileidžia žemyn nuo Kioso kalvos.

- Nežinau, ir man į tai nusispjaut. Dabar svarbiausia, kad Šimis nenukentėtų dėl savo poelgio. Maža to, vertėtų pasirūpinti, jog ragana daugiau nebandytų susisiekti su Kordelija Delgado.

- Aš padariau vieną didelę klaidą, - lėtai pratarė Rolandas, - bet ne tuomet, kai mudu su Siuzena pamilome vienas kitą. Šiuo atveju mes nieko negalėjome pakeisti. Ar jūs tikite manimi?

- Taip, - iš karto atsiliepė Alenas.

- Aha, - gana nenoriai pridūrė Ketbertas.

- Elgiausi kaip pasipūtėlis kvaiša. Jei raštelis būtų pasiekęs Siuzenos tetą, mergina būtų ištremta iš namų.

- O mes - pas šėtoną su kilpa ant kaklo, - šaltai įsiterpė Ketbertas. - Žinau, kad palyginti su Siuzena, tau šita smulkmena nėra labai reikšminga.

- Kaip dėl raganos? - paklausė Alenas. - Ką darysime?

Rolandas vyptelėjo lūpų krašteliu ir atsisuko į šiaurės vakarus.

- Kad ir kas būtų toji Rėja, ji sugeba krėsti šunybes, ar ne? Gal reikėtų ją pamokyti?

Nukoręs galvą jis patraukė link barako. Ketbertas dirstelėjo į Aleną ir pamatė, kad šio akyse žvilga ašaros. Kai ištiesė ranką, Alas pažvelgė į draugo delną, po sekundės linktelėjo - veikiau sau negu Ketbertui - ir ją paspaudė.

- Tu viską padarei teisingai, - ištrūko Alenui. - Iš pradžių tuo abejojau, bet dabar suprantu, jog buvai teisus.

Ketbertas griausmingai atsiduso.

- Man teko netikėtai jį užklupti. Jei nebūčiau pribloškęs Rolando...

- ...jis būtų išgražinęs tave mėlynėmis.

- Ir kitomis spalvomis. Atrodyčiau kaip vaivorykštė.

- Gal net kaip Burtininko Vaivorykštė. Įprastų spalvų tiesiog nepakaktų.

Kandi replika prajuokino Ketbertą. Nupėdinę prie barako jie išvydo, kaip Rolandas nubalnoja Berto žirgą. Pastarojo šeimininkas žengė artyn ketindamas padėti, tačiau Alenas jį sustabdė.

- Palik trumpam vyruką ramybėje. Taip bus geriau.

Abu sugužėjo į kambarį. Po dešimties minučių prie bičiulių prisijungęs Rolandas pamatė, jog Ketbertas žaidžia nebaigtą partiją jo kortomis. Ir, beje, laimi.

- Bertai.

Šis pakėlė galvą.

- Rytoj mudviem teks sutvarkyti vieną reikalą. Ant Kioso kalvos.

- Mes ją nužudysime?

Rolandas giliai susimąstė, prikando lūpą. Galų gale tarė:

- Turėtume.

- Aha, suprantu. Bet ar žudysime?

- Tik tuo atveju, jei nebus kitos išeities. - Vėliau jis karčiai gailėjosi dėl šio sprendimo, tačiau suvokė kitaip negalėjęs pasielgti. Medžiso žlugimo laikais Rolandas buvo neką vyresnis už Džeiką Čambersą - tokio amžiaus berniukai dar nepasižymi žudikiškais instinktais. - Jeigu ji mus privers.

- O galėtų, - kaip dera tikram šauliui atsakė Ketbertas, nors jo akyse sužvilgo nerimas.

- Taip. Bet mažai tikėtina. Ragana pernelyg gudri. Rytoj anksti kelsimės, todėl nepramiegok.

- Gerai. Kortas atiduoti?

- Vis vien tu netrukus jį sudorosi. Nereikia.

Rolandas apėjo bičiulius, prisėdo ant savo gulto ir įsistebeilijo į rankas, gulinčias ant kelių. Galbūt jis meldėsi, galbūt kažką svarstė. Ketbertas įdėmiai pažvelgė į jaunąjį šaulį ir vėl nukreipė akis į kortas.

16

Kitą rytą, kai Rolandas su Bertu pajudėjo į kelią, saulė buvo ką tik išnėrusi virš horizonto. Jos spinduliai nudažė rasotą Skardį oranžinėmis liepsnomis. Oras dvelkė žvarba, todėl kvėpuodami žirgai ir jų šeimininkai išpūsdavo garų kamuolėlius. Šio rytmečio vaikinai nepamiršo visą savo gyvenimą. Jie pirmą kartą keliavo užsisegę diržus su revolveriais. Pirmą kartą pasitiko pasaulį šaulių kailyje.

Ketbertas nepratarė nė žodžio - jis žinojo, kad prasižiojęs ims pliaukšti įprastus niekus ir niekaip negalės prikąsti liežuvio. Rolandas iš prigimties buvo tylus. Jiedu pasikeitė keliomis frazėmis vos vieną sykį.

- Minėjau padaręs didelę klaidą, - tarstelėjo Rolandas, - kuri man paaiškėjo tik tada, kai gavau šitą laiškelį. - Jis palietė marškinių kišenę. - Ar žinai, kur aš suklydau?

- Tavo meilė Siuzenai čia niekuo dėta, - atsiliepė Ketbertas. - Nuo *ka* niekur nepabėgsi. - Didžiausią palengvėjimą teikė tai, kad jis išties tikėjo savo žodžiais. Netgi manė galįs susitaikyti su neišvengiamu Siuzenos egzistavimo faktu, nors dar visai neseniai pats svajojo užmegzti santykius su geriausio draugo mergina.

- Ne meilė - sutiko Rolandas. - Aš klydau galvodamas, kad pajėgsiu izoliuoti meilę nuo likusio pasaulio. Gyventi du gyvenimus: vieną paskirti tau, Alui, mūsų darbui, kitą atiduoti jai. Buvau įsitikinęs, jog meilė pakylės mane virš *ka* kaip sparnai, padedantys paukščiui išvengti grobuonių. Ar supranti, ką bandau pasakyti?

- Ji apakino tave, - atsakė Ketbertas, neįtikėtinai švelniai, tarsi būtų visiškai užmiršęs pastaruosius porą mėnesių graužusį pyktį ir nuoskaudą.

- Taip, - liūdnai palingavo galva Rolandas, - apakino... bet dabar aš praregėjau. Paskubėkim. Noriu kuo greičiau visa tai užbaigti.

17

Jie kilo vežimo ratų išvagotu keliu, kuriuo, šviečiant Bučinių mėnuliui, ėjo ir "Vėjavaikę meilę" dainavo Siuzena (tuo metu ji daug menkiau pažinojo aplinkinio pasaulio subtilybes). Takui įsirėžus į Rėjos kiemą, jie sustojo.

- Iš čia atsiveria dykumos vaizdas, - sumurmėjo Rolandas. - Nuostabus reginys.

- Ko nepasakysi apie šitą mėšlyną.

Gryna tiesa. Darže riogsojo krūvos mutavusių daržovių, šias sergėjo dvigalvė, siaubą kelianti kaliausė. Nuo vieno vienintelio kieme rymančio medžio krito pageltę, sudžiūvę lapai, tarsi besišeriančio grifo plunksnos. Už medžio kėpsojo trobelė, sumūryta iš netašytų akmens luitų, virš stogo stiebėsi kreivas suodinas kaminas, ant kurio švytėjo ryškiais geltonais dažais nupieštas šešiakampis. Prie lūšnos kampo, už vijokliais apaugusio lango gulėjo malkų rietuvė.

Rolandas buvo matęs galybę panašių trobesių - kaip žinia, jodami iš Gileado jie trise įveikė labai ilgą kelią, - bet tik šitoji spinduliavo *blogį*. Jaunuolis neišvydo jokio žmogaus, tačiau pasąmoningai jautė, kad juos kažkas paslapčia stebi.

Ketbertas irgi tai pajuto.

- Ar mums būtina artintis prie lūšnos? - sukrenkštė jis rydamas seiles. - Ar mums būtina brautis vidun? Ar... ar matai? Durys praviros.

Rolandui nepraslydo pro akis žiojinti trobesio prieangio ertmė. Atrodė, lyg ragana būtų jų laukusi, kvietusi užeiti, galbūt kartu papusryčiauti.

- Pasilik čia. - Jis paragino Eiklųjį risnoti į priekį.

- Ne! Aš eisiu drauge!

- Verčiau pridenk mane. Jei būsiu priverstas įžengti į tą bakūžę, aš tave pakviesiu... jei man iš tikrųjų teks į ją įsiveržti, čia gyvenanti senė išleis paskutinį kvapą. Pats minėjai, jog taip visiems būtų geriau.

Sulig kiekvienu neskubriu Eikliojo žingsniu, nuo trobos tvoskiantis

blogis vis labiau skverbėsi į Rolando širdį ir sąmonę. Šita vieta smirdėjo nelyginant pūvanti mėsa arba sutrešę pomidorai. Dvokas sklido ne tik pro duris, bet ir nuo žemės. Artėjant link trobos, nepaliaujamai garsėjo tirpyklės trelės. Susidarė įspūdis, tarytum vietinis oras būtų atstojęs stiprintuvą.

Siuzena užlipo ant Kioso kalvos viena, naktį, dingtelėjo jam. *O dievai, aš nesu tikras, kad išdrįsčiau ateiti čia sutemus, netgi lydimas draugų.*

Jis sustojo po medžiu, iki atvirų durų likus dvidešimčiai žingsnių. Už slenksčio įžiūrėjo virtuvę, stalo kojas, kėdės atkaltę, purviną židinį. Namo šeimininkės - nė ženklo. Tačiau Rolandas jautė jos žvilgsnį, kuris dilgino jį it glitus vabalas.

Aš nematau Rėjos, nes savo kerų pagalba ragana tapo nematoma... bet ji čia.

O gal ir *matė.* Tiesiai už dešinės durų staktos oras truputį raibuliavo lyg būtų pašildytas. Rolandui teko girdėti, kaip įveikti tokį triuką: tereikia pakreipti galvą ir žvilgtelėti akies krašteliu. Būtent taip jis ir padarė.

- Rolandai? - šūktelėjo Ketbertas.

- Viskas gerai, Bertai. - Jis beveik nekreipė dėmesio į tai, ką sako, nes... o taip! Tarp raibulių slypėjo moteriškos figūros kontūrai. Gal tai tėra vaizduotės padarinys, bet...

Tą pačią akimirką, tarytum supratę, kad pašaliečiai atskleidė paslaptį, oro virpesiai pasitraukė gilyn į šešėlius. Rolandas pastebėjo senos juodos suknelės pakraštį, kuris sušmėžavęs pranyko.

Nesvarbu. Jis nė kiek netroško susitikti su ragana. Paprasčiausiai norėjo ją perspėti... jų tėvai greičiausiai nebūtų pasirodę tokie kilniaširdžiai.

- Rėja! - nuo medžio nukrito du lapai, tarytum nupurtyti griežto valdingo balso. Vienas nusileido ant juodų vaikino plaukų. Trobos viduje spengiančią tylą sudraskė gaižus katino miaukimas. - Rėja, tamsos dukra! Noriu tau šį tą sugrąžinti, moterie! Tai, ką tu veikiausiai pametei! - Iš marškinių kišenės iškrapštęs sulankstytą popieriaus skiautę, sviedė ją ant akmeninio grindinio. - Šiandieną atvykau kaip draugas, Rėja - jei laiškas būtų pasiekęs adresatą, tu būtum sumokėjusi už tai savo gyvybe.

Jis nutilo. Žemyn ant Eikliojo snukio nupleveno dar vienas lapas.

- Išklausyk mane, Rėja, tamsos dukra, ir įsimink kiekvieną žodį. Aš atkeliavau į Medžisą pasivadinęs Vilu Dibornu, tačiau Dibornas

nėra tikroji mano pavardė. Aš tarnauju Aljansui. Ir jėgai, kuriai atstovauja Aljansas - Baltajai jėgai. Tu mėginai įsiskverbti į mūsų *ka*. Aš perspėju tave vieną vienintelį kartą: *nebandyk vėl to daryti*. Ar supratai?

Mirtina tyla.

- Jei nukris bent vienas plaukas nuo berniuko, nešusio tavo šlykštų laišką, galvos, tu mirsi. Jei kam prasitarsi apie tai, ką, tavo manymu, žinai - Kordelijai Delgado, Džonui, Raimeriui arba Torinui, - tu mirsi. Nekrėsk kvailysčių, ir mes paliksime tave ramybėje. Užsimanysi triukšmauti, ir mes tave prigriebsime. Ar supratai?

Jokio atsakymo. Purvini langai dėbčiojo į vaikiną nelyginant apsiblaususios akys. Vėjo gūsis apibėrė jį lapais, privertė kaliausę sugirgždėti ant savo baslio. Rolandas kažkodėl prisiminė virėją Haksą, kyburiuojantį kilpoje.

- Ar supratai?

Tyla. Pro atlapotas duris nesimatė netgi mirguliavimo.

- Ką gi, tyla reiškia sutikimą. - Vaikinas apgręžė žirgą, tuo pat metu truputį kilstelėjo galvą, tarp geltonų lapų pastebėjo žalią juostą ir išgirdo šnypštimą.

- *Rolandai, atsargiai! Gyvatė!* - suriko Ketbertas, bet Rolandas jau buvo išsitraukęs revolverį.

Jis palinko į šoną, kairiąją koją ir kulną įrėmė į pasistojusio piestu Eikliojo šoną ir tris kartus iššovė. Suaižęs tylą didžiojo ginklo griausmas aidu grįžo nuo artimiausių kalvų. Kiekvienas šūvis švystelėdavo gyvatę aukštyn, žydro dangaus ir geltonų lapų foną aptaškė raudono kraujo lašai. Paskutinė kulka nuplėšė šliužo galvą, kuri drauge su likusiu kūnu nudribo ant žemės. Iš lūšnos vidaus išsiliejo klaikus sielvarto ir įtūžio kauksmas. Nuo netikėto siaubingo garso Rolando širdį sustingdė šaltukas.

- *Niekše!* - klykė šešėliuose tūnanti moteris. - *Žudike! Mano draugas! Mano draugas!*

- Jei tai išties buvo tavo draugas, tau nederėjo manęs juo siundyti. Nepamiršk to, Rėja, tamsos dukra.

Paskutinį sykį suspigęs balsas nugrimzdo į tylą.

Rolandas įsikišo ginklą į dėklą ir prijojo prie Ketberto. Šis žvelgė į bičiulį iš nuostabos suapvalėjusiomis akimis.

- Tai bent šūviai! Nepakartojama!

- Nešdinkimės iš čia.

- Bet mes dar neišsiaiškinome, ką žino ragana!

- Manai, kad ji prisipažins? - Rolando balsas vos pastebimai virp-

telėjo. Gyvatė išlindo iš lapijos tiesiai virš galvos... jis negalėjo patikėti, kad liko gyvas. Dėkui dievams už ranką, kuri pasižymi žaibiška reakcija.

- Galėtume ištraukti iš jos tiesą. - Iš Ketberto intonacijos jautėsi, kad jis pats nelabai to norėjo. Galbūt vėliau, per daugelį metų įgijęs šaulio patirties, vyrukas susitaikys su kankinimų būtinybe, bet nūnai jį pykino vien nuo tokios minties.

- Net jei galėtume, mes neišpeštume iš jos tiesos. Toji ragana taip pripratusi meluoti, kaip kiti - kvėpuoti oru. Telieka tikėtis, kad privertėme ją užsičiaupti. Keliaujame. Man bloga darosi nuo šitos vietos.

18

Grįžtant į miestą, Rolandas tarė:

- Mes privalome susitikti.

- Turi omenyje, visi keturi?

- Taip. Noriu papasakoti jums, ką žinau ir ką įtariu. Išklosiu jums savo planą. Paaiškinsiu, *kodėl* taip ilgai lūkuriavome.

- Būtų neblogai.

- Siuzena gali mums padėti. - Regis, Rolandas kalbėjosi pats su savimi. Ketbertas pralinksmėjo išvydęs tamsiuose jo plaukuose įstrigusį lapą. - Siuzenai buvo *lemta* mums padėti. Kodėl aš anksčiau nesusigaudžiau?

- Todėl, kad buvai apkvaitęs iš meilės. - Ketbertas prunkštelėjo ir patapšnojo draugui per petį. - Apkvaitęs iš meilės, vaikeli.

19

Įsitikinusi, kad berniukai pradingo, Rėja išlindo pro duris į nekenčiamą saulės šviesą. Ji nukrypavo link medžio, garsiai sriūbaudama suklupo prie gyvatės maitos.

- Ermotai! Ermotai! Kas iš tavęs liko!

Galva gulėjo atskirai nuo kūno; pražiotame snukyje, ant dviejų porų ilčių sustingo skaidrūs, saulės spinduliuose žvilgantys nuodų lašeliai. Blykčiojo sustiklėjusios akys. Ji pakėlė Ermoto galvą, pabučiavo nasrus ir verkšlendama nulaižė nuodus.

Kita ranka nustvėrė ilgą sudraskytą kūną. Išvydusi skyles švelnioje odoje bei rausvą mėsą, dar garsiau suspiegė. Porą kartų sujungė perplėštas dalis ir suburbuliavo užkeikimus, tačiau nieko neįvyko. Kerai nebegalėjo sugrąžinti gyvybės vargšui Ermotui.

Ji prispaudė šliužo dvėselieną prie krūtinės - ant suknelės nuvarvėjo paskutiniai kraujo lašai, - pažvelgė ta kryptimi, kuria nujojo išgamos pienburniai.

- Aš jums atsimokėsiu, - sušnibždėjo ragana. - Prisiekiu visais dievais, atsimokėsiu. Rėja susidoros su jumis, kai mažiausiai to tikėsitės. Klyksite taip, kad sudriks jūsų gerklės. Ar girdite mane? *Klyksite taip, kad sudriks jūsų gerklės!*

Senė dar šiek tiek paklūpėjo, netrukus atsistojo ir laikydama glėbyje Ermotą nušlitiniavo į trobą.

V skyrius
BURTININKO VAIVORYKŠTĖ

1

Praėjus trims dienoms nuo Rolando bei Ketberto kelionės į Kiosą, Rojus Depeipas kartu su Klėjumi Reinoldsu užlipo į antrą "Klajūnų pastogės" aukštą ir nukulniavo koridoriumi iki erdvaus Koralos Torin miegamojo. Pabeldęs į duris Klėjus išgirdo Džono balsą, kviečiantį užeiti vidun.

Pirmiausia, ką išvydo Depeipas, tai ponią Torin, įsitaisiusią supamajame krėsle prie lango. Ji siuvinėjo vilkėdama kone permatomus, balto šilko naktinius marškinius, ant galvos pasirišusi raudoną *bufanda**. Depeipas nudelbė moterį nuostabos kupinu žvilgsniu. Ji paslaptingai nusišypsojo porelei, sumurmėjo: "Sveiki, ponai", ir vėl sutelkė dėmesį į savo siuvinį. Iš lauko atsklido saliutų spragsėjimas (jaunikliai niekaip nesugebėdavo išlaukti didžiosios dienos; turėdami rankose fejerverkų šaudykles vaikai būtinai užsimanydavo pažaisti su degtukais), suirzusio arklio žvengimas, kimus berniukų kvatojimas.

Depeipas atsisuko į Reinoldsą, kuris patraukė pečiais ir sukryžiavo ant krūtinės rankas, prilaikydamas apsiausto skvernus. Tokia jo povyza reiškė tiek abejonę, tiek nepritarimą.

- Iškilo problemos?

Nuogas iki juosmens Džonas išniro pro vonios tarpdurį, rankšluosčio krašteliu valydamasis nuo veido skutimosi putas. Depeipas visada pašiurpdavo regėdamas ant jo kūno senus besikryžiuojančius randus.

- Na... kiek suprantu, mes esame damos apartamentuose. Tik nežinau, ar galime prie jos šnekėti.

---

*Bufanda (isp.) - šalikas.

- Galite. - Džonas sviedė rankšluostį atgal į vonios kambarį ir žengęs prie lovos nukabino nuo kabliuko marškinius. Korala pakėlė galvą, geidulingai nužvelgė nuogą jo nugarą, vėl grįžo prie savo darbo. Apsirengęs Džonas paklausė: - Kaip klostosi reikalai Citge, Klėjau?

- Kol kas tylos niekas nedrumsčia. Triukšmo neišvengsime, kai tam tikri jauni *vagabundos** kyštels savo smalsias nosis.

- Kiek šiuo metu Citge yra žmonių?

- Dešimt dienos metu. Tuzinas naktimis. Mudu su Rojumi neretai ten apsilankome, bet, kaip minėjau, iki šiol naftos telkiniuose tylu.

Džonas linktelėjo, tačiau iš džiaugsmo nešokinėjo. Jis tikėjosi, kad pienburniai netruks pasirodyti Citge. Vylėsi, kad vaikiščiai užsimanys stoti į atvirą kovą po to, kai jis išniekino jų buveinę, užmušė balandžius. Tačiau trijulė nesiruošė lįsti iš savo priedangos. Senis jautėsi lyg būtų toreadoras, mosuojantis raudonu skarmalu priešais jaunus bulius, kurie nežinia dėl kokios priežasties atsisako pulti. Kodėl?

- Kaip vyksta transportavimas?

- Griežtai pagal grafiką, - atsakė Reinoldsas. - Kiekvieną naktį poromis išvežame po keturias cisternas. Šešiolika jau pristatėme į naują vietą. Už tai atsakingas Renfriu iš "Tingiosios Siuzenos" rančos. Vis dar norėtum palikti pustuzinį vietoj masalo?

- Aha, - sumurmėjo Džonas.

Į duris kažkas pabeldė.

Depeipas krūptelėjo.

- Ar tai...

- Ne, - nuramino Džonas, - mūsų bičiulis su juoda sutana jau iškeliavęs. Turbūt ketina prieš mūšį palaiminti gerojo žmogaus kuopas.

Depeipas nusikvatojo. Prie lango sėdinti moteris su naktiniais marškiniais nukorė galvą, bet nieko nepasakė.

- Atidaryta! - sušuko Džonas.

Į kambarį įžengė vyriškis su *sombrero*, ponču ir fermerio arba *vaquero*** sandalais. Iš po bryliaus matėsi blyškus veidas ir geltonų plaukų sruoga. Latigas. Tvirtas, žiaurus tipas, tačiau ne toks atstumiantis, kaip krizenantis žmogus juodais drabužiais.

- Džiugu susitikti su jumis, ponai, - tarė jis uždarydamas duris. Tiesa, susiraukusi, gaiži Latigo fizionomija bylojo, kad jam jau daugelį metų neteko regėti nieko džiugaus. Gal net nuo gimimo. - Džonai? Kaip laikaisi? Kaip mūsų reikalai?

---

*Vagabundos (isp.) - bastūnai.

**Vaquero (isp.) - galvijų augintojas.

- Laikausi gerai, reikalai klostosi puikiai, - atsiliepė senis ištiesdamas ranką. Latigas ją paspaudė. Į Depeipą bei Reinoldsą nė nepažvelgė, užtat nukreipė akis į Koralą.

- Ilgų dienų, malonių naktų, ponia.

- Jums linkiu to paties, dvigubai daugiau, pone Latigai, - nepakeldama galvos tarė ji.

Vyriškis prisėdo ant lovugalio, iš pončo užančio išsitraukė tabako kapšelį, ėmė sukti cigaretę.

- Ilgam čia neliksiu. - Jis kalbėjo šiaurinių vidinių feodų maniera, nukirsdamas galūnes. Depeipas girdėjo, jog tų kraštų gyventojai iki šiol dulkino elnius, jei, žinoma, nepajėgdavo sugaudyti savo sesučių. - Man nepatartina užsibūti. Kaip matote, aš pernelyg išsiskiriu iš čionykščių.

- Matome, - patvirtino pralinksmėjęs Reinoldsas.

Latigas dėbtelėjo į jį ir vėl atsigręžė į Džoną.

- Didesnė mano būrio dalis apsistojo už trisdešimties ratų nuo Hambrio, miške, į vakarus nuo Žaibo tarpeklio... beje, kas skleidžia *tą* šlykštų garsą. Jis baugina mūsų arklius.

- Tirpyklė, - paaiškino Džonas.

- Ji gąsdina ir žmones, jei tie nesilaiko saugaus atstumo, - pridūrė Reinoldsas. - Vertėtų laikytis nuo jos atokiau, kapitone.

- Kiek jūsų yra? - pasiteiravo Džonas.

- Šimtinė. Visi gerai ginkluoti.

- Tas pats buvo kalbama ir apie lordo Perto vyrus.

- Nešmaikštauk.

- Ar jiems teko kada dalyvauti mūšiuose?

- Pakankamai dažnai, kad pažinotų parako kvapą, - atsiliepė Latigas, tačiau Džonas numanė, kad jis meluoja. Patyrę kariai drauge su Farsonu tūnojo kalnuose. O šią ekspediciją sudarė žmogėnai, iš kurių galbūt tik seržantai mokėjo ne vien mataruoti savo strypu.

- Tuzinas maniškių prie Pakaruoklių uolos saugoja jūsų vyrų atgabentas cisternas, - pratęsė Latigas.

- Daugiau negu reikia.

- Aš ne tam rizikavau atvykdamas į šitą dievų užmirštą skylę, Džonai, kad aptarinėčiau su tavimi savo sprendimus.

- Meldžiu atleisti, pone, - gana abejingai burbtelėjo senis ir prisėdęs ant grindų šalia supamosios Koralos kėdės susisuko suktinę. Padėjusi į šalį siuvinį moteris pradėjo glostyti jo plaukus. Depeipas niekaip negalėjo suvokti, kuo Eldredą sužavėjo kaulėta kalė su atsikišusia nosimi ir spuogais vietoj papų.

- Kalbant apie tris jaunuolius... - pratarė Latigas galiausiai pereidamas prie reikalo esmės. - Gerasis žmogus labai sunerimo išgirdęs, kad Medžise lankosi svečiai iš Vidinio pasaulio. O dabar tu tvirtini, kad jie ne tie, kuo apsimeta esą. Kas gi jie *tokie?*

Džonas pastūmė Koralos ranką tarsi nukratydamas įkyrų vabzdį. Nė kiek neįsižeidusi ji vėl pradėjo siuvinėti.

- Jie - ne jaunuoliai, o tiesiog berniukai. Manau, kad vaikiščių pasirodymas labiau susijęs su mūsų *ka* (žinau, jog Farsonas labai rimtai žiūri į tokius dalykus) negu su Aljanso.

- Deja, mes negalime pradžiuginti Farsono tavo teologinių apmąstymų išvadomis, - pareiškė Latigas. - Radijo siųstuvus turime, tačiau jie sulaužyti arba neveikia dideliais atstumais. Niekas neišmano technikos subtilybių. Be to, aš nekenčiu tų žaisliukų. Dievai iš jų juokiasi. Dabar viskas priklauso nuo mūsų pačių. Laimei ar nelaimei.

- Farsonui nebūtina taip jaudintis, - pastebėjo Džonas.

- Gerasis žmogus mano, jog tie vaikinai kelia grėsmę jo planams. Esu tikras, kad Valteris neužmiršo to paminėti.

- Aha. Aš prisimenu kiekvieną jo žodį. Ponas Valteris ne iš tų, kuriuos įmanoma lengvai išmesti iš galvos.

- Teisingai, - sutiko Latigas. - Jis - gerojo žmogaus patikėtinis. Buvo atvykęs į Hambrį tik todėl, kad asmeniškai perduotų įsakymą susidoroti su tais berniukais.

- Perdavė. Rojau, papasakok ponui Latigui apie užvakarykštį savo susitikimą su šerifu.

Depeipas nervingai atsikrenkštė.

- Šerifas... Eiveris.

- Aš jį pažįstu. Storas kaip kiaulė, skerdžiama Pilnosios Žemės dieną, - įsiterpė Latigas. - Tęsk.

- Vienas iš Eiverio pavaduotojų nunešė trijulei žinutę, kol jie ant Skardžio skaičiavo arklius.

- Kokią žinutę?

- Jų paprašyta nesiartinti prie miestelio per Pjūties mugę ir nenutolti nuo savo buveinės, nes feodo gyventojai nemėgsta, kai jų šventėse dalyvauja pašaliečiai, netgi tie, su kuriais palaikomi šilti santykiai.

- Ką jie atsakė?

- Tie mulkiai sutiko su iškeltomis sąlygomis. Jie mielai vykdo visus prašymus. Aišku, trijulė žino, jog tokių tradicijų, draudžiančių svetimšaliams dalyvauti pasilinksminimuose, niekur nėra. Atvirkščiai,

vietiniai su džiaugsmu įsileidžia atvykėlius į savo šventes. Mes norėjome priversti juos...

- ...patikėti, neva mes rengiamės pajudėti per Pjūties mugę, taip, taip, - nekantriai užbaigė Latigas. - Man tik įdomu, ar juos pavyko *įtikinti*. Ar jūs sugebėsite nupilti vaikigalius, likus dienai iki Pjūties, kaip žadėjote, ar jie nutars luktelėti?

Depeipas su Reinoldsu pažvelgė į Džoną. Šis padėjo ranką ant liesos, bet gana gundančios Koralos šlaunies. Na, štai, toptelėjo mintis. Tai, ką dabar pasakysiu, teks išpildyti. Jei pasiseks, didiesiems karstų medžiotojams bus atsidėkota ir kaip reikiant sumokėta... gal net duos premiją. Jei laimė nusigręš, jie baigs savo dienas mataruodami kojomis kilpoje, pakarti ant aukščiausios medžio šakos.

- Mes lengvai susidorosime su tais viščiukais, - galiausiai prabilo Džonas. - Apkaltinsime išdavyste. Tris kilmingus jaunuolius, tarnaujančius Farsonui. Stulbinančios naujienos. Kuo ne įrodymas, kad gyvename siaubingais laikais?

- Užteks vieno riksmo apie išdavikus, ir iš karto susiburs minia?

Džonas atšiauriai šyptelėjo.

- Vargu ar prastuomenės smegenėlės suvirškins išdavystės sąvoką, net jeigu jas pakaitintume viskiu, kurį nupirktų Arklininkų Asociacija. Bet žmogžudystė... ypač, jei kojas pakratys karštai mylimas meras...

Depeipo žvilgsnis šovė į Torino seserį.

- Aš siaubingai sielvartausiu, - atsiduso moteris. - Galbūt pati vadovausiu keršto akcijai.

Pagaliau Depeipas suprato, kuo ji taip patraukė Eldredą: savo šaltakraujiškumu poniutė niekuo nenusileido Džonui.

- Dar vienas klausimas, - tarė Latigas. - Jums patikėta saugoti gerojo žmogaus nuosavybę, ar ne? Stiklinį rutulį?

Džonas linktelėjo.

- Išties žavus niekutis.

- Kiek žinau, kristalą paslėpėte pas vietinę *bruja**.

- Taip.

- Reikia jį susigrąžinti. Nedelsiant.

- Kiaušiniui nederėtų mokyti vištos, - šiek tiek dygiau nei įprastai tarstelėjo Džonas. - Palauksiu, kol bus nuteisti tie mažvaikiai.

- Ar jūs matėte rutulį savo akimis, pone Latigai? - smalsiai sumurmėjo Reinoldsas.

---

*Bruja (isp.) - burtininkė.

- Ne, bet pažinojau žmones, kurie regėjo. - Latigas trumpam nutilo. - Vienas išprotėjo, ir jį teko nušauti. Paskutinį kartą buvau susidūręs su tokiu pamišėliu didžiosios dykumos pakraštyje, prieš trisdešimt metų. Jam įkando pasiutęs kojotas.

- Telaimina mus Vėžlys, - burbtelėjo Reinoldsas, kuris paniškai bijojo užsikrėsti pasiutlige, ir tris sykius bakstelėjo sau į gerklę.

- Palaiminimai tavęs neišgelbės, jei pakliūsi į Burtininko Vaivorykštės nagus, - niūriai pratarė Latigas atsisukdamas į Džoną. - Atsiimdami kristalą būkite dar labiau atsargesni. Senąją raganą jau tikriausiai užvaldė magiški kerai.

- Pas Rėją eis Raimeris ir Eiveris. Iš šerifo nėra jokios naudos, bet Raimeris mokės pašnekėti su sene.

- Nieko nebus, - pakratė galvą Latigas.

- Argi? - tvirčiau suspaudęs Koralos koją Džonas kreivai nusišypsojo. - Gal paaiškintum savo nuolankiam tarnui, kodėl netinka toks planas?

Į klausimą atsakė Korala.

- Todėl, kad atimant iš Rėjos Burtininko Vaivorykštę, kancleris lydės mano brolį į kelionę anapilin.

- Ką ji šneka, Eldredai? - suglumo Depeipas.

- Raimerio irgi laukia kapai, - išsišiepė Džonas. - Dar vienas kraupus jaunųjų Džono Farsono parankinių nusikaltimas.

Korala pritardama šyptelėjo, prispaudė Džono rankas prie savo šlaunies ir vėl įniko siuvinėti.

2

Nors ir jauna, mergina buvo ištekėjusi.

Nors ir išvaizdus, vaikinas pasižymėjo nestabilia psichine būkle.

Kartą mergina susitiko su juo nuošalioje vietovėje norėdama nutraukti meilės romaną. Jis pareiškė, esą jųdviejų santykiai nenutrūks niekada, nes tą liudija žvaigždės. Ji paprieštaravo sakydama, kad žvaigždynų išsidėstymas seniai pakito. Labai tikėtina, kad jis pradėjo verkti. Labai tikėtina, kad ji prajuko - turbūt neatlaikė įtampos. Nežinia, kaip ten buvo, tačiau juokas nuskambėjo visiškai nelaiku. Vaikinas pakėlė akmenį ir ištaškė jos smegenis. Atsikvošėjęs ir suvokęs, ką padarė, atsirėmė į granito luitą, paguldė į glėbį vargšę sutraiškytą galvą ir, stebimas ant artimiausio medžio tupinčios pelėdos žvilgsnio, persirėžė sau gerklę. Merdėdamas nusėjo jos veidą bučiniais. Kai ryte žmonės rado porelę, jų lūpas buvo amžiams sulipdę kraujo krešuliai.

Senos istorijos versiją galima išgirsti kiekviename miestelyje. Tragedijos vietą paprastai atstodavo įsimylėjėlių laukymė, nuošalus upės pakrantės ruoželis arba vietinės kapinės. Apie dramatišką įvykį, kurios klaikias smulkmenas iškraipydavo romantikos išsiilgę gandonešiai, būdavo kuriamos dainos. Šias traukdavo nekaltos mergelės, brazdinančios gitaras arba mandolinas ir niekaip neįstengiančios sugroti reikiamą gaidą. Priedainyje visuomet skambėdavo tokios ašaringos eilutės, kaip: *Ra-li-ra-li-ū-ū, jie mirė kartu-u.*

Hambriškame liūdnosios istorijos variante įsimylėjėliai buvo vardu Robertas ir Frančeska. Tai atsitiko senais laikais, prieš pasislenkant pasauliui. Tariama žmogžudystė-savižudybė įvyko Hambrio kapinėse; mergaitės smegenis išdrabstė paminklinė skalūno lentelė, jaunuolis perpjovė sau gerklę parimęs prie Torino mauzoliejaus (abejotina, ar prieš penkias kartas Medžiso feode gyveno Torinų šeima, tuo labiau, kad legendose visada apstu pramano).

Vis dėlto vietiniai tikėjo, kad kapinėse tarp antkapių klaidžioja meilužių šmėklos, susikibusios už rankų, aptekusios sudžiūvusiu krauju, prislėgtos. Retas kuris išdrįsdavo užsukti čia naktimis, todėl nenuostabu, kad Rolandas, Alenas ir Ketbertas susitarė pasimatyti su Siuzena būtent amžino poilsio vietoje.

Artėjant susitikimui, Rolando širdį vis labiau varstė nerimas. Siuzena tapo problema... tiksliau sakant, jos teta. Nereikėjo net Rėjos laiško, kad sustiprėtų Kordelijos įtarimai Rolando ir Siuzenos atžvilgiu. Vieną dieną, likus mažiau nei savaitei iki pasimatymo kapinėse, ji puolė kaltinti dukterėčią, kai tik ši peržengė namų slenkstį laikydama rankose pintinę.

- Tu buvai su juo, bjauri mergiote! Matau iš tavo veido!

Siuzena, kuri tą dieną nematė Rolando nė akies krašteliu, iš pradžių tepajėgė žioptelėti.

- Su kuo?

- Nepūsk man miglos į akis, panele Gražuolėle! Nemėgink išsisukinėti! Kas nenuleidžia nuo tavęs geidulingų akių prajodamas pro mūsų namo duris? Dibornas, štai kas! Dibornas! Dibornas! Galiu pakartoti tai tūkstančius sykių! Ach, kokia gėda! Kokia gėda! Tik pažiūrėk į savo kelnes! Jos pažaliavusios, nes judu ridinėjotės pievoje! Keista, kad jos neperplėštos ties tarpukoju! - teta Korda kone spiegė. Ant kaklo išpampusios gyslos tapo panašios į storas virves.

Pralinksmėjusi Siuzena dirstelėjo į savo chaki spalvos kelnes.

- Nejau nematai, teta, jog čia viso labo dažai? Mudvi su Četa

puošėme “Jūros pakrantę” Pjūties dienai. Beje, mano sėdimąją sudrėkino ne Dibornas, o *Hartas Torinas*. Jis nusprendė, kad pašiūrėje, kur sukrauti fejerverkai ir popieriniai žibintai, būtų neblogai pasigalinėti. Taigi užvirto ant mano nugaros, sušlapino savo kelnes ir patenkintas pasišalino. Netgi pradėjo švilpauti. - Ji suraukė nosį, nors, atvirai kalbant, užuot bijojusi mero, dabar jo gailėjosi.

Tuo tarpu Kordelija nesiliovė deginusi jos laukiniu žvilgsniu. Siuzena pirmą kartą rimtai ėmė svarstyti, ar tik nebus tetos smegeninėje atsisukę keli varžteliai.

- Argi ne puiki istorija! - pagaliau sušnypštė Kordelija. Virš jos antakių pakibo mažučiai prakaito lašeliai, ritmingai tvinkčiojo smilkinius išvagojusios kraujagyslės. Pastaruoju metu nuo tetos amžinai trenkdavo aitriu kvapu, kad ir kiek kartų ji maudydavosi. - Sumąstėte ją dviese, kai nustojote glamonėtis?

Siuzena žengė artyn, sugriebė liesą tetos riešą ir pliaukštelėjo jos delną į dėmėtą savo kelią. Kordelija pabandė ištrūkti, bet Siuzena pasirodė besanti tvirtesnė. Ji prikišo ranką prie tetulės veido, kad ši užuostų dažus.

- Pauostyk, kuo kvepia. Dažais! Mes spalvinome popierinius žibintus.

Merginos gniaužiamas riešas pamažu atsipalaidavo. Į ją spoksančios akys praskaidrėjo.

- Aha, - išspaudė Kordelija. - Dažai. - Po pauzės: - Šį kartą.

Nuo to laiko dairydamasi Siuzena dažnai pamatydavo įkandin sėlinančią liesą figūrą arba vieną iš daugumos tetos pažįstamą, lydinčią ją įtariu žvilgsniu. Jojant ant Skardžio, visuomet apimdavo pojūtis, kad ją kažkas stebi. Prieš susitinkant kapinėse, mergina du sykius tarėsi pasimatyti su Rolandu ir jo draugais, ir abu sykius buvo priversta sulaužyti duotą žodį, antrąjį kartą - paskutiniu momentu, kai išvydo keistai, įdėmiai į ją žiūrintį vyriausiąjį Brajano Hukio sūnų. Gal tai nieko nereiškė, tačiau *stipri* nuojauta retai kada klysta.

Blogiausia, kad ji beprotiškai geidė pamatyti Rolandą. Ir ne todėl, kad aptartų reikalus. Siuzena degė noru išvysti mylimojo veidą, suspausti jo ranką. Visi kiti saldūs malonumai gali palaukti; šiuo metu ji troško regėti Rolandą, paliesti jo kūną, įsitikinti, kad jis nėra vienišos išgąsdintos mergaitės fantazijos vaisius.

Galų gale jai pagelbėjo Marija - telaimina dievai mažąją tarnaitę, kuri tikriausiai žinojo apie Siuzeną daugiau, nei ši manė. Būtent Marija atnešė Kordelijai laiškelį nuo Olivos Torin, kuri pranešė, kad te-

tos Kordos dukterėčia praleis naktį "Jūros pakrantės" svečių kambaryje. Nepaisant visų įtarinėjimų, Kordelija nemanė, jog tai klastotė. Ir šiuo atveju nesuklydo. Siuzenos prašymu, Oliva išties parašė žinutę ir neuždavė nė vieno klausimo.

- Kas atsitiko mano dukterėčiai? - griežtai paklausė Kordelija.

- Ji pavargusi, ponia. Ir jai *dolor de garganta.*

- Skauda gerklę? Prieš pat Pjūties mugę? Absurdas! Aš netikiu! Ji niekada neserga!

- *Dolor de garganta,* - pakartojo Marija, abejingai kaip tikra valstietė, kuriai nusispjauti, ar pašnekovas tiki jos žodžiai. Nieko daugiau Kordelijai nepavyko išgauti. Tarnaitė neįsivaizdavo, ką sumąstė panelė Delgado, ir tokia padėtis kuo puikiausiai šią tenkino.

Perlipusi balkono turėklus Siuzena leidosi penkiolika pėdų vijokliais, apaugusiais šiaurinę pastato sieną, ir pro tarnų duris spruko iš dvaro kiemo. Rolandą sutiko sutartoje vietoje, ir po dviejų šilto pasisveikinimo minučių, (nė neverta aiškintis, ką įsimylėjėliai veikė per tą menkutį laiko tarpelį), jiedu nušuoliavo ant Eikliojo į kapines, kur nerimastingai lūkuriavo Ketbertas su Alenu.

3

Siuzena pažvelgė į flegmatišką apvaliaveidį blondiną, vardu Alenas Džonsas, o ne Ričardas Stokvortas. Kitas vyrukas, Ketbertas Olgudas, jos atžvilgiu akivaizdžiai puoselėjo abejones, gal net pyktį.

Vaikinai sėdėjo ant nuvirtusio, gebenėmis išraizgyto paminklinio akmens, jų pėdas gaubė pažeme vilnijanti miglelė. Siuzena nuslydo nuo Eikliojo nugaros ir lėtai prie jų priėjo. Jaunuoliai pašoko. Alenas nusilenkė Vidinio pasaulio gyventojų maniera, ištiesęs koją ir įbedęs kulną į žemę.

- Panele, - prabilo jis, - ilgų dienų...

Prie savo bendražygio prišoko lieknas, tamsaus gymio ir juodų žavingų akių jaunuolis, kurio veidas būtų atrodęs simpatiškas, jei tik jame nebūtų atsispindėjęs toks susijaudinimas.

- ...ir malonių naktų, - užbaigė Ketbertas nusilenkdamas, kaip Alenas. Porelė taip priminė šventiniame spektaklyje vaidinančius juokdarius, kad Siuzena neišlaikiusi prajuko. Tada pati atliko reveransą nustverdama įsivaizduojamos suknelės pakraščius.

- Ir jums linkiu to paties, ponaičiai, dvigubai daugiau.

Visi trys pasisveikino ir nutilo nežinodami, kaip pratęsti pokalbį. Rolandas nesiruošė pulti į pagalbą. Jis tiesiog sėdėjo ant Eikliojo įdėmiai stebėdamas draugus ir mylimąją.

Nutilusi Siuzena atsargiai žengtelėjo į priekį. Jos lūpų kraštelius pagyvino duobutės, tačiau akyse spindėjo nerimas..

- Tikiuosi, jūs nejaučiate man neapykantos, - prabilo mergina. - Supračiau, jei jaustumėte. Aš sutrikdžiau jūsų planus, įsibroviau tarp trijų draugų... deja, tai nepriklausė nuo mano valios. - Ji ištiesė rankas link Aleno ir Ketberto. - Aš myliu jį.

- Apie neapykantą negali būti jokios kalbos, - pasakė Alenas. - Tiesa, Bertai?

Vieną gąsdinančią sekundę Ketbertas neatsakė, žvelgdamas virš Siuzenos peties į pilnėjantį Demono mėnulį. Paskui nukreipė akis į merginą ir taip švelniai nusišypsojo, kad jos galvoje šmėkštelėjo pribloškianti mintis: *jei visų pirma būčiau susipažinusi su juo...*

- Aš myliu visus, kuriuos myli Rolandas, - tarė jis ir paėmęs Siuzeną už rankos pritraukė prie savęs. Ji liko stovėti tarp Aleno ir Berto kaip sesuo su dviem broliais. - Mūsų draugystė užsimezgė dar kūdikystėje ir tęsis, kol vienas iš mūsų pasieks laukymę, kur baigiasi kelias. - Jis išsišiepė tarsi vaikas. - Galbūt, žinant, kaip klostosi įvykiai, kelio galą pasieksime visi vienu metu.

- Ir labai greitai, - pridūrė Alenas.

- Tuomet pradėkime pasitarimą, - užbaigė Siuzena, - nelaukdami, kol mano pėdsakais atseks teta Korda.

4

- Mes esame *ka-tetas*, - paskelbė Rolandas. - Vienas iš daugelio.

Jis žvilgtelėjo į kiekvieną paeiliui, bet jų akyse neišvydo prieštaravimo. Ketveriukė nusigavo iki mauzoliejaus, jiems alsuojant, iš burnų virto garo kamuoliukai. Rolandas pritūpė, dar kartą apžiūrėjo kitus tris, prisėdusius ant akmeninio suoliuko, kurį iš šonų rėmė sudžiūvusios, į ąsočius sukištos gėlių puokštės. Ant žemės mėtėsi nukritę rožių žiedlapiai. Ketbertas ir Alenas nesąmoningai apkabino jų viduryje įsitaisiusią Siuzeną. Ir vėl Rolandas pagalvojo apie du brolius, sergėjančius savo seserį nuo negandų.

- Jaučiu, kad mes sustiprėjome, - prabilo Alenas.

- Man irgi taip atrodo. - Ketbertas linktelėjo galva, apsidairė. - Beje, kokia puiki pasimatymų vieta. Ypač tokiam, kaip mūsų, *ka-tetui.*

Rolandas nė nešyptelėjo; humoras nebuvo stiprioji jo charakterio savybė.

- Pašnekėkime apie tai, kas dedasi Hambryje, vėliau - apie artimiausią savo ateitį.

- Tu žinai, kad mūsų nesiuntė čia vykdyti ypatingos užduoties, - kreipėsi Alenas į Siuzeną. - Tėvai paprasčiausiai norėjo apsaugoti mus nuo nemalonumų, nes Rolandas pakurstė žmogaus, greičiausiai susijusio su Džonu Farsonu, priešiškumą...

- "Pakurstė priešiškumą", - įsiterpė Ketbertas. - Nuostabi frazė. Įsimintina. Reikės panaudoti ją, kai pasitaikys tinkama proga.

- Valdykis, - nutraukė jį Rolandas. - Aš nė trupučio netrokštu prakiurksoti čia kiaurą naktį.

- Meldžiu atleisti, o didysis vade, - rimtai atsakė Ketbertas, tačiau jo akys nesiliovė linksmai žibėjusios.

- Mes turėjome su savimi pašto balandžius, kad galėtume išsiųsti ir gauti pranešimus, - tęsė Alenas. - Manau, paukščius mums davė tik tam, kad tėvai žinotų, ar mums neatsitiko nieko blogo.

- Taip, - patvirtino Bertas. - Alenas bando pasakyti, kad mes nesitikėjome įsivelti į sąmokslą. Mudu su Rolandu... susiginčijome... dėl tolimesnių savo veiksmų. Jis norėjo palūkėti. Aš - ne. Dabar žinau, kad jis buvo teisus.

- Tačiau mano nuomonę nulėmė neteisingos priežastys, - sausai tarstelėjo Rolandas. - Šiaip ar taip, mes išsprendėme nesutarimus.

Siuzena dairėsi į abu jaunuolius truputį sutrikusi. Kai geriau įsižiūrėjo į mylimojo veidą, pastebėjo jo pasmakrėje mėlynę, kurią nutvieskė pro pusiau praviras *sepultura** duris besiveržianti blyški šviesa.

- Kaip išsprendėte?

- Nesvarbu, - atsakė Rolandas. - Į šiaurės vakarus nuo Gileado, Plikuosiuose kalnuose Farsonas ketina pradėti mūšį, gal net ne vieną. Artėjančios Aljanso pajėgos neabejoja, kad jis pakliuvo į spąstus. Įprastomis aplinkybėmis tai būtų tiesa. Bet Farsonas ruošiasi susidoroti su priešais padedamas Protėvių ginklų. Šie turėtų veikti naudodami Citgo naftą. Tą pačią, pripildytą į cisternas, Siuzena.

- Ir ji bus deramai apdorota?

- Kažkur vakaruose, - atsakė Ketbertas. - Mūsų manymu, greičiausiai Vai Kastyje. Ar žinai tą kalnakasių miestelį?

- Teko apie jį girdėti, nors pati nesu iškėlusi kojos toliau Hambrio. - Ji įsmeigė akis į Rolandą. - Regis, manęs laukia pokyčiai.

- Kalnuose riogso galybė Protėvių mechanizmų, - patikslino Ale-

*Sepultura (isp.) - kapas; čia: mauzoliejus.

nas. - Daugumą jų suversta olose ir tarpekliuose. Robotai, spinduliai--žudikai, kitaip vadinami spinduliais-skustuvais, nes jie gali perpjauti tave per pusę. Dievai žino, kas dar. Aišku, žmonės daug ką prasimano, bet sakoma, jog nėra dūmų be ugnies. Kad ir kaip ten būtų, tai pati tinkamiausia vieta naftos perdirbimui.

- Gautas produktas atiteks Farsonui, - pridūrė Ketbertas. - Tačiau mums rūpi kas kita. Privalome kažko griebtis čia, Medžise.

- Aš tenorėjau luktelėti, kol jie pabandys išvežti visą savo grobį, - tarė Rolandas.

- Jei kartais nepastebėjai, mūsų draugas - ganėtinai ambicingas, - mirktelėjo Ketbertas.

Rolandas nekreipė dėmesio į pašaipą. Jo žvilgsnis nuslydo Žaibo tarpeklio kryptimi. Tolyn nuo miesto dvelkiantis vėjas šią naktį beveik nuslopino tirpyklės treles.

- Jei padegtume naftą, dėl kitko galėtume nesijaudinti. Svarbiausia nafta. Reikia ją sunaikinti ir nešdintis iš čia po galais. Visiems keturiems.

- Jie rengiasi pajudėti Pjūties dieną, ar ne? - paklausė Siuzena.

- O taip. - Ketbertas užkrečiamai nusikvatojo, susiėmęs už pilvo tarsi vaikas, linguodamas į šonus.

Siuzena sutriko.

- Kas? Kas yra?

- Ne, tai ne mano jėgoms, - kone kvykdamas išstenėjo jis. - Jei prašneksiu, visą laiką juoksiuos ir užrūstinsiu Rolandą. Alai, papasakok, kaip pas mus apsilankė šerifo padėjėjas Deivas.

- Atvykęs į "K juostą", jis ėmė kalbėti su mumis lyg geras dėdulė. - Alenas taip pat išsišiepė. - Aiškino, neva Hambrio gyventojai nemėgsta, kai jų šventėse dalyvauja svetimšaliai. Prašė mūsų likti namuose, užslinkus mėnulio pilnačiai.

- Nesąmonės! - pasipiktino Siuzena. Kiekvienas žmogus panašiai reaguoja išgirdęs, kaip šmeižiamas gimtasis jo kraštas. - Mes *džiaugiamės* atvykėliais, visada kviečiame juos į savo šventes! Mes juk ne kokie... laukiniai!

- Ramiau, ramiau, - sukikeno Ketbertas. - Mes žinome, tik vargu ar Deivas numano, kad mums tai ne paslaptis. Jis didžiuojasi savo žmona, kuri gamina skaniausią baltą arbatą apylinkėje, o visa kita vyrukui nerūpi. Šerifas Eiveris nutuokia *šį tą* daugiau, bet ne tiek, kad būtų visažinis.

- Perspėjimas reiškia du dalykus, - pratęsė Rolandas. - Pirmiau-

sia, jie ruošiasi pajudėti Pjūties dieną, kaip tu sakei. Antra, jie nori užsitikrinti, kad mes nesutrukdysime išgabenti cisternų.

- Galbūt dėl to vėliau apkaltins *mus*, - pridūrė Alenas.

Ji smalsiai pažiūrėjo į vaikinus ir pasiteiravo:

- Kokie jūsų planai?

- Mes sunaikinsime Citge paliktą masalą, o tada užpulsime jų susibūrimo vietą, - tyliai pratarė Rolandas. - Mažiausiai pusė cisternų, kurias ketinama transportuoti į vakarus, jau nuvežtos prie Pakaruoklių uolos. Jas saugos ne daugiau, kaip dvi šimtinės ginkluotų karių. Tie vyrai turės mirti.

- Jei ne jie, tuomet mes, - linktelėjo Alenas.

- Kaip keturi žmonės gali nužudyti du šimtus kareivių?

- Niekaip. Bet jei padegsime cisternas, nugriaudės toks sprogimas, kad išlikusius gyvųjų tarpe apims siaubas ir įniršis. Pasistengsime, kad jie mus pamatytų...

Alenas su Ketbertu stebėjo jį beveik nekvėpuodami. Tai, ką Rolandas pasakojo, jie buvo girdėję anksčiau, tačiau lemiamą plano dalį jaunasis šaulys slėpė iki pat pasitarimo.

- O paskui? - išgąstingai paklausė Siuzena. - *Ką darysime paskui?*

- Manau, įviliosime į Žaibo tarpeklį, - atsakė Rolandas. - Tiesiai į tirpyklės glėbį.

5

Mauzoliejuje pakibo mirtina tyla, kurią pirmasis nutraukė baimingos pagarbos sklidinas Siuzenos balsas:

- Tu pamišėlis.

- Ne, - paprieštaravo Ketbertas, - jis sveiko proto. Tu galvoji apie išgraužą skardyje, Rolandai? Prie pat iškilumo tarpeklio dugne?

Šis pritariamai linktelėjo.

- Mes nesunkiai užsiropšime aukštyn. Iš anksto viršuje prikrausime akmenų, kad galėtume jais užmėtyti persekiotojus.

- Siaubas, - sumurmėjo Siuzena.

- Tai mūsų išsigelbėjimas, - atsiliepė Alenas. - Gavęs naftos ir sugebėjęs ja pasinaudoti, Farsonas išskerstų visus Aljanso karius, kurie pasitaikytų jo ginklų akiratyje. Gerajam žmogui belaisviai nereikalingi.

- Žinoma, jūs teisūs, bet tai vis vien siaubinga.

Kurį laiką jie tylėjo, keturi paaugliai, svarstantys, kaip nužudyti

du šimtus vyrų. Tiesą pasakius, nemažai kareivių (turbūt dauguma) savo amžiumi niekuo nesiskirs nuo jų pačių.

- Tie, kurių nenudobs akmenų nuošliaužos, paprasčiausiai išjos iš tarpeklio, - galiausiai prašneko Siuzena.

- Neišjos. - Regėdamas mintyse aptariamos vietovė išsidėstymą, Alenas suprato, kurlink suka Rolandas. Šis liūdnai pakėlė lūpų kampučius ir palingavo galva.

- Kodėl?

- Mes padegsime šakas, suverstas tarpeklio prieangyje, tiesa? Jei vėjas padvelks reikiama kryptimi, dūmai...

- Visi uždus arba bus nuginti į tirpyklės glėbį, - patvirtino Rolandas.

- Kaip jūs uždegsite tuos žagarus? - paklausė Siuzena. - Aš žinau, kad jie sudžiūvę, bet jūs neturėsite laiko pasinaudoti degtukais arba titnagu ir skeltuvu.

- Šiuo atveju mums reikėtų pasikliauti tavimi, - tarė Rolandas. - Be to, su tavo pagalba galėtume pakurti cisternas, nes šaudydami iš revolverio nieko gero nepasiektume. Naftos žaliava nėra tokia degi, kaip žmonės galvoja. Tikiuosi, prie mūsų prisijungs ir Šimis.

- Paaiškink, ką privalėsiu daryti.

6

Jie šnekėjosi dar dvidešimt minučių pakeisdami vos vieną kitą pirminio plano smulkmeną - visi, rodos, suprato, kad sumanymo gali nepavykti įgyvendinti, jei kruopščiai išpuoselėtiems ketinimams kelią užkirstų netikėtas įvykių posūkis. Į nelemtos istorijos verpetą ketveriukę įstūmė *ka*, ir iš jo teks kapstytis su to paties *ka* bei savo ryžto pagalba.

Ketbertui nesinorėjo įtraukti Šimio, bet galų gale jis pasidavė. Berniuko vaidmuo bus nereikšmingas. Negana to, Rolandas sutiko išsivežti jį iš Medžiso. Jokio skirtumo, ar jie spruks keturiese, ar penkiese.

- Gerai, - numojo ranka Bertas ir atsisuko į Siuzeną. - Vienam iš mūsų teks su juo šnektelėti.

- Aš viską sutvarkysiu.

- Priversk jį suprasti, kad Koralai Torin nevalia nieko prasitarti. Bėda ne ta, kad ji - mero sesuo. Aš tiesiog nepasitikiu kaulėta kale.

- Ne be priežasties, - sutiko Siuzena. - Teta sako, kad ji susidėjo su Eldredu Džonu. Vargšė teta Korda! Šita vasara pati bjauriausia

jos gyvenime. Ruduo irgi nežada geresnių pokyčių. Vietiniai apšauks ją išdavikės teta.

- Gali neabejoti, kad atsiras žmonių, žinančių tiesą, - paguodė Alenas.

- Tikriausiai. Bet Kordelija priklauso tam moterų tipui, kurios girdi ir skleidžia tiktai piktus gandus. Beje, ji buvo nusižiūrėjusi Džoną sau.

Ketbertas išpūtė akis lyg būtų nutrenktas žaibo.

- Nusižiūrėjo Džoną? O dievai, kas per monai! Ar galite tai įsivaizduoti? Na, žinai, jei žmones kartų už prastą skonį, tavo teta būtų pirmoji eilėje prie kilpos.

Siuzena sukikeno apsikabinusi kelius.

- Laikas skirstytis, - tarė Rolandas. - Jei atsitiks kažkas nenumatyto, apie ką turėtume informuoti Siuzeną, paslėpsime žinutę po rausvuoju akmeniu Žaliosios Širdies parko sienoje.

- Gerai, - sutiko Ketbertas. - Nešdinkimės iš čia, nes mano kaulai jau sustiro nuo šalčio.

Rolandas patrynė nutirpusias kojas.

- Puiku, kad jie nusprendė palikti mus ramybėje, kol ruošis išgabenti naftą. Tai mūsų pranašumas. O dabar...

Jį pertraukė tylus Aleno balsas:

- Dar vienas dalykas. Ypač svarbus.

Rolandas vėl pritūpė, smalsiai pažiūrėjo į bičiulį.

- Ragana.

Siuzena krūptelėjo, tuo tarpu Rolandas paniekinamai prunkštelėjo.

- Ji mums nesutrukdys. Neaišku, kaip tai galėtų padaryti, Alai. Netikiu, kad Rėja dalyvauja Džono sąmoksle...

- Aš taip pat, - burbtelėjo Alenas.

- ...mudviem su Ketbertu pasisekė įkalbėti raganą neskleisti paskalų apie mane ir Siuzeną. Antraip dabar jos teta jau būtų sukėlusi skandalą.

- Nejau nesupranti? - nustebo Alenas. - Mums turėtų rūpėti ne tai, kam Rėja galėjo išplepėti paslaptį, o tai, *kaip ji sužinojo apie jūsų santykius.*

- Jis rožinis, - staiga tarė Siuzena. Ranka perbraukė plaukus, toje vietoje, kur pamažu augo nukirptos sruogelės.

- Kas rožinis? - paklausė Alenas.

- Mėnulis. - Mergina pakratė galvą. - Aš nežinau, apie ką šne-

ku. Lyg būčiau kvaiša, kaip Pinčas ir Džilė... Rolandai? Kas atsitiko? Kas tau darosi?

Užuot tupėjęs, Rolandas sudribo ant akmeninių grindų, nužarstytų rožių lapeliais. Atrodė, kad jis tuojau apalps. Už mauzoliejaus durų krebždėjo krentantys lapai ir klykavo lėlys.

- Šventieji dievai, - išspaudė jaunuolis. - Negali būti. *Tai neįmanoma.* - Jo žvilgsnis susidūrė su Ketberto akimis. Pastarojo linksma išraiška pradingo be pėdsakų. Veidas įgavo atšiaurius negailestingo kario bruožus, kurių anksčiau nebuvo mačiusi net jo motina... gal tiesiog nenorėjo matyti.

- Rožinis, - pakartojo Ketbertas. - Labai įdomu - prieš mums išvykstant, tą patį žodį paminėjo tavo tėvas, Rolandai. Perspėjo saugotis to rožinio daikčiuko. O mes galvojome, kad jis juokauja.

- O šūdas! - išsprūdo Alenui. Suvokęs, kad nusikeikė geriausio draugo mylimosios akivaizdoje, prisidengė delnais burną. Jo skruostai užsiplieskė raudoniu.

Siuzena beveik neišgirdo keiksmo. Sumišusi, jausdama, kaip širdį suspaudžia atsėlinanti baimė, ji įsispygsojo Rolandą.

- Kas yra? Ką jūs žinote? Pasakykite man! *Pasakykite!*

- Norėčiau tave vėl užhipnotizuoti, kaip gluosnių giraitėje. - Rolandas pašoko. - Tučtuojau. Kol mūsų kalbos neaptemdė tavo prisiminimų. - Bešnekėdamas vaikinas ištraukė iš kišenės kulką. Pradėjo ją vartyti tarp krumplių. Siuzenos akys iš karto prilipo prie jo pirštų, kaip geležis prie magneto.

- Galiu? Leisi, brangioji?

- Žinoma. - Išplėstos akys po truputį sustiklėjo. - Nežinau, kodėl tu manai, kad šį kartą pasiseks, bet... - ji nutilo žvilgsniu sekdama besiritinėjančią kulką. Kai Rolandas sugniaužė ją kumštyje, mergina užsimerkė. Pradėjo alsuoti tyliai, ramiai.

- Vaje, ji tarsi suakmenėjo, - nustėro Ketbertas.

- Manau, ragana buvo užhipnotizavusi ją anksčiau. - Po pauzės Rolandas paklausė: - Siuzena, ar tu girdi mane?

- Taip, labai gerai girdžiu.

- Pasiklausyk kito balso.

- Kieno?

Rolandas davė ženklą Alenui. Jei kas ir galėtų prasibrauti pro užtvarą, suręstą mylimosios sąmonėje (arba surasti aplinkinį kelią), tai tik jis.

- Mano, Siuzena. - Alenas priėjo arčiau. - Ar žinai, kas kalba?

Ji šyptelėjo nepakeldama vokų.

- Čia tu, Alenai... arba Ričardai Stokvortai.

- Teisingai. - Jis nervingai dirstelėjo į Rolandą - *ką turėčiau klausti?* - bet šis nieko neatsakė, tarytum vienu metu būtų atsidūręs skirtingose vietose bei girdėjęs skirtingus balsus.

Siuzenos, prie gluosnių giraitės upelio - *ji sako: "Aha, brangute, padaryk tai, būk gera mergaitė". Paskui viskas nusidažo ryškia rožine spalva.*

Savo tėvo, kieme, už Didžiosios menės - *turiu omenyje rožinį greipfrutą.*

Rožinį.

7

Trys berniukai sustingo šalia pabalnotų, nešuliais apkrautų žirgų, iš išorės ramūs, viduje nekantraujantys kuo greičiau iškeliauti. Kaip žinia, jaunuolius visada traukia tolimos platybės ir ten glūdinčios paslaptys.

Jie stypsojo kieme, rytinėje Didžiosios menės pusėje, netoli pievos, kur Rolandas nugalėjo Kortą tuo pačiu sukeldamas grandininę įvykių reakciją. Ankstyvą rytą, saulei dar nepatekėjus, žaliuose laukuose pleveno pilkos rūko sruogos. Už dvidešimties žingsnių nuo trijulės, sargyboje stovėjo Ketberto ir Aleno tėvai, plačiai išsižergę, pirštais spausdami revolverių buožes. Mažai kas tikėjosi, kad Martenas juos užpuls (žmonės kalbėjo, esą jis pradingo ne tik iš rūmų, bet ir iš Gileado), vis dėlto atsarga gėdos nedaro.

Taigi išlydint vaikinus į Išorinę Arką, atsisveikinimo žodį teko tarti Rolando tėvui.

- Štai, ką jums pasakysiu, - prabilo jis tvirtindamas balno pavaržas. - Abejoju, ar jūs pamatysite ką nors įdomaus, tik ne Medžise, bet patarčiau saugotis vienos vaivorykštės spalvos. Tiksliau, Burtininko Vaivorykštės. - Stivenas Diskeinas nusijuokė ir pridūrė: - Turiu omeny rožinį greipfrutą.

- Burtininko Vaivorykštę išgalvojo pasakų kūrėjai, - taip pat nusišypsojo Ketbertas. Po akimirkos lūpų kampučiai nusviro, jam kažką pastebėjus Stiveno akyse. - Ar ne?

- Ne visos senos istorijos yra teisingos, bet aš manau, kad Merlino Vaivorykštė egzistuoja. Anot legendų, kitados ji saugojo trylika stiklinių rutulių - dvylika buvo skirti Sergėtojams, o vienas įkūnijo visų Spindulių susikirtimo tašką.

- Bokšto kristalas, - patikslino Rolandas jausdamas, kaip pašiurpsta oda. - Tamsiojo Bokšto kristalas.

- Būtent. Iš vaikystės atsimenu, kad jis vadinosi Tryliktuoju. Kai buvau berniukas, su draugais prie laužo pasakodavome istorijas apie juodąjį rutulį, mirtinai gąsdindavome vieni kitus... kol mus sudrausmindavo tėvai. Maniškis tvirtindavo, esą pavojinga šnekėti apie Tryliktąjį, nes išgirdęs savo vardą jis gali pas tave atsiridenti. Tačiau Juodasis Tryliktasis jums neturėtų rūpėti... bent jau ne dabar. Verčiau pasidairykite rožinio. Merlino Greipfruto.

Jaunuoliai negalėjo suprasti, ar jis kalba rimtai, ar paprasčiausiai šaiposi.

- Jei kiti rutuliai *išties* egzistavo, tai dabar dauguma jų sudaužyti. Tokie dalykai ilgai neužsibūna vienose rankose, iš jų išslydę suskyla netgi magiškas stiklas. Visgi po mūsų liūdnąjį pasaulį teberieda trys ar keturi Burtininko Vaivorykštės rutuliai. Pavyzdžiui, prieš penkiasdešimt metų žydrąjį turėjo lėtųjų mutantų, gyvenančių dykumoje ir besivadinančių Kupriais, gentis, bet nuo to laiko apie jį daugiau niekas negirdėjo. Žaliasis prasmego Lade, oranžinis - Dise. Dar turėtų būti rožinis...

- Kam jie reikalingi? - paklausė Rolandas.

- Tam, kad parodytų žmogaus akims nematomus reginius. Kai kuriose Burtininko Vaivorykštės spalvose atsiveria ateities vaizdai ar net kiti pasauliai, kur gyvena demonai, kur neva iškeliavo Protėviai. Jie taip pat parodo slaptas, skirtingus pasaulius jungiančias duris. Kitose spalvose gali įžvelgti tolimus kraštus ir blogus žmonių darbus. Gerų nepamatysi niekada. Dievai žino, kas tai - tiesa ar melas.

Stivenui Diskeinui pažiūrėjus į berniukus, šypsena išnyko iš jo veido.

- Užtat vieną dalyką mes žinome tiksliai: Džonas Farsonas turi talismaną, kuris šviečia jo palapinėje naktimis... kartais prieš mūšius, kartais prieš jo armijai persikraustant į kitas vietas, kartais prieš jam priimant svarbius sprendimus. Ir šviečia skleisdamas rožinį atspalvį.

- Gal gerasis žmogus užsidega elektrinę lemputę, apdengia ją raudonu šaliku ir meldžiasi? - Sutrikęs Ketbertas pažvelgė į draugus. - Aš nejuokauju. Kai kurie žmonės taip daro.

- Visai įmanoma, - sutiko Rolando tėvas. - Galbūt nėra dėl ko jaudintis. Bet jūs žinote ne blogiau už mane, kad jis nesiliauja mūsų pliekęs, visada išvengia pasalų, išdygsta ten, kur mažiausiai tikimės jį pamatyti. Jei gerasis žmogus pats turi magiškų galių... tuomet tepadeda Aljansui dievai.

- Mes neužmiršime dairytis aplinkui, - pažadėjo Rolandas. - Tačiau Farsonas - šiaurėje arba rytuose. O mes trauksime rytų kryptimi. - Paaiškinimas nuskambėjo keistokai, tarytum tėvas neįsivaizduotų, kur vyks jo sūnus.

- Vaivorykštės rutulys gali būti bet kur - rytuose, pietuose ar vakaruose. Nei Farsonas, nei kas kitas negali jo laikyti pas save visą laiką, kad ir kaip norėtų.

- Kodėl?

- Todėl, kad kristalai gyvi ir alkani, - atsakė Stivenas. - Jais besinaudojantys žmonės galiausiai patys tampa išnaudojami. Turėdamas dalelę Vaivorykštės Farsonas paslėps ją toliau nuo savęs. Ir tik iškilus būtinybei lieps saviškiams ją pargabenti. Jis supranta rizikuojąs pamesti rutulį, tačiau tai niekis, palyginti su pavojais, kurie kyla, jei pernelyg ilgai užsižiūri į magišką daiktą.

Visiems trims ant liežuvio galo sukosi panašus klausimas. Porą vaikinų varžė pagarba Diskeinui, užtat Rolandui netrūko įžūlumo.

- Ar tu *rimtai* kalbi, tėti? Nesišaipai?

- Jūs keliaujate į tolimus kraštus, tokio amžiaus, kai kiti berniukai neužmiega savo lovelėse, jei nesulaukia švelnaus motinos bučinio. Tikiuosi pamatyti visus tris sugrįžusius, gyvus ir sveikus. Kiek pamenu, Medžisas - žavinga, rami vieta, bet šiais laikais dėl nieko negali būti tikras. Aš nesiųsčiau jūsų į kelią palydėdamas pokštais ar juokais. Stebiuosi, kad taip pagalvojai.

- Meldžiu atleisti. - Tarp jųdviejų nusistovėjo trapios paliaubos, ir Rolandui nesinorėjo pirmajam jų nutraukti. Beje, jis džiaugėsi būsima kelione. Eiklusis taip pat nekantriai kaukšėjo kanopomis.

- Nemanau, kad jūs, vyručiai aptiksite Merlino kristalą... bet, tiesą sakant, *nemaniau*, kad man teks siųsti keturiolikmečius, pasikišusius revolverius po apklotais, į žemės pakraštį. Čia savo nagus prikišo *ka*, todėl nuo mūsų norų mažai kas priklauso.

Lėtai, labai lėtai Stivenas nusiėmė skrybėlę, pasitraukė atatupstas ir nusilenkė.

- Geros jums kelionės. Ir pasistenkite grįžti sveiki.

- Ilgų dienų, malonių naktų, pone Diskeinai, - tarė Alenas.

- Sėkmės, - pridūrė Ketbertas.

- Aš tave myliu, - pasakė Rolandas.

- Dėkui... aš irgi tave myliu. Laiminu jus, berniukai. - Paskutinę frazę jis ištarė garsiai. Kiti du vyrai - Robertas Olgudas bei Kristoferis Džonsas, savo pašėlusioje jaunystėje turėjęs Liepsnojančio Kriso pravardę - taip pat juos palaimino.

Taigi ramią vasaros dieną trys jaunuoliai nujojo Didžiuoju Traktu, kone praradę žadą iš susijaudinimo. Rolandas kilstelėjo galvą ir pamatė šį tą, kas privertė jį užmiršti Burtininko Vaivorykštę. Pro savo miegamojo langą į jį žvelgė motina: blyškų ovalų veidą supo pilki vakarinio pilies sparno mūrai. Jos skruostais tekėjo ašaros. Vienintelis Rolandas iš visos trijulės pastebėjo, kaip ji nusišypsojo ir pamojavo ranka.

Jis neatsakė tuo pačiu.

8

- *Rolandai!* - Ketberto alkūnės smūgis į šonkaulius buvo pakankamai stiprus, kad išvaikytų brangius prisiminimus ir sugrąžintų jį į tikrovę. - Daryk ką nors! Jei užsibūsime šitame rūsyje, nuo šalčio man nusilups oda!

Rolandas sukuždėjo Alenui į ausį:

- Pasiruošk man padėti.

Šis sulinksėjo.

Atsisukęs į Siuzeną jaunasis šaulys pratarė:

- Po to, kai gluosnių giraitėje mudu pirmą sykį buvome *an-tetu*, tu nuėjai prie upelio.

- Aha.

- Nupjovei kelias savo plaukų sruogas.

- Aha, - atsiliepė mieguistas balsas.

- Būtum bandžiusi nusiskusti plikai?

- Aha, būčiau nurėžusi kiekvieną plaukelį.

- Ar žinai, kas tau liepė taip pasielgti?

Ilga pauzė. Rolandas jau ketino kreiptis į Aleną, kai ji prabilo:

- Rėja. - Dar viena pauzė. - Aš neleidau jai kaišioti į mane pirštų.

- Kas atsitiko vėliau? Kas atsitiko, kol jūs stovėjote prieangyje?

- O, kai kas įvyko anksčiau.

- Kas?

- Aš atnešiau malkų. - Siuzena nutilo.

Rolandas susižvalgė su Ketbertu. Šis patraukė pečiais. Alenas skėstelėjo rankomis. Netrukus ateis eilė klausinėti jam.

- Dabar mums nerūpi malkos. Pašnekėsime apie tai vėliau. Prieš tau pradingstant iš raganos kiemo, ką ji pasakė apie plaukus?

- Sušnibždėjo į ausį. Be to, Rėja turėjo su savimi žmogų Jėzų.

- Ką sušnibždėjo?

- Nežinau. Tą dalį slepia rožinė spalva.

Na, štai. Jis davė ženklą Alenui, kuris prikando lūpą ir žengė į priekį. Vaikino veidas atrodė išsigandęs, tačiau, jam suspaudus Siuzenos rankas ir prakalbus, balsas nuskambėjo švelniai bei raminančiai.

- Siuzena? Čia Alenas Džonsas. Ar pažįsti mane?

- Aha... seniau vadinaisi Ričardu Stokvortu.

- Ką Rėja šnipštelėjo tau į ausį?

Mergaitės kaktoje įsirėžė raukšlė, vos pastebima kaip šešėlis darganotą dieną.

- Nematau. Viską gaubia rožinė spalva

- Mes neprašome tavęs pamatyti. Užmerk akis, kad išblėstų aplinkiniai vaizdai.

- Jos *užmerktos*, - truputį suirzo Siuzena. *Ji išsigandusi*, pagalvojo Rolandas. Jau norėjo liepti draugui ją pažadinti, bet susilaikė.

- Aš kalbu apie vidines akis, - patikslino Alenas. - Tas, kurios regi atsiminimus. Užmerk jas, Siuzena. Užmerk, dėl savo tėvo, ir papasakok mums, ką tu *girdi*. Ką sumurmėjo Rėja.

Vidinėms akims nuleidus vokus, netikėtai išsprogo išorinės. Ji dėbsojo kiaurai Rolandą tarsi senovinė statula. Jaunasis šaulys vos nesuriko.

- Tu stovėjai prieangyje, Siuzena? - paklausė Alenas.

- Aha. Mudvi abi.

- Sugrįžk ten.

- Aha. - Nepaisant mieguistos intonacijos, ji kalbėjo pakankamai aiškiai. - Netgi užsimerkusi matau mėnulį. Jis didelis kaip greipfrutas.

Turiu omenyje rožinį greipfrutą, prisiminė Rolandas tėvo žodžius.

- Ką tu girdi? Ką ji sako?

- Ne, *aš* sakau. - Ir vėl tos kaprizingos gaidelės. - Iš pradžių *aš* sakau, Alenai: "Galiu eiti?" Ji atsiliepia: "Na, dar viena smulkmenėlė." Tada... tada...

Alenas švelniai sugniaužė Siuzenos rankas, stengdamasis perduoti jai savo šeštojo pojūčio galią. Ji pabandė ištrūkti, bet vaikinas neleido.

- Kas tada?

- Rėja turi mažą sidabrinį medalioną.

- Taip?

- Ji palinksta arčiau ir klausia, ar aš ją girdžiu. Užuodžiu raganos

kvapą. Nuo juos trenkia česnaku ir kitokiu, bjauresniu dvoku. - Siuzenos veidas sugižo nuo pasišlykštėjimo. - Atsakau, kad girdžiu. Dabar aš regiu medalioną.

- Labai gerai, Siuzena. Ką dar matai?

- Rėją. Mėnulio šviesoje ji panaši į kaukolę su plaukais.

- O dievai, - burbtelėjo Ketbertas sukryžiuodamas ant krūtinės rankas.

- Ji liepia man klausytis. Atsakau, kad klausysiu. Liepia man paklusti. Atsakau, kad paklusiu. Ji sako: "Aha, brangute, padaryk tai, būk gera mergaitė". Visą laiką glosto mano kasą. - Siuzena nesąmoningai pakėlė ranką prie savo geltonų plaukų. - Paskui sukužda, kad praradusi nekaltybę, privalėsiu šį tą atlikti. "Palauk", - sako Rėja, - "kol jis užmigs šalia tavęs, tuomet nusikirpk savo plaukus. Kiekvieną sruogą. Plikai".

Jaunuoliai su siaubu žvelgė į Siuzeną, nes dabar ji prašneko gergždžiančiu, šaižiu Kioso raganos balsu. Netgi veidas, išskyrus išplėstas, sustiklėjusias akis, virto atgrasia Rėjos fizionomija.

- "Nukirpk juos visus, mergyt, kiekvieną savo kekšės plaukelį. Grįžk pas jį nuoga ir plika, tarsi ką tik gimusi. Pažiūrėsim, ar tuomet jam patiksi!"

Siuzena nutilo. Aleno veidas išblyško, lūpos suvirpėjo, tačiau jis nepaleido merginos rankos.

- Kodėl mėnulis rožinis? - paklausė Rolandas. - Kodėl tu prisimeni rožinį mėnulį?

- Tai jos rutulys, - nustebusi, kone pralinksmėjusi atsiliepė Siuzena. - Rėja slepia rutulį po lova ir nežino, kad aš jį mačiau.

- Tikrai?

- Aha. Jei sužinotų, ji mane nužudytų. - Mergina sukikeno tuo įvarydama visiems baimės ir plonu vaikišku balseliu uždainavo: - Po Rėjos lova tūno mėnulis. Tūno mėnulis dėžėje.

- Rožinis, - pridūrė Rolandas.

- Aha.

- Po lova.

- Aha. - Šį kartą ji išvadavo rankas iš Aleno gniaužtų, apibrėžė ore ratą. Kai pakėlė galvą aukštyn, jos veide šmėkštelėjo godulio grimasa. - Norėčiau jį turėti, Rolandai. Labai norėčiau. Nuostabus mėnulis! Pastebėjau jį pro langą, kai Rėjos nurodymu ieškojau malkų. Rėja atrodė... tokia jauna. - Po pauzės Siuzena pakartojo: - Labai jo norėčiau.

- Ne, jis tau nereikalingas. Ar rutulys tikrai nukištas po lova?

- Aha. Slėptuvėje, kurią ji atidaro magiškais rankų mostais.

- Ji turi dalelę Merlino Vaivorykštės, - išspaudė Ketbertas. - Sena kalė turi tai, apie ką pasakojo tavo tėvas - nenuostabu, kad ji viską žino!

- Dar ką nors reikia išsiaiškinti? - pasiteiravo Alenas. - Siuzenos rankos sušalo. Mes pernelyg giliai įsiskverbėme į jos sąmonę. Kol kas ji laikosi šauniai, bet...

- Manau, laikas baigti.

- Liepti viską užmiršti?

Rolandas nedelsdamas pakratė galvą - būdami *ka-tetu* jie privalo tarpusavyje išlikti atviri. Palietė mylimosios pirštus. Taip, jie *išties* šalti.

- Siuzena?

- Taip, brangusis?

- Pasakysiu tau dvieilį. Po paskutinio žodžio atsibusi ir prisiminsi viską, apie ką mes kalbėjome. Supratai?

Ji nusišypsojo ir vėl nuleido vokus.

- Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai...

Rolandas užbaigė su šypsena veide:

- Tavo norus teišpildo visi padarai.

Atsimerkusi ji pabučiavo Rolandą.

- Tu vis dar esi mano vienintelis noras.

Neįstengdamas susivaldyti Rolandas tvirtai ją apglėbė.

Ketbertas nusisuko. Alenas nuleido galvą ir atsikrenkštė.

9

Jojant atgal į “Jūros pakrantę”, Siuzena apkabino rankomis jo liemenį ir paklausė:

- Tu atimsi iš jos stiklinį rutulį?

- Tik ne šiuo metu. Magišką kristalą raganai įsakė saugoti Džonas, kuris savo ruožtu gavo jį iš Farsono. Aš neabejoju, kad kristalas bus išsiųstas į vakarus kartu su visais turtais. Nugvelbsime jį vėliau, kai mėginsime susidoroti su naftos cisternomis ir gerojo žmogaus vyrais.

- Išsiveši su savimi?

- Arba tiesiog sudaužysiu. Ne, tikriausiai nugabensiu savo tėvui, tačiau tai rizikinga. Privalome būti atsargūs, nes stiklinis rutulys labai galingas.

- Tarkim, ji sužinos apie mūsų planus? Perspės Džoną ir Kimbą Raimerį?

- Jei ragana nepamatys, kaip atimsime širdžiai brangų žaisliuką, manau, kad ji nesugebės išardyti jokių planų. Mes gerokai ją įbauginome. Jei kristalas išties apžavėjo Rėją, tuomet ji nieko daugiau netrokšta, tik spoksoti į rožinį stiklą.

- Ir laikyti jį pas save, tiesa?

- Taip.

Eiklusis risnojo miško takeliu, vinguriuojančiu šalia jūros kranto uolų. Pro retėjančias šakas jie įžiūrėjo vijokliais apžėlusius, pilkus mero dvaro mūrus, girdėjo pakrantę plaunančių bangų mūšą.

- Ar pajėgsi nepastebėta nusigauti į savo kambarį?

- Suprantama.

- Prisimeni, ką judviem su Šimiu reikės padaryti?

- Aha. Jau seniai taip gerai nesijaučiau. Tarytum nuo mano sąmonės būtų nuslinkęs šešėlis.

- Turėtum dėkoti Alenui. Aš neįstengčiau vienas su tuo susidoroti.

- Jo rankos stebuklingos.

- Taip. - Jie prijojo vartelius. Siuzena lengvai nušoko nuo balno. Jis taip pat nulipo, atsistojo šalia, ranką priglaudė prie jos juosmens. Mergina pažvelgė į mėnulį.

- Jau beveik priešpilnis. Netgi matosi Demono veidas. Ar įžiūri? Siauros nosies kontūrai. Šypsenos užuomina. Akys kol kas nepasirodė.

- Kai buvau maža, jis mane baugino, - sukuždėjo Siuzena žinodama, kad sienos irgi turi ausis. - Per Demono mėnulio pilnatį visada užsitraukdavau užuolaidą. Bijojau, kad jis mane išvys, sugriebs ir prarys. - Jos lūpos suvirpėjo. - Vaikai būna tokie kvailučiai, ar ne?

- Kartais. - Vaikystėje jis nesibaidė Demono, bet dabar ryškėjanti fizionomija kėlė siaubą. Ateitį gaubė tamsa, į šviesą vedė itin slidus kelias. - Aš myliu tave, Siuzena. Visa širdimi.

- Žinau. Aš irgi tave myliu. - Mergina pabučiavo Rolandą į lūpas, vienai sekundei prispaudė jo ranką prie savo krūtinės, pakštelėjo į šiltą delną. Nugrimzdusi į Rolando glėbį, Siuzena žvilgtelėjo per jo pečius į mėnulį.

- Liko viena savaitė iki Pjūties, - tarė ji. - *Fin de ano*, pasak *vaqueros*. Kaip šis laikotarpis vadinasi tavo krašte?

- Lygiai taip pat, - atsakė Rolandas. - Metų Pabaiga. Moterys dalina aplinkiniams dovanėles ir bučinius.

Siuzena nusijuokė atremdama galvą į jo petį.
- Tavo gimtosiose žemėse turbūt jausiuos kaip savo namuose.
- Tikiuosi, karščiausius bučinius išsaugosi man?
- Būtinai.
- Kad ir kas atsitiktų, mudu liksime kartu, - pažadėjo Rolandas. Žvaigždėtame danguje šiepėsi Demono mėnulis, regis, žinantis, kad įsimylėjėliams nulemta kitokia dalia.

VI skyrius
METŲ PABAIGA

1

Taigi Medžise artėja *fin de ano* arba metų pabaiga, vidinių feodų kalba šnekant. Ji artėja, kaip ir tūkstančius, gal dešimtis ar net šimtus tūkstančių kartų anksčiau. Niekas tiksliai nebūtų galėjęs pasakyti. Pasauliui pasislinkus, užėjo keisti laikai. Medžise gyvuoja toks priežodis: "Laikas tai - veidas, atsispindintis vandens paviršiuje".

Laukuose paskutines bulves renka vyrai ir moterys, užsimovę pirštines, apsivilkę šilčiausius pončus. Iš rytų į vakarus pučia stiprus vėjas, todėl žvarbiame ore nusistovi druskos kvapas, panašus į ašaras. Linksmai triūsiantys *los campesinos** plepa tarpusavyje apie tai, kaip šauniai pasilinksmins per Pjūties mugę, tačiau į jų širdis įsismelkia rudeninis liūdesys: baigiasi dar vieni metai. Laikas teka tarsi vanduo upelyje. Visi žino, bet niekas apie tai neužsimena.

Soduose, nuo viršutinių medžių šakų obuolius skina kvatojantys jaunuoliai (tvoskiant galingam vėjui, moterys būdavo atleidžiamos nuo šių pareigų), kurie linguoja nuplikusioje lapijoje nelyginant jūreiviai ant aukščiausio laivo stiebo. Giedro dangaus žydrynėje į pietus traukia pulkai žąsų, kimiai gagenančių *adieux***.

Ant jūros kranto riogso iš vandens ištempti žvejų luotai. Šeimininkai grando ir dažo jų šonus, nuogi iki pusės, nepaisydami šalčio. Traukia senoviškas dainas...

Alsuoju jūros vėju gaiviu,
Visa tai, ką regiu, visa tai, ką regiu,
Gėriuosi savo feodu ramiu,
Visa tai priklauso man!

---

*Los campesinos (isp.) - valstiečiai.
**Adieux (pranc.) - sudie.

Skalauja bangos pakrantę švelniai,
Visa tai, ką matai, visa tai, ką matai,
Jūros gėrybių pilni tinklai,
Visa tai priklauso man!

... kartais nuo vieno denio į kitą atskrieja grafos butelis. Įlankoje plaukioja tik didžiosios laivės, kurios suka ratus aplink užmestus tinklus, lyg avis sergėjantys šunys. Vidurdienį, auksiniams saulės spinduliams nutvieskus raibuliuojantį vandens paviršių, vyrai prisėda savo deniuose, kramsnoja priešpiečius žinodami, kad visos gėrybės priklauso jiems... bent jau iki to momento, kol atūžusios vėlyvo rudens audros užpils feodą šlapdriba ir sniegu.

Hambrio gatvėse naktimis užsiplieskia šventiniai žibintai, vietiniai nuteplioja kaliausių rankas raudonais dažais. Visur kabo amuletai. Nors moterys dažnai bučiuoja vyrus (neretai visiškai nepažįstamus) ir leidžiasi bučiuojamos, lytiniai santykiai praktiškai nustoja egzistuoti. Fiziniams malonumams žmonės atsiduos (ir dar kaip!) Pjūties vakarą. Todėl nenuostabu, kad per Pilnąją Žemę paprastai uždera gausus kūdikių derlius.

Ant Skardžio šuoliuoja žirgai, regis, suprasdami, kad laisvės dienos netrukus baigsis. Kai sušvilpia ypač stiprūs vėjo gūsiai, jie nukreipia snukius į vakarus, rodydami žiemai savo pasturgalius. Rančose iš langų pranyksta tinkleliai. Vietoj šių, atsiranda langinės. Plušantys milžiniškose rančų bei fermų - tiesa, gerokai mažesnėse - virtuvėse nė nebando nugvelbti Pjūties bučinuko ir visiškai negalvoja apie seksą, kadangi tarp garų ir dūmų darbas verda nuo aušros iki sutemų. Čia sklando obuolių, burokų, pupų, morkų, troškinamos mėsos kvapas. Kiaurą dieną prakaituojančios moterys naktimis miega kaip užmuštos, kad ankstyvais tamsiais rytais vėl pultų į virtuves.

Miesto kiemuose rūksta deginami lapai; savaitei slenkant į pabaigą, mėnulio paviršiui aiškiau įgaunant Demono fizionomijos kontūrus, į laužus vis dažniau svaidomos raudonrankės kaliausės. Laukuose tarsi fakelai liepsnoja kukurūzų burbuolių gubos, kartu su jomis svyla ir šiaudinės baidyklės. Prie laužaviečių stoviniuoja vyrai, nutaisę rūsčias veido išraiškas, nepratardami nė vieno žodžio. Niekas nešneka apie kraupias senoviškas tradicijas ir žiaurius praeities dievus, kurių pyktį malšina kaliausių čirškinimas, tačiau visi gerai žino, jog taip turi būti. Retsykiais kuris nors sukužda sau po nosimi: *dek ugnyje.*

Jie ruošiasi, ruošiasi, ruošiasi metų pabaigai.

Gatvėse pokši fejerverkai. Protarpiais nugriaudėja tokie galingi

petardų sprogimai, lydimi skambaus vaikų juoko, kad piestu pasistoja netgi ramūs, vežėčiose įkinkyti kuinai. Priešais "Klajūnų pastogę" ir vietinę maisto prekių krautuvėlę nuolatos bučiuojasi vyrai ir moterys, vaikinai ir merginos, kartais droviai, kartais aistringai, nepamiršdami į partnerio burną kyštelėti liežuvio. Nuobodžiauja tiktai Koralos Torin kekšės ("saldainiukai" anot kai kurių seniausios pasaulyje profesijos atstovių, tokių, kaip lengvabūdė Gerta Mogins). Šią savaitę klientus gali suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų.

Tai dar nėra tikroji Metų Pabaiga, kai žiemą namuose kūrenasi jaukus židinys, kai Medžiso feode nuo šokių dreba daržinės. Ir vis dėlto senieji metai po truputį rengiasi užleisti vietą naujiesiems, palydimi *dek ugnyje* ritualo. Visi tai žino, pradedant Stenliu Ruizu, stypsančiu už baro po dviem Nutrūktgalvio snukiais, baigiant vargingiausiu Freno Lengilo *vaquero*, gyvenančiu Prastažolės pakraštyje. Oras dvelkia liūdesiu, gyslose kunkuliuojantis kraujas ragina keliauti į svečius kraštus, širdį, tarytum ūžiantis vėjas, varsto vienišumo jausmas.

Per šiuos metus daugelį žmonių užvaldė šlykštūs, žodžiais nenusakomi pojūčiai. Tie, kurie niekada gyvenime nebuvo sapnavę košmarų, per *fin de ano* savaitę atsibunda klykdami, apsipylę šaltu prakaitu. Iš prigimties taikūs vyrai ne tik įsivelia į peštynes, bet ir patys jas pakursto. Tėvais nepatenkinti berniukai, kitados tik svajoję pabėgti iš namų, šiais metais iš tikrųjų papusto kulnus ir po pirmos nakties, praleistos po krūmais, daugiau nebegrįžta pas savo gimdytojus.

Tas neapibrėžtas pojūtis, kad dabartinė Pjūties šventė gerokai skirsis nuo ankstesnių, vis stiprėja. Kartu su metais baigiasi ir taikos epocha. Nes būtent Medžise, mieguistame Išorinės Arkos feode, užvirs paskutinė didžioji kova, išliesianti kraujo marias. Ne vėliau, kaip po dvejų metų galutinai sužlugs įprasta pasaulio tvarka. Viskas prasideda čia. It žvėris užriaumoja rožių lauke stūksantis Tamsusis Bokštas. Laikas tai - veidas, atsispindintis vandens paviršiuje.

2

Korala Torin ėjo Pagrindine gatve nuo "Įlankos" viešbučio, kai pamatė Šimį, tempiantį Užsispyrėlį priešingą kryptimi, plonu mielu balseliu dainuojantį "Vėjavaikę meilę". Berniukas stūmėsi į priekį pamažu, nes mulas nešė ant savo kupros dvi statinaites, savo dydžiu niekuo nenusileidžiančias toms, kurios buvo nugabentos į Kioso kalvą.

Moteris gana linksmai šūktelėjo savo auksarankiui kvaileliui. Ji

turėjo pagrindo džiaugtis gyvenimu. Eldredas Džonas nesilaikė *fin de ano* abstinencijos ir, nepaisant savo luošumo, lovoje pasižymėjo nuostabiu išradingumu.

- Šimi! Kur keliauji? Į "Jūros pakrantę"?

- Aha, - atsiliepė berniukas. - Turiu pristatyti grafą, kurią jie užsakė. Pjūties šventės vakarėliams, o taip, jų bus daug. Visi šoks, sukais, išgers grafos, kad atsigaivintų. Kaip gražiai jūs atrodote, ponia Torin. Jūsų skruostai tokie rausvi.

- Malonu tai girdėti, šelmi! - ji apdovanojo vaikinuką akinančia šypsena. - O dabar negaišk laiko ir eik savo keliu. Tavęs tikriausiai užsilaukė.

- Aha, jau einu.

Šypsodamasi Korala stebėjo, kaip jis nutolsta. *Visi šoks, sukais*, pasakė Šimis. Dėl šokių ji nekvaršino galvos, užtat tiksliai žinojo, kad šiais metais per Pjūtį bus karšta. Tvyros nepakeliama kaitra.

3

Migelis pasitiko Šimį prie "Jūros pakrantė" arkos, nudelbė jį paniekinančiu žvilgsniu, kurio nešykštėdavo visiems prastuomenės atstovams, ištraukė kamštelius iš abiejų statinaičių. Pirmosios volę tiktai pauostė, į antrąją įkišo nykštį ir mąsliai jį apčiulpė. Su raukšlėtais įdubusiais skruostais ir bedante krutančia burna jis priminė barzdotą kūdikį.

- Skanu, ar ne? - paklausė Šimis. - Net pirštus galima aplaižyti, tiesa, gerasis Migeli, kuris pragyveno čia jau tūkstantį metų?

Tebečiulpdamas nykštį senis gaižiai susiraukė.

- *Andale, andale, simplón**.

Šimis nuvedė mulą aplink namą, žingsniuodamas virtuvės kryptimi. Nuo vandenyno gairino šaltas žvarbus vėjas. Jis pamojo moterims, triūsiančioms virtuvėje, bet šios neatsakė: matyt paprasčiausiai nepastebėjo berniuko. Ant milžiniškos viryklės garavo daugybė puodų, o moterys, apsirengusios palaidais medvilniniais drabužiais su ilgomis rankovėmis, pasirišusios plaukus ryškiaspalvėmis juostelėmis, šmėžavo garuose tarsi vaiduokliai.

Berniukas nukėlė statinaites nuo Užsispyrėlio kupros. Stenėdamas nutempė jas prie didžiulio ąžuolinio kubilo, dunksinčio už galinių durų. Kilstelėjo šio dangtį, pasilenkė ir tučtuojau atšoko, nes aitrus sudvisusios grafos tvaikas išspaudė ašaras.

---

*Andale, andale, simplón (isp.) - praeik, praeik, kvaily.

- Fu! - išsiviepė ji nustverdamas pirmą statinaitę. - Žmogus gali apgirsti vien nuo tokio kvapo!

Jis supylė į kubilą šviežią grafą stengdamasis, kad į šalį nenuvarvėtų nė vienas lašas. Kai baigė darbą, alkoholis kone liejosi per ąžuolinės statinės kraštus. Tai gerai, nes Pjūties vakarą obuolių alus tekės kaip vanduo iš krano.

Šimis sugrūdo tuščias statinaites į maišus ir apsidairė norėdamas įsitikinti, kad jo niekas neseka (nereikėjo net stengtis: kam gali rūpėti kvailelis iš Koralos smuklės?), tada patraukė mulą už vadelių, bet užuot pasukęs atgal prie arkos, nupėdino takeliu į "Jūros pakrantės" daržines-sandėlius.

Priešais kiekvieną iš trijų sandėlių sėdėjo raudonrankė kaliausė. Vieną akimirką Šimis pamanė esąs stebimas jų akių, ir berniuką nukratė šiurpas. Paskui jis prisiminė kelionę į Rėjos, pamišusios senos raganos, namus. Va, kas iš tikrųjų mokėjo įvaryti baimę. O čia - paprasčiausios šiaudų prikimštos baidyklės.

- Siuzena? - sukuždėjo jis. - Kur tu?

Pravertos vidurinės daržinės durys atsidarė šiek tiek plačiau.

- Užeik, - paragino tylus balsas. - Tik nepalik lauke mulo. Greičiau.

Jis nusivedė Užsispyrėlį į sandėlį, atsiduodantį šiaudais, pupomis, ašutinėmis virvėmis... ir dar kažkokiu keistu aštroku kvapu. *Fejerverkais*, suprato vaikinukas, *ir paraku.*

Siuzena, kuri visą rytą praleido matuodamasi sukneles, vilkėjo ploną šilkinį apsiaustą, mūvėjo aukštus odinius batus. Jos plaukus puošė skaisčiai raudonos ir mėlynos raitytos popieriaus juostelės.

Šimis sukrizeno.

- Kaip tu juokingai atrodai, Siuzena, Pato dukra.

- Taip, taip, tokios išvaizdos galėčiau pozuoti dailininkui. - Išsiblaškęs merginos žvilgsnis liudijo, kad jai nė kiek nerūpi apranga. - Privalome paskubėti. Po dvidešimties minučių čionykščiai susirūpins, kur pradingau. Gal ir anksčiau, jei tas senas ožys puls manęs ieškoti... Nedelskime!

Jie nukėlė nuo Užsispyrėlio statinaites. Siuzena ištraukė iš kišenės pasagos atplaišą ir aštriuoju galu atšovė vieno kubilo dangtį. Perdavė pasagą Šimiui, kuris numušė kitą dangtį. Daržinėje pasklido grafos aromatas.

- Laikyk! - ji švystelėjo berniukui minkštą skudurėlį. - Išvalyk sausai statinę. Nereikia labai kruopščiai. Petardos suvyniotos į ap-

sauginį apvalkalą, bet atsargumo priemonių niekada nebūna per mažai.

Kol jiedu valė vidinius statinaitės šonus, Siuzena kas dvi sekundes nervingai dirsčiojo į duris.

- Bus gerai - galų gale tarė ji. - Čia sudėti dviejų rūšių fejerverkai. Esu tikra, jų nepasiges. Atsargų tiek, kad jų užtektų susprogdinti pusę pasaulio. - Ji pranyko šešėliuose viena ranka laikydama apsiausto pakraščius, kaukšėdama batais. Grįžo su pilnu glėbiu paketų. - Štai, didesnės petardos.

Šimis sudėjo jas į medinį grafos kubilą. Vaiko kumščio dydžio apvalius paketus. Galingus sprogmenis. Kai baigė darbą ir užkalė dangtį, Siuzena atnešė mažesnes petardas, kurias berniukas sukišo į kitą statinaitę. Jis žinojo, kad šios ne pokši, o užsiplieskia spalvota ugnimi.

Siuzena padėjo užkrauti nešulius ant mulo nugaros, vis dar baimingai šaudydama žvilgsniu į duris. Statinėms saugiai prigludus prie Užsispyrėlio šonų, ji su palengvėjimu atsiduso ir atžagaria ranka nusibraukė nuo kaktos prakaitą.

- Dėkui dievams, šią užduoties dalį jau atlikome. Ar pameni, kur reikia jas nugabenti?

- Taip, Siuzena, Pato dukra. Į “K juostą”. Pas mano draugą Arturą Hitą.

- Jei kas paklaus, kur eini...

- Atsakysiu, kad turiu pristatyti saldžiąją grafą jaunuoliams iš Vidinio pasaulio, nes jie nusprendė nedalyvauti mugėje... kodėl, Siuzena? Ar jiems nepatinka šventės?

- Netrukus sužinosi. Dabar nesuk dėl to galvos. Verčiau keliauk.

Tačiau jis dvejojo.

- Kas yra? - tramdydama susierzinimą pasiteiravo mergina. - Kas yra, Šimi?

- Ar galėtum padovanoti man *fin de ano* bučinį? - išraudęs paprašė berniukas.

Nesusilaikiusi Siuzena nusijuokė, pasistiebė, pakštelėjo jam į lūpų kraštelį ir išleido ant sparnų pakylėtą Šimį pro duris.

4

Kitą dieną Reinoldsas išjojo į Citgą, apsivyniojęs šaliku veidą iki pat akių. Jis nekantravo ištrūkti iš prakeikto Hambrio, kur ganyklų kaimynystėje tyvuliavo jūra. Nors temperatūra nenukrito labai žemai,

nuo vandens atūžęs žvarbus vėjas raižydavo kūną it peilio geležtė. Visgi labiausiai ramybės nedavė slegianti atmosfera, kuri, artėjant Pjūties metui, pakibo virš miestelio ir viso Medžiso feodo. Rojaus akys bylojo, kad jis irgi jaučiasi nejaukiai.

Akmuo nuo širdies nusiris tik tada, kai mažvaikiai riteriai virs pelenais, o didiesiems karstų medžiotojams galiausiai pavyks išsikapstyti iš dievų užmiršto krašto.

Reinoldsas nušoko nuo balno suskeldėjusioje automobilių stovėjimo aikštelėje, pririšo žirgą prie surūdijusių gelžgalių krūvos, ant kurios matėsi vos įskaitomas paslaptingas žodis "Ševroletas", ir nužingsniavo link naftos lauko. Nuo stipraus vėjo neapsaugojo net šiltas avies odos apsiaustas. Porą kartų teko tvirčiau užsmaukti skrybėlę virš ausų, kad jos nenupūstų ant žemės. Atvirai kalbant, jis džiaugėsi negalįs pamatyti savęs iš šalies: tikriausiai atrodo kaip suknistas fermeris.

Aplinkui tvyrojo ramybė, ir tik vienišas vėjas švilpavo tarp pušų, augančių abipus vamzdžio. Nė nepagalvotum, jog tave vogčiomis stebi tuzinas porų akių.

- Ei! - riktelėjo jis. - Išlįskite, vyručiai. Mums reikia pasitarti.

Vieną sekundę į jo šūksnį niekas neatsiliepė. Paskui iš už medžių pasirodė Hairamas Kvintas iš "Pianino" rančos bei Rėksnys Kalahanas iš "Klajūnų pastogės". *Šimts velnių*, su nuostaba pagalvojo Reinoldsas, *tai bent riebalų kalnai.*

Už Kvinto kelnių diržo kyšojo senoviška muškieta. Didysis karstų medžiotojas nebuvo regėjęs tokios senienos jau daugelį metų. Tam kvaišai labai pasiseks, jei paspaudus gaiduką ginklas tiesiog užsikirs. Jei laimė nenusišypsos, rankose sprogusi muškieta nudegins veidą ir apakins.

- Aplinkui tylu?

Kvintas atsakė nesuprantamu tarmišku burbuliavimu. Rėksnys pasiklausė ir išvertė:

- Viskas gerai. Jis sako, kad vyrai pradeda nekantrauti. - Plačiai išsišiepęs, tarsi pasakotų anekdotą, "pastogės" tvarkdarys pridūrė: - Jei vietoj smegenų šito idioto galvoje būtų parakas, jis negalėtų net nusičiaudėti.

- Svarbiausia, ar tuo idiotu įmanoma pasikliauti.

Rėksnys gūžtelėjo. Gestas turbūt reiškė pritarimą.

Jie nudrožė į medžių tankmę. Ten, kur Siuzena su Rolandu regėjo beveik trisdešimt cisternų, dabar teliko pustuzinis. Iš jų, tiktai dviejo-

se buvo nafta. Pasaloje tupintys vyrai kiurksojo susėdę ant žemės arba knarkė užsidengę veidus *sombreros*. Daugumos pistoletai savo patikimumu niekuo nesiskyrė nuo Kvinto muškietos. Kai kurie nuskurėliai *vaqueros* laikė bolas*. Tiesą sakant, šios galėjo pasirodyti veiksmingesnės nei šaunamieji ginklai.

- Paaiškink tam lordui Pertui, kad, atvykus berniūkščiams, turėsite vieną vienintelę proga deramai atlikti užduotį, - tarė Reinoldsas Rėksniui. Šis kreipėsi į Kvintą, kuris išsiviepė, parodė supuvusių pageltonavusių dantų liekanas, kažką trumpai atsakė ir savo didžiulius randuotus kumščius patrynė vieną į kitą tarytum smaugdamas nematomo priešo kaklą. Kai Rėksnys prasižiojo norėdamas išversti, Klėjus Reinoldsas nutildė vyruką rankos mostu. Jis suprato vieną žodį, ir to užteko: *muerto***.

5

Visą prieššventinę savaitę Rėja praleido spoksodama į kristalo gelmes. Juodais siūlais prisiuvo Ermoto galvą prie kūno, negyvą šliužą apsivyniojo aplink kaklą, kiauras dienas nenuleido akių nuo rožinio stiklo, paskendusi svajose, nejausdama stiprėjančios dvėselienos smarvės. Porą sykių prie jos atitipenęs Smirdalius garsiu miauksėjimu reikalavo maisto, tačiau ragana abu kartus nuspyrė įžūlų padarą šalin. Ji pati vis labiau panėšėjo į skeletą. Akys priminė juodas, tinklelyje prie durų kabančių kaukolių akiduobes. Retsykiais Rėja užsnūsdavo glėbyje spausdama stiklinį rutulį, nekreipdama dėmesio į kaklą veržiančią gyvatės odą, nukorusi galvą, aštriu savo smakru įsirėmusi į krūtinę, pro lūpų kraštelius varvindama seiles. Vis dėlto ji neįstengdavo normaliai išsimiegoti. Tiesiog nenorėjo gaišti laiko miegui, kol magiškas kristalas rodė tokius įdomius dalykus. Beje, dabar mėginant juos pamatyti, nereikėjo daug vargti. Seniai praėjo tos dienos, kai reikdavo sutelkti dėmesį vedžiojant rankas virš stiklinio rutulio, idant prasiskleistų rožinis rūkas. Jai atsivėrė visos feode krečiamos niekšybės, žiaurūs žmonių poelgiai, veidmainystė ir apgaulės. Žinoma, dažniausiai ji regėdavo menkniekius: berniukus, kurie masturbuodavosi žvilgčiodami pro raktų skylutę į nusirengusias seseris, žmonas, ieškančias savo vyrų kišenėse užsilikusių pinigų arba tabako, pianistą Šebą, laižantį kėdę, ant kurios trumpam pasėdėjo jo mylima kekšė,

*Bola - šikšninis diržas su vienu, dviem, trimis ar keturiais kamuoliais galuose.

**Muerto (isp.) - miręs, negyvas.

tarnaitę iš "Jūros pakrantės", spjaudančią į Kimbos Raimerio pagalvės apvalkalą po to, kai kancleris kojos spyriu pasiūlė jai greičiau pasitraukti iš kelio.

Šios smulkmenos tik patvirtindavo Rėjos požiūrį apie visuomenę, nuo kurios ji atsiskyrė. Kartkartėmis senė kvatodavo lyg paklaikusi, neretai kalbėdavo su žmonėmis, matomais kristale, tarytum šie kuo puikiausiai ją girdėtų. Likus keturioms dienoms iki Pjūties, ji liovėsi vaikščiojusi į tualetą, nors prispirta gamtinių reikalų būtų galėjusi pasiimti rutulį su savimi, todėl nieko keisto, kad nuo raganos trenkė gaižiu šlapimo tvaiku.

Dar po dienos kažkur pradingo Smirdalius.

Rėja žvelgė į rožinį stiklą pasiklydusi svajų labirinte, kaip ir kiti žmonės, anksčiau už ją susidūrę su kristalo kerais; senė netgi nesuvokė, kad rodydamas nereikšmingus vaizdelius, rutulys pamažu siurbė sparčiai senkančius jos *anima* likučius. Ragana matė tai, ką kiti mėgino paslėpti nuo pašalinių žvilgsnių, ir jai daugiau niekas nerūpėjo. Vargu ar ji būtų maniusi, kad gyvybės jėga - pernelyg brangi kaina už tokį malonumą.

6

- Leisk *man* pridegti, velniai tave rautų. - Džonas būtų lengvai atpažinęs vaikiško balso savininką: ne taip seniai berniukas mojavo priešais jį nupjauta šuns uodega ir šaukė: "Mes esame didieji karstų medžiotojai, tokie, kaip jūs!"

Kitas vaikigalis, į kurį kreipėsi šis žavingas angelėlis, niekaip nenorėjo išsiskirti su kepenų luistu, nušvilptu iš kailialupio žemutinėje turgavietėje. Pirmasis berniukas sugriebė jį už ausies ir skausmingai šią pasuko. Užstaugęs antrasis paleido iš rankų kepenis; nuo dulkėtų jo krumplių nuvarvėjo tamsaus kraujo lašai.

- Jau geriau. - Pirmasis vaikas paėmė mėsą. - Neužmiršk, kas tavo *capataz**.

Jie plepėjo pasitraukę į šešėlį, už galinės kepyklos sienos. Netoliese, priviliotas šviežios duonos kvapo, zujo nususęs vienaakis šunėkas, varstantis juos godžiu žvilgsniu.

Į mėsą įpjautame plyšelyje styrojo žalias galingos petardos degiklis. Po juo išsipūtusios kepenys priminė nėščios moters pilvą. Pirmasis berniokas pridegė tarp savo dantų įkištą degtuką.

- Jis neims, - prabilo trečiasis kompanijos narys net virpėdamas iš nekantravimo.

---

*Capataz (isp.) - vadas.

- Tas sulysėlis? - prunkštelėjo pirmasis. - Dar ir kaip ims. Nori lažintis? Statau savo kortų kaladę prieš tavo arklio uodegą.

Trečiasis apsvarstė pasiūlymą ir atsisakydamas pakratė galvą.

Mažųjų neklaužadų vadeiva išsišiepė.

- Esi protingas vaikis. - Jis prikišo degtuką prie petardos degiklio ir pašaukė šunį: - Ei, dranguži! Kaip dėl skanėsto? Gaudyk!

Vaikinukas sviedė kepenis aukštyn. Šnypščiantis degiklis neišgąsdino perkarusio padaro. Jis metėsi į priekį neatitraukdamas vienintelės akies nuo tokio sultingo ėdesio, kokio nebuvo regėjęs jau daugelį dienų. Petarda sprogo tą pačią akimirką, kai šuo pagavo ore mėsos gabalą. Po galingo griausmo bei ryškaus žybsnio nušašėlis liko stypsoti be apatinio žandikaulio. Kurį laiką jis svyravo, įsmeigęs į vaikus savo akį, paskui sudribo ant žemės.

- Juk sakiau! - nusikvatojo pirmasis berniūkštis. - Juk sakiau, kad paims! Laimingos mums Pjūties!

- Ką čia veikiate? - pasigirdo dygus moteriškas balsas. - Nešdinkitės, krankliai!

Padaužos nėrė į dienos šviesą. Jų kikenimas išties ne daug kuo skyrėsi nuo varnų kranksėjimo.

7

Ketbertas su Alenu sustabdė žirgus netoli tarpeklio prieigų. Priešinga kryptimi pučiantis vėjas prislopino tirpyklės treles, tačiau nuo jų vis vien spengė galva, barškėjo dantys.

- Negaliu jos pakęsti. - suniurzgė Ketbertas. - Pasistenkime kuo greičiau baigti darbus.

- Gerai, - sutiko Alenas.

Jie nusileido ant žemės, įsisiautę į puskailinius, pririšo pavadžius prie šakų, kyšančių iš sudžiūvusių žagarų krūvos. Įprastomis aplinkybėmis to nereikėtų, bet vaikinai matė, kad žirgams taip pat ne prie širdies kraupus inkštimas. Ketbertui net dingojosi, kad jis girdi savo sąmonėje primygtines, masinančias dejones.

Ateik, Bertai. Pamiršk visas tas kvailystes: garbės troškimą, išdidumą, mirties baimę, vienatvę, iš kurios šaipaisi, nes tau tik juokai galvoje. Pamiršk ir mergaitę. Juk tu myli ją, tiesa? Net jei ir nemyli, vis tiek jos nori. Kaip liūdna, kad mergaitė įsižiūrėjo tavo draugą, o ne tave. Jei ateisi, bet koks nerimas ir širdperša akimoju išgaruos. Ateik, Bertai. Ko tu lauki?

- Ko aš laukiu? - sumurmėjo jis.

- Ką?

- Sakiau, ko mes laukiame? Įvykdykime užduotį ir dinkime iš čia po velnių.

Balnakrepšiuose jie sužvejojo po mažą medvilninį maišelį su paraku, ištrauktu iš mažesniųjų fejerverkų, kuriuos Šimis pristatė jiems prieš dvi dienas. Alenas atsiklaupė, suspaudė rankoje peilį ir šliauždamas atbulas ėmė rausti po šakaliais nediduką griovelį.

- Kask giliau, - pasiūlė Ketbertas, - kad vėjas neišsklaidytų parako.

Alenas nuožmiai į jį dėbtelėjo.

- Gal norėtum mane pakeisti? Turbūt atliktum viską be priekaištų.

Tai tirpyklės įtaka, pagalvojo Bertas.

- Ne, Alai, - nuolankiai tarė jis, - kaip aklam pusprotčiui, tau puikiai sekasi. Tęsk.

Kurį laiką varstęs bičiulį niauriu žvilgsniu, Alenas nusišypsojo ir sugrįžo prie darbo.

- Tu mirsi jaunas, Bertai.

- Aha, greičiausiai. - Ketbertas irgi priklupo ir nuropojo keturpėsčias įkandin draugo, barstydamas į vagą paraką, mėgindamas nepaisyti smegenis graužiančio tirpyklės ūžimo. Tiesą sakant, vėjas neturėtų išpustyti parako, nebent kiltų audra. Bet jei pradės lyti, šakos neapsaugos žemės nuo drėgmės. Jei pradės lyti...

Negalvok apie tai, įsakė jis sau. *Viskuo pasirūpins* ka.

Vaikinai užpildė paraku griovelį, iškastą aplink šakalių krūvą per dešimt minučių, nors abu būtų galėję prisiekti, kad užtruko kur kas daugiau laiko. Žirgai, regis, pritarė jų nuomonei. Jie įnirtingai trypčiojo kanopomis įtempę vadžias, priglaudę prie galvos ausis, užvertę aukštyn akis. Alenui su Ketbertu šokus ant balnų, pastarojo ristūnas du kartus vos neatsistojo piestu, drebėdamas kaip epušės lapas.

Netoliese ryškiai sužvilgo metalas. Cisternos prie Pakaruoklių uolos. Jos buvo nutemptos kiek įmanoma arčiau smiltainio, bet aukštai pakilusios į dangų saulės spinduliai lengvai ištirpdydavo šešėlį, kuriame stūksojo naftos konteineriai.

- Kažkokia nesąmonė, - prabilo Alenas, kai jiedu nujojo atgal į "K juostą" apsukdami Pakaruoklių uolą plačiu lanku, idant išliktų nepastebėti. - Jie mano, jog mes akli.

- Kitaip tariant, laiko mus kvaileliais, - patikslino Ketbertas. - Bet tai vienas ir tas pats. Nutolus nuo atgrasių tirpyklės garsų, jaunuolį užvaldė svaigus palengvėjimas. Negi jie išties ketina įžengti į Žaibo tarpeklį? Stovėti už kelių jardų nuo to prakeikto raibuliavimo? Jis ne-

galėjo tuo patikėti... paragino save išmesti iš galvos tokias mintis, antraip *garantuotai* patikėtų.

- Žiūrėk. Link Pakaruoklių uolos traukia raiteliai - Alenas parodė ranka į miškus, plytinčius už tarpeklio.

Bertas įžvelgė taškelius, dydžiu sulig skruzdelės.

- Keičiasi sargyba. Svarbiausia, kad *jie* mūsų nepamatytų.

- Iš ten? Vargu bau.

Ketbertas linktelėjo galva tylomis sutikdamas su bičiuliu.

- Pjūties dieną, jie *visi* sugarmės į tarpeklį, ar ne? - paklausė Alenas. - Nieko gero nepasiektume privilioję prie tirpyklės tik mažąją jų dalį.

- Taip, esu tikras, kad sudorosime visus.

- Ir Džoną su sėbrais?

- Juos taip pat.

Priartėjus Prastažolės ruožui, į veidus dar smarkiau tvokstelėjo vėjo gūsiai. Iš akių ištryško ašaros, tačiau Ketbertui tai buvo nė motais. Tirpyklės trelės nuščiuvo iki vos girdimo zirzimo, po akimirkos kitos nelemtas garsas pranyks galutinai. Šiuo metu iki pilnos laimės tik to ir tereikėjo.

- Kaip manai, Bertai, ar mes iš ten išsikabarosime?

- Nežinau, - atsakė šis ir prisiminęs parako griovelį, išraustą po sausais šakaliais, nusišypsojo. - Bet galiu pasakyti tau vieną dalyką, Alai: labai greitai jiems paaiškės, kad mes čia lankėmės.

8

Medžise, kaip ir kiekviename kitame Viduriniojo pasaulio krašte, paskutinė savaitė iki šventės būdavo skirta politiniams renginiams. Iš tolimiausių feodo pakampių atvykdavo įtakingi asmenys, kurie rengdavo daugybę pasitarimų ruošdamiesi pagrindinei Pjūties Sueigai. Siuzena dalyvavo visuose susirinkimuose, tuo tarsi turėdama įrodyti, kad merui dar nebyra pelai iš pasturgalio. Kartu su ja į absurdo teatrą buvo įtraukta ir Oliva Torin. Susėdus abipus senstančios papūgos, Siuzena pilstydavo kavą, Oliva siūlydavo svečiams pyragaičius, abi su dėkingumu išklausydavo pagyrų dėl gėrimų ir maisto, prie kurio gaminimo jos nebuvo prikišusios nė piršto.

Siuzena nepajėgė prisiversti pažvelgti į besišypsantį nelaimingos mero žmonos veidą. Jos vyras niekada neatsiguls į lovą su Pato Delgado dukra... tačiau poniai Torin nevalia to žinoti. Dirsčiodama į Olivą akies krašteliu, mergina vis prisimindavo Rolando žodžius, ištartus

ant Skardžio: *Vienai sekundei man pasirodė, kad vėl išvydau savo motiną*. Argi ne čia slypi problema? Oliva Torin negalėjo turėti vaikų. Būtent dėl šios priežasties susiklostė tokia siaubinga padėtis.

Merginos mintys sukosi visai apie kitus dalykus, tačiau dėl sujudimo mero dvare ji sugebėjo iš ten ištrūkti tik likus trims dienoms iki Pjūties. Kai tik baigėsi vienas iš daugelio pasitarimų, Siuzena nusviedė šalin Rožinę Suknelę Su Aplikacijomis (kaip ji nekentė šventinių rūbų!), skubiai užsimovė džinsus, užsimetė palaidinę ir puskailinius. Ji neturėjo laiko susipinti kasos, nes po kelių minučių privalėjo pasirodyti prie stalo, kur meras su svečiais gurkšnojo arbatą. Marijai surišus plaukus į kuodą, mergina nulėkė link namelio, iš kurio netrukus išsikraustys visam laikui.

Tai, ką ji siekė pamatyti, gulėjo mažame arklidės kambarėlyje, kitados atstojusiame tėvui kabinetą. Iš pradžių Siuzena užsuko į gyvenamąjį pastatą, kur išgirdusi švilpiantį tetos Kordos knarkčiojimą patenkinta linktelėjo galva. Nuostabu.

Ant duonos riekės ji užsitepė medaus ir nukulniavo į arklidę, lauke prisidengdama veidą nuo vėjo, genančio per kiemą dulkių tumulus. Sode ant baslio krebždėjo tetos kaliausė.

Kai ji paniro į saldžiai kvepiančius tvarto šešėlius, pasisveikindami tyliai sužvingo Felicija ir Pilonas. Siuzena padalino duonos likučius, sumaitino šiuos arkliams, kuriuos akivaizdžiai pradžiugino saldėsis. Didesnioji dalis atiteko Felicijai, nes kumelei gana greitai teks tarti sudie.

Po tėvo mirties Siuzena vengė mažojo kabineto, bijojo, kad širdį sugels skausmas, kaip dabar, atšovus skląstį ir žengus vidun. Siaurus langelius dengė voratinkliai, bet pro juos sunkėsi pakankamai daug ryškios rudeninės šviesos, kad ji pastebėtų peleninėje besiilsinčią pypkę - raudonąją, mėgstamiausią, kurią jis rūkydavo užsimanęs pamąstyti - bei tinklelį, permestą per krėslo atkaltę. Tėvas tikriausiai taisė jį, spindint dujiniam žibintui, paskui atidėjo į šalį, nusprendęs pabaigti darbą kitą dieną... tačiau po Putos kanopomis pasimaišius gyvatei, Patas Delgado nesulaukė rytojaus.

- Ach, tėti, - verksmingai sudejavo Siuzena. - Kaip aš tavęs ilgiuosi.

Mergina priėjo prie stalo, brūkštelėjo pirštais per jo paviršių, dulkių sluoksnyje palikdama dryžius. Pritūpus ant krėslo, išgirdus, kaip šis sugirgžda (lygiai tokius pačius garsus išspaudavo ir tuomet, kai jame įsitaisydavo tėvas), ją apleido dvasios stiprybė. Kitas penkias minutes Siuzena kūkčiojo trindama kumščiais akis tarsi mažas vaikas.

Bet dabar Didysis Patas jos nepaguos, nepasodins ant savo kelių, nekutens jautrios pasmakrės savo ūsiukais, kol jos šniurkščiojimas užleis vietą kikenimui. Laikas tai - veidas, atsispindintis vandens paviršiuje. Tik šį kartą - jos tėvo veidas.

Galų gale ašaros išseko. Ji atidarė stalčius, vieną po kito, aptiko kitas pypkes (daugumą su nukramsnotais kandikliais), kepurę, savo lėlę, kurios sulaužytos rankos Patas nespėjo pataisyti, plunksnas rašymui, tuščią plokščią buteliuką, tebekvepiantį viskiu. Apatiniame stalčiuje rado porą pentinų, vieno jų ratelis buvo nulūžęs. Siuzena bemaž neabejojo, kad Pato mirties dieną būtent šie pentinai puikavosi ant jo aulinių.

Jei čia būtų mano tėvas, pratarė ji ant Skardžio, tačiau Rolandas neleido užbaigti sakinio. *Bet jo nėra. Tavo tėvas miręs.*

Pora pentinų. Nuskilęs ratelis.

Siuzena pakylojo juos rankoje mintyse regėdama, kaip piestu besistojanti Vandenyno Puta numeta nuo savęs Patriką Delgado (ratukas nukrenta, kojai įsipainiojus į balnakilpę), kaip kumelė griūna ant šono ir prispaudžia jį savo kūnu. Visa tai nesunku įsivaizduoti; tik įdomu, kodėl niekaip nesisekė pamatyti gyvatės, apie kurią pasakojo Frenas Lengilas?

Ji padėjo pentinus atgal į stalčių, pakilo ant kojų ir žvilgtelėjo į lentyną, kabančią dešinėje pusėje nuo stalo, čia pat po ranka. Ant jos stovėjo oda aptrauktos knygos, neįkainuojamas turtas visuomenei, seniai pamiršusiai popieriaus gamybos paslaptį. Jos tėvas beveik trisdešimt metų dirbo vyriausiuoju feodo arklininku. Tą liudijo ir gyvulių kilmės žurnalai.

Siuzena nukėle nuo lentynos knygą, parimusią eilės gale, ir ėmė ją vartyti. Nūnai merginą pradžiugino širdgėla, kuri sugniaužė krūtinę išvydus pažįstamą, tvarkingą rašyseną.

HENRIETA atsivedė du kumeliukus, abu sveiki
DELIJA atsivedė negyvą palšį (MUTANTĄ)
JOLANDA atsivedė GRYNAKRAUJĮ PUIKŲ ERŽILĄ

Šalia kiekvienos kumelės atžalos pažymėta data. Patas rimtai atlikdavo savo pareigas. Taip kruopščiai, taip...

Mergina apmirė staiga suvokusi, kad rado tai, ko ieškojo, nors iki šio momento pati nenutuokė, kas atvedė ją į šitą kambarėlį. Paskutiniai žurnalo puslapiai buvo išplėšti.

Kas tai padarė? Tik ne tėvas. Savamokslis vyras garbino popierių, kaip kiti - dievus arba auksą.

Kodėl jie išplėšti?

Atsakymas savaime šovė į galvą: na, žinoma, dėl arklių. Ant Skardžio jų kur kas daugiau nei turėtų būti. O rančeriai - Lengilas, Kroidonas, Renfriu - melavo apie grynakraujų gimstamumą. Kaip ir Henris Vertneris, perėmęs Patriko Delgado pareigas.

Jei čia būtų mano tėvas...

Bet jo nėra. Tavo tėvas miręs.

Ji tvirtino Rolandui, esą Frenas Lengilas nemeluotų dėl Pato žūties, tuo neįmanoma patikėti... bet dabar Siuzena pakeitė savo nuomonę.

Tepadeda dievai, dabar ji tikėjo.

- Ką čia veiki?

Iš netikėtumo mergina šūktelėjo, išmetė knygą ir apsisuko. Ant slenksčio stovėjo Kordelija, apsivilkusi vieną iš savo senamadiškų juodų suknelių. Pro atsegtas viršutines tris sagas ir medvilninių baltinių apykaklę kyšojo raktikauliai. Tik pamačiusi juos Siuzena suprato, kiek svorio teta neteko per pastaruosius tris mėnesius. Ant jos kairiojo skruosto, tarsi antausio žymė, raudonavo pagalvės atspaudas. Įdubusiame tamsiame veide ryškiai žybčiojo akys.

- Teta Korda! Tu mane išgąsdinai! Tu...

- Ką čia veiki? - pakartojo Kordelija.

Atsiklaupusi Siuzena pakėlė nuo grindų knygą. Dėdama ją ant lentynos atsakė:

- Atėjau prisiminti savo tėvą. - Kas išplėšė tuos puslapius? Lengilas? Raimeris? Abejotina. Veikiau moteris, stovinti priešais. Galbūt už tai gavo vieną auksiną. Nieko neklausinėjo ir nereikalavo atsakymų. Tiesiog įvykdė prašymą, sulaukė atlyginimo ir įmetė monetą į savo taupyklę, visų pirma dantimis patikrinusi, ar ji tikra.

- Prisiminti jį? Tau derėtų maldauti atleidimo, nes tu užmiršai savo tėvo veidą. Kokia gėda!

Siuzena tylėdama žvelgė į tetą.

- Ar šiandieną buvai su *juo?* - pašaipiai paklausė Kordelija. Jos ranka pakilo aukštyn, pirštai įniko trinti rausvą pagalvės atspaudą. Sulig kiekviena diena jai darėsi vis blogiau, pagalvojo Siuzena. Tetos sveikata ypač pašlijo, kai po miestelį pasklido gandai apie meilius Džono ir Koralos Torin santykius. - Ar tu buvai su ponaičiu Dibornu? Ar tavo skylėje dar neišdžiūvo jo sperma? Leisk pažiūrėti.

Kordelija žengė artyn, su savo juoda suknele primindama šmėklą, ir Siuzena, apimta siaubo bei pasišlykštėjimo, stipriai ją pastūmė. Teta su trenksmu įsirėžė į sieną, kurioje žiojėjo voratinkliais aplipęs langas.

- Tu pati turėtum maldauti atleidimo! - suriko mergina. - Už tai, kad tokiu tonu drįsti kalbėti su jo dukra šioje vietoje. *Šioje vietoje.* - Ji trumpam nukreipė akis į knygų lentyną. Kai vėl atsigręžė, Kordelijos Delgado veidą perkreipęs siaubas išdavė viską, ką ji norėjo sužinoti. Mažai tikėtina, kad moteris prisidėjo prie savo brolio žmogžudystės, tačiau ji kažką žinojo. Taip, *kažką.*

- Tu, klastinga šliundra, - sušnibždėjo Kordelija.

- Ne, *aš* neturiu nieko bendro su klastingais vyliais.

Siuzena suprato sakanti tiesą, ir nuo jos pečių nuslinko slegianti našta. Nekreipdama dėmesio į tetą ji nudrožė prie mažojo kabineto durų.

- Daugiau nekelsiu kojos į šiuos namus, - pratarė mergina prie slenksčio. - Man atsibodo tavo įžeidinėjimai. Nenoriu matyti tavo veido. Tu išniekinai meilę, kurią jaučiau moteriai, pakeitusiai man vaikystėje mamą.

Kordelija užsidengė delnais veidą, tarytum dukterėčios žodžiai būtų ją giliai įskaudinę.

- Tuomet nešdinkis! - suspiegė ji. - *Grįžk į "Jūros pakrantę" ar į kitą vietą, kur dulkinies su tuo pienburniu! Aš būsiu labai patenkinta, kai tavo paleistuviškas snukis visiškai išnyks iš akiračio!*

Siuzena išvedė iš arklidės Piloną. Kieme taip įsiverkė, kad nepajėgė užšokti ant arklio. Šiaip ne taip užsiropštusi mergina pajuto ne tik liūdesį, bet ir palengvėjimą. Kai išjojo į Pagrindinę gatvę ir paleido žirgą šuoliais, ji nė sykio neatsigręžė atgal.

9

Kitą rytą, dar neišbrėškus, Oliva Torin išslinko iš savo kambario ir nutipeno į miegamąjį, kuriuo dalinosi su vyru beveik keturiasdešimt metų. Plikas pėdas sudilgino nuo grindų dvelkiantis šaltis, todėl nenuostabu, kad pasiekusi lovą ji virpėjo visu kūnu... tiesą sakant, drebulį sukėlė ne vien žvarba. Moteris atsigulė šalia kaulėto, knarkiančio vyro su naktine kepuraite. Hartui nusisukus (tamsoje griausmingai sutraškėjo sąnariai), Oliva tvirtai jį apkabino. Be jokios aistros, vien tam, kad sušiltų. Po rankomis besikilnojanti siaura krūtinė - ne blo-

giau pažįstama nei jos pačios iškilus biustas - privertė ją aprimti. Kai Hartas krūptelėjo, Olivai pasidingojo, kad jis tuojau pabus ir suvoks gulįs viename guolyje su žmona, pirmą kartą po daugelio metų.

Taip, pramerk akis, mintyse paprašė ji. Pati nesiryžo žadinti vyro - visas drąsos atsargas išeikvojo kiūtindama tamsoje iš vieno kambario į kitą, kai atsibudo po kraupaus košmaro. Jei Hartas pakirs, ji būtinai papasakos, kad sapnavo milžinišką paukštį, sukantį ratus virš feodo, geltonakį nuožmų grobuonį, nuo kurio sparnų varvėjo kraujas.

Ten, kur krito jo šešėlis, žemė paskendo kraujo jūroje. O šešėlis apgaubė visą feodą, nuo Hambrio iki Žaibo tarpeklio. Vėjo šuoruose užuodžiau gaisro tvaiką. Atbėgau pas tave norėdama perspėti ir pamačiau, jog tu sėdi negyvas savo kabinete, prie židinio, ant kelių laikai kaukolę su tuščiomis akiduobėmis

Užuot atsimerkęs, jis suspaudė žmonos ranką. Anksčiau visada per miegus ją gniauždavo - dar prieš tai, kai pradėjo žvalgytis į jaunas merginas, netgi į tarnaites. Oliva nusprendė tiesiog pagulėti šalia, prisiminti senus šeimyninės laimės laikus.

Ji nejučia užsnūdo. Kai pakirdo, už lango jau žėravo pirmieji aušros spinduliai. Paleidęs jos delną Hartas gūžėsi lovos pakraštyje. Nieko gero nebus, jei vyras sužinos, kad jiedu miegojo vienam kambaryje, nutarė Oliva. Juolab kad košmaro sukelta baimė jau buvo išsisklaidžiusi. Moteris nusimetė antklodę, nuleido ant žemės kojas ir vėl dirstelėjo į Hartą. Pataisė nusmukusią naktinę kepuraitę, trumpam priglaudė pirštus prie raukšlėtos vyro kaktos. Jis mažumėle pasimuistė. Kai galiausiai nurimo, Oliva atsistojo ir nustipseno į savo miegamąjį tarsi vaiduoklis.

10

Likus dvejoms dienoms iki Pjūties mugės, Žaliojoje Širdyje atsidarė atrakcionų palapinės, kuriose čionykščiai galėjo išbandyti sėkmę sukdami laimės ratą, mėtydami į lanką butelius arba kamuolius. Pasirodė ir ponis, aštuoniuke išklotais siaurais bėgiais traukiantis vagonėlį, pilną kvatojančių vaikų.

(“Ar ponio vardas buvo Čarlis?” - paklausė Edis Dynas Rolando. “Nemanau, - atsiliepė šis. - Aukštojoje Kalboje šitas žodis reiškia gana nemalonų dalyką”. “Ką jis reiškia?” - pasidomėjo Džeikas. “Mirtį”, - atsakė Šaulys.)

Rojus Depeipas stebėjo aštuoniukes sukantį ponį, su tam tikru

liūdesiu prisimindamas vaikystę, kai jis pats smagiai leisdavo laiką tokiame vežimėlyje. Beje, dažniausiai prasmukdavo į jį nesumokėjęs nė sudilusio skatiko.

Pakankamai prisižiūrėjęs nostalgiškų vaizdų Depeipas nukėblino į šerifo nuovadą. Įžengė pro duris ir pamatė Herką Eiverį, Deivą bei Frenką Kleipulą, bevalančius neįtikėtinai senovinių formų ginklus. Šerifas linktelėjo atėjūnui ir vėl užsiėmė savo darbais. Storulis buvo nepanašus pats į save, ir Depeipui prisireikė kelių minučių, kad jam paaiškėtų, kur slypi permainos: Eiveris nieko nekramsnojo. Pirmą kartą jam po ranka negulėjo lėkštė su valgiu.

- Rytdienai pasiruošę? - pasiteiravo didysis karstų medžiotojas.

Eiveris irzliai vyptelėjo.

- Po velnių, kas čia per klausimas?

- Jį uždavė Džonas, - atšovė Depeipas, ir nervinga šerifo šypsena truputį suvirpėjo.

- Taip, pasiruošę. - Eiveris pamojo mėsinga ranka į ginklus. - Nejau nematai?

Depeipas būtų galėjęs pacituoti seną priežodį apie pudingą, kurio skonį įmanoma sužinoti tik tada, kai atsikandi gabalėlio, bet kokia iš to nauda? Jei Džonas teisus, ir tuos tris mažvaikius pavyks lengvai apmulkinti, nekils jokių problemų. Jei planas neišdegs, Aljanso pasiuntinukai greičiausiai nurėš riebią Herko Eiverio subinę ir sumaitins ją išalkusių ernių gaujai. Atvirai kalbant, Rojui Depeipui į tai nusispjauti.

- Džonas liepė priminti, kad privalėsite juos užklupti ankstyvą rytą.

- Taip, taip, žinoma, - sutiko šerifas. - Atsivesiu šiuos du ir dar šešis patikimus vyrus. O Frenas Lengilas kartu su savimi pasiims kulkosvaidį. - Eiveris ištarė paskutinį žodį su tokiu pasididžiavimu, tarytum pats ir būtų išradęs kulkosvaidį. Klastingai nužvelgęs Depeipą paklausė: - Kaip dėl tavęs, karstaranki? Nori vykti kartu? Paskirti tave šerifo padėjėju - niekų darbas.

- Mudu su Reinoldsu turime kitų užduočių. - Depeipas išsišiepė. - Veiklos užtenka visiems, šerife... juk dabar Pjūties metas.

11

Tą popietę Siuzena ir Rolandas susitiko trobelėje, kėpsančioje Prastažolės ruože. Ji papasakojo apie knygą ir išplėštus puslapius, vaikinas parodė, ką paslėpė po sudriskusių kailių šūsnimi, šiauriniame lūšnos kampe.

Ji nužvelgė slėptuvės turinį, tada pakėlė suapvalėjusias, baimės sklidinas akis į Rolandą.

- Kas atsitiko? Tu *įtari* kažką negero?

Jaunuolis pakratė galvą. Ne, neatsitiko... bent jau nieko tokio, kas keltų nerimą. Ir vis dėlto jis buvo tikras, kad pasielgė teisingai įrengęs trobesyje slėptuvę. Šeštasis pojūtis čia niekuo dėtas. Tai paprasčiausia intuicija.

- Manau, viskas klostosi normaliai... nepaisant to fakto, kad kiekvienam iš mūsų teks susiremti su penkiasdešimtimi vyrų. Siuzena, mes galime išsigelbėti tik tuo atveju, jei netikėtai juos užklupsime. Juk tu nemėginsi rizikuoti? Neisi pas Lengilą mojuodama tėvo apskaitos žurnalu?

Ji papurtė galvą. Jei Lengilas prisidėjo prie tėvo žūties, po dviejų dienų jam bus deramai atsimokėta. Nė vienas iš priešų neišvengs pjūties. Tačiau ją gąsdino šita... šita slaptavietė. Siuzena nedelsdama tai pripažino.

- Paklausyk. - Rolandas suspaudė delnais merginos veidą ir pažvelgė jai į akis. - Aš tik stengiuos būti atsargus. Įvykiams susiklosčius ne taip, kaip mes tikimės - tokios galimybės atmesti nevalia, - tu vienintelė turėsi progą pasprukti iš Hambrio. Drauge su Šimiu. Jei taip atsitiks, tu *privalai* ateiti čia ir paimti mano ginklus. Nugabensi juos į vakarus, į Gileadą. Surasi mano tėvą. Išvydęs revolverius jis patikės viskuo, ką tu sakysi. Tau tereikės papasakoti, kas dedasi Medžise.

- Jei tau kas nors atsitiks, Rolandai, aš nieko negalėsiu padaryti. Aš... aš mirsiu.

Neatitraukdamas rankų nuo Siuzenos skruostų, jaunuolis lėtai krestelėjo jos veidą.

- Tu nemirsi. - Iš jo balso bei akių padvelkė šaltukas, ir merginą apėmė pagarbi baimė. Ji pagalvojo apie Rolando gyslose tekantį kraują... tokį senovinį... esant reikalui, tokį lediną. - Iš pradžių atliksi šią užduotį. Pažadėk.

- Pa... pažadu.

- Sakyk, ką turėsi padaryti?

- Atjosiu čia. Paimsiu ginklus. Nugabensiu juos tavo tėvui. Išklosiu jam, kas dedasi mūsų feode.

Rolandas linktelėjo ir paleido mylimosios veidą, kuriame matėsi blyškūs jo delnų atspaudai.

- Tu išgąsdinai mane, - sumurmėjo Siuzena. - Tu *tikrai* mane išgąsdinai. Taip negerai.

- Tokia mano prigimtis.

- Aš ir nenorėčiau jos pakeisti. - Mergina pakštelėjo į kairįjį jo skruostą, pabučiavo dešinįjį, tada įsisiurbė į lūpas. Kyštelėjo ranką į Rolando užantį, piršto galiuku paglostė spenelį. Šis žaibiškai sukietėjo. - Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai, - sukuždėjo Siuzena nusėdama jo veidą bučiniais, - tavo norus teišpildo visi padarai.

Atslūgus jausmų antplūdžiui jiedu liko gulėti ant žemės, užsiklojęmeškos kailiu, kurį Rolandas atvilko, ir klausėsi žolę kedenančio vėjo.

- Man patinka šitas garsas, - tarstelėjo ji. - Kartais noriu keliauti kartu su vėju, išvysti tai, ką jis regi.

- Jei *ka* leis, šiais metais pamatysi.

- Aha, su tavimi. - Siuzena atsisuko pasirėmusi ant alkūnės. Pro stogo kiaurymes besiskverbianti šviesa išmargino jos veidą dėmelėmis. - Rolandai, aš tave myliu. - Ji pabučiavo vaikiną... ir pravirko.

Jis švelniai apglėbė Siuzeną.

- Kas yra? Kas tau neduoda ramybės?

- Nežinau, - įsiraudojo ji. - Mano širdį kažkodėl užtemdė šešėlis. - Mergina įbedė į jį ašaromis pasruvusias akis. - Juk tu nepaliktum manęs, brangusis? Neišvyktum be Sju?

- Ne.

- Aš tau atidaviau visa, ką turiu. Manoji nekaltybė tėra smulkmena.

- Niekada tavęs nepalikčiau. - Neaišku kodėl, bet lokio kailis daugiau neapsaugojo nuo šalčio, o vėjo gausmas, prieš akimirką buvęs toks malonus, nūnai priminė įsiutusio žvėries riaumojimą. - Niekada, prisiekiu.

- Aš vis vien bijau.

- Nereikia. - Jis prašneko lėtai, įsitempęs... nes iš lūpų staiga užsimanė ištrūkti visiškai kitokie žodžiai. *Mes išvyksime, Siuzena. Ne rytoj, per Pjūties mugę, o tučtuojau. Apsirenk, ir mudu nuskriesime kiaurai vėjo gūsius. Josime į pietus neatsigręždami, ir mus...*

...persekios šmėklos.

Ne, ne šmėklos, o veidai. Aleno ir Ketberto, visų vyrų, kuriuos Plikuosiuose kalnuose gali išskersti Protėvių ginklai, turėję pasilikti savo požemių celėse, jų tėvų. Persekios juos visą gyvenimą. Nuo tų veidų nepasislėpsi net pietų ašigalyje.

- Nepamiršk, ką privalai atlikti: poryt pasišalink nuo priešpiečių

stalo sakydama, kad blogai jautiesi. - Jie šimtus kartų apie tai šnekėjo, bet dabar, pajutus keistą beprasmišką siaubą, jam į galvą nešovė jokių kitų minčių. - Eik į savo kambarį, paspruk iš dvaro tuo pačiu keliu, kaip ir tą naktį, prieš mums susitinkant kapinėse. Trumpam kur nors pasislėpk. Lygiai trečią valandą dienos atjok čia, ir nušveisk kailius iš trobos kampo. Jei mano ginklų nerasi - galiu prisiekti, jog taip ir bus, - tuomet viskas klojasi pagal planą. Pasimatysime virš tarpeklio. Pameni tą vietą? Mes...

- Aš kuo puikiausiai viską pamenu, bet man vis tiek neramu. - Ji palietė vaikino veidą. - Man baugu dėl mūsų abiejų, Rolandai. Pati nenutuokiu kodėl.

- Mums pasiseks, - atsakė jis. - *Ka...*

- Nešnekėk man apie *ka*! - suriko Siuzena. - Maldauju, nešnekėk! *Ka* užklumpa kaip audros vėjas, sakydavo mano tėvas, jis pasiima, ką užsigeidžia, neklausydamas žmonių maldavimo. Kaip aš nekenčiu to seno godaus *ka*!

- Siuzena...

- Ne, patylėk. - Ji atsigulė ant nugaros, nusimetė meškos kailį apnuogindama kūną, už kurį didingesni nei Torinas vyrai būtų atidavę savo karalystes. Spinduliai lyg auksinis lietus užliejo jos odą. Mergina ištiesė rankas. Su palaidais plaukais ir išgąstinga veido išraiška ji atrodė kaip tobulas grožio įsikūnijimas. Vėliau Rolandas ne sykį pagalvos: *ji žinojo, kažkuri jos dalis žinojo.*

- Pakaks kalbų, - sukuždėjo Siuzena. - Metas užsičiaupti. Jei myli mane, tuomet mylėk.

Ir Rolandas prigludo prie jos, paskutinį kartą. Ritmiškai alsuodami jiedu susiliejo kūnais, o lauke nelyginant potvynio banga riaumojo į vakarus tvoskiantis vėjas.

12

Tą vakarą, danguje patekėjus išsiviepusiam Demonui, Kordelija išėjo iš namų ir neskubėdama, pakeliui aplenkdama lapų šūsnis, nupėdino į daržą. Rankose laikė drabužių ryšulį. Nusviedusi jį prie stulpo, ant kurio kybojo kaliausė, įsižiūrėjo į kylantį mėnulį, pamatė visažinančios akies mirksnį, vampyrišką vypsnį; sidabrinis jo fizionomijos atspindys panėšėjo į sagą, boluojančią violetinio šilko atraižoje.

Jis šiepėsi Kordelijai. Moteris atsakė tuo pačiu. Pagaliau, tarytum atsibudusi iš transo, ji žengtelėjo į priekį ir nutraukė nuo baslio kaliausę. Pastaroji nukorė galvą ant jos peties kaip vyrukas, per

daug įkaušęs, kad išsilaikytų per šokius ant kojų. Raudonos rankos susiūbavo it virvagaliai.

Ji nurengė šiaudinę žmogaus formos baidyklę, palikdama tiktai ilgas, suplyšusias brolio apatines kelnes. Iš rūbų krūvos iškrapštė raudoną šilkinę palaidinę, mero Torino dovaną panelei Gražuolėlei. Vieną iš trijų, kurias dukterėčia griežtai atsisakė apsivilkti. Tokiais drabužiais rengiasi kekšės, pareiškė ji. Kaip tada vadintis Kordelijai Delgado, besirūpinusiai mergiote netgi po to, kai jos kietakaktis tėvas nusprendė pasipriešinti Frenui Lengilui ir Džonui Kroidonui? Gal viešnamio šeimininke?

Pagalvojus apie tai, ji išvydo mintyse Eldredą Džoną ir Koralą Torin, besiglėbesčiuojančius "pastogėje" (Šebui grojant ant suklerusio pianino "Raudono purvino bugio" melodiją), ir sustūgo lyg šuo.

Kordelija užmovė šilkinę palaidinę ant kaliausės, prisegė Siuzenos sijoną, įkišo šiaudines kojas į šlepetes, ant pakaušio užmaukšlino pavasarinę dukterėčios *sombrero.*

Oplia! Berniūkštis virto mergiote.

- Aš tave sučiupau už nagų, - sukrenkštė ji. - Aš viską žinau, o taip, žinau. Ne vakar gimiau.

Moteris nunešė baidyklę į pievelę, paguldė ant žolės, į jos užantį sukišo kelias lapų gniūžtes, tarsi skulptorius lipdydama dirbtines krūtis. Paskui ištraukė iš kišenės degtuką ir jį uždegė.

Netikėtai nutyko vėjas, regis, apsisprendęs jai pagelbėti. Kordelija numetė degtuką ant sausų lapų. Po kelių sekundžių šiuos ėmė laižyti liepsnos. Kartu su šiaudine mergiote ji atsistojo priešais ugnį negirdėdama, kaip miestelyje pokši saliutai, kaip Žaliojoje Širdyje griaudžia vargonai, kaip žemutinėje turgavietėje groja *mariachi**. Nė nepastebėjo pro plaukus praplevenusio čirškančio lapo. Paprasčiausiai žiopsojo į ugnį išverstomis, tuščiomis akimis.

Kai laužas įsiliepsnojo visu pajėgumu, Kordelija žengtelėjo artyn ir sviedė į jį kaliausę. Užsiplieskė skaistūs oranžiniai liežuviai, sūkuriuodamos aukštyn šovė kibirkštys.

- Tebūnie kaip yra! - suklykė moteris. Raudonas atspindys nudažė jos ašaras kraujo spalva. - *Dek ugnyje! Žėruok!*

Šiaudinis padaras su jodinėjimui skirtais drabužiais paskendo liepsnose, veidas suskrudo, raudonos rankos apanglėjo, baltos, kryžiukais išsiuvinėtos akys pajuodavo. *Sombrero* virto nuodėguliais.

Kordelija nejudėjo iš vietos, be paliovos gniaužydama kumščius,

---

*Mariachi (isp.) - muzikantas.

nekreipdama dėmesio į žiežirbas, kurios retsykiais palytėdavo jos odą, nematydama svylančių, link namo skrendančių lapų. Ji veikiausiai nebūtų sukrutėjusi, net jei būtų kilęs rimtas gaisras.

Moteris stovėjo sustingusi, kol iš lapų šūsnies, kaliausės ir dukterėčios rūbų teliko pelenai. Tuomet lėtai tarsi surūdijęs robotas nusvyravo atgal į namus ir griuvo miegoti ant sofos kaip užmušta.

13

Pusę trijų nakties, prieš išauštant Pjūties mugės dienai, Stenlis Ruizas nusprendė, kad jam jau laikas uždaryti barą. Paskutiniai muzikos garsai nutilo prieš dvidešimt minučių - Šebas išgrojo visą valandą ilgiau už kitus *mariachis* ir dabar knarkė įsirausęs veidu į pjuvenas. Ponia Torin buvo savo miegamajame, iš akiračio pradingo ir didieji karstų medžiotojai. Kažkodėl Stenlis manė, kad jie trinasi "Jūros pakrantėje", užsiimdami purvinais darbeliais, nors pats nenutuokė, kodėl jam šovė tokia mintis. Jis dirstelėjo į stiklines Nutrūktgalvio akis.

- Ir nenoriu žinoti, drauguži, - sumurmėjo barmenas. - Šiuo metu man labiausiai reikėtų devynių valandų miego. Rytoj prasidės tikros linksmybės, kurios tęsis iki aušros. Taigi...

Kieme nuskambėjo šaižus klyksmas. Stenlis pašoko atsitrenkdamas nugara į barą. Šebas trumpam pakėlė galvą ir sumurmėjęs "Kassyr?" vėl įsikniaubė į pjuvenas.

Stenlis nejautė didelio noro aiškintis riksmo priežasčių, tačiau kitos išeities paprasčiausiai neturėjo. Tuo labiau, kad staugė sena šliundra Gražuolė, jei tik jis neapsirinka.

- Seniai metas palydėti tave iš miesto spyriu į subinę, - pasilenkdamas suurzgė vyriškis. Už baro gulėjo dvi kietmedžio kuokos. Ramintoja ir Žudikė. Pirmoji, su glotniu paviršiumi, užmezgusi pažintį su triukšmadario makaule garantuodavo jam mažiausiai keletą valandų poilsio.

Intuicija pakuždėjo Stenliui čiupti antrąjį vėzdą. Trumpesnį už Ramintoją, su platesniu, vinimis nusagstytu viršugaliu.

Prasibrovęs pro sandėlį, užkrautą viskio ir kvapnios grafos statinėmis, barmenas nusigavo iki durų, vedančių į vidinį smuklės kiemą. Jis giliai atsiduso ir ėmė rakinti spyną. Tuo pačiu laukė naujo širdį draskančio Gražuolės riksmo, bet nieko neišgirdo, išskyrus vėjo ūžesį.

Gal tau pasisekė, ir ją kas nors pritvojo, dingtelėjo Stenliui. Jis atidarė duris ir žengė vieną žingsnį atgal pakeldamas aukštyn Žudikę.

Gražuolė buvo gyva. Vilkėdama vien purviną apatinę suknelę (tai tipiška senų kekšių apranga, pridurtų koks nors šmaikštuolis) ji svyravo ant takelio, vingiuojančio į lauko tualetą. Rankomis suspaudusi krūtinę, perkreipusi raukšlėmis subjaurotą kaklą, vėpsojo į dangų.

- Kas atsitiko? - barmenas nuskubėjo link moters. - Savo staugimu tu numarinai dešimt mano gyvenimo metų.

- Mėnulis, Stenli! - sušnypštė ji. - Tik pažiūrėk į mėnulį!

Nukreipus akis į dangaus skliautą, baimingai sutvaksėjo širdis, tačiau jis pasistengė susitvardyti ir kalbėti ramiai.

- Nebijok, Gražuole. Tai paprasčiausios dulkės. Pastarosiomis dienomis pūtė stiprus vėjas ir neiškrito nė lašo lietaus. Tai dulkės, ir nieko daugiau.

Jis pats netikėjo savo žodžiais.

- Aš žinau, ką matau, - išspaudė moteris.

Aukštai padangėse, pro raibuliuojančią kruviną miglą jiems šiepėsi Demono mėnulis, mirkčiodamas viena akimi.

VII skyrius
ATSIIMANT KRISTALĄ

1

Kekšei ir barmenui bežiūrint į krauju aptekusį mėnulį, Kimba Raimeris nusičiaudėjo ir atsibudo.

Po galais, negi persišaldžiau prieš Pjūties mugę, pamanė jis. *Kitas porą dienų praleisiu ne namie, ir aš būsiu laimės kūdikis, jei ne...*

Kažkas pakuteno nosies galiuką, ir jis vėl nusičiaudėjo. Iš siauros krūtinės ir burnos plyšio išsiveržęs garsas priminė mažo kalibro pistoleto pokštelėjimą.

- Ar čia kas yra? - suriko jis.

Jokio atsakymo. Raimerio vaizduotėje staiga iškilo bjaurus paukštis, kuris dieną įskrido į kambarį, o dabar, tamsiu paros metu, plevena aplinkui liesdamas sparnais jo veidą. Oda nuėjo pagaugais (jis nekentė visų gyvių - paukščių, vabzdžių, šikšnosparnių). Nieko nelaukdamas kancleris apgraibomis surado dujinį žibintą, stovintį ant naktinio staliuko, ir vos nenušveitė jo žemėn.

Kai galiausiai patraukė lempą į save, vėl pajuto kutenimą. Šį kartą sudilgsėjo skruostas. Raimeris sukvykė ir įsispraudė į pagalvę

gniauždamas prie krūtinės žibintą. Jis paspaudė jungiklį, išgirdo, kaip sušnypščia dujos, įžiebė kibirkštį. Nutviskusios šviesos rate pamatė ne paukštį, o Klėjų Reinoldsą, sėdintį ant lovos kraštelio. Vienoje rankoje didysis karstų medžiotojas laikė plunksną, su kuria ir kuteno Medžiso kanclerį. Kitą slėpė po apsiaustu.

Raimeris užsitarnavo Reinoldso nemalonę jau per pirmąją jųdviejų pažintį miškuose, toli į vakarus nuo miesto - toje pačioje girioje, kur apsistojo pagrindinės Latigo pajėgos. Tą vėjuotą naktį didiesiems karstų medžiotojams atslinkus į pievelę, kur prie laužavietės sėdėjo Raimeris, Lengilas ir Kroidonas, Klėjaus apsiausto skvernai pleveno tarsi ant virvės padžiauti skalbiniai. "*Ponas Manto*", - pakomentavo kancleris, ir kiti du nusijuokė. Nekaltas pokštas įsiutino Reinoldsą. Daugumoje jo aplankytų kraštų *manto* reiškė ne "apsiaustą", o "homoseksualistą". Tai, kad provincialas, ciniškas apsukruolis Raimeris nežinojo tokių žargoniškų posakių, niekuomet nešovė jam į galvą. Reinoldsas suprato tapęs pašaipų objektu ir prisiekė atkeršyti tam tipeliui.

Nūnai Kimba Raimeris sulaukė atpildo valandos.

- Reinoldsai? Ką čia veiki? Kaip patekai...

- Tu kreipiesi ne į tą žmogų, - nutraukė jį didysis karstų medžiotojas. - Čia nėra Reinoldso. Tiktai *ponas Manto.* - Jis ištraukė ranką iš po apsiausto. Pirštai tvirtai spaudė aštriabriaunį *cuchillo*, įsigytą žemutinėje turgavietėje specialiai šiam reikalui. Reinoldsas suvarė dvylikos colių ilgio ašmenis tiesiai Raimeriui į krūtinę, prikaldamas jį prie lovos tarsi vabalą. *Kaip blusą*, patikslino mintyse karstarankis.

Iš kanclerio glėbio iškritusi lempa nuriedėjo po lova. Beje, nesudužo, nes nukrito ant minkštos pagalvėlės. Ant sienos rangėsi persikreipusi juoda Kimbos Raimerio šmėkla. Virš jos, tarytum išalkęs maitvanagis, palinko kito žmogaus šešėlis.

Reinoldsas kilstelėjo ranką su peiliu. Pasuko ją taip, kad tarp smiliaus ir nykščio ištatuiruotas karstas atsidurtų priešais kanclerio akis. Tegul tai būna paskutinis dalykas, kurį Raimeris pamatys prieš nužengdamas į laukymę.

- Pažiūrėsime, kaip dabar šaipysies, - sumurmėjo žudikas. - Ko tyli? Pradėk.

2

Meras Torinas praplėšė akis maždaug penktą ryto. Naktį jį kankino košmaras, kuriame virš feodo lėtai sklendė paukštis krauju pasruvusiomis akimis. Po jo šešėliu geltonavo žolė, nuo medžių krito la-

pai, išdžiūvo pasėliai. Žalias derlingas feodas virto dykromis. *Jei tai mano feodas, vadinasi paukštis taip pat priklauso man*, pagalvojo jis prieš pabusdamas, susigūžęs lovos pakraštyje į virpantį kamuoliuką. *Aš atvedžiau paukštį čia, aš išleidau jį iš narvo.*

Torinas suprato daugiau nepajėgsiąs užmigti. Jis įsipylė į stiklinę vandens, atsigėrė ir lėtai nutrepsėjo į kabinetą pakeliui krepštelėdamas apatinius marškinius, įstrigusius kaulėto pasturgalio plyšyje. Sulig kiekvienu žingsniu į mentis dunksėjo naktinės kepuraitės bumbulas, gaižiai traškėjo kelių girnelės.

Sapnas, be abejo, atspindi jo kaltės jausmą... ką gi, kas padaryta, to neatitaisysi. Rytoj Džonas su savo sėbrais gaus tai, ko norėjo (ir už ką dosniai sumokėjo); poryt jie pradings visiems laikams. Išskrisk, paukšti su raudonomis akimis ir pragaištingu šešėliu; išskrisk ten, iš kur atkeliavai, kartu su savimi pasiimk ir didžiuosius karstų medžiotojus. Torinas žinojo, kad Metų Pabaigoje jis užsiims maloniais reikalais, tokiais, kaip savo deglo mirkymas mergos alyvoje, ir nekvaršins galvos bjauriomis mintimis arba kraupiais sapnais.

Juolab kad pastarieji, nepatvirtinti daiktiniais įrodymais, negali būti bloga lemiančiais ženklais.

Daiktinis įrodymas slypėjo už kabineto užuolaidų, pro kurių pakraščius kyšojo batų galiukai, bet Torinas nė nepažvelgė į tą pusę. Jo akis prikaustė butelis šalia mėgiamo krėslo. Gardžiuotis raudonu vynu penktą ryto nėra pats geriausias įprotis, tačiau dėl vieno kito gurkšnio dar niekas netapo alkoholiku. Vardan visų dievų, jam prisisapnavo košmaras, be to...

- Rytoj įvyks Pjūties mugė, - sumurmėjo meras įsitaisydamas krėsle priešais židinį. - Žmogus turi teisę atsipalaiduoti per šventes.

Jis šliūkštelėjo į taurę vyno, paskutinį kartą savo gyvenime, ir užsikosėjo, kai gėrimas sušildė skrandį ir pilvą. Taip kur kas geriau. Nėra jokių gigantiškų paukščių, jokių mirtinų šešėlių. Jis pasirąžė, sunėrė griausmingai traškančius pirštus.

- Negaliu *pakęsti* to garso, senas ožy, - prie kairiosios mero ausies pasigirdo balsas.

Torinas stryktelėjo lyg būtų nukratytas elektra. Krūtinėje įnirtingai suspurdėjo širdis. Iš rankų išsprūdusi taurė atsitrenkė į židinį ir išlakstė į šukes.

Nespėjus merui surikti, Rojus Depeipas nuplėšė naktinę kepuraitę, sugriebė retų plaukų sruogas ir atkragino jo galvą. Kitoje rankoje laikomas peilis nebuvo toks ilgas ir gražus, kaip Reinoldso *cuchillo*,

tačiau pakankamai aštrus, kad perrėžtų senio gerklę. Prieblandoje pliūptelėjo purpurinis kraujas. Depeipas paleido Torino žilę, sugrįžo prie užuolaidų ir kažką pakėlė nuo grindų. Ketberto žvalgą. Nunešęs kaukolę prie krėslo, padėjo ją ant merdėjančio mero kelių.

- Paukštis... - springdamas krauju sugargaliavo Torinas. - Paukštis!

- Koks tu pastabus, vyruti. - Didysis karstų medžiotojas vėl stvėrė merui už galvos ir keliais vikriais judesiais peiliu išlupo akis. Viena nulėkė į židinį, kita ištiško į sieną ir nuslydo po žarstekliu. Dešinioji senio koja krūptelėjo, sutraukta mėšlungio, po sekundės nurimo.

Liko dar vienas darbelis.

Depeipas apsidairė, tada nusprendė, kad šiam reikalui geriausiai tiks naktinės kepuraitės bumbulas. Padažęs jį į kraujo balutę, ant sienos nupaišė gerojo žmogaus simbolį.

- Na, štai, - sumurmėjo jis atsitraukdamas. - Jeigu *tai* jų nepribaigs, tuomet neišmanau, ką reikės daryti.

Gryna teisybė. Dabar svarbiausia, ar Rolando *ka-tetą* pavyks suimti gyvą.

3

Džonas paaiškino Frenui Lengilui, kaip išdėstyti žmones. Dviems vyrams teko keliauti į arklidę, šeši liko lauke. Trys iš pastarųjų pasislėpė už surūdijusių žemės ūkio padargų, pora pritūpė tarp sudegusio namo griuvėsių, vienas, Deivas Holis, susirietė ant arklidės stogo. Lengilas džiaugėsi, kad jo šauktiniai vyrai drausmingai vykdo nurodymus. Aljanso pasiuntiniai viso labo tėra berniukai, tačiau tie *berniukai* vieną kartą prirėmė prie sienos didžiuosius karstų medžiotojus.

Grupelei vyrų jojant į “K juostą”, pasipūtusi šerifo išorė liudijo, kad būtent jis atsako už nepriekaištingą operacijos įgyvendinimą. Visgi, priartėjus prie rančos, vadovavimą perėmė Lengilas, kuris sėdėjo balne persimetęs per petį kulkosvaidžio diržą, išsitiesęs kaip dvidešimtmetis. Iš susijaudinimo sunkiai šnopuojantis Eiveris veikiau pajuto palengvėjimą nei įsižeidė.

- Paaiškinsiu jums, kur privalote sustoti, - tarė Lengilas, žvelgdamas į šauktinių veidus, blankiai boluojančius tamsoje. - Man rekomenduotas planas atrodo puikus, todėl aš nesiruošiu nieko keisti. Nuo savęs norėčiau pridurti tik vieną dalyką. Mums nereikia suimti jų gyvų, tačiau būtų geriau, jei išsiverstume be žudynių. Tegul su jais atsiskaito feodo gyventojai. Tegul juos sudoroja paprasti žmogeliai. Žinoma, jei prireiks šaudyti, nedvejokite. Bet aš pats nudirsiu kailį kiekvienam, kuris paleis kulką be rimtos priežasties. Supratote?

Tyla. Regis, žodžiai pasiekė tikslą.

- Gerai. - Lengilo veidas priminė marmurinę kaukę. - Duodu minutę, kad patikrintumėte, ar nebarška jūsų reikmenys. Nuo šiol, laikykite liežuvius už dantų.

4

Pusę šešių ryto Rolandas, Ketbertas ir Alenas išėjo į prieangį. Plačiaveidis "Ričardas Stokvortas" siurbčiojo kavos likučius. Bertas žiovavo bei rąžėsi. Jaunasis šaulys segėsi marškinius ir žvilgčiojo į pietvakarius, Prastažolės kryptimi. Užuot mąstęs apie pasalos galimybę, jis galvojo apie Siuzeną. Merginos ašaras. *Aš nekenčiu seno godaus* ka, sakė ji.

Rolando instinktai dar snaudė. Kaip ir šeštasis Aleno pojūtis, pakuždėjęs apie nelaimę tą dieną, kai Džonas nurovė balandžiams galvas. O štai Ketbertas...

- Išaušo dar vienas ramybę spinduliuojantis rytas! - sušuko vaikinas spygsodamas į rausvą žarą. - Dar viena gėrį dovanojanti diena! Dar viena diena, kupina tylos, kurią retsykiais nutraukia įsimylėjėlio atodūsiai ir kanopų bildesys.

- Užteks malti niekus, - suniurzgė Alenas. - Eime.

Jie kirto kiemelį visiškai nejausdami į save nukreiptų aštuonių porų akių. Įžengę į arklidę praėjo pro du, ginklus išsitraukusius vyrus - vienas jų tūnojo už senų akėčių, kitas slėpėsi už šieno kupetos.

Vienintelis Eiklusis pajuto, jog dedasi kažkas negero. Jis sukaukšėjo kanopomis, užvertė aukštyn akis ir, šeimininko tempiamas link durų, pabandė pasistoti piestu.

- Ramiau, bičiuli. - Rolandas švelniai plekštelėjo jam per sprandą ir apsidairė. - Tikriausiai čia pilna vorų. Eiklusis jų nekenčia.

Lauke mojuodamas rankomis atsistojo Lengilas. Vyrai tyliai pajudėjo arklidės pusėn. Ant stogo gulintis Deivas Holis prispaudė prie peties šautuvo buožę, neužmiršęs prieš tai įsikišti į kišenę monoklį,

kad pačiu netinkamiausiu momentu jo neapakintų saulės spinduliai.

Ketbertas išvedė pro duris savo žirgą. Įkandin sekė Alenas ir Rolandas, traukiantis už vadžių suirzusį Eiklųjį.

- Pažiūrėkite, - linksmai tarė Ketbertas, vis dar nepastebėdamas vyrų, stovinčių trijulei už nugaros. Jis dūrė pirštu į šiaurę. - Lokio formos debesis! Gali nusišypsoti laimė...

- Nė iš vietos, berneliai, - įsakė Lengilas. - Ir nebandykite muistytis.

Priblokštas Alenas ketino *atsisukti*, ir tą pačią akimirką, tarsi traškančios sausos šakelės, sukleksėjo atlaužiami pistoletų bei muškietų saugikliai.

- Ne, Alai! - riktelėjo Rolandas. - Nejudėk! Sustink! - krūtinę varstė nevilties geluonis, pro akių kampučius ištryško įtūžio ašaros... tačiau jis nė nekrustelėjo. Ketbertas su Alenu privalo suprasti, kad grasindami užpuolikai nejuokauja. Menkiausias judesys, ir jiems galas. - Stovėkite ramiai!

- Išmintingas sprendimas. - Lengilo balsas priartėjo, lydimas kelių vyrų žingsnių garsų. - Rankas už nugaros.

Rolandui iš šonų nutyso du šešėliai. Sprendžiant iš kairiojo apimties, į pasalą atjojo pats šerifas Eiveris, kuris, suprantama, šiandieną nesiruošė girdyti jų balta arbata. Antrasis šešėlis, be jokių abejonių, priklausė Lengilui.

- Negaišk laiko Dibornai ar koks ten tavo vardas. Rankas už nugaros. Priglausk jas prie juosmens. Neužmiršk, į tavo draugužius taikosi pistoletai. Jei nugabensime į miestą tik porelę vietoj trijulės, niekas dėl to nelies ašarų.

Bijo rizikuoti, pamanė Rolandas jausdamas tam tikrą pasididžiavimą ir nuostabą, persmelktą kartėliu.

- Rolandai! - desperatiškai sušnibždėjo Ketbertas. - Rolandai, nereikia!

Deja, neliko kitos išeities. Jaunasis šaulys sunėrė už nugaros rankas. Eiklusis tyliai, bemaž priekaištingai sužvengė tarytum sakydamas, kad taip elgtis *nedera*, ir nurisnojo link barako prieangio.

- Tavo riešus tuojau atvėsins metalas, - tarstelėjo Lengilas. - *Esposas**.

Rolando rankas surakino du žiedai. Pasigirdo spynelės spragtelėjimas.

- Ką gi, - nuskambėjo nepažįstamas balsas. - Dabar tavo eilė, sūnau.

---

*Esposas (isp.) - antrankiai.

- Teprakeikia mane dievai, jei leisiuos įkalinamas, - kone isteriškai išrėžė Ketbertas.

Po duslaus smūgio sekė skausmo sklidinas švokštimas. Rolandas atsigręžė ir išvydo Aleną sudribusi ant vieno kelio, kairiuoju delnu prisidengusį kaktą. Jo veidu sruvo kraujo upeliai.

- Skelti dar kartelį? - paklausė Džonas Vaitas mosikuodamas revolverio buože. - Jokių problemų. Taip anksti ryte man visada malonu pramankštinti ranką.

- Ne! - Ketberto veidą sutraukė siaubo ir sielvarto grimasa. Už jo nervingai mindžikavo trys ginkluoti vyrai, saugodamiesi bet kokių netikėtumų.

- Tuomet būk geras berniukas ir atkišk rankas už nugaros.

Tramdydamas ašaras Ketbertas pakluso. Jo riešus antrankiais surakino šerifo pavaduotojas Bridžeris. Kiti du vyrai pastatė Aleną ant kojų. Šis susvyravo bet nenugriuvo. *Esposas* įkalino ir jo rankas. Susidūręs su Rolando žvilgsniu Alas išspaudė šypseną. Kažkuria prasme, tai buvo kraupiausias šio siaubingo ryto momentas. Jaunasis šaulys prisiekė sau mintyse, kad tokie dalykai daugiau niekada nepasikartos, net jeigu jis pragyvens tūkstantį metų.

Šiandieną, vietoj įprasto kaklaraiščio, Lengilas ryšėjo skarelę, užtat jo švarką Rolandui teko regėti ir anksčiau, per šventinį mero pokylį, įvykusį prieš daugelį savaičių. Šalia stypsojo susijaudinęs, pasipūtęs Herkas Eiveris.

- Berniukai, - prabilo šerifas, - Jūs pažeidėte feodo įstatymus. Esate kaltinami išdavyste ir žmogžudyste.

- Ką gi mes nužudėme? - švelniai paklausė Alenas.

Vienas iš vyriškių prunkštelėjo, tik neaišku, kas sukėlė jam juoką - nuostaba arba jaunuoliams jaučiama panieka.

- Patys žinote. Merą ir jo kanclerį, - atsakė Eiveris. - Taigi...

- Kodėl jūs taip elgiatės? - smalsiai pasiteiravo Rolandas nukreipdamas žvilgsnį į Lengilą. - Medžisas - jūsų gimtieji namai. Man teko garbė pamatyti jūsų tėvų kapavietes. Kodėl jūs griaunate savo namus?

- Aš neturiu laiko pliaukšti nesąmones, - atrėžė Lengilas ir pakėlė akis virš Rolando pečių. - Alvaresai! Atvesk jo arklį! Manau, tokie šaunūs raiteliai, kaip šie berniukai, galės joti surakintomis rankomis...

- Prašau atsakyti, - nutraukė jį Rolandas. - Kam slėpti, pone Lengilai? Čia atvyko tiktai jūsų draugai. Pašalinių nėra. Kodėl taip

elgiatės? Nejau išprievartautumėte savo motiną, aptikęs ją miegančią su užversta aukštyn suknele?

Lengilo lūpos sutrūkčiojo iš pasibjaurėjimo. Atsisukęs į Eiverį senasis rančeris tarstelėjo:

- Gileade juos išmokė malti liežuviu, ar ne?

Šerifas žengė prie surakinto jaunojo šaulio iškėlęs šautuvo buožę:

- Tuojau jis sužinos, kaip reikia kalbėti su garbingais vyrais. Ištaškysiu jo smegenis, tik paliepk, Frenai!

Lengilas sustabdė jį pavargusio žmogaus mostu.

- Nebūk kvailys. Aš nenoriu versti jo ant balno, nebent tektų gabenti atgal lavoną.

Eiveris nuleido ginklą. Senasis rančeris pažvelgė į Rolandą.

- Tu neišgyvensi tiek, kad pasinaudotum mano patarimu, Dibornai, bet vis vien išklausyk, ką pasakysiu: šiame pasaulyje labiau apsimoka glaustis prie laimėtojų. Ir žinoti, kaip pučia vėjas, kad nepraleistum momento, kai jis pakeis kryptį.

- Tu pamiršai savo tėvo veidą, apgailėtinas kirmine, - garsiai pratarė Ketbertas.

Vaikino žodžiai paveikė Lengilą stipriau negu Rolando pastaba apie motiną - nugairinti raukšlėti skruostai staiga nusidažė raudoniu.

- Sodinkite juos ant žirgų! - užriaumojo jis. - Noriu, kad ne vėliau kaip po valandos jie tupėtų kameroje!

5

Rolandą taip energingai užkėlė ant Eikliojo, kad jis vos nenuvirto ant žemės per kitą šoną. Laimė, vaikiną spėjo prilaikyti Deivas Holis. Įkišdamas šaulio koją į balnakilpę šerifo padėjėjas nervingai šyptelėjo.

- Man labai nemalonu tave čia matyti, - niūriai pasakė Rolandas.

- Man labai nemalonu čia būti, - atsakė Deivas. - Jeigu jau atvykote į Hambrį žudyti, galėjote padaryti tai anksčiau. O tavo draugui nederėjo elgtis arogantiškai ir palikti savo vizitinės kortelės. - Jis linktelėjo į Ketberto pusę.

Rolandas neturėjo nė menkiausio supratimo, apie ką šneka šerifo pavaduotojas, tačiau tai neturėjo didelės reikšmės. Vis tiek nė vienas iš šitų vyrų, įskaitant ir Deivą, netikėjo, kad Aljanso pasiuntiniai susitepė rankas krauju. Galbūt patikės vėliau, po kelių dešimtmečių, ir pasakos vaikams bei anūkams apie didingą dieną, kai jie suėmė išdavikus.

Šaulys spūstelėjo keliais Eikliojo šonus, kad pasuktų žirgą, ir su-

sidūrė akis į akį su Džonu, kuris buvo užsimaukšlinęs paprastą galvijų augintojo skrybėlę, vilkėjo seną pilką apsiaustą, sėdėjo raitas ant kresno eržilo tarp "K juostos" kiemo ir takelio, vedančio link Didžiojo Trakto. Prie dešiniojo kelio iš dėklo kyšojo šautuvas. Po kairiuoju atverstu apsiausto skvernu matėsi revolverio rankena. Ant Džono pečių krito palaidi žili plaukai.

Jis kilstelėjo skrybėlę mandagiai pasisveikindamas su Rolandu.

- Reiškiu pagarbą. Kaip vaikai, kuriems dar pienas nuo lūpų nenudžiūvo, jūs žaidėte puikiai.

- Seni, tu pernelyg ilgai gyvenai, - atiliepė šaulys.

Džonas nusišypsojo.

- Tau magėtų ištaisyti šią klaidą, ar ne? - jis šovė žvilgsniu į Lengilą. - Surink jų žaisliukus, Frenai. Nepamiršk peilių. Berniukai turi revolverius, tačiau prie savęs jų nelaiko. Nieko baisaus, aš žinau, kur paslėpti ginklai. Taip pat paimk linksmuolio timpą. Ne taip seniai jis vos nenušniojo Rojui galvos.

- Kalbate apie tą raudonplaukį? - pasitikslino Ketbertas. Jo žirgui neramiai trypčiojant, vaikinas lingavo į šonus tarsi cirke vaidinantis raitelis. - Tas tipelis nebūtų pasigedęs savo galvos. Gal kiaušų, bet tikrai ne galvos.

- Tikriausiai. - Džonas atidžiai stebėjo, kaip šerifo padėjėjai surenka strėles ir paima Rolando lanką, vėliau nutraukia timpą nuo Ketberto diržo, kartu su dėklu, kurį jis pats pasigamino. Rolandas žinojo, kad Rojus pasielgė teisingai nebandęs Berto kantrybės - bičiulis galėjo nupilti paukščio sparną, net jei nuo taikinio jį skirdavo šešiasdešimt jardų. Šerifo pavaduotojas Bridžeris nutraukė kapšelį su plieniniais rutuliukais, kabantį vaikinui prie kairiojo šono.

Vykstant nuginklavimo procedūrai, Džonas draugiškai nusišypsojo Rolandui.

- Koks tavo tikras vardas, vyruti? Prisipažink, nebijok. Mudu abu žinome, kad ant šito gražuolio joji paskutinį kartą.

Rolandas nieko neatsakė. Pakėlęs antakius Lengilas nudelbė didįjį karstų medžiotoją. Šis patraukė pečiais ir kryptelėjo galva į miesto pusę. Senasis rančeris sulinksėjo, dūrė pirštu jaunuoliui į šoną.

- Keliaujame.

Šaulys spūstelėjo Eikliojo šonus, ir žirgas nurisnojo link Džono. Staiga Rolandui šis tas paaiškėjo. Kaip paprastai, veikiant intuicijai, supratimas išniro iš niekur: vieną sekundę jis visiškai nieko nesusigaudė, o kitą akimirką atsiskleidė tiesa.

- Kas tave ištrėmė į vakarus? - paklausė jis prajodamas pro Džoną. - Tai ne Korto darbas - tu per senas. Jo tėvo?

Nuobodulio išraiška išgaravo iš didžiojo karstų medžiotojo fizionomijos lyg jos nė nebūtų buvusios. Kuriam laikui žilaplaukis senis virto vaikiščiu: pritrenktu, sugėdintu, įskaudintu.

- Taip, Korto tėvas - tai išduoda tavo akys. Dabar tu esi čia, Švariosios jūros pakrantėje... tiksliau sakant, ištremtas į vakarus. Tokio žmogaus, kaip tu, siela niekada nepaliks vakarų.

Džono revolveris taip žaibiškai atsidūrė jo rankoje, kad judesį įstengė užfiksuoti tiktai ypač skvarbus Rolando žvilgsnis. Už nugaros nuvilnijo pagarbus vyrų murmesys.

- Nekvailiok, Džonai! - suurzgė Lengilas. - Negi žudysi berniūkščius po to, kai mes tiek laiko sugaišome rengdami jiems pasalą?

Regis, senis nieko negirdėjo. Jo akys išsprogo, siauralūpės burnos krašteliai virpčiojo.

- Galvok, ką šneki, Vilai Dibornai, - sukrenkštė didysis karstų medžiotojas. - Patarčiau prikąsti liežuvį. Mano revolverio gaidukas tik ir laukia kol jį nuspausiu.

- Tuomet nušauk mane. - Rolandas pakėlė galvą ir įsmeigė akis į Džoną. - Šauk, kirmine. Šauk, nevykėli. Tu vis vien liksi gyventi ir mirti tremtyje.

Sekundės dalį jis neabejojo, kad Džonas *išties* paleis kulką; vaikinas pajuto mirties dvelksmą ir susitaikė su neišvengiama lemtimi, kurios nusipelno kiekvienas, taip gėdingai pakliuvęs į spąstus. Tuo momentu negalvojo apie Siuzeną. Viskas aplinkui sustingo. Kalbos nutyko. Susirėmimą stebinčių vyrų šešėliai tapo miglotais kontūrais, įsispaudusiais purvo sluoksnyje.

Džonas ūmai atleido gaiduką ir įsikišo revolverį į dėklą.

- Nugabenkite juos į miestą, pasodinkite į kalėjimą, - pasakė jis Lengilui. - Noriu, kad nuo jų galvų nenukristų nė vienas plaukelis. Jei *aš* susilaikiau nenužudęs šito pienburnio, jūs taip pat nemėginkite sužeisti kitų. O dabar - į kelią.

- Judėkite. - Lengilo balsas akivaizdžiai pasikeitė. Iš jo išnyko apsimestinis valdingumas. Berods, žmogus pagaliau suvokė (per vėlai) dalyvaująs žaidime, kuriame statomos pernelyg didelės sumos.

Jiems nujojus, Rolandas paskutinį sykį atsisuko. Šaltose jaunuolio akyse atsispindinti panieka skaudino Džoną labiau nei rimbo smūgiai, prieš daugybę metų Garlane nusėję randais jo nugarą.

6

Kai visa kompanija dingo iš akiračio, Džonas grįžo į baraką, nuplėšė lentas, po kuriomis tūnojo ginklai ir aptiko du pistoletus. Pora šešiašūvių revolverių su tamsiomis buožėmis - suprantama, priklausančių Dibornui - buvo pranykę.

Tu esi ištremtas į vakarus. Tokio žmogaus, kaip tu, siela niekada nepaliks vakarų. Tu vis vien liksi gyventi ir mirti tremtyje.

Džonas išardė pistoletus, kuriuos Ketbertas ir Alenas buvo atsivežę iš rytų. Beje, pastarajam nė sykio neteko šaudyti iš savo ginklo, neskaitant keletą kartų per pratybas. Lauke senis išmėtė atskiras revolverių dalis į visas puses. Svaidė jas iš visų jėgų tarsi mėgindamas išmesti iš galvos atšiaurų žvilgsnį, atsikratyti stingdančios nuostabos, patirtos po Rolando žodžių. Džonas manė savo paslaptį nusinešiąs į kapus. Rojus su Klėjumi veikiausiai kažką įtarė, tačiau nieko tikro jie nežinojo.

Dar nenusileidus saulei, visame Medžise pasklis gandai, kad Eldredas Džonas, žilaplaukis mero asmens sargybinis su karstu, ištatuiruotu ant rankos, tėra nevykėlis šaulys.

Tu vis vien liksi gyventi ir mirti tremtyje.

- Galbūt, - sumurmėjo jis žvelgdamas į rančos nuodėgulius nieko nematančiomis akimis. - Bet aš gyvensiu ilgiau už tave, jaunasis Dibornai, o kai iškeliausiu anapilin, tavo kaulai jau seniai bus sudūlėję po žeme.

Džonas šoko ant balno, apsuko žirgą, įnirtingai timptelėjo vadeles ir nušuoliavo į Citgą, kur jo turėjo laukti Rojus su Klėjumi. Arklys lėkė kaip vėjas, tačiau Rolando akys nepaliko jo ramybėje.

7

- Kelkis! Kelkis, mamute! Kelkis! Kelkis!

Žodžiai skambėjo kažkur tolumoje, matyt pasiekdami ją tamsoje su magiškų kerų pagalba. Netgi tada, kai pečius ėmė purtyti negailestinga ranka, ir Siuzena suprato *privalanti* atsibusti, jai prisireikė nemažai pastangų, kad galėtų praplėšti akis.

Jau kelintą savaitę jai niekaip nesisekė normaliai išsimiegoti, todėl mergina nesitikėjo, kad sugebės užsnūsti *šią*, paskutinę naktį. Ji ilgą laiką vartėsi prabangiame “Jūros pakrantės” miegamajame nesudėdama bluosto, kankinama įvairių minčių. Naktiniai marškiniai užsiriętė

aukštyn iki juosmens ir susiglamžė. Galų gale neapsikentusi ji šoko iš lovos, nušveitė tuos nekenčiamus naktinius į kampą ir atsigulė į lovą nuoga.

Kaip paaiškėjo, miegoti trukdė prie kūno prigludęs šilkas. Siuzena beveik akimirksniu nusmigo. Būtent *nusmigo*: paniro į juodą tuštumą, į kurią neįsiskverbdavo jokie sapnai.

Dabar į sąmonę prasismelkė tas įkyrus balsas. Kūną kratė įkyri ranka, taip stipriai, kad jos galva ritinėjosi ant pagalvės it kamuoliukas. Siuzena nušliaužė į lovos pakraštį, pritraukė kelius prie krūtinės, protestuodama kažką suvebleno, tačiau ranka neketino pasiduoti. Kaip ir atkaklūs raginimai.

- Kelkis, mamute! Kelkis! Vardan Vėžlio ir Lokio, kelkis!

Tai Marijos balsas. Siuzena iš pradžių jos neatpažino, nes, sprendžiant iš šūksnių, tarnaitė buvo labai susijaudinusi ir išsigandusi, kaip niekada anksčiau. Ji vos nerėkė apimta isterijos.

Siuzena atsisėdo. Pamažu brendant iš gilaus miego liūno, merginai pasidingojo, kad ji negali pajudėti. Nukritęs apklotas apnuogino krūtis, tačiau ji tepajėgė pridengti spenelius pirštų galiukais.

Visų pirma nustebino ryški, pro langus plūstanti šviesa. Netrukus Siuzena suvokė, kur šuo pakastas: jai dar neteko taip ilgai užsigulėti lovoje. O dievai, jau dešimta valanda, gal net daugiau.

Visų antra... iš pirmojo aukšto atsklido veriantys riksmai. Paprastai, mero rūmuose rytais viešpataudavo tyla, kurią iki vidurdienio nutraukdavo tiktai *vaqueros*, vedantys pasivaikščioti arklius, kiemą tvarkančio Migelio šluotos šiurenimas ir nuolatinis bangų ošimas. Šį rytą aidėjo šūksniai, prakeiksmai, šuoliuojančių žirgų trepsėjimas, protarpiais nugriaudėjantis keistas, kapotas juokas. Už kambario sienų dėjosi kažkas nesuprantamo: Siuzena girdėjo, kaip koridoriuje bilda žingsniai.

Visgi labiausiai apstulbino Marija, jos papilkėjęs veidas ir nešukuoti, išsidarkę plaukai. Siuzena visada manė, kad pasirūpinti savo išvaizda jai būtų galėjęs sutrukdyti tiktai žemės drebėjimas.

- Marija, kas atsitiko?

- Privalai dingti iš čia, mamute. "Jūros pakrantėje" nesaugu. Verčiau grįžk namo. Nepamačiusi tavęs galvojau, kad jau išbėgai. Giliam miegui pasirinkai netinkamą dieną.

- Dingti? - ji lėtai užsitraukė apklotą iki nosies ir išplėtė akis. - Ką turi omenyje?

- Pro vidinį kiemą. - Marija išplėšė antklodę Siuzenai iš rankų apnuogindama ją iki kulkšnių. - Kaip anksčiau. Paskubėk, panele,

paskubėk! Apsirenk ir bėk! Tie berniukai suimti, bet jie gali turėti draugų. Kas bus, jeigu sugrįžę jie pasikėsins ir į tavo gyvybę?

Stodamasi Siuzena pajuto, kad kojas apleido visos jėgos. Jai vėl teko prisėsti.

- Berniukai? - sušnibždėjo mergina. - Kokie žudė berniukai? *Kokie žudė berniukai?*

Klausimas aiškiai prasilenkė su gramatinėmis taisyklėmis, bet Marija suprato jo reikšmę.

- Dibornas ir jo bendrai.

- Ką gi jie užmušė?

- Merą ir kanclerį. - Ji pažvelgė į Siuzeną su užuojauta. - O dabar kelkis ir bėk. Šitoje vietoje visi išsikraustė iš proto.

- Jie negalėjo to padaryti! - sušuko mergina vos nepridurdama: *jų planas ne toks.*

- Kad ir kaip ten būtų, ponas Torinas ir ponas Raimeris negyvi. - Iš apačios vėl nuskardėjo riksmai, kažkas supokšėjo - rodos, ne petarda. Tarnaitė skubiai pažvelgė pro langą, paskui švystelėjo Siuzenai drabužius. - Mero akys išpjautos.

- Tai ne jų darbas, Marija! Aš juos pažįstu...

- Aš nieko apie juos nežinau ir nenoriu žinoti... man labiau rūpi *tu.* Apsirenk ir spruk. Kuo greičiau.

- Kas jiems atsitiko? - Siuzenos galvoje šmėkštelėjo siaubinga mintis, ir ji pašoko ant kojų išbarstydama drabužius. Stvėrė tarnaitės pečius. - Jų nenužudė? - mergina papurtė Mariją. - Pasakyk, kad jų nenužudė!

- Manau, kad ne. Aš prisiklausiau įvairiausių gandų, tačiau, kiek suprantu, jie patupdyti į kalėjimą ir...

Marija užsikirto nuleisdama akis. Nevalingai nukrypęs žvilgsnis ir lauke įsismarkavęs triukšmas pasakė daugiau nei reikėjo. Jie dar gyvi. Vis dėlto vertėtų neužmiršti, kad Hartą Toriną, kilusį iš senos šeimos, visi mylėjo. Tuo tarpu Rolandas, Ketbertas ir Alenas buvo svetimšaliai.

Jie dar gyvi... bet rytoj įvyks Pjūties mugė, o rytojaus vakarą užsiliepsnos šventinis laužas.

Siuzena puolė karštligiškai vilktis drabužius.

8

Reinoldsas praleido Džono draugijoje daugiau laiko nei Depeipas, todėl jam pakako žvilgtelėti į vienišą raitelį, jojantį pro naftos gręžimo bokštelius, kad atsisukęs perspėtų partnerį:

- Pasistenk neuždavinėti kvailų klausimą - šiandieną jis nekaip nusiteikęs.

- Iš kur žinai?

- Tai neturi reikšmės. Tiesiog neaušink veltui savo sušiktų nasrų.

Džonas sustojo šalia savo sėbrų, sukritęs balne, išblyškęs ir susimąstęs. Nepaisydamas Reinoldso patarimo, Rojus Depeipas pasiteiravo:

- Eldredai, ar tu gerai jautiesi?

- Kas šiais laikais galėtų pasigirti, kad gerai jaučiasi? - atšovė Džonas ir vėl nutilo. Už jo nugaros girgždėjo tebeveikiantys Citgo siurbliai.

Po kurio laiko senis truputį išsitiesė, atstatė pečius.

- Vaikiščiai narvelyje. Liepiau Lengilui ir Eiveriui paleisti aukštyn dvi kulkas, jei kas atsitiktų, bet iki šiol negirdėjau jokių šūvių.

- Mes taip pat ničnieko negirdėjome, Eldredai, - energingai patikino Depeipas.

Džonas piktai susiraukė.

- Ko kito tikėjaisi, kai aplinkui toks triukšmas? Mulkis!

Depeipas prikando lūpą, pasilenkęs ėmė krapštyti atsisegusią kairiąją balnakilpę.

- Ar jus kas nors matė? - paklausė senis. - Ryte, kai išsiuntėte Raimerį su Torinu į laukymę? Ar jus galėjo kas pastebėti?

Reinoldsas pakratė galvą.

- Darbas atliktas švariai.

Džonas linktelėjo, tarsi ši tema jo daugiau nedomintų, po to atsisuko į naftos lauką ir aprūdijusius gręžimo bokštus.

- Galbūt žmonės sako tiesą, - burbtelėjo jis sau po nosimi. - Galbūt Protėviai *tikrai* buvo nelabieji. - Senis vėl nužvelgė savo bendražygius. - Ką gi, dabar *mes* esame šėtonai, ar ne, Klėjau?

- Kaip pasakysi, Eldredai.

- Sakau, ką galvoju. Mes *esame* šėtonai, ir, vardan visų dievų, privalome atitinkamai elgtis. Kaip dėl Kvinto ir kitų vyrų? - jis pakreipė galvą į medžiais apaugusį šlaitą.

- Tebesėdi pasaloje, laukia tavo įsakymų, - atsiliepė Reinoldsas.

- Tegul keliauja namo. - Džonas pervėrė Klėjų niauriu žvilgsniu. - Labai norėčiau rytoj pačirškinti fakelu to nuokrušos Diborno pėdas. Jei ne Lengilas, būčiau jį nudobęs "K juostoje". Tą sumautą šiknių.

Sulig kiekvienu žodžiu senio veidas vis labiau niaukėsi, tarytum užtemdytas storu audros debesų sluoksniu. Pasitaisęs balnakilpę Depeipas nervingai dėbtelėjo į Reinoldsą. Tas nesureagavo. Kokia prasmė? Jei Eldredas pakvaiš (o Klėjui ne sykį teko regėti, kaip vadeiva praranda pusiausvyrą), jiems nepavyks išvengti žūties.

- Eldredai, mums dar liko daug darbų.

Reinoldsas kalbėjo tyliai, bet jo balsas privertė sukrusti Džoną, kuris pakabino savo skrybėlę ant balno gugos, tarytum šis būtų kabliukas, ir nejučia perbraukė pirštais plaukus.

- Teisingai... darbų liko su kaupu. Tegul Kvinto žmonės atsiveda jaučius ir nugabena paskutines dvi pilnas cisternas prie Pakaruoklių uolos. Krovinį saugos jis pats ir dar keturi vyrai. Visi kiti gali drožti namo.

Reinoldso nuomone, Džonas pakankamai atlėgo, kad būtų galima jam užduoti svarbesnius klausimus.

- Kada pasirodys likusieji Latigo kareiviai?

- Kareiviai? - senis prunkštelėjo. - Kur gi ne! Latigo *berniukai* atjos prie uolos vidurnaktį, dideliam kojotų ir laukinių šunų džiaugsmui mosikuodami vėliavėlėmis. Jie lydės cisternas, todėl į kelią turėtų pajudėti dešimtą ryto, bet guldau galvą, jog tie suskiai prabimbinės apylinkėse kiaurą dieną. Gerai bent tiek, kad mums neprireiks jų pagalbos. Mes viską kontroliuojame. Dabar šuoliuokite pas Kvintą, išaiškinkite, ką jo žmonės turės daryti, ir kuo skubiau grįžkite atgal.

Džonas pažiūrėjo į kalvas, iškilusias šiaurės vakarų pusėje.

- Mums liko dar vienas nebaigtas reikalas. Anksčiau pradėję, greičiau baigsime, vyručiai. Aš nekantrauju sulaukti momento, kai galėsiu nusipurtyti sumauto Medžiso dulkes nuo skrybėlės ir batų. Mane jau pykina nuo vietinio klimato.

9

Keturiasdešimtmetė Tereza Marija Doloresa O'Šaiven, apkūni, simpatiška, keturių vaikų motina, linksmuolio *vaquero* Piterio žmona, prekiaudavo žemutinėje turgavietėje kilimėliais ir audiniais. Pas Terezą O'Šaiven užsakymai plaukdavo net iš "Jūros pakrantės", todėl jos šeima gyveno viskuo apsirūpinusi. Piteris plušėjo rančoje, tačiau kitoje realybėje O'Šaivenų klanas būtų priklausęs viduriniajam sluoksniui. Vyriausi du vaikai jau buvo užaugę ir išvykę iš feodo. Metų Pabaigoje trečiasis sūnus vylėsi susituokti su savo mylimąja. Ir tik jauniausios atžalos manymu, mama protarpiais elgdavosi keistai;

visgi net ir ji nenutuokė, jog Tereza svyruoja ant beprotystės prarajos pakraščio.

Netrukus, pagalvojo Rėja, godžiai spoksodama į rutulį, *netrukus prasidės. Bet pirmiausia ji turi atsikratyti savo mergše.*

Pjūties išvakarėse vaikai neidavo į mokyklą, mugės palapinės atsidarydavo tiktai kelioms valandoms per dieną, todėl Tereza paprašė dukters nunešti kaimynei pyragą. Tiesa, Rėja negirdėjo, apie ką jos kalba, užtat matė, kaip užmaudama megztą kepurėlę ant dukters pakaušio moteris kažką ilgai aiškina. Matyt kaimynė gyveno ganėtinai toli: Terezai Marijai Doloresai O'Šaiven reikėjo laiko. Dideliame name netrūko kampų, kuriuos būtina švariai išvalyti.

Ragana sukikeno; juoką pakeitė duslus kosulys. Į prietemą nulindęs Smirdalius pakėlė snukį ir įsistebeilijo į šeimininkę. Nors ir neprimindamas skeleto, kaip Rėja, katinas atrodė kur kas liesesnis nei anksčiau.

Išlydėta į prieangį su pyragu užantyje mergaitė stabtelėjo ir, prieš užsitrenkiant durims, spėjo apdovanoti motiną susirūpinusiu žvilgsniu.

- Nagi! - sukvarkė Rėja. - Tavęs laukia kampai! Klaupkis, moterie, ir imkis darbo!

Tereza žengė prie lango. Įsitikinusi, kad duktė uždarė vartelius ir nužingsniavo Pagrindine gatve, ji grįžo į virtuvę. Šalia stalo sustojo, užsisvajojusiomis akimis žvelgdama į tuštumą.

- Netempk gumos! - sugriežė dantimis ragana. Ji daugiau nematė apšnerkštos lūšnos, nejautė nuo kūno trenkiančio gaižaus dvoko. Visa savo esybe nugrimzdo į Burtininko Vaivorykštės dalelę, atsidūrė šalia Terezos O'Šaiven, kurios namelio kampai buvo švariausi visame Medžise. Gal ir visame Viduriniajame pasaulyje.

- Paskubėk, moterie! - sustūgo Rėja - Griebkis ruošos!

Tarytum išgirdusi raginimą Tereza atsegė chalato sagas, nusirengė ir tvarkingai padėjo rūbus ant kėdės. Pasikėlusi švarių apatinių padurkas žengė prie sienų kampo ir atsiklaupė ant keturių.

- Nagi, mano širdele! - kvatodama ir kosėdama Rėja išspjovė skreplių gniužulą. - Parodyk, ką sugebi, šliundra!

Tereza O'Šaiven ištempė kaklą, iškišo liežuvį, pradėjo laižyti kampą, savo išvaizda panėšėdama į Smirdalių, lakantį pieną. Ragana supliaukšėjo delnu per kelį, spigiai ūkčiodama, iš juoko paraudonavusi. O taip, jai patiko stebėti Terezą, kuri ištisas valandas šliaužiojo keturpėsčia iškėlusi aukštyn storą pasturgalį, lyžčiodama namo kampus,

turbūt melsdama kažkokio idiotiško dievo - tikrai ne žmogaus Jėzaus - atleidimo už velniai žino kokias nuodėmes. Kartais, į liežuvį įstrigus pašinui, ji atsistodavo, kad išspjautų į kriauklę kraują. Iki šiol nuojauta, kuždanti apie grįžtančius šeimos narius, dar nė sykio nebuvo apgavusi, ir moteris visada spėdavo apsirengti, tačiau Rėja numanė, kad anksčiau ar vėliau, kai manija galutinai apsuks Terezos galvą, šeimyniškiai užklups ją, maklinėjančią keturiom po kambarius. Gal net šiandieną, jei mažoji mergaitė atbėgs namo norėdama gauti vieną kitą monetą kišenpinigių. Kiek bus juoko, kai ji pamatys pusnuogę motiną, įnirtingai dorojančią liežuviu visus nešvarumus! Kaip Rėja geidė išvysti tokį vaizdelį. Kaip jai magėjo...

Staiga Tereza O'Šaiven išnyko. Kartu su kotedžo kambariu. Viskas pradingo, išgaravo rožinės šviesos migloje. Kristalas nuvylė ją pirmą kartą per daugelį savaičių.

Rėja sugriebė jį savo gembėtais ilganagiais pirštais ir stipriai pakratė.

- Kas darosi su tavimi, šėtono išpera? *Kas darosi?*

Stiklinis rutulys buvo sunkus, o raganos jėgos - pastebimai išsekusios. Smarkiai papurtytas jis užsimojo išslysti iš rankų. Drebėdama Rėja prispaudė kristalą prie savo nukarusių krūtų.

- Ne, ne, branguti, - sukrankė ji. - Nušvisk tada, kai pats panorėsi. Rėja truputį susinervino, bet dabar atgavo savitvardą. Ji nenorėjo tavęs *išmesti*, garbės žodis...

Užsikirtusi ragana pakreipė galvą ir įtempė klausą. Atjoja žirgai. Sprendžiant iš kanopų garso, trys raiteliai. Jie atslinko paslapčia, kai Rėjos dėmesį buvo prikaustę visai kiti dalykai.

Berniukai? Prakeikti pienburniai?

Ragana vėl priglaudė kristalą prie krūtinės, išvertusi akis, liežuviu drėkindama lūpas. Pro plonas rankas skverbėsi rožinis spindesys, apšviesdamas tamsius gležnus kaulus.

- Rėja! Rėja iš Kioso kalvos!

Ne, ne berniukai.

- Išeik ir atnešk tai, ką mes davėme tau pasaugoti!

Daug blogiau.

- Farsonas nori susigrąžinti savo nuosavybę! Mes privalome ją atsiimti!

Ne vaikiščiai, o didieji karstų medžiotojai.

- Niekada, senas susmirdęs šmiki, - suurzgė ji. - Tu niekada

neatgausi kristalo. - Šaudydama akimis į pakampes, krūpčiodama, susivėlusi ji priminė ligotą, grobuonių puolamą kojotą.

Ragana nuleido akis ir nevalingai sužvigo. Užgeso netgi rožinis švytėjimas. Rutulys tapo juodas kaip kaukolės akiduobė.

10

Iš trobesio išsiveržė klyksmas.

Išpūtęs akis Depeipas atsisuko į Džoną. Jo oda pašiurpo. Šaižus garsas neturėjo nieko bendro su žmogišku balsu.

- Rėja! - vėl sušuko Džonas. - Atnešk man rutulį! Aš nežadu tuščiai švaistyti laiko žaidimams!

Atsilapojus lūšnos durims, Reinoldsas ir Depeipas griebėsi už pistoletų rankenų. Į prieangį išlindo sena kriošena, prisimerkusi, apakinta skaisčios saulės, tarsi būtybė, visą savo gyvenimą praleidusi oloje. Ji laikė mylimiausią Džono Farsono žaisliuką iškėlusi aukštai virš galvos. Kieme riogsojo užtektinai akmens luitų, į kuriuos ji galėjo nušveisti magišką kristalą. Net jei ragana nepataikytų, stiklas vis vien suskeldėtų atsitrenkęs į žemę.

Džonas suprato, kad įvykiai gali susiklostyti nepalankia kryptimi - kai kuriems žmonėms tiesiog neįmanoma grasinti. Jis sutelkė visą dėmesį į Aljanso pasiuntinukus (argi ne ironiška, kad juos pavyko taip lengvai sudoroti?) ir nė neįsivaizdavo, jog su šia užduoties dalimi kils nenumatytų problemų. Kimba Raimeris, pasiūlęs Rėją Merlino Vaivorykštės sergėtojos vaidmeniui, jau išlydėtas į dausas, todėl visos kaltės jam niekaip nesuversi.

Tą pačią akimirką, kai senis pagalvojo, kad jie iki kaklo nugrimzdo į vakarinių kraštų mėšlą, Depeipas atlaužė revolverio gaiduką, tarsi užsimanęs dar labiau viską sugadinti.

- Paslėpk ginklą, idiote! - suurzgė jis.

- Tik pažiūrėk į ją! - kone sudejavo Depeipas. - *Pažiūrėk* į ją, Eldredai!

Džonas regėjimu nesiskundė. Padaras su juoda suknele, vaikščiojantis skeletas, buvo apsivyniojęs aplink kaklą pūvančios gyvatės dvėselieną. Ant senės pakaušio styrojo vos keli plaukeliai - visi kiti paprasčiausiai iškrito. Skruostuose ir kaktoje žiojėjo opos, o kairiajame burnos krašte raudonavo žymė, panaši į voro įkandimą. Matyt skorbutas, pamanė Džonas, tačiau nekvaršino sau galvos spėlionėmis. Jam labiausiai rūpėjo stiklinis rutulys, gniaužiamas merdėjančios raganos naguose.

11

Skaisti saulė taip spigino, kad Rėja nepastebėjo į save nukreiptų pistoletų. Kai akyse prašviesėjo, Depeipas jau buvo paslėpęs šaudyklę. Ji nužvelgė priešais išsirikiavusius vyrus - akiniuotį raudonplaukį, tipelį su apsiaustu, žilaplaukį Džoną - ir dusliai sukrenkštė neva nusijuokdama. Negi ji išties jų bijojo, tų galingųjų karstų medžiotojų? Greičiausiai. Bet kodėl? Juk tai vyrai, paprasti vyrai, iš kurių ji tyčiojosi visą savo gyvenimą. Na, žinoma, jie neabejojo turį savo rankose valdžią. Viduriniajame pasaulyje niekas nekaltindavo kitų, esą tie užmiršo savo *motinos* veidą. Ir vis dėlto vyriškos giminė atstovai - tikri žiopliai, kuriems liūdna daina išspaudžia ašarą, nuogų krūtų vaizdas aptemdo protą, o įsitikinimas savo stiprybe ir išmintimi tiktai pagelbėja moteriai jais manipuliuoti.

Magiškame kristale juoduojanti tamsa, kad ir kaip Rėja jos nekentė, padėjo senei atsikratyti nereikalingų minčių.

- Džonai! - suriko ji. - Eldredai Džonai!

- Aš čia, senoji motina, - atsakė jis. - Ilgų dienų ir malonių naktų.

- Užtenka seilionių, tam nėra laiko. - Ji žengė keturis žingsnius ir sustojo, vis dar iškėlusi virš galvos kristalą. Pažvelgė į akmens luitą, dunksantį tarp piktžolių, vėl dirstelėjo į Džoną. Šis suprato nebylią užuominą.

- Ko nori? - paklausė senis.

- Rutulys pajuodavo. Anksčiau visada švytėjo rožine spalva, net jei nieko įdomaus nerodydavo. Tačiau pasigirdus tavo balsui, jis iš karto aptemo. Kristalas atsisako sugrįžti pas tave.

- Tai ne mano reikalas, aš privalau įvykdyti įsakymą, - švelniai ir taikingai pastebėjo Džonas. Beveik tokiu pačiu tonu, kaip gulėdamas lovoje su Korala. - Pamąstyk minutėlę, ir tu suprasi mano padėtį. Jo nori Farsonas. Kas aš toks, kad priešinčiaus žmogui, kuris taps galingiausiu visame Viduriniajame pasaulyje, kai kitais metais patekės Demono mėnulis? Jei grįšiu tuščiomis rankomis ir pasakysiu, esą Rėja iš Kioso kalvos nesutiko atiduoti kristalo, man nušnios nuo pečių galvą.

- Jei grįši tuščiomis rankomis ir pasakysi, kad aš sudaužiau rutulį į tavo šlykščią fizionomiją, taip pat galėsi atsisveikinti su gyvybe, - atšovė Rėja. Iš arti aiškiai buvo matyti, kokia ji ligota. Virš retų plaukų kuokštelių grėsmingai drebėjo prakeiktas kristalas. Aišku kaip dieną, kad ragana neįstengs jo ilgai išlaikyti. Po minutės kitos įvyks trage-

dija. Džonas pajuto, kaip nuo kaktos nuvarvėjo šalto prakaito lašai.

- Teisingai, senoji motina. Žinant, jog man vis vien tektų mirti, aš mielai parodyčiau Farsonui savo problemų priežastis. Tai yra, tave, brangute.

Ji dar sykį sukvarkė, šiuo garsu pakeisdama įprastą juoką, ir linktelėjo.

- Šiaip ar taip, Farsonui manęs reikia. Rutulys surado savo šeimininkę. Štai, kodėl jis aptemo, nuskambėjus tavo balsui.

Džonas paklausė savęs, kiek kitų nelaimėlių tikėjo, kad kristalas buvo skirtas tik jiems. Senis užsimanė nusivalyti prakaitą, kol šis nepradėjo graužti akių, tačiau nedrįso patraukti rankų nuo balno gugos. Nesiryžo pažvelgti į Reinoldsą ir Depeipą. Tegalėjo viltis, kad jie nesiims iniciatyvos. Tiek fizinė, tiek psichinė jos būklė balansavo ant peilio ašmenų; menkiausias judesys, ir ji nugarmės į bedugnę.

- Sakai, surado savo šeimininkę? - Džonas nusprendė, jog dar ne viskas prarasta. Jei pasiseks. Beje, išeitis turėtų tenkinti ir raganą. - Ką gi mums daryti?

- Pasiimk mane su savimi. - Senės veidą iškreipė godulio grimasa; dabar ji priminė čiaudėti besiruošiantį lavoną. *Dėkui dievams, ji nesuvokia, kad stovi ant mirties slenksčio*, dingtelėjo Džonui. - Nugabenk mane pas Farsoną kartu su rutuliu. Niekas neįstengs su mumis susiremti, nes aš perduosiu jam viską, ką parodys magiškas kristalas. Pasiimk mane su savimi!

- Tebūnie, kaip nori. - Būtent tokios baigties Džonas ir tikėjosi. - Bet aš negaliu iš anksto pasakyti, ką nutars Farsonas. Tu supranti?

- Aha.

- Gerai. Dabar atiduok man rutulį. Vėliau leisiu tau jį pasilaikyti, bet visų pirma privalau patikrinti, ar jis neįskilęs.

Senė lėtai nuleido rankas. Džonas lengviau atsikvėpė, nepaisant to, kad abejojo, ar ji sugebės išlaikyti kristalą glėbyje. Rėjai priartėjus, didysis karstų medžiotojas vos sutramdė norą ištaškyti jos smegenis po savo žirgo kanopomis.

Jis palinko balne, ragana pakėlė gudrias akis ir suokalbiškai mirktelėjo.

- Žinau, kokios mintys verda tavo galvoje, Džonai. Tu mąstai: "Aš sugriebsiu rutulį, ir išsitraukęs ginklą paleisiu į ją kulką. Viskas stos į savo vietas", - ar tiesą sakau? Padarytum didelę klaidą. Nužudyk mane, ir kristalas niekuomet nenušvis Farsonui. Gal kažkam kitam, vieną dieną, bet tik ne jam. Kaip manai, ar ilgam išliksi gyvas, jeigu neveiks jo žaisliukas?

Džonas jau buvo apsvarstęs tokį variantą.

- Mes sudarėme sandėrį, senoji motina. Tu keliausi į vakarus drauge su rutuliu... nebent pakeliui amžiams užmerktum akis. Nepyk, kad taip šneku, tačiau tavo išvaizda nekokia.

Ji sukrizeno.

- Aš jaučiuosi geriau nei atrodau. Prabėgs dar daug metų, kol subyrės mano senas laikrodis.

Esu tikras, tu klysti, senoji motina, pagalvojo Džonas, bet nepratarė nė žodžio. Tiesiog ištiesė rankas.

Kurį laiką ji dvejojo. Teisingai, jiedu susitarė, tačiau ragana negalėjo atplėšti pirštų nuo stiklinio paviršiaus. Jos akyse atsispindėjo godulys, tarsi mėnulio šviesa, besiskverbianti pro rūką.

Tylėdamas jis kantriai lūkuriavo, kol ragana susitaikys su neišvengiama tikrove. Jeigu Rėja atgniauš nagus, tuomet jie dar turi galimybę išsigelbėti. Jei ne... visiems, besibūriuojantiems piktžolėmis apaugusiame kiemelyje, teks kulniuoti ten, kur laukymėje baigiasi kelias.

Su širdgėla atsidususi Rėja įgrūdo kristalą į Džono rankas. Kai tik jo delnai palietė stiklą, šio gelmėse ėmė pulsuoti rožinis švytėjimas. Didžiojo karstų medžiotojo pakaušį pervėrė aštraus skausmo dūris, geidulingai sustandėjo penis.

Kažkur tolumoje trakštelėjo Reinoldso ir Depeipo atlaužiami revolverių gaidukai.

- Paslėpkite ginklus, - įsakė Džonas.

- Bet... - suglumo Reinoldsas.

- Jie manė, jog tu apgausi Rėją, - suprunkštė senė. - Gerai, kad trijulei vadovauji tu, Džonai. Galbūt žinai šį tą daugiau negu tavo bendrai.

O taip, jis, pavyzdžiui, žinojo, kokį pavojų kelia glotnus stiklinis rutulys, kuris panorėjęs galėjo akimoju apkerėti savo auką. Po mėnesio jis niekuo nesiskirtų nuo raganos: taptų kaulų vyniotiniu, nusėtu opomis, į nieką nekreipiančiu dėmesio, išskyrus magišką kristalą.

- *Paslėpkite ginklus!* - užriaumojo Džonas.

Susižvalgę Reinoldas ir Depeipas įkišo pistoletus į dėklus.

- Šitas daikčiukas lindėjo krepšyje. Atnešk jį.

- Žinoma, - piktdžiugiškai išsišiepė Rėja. - Tačiau krepšys nesutrukdys kristalui patekti ten, kur jis nori. Apsirinki, jei galvoji kitaip. - Raganai pažiūrėjus į kitus du karstų medžiotojus, jos akys sustingo ties Reinoldsu. - Mano pašiūrėje atrasi vežimą ir porelę pilkų ožių. -

Džonas pastebėjo, kad Rėjos žvilgsnis nenumaldomai krypo į rutulį... kaip ir *jo* prakeiktos akys.

- Tu neturi teisės man įsakinėti, - pareiškė Reinoldsas.

- Užtat *aš* turiu, - įsiterpė Džonas, kuris spoksojo į magišką kristalą geisdamas pamatyti rožinės gyvybės kibirkštį ir tuo pačiu klaikiai jos bijodamas. Šviesa neužsižiebė. Stiklas išliko šaltas ir tamsus. Jis atsisuko į Reinoldsą. - Surask vežimą.

12

Reinoldsas išgirdo musių zirzimą dar prieš praverdamas klibančias daržinės duris ir suprato, kad Rėjos ožiai seniai išleido kvapą. Jie drybsojo negyvi savo garduose, užvertę kanopas, pabalusiomis nuo vikšrų akiduobėmis. Nepakeliamas tvaikas bylojo, kad ragana paskutinį kartą šėrė ir girdė gyvulius maždaug prieš savaitę.

Senę pernelyg masino kristalo rodomi vaizdai, pamanė jis. *Ir kurių galų toji kriošena užsikabino ant kaklo nugaišusią gyvatę?*

- Verčiau nežinoti, - sumurmėjo Reinoldsas pridengdamas nosį skarele. Šiuo metu jis tenorėjo vieno dalyko: kuo skubiau iš čia išsinešdinti.

Didysis karstų medžiotojas nesunkiai aptiko juodą vežimą, išmargintą paslaptingais geltonais simboliais, savo išvaizda panašų į sanitarinį furgoną arba į katafalką. Nustvėręs rankenas pasistengė kuo greičiau ištraukti jį iš daržinės. Likusią užduoties dalį tegul atlieka Depeipas. Įkinkęs savo žirgą į smirdančius ratus galės tempti senę... kur? Velniai žino. O gal Eldredas?

Rėja išlindo iš lūšnos nešina krepšiu, kuriame karstarankiai pristatė jai kristalą, sustojo ir pakreipė galvą laukdama atsakymo į Reinoldso klausimą.

Truputį pasvarstęs Džonas pratarė:

- Iš pradžių josime į "Jūros pakrantę". Taip, geresnės vietos jai ir tam stikliniam žaisliukui nesurasime. Ten neužsibūsime ilgai. Rytoj jau trauksime į vakarus.

- Dar niekada nesilankiau "Jūros pakrantėje". - Rėja vėl sukruto. Kai priartėjo prie Džono žirgo, kuris nervingai sumindžikavo, atrišo krepšį. Padvejojęs sekundę žilaplaukis senis įmurkdė į jį magišką kristalą. Prigludęs prie dugno, šis suteikė maišui lašo formą.

Rėja gudriai šyptelėjo.

- Jei susitiktume su Torinu, gerojo žmogaus žaisliukas galėtų parodyti jam labai įdomių dalykėlių.

- Jei pamatysi merą, - prabilo Džonas nušokdamas nuo balno ir padėdamas Depeipui įkinkyti žirgą į juodą vežimą, - vadinasi, tavo siela ir kūnas jau bus išsiskyrę.

Ragana trumpam susiraukė, paskui vėl pademonstravo sutrūnijusių dantų liekanas.

- Kiek suprantu, mūsų meras patyrė nelaimingą atsitikimą.

- Galbūt, - sutiko Džonas.

Ji sukikeno, netrukus prapliupo kvatoti. Nenutilo netgi tada, kai išdardėjo iš kiemo savo juodosiose, simboliais išdažytose vežėčiose, tarsi Tamsiųjų žemių karalienė ant savo sosto.

VIII skyrius
PELENAI

1

Panika nesunku užsikrėsti, ypač tokiose situacijose, kai tvyro visiška sumaištis. Pirmuoju akmenėliu, sukėlusiu nuošliaužų griūtį, tapo Migelis, senasis *mozo*. Jis stovėjo "Jūros pakrantės" kiemo viduryje spausdamas prie savęs šluotą, neviltį spinduliuojančiomis akimis dairydamasis į aplinkui zujančius raitelius. Siuzena su siaubu pastebėjo, kad Migelis, paprastai pedantiškai besirūpinantis savo išvaizda, vilkėjo išvirkščią pončą. Jo skruostus išterliojo ašarų dryžiai. Kol senis sukinėjosi mėgindamas pasisveikinti su prajojančiais raiteliais, ji prisiminė kitados regėtą berniūkštį, kuris vos nepakliuvo po arklių kanopomis. Paskutiniu momentu vaiką už pakarpos sugriebė jo tėvas. O kas išgelbės Migelį?

Siuzena žengė į priekį, ir jau kitą akimirką pro ją prašuoliavo *vaquero*, raitas ant didžiulio, akis išvertusio eržilo. Šis pralėkė taip arti, kad merginos šoną palietė balnakilpė, o dilbį nutvilkė gyvulio uodega. Ji netgi sukrizeno. Taip jaudinosi dėl Migelio, kad pati užmiršo atsargumą. Nors mirk iš juoko!

Nusiraminusi ji pažiūrėjo į abi puses ir vėl nudrožė pirmyn. Netoli tenuėjo, nes iš už namo kampo išniro furgonas, riedantis tokiu greičiu, kad posūkį įveikė ant dviejų ratų. Siuzena nematė, ką jis veža, nes kroviniai buvo uždengti brezentu, tačiau išvydo, kaip Migelis, tebegniauždamas rankoje šluotą, nupėdino link furgono. Mergina vėl pagalvojo apie vaiką, kurio vos nesutraiškė arkliai, ir perspėdama suriko. Paskutinę akimirką senis susigūžė, o vežimas prašvilpė pro šalį ir dingo už arkos.

Migelis išmetė ant žemės šluotkotį, delnais užsidengė veidą, suklupo, garsiu verksmingu balsu įniko melstis. Žvelgiant į jį, nebyliai sukrutėjo Siuzenos lūpos. Netrukus mergina nukūrė į arklidę, visiškai užmiršusi, kad reikėtų laikytis arčiau namo sienų. Ji užsikrėtė liga, kuria iki vidurdienio susirgs dauguma Hambrio gyventojų. Pabalnoti Piloną sekėsi gana lengvai (bet kurią kitą dieną žaviai panelei pultų padėti mažiausiai trys jauni arklininkai), tačiau išjojus pro vartus pranyko bet koks sugebėjimas blaiviai mąstyti.

Todėl nieko keisto, kad, Pilonui šuoliuojant pro besimeldžiantį Migelį, ji neatkreipė nė menkiausio dėmesio į senį, lygiai taip pat, kaip ir kiti raiteliai.

2

Siuzena lėkė Pagrindine gatve, batų kulnais baksnodama galingam žirgui į šonus, kol tas beveik pradėjo skristi. Mintys, klausimai, galimi veiksmų planai... visa tai išgaravo iš galvos. Lyg pro miglą ji regėjo žmones, knibždančius gatvėje, pasitraukiančius Pilonui iš kelio. Sąmonėje teišliko aidu skambantis jo vardas - *Rolandas, Rolandas, Rolandas!* Viltys ir svajonės žlugo. Kapinėse suburtas mažasis jų *ka-tetas* buvo negailestingai išardytas: trys jo nariai tūno už grotų ir lūkuriuoja mirties valandos (su sąlyga, kad jie dar *gyvi*), ketvirtasis narys blaškosi paklaikęs iš siaubo lyg paukštis, netyčia užklydęs į daržinę.

Jei panika būtų toliau laikiusi Siuzeną savo geležiniuose gniaužtuose, įvykiai tikriausiai būtų pakrypę kitokia vaga. Įveikusi centrinę Hambrio dalį, mergina nusigavo į priešingą miestelio pusę ir nejučia pasuko link namo, kuriame daug metų gyveno su tėvu ir teta. Toji dama atidžiai sekė kiekvieną kelyje pasirodantį raitelį.

Siuzenai priartėjus prie pastato, durys plačiai atsilapojo. Į lauką iššoko Kordelija, aklinai įsimuturiavusi į juodą suknelę, žvygaudama iš siaubo, o gal kvatodama. Mergina įžiūrėjo tetos kontūrus pro panikos miglą... bet ne todėl, kad ją atpažino.

- *Rėja!* - suriko ji įnirtingai patraukdama vadžias. Pilonas atsistojo piestu ir vos nenuvirto ant šono suknežindamas savo šeimininkę. Laimė, žirgas sugebėjo išlaikyti pusiausvyrą, rausdamas užpakalinėmis kojomis žemę, priekines iškėlęs į dangų, griausmingai žvengdamas. Siuzena instinktyviai apkabino jo sprandą, idant nenudribtų nuo balno.

Kordelija Delgado, dėvinti savo gražiausią juodą suknelę, plaukų

kuodą paslėpusi po tinkleliu, regis, nė kiek nesibaimino kanopų, mataruojančių ore už dviejų pėdų nuo jos nosies. Pirštine aptrauktoje rankoje moteris laikė medinę dėžutę.

Siuzena pavėluotai suvokė reginti ne Rėją. Visgi jos klaidą įmanoma pateisinti. Teta Korda nebuvo tokia liesa, kaip ragana (dar ne), be to, rengėsi kur kas tvarkingiau (tik neaišku, kurių galų ji užsimovė tas purvinas pirštines), tačiau jųdviejų panašumą nulėmė paklaikęs žvilgsnis.

- Malonu tave matyti, panele Gražuolėle, - pasisveikino Kordelija girgždančiu linksmu balsu, nuo kurio suvirpėjo Siuzenos širdis. Tada atliko reveransą viena ranka kilstelėdama suknelės pakraštį. - Kur išsiruošei tokią puikią rudens dieną? Kur taip skubi? Tikrai ne į savo mylimųjų glėbį, nes vienas jų negyvas, o kitas tupi kalėjime.

Teta Korda vėl nusijuokė, parodydama savo didžiulius baltus dantis. Kone arkliškus dantis. Saulės šviesoje nuožmiai blykčiojo jo akys.

Ji kuoktelėjo, pagalvojo Siuzena. *Vargšė senutė.*

- Ar *tu* paprašei Diborno nudėti merą? - Kordelija apėjo Piloną iš šono nenuleisdama nuo merginos sustiklėjusių akių. - Aišku, kad tu! O taip! Gal net padavei tam berniūkščiui peilį, prieš tai nulaižiusi ašmenis, kad jam nusišypsotų laimė. Jūs abu į tai įsivėlę, ar ne? Bent jau pripažink, kad miegi su juo. Aš žinau tiesą. Mačiau, kokiu žvilgsniu nelemtas pienburnis varstė tave tą dieną, kai sėdėjai prie lango, ir kokias veršio akis tu nutaisei.

- Nori tiesos? Prašau. Mes esame meilužiai. O Metų Pabaigoje tapsime vyru ir žmona, - atrėžė Siuzena.

Kordelija iškėlė ranką su purvina pirštine, pamojavo žydram dangui tarytum sveikindamasi su dievais. Triumfuojančiai suriko tuo pat metu springdama iš juoko.

- Ji svajoja apie *vestuves*! Ohoho! Turbūt gersite prie altoriaus aukos kraują, prisiekdami amžiną meilę? Kokia tu nedora! Aš tuojau apsiašarosiu! - užuot pravirkusi ji vėl prapliupo kvatoti. Užvertė galvą ir linksmai sustūgo melsvoms dausoms.

- Mes neplanavome žmogžudystės. - Mintyse Siuzena nubrėžė ribą tarp žudynių “Jūros pakrantėje” ir spąstų, į kuriuos jie tikėjosi įvilioti Farsono kareivius. - Ir jis *nieko* nenudėjo. Spėju, jog purvinus nagus čia prikišo tavo draugužis Džonas.

Kordelija įkišo ranką į dėžutę, ir Siuzena pagaliau suprato, kodėl tetos pirštinės suodinos: ji rausėsi viryklėje.

- *Šiais pelenais aš tave prakeikiu!* - merginos ranką ir koją apgaubė pilkas debesėlis. - *Prakeikiu jus abu! Keliaukite į tamsą! Ir būkite ten laimingi, jūs, nedorėliai! Žudikai! Klastūnai! Paleistuviai! Prasmekite skradžiai žemę!*

Sulig kiekvienu šūksniu Kordelija Delgado sviesdavo pelenų saują. Sulig kiekvienu šūksniu Siuzena vis labiau jautė, kaip sugrįžta skaidrios mintys. Ji laikėsi ramiai, leido tetai save koneveikti. Netgi pasistengė sutramdyti Piloną, kai šis, nepatenkintas juodu lietumi, pabandė atšokti į šoną. Aplinkui susispietę žiūrovai įdėmiai stebėjo senovinį išsižadėjimo ritualą (tarp jų spraudėsi ir Šimis, išplėtęs akis, virpindamas pasmakrę), tačiau Siuzena nieko nematė. Sugrįžus gebėjimui mąstyti, ji žinojo, ką privalanti daryti, ir už prašviesėjusią sąmonę matyt turėjo kaip nors atsidėkoti Kordelijai.

- Aš tau atleidžiu, teta, - tarė ji.

Beveik tuščia dėžutė su pelenais išsprūdo iš moters rankų, tarytum Siuzena būtų trenkusi jai antausį.

- Ką? - sušnibždėjo Kordelija. - Ką tu pasakei?

- Atleidžiu už tai, ką tu padarei savo broliui, mano tėvui. Už tai, į ką buvai įsivėlusi. - Siuzena brūkštelėjo delnu per koją, pasilenkė ir, tetai nespėjus atsitraukti, ištepliojo pelenais jos skruostą. Ant odos likęs dryžis priminė platų tamsų randą. - Tau irgi palieku dėmę. Gali nusiplauti veidą, jei norėsi, bet ji vis vien liks širdyje. - Po pauzės pridūrė. - Manau, kad kaltės jausmas jau seniai degina tavo krūtinę.

- Kur tu vyksti? - teta Korda įniko su pirštine trinti suodžių žymę. Kai pabandė sugriebti Pilono vadžias, užkliuvo už numestos dėžutės, ir vos neišsitiesė ant žemės. Stvėrusi Kordeliją už pečių, Siuzena padėjo jai išsaugoti pusiausvyrą. Moteris krūptelėjo ir atšlijo, tarsi jai būtų įkandusi gyvatė. - Tik ne pas jį! Nedrįsk joti pas jį, kvaila ožka!

Siuzena paragino žirgą judėti.

- Ne tavo reikalas, teta. Tarp mūsų viskas baigta. Patarčiau įsiminti mano žodžius: mudu susituoksime Metų Pabaigoje. O mūsų pirmagimis jau pradėtas.

- Jūs susituoksite rytojaus vakarą, jei dabar keliausi pas jį! Susijungsite dūmuose, apsikeisite žiedais ugnyje, atgulsite pelenuose! *Atgulsite pelenuose, ar girdi mane?*

Teta svyravo link Siuzenos, bet ši neturėjo jokio noro klausytis beprotės vapaliojimo. Šviesusis paros metas ilgai netrunka. Žinoma, jei paskubės, ji spės atlikti visus būtinus reikalus.

- Sudie, - tarė mergina ir nušuoliavo palydima tetos riksmo: *Pelenuose, ar girdi mane?*

3

Jodama Didžiuoju Traktu Siuzena išvydo artėjančius raitelius ir pasuko į šalikelę. Dabar ne pats geriausias momentas susitikti akis į akį su keliauninkais, pamanė ji užvesdama Piloną už senos daržinės, glostydama žirgo sprandą, ramindama jį švelniais žodeliais.

Raiteliai judėjo iš lėto, ir tik tada, kai jie susilygino su pašiūre, mergina suprato, kodėl arkliai tursena vilkdami koją už kojos. Įkandin vyrų bildėjo juodas, magiškais simboliais išpaišytas vežimas, kuriame kėpsojo Rėja, spaudžianti glėbyje krepšį. Ji tapo dar kraupesnė negu tą naktį, kai Siuzena lankėsi pas raganą, idant ši patvirtintų jos nekaltybę. Tuo metu, šviečiant Bučinių mėnuliui, ji bent panėšėjo į moterį. Dabar vežime siūbavo ne žmogiška būtybė, o piktžaizdėmis nusėtas trolis. Rėją lydėjo didieji karstų medžiotojai.

- Į "Jūros pakrantę"! - sukriokė padaras. - Visu greičiu! Šią naktį aš miegosiu Torino lovoje! Apmyšiu šilkines jo paklodes! Paskubėkite!

Depeipas, kurio žirgas buvo įkinkytas į vežėčias, atsisuko, su baime ir pasibjaurėjimu nudelbęs raganą pareiškė:

- Užsičiaupk.

Vietoj atsakymo vyrukas sulaukė naujo juoko pliūpsnio. Rėja lingavo į šonus gniaušdama krepšį, rodydama ilganagiu smiliumi į Depeipą. Vien nuo jos išvaizdos sulinko Siuzenos keliai. Mergina vėl pajuto atsėlinančią paniką, tarytum juodą kliuksintį skystį, kuris su mielu noru paskandintų jos smegenis.

Ji sukaupė visas valios jėgas, kad suvaldytų siaubą, neketindama pavirsti žioplu paukščiu, atsitiktinai įkalintu daržinėje, besitrankančiu į sienas ir visiškai nepastebinčiu pradarytų langų.

Vežimui išnykus už artimiausios kalvos ir po savęs palikus dulkių kamuolius, ji tebegirdėjo beprotišką Rėjos kvatojimą.

4

Pirmą valandą dienos Siuzena jau buvo nusigavusi iki trobesio, riogsančio Prastažolės ruože. Kurį laiką ji tiesiog sėdėjo raita ant Pilono ir nenuleido akių nuo medinių pasvirusių sienų. Negi jiedu su Rolandu mylėjosi čia ir kūrė planus vos prieš dvidešimt keturias valandas? Sunku patikėti. Visgi nušokus nuo balno ir užsukus vidun, Siuzenos abejonės išsisklaidė, kadangi mergina pastebėjo ant išklibusio stalo padėtą pintinę, kurioje ji buvo atnešusi šaltus užkandžius.

Staiga ji prisiminė, jog neturėjo burnoje nė kruopelės nuo praėjusios dienos, kai vakarieniavo su Hartu Torinu. Tiesą sakant, tuo metu neką teužkando, nes nuo mero žvilgsnio, geidulingai glostančio jos kūną, gerklėje strigo kąsniai. Ką gi, senis priėjo liepto galą. Daugiau nereikės pėdinti "Jūros pakrantės" koridoriais ir spėlioti, pro kurias duris jis iššoks tarsi džinas iš butelio. Nereikės baimintis, kad Torinas puls ją grabinėti ir trinti į sėdmenis savo sukietėjusį strypą.

Pelenai, pagalvojo ji. *Aplinkui vien pelenai. Tačiau mūsų dalia ne tokia, Rolandai. Prisiekiu tau, brangusis.*

Nepaisant išgąsčio ir įtampos, kuri užplūdo, jai besistengiant sukurpti tolimesnių veiksmų planą - būtina tiksliai žinoti kiekvieną smulkmeną, kaip balnojant žirgą, - sveikas šešiolikmetės organizmas reikalavo maisto. Užteko vieno žvilgsnio į pintinę, kad įnirtingai sugurgėtų pilvas.

Siuzena atvožė dangtį, pamatė skruzdeles ant šaltos jautienos, nupurtė jas ir godžiai surijo sumuštinius, nesibaidydama netgi šiek tiek sužiedėjusios duonos. Be to, pintinėje aptiko pusę ąsočio saldaus sidro ir gabalą pyrago.

Ji viską sudorojo, paskui nudrožė į šiaurinį lūšnos galą ir išsvaidė ten sukrautus kailius. Po jais gulėjo Rolando revolveriai, suvynioti į švelnią odą.

Įvykiams susiklosčius ne taip, kaip mes tikimės, tu privalai ateiti čia ir paimti mano ginklus. Nugabensi juos į vakarus, į Gileadą. Surasi mano tėvą.

Nuoširdžiai nustebusi Siuzena paklausė savęs, ar Rolandas iš tiesų manė, kad ji bėgs į Gileadą su kūdikiu įsčiose, kol jis su savo draugais klyks Pjūties laužo liepsnose.

Mergina ištraukė iš dėklo vieną pistoletą. Prisireikė vos kelių sekundžių, kad ji suprastų, kaip atšauti būgną. Įsitikinusi, kad ginklas užtaisytas, Siuzena patikrino kitą revolverį. Tada išėjo laukan, užkišo juos po suvyniotu, prie balno pririštu apklotu, šoko ant žirgo ir nujojo rytų kryptimi. Bet ne į miestą. Visų pirma teks aplankyti vieną vietą.

5

Maždaug antrą valandą dienos po Hambrį išplito žinia, kad miesto rotušėje į gyventojus ruošiasi kreiptis Frenas Lengilas. Niekas nežinojo, kas pirmasis paskleidė šias naujienas (pernelyg konkrečias, kad jas būtų galima palaikyti gandais), ir niekam tai nerūpėjo: žmonės paprasčiausiai perduodavo informaciją kaimynams.

Trečią dienos rotušės salėje nebuvo įmanoma rasti laisvos vietos, dar pora šimtų čionykščių stovėjo lauke, iš trečių lūpų klausydamiesi Lengilo žodžių. Korala Torin, kuri pirmoji pranešė "Klajūnų pastogės" lankytojams apie būsimą Lengilo pasirodymą, nedalyvavo susirinkime. Ji žinojo, apie ką kalbės senasis rančeris, negana to, pati parėmė Džoną, tvirtinusį, kad šnekėti reikia trumpai ir aiškiai. Dienos metu neverta kelti sąmyšio; Pjūties šventės vakarą, artėjant saulės laidai, vietiniai susiburs į minią ir išsirinks vadeivas. Beje, minia visada išsirenka teisingai.

Lengilas atsistojo prieš žmones laikydamas rankoje skrybėlę, liemenę padabinęs sidabriniu amuletu. Išrėžė trumpą, griežtą ir įtikinamą kalbą. Dauguma miestelėnų pažinojo jį visą savo gyvenimą, todėl neabejojo nė vienu pasakytu žodžiu.

Hartą Toriną ir Kimbą Raimerį nužudė Dibornas, Hitas bei Stokvortas, paskelbė Lengilas. Nusikaltimą padėjo išaiškinti ant mero kelių paliktas daiktinis įrodymas - paukščio kaukolė.

Salėje nuvilnijo murmesys. Didesnė dalis klausytojų buvo matę kaukolę, užmautą ant Ketberto balno gugos arba pakibusią ant jo kaklo. Tuo metu visi juokėsi iš jo pokštų. Dabar paaiškėjo, kad vaikigalis paprasčiausiai tyčiojosi iš aplinkinių. Susirinkusiųjų veidai apniuko.

Peilis, perrėžęs kancleriui gerklę, priklausė Dibornui, tęsė Lengilas. Trys jaunuoliai suimti anksti ryte, besiruošiantys sprukti iš Medžiso. Nusikaltimo motyvai dar neaiškūs; jiems veikiausiai rūpėjo žirgai. Jei tai tiesa, tuomet galima teigti, kad vaikinai dirbo Džonui Farsonui, kuris gerai sumoka už arklius, maža to, atsilygina grynais. Kitaip tariant, trijulė išdavė gimtąjį kraštą, tapo Aljanso priešais.

Senojo rančerio nurodymu, vyriausiajam Brajano Hukio sūnui Rufui teko įsitaisyti trečiojoje eilėje. Dabar, kaip ir buvo sutarta, Rufas Hukis riktelėjo:

- Ar jie prisipažino, ką padarę?

- Taip, - linktelėjo Lengilas. - Ne tik prisipažino, bet ir didžiavosi savo poelgiu.

Šnabždesiai virto pasipiktinimo šūksniais, kurie nusirito laukan tarsi banga, perduodami iš lūpų į lūpas: jie žudė prisidengdami nakties skraiste ir tuo didžiavosi.

Veidai suakmenėjo. Delnai instinktyviai susigniaužė į kumščius.

- Dibornas suprato, jog Džonas su savo draugais atskleidė jo užmačias ir papasakojo apie tai Raimeriui. Jie užmušė kanclerį nutil-

dydami jį visiems laikams, paskui pribaigė merą manydami, kad šis galėjo išgirsti iš Raimerio apie jų juodus darbus.

Kažkokios kvailystės, nepatenkintas aiškino Lengilas, tačiau Džonas linktelėjo ir nusišypsojo. *Gryna teisybė,* sutiko jis, *kvailystės. Neverta dėl to sukti galvos.*

Lengilas pasiruošė atsakinėti į klausimus, bet vietoj jų, išgirdo tiktai šnabždesius ir amuletų skambčiojimą.

Vaikinai pasodinti į kalėjimą. Nors Lengilas neužsiminė, kas jų laukia, niekam neparūpo tai sužinoti. Jis pasakė, jog dėl tragedijos atšaukiamos kai kurios rytdienos linksmybės - žaidimai, jodinėjimai, kalakutų lenktynės, moliūgų raižymo varžybos, mįslių turnyras ir šokiai. Kiti svarbesni renginiai įvyks numatytu laiku: galvijų ir naminių paukščių konkursai, arklių paroda, avių kirpėjų rungtynės, arklininkų susitikimai, gyvulių aukcionai. Kai patekės mėnulis, užsiliepsnos šventinis laužas, nuo neatmenamų laikų vainikuojantis Pjūties mugę. Jis nedegtų tik tuo atveju, jei užslinktų pasaulio pabaiga.

- Laužas pleškės kartu su kaliausėmis, - tarė Eldredas Džonas senajam račeriui. - Tai viskas, ką tau *reikia* pasakyti.

Dabar Lengilas matė, kad jis neklydo. Susirinkusių žmonių veiduose atsispindėjo ne tik ryžtas susidoroti su nusikaltėliais, bet ir nuožmus troškimas sugrįžti į praeitį, atgaivinti senovinius ritualus, kuriuos tepriminė raudonrankės šiaudinės baidyklės. Juk neveltui užgimė priesakas: *dek ugnyje.* Paskutinį sykį šios apeigos buvo rengiamos prieš daugelį kartų (suprantama, retsykiais senųjų tradicijų puoselėtojai slapta susitikdavo kalnuose arba kitose nuošaliose vietose), tačiau pasaulis pasislinko, ir ritualai galėjo įgyti naują prasmę.

Šnekėk trumpai, perspėjo Džonas. Nuostabus patarimas. Taikos metais toks žmogus, kaip žilaplaukis karstų medžiotojas, Lengilui būtų ne prie širdies, užtat sunkiais laikais jis galėjo neblogai pasitarnauti.

- Telaimina jus dievai. - Baigdamas rančeris sukryžiavo rankas ir pirštų galiukais palietė savo pečius. - Telaimina jus dievai.

- Ilgų dieną ir ramių naktų, - automatiškai atsiliepė balsų choras. Po akimirkos visi atsistojo ir išėjo iš salės, kad grįžtų prie darbų, kuriais miestelėnai dažniausiai užsiima prieš Pjūties šventę. Lengilas žinojo, jog nemažai jų patrauks į "Klajūnų pastogę" arba "Įlankos" viešbutį. Jis pakėlė ranką ir nusišluostė kaktą. Rančeriui nepatiko vieši pasisakymai, ypač šiandieninis, tačiau jis nusprendė, kad gerai atliko savo vaidmenį. Tiesiog puikiai atliko.

6

Žmonės skirstėsi tylėdami. Dauguma, kaip ir numatė Lengilas, pasuko į smukles. Kelias vedė pro kalėjimą, bet retas kuris pažvelgė į grotuotus langus. Tuščiame prieangyje ant supamojo šerifo Eiverio krėslo tysojo stora raudonrankė kaliausė. Pro atlapotas duris plūdo šviežias saulėtos popietės oras. Berniūkščiai sėdėjo kamerose, be jokių abejonių, bet šerifas nesiteikė paskirti jiems sargybinių.

Jei vyrai, žingsniuojantys pakalnėn į "Pastogę" arba "Įlanką", būtų nutarę įsibrauti į nuovadą ir sudoroti Rolandą kartu su jo draugais, jie nebūtų sutikę jokio pasipriešinimo. Tačiau nutykę, panarinę galvas miestelėnai paprasčiausiai kulniavo ten, kur jų laukė viskis. Šį vakarą jie nepuls keršyti.

Užtat rytoj...

7

Visai netoli "K juostos" prieš Siuzenos akis atsivėręs vaizdas privertė ją įtempti vadžias. Iš nuostabos mergina išsižiojo ir negalėjo susičiaupti. Už trijų mylių į rytus tuzinas kaubojų varė didžiausią arklių kaimenę, kokią tik jai teko regėti: maždaug keturis šimtus gyvulių. Šie paklusniai risnojo ten, kur juos ginė *vaqueros.*

Turbūt mano, kad grįžta į gardus žiemoti, dingtelėjo Siuzenai.

Tačiau jie lėkė ne į rančas, įsikūrusias ant Skardžio keteros. Milžiniška kaimenė lyg debesies šešėlis, plaukiantis virš pievos, traukė link Pakaruoklių uolos.

Siuzena tikėjo kiekvienu Rolando žodžiu, bet dabar ji savo akimis pamatė tai, ką galėjo tiesiogiai susieti su tėvo žūtimi.

Žirgus.

- Šunsnukiai, - sumurmėjo ji. - Arkliavagiai šunsnukiai.

Daugiau nieko nelaukdama mergina nujojo į sudegusią ranča. Pilonui iš dešinės nenumaldomai ilgėjo šešėlis. Dienos šviesoje padangėse vaiduokliškai žvilgėjo Demono mėnulis.

8

Siuzena būgštavo, kad "K juostoje" Džonas galėjo būti palikęs sargybinius (nors nelabai suvokė, kam to reikia), tačiau jos baimės pasirodė esančios be pagrindo. Po gaisro čia niekas nesilankė penkerius ar šešerius metus, kol atvyko jaunuoliai iš Vidinio pasaulio. Nūnai ranča taip pat buvo tuščia. Vis dėlto ji pastebėjo rytinio susirėmi-

mo ženklus; kai užsuko į baraką, iš karto pamatė atplėštas lentas. Pasisavinęs Aleno ir Ketberto revolverius Džonas nesivargino užkalti slėptuvės.

Ji priėjo prie skylės grindyse, atsiklaupė ant vieno kelio, dirstelėjo vidun. Nieko. Šiaip ar taip, Siuzena netikėjo, kad aptiks tai, ko ieškojo, tokioje mažoje duobėje.

Apsisukusi mergina nužvelgė tris gultus. Kuris iš jų priklausė Rolandui? Išsiaiškinti įmanoma labai lengvai - atsakymą pakuždėtų uoslė, ji puikiai prisiminė mylimojo plaukų ir odos kvapą, - bet dabar nėra laiko sentimentams. Teks darbuotis sparčiai bei ryžtingai, nesigręžiojant į praeitį.

Pelenai, iš sąmonės gelmių išniro tetos Kordos šnabždesys. Siuzena nekantriai papurtė galvą tarytum mėgindama nuginti šalin nekenčiamą balsą ir išspūdino pro duris.

Nei prie barako, nei už lauko tualeto ji nieko nerado. Apėjusi virtuvės pašiūrę mergina su palengvėjimu atsiduso: į sieną rėmėsi dvi statinaitės, kurias paskutinį sykį ji matė prigludusias prie Užsispyrėlio šonų.

Mintys apie mulą pažadino prisiminimus apie Šimį, suaugusio vyro ūgio vaikiną žvelgusį į ją vaikiškomis viltingomis akimis. *Ar galėtum padovanoti man* fin de ano *bučinį?*

Šimis, kurio gyvybę išgelbėjo ponas "Arturas Hitas". Šimis, kuris rizikavo užsitraukti raganos įniršį atiduodamas Ketbertui laiškelį, skirtą jos tetai. Šimis, kuris atitempė į "K juostą" statinaites. Užmaskuodami jas, vaikinai išpurvino medinius šonus suodžiais. Nieko nuostabaus, kad ji sutepliojo marškinių rankoves atšaudama dangčius. Vėl tie prakeikti pelenai. Viduje gulėjo petardos: milžiniškos, dydžiu sulig kumščiu, ir mažosios, pramintos damos piršteliais.

Siuzena sugrūdo jas į kišenes. Kai tos išsipūtė, likusią dalį nusinešė rankose. Viską perdėjo į balnakrepšius ir pažvelgė į dangų. Trys valandos trisdešimt minučių. Į Hambrį norėjosi grįžti sutemus, vadinasi, reikės lukteléti dar vieną valandėlę. Galima šiek tiek atsipalaiduoti.

Nužingsniavusi į baraką mergina lengvai surado Rolando gultą. Atsiklaupė šalia jo lyg vaikas, besimeldžiantis prieš miegą, priglaudė veidą prie pagalvės ir giliai įkvėpė.

- Rolandai, - sukuždėjo ji, - kaip aš tave myliu. Kaip aš tave myliu, brangusis.

Mergina atsigulė ant lovos ir nukreipusi akis į langą stebėjo, kaip blėsta dienos šviesa. Kartą pakėlė rankas, apžiūrėjo suodžiais iš-

terliotus pirštus. Pagalvojo, ar nevertėtų nueiti prie vandens siurblio ir juos nusiplauti. Nuvijo šią mintį šalin. Tegul delnai lieka purvini. Jie - *ka-tetas*, vienas iš daugelio, atkakliai siekiantys tikslo, semiantys jėgų iš meilės jūros.

Tegul išbarstyti pelenai pabando stoti jiems skersai kelio.

9

Mano Siuzė turi trūkumų, bet ji visada pasirodo laiku, sakydavo Patas Delgado. *Toji mergaitė tiesiog gąsdinančiai punktuali.*

Tai pasitvirtino ir Pjūties mugė išvakarėse. Ji aplenkė savo namus ir nusigavo iki "Klajūnų pastogės", praėjus dešimčiai minučių po to, kai saulė pasislėpė už kalvų, o Hambrį užliejo rausvai violetinė prieblanda.

Žinant, kad rytoj turėtų prasidėti šventė, Pagrindinė gatvė atrodė neįtikėtinai tuščia; kažkur pradingo muzikantai, groję Žaliojoje Širdyje visą savaitę; retsykiais sutraškėdavo fejerverkai, tačiau aplinkui nezujo kvatojantys, rėkiantys vaikai; degė vos keli iš daugelio spalvotų popierinių žibintų.

Nuo kiekvieno, šešėliuose skendinčio prieangio į Siuzeną spoksojo šiaudinės baidyklės. Boluojančios jų akys kėlė šiurpą.

Pakito netgi "Pastogėje" tvyranti atmosfera. Prie smuklės stulpų nestigo pririštų žirgų (dar daugiau gyvulių trypčiojo šalia krautuvėlės, kitoje gatvės pusėje), iš visų langų tvoskė ryški šviesa - užeiga priminė gigantišką laivą, plaukiantį tamsos jūroje, - tačiau nesigirdėjo įprastų girtų šūksnių bei klykavimų, palydimų suklerusio Šebo pianino garsų.

Ji be vargo įsivaizdavo, kas dedasi viduje: nemažiau kaip šimtinė vyrų paprasčiausiai stovi aplinkui barą ir geria. Nekalba, nesijuokia, nemėto kauliukų "Šėtono alėja", reaguodami į rezultatus džiaugsmingais riksmais ir sielvartingomis dejonėmis. Nežnaibo kekšių pasturgalių, neprašo jų Pjūties bučinių, nesivelia į ginčus, kurie dažniausiai baigiasi peštynėmis. Tiesiog maukia viskį, būdami vos už trijų šimtų jardų nuo kalėjimo, kur užrakintas jos mylimasis su savo draugais. Šį vakarą vyrai daugiau nieko neveiks, tiktai gers. Jeigu jai pasiseks... jeigu ji išdrįs...

Siuzenai vedant Piloną link smuklės durų, nuo sienos atsiskyrė šešėlis. Ji įsitempė, tačiau oranžinėje mėnulio šviesoje sušmėžavo Šimio veidas. Mergina atsipalaidavo, netgi tyliai nusijuokė. Berniukas

priklauso jų *ka-tetui*. Ar reikia stebėtis, kad jis pats tai žino?

- Siuzena, - sumurmėjo Šimis spausdamas prie krūtinės savo *sombrero*, - aš tavęs laukiau.

- Kodėl?

- Žinojau, kad tu ateisi. - Jis žvilgtelėjo per petį į "Pastogę", juodą gremėzdišką pastatą, skleidžiantį akinančią šviesą visomis pasaulio kryptimis. - Mes išvaduosime Arturą ir jo bičiulius?

- Tikiuosi.

- Mes privalome tai padaryti. Tie žmonės užeigoje nieko nešneka, bet man viskas aišku ir be žodžių. Aš žinau, Siuzena, Pato dukra. *Aš žinau.*

Ji nė kiek tuo neabejojo.

- Ar Korala viduje?

Šimis pakratė galvą.

- Išjojo į mero dvarą. Prieš tai pasakė Stenliui, jog padės šarvoti kūnus, kurie bus laidojami poryt. Tik aš nemanau, kad ji dalyvaus laidotuvėse. Greičiausiai išvyks kartu su didžiaisiais karstų medžiotojais. - Vaikinukas pakėlė ranką, nutrynė nuo skruostų ašaras.

- Tavo mulas, Šimi...

- Jau pabalnotas. Užmoviau jam ilgą apynasrį.

Ji išsižiojo.

- Kaip tu sužinojai...

- Paprasčiausiai pajutau, ką turiu daryti. Lygiai taip pat supratau, jog tu pasirodysi čia. - Jis gūžtelėjo ir pamojo ranka. - Užsispyrėlis už kampo. Pririšau jį prie vandens siurblio.

- Gerai. - Pasiraususi balnakrepšyje ji iškrapštė mažąsias petardas. - Štai. Paimk. Degtukų turėsi?

- Aha. - Tylėdamas Šimis susikišo petardas į kišenę. Siuzena, kuri niekada gyvenime nebuvo peržengusi "Klajūnų pastogės" slenksčio, privalėjo užduoti jam dar vieną klausimą.

- Šimi, kur jie deda savo apsiaustus, skrybėles ir pončus, kai užeina į salę? Juk viršutinius drabužius nusivelka, tiesa? Kiek žinau, alkoholis kaitina.

- O taip. Numeta juos ant ilgo stalo šalia durų. Kai kurie vėliau susipeša negalėdami atsirinkti savo rūbų.

Ji linktelėjo įnirtingai svarstydama, kaip pasinaudoti suteikta informacija. Šimis stovėjo priešais glamžydamas *sombrero* atvartus. Jis mokėjo vykdyti nurodymus, tačiau pats nepajėgė sugalvoti nieko rimto. Galų gale Siuzena pakėlė galvą.

- Šimi, jei man padėsi, tau teks sprukti iš Hambrio... iš Medžiso... iš Išorinės Arkos. Tu keliausi su mumis. Ar supranti, ką sakau?

Rodos, suprato, nes berniuko veidas akimoju pragiedrėjo.

- Taip, Siuzena! Keliausiu su tavimi, Vilu Dibornu, Ričardu Stokvortu ir savo geriausiu draugu ponu Arturu Hitu. Į Vidinį pasaulį! Mes pamatysime nuostabius rūmus, statulas, moteris, dėvinčias gražias sukneles, panašias į pasakų princeses, ir...

- Jei planas neišdegs, mus nužudys.

Jo šypsena pranyko, tačiau akys išliko sausos.

- Taip, nužudys, žinoma.

- Tu vis vien padėsi?

- Užsispyrėlis pabalnotas, - pakartojo jis.

Siuzena nusprendė, kad atsakymas ganėtinai aiškus. Ji suspaudė Šimio ranką, laikančią *sombrero* su apšiurusiais bryliais, pasilenkė nepaleisdama balno gugos ir pakštelėjo berniukui į skruostą. Jis išsišiepė.

- Mes stengsimės iš visų jėgų, ar ne? - paklausė mergina.

- Aha, Siuzena, Pato dukra. Stengsimės iš visų jėgų pagelbėti savo bičiuliams. Savo geriausiems draugams.

- Taip. Dabar paklausyk, Šimi. Labai įdėmiai.

Vaikinukas sukluso.

10

Po dvidešimties minučių, kol oranžinis išsipūtęs mėnulis pamažu kilo virš miesto pastatų, tarytum nėščia moteris, besiropščianti į statų šlaitą, Kalvos gatve link šerifo nuovados nupėdino *vaquero*, tempiantis iš paskos mulą. Šią gatvės dalį gaubė aklina tamsa. Aplink Žaliąją Širdį žybčiojo švieselės, tačiau parkas (kuriame Pjūties šventės išvakarėse triukšmaudavo daugybė lankytojų, nutviekstų ryškių žibintų) buvo beveik tuščias. Veikė tiktai kelios, būrėjams priklausančios palapinės. Šį vakarą jie niekam nežadėjo šviesios ateities, tačiau trokštančių sužinoti ateitį visuomet atsirasdavo. Žmogaus prigimties neįmanoma pakeisti.

Vaquero vilkėjo storą platų pončą - jei šis kaubojus turėtų moterišką krūtinę, ji liktų nepastebėta. Ant galvos pakreipta, prakaitu permirkusi *sombrero* visiškai paslėpė veidą. Iš po nukarusių atvartų sklido balsas, niūniuojantis "Vėjavaikę meilę".

Ant nediduko mulo balno, riogsojo stambus ryšulys - tikriausiai drabužiai, nors tamsoje būtų sunku juos įžiūrėti. Po mulo sprandu ka-

daravo gana keistas ir juokingas amuletas: dvi *sombreros* bei viena kaubojiška skrybėlė.

Priartėjęs prie šerifo nuovados, *vaquero* nustojo dainuoti. Jei ne blausi šviesėlė, žvilganti pro vieną langą, galėjai pagalvoti, jog pastate nieko nėra. Prieangyje, supamajame krėsle kiurksojo juokinga kaliausė su Herko Eiverio liemene, ant kurios puikavosi alavinė žvaigždutė. Aplinkui nė vieno sargybinio. Jokių ženklų, kad už grotų tūno trys, visame Medžise labiausiai nekenčiami jaunuoliai. Įsiklausęs *vaquero* išgirdo gitaros stygų skambčiojimą.

Melodiją užgožė fejerverkų traškesys. Žmogus atsigręžė ir įžiūrėjo prieblandoje savo bendrininką. Tas pamojavo ranka. *Vaquero* sulinksėjo ir atsakė tuo pačiu. Tada pririšo mulą prie turėklų... kitados, vieną vasaros dieną, čia mindžikavo Rolando ir jo draugų žirgai, laukdami savo šeimininkų, kurie nuėjo prisistatyti miestelio šerifui.

11

Durys atsidarė tuo metu (niekas nesivargino jų užrakinti), kai Deivas Holis gal kokį tūkstantąjį kartą bandė pritaikyti akordus "Šunsnukio kapitono Milso" dainai. Prie stalo sėdėjo šerifas Herkas Eiveris, atsilošęs į kėdės atramą, sunėręs rankas ant pilvo. Kambaryje mirgėjo blankūs oranžinio žibinto atšvaitai.

- Jei tęsite savo pratybas šerifo pavaduotojau Deivai, mirties bausmės vykdymą galėsite užmiršti. - Atsistojęs kameroje Ketbertas Olgudas apsivijo rankomis grotas. - Mes patys nusižudysime. Kiekvienas turi teisę į savigyną.

- Užsičiaupk, kirmine, - suurzgė Eiveris. Pusiau snausdamas, virškindamas sočius pietus, šerifas svajojo, kaip papasakos savo broliui ir jo simpatiškai žmonelei apie šią didvyrišką dieną. Šnekės kukliai, bet neužmirš paminėti, kad jis atliko lemtingą vaidmenį. Jei ne jis, tie trys *ladrones**...

- Maldauju, liaukitės, - paprašė Ketbertas Deivo. - Prisipažinsiu, kad nužudžiau patį Arturą Eldą, jei tik nustosite dainuoti

Į kairę nuo Berto įsitaisęs Alenas sukryžiavo ant lovos kojas. Rolandas gulėjo pakišęs rankas po galva, spoksodamas į lubas. Tą pačią akimirką, kai sugirgždėjo durys, jis atsisėdo. Tarytum būtų sulaukęs signalo.

- Turbūt atėjo Bridžeris, - tarstelėjo Deivas, su džiaugsmu patraukdamas į šalį gitarą. Budėjimas įgriso jam iki gyvo kaulo. Bet la-

*Ladrones (isp.) - vagys, plėšikai.

biausiai nervino Hito juokeliai. Kaip jis sugeba pokštauti žinodamas, ką rytoj vakare teks patirti!

- Veikiau vienas iš *jų*, - paprieštaravo šerifas Eiveris turėdamas omenyje didžiuosius karstų medžiotojus.

Jie abu apsiriko. Per slenkstį įslinko *vaquero*, vilkintis akivaizdžiai per didelį pončą (šio pakraščiai braukė grindis, atvykėliui uždarant duris), virš akių užsimaukšlinęs skrybėlę. Herko Eiverio nuomone, vyrukas panėšėjo į šiaudinę kaubojaus kaliausę.

- Ei, žmogau! - riktelėjo jis išsišiepdamas... matyt kažkas nusprendė pajuokauti, o Herkas Eiveris turėjo humoro jausmą. - Sveikutis! Kokie vėjai...

Viena nepažįstamojo ranka slypėjo po skvernu. Kai išlindo laukan, visi pamatė, kad ji laiko revolverį, kurį trys kaliniai iš karto atpažino. Eiveriui vėpsant į vamzdį, jo šypsena po truputį išblėso. Ant stalo užkeltos kojos nusileido žemyn.

- Nesikarščiuok, bičiuli, - lėtai pratarė jis. - Pasikalbėkime.

- Nukabink nuo sienos raktus ir atšauk kameras, - gergždžiančiu, dirbtinai žemu balsu įsakė *vaquero*. Lauke supokšėjo petardos (vienintelis Rolandas atkreipė į tai dėmesį).

- Aš negaliu, - atsakė Eiveris koja atidarydamas apatinį stalčių, kur gulėjo ryte palikti pistoletai. - Abejoju, ar tavo pliauškynė užtaisyta, ir nemanau, jog tu...

Nepažįstamasis nusitaikė ginklu į stalą ir atlaužė gaiduką. Nugriaudėjo kurtinantis šūvis, tačiau Rolandas vylėsi, kad miestelėnai palaikys šį garsą petardos sprogimu. Ne itin mažos petardos, bet ir ne pačios didžiausios.

Šaunuolė mergaitė, pagalvojo jis. *Tik būk apdairi. Vardan visų dievų, Siuze, neprarask budrumo.*

Trys jaunuoliai sustojo prie kamerų grotų, išplėtę akis, tvirtai sukandę dantis.

Kulka pataikė į atverčiamą šerifo stalo dangtį ir nuskėlė jo kampą. Eiveris išgąstingai sustūgo, atšokęs apvirto su visa kėde. Kildama aukštyn jo koja patraukė su savimi stalčių, iš kurio vidaus ant grindų nusirideno trys senovinės muškietos.

- Siuzena, atsargiai! - sušuko Ketbertas ir tuojau pat pridūrė: - Ne, Deivai!

Likus kelioms sekundėms iki gyvenimo pabaigos, Deivo Holio veiksmus įtakojo ne baimė prieš didžiuosius karstų medžiotojus, o pareigos jausmas. Vyrukas tikėjosi tapti Medžiso šerifu po Eiverio atsi-

statydinimo (savo žmonai Džudei neretai kartodavo, kad būtų kur kas geresnis tvarkos sergėtojas nei tas riebalų kalnas). Deivas visiškai užmiršo, kad jaunuolių kaltė kėlė jam rimtų abejonių. Dabar galvoje kirbėjo vienintelė mintis - nevalia leisti pašaliniam žmogui išvesti iš kameros kalinius.

Šerifo padėjėjas puolė kaubojų, ketindamas išplėšti jam iš nagų revolverį. Ir nušauti jį, jei tik prisireiks.

12

Apstulbusi Siuzena nenuleido akių nuo rūkstančio Eiverio stalo - stebėtina, kiek žalos gali padaryti menkutis piršto krýptelėjimas! - kai iš sąstingio ją pažadino desperatiškas Ketberto riksmas.

Mergina susigūžė prie sienos, išvengdama Deivo gniaužtų, ir beveik nesąmoningai paspaudė gaiduką. Driokstelėjo dar vienas šūvis, nubloškęs šalin Deivą Holį, vos porą metelių už ją vyresnį vaikiną. Jo krūtinę, tarp dviejų žvaigždės smaigalių, prakiurdė rusenanti skylė. Akys išsprogo, tarsi jis negalėtų patikėti tuo, kas įvyko. Rankoje pakibo juodas šilkinis monoklio kaspinas. Viena koja užkliuvo už gitaros, ir ši nudardėjo ant žemės, išspausdama garsus, kurie savo melodingumu niekuo nesiskyrė nuo jo brazdinamų akordų.

- Deivai, - sukuždėjo ji, - ach, Deivai, atleisk. Ką aš padariau?

Bandydamas atsikelti šerifo padėjėjas sudribo veidu į grindis. Maža skylutė krūtinėje virto juoda kiauryme, žiojinčia nugaroje, plūstančia krauju, su apsvilusiais kraštais... tarytum Siuzena būtų persmeigusi jį įkaitusiu iki raudonumo žarstekliu, užuot paleidusi kulką. Pastarasis žudymo būdas lyg ir turėtų būti gailestingesnis, labiau civilizuotas, tačiau žvelgiant į traukulių tampomą kūną, galima ir suabejoti tokiais teiginiais.

- Deivai, - šnabždėjo mergina. - Deivai, aš...

- *Siuzena, atsargiai!* - užstaugė Rolandas.

Eiveris. Keturpėsčias atšliaužęs iki Siuzenos, šerifas čiupo ją už blauzdų. Iš po kojų pranykus tvirtam pagrindui, ji tvojosi ant sėdimosios (net dantys subarškėjo) ir susidūrė su išvirtusiomis rūpužės akimis, rauplėta fizionomija, pajuto česnakų dvoką, trenkiantį iš jo burnos.

- O dievai, juk tai *mergiotė*! - sušnypštė jis tiesdamas ranką. Siuzena vėl paspaudė revolverio gaiduką, apdegindama savo pončą ir pramušdama lubose skylę. Apačion nubyrėjo tinkas. Mėsingi Eiverio pirštai kietai sugniaužė merginos gerklę. Kažkur tolumoje šaukė Rolandas.

Jai teliko viena galimybė išsigelbėti.

Jei tik liko.

Vienos užteks, Siu, galvoje pasigirdo tėvo balsas. *Vienos ir tereikia, brangute.*

Atlaužusi pistoleto gaiduką ji įrėmė vamzdį į karantį šerifo Herko Eiverio pagurklį ir paleido kulką.

Į visas puses ištiško kraujas, susimaišęs su smegenų bei kaulų atplaišomis.

13

Ant Siuzenos kelių užvirto Eiverio galva, sunki ir drėgna nelyginant šviežios mėsos pjausnys. Jos veidą nutvilkė karštis. Iš apačios kilo geltoni liepsnų liežuvėliai.

- Ant stalo! - rėkė Rolandas iš visų jėgų trankydamas kameros grotas. - Vandens ąsotis ant stalo! Greičiau, dėl savo tėvo!

Ji nurideno Eiverį, atsistojo ir su degančiu ponču nusvyravo link stalo. Pajutusi apanglėjusios medžiagos smarvę, sąmonės gelmėje ji pagyrė save dėl to, kad neužmiršo susirišti plaukus į kuodą.

Beveik pilname ąsotyje teliūskavo ne vanduo. Siuzena užuodė saldžiarūgštį grafos kvapą. Skubiai užsipylė ant savęs skystį, ir liepsnos šnypšdamos užgeso. Ji nusimetė pončą kartu su *sombrero*, vėl pažiūrėjo į Deivą, su kuriuo neatmenamais laikais netgi bučiavosi už Hukio daržinės.

- Siuzena! - nuskambėjo griežtas, primygtinis Rolando balsas. - Raktus! Negaišk laiko!

Mergina čiupo raktų žiedą nuo vinies, įkaltos į sieną. Žengė prie Rolando kameros, prakišo jį pro grotas. Ore pakibo parako dūmų, susvilusios vilnos, kraujo tvaikas. Sulig kiekvienu įkvėpimu jos skrandį sutraukdavo mėšlungis.

Rolandas atsirinko reikiamą raktą, įgrūdo jį į spyną iš kitos grotų pusės. Po akimirkos išsivadavęs į laisvę trumpam apglėbė ašarojančią Siuzeną. Dar po keliolikos sekundžių išleido Aleną ir Ketbertą.

- Tu angelas! - Alenas tvirtai ją apkabino.

- Tik ne aš. - Siuzena prapliupo raudoti. Ji kyštelėjo revolverį Rolandui į glėbį apsisprendusi daugiau nesiliesti prie to atgrasaus ginklo. - Mudu su Deivu žaisdavome vaikystėje. Jis niekada netampė manęs už kasos, nebuvo mušeika. Ir užaugo geru žmogumi. *Aš* atėmiau iš Deivo gyvybę. Kas praneš apie tai jo žmonai?

Rolandas prispaudė ją prie savo krūtinės.

- Tu atlikai savo pareigą. Arba jis, arba mes. Juk pati supranti.

Ji linktelėjo.

- Man negaila Eiverio, bet Deivas...

- Eime, - paragino Rolandas. - Kas nors galėjo atskirti šūvius nuo petardų. Ar jas sprogdino Šimis?

Ji vėl sulinksėjo galva.

- Atnešiau jums drabužių. Skrybėles ir pončus.

Pribėgusi prie durų, Siuzena atvėrė jas, apsidairė ir pranyko tirštėjančioje prieblandoje.

Ketbertas uždengė šerifo padėjėjo veidą su apdegusiu ponču.

- Nepasisekė tau, vyruti. Atsidūrei netinkamoje vietoje, netinkamu metu. Tu buvai ne toks jau blogas.

Mergina sugrįžo laikydama rūbų ryšulį. Tuo tarpu Šimis ėmėsi kitos užduoties. Jam nė nereikėjo priminti. Jei vaikinukui išties trūksta protelio, pagalvojo Siuzena, tuomet jai teko pažinoti žmonių, kurie savo smegenų vingiais gerokai nusileidžia penktajam jų *ka-teto* nariui.

- Iš kur tai gavai? - paklausė Alenas.

- Iš "Klajūnų pastogės". Šį darbą atliko Šimis. - Ji ištiesė skrybėles. - Nagi, paskubėkime.

Rolandas, Ketbertas ir Alenas apsivilko pončus. Užsimaukšlinę virš akių *sombreros* jie niekuo nesiskyrė nuo kitų feodo kaubojų.

- Kur mes keliausime? - pasiteiravo Alenas, visiems išėjus laukan. Tamsoje nesimatė nė gyvos dvasios. Šūviai nepritraukė pašalinių žmonių dėmesio.

- Iš pradžių į Hukio arklidę, - atsakė Siuzena. - Ten stovi jūsų žirgai.

Visi keturi sparčiai nužingsniavo gatve. Šimis jau buvo nusivedęs mulą atgal į "Pastogę". Siuzenos širdis garsiai tvaksėjo, ant kaktos ištryško prakaitas, tačiau viduje išsikerojo šaltukas. Nepaisant gerų norų, ji tapo žmogžude, peržengė tam tikrą ribą ir atgal negalės sugrįžti. Padarė tai dėl Rolando, dėl savo meilės, žinojo, kad susitepė krauju rankas neturėdama kitos išeities, bet kažkodėl ši mintis jos neguodė.

Keliaukite į tamsą! Ir būkite ten laimingi, jūs, nedorėliai! Žudikai! Klastūnai! Paleistuviai! Prasmekite skradžiai žemę! Šiais pelenais aš tave prakeikiu!

Siuzena spūstelėjo Rolando delną, jaunuolis atsakė tuo pačiu. Mergina pažvelgė į Demono mėnulį, piktdžiugišką rausvai sidabrinę fizionomiją, ir aiškiai suprato, kad paleisdama kulką į vargšelį Deivą

ji sumokėjo už meilę brangiausia kaina - savo siela. Jei dabar Rolandas ją paliks, išsipildys tetos prakeiksmas, nes iš jųdviejų teliks pelenai.

IX skyrius
PJŪTIS

1

Kai jie įžengė į arklidę, blankiai apšviestą dujiniu žibintu, viename garde sukrutėjo šešėlis. Rolandas žaibiškai išsitraukė abu revolverius. Kelias sekundes Šimis žiūrėjo į ketveriukę, laikydamas rankoje balnakilpę. Paskui berniuko lūpos plačiai išsišiepė, akys džiaugsmingai sužiburiavo, ir jis pribėgo artyn.

Įsikišęs ginklus į dėklus Rolandas pasiruošė jį apkabinti, tačiau Šimis aplenkė jaunąjį šaulį ir puolė į Ketberto glėbį.

- Olialia! - susverdėjęs šis pakėlė vaikinuką aukštyn. - Nori mane pargriauti ant žemės?

- Jai pavyko jus išgelbėti! - sušuko Šimis. - Žinojau, kad pavyks! Geroji Siuzena! - apsidairęs jis pamatė merginą, stovinčią šalia Rolando. Vis dar išblyškusią, bet jau susitvardžiusią. Vėl atsisukęs į Bertą berniukas pakštelėjo tiesiai jam į kaktą.

- Olialia! - pakartojo Ketbertas. - Už ką?

- Aš tave myliu, gerasis Arturai Hitai! Tu išgelbėjai mano gyvybę.

- Regis, tu teisus, - sumišęs nusijuokė Ketbertas (pasiskolinta, pernelyg didelė *sombrero* kėpsojo komiškai pakrypusi ant pakaušio). - Bet jei toliau čia tūnosime, tau vis vien teks keliauti anapilin.

- Arkliai pabalnoti, - tarė Šimis. - Siuzena paaiškino man, ką turiu daryti, ir aš įvykdžiau jos nurodymą kaip dera. Teliko pritvirtinti naują balnakilpę prie pono Ričardo Stokvorto arklio, nes senoji visai sudilusi.

- Su tuo susitvarkysime vėliau, - prabilo Alenas paimdamas balnakilpę ir pažvelgdamas į Rolandą. - Kur josime?

Šaulys pasiūlė grįžti į Torino mauzoliejų.

Šimis pasibaisėjo.

- Į kapines? Kai danguje šviečia Demono mėnulio pilnatis? - jis taip energingai pakratė galvą, kad nuo jos nulėkė *sombrero*. - Juk ten guli numirėliai. Erzinami per Demono pilnatį, jie gali prisikelti iš savo kapų!

- Šiaip ar taip, mes negalime kišti ten nosies, - įsiterpė Siuzena. - Miestelio moterys ruošiasi iškloti gėlėmis kelią į "Jūros pakrantę" ir mauzoliejų. Joms vadovaus Oliva, jei tik turės jėgų. Maža to, tarp jų maišysis mano teta ir Korala. Abejoju, ar mes norėtume susitikti su šiomis damomis.

- Gerai, - tarstelėjo Rolandas. Visi ant arklių, ir į kelią. Pagalvok, Siuzena. Ir tu, Šimi. Mums reikia ramios vietos, kurioje galėtume pasislėpti, bent jau iki aušros. Privalome nusigauti iki jos ne ilgiau kaip per valandą. Toji vieta turi būti atokiau nuo Didžiojo Trakto, bet kurioje pusėje nuo Hambrio, išskyrus šiaurės vakarus.

- Kuo tau neįtinka šiaurės vakarai? - paklausė Alenas.

- Būtent ta kryptimi mes dabar keliausime. Mūsų laukia dar viena užduotis... leisim jiems sužinoti, kieno tai darbas. Svarbiausia, Eldredui Džonui. - Rolandas šaltai šyptelėjo. - Daugiau jokių žaidimų. Jokių "Pilių". Į kovą stoja *tikri* šauliai. Pažiūrėsim, ar jie sugebės atsilaikyti.

2

Po valandos, mėnuliui pakilus aukštai virš medžių, Rolando *ka-tetas* atvyko į Citgo naftos lauką. Saugodamiesi netikėtumų bendražygiai jojo lygiagrečiai Didžiajam Traktui, tačiau atsargumo priemonės pasirodė besančios nereikalingos: jie nesutiko kelyje nė vieno raitelio. *Tarytum šiais metais Pjūties šventė būtų atšaukta*, pagalvojo Siuzena... tada prisiminė raudonrankes kaliauses ir sudrebėjo visu kūnu. Rytojaus vakarą jie būtų nudažę kruvinu atspalviu Rolando rankas. Tokių ketinimų, žinoma, neatsisakys, jeigu jį sugaus. *Ne tik jį. Mus visus. Šimį taip pat.*

Palikę žirgus (ir Užsispyrėlį, kuris nenoriai bidzeno įkandin, tempiamas už apynasrio) pririštus prie kažkokio seniai nusigalavusio siurblio pietrytiniame lauko pakraštyje, jie lėtai nužingsniavo link veikiančių gręžimo bokštelių. Užuot garsiai kalbėję, protarpiais kuždėdavosi tarpusavyje. Mažai tikėtina, kad juos kas nors išgirstų tokioje nuošalioje vietovėje, tačiau balsai patys nutyko iki šnabždesio. Rolandui Citgas atrodė gerokai kraupesnis už kapines. Paprastai lavonai nesikelia iš amžinosios poilsio vietos, netgi tviskant Demono mėnulio pilnačiai. Užtat naftos laukymėje nestigo sunerimusių negyvėlių, cypiančių aprūdijusių zombių, kurių dunksintys stūmokliai priminė žingsnių bildesį.

Nieko nebodamas Rolandas nusivedė draugus prie veikiančios senienos. Aplenkę vieną skydą su klausimu KUR TAVO ŠAL-

MAS? ir kitą su užrašu MES GAMINAME NAFTOS PRODUKTUS. GARANTUOJAME SAUGUMĄ, jie sustojo šalia bokšto, taip griausmingai girgždančio, kad Rolandui teko užstaugti:

- *Šimi! Duok man porą didžiųjų petardų!*

Berniukas sužvejojo saują pliauškynių Siuzenos balnamaišyje, keletą jų įteikė Rolandui. Šis stvėrė Bertą už rankos ir patraukė į save. Bokštelį juosė surūdijusi vielinė tvora. Kai jaunuoliai pabandė per ją perlipti, horizontalūs skersiniai sutrupėjo it seni kaulai. Skendėdami šmėžuojančiuose mechanizmų šešėliuose jie nervingai susižvalgė.

Siuzena trūktelėjo Rolandą už skverno.

- *Būk atsargus!* - sušuko ji mėgindama perrėkti ritmišką siurblio bumbsėjimą. Vaikinas matė, kad ji neišsigandusi, tiesiog susijaudinusi ir truputį įsitempusi.

Jis nusišypsojo ir pabučiavo Siuzenos ausies lezgelį.

- Pasiruošk bėgti, - sušnibždėjo Rolandas. - Jei mūsų planas išdegs, Citge užsiliepsnos nauja, velniškai didelė žvakė.

Drauge su Ketbertu jis nėrė po artimiausiu bokštelio statramsčiu, krūpčiodamas nuo kakofoniško triukšmo stabtelėjo prie mechanizmų. Rolandas niekaip negalėjo suprasti, kodėl jie nesulūžo prieš daugelį metų. Didesnę dalį įrengimų gaubė rūdžių išėsti metaliniai blokai. Priešais sukosi gigantiškas velenas, ant kurio žvilgėjo nafta, turbūt išgaunama automatiniais purkštuvais. Šalia kolonos jaučiamas dujų kvapas priminė fakelą, periodiškai trykštantį ugnimi kitoje naftos laukymės pusėje.

- *Milžino bezdalai!* - riktelėjo Ketbertas.

- *Kas?*

- *Sakau, kad dvokia... tiek to! Imkimės darbo ir greičiau jį užbaikime, jei sugebėsime... ar sugebėsime?*

Rolandas nežinojo. Jis lėtai pajudėjo artyn mechanizmų, spiegiančių po metaliniais žalsvokais gaubtais. Nors ir nedegdamas dideliu noru, Ketbertas nusekė pavyzdžiu. Abu įslinko į trumpą koridorėlį, smirdantį, tvoskiantį karščiu, vedantį tiesiai prie bokštelio. Viršuje ant stūmoklio sukosi velenas, varvindamas naftos ašaras. Apačioje jie pastebėjo išlenktą nutekamąjį vamzdį, nuo kurio pakraščio ant žemės pliumptelėdavo vienas kitas lašas. Rolandas parodė ranka į juodą telkšančią balą. Ketbertas linktelėjo.

Riaumojant mechanizmams, nebuvo prasmės rėkti. Rolandas apkabino draugo kaklą, pritraukė jo ausį prie savo lūpų, kilstelėjo prieš akis petardą.

- Uždek ir bėk, - įsakė šaulys. - Laikysiu ją kiek įmanoma ilgiau. Pasirūpinsiu mūsų abiejų saugumu. Nenorėčiau susidurti su tavimi skuosdamas iš šito koridoriaus. Supratai?

Ketbertas sulinksėjo ir pats pakreipė Rolando galvą, kad galėtų užstaugti jam į ausį.

- Kas bus, jei oras pritvinkęs dujų, kurios užsiliepsnos nuo žiežirbos?

Rolandas žengė atatupstas ir skėstelėjo delnais tarsi sakydamas: "Iš kur man žinoti?" Nusijuokęs Bertas iškrapštė iš kišenės degtukų dėžutę, nušvilptą nuo Eiverio stalo. Pakėlė antakius klausdamas, ar bičiulis pasiruošęs. Tas pakinkavo galva.

Stipriam švilpiančiam vėjui kelią užstojo metaliniai gręžimo bokšto blokai, todėl degtuką pasisekė užžiebti be didelio vargo. Gniauždamas petardą Rolandas prisiminė motiną: kaip ji nekentė šitų žaisliukų, kaip baiminosi, kad po sprogimų sūnus neliktų be akies arba be piršto.

Ketbertas bakstelėjo kelis kartus sau į krūtinę, šiek tiek aukščiau širdies, ir pabučiavo į delną, universaliu gestu palinkėdamas draugui sėkmės. Liepsnelei palietus degiklį, šis sukibirkščiavo. Bertas ištiesė ranką pykštelėdamas pirštu į mechanizmų gaubtą - vyrukas pokštautų netgi kabodamas kilpoje, pagalvojo Rolandas - ir nukūrė atgal trumpuoju koridoriumi.

Luktelėjęs, kol degiklio knatas surusens bemaž iki galo, jaunasis šaulys sugrūdo petardą į nutekamąjį vamzdį. Nusisuko, susigūžė tarsi manydamas, kad, išsipildžius Berto pranašystei, oras virs ugnies jūra. Nieko panašaus neįvyko. Rolandas pasileido tekinas koridoriumi, išniro į laukymę ir pastebėjęs už aptrupėjusios tvoros stypsantį bičiulį vos spėjo sumosikuoti rankomis - *Bėk, idiote, bėk!* - kai už nugaros sprogo visas pasaulis.

Nuo galingo griausmo užgulė ausų būgnelius, suspaudė gerklę. Žemė sudrebėjo po kojomis tarsi banga, nešanti valtį į pakrantės uolas. Į tarpumentę įsirėžė karšta nematomos esybės ranka, po kelių žingsnių švystelėjusi Rolandą į tvorą, už kurios Ketbertas jau nestovėjo. Ne, vaikinas išsidrėbė ant sėdynės spoksodamas į kažkokį tašką, už draugo pečių. Jo akys suapvalėjo, žandikauliai atvipo. Rolandas aiškiai matė Berto fizionomiją, nes dabar Citge buvo šviesu kaip vidurdienį. Jie pakūrė *savo* šventinį laužą, tokį ryškų, koks Hambrio gyventojams nė nesisapnavo.

Nusileidęs ant kelių šalia Ketberto, Rolandas stvėrė jį už pažas-

ties. Po kurtinančio riaumojimo pasipylė metalo nuolaužų papliūpos. Jie pašoko ant kojų ir nudriuokė pas Aleną, kuris mindžikavo priešais Siuzeną bei Šimį, lyg bandydamas juos apsaugoti savo kūnu.

Rolandas žvilgtelėjo į gręžimo bokštą. Iki pusės sugriuvęs įrenginys žėravo tamsiu raudoniu nelyginant įkaitusi pasaga. Danguje plaikstėsi geltonos maždaug šimto penkiasdešimties pėdų dydžio fakelo liepsnos. Tai tik pradžia. Jis nežinojo, kiek bokštelių pavyks susprogdinti, kol į Citgą atlėks miestelėnai, bet vylėsi, kad jų bus nemažai, net jei ir teks rizikuoti. Ištaškyti į skutelius cisternas prie Pakaruoklių uolos - tai pusė darbo. Svarbiausia sunaikinti Farsono atsargų *šaltinį*.

Visgi daugiau neprisireikė kaišioti petardų po gręžimo bokštais, kadangi po žeme juos jungė vamzdžiai, pritvinkę gamtinių dujų, kurios sunkėsi pro suskeldėjusias metalo siūles. Nespėjus Rolandui ir Ketbertui nubėgti prie vaiduokliškų mechanizmų, nugriaudėjo naujas sprogimas, ir į dešinę nuo ugnies fakelo į orą išlėkė dar vienas naftos siurblys. Po akimirkos kriokiančio drakono liepsnose paskendo trečiasis bokštelis, esantis už šešiasdešimties jardų nuo pirmų dviejų. Geležinė konstrukcijos dalis atplyšo nuo betoninių kolonų tarsi supuvęs, iš burnos traukiamas dantis. Ji nuvirto ant žemės, visomis kryptimis spjaudydama žiežirbas.

Plykstelėjo ketvirtasis gręžimo bokštas. Penktasis. Šeštasis.

Jaunuoliai apmirė prisidengę delnais akis. Nūnai naftos laukas tviskėjo nelyginant gimtadienio tortas su styrančiomis žvakutėmis. Aplinkui tvyrojo nepakeliamas karštis.

- Tepalaimina mus dievai, - sukuždėjo Alenas.

Rolandas suprato, kad užsibuvę čia ilgiau nei derėtų jie supleškės kaip sausi žagarai. Be to, nevalia užmiršti arklių. Jie stovėjo pririšti atokiau nuo gaisro židinio, tačiau nėra jokių garantijų, jog tas židinys neišsikeros. Jis pastebėjo, kad užsidegė du neveikiantys bokšteliai. Gyvuliai tikriausiai pastėro iš baimės.

Po velnių, *jam pačiam* iš siaubo šiaušėsi plaukai.

- Nešdinamės! - suriko Rolandas.

Jie nuskuodė link arklių, apšviesti gelsvai oranžinių atspalvių.

3

Iš pradžių Džonas pamanė girdįs sprogimus savo galvoje. Ko tik nepasitaiko besimylint.

Aha, besimylint... nesąmonės. Jųdviejų su Korala niurkymasis

negalėjo vadintis meilės žaidimais. Tai buvo šis tas geriau.

Jam ir anksčiau teko doroti aistringas vištytes, kurios sugebėdavo įtraukti tave į karščiu tvoskiančią krosnį, geidulingai krutindamos klubus, tačiau iki Koralos didysis karstų medžiotojas nebuvo matęs nė vienos moters, taip harmoningai prisitaikančios prie jo norų ir poreikių. Senio požiūris į seksą buvo paprastas: imk, kas pasitaiko po ranka, ir negalvok apie tai, jei pašonėje nieko nėra. Užtat gulėdamas vienoje lovoje su Korala jis tenorėjo imti, imti ir dar kartą imti. Porelė dulkinosi kaip katės arba šeškai: raitydamiesi, šnypšdami, draskydami ir kandžiodami vienas kitą, spjaudydami šlykščiausius prakeiksmus, niekaip nepasisotindami. Tokiais momentais Džonui dingodavosi, kad jis čirška išsivoliojęs saldžiame aliejuje.

Šį vakarą jis dalyvavo Arklininkų Asociacijos (tiksliau sakant, Farsono Pakalikų Asociacijos) susirinkime. Džonas išklojo paskutines naujienas, atsakė į idiotiškus klausimus, įsitikino, kad jie supranta, kokie rytoj laukia darbai. Susidorojęs su šia užduotimi, užsuko pas Rėją, apsigyvenusią Kimbos Raimerio apartamentuose. Ragana nė nepastebėjo, kad į ją žvilgčioja duris pravėręs Džonas. Tūnodama kanclerio kabinete, kurio visas sienas dengė knygų lentynos, nuo grindų iki pat aukštų lubų, kiurksodama odiniame krėsle prie kietmedžio stalo ji nesiderino su šia vieta kaip kekšės apatiniai, kadaruojantys ant bažnyčios altoriaus. Senė vedžiojo delnus virš Burtininko Vaivorykštės kažką įnirtingai murmėdama, tačiau kristalas liko aptemęs.

Užrakinęs raganą Džonas patraukė pas Koralą. Ji lūkuriavo didžiojo karstų medžiotojo svetainėje, kur rytoj turėtų įvykti Sueiga. Šiame dvaro sparne netrūko miegamųjų, tačiau moteris nusivedė jį į amžinatilsio brolio kambarį... be abejo, visiškai sąmoningai. Jiedu mylėjosi lovoje su baldakimu, kurioje Hartui Torinui taip ir nepasisekė užlaužti savo sugulovės.

Kaip visada, jie glamžėsi karštai ir nuožmiai. Kai Džonas pajuto artėjantį orgazmą, sprogo pirmasis naftos gręžinys. *O dievai, jai niekas neprilygs*, šovė į galvą mintis. *Visame prakeiktame pasaulyje nerasi tokios moters kaip...*

Vienas po kito nuskardėjo dar du sprogimai, ir Korala sustingo prieš pratęsdama klubų lingavimo procedūrą.

- Citgas, - sušvokštė ji pridususiu kimiu balsu.

- Aha, - išspaudė Džonas nepaliaujamai varstydamas ją savo strypgaliu, praradęs susidomėjimą seksu, tačiau pasiekęs tokį tašką, kai negali sustoti netgi gresiančios mirties akivaizdoje.

Po dviejų minučių jis nudrožė į nediduką Torino miegamojo balkoną niekuo nepridengęs subliūškusio, kadaruojančio penio. Korala, taip pat nuoga, atkulniavo iš paskos.

- Ko taip skubi? - pasipiktino ji, kai senis atidarė balkono duris. - Aš būčiau pasiekusi orgazmą dar tris sykius!

Džonas nesureagavo į pastabą. Kraštovaizdį gaubė sutemos... išskyrus naftos lauką, virš kurio žibėjo geltona pašvaistė, ryškėjanti ir besiplečianti sulig kiekviena akimirka. Duslūs griausmai sekė vienas po kito.

Jo sąmonė prasmego migloje. Šis pojūtis kankino Džoną nuo tada, kai šunsnukis Dibornas kažkokiu nepaaiškinamo būdu suprato, kas jis toks. Energingoji Korala truputį išsklaidydavo ūkanas, bet dabar, žvelgiant į ugnies jūra virtusias gerojo žmogaus naftos atsargas, nelemtas jausmas sugrįžo kaip pelkių karštinė, kuri retsykiais pasišalina iš raumenų ir įsismelkia į kaulus, tačiau niekaip nenori apleisti kūno. *Tu esi ištremtas į vakarus,* sakė Dibornas. *Tokio žmogaus, kaip tu, siela niekada nepaliks vakarų.* Jis pats tai žinojo, be sumauto vaikpalaikio aiškinimų... nūnai tie žodžiai visą laiką sukosi galvoje.

Suknistas Vilas Dibornas. Kur jis dabar tūno kartu su savo manieringais bendrais? Eiverio *calabozo*?* Labai abejotina.

Nakties ramybę sutrikdė nauji sprogimai. Mero dvaro kieme lakstė ir klykė žmonės, panašiai kaip ryte, aptikus Torino bei Raimerio lavonus.

- Tai didžiausias Pjūties saliutas, kokį tik esu regėjusi, - tyliai burbtelėjo Korala.

Džonui prasižiojus, kažkas įnirtingai pabarbeno į duris. Dar po akimirkos jos atsilapojo, ir į miegamąjį įpuolė Klėjus Reinoldsas, nuogas iki pusės, užsimovęs tiktai mėlynus džinsus. Po sutaršytais plaukais žvilgėjo bepročio akys.

- Eldredai, prastos naujienos iš miesto. Dibornas ir kiti du pienburniai iš Vidinio pasaulio...

Beveik vienu metu orą sudrebino trys sprogimai. Iš liepsnojančio Citgo tingiai pakilo ugnies kamuolys, ištirpdamas nakties tamsoje. Reinoldsas įlėkė į balkoną ir nepaisydamas nuogos porelės prilipo prie turėklų. Išverstomis akimis dėbsojo į ugnies pliūpsnį, kol tas pradingo. Išnyko kaip vaikigaliai. Džonas prisivertė pažaboti viduje stiprėjančią paniką.

---

*Calabozo (isp.) - belangė.

- Kaip jie paspruko? - paklausė jis. - Ar žinai? Ką sako Eiveris?

- Šerifas negyvas. Kartu su savo pavaduotoju. Juos rado Todas Bridžeris... Eldredai, kas ten darosi?

- Tie jūsų berniukai negaišta veltui laiko, - prabilo Korala. - Matyt nusprendė patys iškelti Pjūties vakarėlį, ar ne?

Ką jie sumąstė? - pagalvojo Džonas. Labai geras klausimas, gal net svarbiausias iš visų. Ar tai viskas, ką Aljanso pasiuntinukai sugeba... ar jie tik pradeda linksmintis?

Ir vėl jį užvaldė troškimas kuo greičiau dingti iš "Jūros pakrantės", iš Hambrio ir Medžiso. Šiuo metu seniui labiausiai norėjosi atsidurti kur nors neįsivaizduojamai toli, už galybės mylių ratų arba lygų. Jis išlindo iš už priedangos, ir dabar, negalėdamas sugrįžti atgal, jautėsi pernelyg atsidengęs.

- Klėjau.

- Taip, Eldredai?

Tiek Reinoldso akys, tiek jo mintys buvo nukreiptos į Citgą. Džonas stvėrė bendro pečius ir atsuko jį į save. Po truputį grįžo gebėjimas pastebėti smulkmenas, analizuoti detales, tuo tarpu panika, niaurus neišvengiamos lemties pojūtis atslūgo.

- Kiek vyrų mes turime?

Reinoldsas susimąstė.

- Trisdešimt penkis. Apytiksliai.

- Keli iš jų ginkluoti?

- Šautuvais, pistoletais?

- Ne, mulki, šakutėmis.

- Gal... - susiraukdamas Reinoldsas prikando apatinę lūpą. - Gal koks tuzinas. Bet nemanau, jog tie ginklai gali šaudyti.

- Kaip tie tipai iš Arklininkų Asociacijos? Jie vis dar čia?

- Berods.

- Surask Renfriu ir Lengilą. Džiaukis, nereikės jų žadinti. Spėju, kad jau *visi* pabudo, o dauguma išbėgo į lauką. - Džonas dūrė nykščiu į kiemą. - Liepk Renfriu suburti vyrus į avangardą. Tegul juos apginkluoja. Norėčiau aštuonerių arba dešimties, bet bus gerai ir penki. Patį stipriausią ir ištvermingiausią ponį įkinkykite į senės vežimą. Pasakyk tam suskiui Migeliui, kad nurėšiu jo raukšlėtus kiaušus, jei atrinks ponį, kuris nugaiš pakeliui į Pakaruoklių uolą.

Korala Torin kimiai sukikeno. Reinoldsas dirstelėjo į moterį, įsmeigė žvilgsnį į krūtis, įvertino jos gėrybes ir tik didelių pastangų dėka atsigręžė į Džoną.

- Kur Rojus? - paklausė senis.

Reinoldsas pakėlė galvą.

- Trečiame aukšte. Su kažkokia tarnaite.

- Išspirk jį iš lovos. Tegul parengia raganą kelionei.

- Mes išvykstame?

- Ir kuo greičiau. Visų pirma mudu su Renfriu vyrais. Iš paskos jos Lengilas su likusiais. Hašas Renfriu turi būti su mumis, Klėjau. Jis pažįsta apylinkes kaip savo penkis pirštus.

- Kaip dėl žirgų, likusių ant Skardžio?

- Dėjau ant jų skersą. - Iš Citgo vėl atsklido sprogimas. Į padanges šovė dar vienas ugnies kamuolys. Džonas nematė tamsių dūmų debesų ir neužuodė naftos kvapo. Nieko nuostabaus, turint omenyje, kad vėjas dvelkė į rytus, tolyn nuo miesto.

- Bet...

- Daryk, kaip sakau. - Džonas jau žinojo, kam teiks pirmenybę. Prakeikti arkliai buvo paskutinėje vietoje - Farsonas galėtų susirasti jų praktiškai bet kur. Seniui labiau rūpėjo cisternos, nutemptos prie Pakaruoklių uolos, juolab kad naftos šaltinis išdžiūvo visiems laikams. Netekę cisternų didieji karstų medžiotojai gali užmiršti apie kelionę namo.

Vis dėlto svarbiausia išsaugoti Farsonui priklausančią Burtininko Vaivorykštės dalelę, kurios niekuo neįmanoma pakeisti. Jeigu rutuliui lemta sudužti, tegul jis dūžta Džordžo Latigo rankose.

- Judinkis, - paragino jis Reinoldsą. - Depeipas išjos vėliau, su Lengilo žmonėmis. Tu liksi su manimi. Viską supratai?

- O kaip dėl manęs? - įsiterpė į vyrų pokalbį Korala.

Džonas prispaudė ją prie savo krūtinės.

- Aš tavęs neužmiršiu, brangioji.

Korala linktelėjo, sugriebė jam už tarpkojo nekreipdama dėmesio į Klėjų Reinoldsą.

- Aš tavęs taip pat, - tarė ji.

4

Jie išsidangino iš Citgo jausdami, kaip spengia ausys, mažumėle apsvilę, bet nesusižeidę. Šimis jojo įsitaisęs už Ketberto nugaros, paskui juos, ilgos virvės gale maknojo Užsispyrėlis.

Būtent Siuzenai pirmajai šovė mintis, kur jie galėtų atsipūsti. Kaip ir dauguma sprendimų, šis pasirodė esantis akivaizdus... žinoma, tik po to, kai kas nors apie jį pagalvoja. Taigi netrukus po vidur-

nakčio, pamažu artėjant Pjūties rytui, penkiukė nusigavo į Prastažolės sklype riogsančią trobelę, kurioje Siuzena su Rolandu kelis kartus buvo atsidavę meilės žaidimams.

Ketbertas su Alenu išvyniojo apklotus ir atsisėdę ant jų ėmėsi tyrinėti ginklus, pasiskolintus iš šerifo nuovados. Tame pačiame ryšulyje rado ir Berto timpą.

- Didelis kalibras, - tarstelėjo Alenas atšovęs vieno revolverio būgną ir pažvelgęs į vamzdį. - Atatranka irgi stipri, bet manau, mes galėtume jais pasinaudoti, Rolandai.

- Gaila, kad neturime to rančerio kulkosvaidžio, - atsiduso Ketbertas.

- Ar žinai, kokia Korto nuomonė apie tokius ginklus? - paklausė Rolandas, ir visi trys jaunuoliai iš vidinių feodų prapliupo kvatoti.

- Kas jis toks? - pasidomėjo Siuzena.

- Kortas - kietas vyrukas, kokiu Eldredas Džonas tik įsivaizduoja esąs, - atsakė Alenas. - Jis buvo mūsų mokytojas.

Rolandas pasiūlė visiems numigti kelias valandas: jų laukė sunki diena. O gal ir paskutinė gyvenime, pridūrė jis mintyse nedrįsdamas to ištarti garsiai.

- Alenai, tu klausaisi?

Bičiulis linktelėjo puikiai suprasdamas, kad Rolandas kalba ne apie jo ausis.

- Ką nors girdi?

- Ne.

- Klausykis atidžiau.

- Gerai... bet nieko nepažadu. Tu pats žinai, kad mane ne visada aplanko nuojauta.

- Neprarask vilties.

Tuo tarpu Šimis paklojo porą antklotų šalia savo geriausio draugo.

- Jis - Rolandas... *jis* - Alenas... o kas esi tu, gerasis Arturai Hitai? Kas tu toks?

- Mano vardas Ketbertas. - Vaikinas ištiesė ranką. - Ketbertas Olgudas. Malonu susipažinti. Kaip laikaisi? Kaip klostosi gyvenimas, ir taip toliau, ir panašiai.

Šimis paspaudė jo delną ir sukikeno. Netikėtas garsas privertė visus nusišypsoti. Prašiepęs lūpas Rolandas pajuto nemalonų dilgčiojimą, ir spėjo, kad jei pamatytų savo veidą iš šalies, turbūt pastebėtų ne vieną nudegimą.

- Kiet-bier-tas, - suprunkštė Šimis. - Vaje! Kiet-bier-tas, koks

juokingas vardas. Nieko nuostabaus, tu ir pats esi juokingas vyrukas. Kiet-bier-tas. Cha-cha-cha!

Bertas linktelėjo su šypsena veide.

- Rolandai, ar galėčiau tą berniūkštį pribaigti, jeigu jis mums daugiau nereikalingas?

- Dar truputį pakentėk, - atsakė Rolandas ir surimtėjęs pažvelgė į Siuzeną. - Gal sutiktum su manimi pasivaikščioti, Sju? Norėčiau kai ką aptarti.

Ji įsižiūrėjo į šaulio veidą mėgindama išskaityti mintis.

- Gerai.

Rolandas suspaudė paduotą ranką, ir jiedu išėjo laukan panirdami į mėnesieną. Nuo sidabrinės prieblandos Siuzenai apmirė širdis.

5

Tylėdami jie žingsniavo pro saldžiai kvepiančią žolę, kurią su malonumu ėsdavo karvės ir arkliai, netgi tuomet, kai toji išpūsdavo skrandžius, o vėliau ištaškydavo gyvulius į gabalus. Aukšta, visa pėda lenkianti Rolandą, ji žaliavo kaip vasarą. Neretai pasiklydę Prastažolėje vaikai mirdavo, tačiau būdama su Rolandu, pasižyminčiu įgimtu orientacijos pojūčiu, Siuzena dėl nieko nesibaimino.

- Sju, tu nepaklusai mano nurodymui, - galiausiai pratarė jis.

Ji nusišypsojo, pralinksminta ir šiek tiek pyktelėjusi.

- Vadinasi, tu nori grįžti atgal į kamerą? Kartu su draugais?

- Ne, žinoma, ne. Tu tokia narsi! - Rolandas pabučiavo ją į lūpas. Kai atsitraukė, jie abu vos atgavo kvapą. Gniauždamas mylimosios rankas, jaunuolis pažvelgė jai tiesiai į akis. - Bet šį kartą privalėsi tiksliai įvykdyti mano reikalavimą.

Ji nutylėjo.

- Tu numanai, ką aš pasakysiu.

- Aha, veikiausiai.

- Tuomet pati ištark. Taip bus geriau.

- Man teks pasilikti troboje, kol tu su Alenu ir Ketbertu tvarkysite reikalus. Man ir Šimiui.

- Tu pasiliksi? *Pasiliksi?*

Jai dingtelėjo, kad Rolando ginklas, paslėptas pončo užantyje, atrodė kaip tikras svetimkūnis; mintyse išvydo priblokštą Deivo žvilgsnį, kai kulka pragręžė jo krūtinėje skylę; prisiminė, kaip pirmą kartą bandė nušauti priešais stovintį šerifą Eiverį ir sugebėjo pataikyti į lubas, tuo pačiu padegdama savo rūbus. Vaikinai neturėjo atliekamo

revolverio (nebent Rolandas atiduotų vieną iš savųjų), be to, ji nemokėjo naudotis ginklais... svarbiausia tai, kad *nenorėjo* išmokti. Turint omenyje visas aplinkybes ir Šimį, kurį reikia apsaugoti, verčiau nekišti nosies iš trobelės.

Rolandas kantriai lūkuriavo. Mergina linktelėjo.

- Mudu su Šimiu niekur nejudėsime. Pažadu.

Jam akivaizdžiai palengvėjo.

- Dabar tavo eilė sąžiningai atsakyti į mano klausimą, Rolandai.

- Jei galėsiu.

Ji nukreipė akis į mėnulį, sudrebėjo pamačiusi blogą lemiančios fizionomijos kontūrus ir vėl atsisuko į mylimąjį.

- Kokia tikimybė, jog tu sugrįši?

Jaunuolis susimąstė nepaleisdamas jos rankų.

- Kur kas didesnė nei mano Džonas. Mes tykosime prie Prastažolės pakraščio. Iš karto jį išgirsime.

- Taip, arklių kaimenė...

- Nenustebčiau, jeigu jis pasirodytų be kaimenės, - Rolandas nė nenutuokė atspėjęs Džono ketinimus. - Tačiau jo bendrai kels pakankamai didelį triukšmą. Gal net pamatysime tą kompaniją savo akimis, kai ši prakirs žolėje koridorių.

Siuzena linktelėjo. Ji ne kartą regėjo tokius vaizdus nuo Skardžio. Grupelei žmonių įbridus į Prastažolę, toji prasiskirdavo it plaukų sklastymas.

- Galbūt jie ieško tavęs, Rolandai? Galbūt Džonas išsiųs į priekį žvalgus?

- Abejoju, - gūžtelėjo pečiais vaikinas. - Jei išsiųs, mes juos nudobsime. Pasistengsime padaryti tai tyliai. Mus nuo pat mažens mokė žudyti.

Siuzena trūktelėjo jo rankas į save, pakėlė aukštyn baimingas akis.

- Tu neatsakei į mano klausimą. Kokia tikimybė, jog tu sugrįši?

Jis vėl susimąstė.

- Viena iš dviejų, - pagaliau atsakė.

Užsimerkusi mergina giliai įkvėpė, atsiduso ir praplėšė akis.

- Blogai, - tarė ji, - bet ne taip blogai, kaip galvojau. O kas bus, jei mes daugiau nepasimatysime? Mudu su Šimiu turėsime keliauti į vakarus?

- Taip, į Gileadą. Tu būsi ten saugi, brangioji, kad ir kas atsitiktų... jei *neišgirsi*, kaip sprogsta cisternos, tu privalai išjoti. Ar supratai?

- Kad perspėčiau tavo žmones... tavo *ka-tetą*.

- Nebijok, aš pats juos perspėsiu. Ir Šimio neleisiu skriausti. Jo indėlis į mūsų darbą ne mažesnis nei mano.

Rolandas dėjo į berniuką kur kas didesnes viltis negu Siuzena galėjo įsivaizduoti. Jei Bertui, Alenui ir jam lemta žūti, būtent Šimis sulaikys ją nuo neapgalvotų poelgių, suteiks tvirtą pagrindą po kojomis.

- Kada tu išvyksti? - paklausė Siuzena. - Ar mes turime laiko pasimylėti?

- Laiko turime, bet gal nereikėtų tuo užsiimti. Man ir taip bus sunku tave palikti. Nebent labai norėtum... - Rolando žvilgsnis meldė ją atsakyti "taip".

- Grįžkime atgal ir truputį pagulėkime, - pasiūlė Siuzena sugriebdama jį už rankos. Jau ketino pasakyti, kad nešioja savyje jo vaiką, bet paskutiniu momentu persigalvojo. Jam užtenka savų rūpesčių... tuo labiau, kad būtų nemalonu pranešti džiugias naujienas, šviečiant tokiam bjauriam mėnuliui. Dar prisišauksi bėdą.

Rolandas ir Siuzena ėmė brautis pro aukštos žolės stiebus, kurie pamažu atsitiesė uždengdami nueitą jų kelią. Prie lūšnos jaunuolis paglostė delnais jos veidą, švelniai pabučiavo į lūpas.

- Aš tave myliu, Siuzena. Varge ir džiaugsme.

Ji šyptelėjo. Iš akių kampučių ištryško ašaros.

- Varge ir džiaugsme, - sutiko mergina. Atsakė bučiniu, ir jiedu įžengė į trobelę.

6

Mėnulis jau pradėjo leistis link horizonto linijos, kai aštuoni vyrai prajojo arką su užrašu SVEIKI ATVYKĘ. Būrio priešakyje risnojo Džono bei Reinoldso žirgai. Už jų dardėjo Rėjos vežimas, tempiamas tvirtai sudėto ponio, kuriam iš pažiūros turėtų pakakti jėgų ne tik visai nakčiai, bet ir kitam pusdieniui. Džonas pasiūlė Rėjai važnyčiotoją, bet ragana atsisakė.

- Aš valdau gyvulius geriau už bet kurį vyrą, - paskelbė ji. Rodos, nesumelavo. Pavadžiai tysojo senei ant kelių, tačiau ponis ir be jų žinojo, kur eiti. Už vežimo sekė Kvintas, Hašas Renfriu ir trys geriausi pastarojo *vaqueros*.

Korala irgi norėjo prie jų prisijungti, bet Džonas tam paprieštaravo.

- Jei mus užmuš, tu galėsi gyventi lygiai taip pat, kaip ir anksčiau. Niekas nesužinos, kas mudu siejo.

- Be tavęs, mano gyvenimas neteks prasmės, - pareiškė ji.

- Nustok seiliotis it kokia mergiotė. Geriau pagalvojusi suprasi, kad turi aibę priežasčių svirduliuoti keliu į laukymę. Jei viskas susiklostys gerai - aš beveik tuo neabejoju, - ir tu vis dar norėsi būti su manimi, nešdinkis iš Hambrio vos išgirdusi naujienas apie mūsų pergalę. Į vakarus nuo čia, Vai Kasčio kalnuose rasi Ritsio miestelį. Sėdusi ant eiklaus žirgo, atvyksi ten kur kas greičiau negu mes. Apsistok padoriame viešbutyje... jei, žinoma, toje skylėje įmanoma kažką panašaus aptikti. Lauk mūsų. Kai pamatysi koloną su cisternomis, įsiliesi į mūsų gretas. Klausimų turi?

Ji neturėjo. Tokių moterų, kaip Korala Torin, pasitaikydavo tik viena iš tūkstančio. Protinga ir gudri lyg šėtonas, sugebanti dulkintis tarsi mylimiausia nelabojo kekšė. Dabar telieka tikėtis, kad jo žodžiai išsipildytų.

Džonas įtempė vadžias pristabdydamas arklį, kol šis susilygino su juodu vežimu. Ištrauktas iš maišo stiklinis rutulys gulėjo Rėjos glėbyje.

- Ką nors matai? - jis vylėsi ir tuo pačiu bijojo vėl pamatyti rožinę kibirkštį, pulsuojančią kristalo gelmėse.

- Ne-e. Kai reikės, jis prašneks. Gali nesijaudinti.

- Tuomet kokia nauda iš *tavęs*, sene?

- Veikiai sužinosi, - atšovė ragana įžūliai (ir su baime, dideliam savo džiaugsmui pastebėjo Džonas) spoksodama į žilaplaukį karstų medžiotoją.

Spūstelėjęs pentinais žirgo šonus Džonas vėl nujojo į kolonos priešakį. Jis nutarė atimti iš Rėjos rutulį, jei šio saugumui kils bent menkiausia grėsmė. Atvirai šnekant, kristalas jau buvo pasėjęs jo viduje saldžią narkotinę sėklą - iš galvos niekaip neiškrito rožinis švytėjimas.

Kvailystės, tarė jis sau. *Man paprasčiausiai niežti nagus greičiau stoti į mūšį. Kai sudorosiu pienburnius, viskas vėl sugrįš į senas vėžes.*

Maloni mintis, bet...

...bet vargu ar tai tiesa.

Džonas įsispraudė tarp Renfriu ir Klėjaus. Siaubingai maudė koją - dar vienas blogas ženklas.

- Kaip sekasi Lengilui? - paklausė jis rančerio.

- Renka žmones, - atsakė šis. - Dėl Freno Lengilo gali nesijaudinti. Jis atves trisdešimt vyrų.

- Trisdešimt! Šventasis Hari, juk sakiau, kad man reikia keturiasdešimties! Mažiausiai keturiasdešimties!

Renfriu nudelbė didįjį karstų medžiotoją vertinančiu žvilgsniu, susigūžė, kai tvokstelėjo žvarbaus vėjo gūsis ir skarele pridengė burną bei nosį. Įkandin jojantys *vaqueros* pasekė jo pavyzdžiu.

- Matau, tu gerokai prisibijai trijų vaikiščių, Džonai.

- Prisibijau dėl mūsų abiejų, nes tu per kvailas, kad suprastum, ką toji trijulė sugeba. - Jis pats užsitraukė skarelę ant veido ir pratęsė ramesniu balsu. Neverta gąsdinti šitų pusgalvių anksčiau laiko. Jų dar prireiks. Padėtis pasikeis, kai tik kristalas bus perduotas Latigui. - Nors gali būti, kad mes daugiau su jais nepasimatysime.

- Spėju, kad berniūkščiai jau nutolo nuo miesto per trisdešimt mylių ir visu greičiu skuta į vakarus, - sutiko Renfriu. - Su mielu noru duočiau porą auksinų tam, kas pasakytų, kaip jie ištrūko į laisvę.

Koks tau skirtumas, idiote, pagalvojo Džonas.

- Kalbant apie Lengilo žmones, tai jie - patys tvirčiausi tipai, kokius tik įmanoma rasti apylinkėse. Jei prisieis kautis, tos trys dešimtys atstos šešiasdešimt vyrų.

Džonas susižvalgė su Klėjumi. *Patikėsiu, kai pamatysiu*, bylojo pastarojo akys. Ne veltui Reinoldsas patiko žilaplaukiui seniui labiau už Depeipą.

- Kiek ginkluotų?

- Šautuvais? Gal pusė. Jie atitrūkę nuo mūsų ne toliau, kaip už valandos kelio.

- Gerai. - Ką gi, užnugaris pridengtas. Dėl to neverta kvaršinti galvos. Dabar jam labiausiai norėjosi atsikratyti tuo prakeiktu kristalu.

Ar tikrai? - sušnibždėjo klastingas beprotiškas balsas išniręs iš sąmonės užkampių. *Ar tikrai?*

Džonas pasistengė nekreipti dėmesio į kuždesius, kol tie galiausiai išblėso. Po pusvalandžio jie pasuko iš kelio ir nujojo link Skardžio. Priekyje, už kelių mylių tarsi sidabrinė jūra bangavo Prastažolės ruožas.

7

Rolandas, Ketbertas ir Alenas sėdo ant žirgų tuo metu, kai Džono būrys nušuoliavo Skardžiu. Siuzena su Šimiu niūriai stebėjo išvykstančius vaikinus, laikydamiesi už rankų lūšnos tarpduryje.

- Tu išgirsi, kaip sprogsta cisternos ir užuosi dūmus, net jei vėjas

pūs priešinga kryptimi, - pasakė Rolandas. - Ne vėliau kaip po valandos išvysite dūmų sruogas kitoje vietoje. - Jis mostelėjo ranka. - Ten, tarpeklio prieigose, liepsnos šakų krūva.

- Kas bus, jei nieko nepamatysime?

- Tuomet traukite į vakarus. Bet aš prisiekiu, Sju, kad nuo dūmų apsiniauks dangus.

Ji žengė prie Eikliojo, prispaudė delną prie Rolando kojos nenuleisdama nuo jo akių. Vaikinas pasilenkė, perbraukė pirštais Siuzenos plaukus ir pabučiavo jos lūpas.

- Telydi jus sėkmė, - tarė ji, kai Rolandas atsitraukė.

- Aha, - netikėtai pridūrė Šimis. - Kovokite garbingai ir grįžkite sveiki gyvi, visi trys. - Priėjęs prie Ketberto berniukas droviai palietė jo batą.

Bertas paspaudė Šimio ranką.

- Pasirūpink ja, bičiuli.

- Būtinai, - rimtai pažadėjo šis.

- Laikas joti, - tarė Rolandas būgštaudamas, kad apsiverks, jei ilgiau žiūrės į širdgėlos kupiną jos veidą.

Trijulė lėtai nutolo nuo lūšnos. Prieš pranykdamas Prastažolės tankmėje jaunasis šaulys paskutinį sykį atsisuko.

- Sju, aš tave myliu.

Jos veidą nutvieskė žavinga šypsena.

- Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai... - nutęsė mergina.

Kitą kartą Rolandas išvydo Siuzeną Burtininko kristale.

8

Į vakarus nuo Prastažolės atsivėrė liūdesį ir atšiaurų grožį spinduliuojantis vaizdas. Mėnesienoje vaiduokliškai žvilgėjo smėlio kamuoliai, kuriuos vėjas nešė virš uolėtos žemės. Retsykiais pro dulkių maršką sušmėžuodavo Pakaruoklių uola, besistiebianti aukštyn už dviejų ratų, ir Žaibo tarpeklio prieigos, žiojėjančios dar už dviejų ratų. Dažniausiai juos užstodavo smėlio siena. Už nugaros ilgesingai dejavo aukštoji žolė.

- Kaip jaučiatės vyručiai? - pasiteiravo Rolandas. - Viskas tvarkoje?

Jie linktelėjo.

- Berods, šiandieną mes paleisime ne vieną kulką.

- Mes prisiminsime savo tėvų veidus, - atsiliepė Ketbertas.

- Taip, - sutiko Rolandas. - Labai gerai prisiminsime. - Jis pasi-

stiebė balne. - Vėjas dvelkia mums reikiama kryptimi. Tai neblogai. Išgirsime, kaip artėja raiteliai. Tikiuosi, pavyks suskaičiuoti, kiek jų yra. Kaip manote?

Jie atsakė pritariamai kinkuodami galvomis.

- Jei Džonas neprarado pasitikėjimo savimi, jis pasirodys netrukus, su nedidele grupele vyrų - surinkęs pirmus pasitaikiusius po ranka, - ir su savimi turės kristalą. Mes užpulsime juos iš pasalų, visus nužudysime ir pasiimsime Burtininko Vaivorykštę.

Alenas su Ketbertu įdėmiai klausėsi. Sustūgus vėjui, Rolandas čiupo už skrybėlės, kad ši nenulėktų ant žemės.

- Kita vertus, jei Džonas mūsų prisibijo, jis atšoliuos vėliau, lydimas gausesnio raitelių būrio. Tokiu atveju juos praleisime... paskui, jei vėjo kryptis nepasikeis, nuseksime pavymui.

Ketbertas išsišiepė.

- Vaje, Rolandai, tėvas tavimi didžiuotųsi. Vos keturiolikos metelių, o klastingas kaip velnias!

- Man sueis penkiolika, kai patekės kitas mėnulis, - rimtai atsiliepė jaunasis šaulys. - Iš pradžių nudėsime kolonos gale jojančius raitelius. Aš duosiu signalą.

- Nusikasime iki Pakaruoklių uolos įsiliejęį į jų gretas? - pasitikslino Alenas. Jis visada atsilikdavo nuo Ketberto vienu ar dviem žingsniais, tačiau Rolandui tai buvo nė motais: galbūt draugas neišsiskyrė sugebėjimu akimoju suvokti užuominas, užtat jis buvo patikimas.

- Jei taip iškris kortos.

- Tikėkimės, kad rausvasis kristalas mūsų neišduos, jei Džonas turės jį su savimi, - pridūrė Alenas.

Ketbertas neslėpė nustebimo. Rolandas krimstelėjo lūpą pripažindamas sau, kad Alenui netrūksta smegenų vingių. Beje, ši mintis bičiuliui šovė anksčiau negu Bertui... anksčiau negu jam pačiam.

- Ryte teks dažnokai melstis, kad mūsų viltys išsipildytų. Improvizuosime pagal aplinkybes.

Žolės pakraštyje jie tylėdami nulipo nuo žirgų. Rolandas žvelgė į sidabrinius dulkių kamuolius, slenkančius per dykumą, ir galvojo apie Siuzeną. Įsivaizdavo, kaip jiedu susituokia ir įsigyja žemės sklypą kur nors į pietus nuo Gileado. Tuo metu Aljanso pajėgos jau bus sutriuškinusios Džono Farsono armiją, pasislinkęs pasaulis sugrįš į pradinę padėtį (vaikiška jo sąmonės dalis neabejojo, kad, žuvus gerajam žmogui, viskas stos į savo vietas), ir jis galės užmiršti šaulio pareigas.

Nepraėjo nė vienerių metų, kai Rolandas išsikovojo teisę nešioti šešiašūvius pistoletus - prisisegti prie diržo didžiuosius Stiveno Diskeino revolverius, - o jam iki gyvo kaulo įgriso šioji našta. Siuzenos bučiniai atitirpino jo širdį, parodė, kad įmanoma gyventi kitaip. Galbūt geriau. Savo nedideliame namuke. Su vaikais...

- Jie artėja! - svajas išsklaidė Aleno šūksnis.

Šaulys atsistojo, gniauždamas kumštyje Eikliojo vadžias. Ketbertas įsitempė.

- Didelė grupė ar maža? Ar tu... tu gali pasakyti?

Alenas spoksojo į pietryčius ištiesęs rankas delnais į viršų. Virš jo peties blykčiojo Senoji Žvaigždė, pakibusi virš horizonto. Iki aušros teliko viena valanda.

- Ne, - atsakė Alenas.

- Gal bent žinai, ar jie turi kristalą...

- Ne. Užsičiaupk. Leisk man klausytis.

Rolandas su Ketbertu nekantriai mindžikavo stengdamiesi išgirsti arklių kanopų kaukšėjimą, ratų girgždesį arba žmonių kuždesius. Laikas bėgo. Užuot nurimęs, kai Senoji Žvaigždė pranyko iš dangaus skliauto, vėjas užstaugė dar nuožmiau. Rolandas dirstelėjo į Bertą, rankose nervingai vartantį timpą. Šis gūžtelėjo pečiais.

- Būrys mažas, - staiga pratarė Alenas. - Nejaučiate jų?

Jaunuoliai pakratė galvas.

- Ne daugiau dešimties žmonių. Gal kokie šeši.

- O dievai, - sumurmėjo Rolandas ir nesusivaldęs iškėlė aukštyn kumštį. - O rutulys?

- Tiksliai nežinau, - mieguistu balsu atsiliepė Alenas. - Tikriausiai pas juos, kaip tu manai?

Rolandas pritarė jo nuomonei. Taigi grupelę sudaro šeši ar aštuoni vyrai. Jie keliauja su kristalu. Idealus variantas.

- Pasiruoškite vyručiai. Mes juos prigriebsime.

9

Gana greitai įveikusi Skardį Džono kompanija paniro į Prastažolę. Renfriu pažinojo visas žvaigždes-orientyrus, ryškiai žibančias rudeninėse dausose. Kas dvidešimt minučių jis sustabdydavo bendražygius, kad pagal dvi padangių spingsules, kurias vietiniai vadino Dvyniais, pasitikrintų, ar jie traukia teisinga kryptimi. Džonas buvo tikras, kad senasis kaubojus išves visus iš aukštosios žolės tiesiai prie Pakaruoklių uolos.

Pro Prastažolės ruožą jie brovėsi jau ištisą valandą, kai prie Džono prijojo Kvintas.

- Senoji ponia nori su jumis susitikti. Sako, jog dėl labai svarbaus reikalo.

- Būtent dabar? - nustebo žilaplaukis karstų medžiotojas.

- Aha. - Kvintas prabilo tyliau. - Nušvito tas rutulys, kurį ji laiko glėbyje.

- Išties? Žinai, Kvintai, palaikyk mano bičiuliams draugiją, tuo tarpu aš išsiaiškinsiu, ko ji nori. - Džonas pristabdė žirgą luktelėdamas, kol jį pasivys juodas vežimas. Pamačius Rėjos veidą, nusidažiusį rožiniu atspalviu, vienai sekundei jam pasivaideno, kad prieš save regi jauną mergaitę.

- Štai ir pasirodei, šaunuoli. Žinojau, kad nereikės tavęs ilgai laukti. - Jai sukranksėjus, iliuzijos išgaravo, ir Džonas vėl išvydo seną susiraukšlėjusią griuveną, kurios gyvybės syvus iščiulpė magiškas kristalas. Pats žvilgtelėjo į spindintį stiklinį paviršių... ir pajuto, kaip rožinis tviskesys skverbiasi į vidų, apšviesdamas giliausius bei tamsiausius sąmonės kampelius. Iš malonumo apsalo visas kūnas. Tokio džiaugsmo negalėjo suteikti net Korala Torin.

- Patinka, tiesa? - neaišku, ar ji nusijuokė, ar šiaip suknirkė. - Žinoma, kad patinka. Ir ką gi tu matai, ponuli?

Palinkęs, viena ranka įsitvėręs balno gugos, kita prilaikydamas virš akių krentančius plaukus, Džonas įsistebeilijo į stiklinį rutulį. Pamažu rožinės šviesos skraistė prasiskyrė parodydama žolės apsuptą trobelę. Matyt kažkokio atsiskyrėlio buveinę. Apsilupusios, raudonai nudažytos durys buvo atlapotos. Pasitiesusi prie kojų apklotus, išsipynusi geltoną kasą, ant akmeninio laiptelio sėdėjo...

- Terauna mane nelabasis, - sušnibždėjo Džonas. Jis taip pasviro balne, kad dabar priminė cirko akrobatą; vietoj akių, skaisčiai švytėjo rožinės akiduobės.

Rėja džiaugsmingai suprunkštė.

- Aha, tai Torino sugulovė, kurios jam taip ir nepasisekė atsitempti į savo guolį! Diborno meilužė! - ragana ūmai nustojo juoktis. - Tas šunsnukis nugalabijo mano Ermotą. Ir jis už tai sumokės. Būtinai sumokės. Žiūrėk atidžiau, pone Džonai! Sakau tau, žiūrėk atidžiau!

Jis pakluso. Nūnai viskas paaiškėjo, ir didysis karstų medžiotojas paklausė savęs, kodėl jis anksčiau negalėjo susiprotėti. Mergiotės tetos nuogąstavimai pasitvirtino šimtu procentu. Rėja sugebėjo at-

skleisti įsimylėjėlių paslaptį, tik įdomu, kodėl ji niekam neprasitarė, kad mergiotę taršo pienburnis iš vidinių feodų. Beje, Siuzena ne tik dulkinosi su Vilu Dibornu, bet ir pagelbėjo trijulei ištrūkti iš kalėjimo, tuo pačiu galbūt nupylė abu tvarkos sergėtojus.

Rutulyje išaugusi figūra įgavo ryškius bruožus. Nuo įtampos Džonas apsvaigo, tačiau svaigulys suteikė jam pasitenkinimą. Už mergaitės nugaros, trobesio viduje blankiai mirgėjo dujinė lemputė. Iš pradžių seniui pasidingojo, kad viename patalpos kampe kažkas miega, bet paskui jis nusprendė, jog ten paprasčiausiai drybso kailių krūva.

- Berniūkščius pastebėjai? - iš gūdžios tolumos atsklido Rėjos balsas. - Ar matai juos, ponuli?

- Ne. - Keista, bet jo balsas irgi skambėjo kažkur tolybėse. Rydamas akimis kristalą Džonas pajuto, kaip šviesa veržiasi į jo smegenis vis giliau ir giliau. Pasakiškas jausmas, tarytum šaltą naktį šildytumeis prie laužo. - Ji viena. Regis, laukia.

- Aha, - sutiko Rėja. Staigus rankos mostas, ir šviesa užgeso. Džonas protestuodamas riktelėjo, tačiau pavėlavo: rutulys galutinai aptemo. Jis norėjo paprašyti raganos, kad ši sugrąžintų švytėjimą - maldauti jos, jei prisireiktų, - ir tik didelių valios pastangų dėka įstengė prikąsti liežuvį, tuo pat metu atgaudamas gebėjimą blaiviai mąstyti. Senis priminė sau, kad Rėjos gestai visiškai bereikšmiai, kaip ir marionetės Pinčo ir Džilės spektaklyje. Magiškas kristalas užsižiebdavo, kada *pats* užsigeisdavo. Šiuo atžvilgiu ragana neturėjo jokios galios.

- Kaip manai, ko ji lūkuriuoja? - pasiteiravo Rėja spoksodama į didįjį karstų medžiotoją.

Mergiotė galėjo laukti tiktai nelemtų pienburnių, su stiprėjančiu nerimu pagalvojo Džonas. Trijų bebarzdžių berniūkščių iš Vidinio pasaulio. O jei tų šunsnukių nėra lūšnoje, vadinasi jie kažkur tyko pasaloje.

Tyko jo. Turbūt nori...

- Paklausyk manęs, - pratarė senis. - Užduosiu tau vieną klausimą. Pačiai bus geriau, jei neišsisukinėsi. Ar jie žino apie kristalą? *Ar toji trijulė žino apie Burtininko Vaivorykštę?*

Rėja nuleido akis. Tam tikra prasme jis gavo atsakymą, tačiau to neužteko. Ragana per daug laiko praleido ant savo kalvos. Metas jai suprasti, kas vadovauja paradui. Džonas stvėrė ją už peties, vos nesuvirpėdamas iš pasišlykštėjimo - atrodė, tarsi sugriebtum gyvo ske-

leto kaulą, - stipriai suspaudė. Rėja sudejavo ir pasimuistė, bet jis neatgniaužė pirštų.

- Kalbėk, sena kvaiša! Pražiok savo sukruštą koserę!

- Gal ir žino, - sustūgo ji. - Galbūt mergiotė ką nors matė tą naktį, kai atėjo pas mane... paleisk, tu mane žudai!

- Jei užsimanyčiau tave nudėti, jau seniai būtum lavonas. - Džonas vėl įsispitrijo į stiklinį rutulį, paskui išsitiesė balne ir suriko:

- Klėjau! Neskubėk!

Reinoldsas bei Renfriu trūktelėjo pavadžius. Džonas mostelėjo ranka sustabdydamas iš paskos jojančius *vaqueros*.

Aukštą žolę kedenantis vėjas užliejo juos saldžiais kvapais. Džonas įsmeigė akis į tamsą, nors suprato, jog tai nieko gero duos. Vaikiščiai gali būti bet kur, o pakliuvus į rimtą pasalą sunku tikėtis išsigelbėjimo.

Jam paraginus žirgą, šis nurisnojo prie Klėjaus ir Renfriu. Pastarasis akivaizdžiai nekantravo.

- Kas atsitiko? Netrukus išauš. Mes privalome judėti į priekį.

- Ar žinai, kur Prastažolės ribose stovi trobos?

- Aha, apytiksliai.

- Ar teko regėti namą su raudonomis durimis?

Renfriu sulinksėjo ir dūrė pirštu į šiaurę.

- Ta lūšna priklausė senajam Suniui. Jis išvydo sapne kažkokią religinę viziją, todėl duris nutepliojo raudonai. Maždaug prieš penkerius metus išvyko į Manį. - Rančeris daugiau nieko neklausinėjo. Džono veido išraiška bylojo, kad būtų saugiau patylėti.

Senis pakėlė ranką ir žvilgtelėjo į mėlyną karstą, ištatuiruotą tarpupirštyje, tada nusisukęs pašaukė Kvintą.

- Dabar tu vadovausi būriui.

Tankūs vyruko antakiai šovė aukštyn.

- *Aš?*

- Taip. Bet toliau tu nejosi. Mūsų planai pasikeitė.

- Kas...

- Įdėmiai klausykis. Galėsi pražioti savo nasrus tik tuomet, jei ko nesuprasi. Apgręžk tą prakeiktą vežimą. Palydėk jį su savo vyrais tuo pačiu keliu, iš kur atvykome. Prisijunk prie Lengilo žmonių. Perduok, kad Džonas liepė jiems sėdėti vietoje, kol pasirodys Reinoldsas ir Renfriu. Aišku?

Kvintas linktelėjo. Nors gerokai suglumęs jis pakluso įsakymui tylėti.

- Gerai. Imkis darbo. Ir pasakyk raganai, kad ji nugrūstų savo žaisliuką į maišą. - Džonas perbraukė delnu per kaktą. Anksčiau retai kada drebėję pirštai dabar pastebimai virpčiojo. - Jis blaško dėmesį.

Apsukęs žirgą Kvintas vėl atsigręžė, kai Džonas jį pašaukė.

- Manau, tie berniokai iš vidinių feodų slapstosi kažkur čia, Kvintai. Veikiausiai priešakyje. Jei klystu, ir jie slenka užnugaryje, gali tikėtis pasalos.

Kvintas nervingai nužvelgė aukštą ir tankią žolę. Sukandęs lūpas jis pažiūrėjo į Džoną.

- Užpuolę jie bandys atimti stiklinį rutulį, - tęsė didysis karstų medžiotojas. - Įsimink mano žodžius. Kiekvienas, kuris pabijos numirti gindamas kristalą, labai dėl to pasigailės. - Jis krestelėjo galva į kaubojus, susibūrusius už juodo vežimo į vieną liniją. - Nepamiršk paminėti jiems, ką sakiau.

- Nepamiršiu, šefe, - pažadėjo Kvintas.

- Susijungę su Lengilu, būsite saugūs.

- Ar ilgai reikės jūsų laukti?

- Kol užšals pragaras. Keliauk. - Kvintui pranykus, Džonas dirstelėjo į Reinoldsą bei Renfriu.

- Mes truputį pasivaikščiosime, vyručiai, - tarė jis.

10

- Rolandai, - sunerimęs šnipštelėjo Alenas. - Jie apsisuko.

- Esi tuo tikras?

- Taip. Paskui juos seka kita grupė. Kur kas didesnė. Raiteliai patraukė link jos.

- Kuo daugiau žmonių, tuo saugiau jie jaučiasi, - patraukė pečiais Ketbertas.

- Ar jie turi kristalą? - paklausė Rolandas. - Ar tu jį jauti?

- Taip, turi. Dabar tuos vyrus pajusti nesunku, nors jie ir tolsta nuo mūsų. Svarbiausia, susekti objektą. Paskui jis šviečia kaip žibintas šachtoje.

- Kristalas pas Rėją?

- Atrodo. Šlykšti jos aura kelia man šiurpą.

- Džonas mūsų bijo, - tarė Rolandas. - Senis nori, kad jį suptų kuo daugiau žmonių. Kito paaiškinimo tiesiog nėra. - Šaulys nežinojo, kad jis atspėjo ir tuo pačiu suklydo. Nesuvokė, kad pasidavė nelemtam jaunatviškam įkarščiui, išsirinkdamas vieną variantą ir visiškai

atmesdamas kitus (nuo tada, kai trijulė atsisveikino su Gileadu, jis retai kada darydavo tokias klaidas).

- Koks tolimesnis mūsų veiksmų planas? - paklausė Alenas.

- Liksime čia. Klausysimės. Lauksime. Jei Džono bendrai joja link Pakaruoklių uolos, jie atneš kristalą tiesiai į mūsų rankas.

- Kaip dėl Siuzenos? - įsiterpė Ketbertas. - Dėl Siuzenos ir Šimio? Kaip sužinosime, ar jiems viskas tvarkoje?

- Niekaip. - Rolandas atsisėdo, sukryžiavo kojas, nepaleisdamas Eikliojo vadžių. - Džonas su savo vyrais greitai sugrįš. Kai jie pasirodys, mes privalėsime atlikti savo pareigą.

11

Siuzena nenorėjo miegoti lūšnos viduje... be Rolando, ten nėra ką veikti. Ji paliko Šimį, susirietusį kamputyje po senais kailiais, savo apklotus išsinešė į lauką. Atsisėdo tarpduryje ir kurį laiką žvelgė į žvaigždes mintyse melsdamasi už mylimojo sėkmę. Kai pasijuto šiek tiek geriau, atsigulė ant vienos antklodės, kita užsiklojo. Regis, praėjo visa amžinybė nuo to momento, kai iš gilaus miego ją pažadino Marija. Siuzenai netgi netrukdė gerklinis knarkimas, sklindantis iš trobesio. Padėjusi galvą ant rankos ji užsnūdo ir nė nepramerkė akių, kai po dvidešimties minučių ant slenksčio išdygo mieguistas Šimis. Sumirksėjęs berniukas pažvelgė į ją ir nušlitiniavo į žolės tankmę nusišlapinti. Jį pastebėjo tiktai Užsispyrėlis, kuris bakstelėjo ilgu snukiu į praeinančio Šimio sėdynę. Užsimiegojęs berniukas nustūmė įkyrią fizionomiją į šoną. Ne kartą patyręs mulo išdaigas jis paprasčiausiai nekreipė dėmesio į tokius niekus.

Siuzena sapnavo gluosnių giraitę - paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai... ją pažadino ne sugrįžtantis Šimis, o šaltas metalas, įsirėžęs į kaklą. Pasigirdo gerai pažįstamas atlaužiamo gaiduko trakštelėjimas, ir gluosniai išgaravo it miražas.

- Kelkis, Spindulėli, - pratarė balsas, vienai akimirkai išmušęs merginą iš vėžių. Suglumusi sąmonė tvirtino, kad išaušo vakarykštė diena, kai Marija ragino Siuzeną dingti iš "Jūros pakrantės", kol merą Toriną ir kanclerį Raimerį nudobę žudikai nesumąstė jos pribaigti.

Deja, atsimerkusi ji išvydo ne ryškią vėlyvo ryto šviesą, o blausią penktos valandos prieblandą. Balsas priklausė ne moteriai, o vyrui. Vietoj to, kad purtytų jos pečius, kažkieno ranka įrėmė pistoleto vamzdį jai į sprandą.

Pakėlusi galvą ji išvydo liesą raukšlėtą veidą, apgaubtą žilų plau-

kų. Siaurą belūpę burną. Blyškiai mėlynas, kaip Rolando, akis. Eldredas Džonas. Už jo stovėjo žmogus, kuris seniau, laimingesniais laikais, vaišino jos tėvą gėrimais: Hašas Renfriu. Trečiasis vyras, vienas iš Džono *ka-teto*, nėrė į lūšną. Jos kūną sukaustė ledinis siaubas. Siuzena išsigando ne tik dėl savęs, bet ir dėl Šimio. Vargu ar berniukas susigaudys, kas čia dedasi. *Bent jau supras, jog tiedu vyrai yra didieji karstų medžiotojai, kurie kitados bandė jį užmušti*, pamanė mergina.

- Na, štai, Spindulėli, pagaliau atsibudai, - draugiškai pasakė Džonas stebėdamas, kaip ji skverbiasi iš miego rūko. - Gerai! Tokiai gražuolei nereikėtų snūduriuoti vienai nuošaliose apylinkėse. Nesijaudink, aš tave nugabensiu į saugią vietą.

Jis atsisuko į vyruką su apsiaustu, išlindusį pro duris. Be Šimio.

- Radai jos daiktus, Klėjau?

Reinoldsas pakratė galvą.

- Spėju, kad viskas sukrauta į maišus

Šimis, dingtelėjo Siuzenai. *Kur tu, Šimi?*

Džonas ištiesė ranką ir paglostė jos krūtį.

- Šviežutė. Stangri ir švelni. Nesistebiu, kad Dibornas į tave įsižiūrėjo.

- Patrauk savo purvinas tatuiruotas letenas, niekše.

Nusišypsojęs Džonas įvykdė reikalavimą. Apsisukęs pažiūrėjo į mulą.

- Šitą gyvulį jau esu matęs. Jis priklauso gerai mano draugei Koralai. Vadinasi, tavęs netenkina žudikės vaidmuo. Užsimanei tapti vagiše. Ach, tas jaunimas. Nei gėdos, nei sąžinės. Ar ne, pone Renfriu?

Senasis tėvo pažįstamas nutylėjo. Žvelgdama į bereikšmį jo veidą Siuzena pagalvojo, kad jos akivaizdoje vyriškis jaučiasi truputį nejaukiai.

Džonui atsigręžus, jo lūpas iškreipė tariamai geraširdiška šypsena.

- Po žmogžudystės pavogti mulą - gryni juokai, tiesa?

Ji neatsiliepė, tiesiog žiūrėjo, kaip Džonas glosto Užsispyrėlio snukį.

- Ką tie berniukai tempė, kad jiems prisireikė mulo?

- Įkapes, - nesusilaikiusi atkirto Siuzenai. - Tau ir tavo draugams. Nuo sunkios naštos vargšas gyvulys vos galo negavo.

- Mano kraštuose yra toks priežodis. - Džonas vis dar šypsojosi.

- Protingos mergaitės keliauja tiesiai į pragarą. Ar kada esi tai girdėjusi? - jis nesiliovė glostęs Užsispyrėlio, kuris aiškiai tuo mėgavosi. Mulas ištempė kaklą, jo kvailos mažos akys iš pasitenkinimo prisimerkė. - Ar tau nešovė į galvą, kad vyrukai, kurie pasidalija grobį ir išsiskirsto, paprastai nesugrįžta?

Siuzena nepratarė nė žodžio.

- Tavimi atsikratė, Spindulėli. Liūdna pripažinti, tačiau mergiotės, kurios savo niežtintį tarpukojį atkiša pirmam pasitaikiusiam, greitai užmirštamos. Ar žinai, kur jie patraukė?

- Taip, - sukuždėjo ji.

Džono veidas dar labiau nušvito.

- Jei pasakysi, tau bus atleista. Sutinki, Renfriu?

- Aha, - atsiliepė šis. - Siuzena, tie išdavikai tarnauja gerajam žmogui. Jei numanai, kur jie yra ir ką sumąstė, papasakok mums.

- Pasilenk žemiau, - nenuleisdama akių nuo Džono sušnibždėjo Siuzena. Pro sustingusias lūpas ištrūkę žodžiai skambėjo panašiai į *pslen emiau*, tačiau didysis karstų medžiotojas suprato merginą ir ištiesė kaklą, kaip Užsispyrėlis. Siuzena spjovė jam į veidą.

Džonas atšlijo sudrebėjęs iš nuostabos ir pasibjaurėjimo.

- *KALĖ!* - užstaugė senis ir plačiai užsimojęs tvojo jai antausį.

Mergina išsidrėbė ant žemės prieš akis regėdama juodas žvaigždutes. Dešinysis skruostas išsipūtė tarsi balionas. *Pora colių žemiau, ir mano kaklas sulūžtų kaip sausa šaka*, pagalvojo ji. *Galbūt taip visiems būtų geriau.* Pakėlusi ranką prie nosies Siuzena nusivalė kraują, srūvantį iš dešiniosios šnervės.

Džonas dėbtelėjo į Renfriu, kuris žengė į priekį vieną žingsnį ir sustojo.

- Užkelk ją ant žirgo, surišk iš priekio rankas. Kuo tvirčiau. - Nuleidęs akis nuožmiai pažiūrėjo į Siuzeną, kojos spyriu nusiuntė ją prie lūšnos prieangio. - Žinosi, kale, kaip spjaudyti į Eldredą Džoną.

Reinoldsas padavė jam skarelę. Senis nusivalė nuo veido seiles ir atsitūpęs kruopščiai nutrynė medžiagos skiautę į merginos kasą. Timptelėjęs už pakarpos pastatė ją ant kojų. Iš skausmo Siuzenos akyse sužvilgo ašaros, tačiau ji tylėjo.

- Visai įmanoma, kad man daugiau neteks pamatyti tavo draugelio, mergyt su stangriais papiukais, užtat *tu* esi mano rankose, ar ne? Jei Dibornas pridarys mums nemalonumų, atsigriebsiu ant tavęs ir pasistengsiu, kad jis tai sužinotų. Aišku?

Šypsena pranyko iš Džono fizionomijos. Jis grubiai pastūmė Siuzeną, ir toji vos neišsitiesė ant žemės.

- Dabar sėsk ant balno. Paskubėk, antraip peiliu pagražinsiu tavo veidelį.

12

Tūnodamas aukštoje žolėje, suparalyžiuotas iš siaubo, tyliai verkšlendamas, Šimis pamatė, kaip Siuzena spjovė į blogąjį karstų medžiotoją, o tas trenkė jai skambų antausį. Nuo tokio smūgio netgi vyras galėtų pakratyti kojas. Berniukas jau ketino pulti į pagalbą, tačiau galvoje nuskambėjęs balsas - turbūt geriausio draugo Arturo - perspėjo, kad jis niekur nelįstų, jei nenori gauti kulkos į kaktą.

Jis stebėjo, kaip Siuzena sėda ant žirgo. Vienas vyriškis - ne karstų medžiotojas, o dičkis rančeris, kuris protarpiais lankydavosi smuklėje - bandė padėti, bet mergina nustūmė jį bato kulnu. Žmogus išraudonavo kaip morka.

Nepykdyk jų, Siuzena, pagalvojo Šimis. *O dievai, nepykdyk, nes jie tave primuš! Vargšelė! Tavo veidas ištino ir nosis kraujuoja!*

- Suteiksiu tau paskutinę galimybę, - kreipėsi į ją Džonas. - Kur jie, ir kokie jų planai?

- Eik velniop, - pasiūlė Siuzena.

Jis kreivai vyptelėjo.

- Eisiu, ir tikiuosi, kad pragare susitiksiu su tavimi. - Senis pažvelgė į kitą karstų medžiotoją. - Daugiau nieko neradai?

- Matyt pienburniai pasiėmė viską su savimi, - atsiliepė raudonplaukis. - Čia liko tiktai Diborno kekšė.

Piktdžiugiškai nusikvatojęs Džonas šoko ant žirgo.

- Keliaujame.

Jie pranyko Prastažolėje, braudamiesi pro aukštus stiebus, kurių gretos, likusios už nugaros, iš karto susiglausdavo. Atrodė, lyg nieko nebūtų įvykę... neskaitant to fakto, kad dingo Siuzena ir mulas. Pastarąjį nusitempė dičkis rančeris, jojantis šalia merginos.

Įsitikinęs, kad jie neketina sugrįžti, Šimis lėtai išlindo į laukymę, tuo pačiu užsisegė viršutinę kelnių sagą. Jis žvilgtelėjo ta kryptimi, kur nujojo Rolandas su draugais, paskui atsisuko į kitą pusę, kur prasmego Siuzena. Ką daryti?

Mažumėle pamąstęs jis suprato neturįs kitos išeities. Rolando, Aleno ir gerojo Arturo Hito (Šimiui jis visada liks Arturu Hitu) žirgų

ištrypta žolė seniai atsitiesė. O Siuzenos ir jos grobikų prakirstą takelį vis dar buvo galima įžiūrėti. Jeigu jis seks iš paskos, gal sugebės kuo nors jai padėti.

Iš pradžių Šimis žingsniavo, vėliau pasileido tekinas, užmiršęs savo baimes, kad karstų medžiotojai sugrįš ir jį sugaus. Vytis Siuzeną teko beveik visą dieną.

13

Ryškėjant aušros spinduliams, Ketbertas - ne pats ramiausias žmogus net ir įprastomis aplinkybėmis - vis labiau nekantravo. *Štai ir sulaukėme Pjūties*, sukosi mintys jo galvoje. *Pagaliau atėjo Pjūtis, o mes sėdime nieko neveikdami su išgaląstais peiliais.*

Porą kartų jis paklausė Aleno, ką tas “girdi”. Pirmą sykį bičiulis tiesiog burbtelėjo kažką po nosimi. Antrąjį nesusivaldė ir pasiteiravo Berto, ką galima išgirsti, kai ausyse zvimbia nuolatinis kiauksėjimas.

Savo ruožtu Ketbertas nemanė, kad jo klausimai, kuriuos skyrė penkiolikos minučių tarpas, primena “nuolatinį kiauksėjimą”. Sudirgęs vaikinas prisėdo šalia savo ristūno. Po akimirkos prie jo prisijungė Rolandas.

- Mes daugiau nieko neveikiame Medžise, tiktai laukiame, - atsiduso Bertas, - o tai mane labiausiai ir erzina.

- Pakentėk dar truputį, - paprašė Rolandas.

14

Prabėgus valandai nuo tada, kai virš horizonto pakibo saulė, Džono būrys nusigavo iki laikinos Freno Lengilo stovyklavietės. Žilaplaukis karstų medžiotojus nudžiugo pamatęs Kvintą, Rėją bei Renfriu *vaqueros*, gurkšnojančius kavą.

Lengilas žengė jų pasitikti, tačiau akiratyje pasirodžius Siuzenai, jojančiai ant arklio surištomis rankomis, pasitraukė atgal ir apsižvalgė tarytum ieškodamas, kur pasislėpti. Didelėje atviroje pievoje nebuvo nuošalių vietelių, todėl jis paprasčiausiai sustojo. Gaiži išraiška liudijo, kad merginos įkalinimas senajam rančeriui ne prie širdies.

Spūstelėjusi keliais žirgo šonus Siuzena išsiveržė į priekį. Reinoldsas bandė sučiupti ją už peties, bet mergina pasilenkė, bent trumpam išvengdama jo gniaužtų.

- O, Frensis Lengilas! Kas galėjo pagalvoti, kad ir tu būsi čia!

- Siuzena, man labai gaila... nutęsė Lengilas, kurio veidą užliejo raudonis, tarsi atplūstančio potvynio banga. - Tu susidėjai su bloga

draugija, mergaite... galų gale jie tave paliko, kad viena už viską atsakytum.

Ji nusijuokė.

- Bloga draugija! Suprantama, kas apie tai nusimano geriau nei tu, Frenai?

Sutrikęs Lengilas nerangiai nusisuko. Siuzena ištraukė koją iš balnakilpės ir, nespėjus niekam jos sulaikyti, spyrė vyriškiui į tarpumentę. Jis sudribo ant pilvo iš nuostabos suakmenėjęs.

- Nedrįsk, nuokruša! - užstaugė Renfriu ir apibrėžęs kumščiu lanką smogė jai į kairįjį skruostikaulį (matyt norėjo, kad veidas atrodytų simetriškas, pagalvojo mergina vėliau, kai galvoje išsisklaidė migla ir sugrįžo gebėjimas blaiviai mąstyti). Ji susverdėjo balne, bet nenuvirto ant žemės. Į Renfriu nė nesiteikė pažvelgti. Visą dėmesį sutelkė į nustėrusį Lengilą, kuriam pavyko atsiklaupti keturpėsčiam.

- *Tu nužudei mano tėvą!* - suriko Siuzena. - *Tu nužudei mano tėvą, niekingas baily, apsimetęs vyru!* - mergina apžvelgė rančerius ir *vaqueros*, išpūtusius į ją akis. - *Štai, Frenas Lengilas, Arklininkų Asociacijos galva, klastingas šliužas! Šlykštus kojotas! Prakeiktas...*

- Užteks, - nutraukė ją Džonas, kuris susidomėjęs stebėjo, kaip Lengilas sprunka atgal pas savo žmones, nukoręs galvą (žiūrėdama į jį Siuzena neslėpė pasitenkinimo), sugniuždytas merginos kaltinimų. Rėja sukrizeno svyruodama į šonus. Jos juokas, primenantis nagų dryksnius į skalūną, pašiurpino Siuzeną, bet ji nė kiek nenustebo išvydusi raganą šioje kompanijoje.

- Anaiptol. - Merginai žvelgiant į Lengilą, jos veide atsispindėjo beribės paniekos išraiška. - Šitas niekšas nusipelnė kur kas daugiau prakeiksmų.

- Tikriausiai, bet šiam kartui jų užteks, panelyte. Vargu ar kas sugebėtų malti liežuviu geriau už tave. Tik paklausyk, kaip žvengia ragana! Lyg barstytų druską ant žaizdos... nieko tokio, mes tuojau ją užčiaupsime... - Džonas ūmai pakreipė galvą. - Klėjau!

Reinoldsas prijojo prie savo vadeivos.

- Nugabensi Spindulėlį į “Jūros pakrantę”?

- Žinoma. - Reinoldsas pasistengė neišduoti džiaugsmo: dėkui dievams, teks į rytus, ne į vakarus. Neaišku kodėl, bet jį pradėjo kankinti bloga nuojauta dėl Pakaruoklių uolos, Latigo, naftos cisternų... visos šitos istorijos. - Dabar?

- Po minutės kitos, - atsakė Džonas. - Galbūt ką nors netrukus

pritrėkšime. Kas žino? Dėl neatsakytų klausimų verta keltis tokį ankstyvą rytą, net jei tau pragariškai maudžia koją, kaip kokį skylėtą dantį. Ar ne tiesa?

Reinoldsas gūžtelėjo pečiais.

- Renfriu, pasaugok mūsų žavųjį Spindulėlį. Man reikia sutvarkyti vieną reikalą - šį tą atsiimti.

Jis tyčia kalbėjo garsiai. Kai žodžiai pasiekė Rėjos ausis, ji netikėtai liovėsi kvarksėjusi, tarsi kažkas būtų įsmeigęs durklą senei į gerklę. Išsišiepęs Džonas paleido savo žirgą ristele link juodojo vežimo, išpaišyto geltonais magiškais simboliais. Žilaplaukiui iš kairės jojo Reinoldsas. Iš dešinės pusės beveik nepastebimai priartėjo Depeipas. Neblogas vaikis, tas Rojus. Jo smegenėlės šiek tiek suminkštėjusios, užtat širdis plaka reikiamoje vietoje. Be to, jam *ne visada* būtina aiškinti, ką daryti.

Sulig kiekvienu Džono žirgo žingsniu, Rėja vis labiau gūžėsi savo mažajame vežime. Raukšlėtoje fizionomijoje giliai įspraustos akys šaudė visomis kryptimis, jai bergždžiai mėginant surasti išeitį iš beviltiškos padėties.

- Pasitrauk nuo manęs, išsigimėli! - sukriokė ji ir iškėlė ranką tarytum mėgindama šiuo gestu sustabdyti Džoną. Maišą su rutuliu dar tvirčiau prispaudė prie savęs. - Pasitrauk, sakau, nes iškviesiu žaibus, kurie nutrenks tave kartu su tavo bjauriais bendrais!

Džonui pasirodė, kad Rojus šiek tiek sudvejojo, skirtingai nuo Klėjaus ir jo paties. Turbūt ragana žino daugybę burtažodžių... arba žinojo anksčiau, kai godus magiškas kristalas dar nebuvo išsiurbęs iš jos gyvybės syvų.

- Duokš jį man. - Džonas palinko virš vežimo. - Rutulys tau nepriklauso. Vieną dieną gerasis žmogus atsidėkos už tai, kad jį saugojai, bet dabar privalai atiduoti kristalą man.

Ji suspiegė - šaižus riksmas privertė kelis kaubojus išmesti kavos puodelius ir delnais užspausti ausis. Nepaliaujamai klykdama ragana sugriebė krepšio virvę ir iškėlė jį aukštai virš galvos. Stiklinis rutulys siūbavo maišo dugne it švytuoklė.

- *Neduosiu!* - staugė Rėja. - *Jei mėginsi atimti jėga, sudaužysiu jį į žemę!*

Džonas abejojo, ar kristalas bent įskiltų nukritęs ant minkšto Prastažolės pagrindo; visgi jam ne itin norėjosi eksperimentuoti.

- Klėjau, išsitrauk ginklą.

Nė neatsigręždamas jis suprato, kad Reinoldsas įvykdė įsakymą,

nes paklaikęs iš siaubo raganos žvilgsnis šastelėjo į kairę pusę.

- Skaičiuosiu iki trijų, - tarė Džonas. - Jei pabaigęs nelaikysiu rankose maišo, ištaškyk jos šlykštų snukį.

- Gerai.

- Vienas, - pasakė senis spoksodamas į apvaliąją švytuoklę, regėdamas blausų rožinį švytėjimą, besiskverbiantį pro medžiagą. - Du. Tikiuosi, tau patiks pragaras, Rėja. Try...

- *Imk!* - ji atkišo maišą, gembėtais pirštais prisidengė veidą. - *Štai, imk! Ir tegul jis pražudo tave, kaip pražudė mane!*

- Dėkui.

Stvėręs krepšį Džonas trūktelėjo jį į save. Rėja vėl suspiegė, nes virvė nulupo nuo krumplių odą ir nuplėšė vieną nagą. Senis nieko negirdėjo. Jo sielą užvaldė palaima. Pirmą kartą per ilgą profesinę karjerą iš galvos išdulkėjo visos mintys apie darbą, aplinką, šešis tūkstančius mirtinų pavojų, tykančių kiekvieną dieną. Jis turi kristalą! Jis turi kristalą! Vardan visų dievų kapų, jis turi tą suknistą kristalą!

Mano, aidėjo sąmonėje vienintelis žodis. Tik didelių valios pastangų dėka Džonas neįgrūdo galvos į maišą, tarsi arklys, panardinantis snukį į avižų geldą. Susitvardęs apvyniojo virvę aplink balno gugą ir giliai atsiduso. Taip geriau. Šiek tiek.

- Rojau.

- Taip, Džonai.

Kaip būtų gerai iš čia dingti, ne pirmą kartą pagalvojo Džonas. Atsikratyti tų provincialų. Jam iki gyvo kaulo įgriso prakeikta hambriška tarmė.

- Rojau, duosim senai kalei dešimt sekundžių. Jei iki to laiko ji nepranyks iš mano akių, leidžiu tau suvaryti jai į subinę porą kulkų. Dabar pažiūrėsim, ar tu moki skaičiuoti. Įdėmiai klausysiuos, todėl nieko nepraleisk!

- Vienas, - džiugiai pradėjo Depeipas. - Du. Trys. Keturi.

Spjaudydama prakeiksmus, Rėja stvėrė pavadžius ir užtvojo jais per ponio nugarą. Gyvulys suglaudė ausis, energingai puolė į priekį, o ragana nusirito kūliavirsčia nuo pasostės, užversdama aukštyn baltas ir kaulėtas blauzdas, pademonstruodama ilgus juodus batus, skirtingų spalvų kojines. *Vaqueros* leipo juokais. Nusikvatojo ir Džonas. Išsidrėbusi aukštyn kojomis senė - šaunus vaizdelis, ką ir bepridursi.

- Pe-pe-penki, - žagsėdamas iš juoko tęsė Depeipas. - Še-še-šeši.

Rėja užsikorė ant vežimo pasostės, grakščiai tarsi dvesianti žuvis, nudelbė įtūžusiomis akimis žvingaujančias fizionomijas.

- *Prakeikiu jus visus!* - sustūgo ji. Vežimui dardant link ištryptos laukymės pakraščio, linksmybės atslūgo. - *Visus iki vieno! Ir tave... ir tave... ir tave!* - ji dūrė kreivu pirštu į Džoną. - *Vagis! Niekingas vagis!*

Tarytum kristalas būtų priklausęs tau, mintyse nustebo Džonas (kita vertus, atgavus rutulį, jam į galvą šovė žodis "Mano"). *Tarytum toks stebuklas galėtų priklausyti kaimo raganai, buriančiai ateitį iš gaidžio žarnokų.*

Vežimas nubildėjo į Prastažolę; senės klyksmai privertė ponį papustyti kanopas ne prasčiau nei rimbo smūgiai. Nors juodas atspalvis gana greitai susimaišė su žaluma, vyrai dar ilgai girdėjo spigius prakeiksmus, kuriais Rėja žadėjo, kad jie nugaiš, šviečiant Demono mėnuliui.

15

- Ko delsi? - kreipėsi Džonas į Klėjų Reinoldsą. - Palydėk Spindulėlį į "Jūros pakrantę". Jei pakeliui užsimanysi šiek tiek su ja pasismaginti, nesivaržyk. - Jis atsisuko į Siuzeną norėdamas pažiūrėti, kaip ji sureaguos, ir nusivylė. Merginos akys sustiklėjo, tarsi paskutinis Renfriu smūgis būtų laikinai išmušęs iš jos sveiką protą. - Svarbiausia, kad ji pasiektų Koralą.

- Pasieks, - užtikrino Reinoldsas. - Ką perduoti poniai Torin?

- Pasakyk, kad laikytų mergiotę užrakintą, kol aš su ja susisieksiu. Ir... kodėl gi tau su ja nepasilikus, Klėjau? Turiu omenyje, su Korala. Iki rytojaus mes jau būsime sutvarkę visus reikalus... palydėsi ją į Ritsį?

Reinoldsas linktelėjo. Kuo toliau, tuo geriau. Jis nė kiek neprieštaravo dėl kelionės į "Jūros pakrantę". Pataršys merguželę nusigavęs iki buvusio mero dvaro, bet ne anksčiau. Tik ne tuomet, kai dieną tviska vaiduokliškas Demono mėnulis.

- Negaišk laiko.

Reinoldas nulydėjo Siuzeną per pievą, stengdamasis laikytis atokiau nuo žolės prorėžos, kur pranyko Rėjos vežimas. Mergina jojo tylėdama, įbedusi akis į savo supančiotus riešus.

Džonas atsigręžė į vyrus.

- Trys jaunuoliai iš Vidinio pasaulio paspruko iš kalėjimo, ir jiems pagelbėjo šita išpuikusi kalė. - Jis mostelėjo ranka į nutolstančią Siuzeną.

Kaubojų gretose nuvilnijo niaurus murmesys. Jie žinojo, kad "Vi-

las Dibornas" ir jo draugai sugebėjo pabėgti, tačiau nenutuokė, jog tiems pienburniams pagelbėjo panelė Delgado... laimė, tuo metu Reinoldsas jau buvo patraukęs ją toliau nuo įniršusių vyrų.

- Pamirškite mergiotę! - riktelėjo Džonas sutelkdamas jų dėmesį į save. Pasilenkęs senis vogčiomis paglostė rutulio išlinkį. Vos prisilietęs prie jo pajuto, kad galėtų nuversti kalnus, net ir tuo atveju, jei viena ranka būtų pririšta už nugaros.

- Pamirškite ją, nesijaudinkite dėl tų vaikiščių! - jis paeiliui nužvelgė Lengilą, Vertnerį, Kroidoną, Brajaną Hukį, Rojų Depeipą. - Čia susirinko beveik keturiasdešimt žmonių. Prie Pakaruoklių uolos rasime dar pusantro šimto vyrų. Negi jūs išsigąsite trijų, šešiolikos metų nesulaukusių berniukų?

- *Ne!* - užstaugė jie.

- Jei susidursime su vaikiščiais akis į akį, ką mes darysime?

- *NUŽUDYSIME JUOS!* - garsus riksmas privertė kovus purptelėti į ryto saulę. Karksėjimu reikšdami nepasitenkinimą jie nuskrido ieškoti ramesnės vietelės.

Džonas netvėrė kailyje iš džiaugsmo. Delnu glostydamas kristalą senis jautė, kaip į jį plūsta jėgos. *Rožinės jėgos*, dingtelėjo mintis, ir jis išsišiepė.

- Judėkime, vyručiai. Noriu, kad cisternos atsidurtų miške, į vakarus nuo Žaibo tarpeklio, prieš užsiliepsnojant šventiniam Pjūties laužui.

16

Šimio, pasislėpusio Prastažolėje prie pat pievos, vos nepartrenkė juodas Rėjos vežimas. Žviegianti, vapaliojanti keiksmus ragana prašvilpė taip arti, kad berniukas užuodė aitrų jos odos ir purvinų plaukų tvaiką. Jei būtų nuleidusi galvą žemyn, senė neabejotinai būtų jį pastebėjusi ir pavertusi paukščiu, plepetūnu arba uodu.

Vaikinukas matė, kaip Džono parankinis nusivedė Siuzeną prie laukymės pakraščio; girdėjo, kaip žilaplaukis senis rėžia vyrams ugningą kalbą (daugumą jų Šimis pažinojo; jam buvo gėda, kad Medžiso kaubojai paklūsta blogojo karstų medžiotojo įsakymams), tačiau į žodžius neįsiklausė. Kai jie sėdo ant žirgų, Šimis suakmenėjo persigandęs, kad vyrai pasuks į jo pusę. Dėkui dievams, visi nujojo į vakarus. Lyg pamojus burtų lazdele, pieva ištuštėjo... ten liko tiktai Užsispyrėlis, kurio apynasrio virvė tysojo ant išmindžiotos žolės. Mulas dirstelėjo į nutolstančius raitelius, sužvengė kartelį tarsi siūlydamas jiem

drožti pragaran, kryptelėjo galva ir žvilgsniu susidūrė su Šimio akimis, blizgančiomis Prastažolės tankmėje. Sukarpęs ausimis Užsispyrėlis peštelėjo žolę, tada pakėlė snukį ir subliovė berniukui tarytum sakydamas, jog dėl jo nelaimių kaltas mažasis smuklės valytojas.

Susimąstęs Šimis žiūrėjo į mulą. Jodamas jis greičiau pasiektų savo tikslą negu eidamas pėsčiomis. O taip... tačiau Užsispyrėliui prasižiojus, vaikinukas atsisakė tokios minties. To betrūko, kad savo bliovimu jis patrauktų Siuzeną lydinčio karstarankio dėmesį.

- Tau teks pačiam ieškoti kelio namo, - sumurmėjo Šimis. - Sudie, drauguži. Sudie, senasis Užsispyrėli. Gal dar pasiseks kada nors susitikti.

Jis surado takelį, kurį žolėje išmindė Siuzenos bei Reinoldso arkliai, ir nukurnėjo jiems iš paskos.

17

- Jie vėl artėja, - tarė Alenas, akimirką anksčiau nei Rolandas pats pajuto raitelius - galvoje tvykstelėjo rožinis žaibas. - Visas būrys.

Rolandas pažvelgė į Ketbertą, spinduliuojantį neįprastą sau rimtumą.

- Daug kas priklausys nuo tavęs. - Šaulys palietė timpą. - Ir nuo tavo ginklo.

- Žinau.

- Kokios tavo atsargos?

- Beveiki keturi tuzinai plieninių kulkų. - Bertas pakėlė medvilninį maišelį, kuriame ramesniais laikais jo tėvas saugojo tabaką. - Ir, žinoma, petardos, sudėtos į mano balnakrepšį.

- Kiek turi didžiųjų?

- Užtektinai, Rolandai. - Nė menkiausios šypsenos užuominos. Niauriame veide žybčiojo žudiko akys. - Užtektinai.

Šaulys brūkštelėjo delnu per savo pončą palytėdamas šiurkščią medžiagą. Atsisuko į Aleną, vėl pakreipė galvą į Ketbertą vis kartodamas sau, kad planas išdegs - privalo išdegti, - jei tik jie išliks šaltakraujiški ir nepaisys to fakto, kad trims jauniems vaikinams reikės susiremti su keturiomis arba penkiomis dešimtimis vyrų.

- Prie Pakaruoklių uolos esantys žmonės išgirs šūvius, ar ne? - paklausė Alenas.

Rolandas linktelėjo.

- Dėl to nekyla jokių abejonių, nes vėjas pučia jų kryptimi.

- Turėsime darbuotis labai sparčiai.

- Laiko veltui nešvaistysime, - sutiko Rolandas prisiminęs, kaip jis stovėjo tarp susiraizgiusių žalių gyvatvorių, už Didžiosios menės, ant rankos tupėjo Deividas, nugara žliaugė šaltas baimės prakaitas. *Manau, šiandien tu žūsi*, pasakė jis sakalui ir nesuklydo. Tačiau pats išgyveno, po sėkmingai atlaikyto išbandymo išėjo pro rytinį koridoriaus galą. Šį kartą išbandymas laukė Ketberto ir Aleno - ne Gileade, tradicinėje vietoje už Didžiosios Menės, o Medžise, Prastažolės pakraštyje, dykumoje ir Žaibo tarpeklyje.

- Įrodyk, kad esi vyras, arba mirsi, - pratarė Alenas tarsi perskaitęs šaulio mintis. - Štai, kur esmė.

- Taip. Štai, kur esmė. Įdomu, kada jie čia pasirodys?

- Ne anksčiau, kaip po valandos. Gal po dviejų.

- Jie pasiųs į priekį žvalgus.

Alenas pritardamas sulinksėjo galva.

- Veikiausiai.

- Negerai, - įsiterpė Bertas.

- Džonas baiminasi, kad jo netykotų pasala, - pastebėjo Rolandas. - Turbūt galvoja, kad mes padegsime žolę. Išnirę į atvirą erdvę jie atsipalaiduos.

- Tu tikrai taip manai? - paklausė Ketbertas.

- Manau ir tikiuosi, - niūriai atsakė Rolandas.

18

Ir pradžių Reinoldsas paragino savo žirgą šuoliuoti, po pusvalandžio leido jam tursenti ristele. Pilonas lengvai prisigretino prie didžiojo karstų medžiotojo ristūno; praėjus dar dešimčiai minučių, paspartino žingsnį.

Surištomis rankomis įsikibusi į balno gugą Siuzena jojo Reinoldsui iš dešinės, jos plaukus taršė stiprus vėjas. Mergina spėliojo, kaip dabar atrodė jos veidas, gerokai ištinęs, mažiausiai dviem coliais padidinęs savo apimtis. Odą dilgino netgi švilpiančio vėjo gūsiai.

Prie Skardžio Reinoldsas sustojo leisdamas arkliams atsipūsti. Jis nušoko nuo balno, atsuko merginai nugarą ir nusišlapino. Tuo metu Siuzena apžvelgė šlaitą, kur ramiai ganėsi milžiniška kaimenė. Ją prižiūrintys kaubojai kažkur išgaravo. Nedidelis pliusas, pagalvojo ji, bet vis šis tas.

- Gal norėtum nusilengvinti? - pasiteiravo Reinoldsas. - Padėsiu tau nulipti. Tik nepurtyk galvos, kad paskui inkšdama maldautum sustoti.

- Regis, tu išsigandęs. Didysis narsusis tvarkdarys su karsto tatuiruote iš baimės deda į kelnes.

Reinoldsas pabandė išspausti paniekinančią šypseną. Veltui stengėsi.

- Tegul ateities būrimu užsiima profesionalai, panelyte. Verčiau sakyk, ar tau reikia nusilengvinti.

- Ne. Tu vis vien *bijai.* Ko?

Reinoldsas, kurio niekaip neapleido bloga nuojauta, netgi po to, kai jis išsiskyrė su Džonu, prašiepė pageltonavusius nuo tabako dantis.

- Užsičiaupk, jei nesugebi pasakyti nieko protingo.

- Paleisk mane. Gal tuomet mano draugai atsidėkos tau ta pačia paslauga, kai mus pasivys.

Šį kartą Reinoldsas nuoširdžiai nusijuokė. Užsikoręs ant balno atsikrenkštė ir nusispjovė. Viršuje, dangaus skliaute, švytėjo balzganas Demono mėnulis.

- Pasvajok, mergyt, - tarė jis. - Svajoti nedraudžiama. Tik žinok, kad trijų pienburnių daugiau neišvysi. Jų lavonus surys kirminai. Judinkis.

Žirgai nurisnojo į priekį.

19

Pjūties išvakarėse Kordelija nesigulė į lovą. Ji praleido kiaurą naktį svetainėje, sėdėdama krėsle, pasidėjusi ant kelių siuvinį, prie kurio nė neprisilietė. Dešimtą rytą moteris tebekiurksojo toje pačioje vietoje spoksodama į tuštumą. O į ką žiūrėti? Sužlugo visos svajonės apie Torino turtus, kuriuos meras savo testamente būtų perleidęs Siuzenai ir jos vaikui. Sužlugo visos viltys užimti garbingą padėtį vietinėje bendruomenėje. Ateities planus sugriovė du įnoringi, geidulio apakinti jaunikliai.

Jos veidą vis dar bjaurojo pelenų dryžis - Siuzenos dovana. Galvoje kirbėjo liūdnos mintys: *Vieną dieną kas nors aptiks mane šiame krėsle negyvą... vargšę, vienišą senę. Nedėkinga mergiotė! Taip atsilyginti man po visko, ką dėl jos padariau!*

Už lango kažkas sukrebždėjo. Kordelija nenutuokė, kiek laiko praėjo, kol jos sąmonė užfiksavo garsą. Kai pagaliau barbenimas pasiekė ausis, ji numetė siuvinį ir atsistojo, norėdama patikrinti, kas ten triukšmauja. Greičiausiai paukštis. Arba vaikai, krečiantys Pjūties išdaigas, nesuvokiantys, kad artėja pasaulio pabaiga. Kad ir kas ten būtų, ji nugins atvykėlius šalin.

Kelias sekundes Kordelija nieko nematė. Jau nusprendė grįžti į savo vietą, bet prie vartelių pastebėjo ponį, įkinkytą į mažą juodą vežimą su geltonais magiškais simboliais. Gyvulys stypsojo nukorės galvą, rodos, svyruodamas iš nuovargio.

Susiraukusi moteris spėliojo, iš kur kieme atsirado ponis, kai priešais ją išnirę kreivi pirštai vėl pabrazdeno į stiklą. Kordelija aiktelėjo, prispaudė rankas prie krūtinės, iš kurios vos neiššoko širdis. Atsitraukė vieną žingsnį, tyliai suspigo, nes šlaunimi užkliudė viryklės groteles.

Ilgi purvini nagai dar kartą pabarbeno į langą ir pradingo.

Akimirką neryžtingai pastovėjusi, Kordelija nuslinko prie durų, pakeliui stabtelėjo ir iš medinės dėžės ištraukė sunkią gluosnio malką. Dėl viso pikto. Paskui atlapojo duris, išėjo laukan, prisiartino prie namo kampo, giliai įkvėpė ir pakėlusi aukštyn pliauską žengė į sodą.

- Nešdinkis! Dink, kol...

Tai, ką moteris pamatė, privertė ją nutilti: šalia namo, ant sušalusių gėlių lysvės ropojo neįtikėtinai sukriošusi senė. Žilų plaukų likučiai, užkritę ant veido, bemaž nepridengė pūliuojančių opų. Karpomis nusėtu smakru varvėjo pro lūpas plūstantis kraujas. Akių ragenas buvo aptraukę pilkšvai geltoni glitėsiai. Ji pati kriokė nelyginant suskilusios dumplės.

- Geroji ponia, padėk man, - sušvokštė kraupus padaras. - Padėk, jei gali, nes aš tuojau numirsiu.

Malką gniaužianti ranka nusviro. Kordelija negalėjo patikėti savo akimis.

- Rėja, - sušnibždėjo ji. - Tu esi Rėja?

- Aha, - atsakė ragana tempdama savo kūną per nuvytusias gėles, įsirėmusi delnais į šaltą žemę. - Padėk man.

Kordelija žengė vieną žingsnį atgal nejausdama, kaip į kelį dunksi vėzdo pakaitalas.

- Ne, aš... aš negaliu įsileisti tavęs į namus... suprantu tavo padėtį... bet privalau išsaugoti savo reputaciją... pastaruoju metu kaimynai nenuleidžia nuo manęs akių...

Sulig paskutiniais žodžiais ji žvilgtelėjo į Pagrindinę gatvę tarytum tikėdamasi išvysti miestelėnus, besibūriuojančius prie vartelių, godžiai dėbsančius į jos kiemą, pasirengusius paskleisti bjaurius gandus. Tačiau ji nieko nepastebėjo. Hambrio gatvėse buvo neįprastai tuščia, nesigirdėjo jokio šventinės dienos triukšmo. Moteris atsigręžė į raganą, kuri šliaužė per sušalusias gėles.

- Tai... tavo dukterėčios darbas... - sukvarkė senė. - Tai... jos kaltė...

Pliauska išsprūdo Korelijai iš rankų ir prieš nukrisdama ant žemės užgavo kulkšnį, tačiau ji nieko nepajuto. Pirštai instinktyviai susigniaužė į kumščius.

- Padėk man, - sušnypštė Rėja. - Aš žinau... kur ji yra... mes... mes turime... atlikti vieną darbą... abi esame moterys...

Kordelija truputį padvejojo, tada atsiklaupė šalia raganos, apkabino ją ir šiaip ne taip pastatė ant kojų. Nuo senės trenkė gaižiu, pykinančiu pūvančios mėsos dvoku.

Kaulėti pirštai glostė Kordelijos skruostus ir kaklą, kol ji tempė Rėją į namą. Moters oda nuėjo pagaugais, tačiau ji atsitraukė nuo raganos tik tuomet, kai toji, sunkiai šnopuodama ir bezdėdama, nuvirto į krėslą.

- Paklausyk manęs, - išspaudė senė.

- Klausau. - Kordelija prisitraukė kėdę. Nepaisant to, kad Rėja stovėjo prie mirties slenksčio, ji vis dar įstengė valdingu žvilgsniu prikaustyti į save kitų dėmesį. Nėrę į dulkėtos suknelės užantį, raganos pirštai iškrapštė iš ten sidabrinį medalioną, kuris ėmė lakstyti po delną. Visą naktį nesudėjusi bluosto Kordelija pasijuto mieguista.

- Prakeiktų vyrų mes nepasieksime, - tęsė Rėja. - Bet *ji!..* Tavo dukterėčia nugabenta į mero dvarą... galbūt mums pavyks su ja susidoroti...

- Tau nieko nepavyks padaryti, - atsiliepė Kordelija. - Tu miršti.

Rėja suprunkštė išspjaudama geltonus skreplius.

- Mirštu? Ne-e! Aš tiesiog pavargusi, man reikėtų pasistiprinti. Dabar paklausyk manęs, Kordelija, Hairamo dukra ir Pato seserie!

Ji apglėbė savo kaulėta (ir stebėtinai stipria) ranka Kordelijos kaklą, tuo pat metu laikydama sidabrinį medalioną priešais išsprogusias moters akis. Senė kažką sukuždėjo, ir netrukus Kordelija pritardama ėmė kinkuoti galva.

- Vykdyk nurodymą. - Senė paleido ją ir išsekusi sudribo krėsle. - Tučtuojau, antraip aš pakratysiu kojas. Paskui man prireiks šiek tiek laiko, kad atsigaučiau.

Atsistojusi Kordelija trumpam pasišalino iš kambario. Virtuvėje ant stalo riogsojo medinė kaladė, į kurią buvo įkišti du aštrūs peiliai. Ji paėmė vieną ir sugrįžo pas Rėją. Tuščios akys priminė Siuzenos žvilgsnį, kai mergina su ragana stovėjo ant Kioso kalvos, šviečiant Bučinių mėnuliui.

- Juk tu nori jai atsilyginti? - paklausė senė. - Štai, kodėl atėjau pas tave.

- Panelė Gražuolėlė, - sumurmėjo panosėje Kordelija. Laisva ranka palietė pelenais išterliotą skruostą. - Taip, aš jai būtinai atsilyginsiu.

- Trokšti mirties?

- Taip. Jos arba savo.

- Nesijaudink, į kapą atguls ji. O dabar atgaivink mane, Kordelija. Duok tai, ko man reikia!

Moteris atsagstė suknelės sagas, praskleidė skvernus, apnuogindama smulkias krūtis pamažu didėjantį pilvuką ir pakankamai stangrų juosmenį, kuriame akimoju atvipo viršutiniai odos sluoksniai, vos tik ji nubrėžė peiliu ilgą liniją. Balta medžiaga apibus pjūvio nusidažė raudoniu.

- O taip, - sušnypštė Rėja. - Kaip rožės. Aš dažnai sapnuoju žydinčias rožes ir kažką tamsaus, stūksančio tarp jų pasaulio pakraštyje. Prieik. - Senė apkabino Kordelijos liemenį, pritraukė ją prie savęs. Pakėlusi galvą nužvelgė moters veidą, išsišiepė ir aplaižė lūpas. - Gerai. Labai gerai.

Kordelija stovėjo nekrutėdama, įsmeigusi akis į sieną, tuo tarpu Rėja palinko prie raudono pjūvio ir įniko čiulpti kraują.

20

Rolandas apsidžiaugė supratęs, kad prislopintas pakinktų ir sagčių tarškesys artėja link tos vietos, kur jis tūnojo kartu su draugais. Tačiau triukšmui sustiprėjus tiek, kad iš jo buvo galima išskirti murmančius balsus ir švelnų kanopų kaukšėjimą, vaikinas išsigando. Gerai, jeigu raiteliai prajos pro šalį, o kas bus jeigu užjos tiesiai ant jų? Visi trys atisveikins su gyvybėmis, kaip kurmiai, netyčia pakliuvę po arklo ašmenimis.

Ne, *ka* atvedė Rolandą, Aleną ir Ketbertą čia ne tam, kad jie taip kvailai būtų nudaigoti. Prastažolės plotai nutįsę per daugelį mylių. Nejau Džono būrys sugebėtų pakliūti į tą tašką, kur jis įsitaisė su bičiuliais? Visgi, sprendžiant iš balsų, raiteliai nenumaldomai artėjo.

Sunerimęs Alenas atsisuko į Rolandą, mostelėjo ranka į kairę. Jaunasis šaulys pakratė galvą ir delnu paplekšnojo žemę šiuo gestu sakydamas: liksime čia, jau per vėlu slinkti kitur, mus gali išgirsti.

Rolandas išsitraukė revolverius.

Alenas ir Ketbertas pasekė jo pavyzdžiu.

Galų gale paaiškėjo, kad arklas aplenkė kurmius šešiomis dešimtimis pėdų. Tankioje žolėje sušmėžavo žirgų bei raitelių kontūrai. Rolandas nesunkiai įžiūrėjo, kad būrį veda Džonas, Depeipas ir Lengilas, jojantys vienoje eilėje. Jiems įkandin sekė ne mažiau, kaip trys tuzinai vyrų, besikratančių ant keršų arklių. Rolandas vylėsi (ir ne be pagrindo), kad atviroje erdvėje jų gretos dar labiau išsitemps.

Raiteliams jojant pro šalį, vaikinai suspaudė žirgų snukius tam atvejui, jei tie užsimanytų sužvengti pasisveikindami su savo giminaičiais. Kai Džono kompanija pradingo, Rolandas atsigrįžo į draugus. Išblyškusiame veide rūsčiai spindėjo melsvos akys.

- Šokite ant balnų. Prasideda Pjūtis.

21

Sekdami vyrų pėdsakai jie nusigavo iki aukštosios žolės pakraščio, už kurio žėlė žemaūgiai krūmokšniai. Šie savo ruožtu užleido vietą tyrlaukiams.

Giedroje žydrynėje siautė vėjo genami dulkių kamuoliai. Demono mėnulis švytėjo padangėse tarsi balzgana plėvele apsitraukusi lavono akis. Priekyje, už dviejų šimtų jardų šmėkščiojo susikūprinę, *sombreros* užsimaukšlinę raiteliai, kurių žirgai risnojo kolonos gale.

Vieta trijulės viduryje buvo užleista Ketbertui. Laikydamas rankoje timpą šis įteikė Alenui pustuzinį plieninių kamuoliukų, dar šešis atidavė šauliui ir klausiamai pakėlė antakius. Rolandas linktelėjo, ir jie pajudėjo į kelią.

Panirę į dulkių debesis voros gale jojantys kaubojai neretai pavirsdavo miglotais vaiduokliais, kartais visiškai išnykdavo, tačiau atstumas tarp jų ir vaikinų po truputį mažėjo. Rolandas įsitempė laukdamas, kol kas nors iš tų vyrų atsigręš ir pamatys persekiotojus, bet nė vienas jų nepanoro atsukti veido į žvarbų, smėlį ir dulkes pučiantį vėją, tuo labiau, kad jie negirdėjo jokio pašalinio triukšmo: keliaujant per dykumą, arklių kanopos prasmegdavo minkštame smėlyje.

Kai iki paskutinių raitelių teliko dvidešimt jardų, Ketbertas pasiruošė atlikti jam patikėtą užduotį. Paėmė iš Aleno kamuoliuką, atstatęs balne pečius, užtaisė juo laidynę, įtempė gumą, palaukė, kol šiek tiek nurims vėjas, ir paleido šūvį. Kairysis raitelis krūptelėjo lyg įgeltas, pakėlė ranką ir nukrito nuo arklio nugaros. Neįtikėtina, tačiau abu jo bendrai nieko nepastebėjo. Rolandui pasirodė, kad vienas jų

kryptelėjo galva, kai Bertas vėl atleido timpos gumą. Žmogus užvirto ant savo žirgo sprando. Išgąsdintas gyvulys pasistojo piestu, ir kaubojus sudribo ant balno nelyginant maišas. Vėjas nutyko tiek, kad Rolandas išgirdo, kaip trakšteli kelis, pėdai įsipainiojus į balnakilpę.

Trečiajam vyrui atsisukus, šaulys išvydo barzdotą veidą, tarp lūpų karančią nepridegtą cigaretę, priblokštą žvilgsnį. Ketbertas dar sykį iššovė, ir nuostabos kupiną akį pakeitė raudona akiduobė. Raitelis nuslydo nuo balno bergždžiai mėgindamas įsikibti į gugą.

Trijų nebėra, pagalvojo Rolandas.

Jis paleido Eiklųjį šuoliais, draugai neatsiliko, ir vaikinai paniro į dulkių maršką. Nudobtų *vaqueros* žirgai vieningai metėsi į pietus, tokiu savo poelgiu pradžiugindami jaunuolius. Arkliai be raitelių Medžise nieko nestebino, užtat pabalnoti...

Jie vėl prisivijo koloną, prieš save išvydo vieną raitelį, slenkantį įkandin porelės, kuri sekė paskui kitą vienišių.

Rolandas išsitraukė peilį ir prijojo prie vyriškio, nė nežinančio, kad jis atsidūrė voros gale.

- Kaip sekasi? - nerūpestingai paklausė. Kai žmogus atsigręžė, šaulys sugrūdo ašmenis jam į krūtinę. Virš skarelės, dengiančios burną ir nosį, suapvalėjo rudos kaubojaus akys. Po akimirkos jis parpuolė ant žemės.

Alenas su Ketbertu nurūko pro šalį. Nelėtindamas tempo pastarasis nupylė porelę raitelių. Stvėręs savo durklą už ašmenų galiuko, Alenas plačiai užsimojo, kaip buvo mokytas vaikystėje, ir sviedė jį į ketvirtą vyrą. Didelis atstumas, maždaug dvidešimt pėdų, ir vėjas nesutrukdė vaikinui pataikyti tiesiai į dešimtuką. Durklo kotas liko styroti gerklėje. Kaubojus ėmė grabalioti pirštais svetimkūnį bandydamas jį ištraukti, paskui sugargaliavo ir nusirito kūliavirsčia ten, kur laukymėje baigiasi kelias.

Jau septyni.

Kaip pasakoje apie batsiuvį ir muses, pamanė Rolandas. Pasivijus bičiulius, jo širdis tvaksėjo dusliai ir lėtai. Švilpiančio vėjo šuoruose sūkuriavo dulkės. Priešais pasirodė dar trys raiteliai, sekantys iš paskos pagrindiniam būriui.

Rolandas parodė į trijulę, gestu pamėgdžiojo tempiamą laidynės gumą. Mostelėjo ranka į likusią kolonos dalį ir dūrė pirštu tarsi iššaudamas iš revolverio. Ketbertas su Alenu linktelėjo. Jie nušuoliavo į priekį, laikydamiesi vienas nuo kito ištiestos rankos atstumu.

22

Bertas be vargo nudėjo porą kaubojų, tačiau trečiasis lemiamu momentu sukrutėjo, ir plieninis rutuliukas, taikytas į pakaušį, tiktai nubrozdino jo ausį. Nespėjus žmogui atsigręžti, Rolandas įsegė jam į smilkinį kulką. Dešimtoji auka. Džonas prarado ketvirtį savo vyrų, kol raiteliai galiausiai pajuto pavojų. Šaulys neįsivaizdavo, ar to užteks, kad jie pasiektų pergalę. Šiaip ar taip, pirmasis etapas užbaigtas sėkmingai. Daugiau slėptis jie negalės. Dabar atėjo laikas užsiimti skerdynėmis.

- *Hail! Hail!* - užstaugė jis. - *Paskui mane, šauliai! Paskui mane! Sutrypkime juos! Belaisvių mums nereikia!*

Rolandas, Alenas ir Ketbertas puolė Džono būrį pirmą kartą gyvenime stodami į tikrą mūšį, tapę vilkais, apsupusiais avis, apipildami juos kulkomis, vyrams nė nesusigaudžius, kas dedasi jiems už nugaros. Trys vaikinai nuo ankstyvos vaikystės mokėsi šaulio amato, tačiau negalėjo pasigirti esantys užgrūdinti rimtų kovų. Visgi patirties stoką kompensavo jaunuoliams būdinga greita reakcija ir žvitrios akys. Jų ginklų vamzdžiai pavertė dykumos atkarpą, plytinčią į rytus nuo Pakaruoklių uolos, mirties lauku.

Griausmingai rėkdami, užmiršę viską pasaulyje, jie pjovė Medžiso kaubojų gretas nelyginant tribriaunis peilis. Ne kiekvienas šūvis sėdavo mirtį, kita vertus, nė viena kulka nebuvo paleista dievams į langus. Vyrai skriejo iš balnų, užsikabindavo batais už balnakilpių, o žirgai tempdavo juos paskui save. Kitus *vaqueros*, tiek žuvusius, tiek sužeistus, panikos apimti arkliai paprasčiausiai sutrypdavo.

Rolandas pliekė iš abiejų revolverių, pavadžius laikė įsikandęs į dantis, kad jie nenuslystų ant žemės ir nepakliūtų po Eikliojo kojomis. Jam šaudant į kairę ir į dešinę, krito dar keturi žmonės. Priešais jaunuolį atsidūrė Brajanas Hukis, kurio seniai neskustas veidas nutįso iš nuostabos. Ant jo kaklo tilindžiavo varpelio formos amuletas. Kalvis iškrapštė iš dėklo šautuvą ir priglaudė prie peties buožę, kai Rolando kulka sudraskė į gabalėlius sidabrinį varpelį ir už jo slypėjusią širdį. Sukriokęs Hukis išskriejo iš balno.

Pasivijęs Rolandą iš dešinės pusės Ketbertas atėmė gyvastį dar iš dviejų kaubojų ir entuziastingai išsišiepė.

- *Alas neklydo dėl didelio kalibro!* - sušuko jis.

Rolando pirštai išmanė savo darbą: Eikliajam šuoliuojant, jie žaibiškai užtaisinėjo revolverius, kišdami kulkas į tuščius būgnus. Ir vėl

nuaidėjo šūviai. Trys vyrukai išblaškė visą būrį žudydami kiekvieną, pasitaikiusį kelyje. Alenas šiek tiek atsitraukė, kad pridengtų draugų užnugarį.

Jaunasis šaulys išvydo Džoną, Lengilą ir Depeipą, pasiruošusius susidurti su užpuolikais akis į akį. Lengilas grabaliojo kulkosvaidį ir niekaip neįstengė sučiupti buožės, nes ginklo diržas įsipainiojo plačioje apsiausto apykaklėje. Iš įniršio persikreipė rančerio lūpos, kurias dengė tankūs pražilę ūsai.

Dabar Rolandą ir Ketbertą nuo trijulės teskyrė vienas žmogus, Hašas Renfriu, gniaužiantis galingą penkiakulkį revolverį.

- Būkite prakeikti! - riaumojo jis. - Sukrušti išsigimėliai! - Renfriu nusviedė į šalį vadžias ir taikydamasis priglaudė pistoleto vamzdį prie sulenktos rankos dilbio. Įsismarkavęs vėjas paskandino jį dulkių verpete.

Rolandas neketino pristabdyti žirgo ar mestis į šoną. Tiesą sakant, jo galvoje nebuvo visiškai jokių minčių. Užvaldytas kautynių įkarščio, vaikinas liepsnojo it fakelas stikliniame gaubte. Pro sukąstus dantis besiveržiant klyksmui, jis šuoliavo link Hašo Renfriu bei trijų vyrų, likusių už rančerio.

23

Džonas galutinai suprato, kas vyksta, tik išgirdęs Vilo Diborno šūksnį,

(*Hail! Paskui mane! Belaisvių mums nereikia!*)

senovinį šaulių kovos riksmą. Viskas akimoju stojo į savo vietas; daugiau nestebino pokšintys šūviai. Jis apgręžė arklį, akies krašteliu išvydo, kad Rojus pakartojo manevrą, tačiau dėl to nesuko sau galvos. Jam kur kas labiau rūpėjo magiškas kristalas, toks galingas ir trapus, tūnantis maiše, kuris kadaravo po žirgo kaklu.

- Juk tai nelemti *pienburniai!* - sužviegė Rojus. Nustėrusi jo fizionomija įgavo dar kvailesnę nei įprastai išraišką.

- *Dibornai, šunsnuki!* - nusispjovęs Hašas Renfriu paleido šūvį.

Džonas pamatė, kaip nuo Diborno galvos nulėkė *sombrero* su apkramtytais kraštais. Driokstelėjo vaikio revolveriai - didžiajam karstų medžiotojui anksčiau nė karto neteko regėti tokio puikaus šaulio. Išmuštas iš balno Renfriu spėjo porą kartų pykštelėti į žydrą, nuo dulkių padūmavusį dangų, ir negyvas plojosi į žemę.

Lengilo ranka nuslydo nuo greitašaudžio kulkosvaidžio diržo. Netikėdamas savo akimis jis spoksojo į artėjantį raitelį.

- Atgal! - užbliovė rančeris. - Arklininkų Asociacijos vardu įsakau...

Per patį jo kaktos vidurį, tiesiai virš susipynusių antakių, atsivėrė didžiulė juoda skylė. Vyriško rankos šastelėjo aukštyn tarytum jis būtų nusprendęs pasiduoti. Štai taip gavo galą Frenas Lengilas.

- Kalės vaikas! Sumautas kalės vaikas! - sustūgo Depeipas mėgindamas ištraukti savo revolverį, įstrigusį pončo klostėse. Didžiojo karstų medžiotojo pastangas nutraukė Rolando kulka, suplėšiusi jo burną iki pat Adomo obuolio.

Tai neįmanoma. To negali būti, pritrenktas mąstė Džonas. *Kaip tai atsitiko? Juk mūsų yra tiek daug.*

Visgi tai tikrovė. Prieš jos akis sparčiai rutuliojosi pražūtingi įvykiai. Vaikiščiai iš Vidinio pasaulio nuostabiai pasinaudojo netikėtumo veiksniu; atliko klasikinį, vadovėliuose aprašytą manevrą: būtent taip puldavo šauliai, kai priešininkai pranokdavo juos savo skaičiumi. Džono kompanija, sudaryta iš rančerių, kaubojų ir kietasprandžių miestelėnų subyrėjo it kortų namelis. Tie, kam pavyko išsaugoti gyvybes, išsilakstė į visas puses, tarytum juos būtų persekiojęs šimtas iš pragaro sukilusių velnių. Ką gi, trijulė *išties* grūmėsi kaip šimtinė šėtono išperų. Aplinkui dulkėse drybsojo lavonai. Džonui bežiūrint, vienas iš pienburnių, pridengiantis bendrų užnugarį - regis, Stokvortas, - užlėkė ant raitelio, kumščio smūgiu išvertė jį iš balno ir, tam krentant, iššovė iš pistoleto, pragręždamas skylę žmogelio pakaušyje.

Šventieji dievai, juk tai Kroidonas, pagalvojo Džonas. *"Pianino" rančos savininkas.*

Buvęs "Pianino" rančos savininkas.

Dibornas milžinišku greičiu lėkė link didžiojo karstų medžiotojo.

Stvėręs virvę, užkabintą ant balno gugos, Džonas apvyniojo ja savo riešą, iškėlė maišą aukštyn, nuožmiai prašiepė dantis. Vėjo gūsiuose plaikstėsi žili jo plaukai.

- *Jei prisiartinsi, aš jį sudaužysiu, prakeiktas šunyti! Prisiekiu, taip ir padarysiu! Sustok!*

Rolandas nepristabdė žirgo, Džono žodžiai neprivertė jo susimąstyti. Vėliau, atgamindamas mintyse praeities įvykius, vaikinas suprato, jog tuo metu *mąstė* jo rankos. Šiaip jau prisiminimai buvo kažkokie migloti, tarsi balzgano veidrodžio... arba magiško burtininko rutulio atspindys.

O dievai, mane puola Arturo Eldo įsikūnijimas, dingtelėjo Džonui.

Kai į jį nukrypo Rolando revolverio vamzdis, didelis kaip šachtos tunelis, senis prisiminė, ką Aljanso pasiuntinukas sakė jam dulkėtame sudegusios rančos kieme. *Tokio žmogaus, kaip tu, siela niekada nepaliks vakarų.*

Aš žinojau, pamanė Džonas. *Jau tada žinojau, kad mano dienos suskaičiuotos. Bet jis, žinoma, nedrįs rizikuoti kristalu. Būdamas savo* ka-teto dinu, *jis* negali *rizikuoti kristalu...*

- *Paskui mane!* - suriko žilaplaukis karstų medžiotojas. - *Paskui mane, vyručiai! Vardan visų dievų, nejau išsigandote trijų mažvaikių? Paskui mane, bailiai!*

Tačiau jis liko vienas. Negyvas Lengilas tysojo ant šono tebespausdamas savo idiotišką kulkosvaidį. Rojaus lavonas dėbčiojo į atšiaurų mėlyną dangų. Kvintas pabėgo. Hukis nužudytas, kartu su kitais rančeriais. Kritišku momentu būtų galima pasikliauti vieninteliu Klėjumi, jei tik šis nebūtų už daugybės mylių nuo dykumos.

- *Aš jį sudaužysiu!* - suriko Džonas neatitraukdamas akių nuo artėjančio, šaltą mirties žvilgsnį spinduliuojančio vaikino. - *Prisiekiu visais dievais, aš...*

Rolandas atlaužė revolverio gaiduką ir iššovė. Kulka pataikė į tatuiruotą ranką, gniaužiančią maišo virvę, išdraskė delną, palikdama tik pirštus, mėlungiškai trūkčiojančius kruvinoje košėje. Po akimirkos karsto tatuiruotę užliejo kraujas.

Maišas nuskriejo apačion, tačiau žemės nepasiekė, nes, Eikliajam susilyginus su Džono žirgu, Rolandui lengvai pavyko jį sugauti. Pamatęs, kad prarado neįkainuojamą magišką kristalą, didysis karstų medžiotojas įnirtingai užstaugė, stvėrė jaunuolį už peties ir vos neišvertė jo iš balno. Rolando veidą aptaškė kaitrūs Džono kraujo lašai.

- *Atiduok jį, šunsnuki!* - sveika senio ranka nėrė į punčo užantį, sugriebė pistoletą. - *Atiduok, jis mano!*

- Apsirinki, - atšovė šaulys.

Eikliajam apsisukus - tiesiog keista, kad didžiulis gyvulys galėtų pasižymėti tokiais vikriais ir elegantiškais judesiais, - Rolandas du kartus iššovė į Džono fizionomiją. Pasibaidęs žilaplaukio arklys nusviedė raitelį žemyn, ir šis su trenksmu išsidrėbė ant nugaros. Konvulsiškai suvirpėjęs kūnas nurimo visam laikui.

Rolandas užsimetė maišo kilpą ant peties, nujojo atgal pas drau-

gus, pasiruošęs jiems padėti... bet pagalbos neprireikė. Ketbertas su Alenu sėdėjo ant žirgų dulkių audroje, išplėstomis akimis apžiūrinėdami lavonais nusėtą dykvietę - karštligiškai spindintys žvilgsniai priklausė jaunuoliams, kurie pirmą kartą įveikę ugnies jūrą negalėjo patikėti, kad išniro iš jos be menkiausio nudegimo. Tiesa, Alenui nepavyko išvengti kulkos, perrėžusios kairįjį jo skruostą. Žaizda netrukus užgis, tačiau likęs randas iki pat mirties primins apie išbandymą Medžiso feode. Vaikinas nenutuokė, kas ir kada jį pašovė; atslūgus kovos įkarščiui, beveik nieko neprisiminė. Ketbertas jautėsi panašiai.

- Rolandai. - Drebančia ranka Bertas nusivalė nuo veido prakaitą. - *Hail*, šauly.

- *Hail.*

Smėlio kruopelių sudirgintos Berto akys paraudonavo, tarsi jis būtų verkęs. Rolandas ištiesė nepanaudotus plieninius timpos šaudmenis, draugas juos paėmė bemaž nejausdamas, ką daro.

- Rolandai, mes išgyvenome.

- Taip.

Suglumęs Alenas apsidairė.

- Kur dingo likusieji?

- Ne mažiau, kaip dvidešimt penki iš jų liko čia. - Šaulys parodė pirštu į lavonus. - Likusieji... - jo ranka, tebelaikanti revolverį, nubrėžė platų puslankį. - Paspruko. Spėju, kad daugiau jiems nekils noras dalyvauti Viduriniojo pasaulio karuose.

Rolandas nusiėmė nuo peties maišą, paguldė jį ant balno pakraščio, atrišo. Po kelių sekundžių juodą irštvą užtvindė padrikai pulsuojanti, žavinga rožinė šviesa, nušliaužusi lygiais šaulio skruostais tarytum gyvo padaro pirštai, įsiskverbusi į jo akis.

- Rolandai, - staiga sunerimo Ketbertas. - Nemanau, jog tau vertėtu žaisti su tuo daikčiuku. Tik ne dabar. Šūviai turėjo girdėtis ir prie Pakaruoklių uolos. Jei norime pabaigti, ką pradėjome, negaiškime laiko...

Nepaisydamas bičiulio pastabų Rolandas įkišo į maišą abi rankas ir iškėlė burtininko kristalą. Kone priglaudė jį prie akių nematydamas, kad ištepliojo stiklinį paviršių Džono krauju. Rutulys dėl to neprieštaravo. Ne vieną sykį jam teko pabuvoti krauju suteptuose delnuose. Mirgančios rožinės ūkanos žybtelėjo ir prasiskyrė lyg užuolaidos. Išvydęs, kas už jų glūdi, Rolandas prasmego kristalo gelmėse.

X skyrius
ŠVIEČIANT DEMONO MĖNULIUI (II)

1

Vedama mero dvaro koridoriais, prislėgta Siuzena jautė Koralos pirštus, tvirtai, bet neskausmingai suspaudusius jos ranką. Mergina nebandė protestuoti - nebuvo prasmės. Įkandin sekė pora *vaqueros* (ginkluotų peiliais ir bolomis; visus šautuvus pasiėmė vyrai, iškeliavę su Džonu į vakarus). Už kaubojų slinko vyresnysis kanclerio brolis Laslas, primenantis vangią šmėklą, negavusią pakankamai psichinės energijos, kad galėtų įgauti materialų pavidalą. Reinoldsas, kurio norą išžaginti mergiotę nuslopino stiprėjantis nerimas, liko viršutiniuose pastato aukštuose arba išsidangino iš miesto.

- Pasėdėsi šaltame podėlyje, kol nuspręsiu, ką su tavimi daryti, brangute, - tarė Korala. - Ten būsi saugi... ir nesustirsi į ožio ragą. Laimė, apsivilkai šiltą pončą. Kai sugrįš Džonas...

- Tu daugiau niekuomet nepamatysi Džono, - pertraukė ją Siuzena. - Jis ne...

Dilgsintį veidą persmelkė nauja skausmo banga. Vieną sekundės dalį pasirodė, kad sprogo visas pasaulis. Mergina atšlijo į mūrinę koridoriaus sieną, akis aptraukė tiršta migla, kuri pamažu išsisklaidė. Skruostas nusidažė purpurine linija: Korala smogė atžagaria ranka, savo žiedu įpjaudama odą. Iš prakeiktos nosies vėl ištryško kraujas.

Korala nudelbė ją šaltu, dalykišku žvilgsniu, tačiau Siuzena pastebėjo moters akyse emocijų blyksnį. Turbūt baimę.

- Nekalbėk su manimi apie Eldredą, panelyte. Jis persekioja berniūkščius, nudobusius mano brolį. Tuo pačius berniūkščius, kuriuos *tu* paleidai iš kalėjimo.

- Nesąmonės. - Siuzena patrynė šnerves, susiraukė išvydusi ant delno kraują, nusivalė ranką į kelnes. - Mudvi abi gerai žinome, kas nužudė Hartą Toriną, todėl liaukis malusi niekus. - Stebėdama, kaip Korala užsimoja ketindama skelti dar vieną antausį, ji dusliai nusijuokė. - Pirmyn. Jei labai nori, gali subjauroti ir kitą mano veido pusę. Tik vargu ar miegosi ramiau žinodama, kad šią naktį tavęs nesušildys vyro kūnas.

Koralos ranka ūmai nusileido. Užuot trenkusi antausį, ji skaudžiai nustvėrė Siuzenos dilbį. Tačiau mergina beveik nieko nepajuto. Ryte teko patirti tikrų ekspertų smūgius, todėl fizinės kančios jos negąsdi-

no. Įmanoma iškęsti bet ką žinant, kad sulig kiekviena prabėgančia minute artėja momentas, kai ji vėl atsidurs Rolando glėbyje.

Likusią kelio dalį Korala tiesiog tempte tempė Siuzeną. Nuvilko pro tuščią virtuvę (bet kurią kitą dieną didžiulė patalpa skendėtų garų tumuluose, aplinkui darbuotųsi galybė moterų) iki geležimi kaustytų durų. Atlapojus jas, pasklido bulvių, moliūgų ir morkų kvapai.

- Užeik. Vikriau, kol nesugalvojau įspirti į tavo stangrų užpakaliuką.

Siuzena pažvelgė jai į akis ir nusišypsojo.

- Aš prakeikčiau tave už tai, kad dalinaisi viena lova su žmogžudžiu, bet tu prakeikei save pati. Pati supranti, kad sakau tiesą - matau, kaip į mane žiūri. Todėl man telieka tau nusilenkti... - dar plačiau išsišiepusi ji atliko reveransą, - ...ir palinkėti geros dienos.

- *Lįsk vidun ir užčiaupk savo marmūzę!* - suspigo Korala. Įstūmusi Siuzeną į šaltą sandėliuką, ji užtrenkė duris, užšovė sklendę ir įtūžio sklidiną žvilgsnį įsmeigė į *vaqueros*, kurie apdairiai tylėdami stypsojo už nugaros.

- Saugokite ją kaip savo akį, *muchachos*.

Ji prasibrovė pro kaubojus neklausydama jų patikinimų, esą kalinė niekur nepabėgs, ir nukulniavo į velionio brolio apartamentus laukti Džono ar bent jo žinutės. Mėlynėmis išmarginta kalė, tūnanti tarp morkų ir bulvių, negalėjo nieko žinoti, tačiau jos žodžiai

(*tu daugiau niekuomet nepamatysi Džono*)

visą laiką aidėjo Koralos galvoje.

2

Virš miesto rotušės iškilusioje varpinėje laikrodis išmušė dvyliktą valandą. Vidurdienį Hambryje vėl pakibo tyla, tarytum miestelėnai būtų visiškai užmiršę Pjūties mugę. “Klajūnų pastogę” taip pat aplenkė įprastas šventinis šurmulys. Priešais negyvas Nutrūktgalvio akis spietėsi ne mažiau, kaip pora šimtų vyrų, be paliovos maukiančių stiprius gėrimus. Salėje buvo girdėti tik kojų šiurenimas ir nekantrus stiklo barškėjimas į stalą, bylojantis apie nenumalšintą užeigos svečių troškulį.

Šebas gana neryžtingai perbėgo pirštais per pianino klavišus, užgrodamas visų mėgstamą “Didžiojo butelio bugio” melodiją, bet vienas kaubojus su apgamu ant skruosto bakstelėjo durklu muzikantui į ausį ir prižadėjo išsprogdinti smegenis, jei tas nesiliaus triukšmavęs. Šebas, kuris su mielu noru pragyventų varganame kančių pasaulyje

dar tūkstantį metų, jei leistų dievai, tučtuojau pašoko nuo suoliuko ir nuskubėjo prie baro, kad pagelbėtų Stenliui ir Gražuolei pilstyti viskį.

Geriančiųjų veidai vis labiau niaukėsi. Aišku kaip dieną, kad šiais metais Pjūties mugė neįvyks, tik niekas nežinojo, kaip į tai reaguoti. Suprantama, vakare liepsnos laužas, kuriame sudegs kaliausės, tačiau nebus jokių šventinių bučinių ir šokių; jokių mįslių turnyrų, lenktynių, kiaulių pjautynių... jokių linksmybių, velniai rautų! Vietoj širdingo atsisveikinimo su besibaigiančiais metais, jie sulaukė žmogžudystės, įvykdytos prisidengiant nakties skraiste, ir tegalėjo *viltis* atsiskaityti su nusikaltėliais, nes šiems pasisekė ištrūkti iš kalėjimo. Niūrūs įkaušę žmonės, panašūs į tamsius audros debesis, troško, kad jiems kas nors pasakytų, ką daryti.

Ir, žinoma, parodytų pirštu auką, kurią reikėtų pačirškinti ant laužo, kaip senais Arturo Eldo laikais.

Būtent tuo metu, kai paskutinis varpo dūžio garsas ištirpo žvarbiame vidurdienio ore, pro smuklės duris įžengė dvi moterys. Dauguma gerai pažinojo senąją raganą iš Kioso kalvos, krutančią priekyje, kai kurie nepatingėjo nykščiu brūkštelėti kryžių ties savo kaktomis, idant apsisaugotų nuo blogos akies. Nepaisant to, kad jos veidą buvo išėdusios pūlingos opos, o pajuodusiose akiduobėse vos matėsi giliai įspraustos akys, Rėja atrodė keistai gyvybinga. Pažiūrėjus į raudoniu nusidažiusias senės lūpas, galėjai pagalvoti, kad ji prisivalgė vyšnių.

Antroji moteris išbalusiu it kreida veidu ėjo lėtai, vos pavilkdama kojas, prispaudusi delną prie juosmens.

Rėja nukrypavo iki salės vidurio visiškai nekreipdama dėmesio į vėpsančius žiūrovus, stabtelėjo prie baro, netoli Nutrūktgalvio, ir atsisukusi nužvelgė tylinčius kaubojus bei miestelėnus.

- Mane pažįsta visi, - sukrenkštė ji šaižiu, ausį rėžiančiu balsu, - išskyrus tuos, kuriems niekada nereikėjo meilės eliksyro, arba miltelių, padedančių sugrąžinti gyvybę jūsų nukarusiems strypams, arba lašų, galinčių užkimšti įkyrios uošvės burną. Aš esu Rėja iš Kioso kalvos, šalia manęs matote mergaitės, išvadavusios žudikus, tetą. Tos pačios mergaitės, kuri nugalabijo jūsų miesto šerifą ir jauną mielą vyruką, palikdama našlauti vaiko besilaukiančią jo žmoną. Vargšas stovėjo priešais ją beginklis, iškėlęs rankas, maldaudamas pasigailėti jo, vardan mylimos žmonos ir negimusio kūdikio. Toji beširdė vis vien jį nušovė!

Minia atsakė dusliu murmesiu. Rėja kilstelėjo savo sudžiūvusius

išklaipytas galūnes, ir salė iš karto nutyko. Ji lėtai apžiūrėjo susirinkusius, nenuleisdamas rankų, atrodydama tarsi seniausias pasaulyje boksininkas profesionalas.

- Jūs džiaugsmingai sutikote atvykėlius! - sukrankė ragana. - Pavalgydinote ir sušildėte savo svetingumu, o jie atsidėkojo iškrėsdami jums kiaulystę! Nužudė jums brangius žmones, sugadino Pjūties mugę. Dievai žino, kokios nelaimės užgrius jus po *fin de ano*!

Per salę vėl nuvilnijo kuždesiai, šį kartą garsesni. Raganai pasisekė užgauti skaudžiausią vietą: jie iš tiesų būgštavo, kad pasklidęs blogis nepranyks ir naujaisiais metais. O kas, jei galvijai pradės gimdyti mutantus, kurių gretos Išorinėje Arkoje jau buvo gerokai praretėjusios?

- Jie pabėgo ir veikiausiai atgal nesugrįš! - tęsė Rėja. - Taip netgi geriau - kam teršti gimtinę svetimšalių krauju? Tačiau liko mūsų žemietė... jauna mergina, išdavusi miestą ir nudaigojusi savo kraštiečius.

Paskutinį sakinį ji ištarė kimiai šnabždėdama. Klausytojai įtempė ausis, kad nepraleistų nė vieno žodžio. Veidai apniuko, akys blykčiojo žaibais. Staiga Rėja išstūmė į priekį išbalusią liesą moterį, vilkinčią senamadišką juodą suknelę. Pastatė Kordeliją prieš save tarytum lėlę arba pilvakalbio marionetę, sušnibždėjo kažką jai į ausį... keista, tačiau visi išgirdo tylų senės krankséjimą.

- Ateik, brangute. Papasakok jiems tai, ką išklojai man.

Kordelija prabilo negyvu monotonišku balsu:

- Ji sakė, kad nebus mero sugulove. Tvirtino, esą Hartas Torinas jai per prastas. Paskui suviliojo Vilą Diborną, už savo kūną pareikalavusi nusivežti ją į Gileadą, kaip savo žmoną... ir užmušti Hambrio merą. Apimtas geidulio Dibornas sutiko su tokia kaina. Jam padėjo draugai. Kiek žinau, jie taip pat permiegojo su mano dukterėčia. Raimeris matyt netinkamu laiku pasitaikė jaunuolių kelyje. Gali būti, kad jie susidorojo su kancleriu dėl paprasčiausios užgaidos.

- Niekšai! - suklykė Gražuolė. - Prakeikti išgamos!

- Dabar paaiškink jiems, brangute, ką reikia padaryti, kad blogio šaknys būtų išrautos, - sukvarksėjo Rėja.

Kordelija Delgado pakėlė galvą ir nužvelgė žmones. Giliai įkvėpė į savo senmergiškus plaučius įtraukdama grafos, alaus, viskio, tabako tvaiką.

- Suimkite ją. Jūs privalote ją suimti. Sakau tai su meile ir sielvartu širdyje.

Tyla. Paniurusios akys, įbestos į Kordeliją.
- Nudažykite raudonai jos rankas.
Į salę dėbsantis sustiklėjęs Nutrūktgalvio žvilgsnis.
- *Dek, ugnyje,* - sukuždėjo Kordelija.
Savo pritarimą jie išreiškė ne šūksniais, o atodūsiu, nusiritusiu per minią lyg rudeninio, plikas medžių šakas kedenančio vėjo dvelksmas.

3

Šimis bėgo paskui blogąjį karstų medžiotoją ir Siuzeną, kol išseko visos jėgos - jo plaučiai liepsnojo kaip sausi žagarai, o pašonę persmelkė dieglys. Susiraukęs iš skausmo jis išsidrėbė ant Skardžio šlaito.

Kurį laiką berniukas tysojo panardinęs veidą į kvepiančią žolę. Sulig kiekviena akimirka jie vis labiau tolo, tačiau jis suprato galėsiąs pakilti ant kojų tik tuomet, kai nustos gelti šoną. Jei mėgins atsikelti tučtuojau, sustiprėjęs dieglys vėl pargriaus jį ant žemės. Todėl Šimis nusprendė pagulėti. Retsykiais kilstelėdavo galvą ir pažvelgdavo į Siuzenos ir blogojo karstų medžiotojo paliktus pėdsakus. Jau rengėsi pašokti ant kojų, kai jam įkando Užsispyrėlis. Ne šiaip bakstelėjo snukiu, o sugriebė dantimis už minkštos vietos. Akivaizdu, kad mului nepatiko regėti savo nelaimių kaltininką, besiilsintį ant žolės, kai pačiam per pastarąsias dvidešimt keturias valandas teko patirti tiek vargo.

- *Yyyy-ūūū-velnias!* - stryktelėdamas užstaugė Šimis. Nėra nieko geresnio už smagų įkandimą į pasturgalį, būtų pasakęs filosofiškai nusiteikęs žmogus; visi rūpesčiai išgaruoja lyg dūmai. - Kodėl taip padarei, bjaurus Užsispyrėli? - berniukas įnirtingai trynė užpakalį, jo akyse sužvilgo ašaros. - Man siaubingai skauda, tu... *kalės vaike!*

Užsispyrėlis ištiesė kaklą šėtoniškai išsišiepęs - tokią šypseną sugebėdavo išgauti tik mulai ir kupranugariai - parodė dantis ir subliovė. Šis garsas berniukui priminė piktdžiugišką juoką.

Šimis pasilenkė norėdamas paimti tarp mulo kanopų susipynusią apynasrio virvę. Užsispyrėlis vėl pabandė įkąsti, tačiau vaikinas vikriai išsisuko ir atsivedėjęs smogė kumščiu į siaurą gyvulio snukį. Mulas prunkštelėjo ir sumirksėjo.

- Tu nusipelnei šitos bausmės, senasis bjaurusis Užsispyrėli, - pareiškė Šimis. - Dėl tavęs, man visą savaitę teks kakoti tupint. Negalėsiu net prisėsti ant klozeto dangčio. - Jis apsivyniojo riešą virve ir užsikabarojo ant gyvulio, net susigūždamas iš skausmo, kai sužalota

kūno dalis palietė mulo nugarą. Vis dėlto man pasisekė, pagalvojo Šimis, kojų spyriais paragindamas Užsispyrėlį judėti. Bent jau nereikės bėgti ir įsivaryti į pašonę dieglį.

- Nagi, kvaily, paskubėk! - šūktelėjo jis. - Greičiau, kalės vaike!

Visą artimiausią valandą Šimis daugiau nieko neveikė, tik titulavo Užsispyrėlį "senu kalės vaiku". Jam paaiškėjo akivaizdi tiesa - ką nors dedant į šuns dienas, pirmasis prakeiksmas visuomet būna stipriausias.

4

Siuzenos pėdsakai, įstrižai kirtę Skardį, vedė link mero dvaro. Šimis nusigavo iki "Jūros pakrantės" ir stabtelėjo po arka svarstydamas, ką daryti toliau. Nekyla jokių abejonių, kad jie atvyko čia: raudonu akmeniu išgrįsto kiemo šešėlyje trypčiojo Pilonas ir blogojo karstų medžiotojo žirgas, abu protarpiais pakinkuodavo galvas ir sužvengdavo.

Ką gi daryti? Pro arką jojantys raiteliai (dažniausiai žilagalviai *vaqueros*, pernelyg sukriošę, kad būtų priimti į Lengilo kompaniją) nekreipė jokio dėmesio į smuklės valytoją ir jo mulą, tačiau Migelis iš karto pavarytų berniuką. Senasis *mozo* niekada jo nemėgo, elgėsi taip, tarytum Šimis būtų vagilis. Pamatęs kieme puskvaišį Koralos pavaldinį, akimoju jį išgrūstų.

Ne, neišgrūs, niauriai pamanė Šimis. *Šiandieną aš neleisiu savęs varinėti. Neišeisiu, net jeigu jis pradės rėkti.*

O kas, jei senis *išties* pakels triukšmą? Išbėgęs į lauką blogasis karstų medžiotojas gali jį užmušti. Šimis mielai būtų paaukojęs gyvybę dėl savo draugų, bet šiuo atveju jo mirtis neatneštų jokios naudos.

Taigi jis neryžtingai mindžikavo vienoje vietoje, apšviestas šaltų rudeninės saulės spindulių, keiksnodamas save už tai, kad nepajėgia sumąstyti veiksmų plano. Prabėgo viena valanda. Paskui kita. Šimio neviltis nenumaldomai stiprėjo. Jis jautė, kad sulig kiekviena minute vis labiau tirpsta Siuzenos šansai išsigelbėti. Deja, kaip ir anksčiau, berniukas nenutuokė, ko griebtis. Vieną kartelį vakaruose nugriaudėjo kažkas panašaus į perkūną... nors tokią giedrą dieną niekur nesimatė audros debesų.

Galų gale, kai Šimis apsisprendė įsmukti į kiemą vildamasis, kad pavyks nuslinkti iki namo niekieno nepastebėtam, iš arklidės išlindo žmogus, kurio jis ypač bijojo.

Pasipuošęs amuletų girliandomis, girtas kaip pėdas Migelis Tore-

sas nušleivojo kilpomis iki kiemo vidurio. Į drebantį jo pagurklį buvo įsirėžę *sombrero* raišteliai, vėjyje plaikstėsi žili palaidi plaukai. Senio kelnių priešakyje juodavo drėgna dėmė; berods, jis mėgino nusičiurkšti visiškai užmiršęs, kad iš pradžių reikėtų iškrapštyti iš klešnių savo kranelį. Vienoje rankoje Migelis laikė nedidelį molinį ąsotį. Nuostabos sklidinos jo akys svaidėsi pykčio žaibais.

- Kieno tai darbas? - suriko jis pakėlęs galvą ir įsistebeilydamas į Demono mėnulį. Kad ir kaip Šimiui nepatiko senis, jo širdį suspaudė gailestis. Žiūrėdamas tiesiai į Demoną, galėjai užsitraukti nelaimę. - Kieno tai darbas? Atsakykite man, senjore! *Por favor**! - po pauzės nuaidėjo nuožmus klyksmas, po kurio Migelis susvyravo ir vos neparkrito. Jis pagrūmojo kumščiais tarsi ketindamas išmušti atsakymą iš besišiepiančios mėnulio fizionomijos, netrukus nuleido suglebusias rankas. Iš ąsočio išsipylęs burbonas užtiško ant šlapių kelnių. - *Maricón***, - sumurmėjo jis ir nusvirduliavo prie pastato mūrų (pakeliui vos neužkliuvo už blogojo karstų medžiotojo žirgo kojų). Prisėdęs ant žemės atsirėmė į sieną. Patraukė gerą gurkšnį iš kakliuko ir užsismaukė virš akių *sombrero*. Ąsotį pasidėjo šalia, tarytum nebegalėdamas daugiau jo išlaikyti. Šimis luktelėjo, kol senio nykštys atsikabino nuo ąsos, o ranka prigludo prie grindinio. Jis žengė į priekį, tada sustojo nutaręs dar šiek tiek palaukti. Senam ir bjauriam Migeliui tikriausiai nestigo gudrumo. Kaip žinia, dauguma piktų žmonių pasižymi klastingu charakteriu.

Tik tuomet, kai pasigirdo duslus senio knarkimas, Šimis išdrįso įvesti Užsispyrėlį į kiemą, krūpčiodamas po kiekvieno mulo kanopų kaukštelėjimo. Tiesa, Migelis nesukrutėjo. Berniukas pririšo gyvulį prie turėklų pakraščio (vėl suvirpėjo, nes Užsispyrėlis garsiai bliaudamas pasisveikino su šalia stovinčiais arkliais) ir skubiai nudrožė link paradinių durų, pro kurias nė sykio gyvenime nebuvo įėjęs į mero dvarą. Ranka užkabino masyvų geležinį skląstį, atsisukęs nužvelgė drūnyjantį senį, pastūmė duris ir įžengė vidun.

Porą minučių Šimis stoviniavo saulės nutviekstame tarpduryje, susigūžęs iki pat ausų, lūkuriuodamas, kol jį kas nors sugriebs už pakarpos (blogi miestelėnai visuomet sugebėdavo čiupti Šimiui už sprando, kad ir kaip smarkiai jis patraukdavo aukštyn pečius); sekančią akimirką piktas rėksmingas balsas turėtų paklausti, ką toks puskvaišis veikia "Jūros pakrantėje".

---

*Por favor (isp.) - malonėkit.
**Maricón (isp.) - homikas.

Tačiau tuščiame vestibiulyje tvyrojo tyla. Ant tolimosios sienos kabėjo gobelenas, kuriame buvo pavaizduoti arklius ganantys *vaqueros*. Į audinį rėmėsi gitara su nutrūkusia styga. Nors berniukas stengėsi tipenti ant pirštų galiukų, jo žingsniai aidu sugrįždavo nuo sienų. Šimis virpėjo visu kūnu. Mero dvare išsikerojo blogis. Visai įmanoma, jog teks susidurti su nužudytų žmonių šmėklomis.

Siuzena įkalinta kažkuriame iš daugybės kambarių. Tik neaišku kuriame.

Vestibiulio gale vaikinukas pravėrė dvigubas duris ir įslinko į pokylių salę. Jo žingsniai dar garsiau aidėjo milžiniškoje patalpoje. Nuo sienų spoksojo seniai į kapus nukeliavę merai, savo vaiduokliškais, nepatenkintais žvilgsniais sekantys Šimį, kad ir kur jis eitų. Suprantama, jų akys nutapytos, tačiau...

Labiausiai išgąsdino raudonplaukis storulis meras su buldogo žandikauliais, nuožmiai dėbsantis į jį, tarytum norėdamas paklausti, kokie vėjai atpūtė smuklės vištgalvį į didžiąją "Jūros pakrantės" menę.

- Liaukis į mane žiūrėjęs, senas kalės vaike, - sukuždėjo Šimis, ir jam šiek tiek palengvėjo. Bent jau trumpam.

Kojos nuvedė berniuką į svetainę, taip pat tuščią. Ilgi stalai buvo sustumti prie sienų. Ant vieno iš jų Šimis pastebėjo lėkštę su atšalusia vištiena ir duonos riekėmis, pusę bokalo šviesaus alaus. Žvelgdamas į maisto likučius, numestus ant stalo, prie kurio įvairiomis progomis sėdėdavo ne mažiau kaip tuzinas svečių, Šimis su liūdesiu pajuto galįs suvokti siaubingų įvykių reikšmę. Daug kas pasikeitė Hambryje. Čionykštis gyvenimas niekuomet nebus toks, kaip anksčiau.

Ilgesingos mintys nesutrukdė berniukui sušlamšti vištieną bei duoną, užsigeriant visa tai alumi. Kiaurą dieną jis neturėjo burnoje nė kruopelės.

Šimis atsiriaugėjo, delnu prisidengė burną, kaltomis akimis šaudydamas į kampus. Kai įsitikino, jog niekas neišgirdo nepadoraus garso, patraukė tolyn.

Prie galinės sienos atidarė neužrakintas duris ir kyštelėjo galvą į dujiniais žibintais apšviestą, platų it gatvė, tuščią koridorių, besidriekiantį išilgai viso dvaro. Iš kitų kambarių (ir ko gero iš viršutinių aukštų) atsklido prislopinti šnabždesiai. Šimis pagrįstai manė, kad balsai priklauso tarnams, tačiau tylūs garsai vis vien skambėjo vaiduokliškai. Galbūt nūnai koridoriuje bastosi mero Torino pamėklė (jei tik Šimis galėtų ją pamatyti... kokia laimė, kad negalėjo!), svarstanti,

kas ji tokia ir kodėl ant naktinių marškinių sunkiasi šaltas gleivėtas skystis...

Kažkieno ranka stvėrė Šimio alkūnę. Iš baimės jis vos nesuspigo.

- Ša! - sušnibždėjo moteris. - Tyliau, vardan savo tėvo!

Nežinia kaip, bet vaikinukui pavyko sulaikyti pro lūpas sprūstantį riksmą. Jis apsigręžė. Už nugaros, apsivilkusi nutrintus languotus marškinius ir džinsus, susirišusi plaukus į kuodą, išblyškusi, tačiau tamsiomis akimis spinduliuodama ryžtą, stovėjo mero našlė.

- P-p-ponia Torin... Aš... aš... aš...

Daugiau jis nieko neišspaudė. *Dabar ji iškvies sargybinius,* dingtelėjo mintis. *Gal taip netgi geriau.*

- Atėjai išvaduoti mergaitę? Delgado dukrą?

Kad ir kaip būtų keista, sielvartas atjaunino Olivą ir suteikė apvaliam veidui simpatiškų bruožų. Juodos jos akys, įsmeigtos į berniuko veidą, neleido meluoti, todėl Šimis paprasčiausiai sulinksėjo.

- Gerai, aš tau padėsiu. Mergaitė patupdyta į daržovių sandėlį. Ją saugo du kaubojai.

Šimis žioptelėjo manydamas, kad kažką ne taip nugirdo.

- Manai, aš patikėčiau, kad ji susijusi su Harto žmogžudyste? - paklausė Oliva, tarytum Šimis būtų jai paprieštaravęs. - Gal aš stora ir nevikri, bet nesu visiška idiotė. Eime. Šiuo metu "Jūros pakrantė" nėra pati geriausia vieta panelei Delgado - per daug žmonių iš miesto žino, kur jos ieškoti.

5

Rolandai.

Jis girdės šitą balsą košmaruose visą likusį gyvenimą, niekuomet nepajėgs prisiminti, ką regėjo miegodamas, tačiau jaus sapnų sužadintą nerimą - jis tarsi klaidžios iš vienos vietos į kitą, regėdamas nemielus akiai vaizdus, anksčiau nematytų miestų aikštėse įsiklausydamas į keistus garsus.

Rolandai iš Gileado.

Balsas lyg ir pažįstamas, toks panašus į jo paties, kad psichiatras iš Edžio, Siuzanos ar Džeiko realybės pasakytų, neva jis girdi savo pasąmonę. Tačiau Rolandas žino, kad neretai galvoje skambantys balsai priklauso ne tau pačiam, o siaubingiems pašaliečiams, ypač pavojingiems priešams.

Rolandai, Stiveno sūnau.

Kristalas perkelia jį į mero dvarą, ir šaulys mato, kas ten vyksta. Paskui nuvilioja jį tolyn, masina keistai pažįstamu bal-

su, kuriam neįmanoma atsispirti. Kitos išeities nėra, nes, skirtingai nuo Džono arba raganos, Rolandas nežiūri į stiklinį paviršių ir nemato rutulio viduje be garso kalbančių būtybių. Jis nugrimzdo *į kristalą, tapo bekraštės rožinės audros dalimi.*

Rolandai, ateik. Rolandai, pažvelk.

Viesulas išsviedžia jį į padanges ir tempia paskui save. Jis skrieja virš Skardžio kildamas vis aukščiau, braudamasis pro šilto ir šalto oro sluoksnius. Rolandas nėra vienas rožiniame verpete, kuris skraidina jį į vakarus Spindulio taku. Pro šalį pralekia Šebas, pakreipęs ant pakaušio skrybėlę, iš visų plaučių traukdamas "Hey Jude", nuo tabako pageltonavusius pirštus barbendamas per neegzistuojančius klavišus. Regis, Šebas nesuvokia, kad vėtra atskyrė jį nuo pianino.

Rolandai, ateik,

sako balsas - audros balsas, kristalo balsas, - ir Rolandas paklūsta. Pro jį prašvilpia Nutrūktgalvis, savo stiklinėmis akimis spinduliuodamas rožinę šviesą. Vėliau jį aplenkia liesas vyriškis su fermerio drabužiais bei raudona, vėjyje besiplaikstančia ševeliūra. "Linkiu tau gero gyvenimo, teklesti tavo derlius", - ištaria jis ar pasako kažką panašaus ir pradingsta. Paskui žmogų vartaliodamasis ore praskrieja metalinis krėslas (Rolandui jis primena kankinimo įrenginį) su ratukais, ir jaunajam šauliui topteli į galvą žodžiai: Šešėlių Dama. *Jis neturi jokio supratimo, ką tai reiškia.*

Rožinis uraganas neša jį virš sudūlėjusių kalnų. Netrukus šiuos pakeičia derlingi žaliuojantys laukai, kuriais vingiuoja plati upė, atspindinti žydrą dangaus skliautą. Pastarasis įgauna rausvą laukinių rožių atspalvį, kai virš vandens srauto užriaumoja viesulas. Priekyje iškyla tamsos stulpas, ir į Rolando širdį įsismelkia baimės šaltukas. Būtent ten rožinė audra jį neša, būtent ten jis privalo skristi.

Aš noriu iš čia ištrūkti, *galvoja Rolandas, tačiau jis nėra kvailas ir suvokia tiesą: gali būti, kad* niekada *nepavyks išsivaduoti iš burtininko kristalo. Visai įmanoma, kad jis amžiams įstrigo viesulo verpete.*

Jei reikės, aš prasiskinsiu kelią kulkomis, *mąsto jis ir čia pat pastebi, kad neturi ginklų. Rolandas skrieja audroje nuogas, nenumaldomai artėja prie grėsmingos, kraštovaizdį uždengusios tamsos skraistės.*

Ir girdi melodiją.

Tylius, nuostabiai harmoningus garsus, kurie priverčia jį sudrebėti ir prisiminti Siuzeną: paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai...

Staiga jį pasiveja šuoliuojantis Šimio mulas (Užsispyrėlis, *galvoja Rolandas,* koks gražus vardas), *kurio akys žybčioja kaip rubinai audros* lumbre fuego*. *Įkandin ant šluotos lekia Rėja, užsimaukšlinusi* sombrero *ir apsikarsčiusi amuletais. "Aš tave sugausiu, saldainiuk!" - žviegia ji mului ir kimiai kvaksėdama pranyksta iš akiračio.*

Rolandas neria į juodą bedugnę praradęs žadą. Pasaulį apgaubė nuodinga tamsa; orui dirginant kūną, atrodo, kad oda šliaužioja vabalai. Jį svaido į šonus nematomų kumščių smūgiai; taip įnirtingai stumia žemyn, kad jis neabejoja tuojau išsitėkšiąs į žemę: taip krito lordas Pertas.

Iš prieblandos išnyra bevaisiai laukai ir apleisti kaimai; jis mato sudžiūvusius medžius, nuo kurių nekrenta šešėliai... kita vertus, aplinkui daugiau nieko nėra, išskyrus šešėlius. Tai Kraštinio pasaulio riba, kur viešpatauja mirtis. Vieną tamsią dieną jis čia ateis.

Šauly, tai - Perkūno Griausmas.

"Perkūno Griausmas", pakartoja jis.

Čia pilna nekvėpuojančių. Baltų veidų.

"Nekvėpuojančių. Baltų veidų."

Jis tai žino, tik neaišku iš kur. Šioje vietoje apstu nužudytų kareivių, nuverstų valdovų, surūdijusių alebardų. Tai - Perkūno Griausmas, kur laikrodžio rodyklės sukasi atgal, kur kapinės išvemia numirėlius.

Priešais stūkso medis, panašus į ištiestą kreivą ranką. Ant viršutinės jo šakos kybo pamautas plepetūnas. Žvėrelis turėtų būti negyvas, tačiau, Rolandui skriejant pro šalį, jis pakelia galvą ir žvelgia į žmogų begalinio skausmo kupinomis akimis. "Oi!" - sušunka jis ir daugeliui metų išgaruoja iš šaulio atminties.

Pažiūrėk į priekį, Rolandai. Ten tavo likimas.

Ūmai jis suvokia, jog tai - Vėžlio balsas.

Įtempęs akis Rolandas įžiūri ryškų melsvai auksinį žybčiojimą, besiskverbiantį pro purviną Perkūno Griausmo tamsą. Jis išsiveržia iš juodos prarajos į šviesą tarsi pro kiaušinio lukštą prasikalęs paukštis.

---

*Lumbre fuego (isp.) - laužo liepsna.

Šviesa! Tebūnie šviesa!

šaukia Vėžlio basas, ir Rolandui tenka prisidengti delnais akis, kad neapaktų. Apačioje plyti kraujo laukymė - bent taip mano keturiolikmetis berniukas, tą dieną pirmą kartą gyvenime žudęs žmones. Šis kraujas, ištryškęs iš Perkūno Griausmo, žada užlieti mūsų pasaulį, *šauna mintis. Po daugybės metų sulyginęs savo kelionę kristalo gelmėje su Edžio sapnu ir papasakojęs apie tai draugams, sėdintiems naktį kelyje ant asfalto, Rolandas supras, jog tuomet jį išmušė iš vėžių netikėtas perėjimas iš Perkūno Griausmo šešėlių į akinančią šviesą. "Ten buvo ne kraujas, o rožės", - paaiškins jis Edžiui, Siuzenai ir Džeikui.*

Šauly, pažiūrėk.

Taip, štai ir jis, pilkšvas stulpas, dunksintis virš horizonto: Tamsusis Bokštas, kur susikerta visi Spinduliai, subėga visos jėgos linijos. Spiralėmis kylančiuose languose jis regi žydrą elektrinį mirguliavimą, girdi tarp mūrų įkalintųjų riksmus, jaučia šios vietos galią ir įsitvirtinusias piktybės šaknis. Jis žino, kad su Bokštu dedasi kažkas negero - kad trūkinėja pasaulių pertvaros. Blogis stiprėja tarytum vėžio auglys. Pilko akmens kolona - tai didžiausia visatos paslaptis ir paskutinė kraupiausia mįslė.

Artėdamas prie Tamsiojo Bokšto, besistiebiančio į dangų, Rolandas mąsto: jei *ka* leis, aš įžengsiu į tave kartu su savo draugais, ir mes nugalėsime tavyje įsitvirtinusį blogį. Galbūt tai įvyks po daugelio metų, bet aš prisiekiu paukščiais, žuvimis, kiškiais, lokiais, viskuo, ką myliu...

Padanges užtvindo debesys, plūstantys iš Perkūno Griausmo, ir pasaulis vėl pamažu aptemsta; Bokšto languose tarsi bepročio akyse tviska žydrynė, Rolandas girdi tūkstančius klykiančių dejuojančių balsų.

Tu nužudysi visus, kuriuos myli,

sako Vėžlio balsas - nuožmus ir grėsmingas balsas.

bet į Bokštą vis vien nepateksi.

Šaulys giliai įkvėpia, sukaupia visas jėgas. Atsakydamas Vėžliui jis rėkia visų savo protėvių vardu: NE! JIS NEATSILAIKYS PRIEŠ MANE! KAI AŠ PASIRODYSIU MATERIALIU PAVIDALU, JIS NEATSILAIKYS. PRISIEKIU SAVO TĖVU, JIS NEATSILAIKYS PRIEŠ MANE!

Tuomet mirk,

pareiškia balsas, ir nematoma ranka nusviedžia Rolandą į Bokštą. Nespėjus jam išsitėkšti į pilkas sienas...

6

Ketbertas ir Alenas stebėjo bičiulį su augančiu nerimu. Jis laikė priešais veidą Merlino Vaivorykštės dalelę, sugniaužęs ją delnuose tarsi žmogus, keliantis apeigų taurę, kad pasakytų tostą. Maišas užkrito ant dulkėtų Rolando batų galų; jo skruostus ir kaktą užliejo gąsdinantis rožinis švytėjimas - rodos, gyvas ir alkanas.

Vaikinams pagalvojus, jų mintys sutapo: *aš nematau jo akių. Kur jo akys?*

- Rolandai? - pakartojo Ketbertas. - Jei norime nusigauti iki Pakaruoklių uolos, kol jie nepasiruošė kovai, padėk į šalį tą daiktą.

Užuot pajudėjęs, jaunasis šaulys kažką burbtelėjo po nosimi. Vėliau, kai Bertui ir Alenui pasitaikė proga palyginti savo įspūdžius, jie vieningai nutarė išgirdę žodį: *perkūno griausmas.*

- Rolandai? - prabilo Alenas žengdamas į priekį. Atsargiai lyg chirurgas, skalpeliu pjaunantis paciento odą, įkišo ranką tarp kristalo bei Rolando veido. Jokios reakcijos. Atsitraukęs Alenas žvilgtelėjo į Ketbertą.

- Ar gali jį "palytėti"? - pasiteiravo Bertas.

- Ne. Jo sąmonė nuklydusi kažkur labai toli.

- Privalome jį pažadinti. - Iš susijaudinimo Berto balsas virpčiojo.

- Vanajus mums aiškino, kad jei mėginsi ištraukti žmogų iš gilaus hipnotinio transo, jis gali išprotėti. Prisimeni? Nežinau, ar aš išdrįsčiau...

Rolandas pasimuistė. Rožinės akiduobės suapvalėjo. Lūpos įsitempė, veidas įgavo jiems abiem gerai pažįstamą ryžtingą išraišką.

- *Ne! Jis neatsilaikys prieš mane!* - nuo šaulio riksmo pašiurpo vaikinų oda. Šis balsas priklausė ne jaunuoliui, o vyrui.

- Ne, - pasakė Alenas vėliau, kai jiedu su Ketbertu sėdėjo prie laužavietės žiūrėdami į miegantį Rolandą. - Tai buvo karaliaus balsas.

Dabar, suparalyžiuoti iš baimės, jie abu spoksojo į staugiantį draugą.

- *Kai aš pasirodysiu materialiu pavidalu, jis neatsilaikys! Prisiekiu savo tėvu, JIS NEATSILAIKYS PRIEŠ MANE!*

Nenatūraliai rožinis Rolando veidas persikreipė tarytum jis būtų išvydęs kažką siaubingo, ir Alenas su Ketbertu atsibudo iš sąstingio.

Žinoma, bebandant išgelbėti bičiulį, galima jį sužaloti, bet jeigu jie neįsikiš, Rolando gyvybę atims kristalas.

"K juostos" kieme jaunajam šauliui užtvojo Ketbertas, nūnai ši garbė atiteko Alenui, kuris tiksliai smūgiavo kumščiu į jo kaktą. Rolandas nusirito atgal kūliavirsčia, stiklinis rutulys iškrito iš suglebusių rankų, kraupi rožinė šviesa nuslinko nuo jo veido. Bertas sugavo virstantį ant žemės draugą, Alenas spėjo nustverti magišką kristalą. Rožinis švytėjimas atkakliai skverbėsi į akis ir sąmonę, tačiau vyrukas, šiaip ne taip atsispyręs kerams, įkišo rutulį į maišą ir užveržė raištelius... pro mažą tarpelį matėsi, kad stiklinis paviršius sumirgėjo bei užgeso - matyt kristalas suvokė pralošęs kovą. Bent jau šiuo momentu.

Alenas atsisuko ir susiraukė pamatęs Rolando kaktoje juoduojančią mėlynę.

- Ar jis...

- Prarado sąmonę, - atsiliepė Ketbertas.

- Tikėsimės, kad greitai atsigaus.

Niūriai, be įprasto linksmumo, Bertas pervėrė žvilgsniu Aleną.

- Taip, - tarė jis. - Tikėsimės.

7

Šimis nekantriai mindžikavo šalia laiptų, vedančių žemyn į virtuvę, laukdamas, kol ponia Torin sugrįš arba jį pašauks. Atrodė, kad ji praleido apačioje visą amžinybę. Berniukui norėjosi, kad ji pasirodytų kuo greičiau ir atsivestų su savimi Siuzeną. Jam siaubingai nepatiko šita vieta, jau nekalbant apie nelemtą dieną. Į vidų brovėsi bloga nuojauta, nelyginant juodi dūmai, užtemdę vakarinį dangaus skliautą. Šimis nežinojo, ar tai turi ką nors bendro su anksčiau girdėtu griaudėjimu, tačiau jam magėjo ištrūkti iš "Jūros pakrantės", prieš nusileidžiant padūmavusiai saulei ir pakylant *tikram* Demono mėnuliui, ne šiaip kokiam blyškiam vaiduokliui, šiuo metu kybančiam padangėje.

Atsilapojo koridorių bei virtuvę jungiančios durys, ir pro jas išniro Oliva. Viena, be Siuzenos.

- Ji sandėliuke, dėl to nekyla jokių abejonių, - pasakė moteris pirštais perbraukdama žilstančius plaukus. - Daugiau iš tų dviejų šunsnukių nieko neištraukiau. Kai tie vyrai pradėjo burbuliuoti savo idiotiška paukščių kalba, iš karto supratau, kad jie nesiruošia man pagelbėti.

Medžiso *vaqueros* dialektas neturėjo specialaus termino, todėl feodo kilmingieji vadino jį "paukščių" kalba. Oliva pažinojo sandėlį

sergėjančius kaubojus iš matymo, tačiau buvo tikra, kad jie mokėjo šnekėti normaliai, jei tik užsimanydavo. Vyrai pradėjo tarškėti savo tarme apsimesdami, kad jos nesupranta, mėgindami išvengti būtinybės atsakinėti į mero našlės klausimus. Oliva susitaikė su jų apgavyste, nors pati galėjo prabilti paukščių kalba ir išvadinti vyrus tokiais žodžiais, kad šiuos išgirdusioms jų motinoms būtų nulinkusios ausys.

- Pasakiau jiems, kad viršuje vaikšto kažkokie žmonės, - tęsė moteris, - kurie tikriausiai gviešiasi sidabro. Paprašiau kaubojų išvaryti vagis, bet jie žiopsojo į mane bukomis akimis ir visą laiką kartojo: *no habla**. Šūdas. *Šūdas!*

Šimis pagalvojo, ar nereikėtų išvadinti vyrus kalės vaikais, bet paskui nusprendė patylėti. Oliva matavo žingsniais koridorių retsykiais nuožmiai nudelbdama uždarytas virtuvės duris. Galų gale sustojo priešais berniuką.

- Išversk savo kišenes, - tarė moteris. - Pažiūrėsim, ką įdomaus jose laikai.

Šimis įvykdė prašymą. Iš vienos kišenės iškrapštė mažą sulankstomą peiliuką (Stenlio Ruizo dovaną), kitoje sužvejojo didžiąją petardą, tris "damos pirštelius" ir kelis degtukus.

Olivos akys nušvito.

- Paklausyk manęs, Šimi...

8

Ketbertas paplekšnojo Rolando veidą, bet nieko tuo nepasiekė. Alenas nustūmė jį į šoną, atsiklaupė ir suspaudė šaulio rankas. Jis dar niekuomet nesinaudojo savo šeštuoju pojūčiu, kad padėtų žmogui atsigauti iš alpulio, tačiau žinojo galįs kai kuriais atvejais įsiskverbti į kito asmens sąmonę.

- *Rolandai! Rolandai, pabusk! Maldauju! Mums tavęs reikia!*

Jokios reakcijos. Po kurio laiko jaunasis šaulys krūptelėjo, kažką sumurmėjo ir ištraukė savo rankas iš Aleno gniaužtų. Akimirką prieš tai, kai jis pakėlė vokus, Ketbertas ir Alenas sustingo iš siaubo: jie būgštavo išvysią ne akis, o rožines liepsnas.

Tačiau vaikinai pamatė Rolando akis - melsvas, šaltakraujiškas šaulio akis.

Jis pabandė atsistoti, susverdėjęs nudribo ant žemės. Draugai čiupo jį už pažastų ir pakėlė. Bertas aiktelėjo pastebėjęs Rolando plaukuose žilas sruogas, kurių tikrai nebuvo šį rytą.

*No habla (isp.) - nesuprantu.

- Kiek laiko pragulėjau be sąmonės? - pirštų galiukais šaulys palietė kaktoje mėlynę ir susiraukė.

- Neilgai, - atsakė Alenas. - Gal kokias penkias minutes. Atleisk, kad tau trenkiau. Tiesiog neturėjau kitos išeities. Maniau... maniau, jog tas daiktas stengiasi tave nužudyti.

- Gal ir stengėsi. Kur jis dabar?

Alenas nebyliai parodė į maišą.

- Bus geriau, jeigu jį neš vienas iš jūsų. Bijau, kad aš galiu... - jis susimąstė ieškodamas tinkamo žodžio. Kai surado, šaltai šyptelėjo. - ...neatsispirti vyliams. Tiek to, keliaujam link Pakaruoklių uolos. Turime užbaigti pradėtus darbus.

- Rolandai... - pradėjo Ketbertas.

Šaulys atsigręžė sugriebęs ranka balno gugą.

Ketbertas aplaižė lūpas, ir Alenas pagalvojo, kad bičiulis neišdrįs užduoti klausimo. *Užtat man ryžto užteks*, šmėkštelėjo mintis. Vis dėlto Bertui pavyko susitvardyti ir išspausti:

- Ką tu regėjai?

- Daug ką, - atsakė Rolandas, - tačiau didesnė dalis matytų dalykų jau išblėso iš atminties kaip sapnai, kuriuos užmiršti pakirdęs. Papasakosiu jums, ką prisimenu, pakeliui. Privalote tai žinoti, nes mano vizijos viską pakeis. Mes grįšime į Gileadą, bet neilgam.

- Kur paskui keliausime? - pasiteiravo Alenas sėsdamas ant balno.

- Į vakarus. Ieškosime Tamsiojo Bokšto. Jei, žinoma, šiandieną išgyvensime. Užteks kalbų. Metas susidoroti su tomis cisternomis.

9

Du žilaplaukiai *vaqueros* sukosi suktines, kai viršutiniame aukšte nugriaudėjo sprogimas. Jie abu pašoko ir susižvalgė. Rusvos tabako kruopelės nubyrėjo ant grindų. Veriančiu balsu suspigo moteris. Atsilapojo durys, ir ant slenksčio vėl pasirodė mero našlė, šį kartą lydima tarnaitės. Kaubojai gerai pažinojo merginą - Mariją Tomas, seno bičiulio iš "Pianino" rančos dukrą.

- Niekšai vagys padegė namą! - vietine tarme suriko Marija. - Padėkite juos sugauti!

- Marija, mums liepta saugoti...

- *Putina** užrakinta sandėliuke, ar ne? - merginos akys piktai sužybsėjo. - Paskubėkite, jūs, asilai, nes supleškės visas dvaras! Tada

*Putina (isp.) - paleistuvė.

galėsite aiškintis senjorui Lengilui, kodėl stovėjote nykščius sukišę į subines, kol aplinkui liepsnojo "Jūros pakrantė" !

- Judinkitės, - griežtai nukirto Oliva. - Gal jūs esate bailiai?

Viršuje, didžiojoje salėje nuaidėjo keli silpnesni sprogimai. Šimis pakūrė "damos pirštelius". Tuo pačiu degtuku padegė ir užuolaidas.

Kaubojai vėl susižvalgė.

- *Andale**, - tarė vyresnysis ir dirstelėjęs į Mariją prabilo bendrine kalba: - Sergėk duris.

- Be mano žinios net musė nepraskris, - pažadėjo ji.

Vyrai nubildėjo link laiptų, vienas jų spaudė rankoje bolą, kitas išsitraukė iš makštų ilgą peilį.

Kai *vaqueros* žingsniai nutolo koridoriuje, Oliva linktelėjo Marijai. Pastaroji atšovė skląstį, mero našlė pravėrė duris. Iš sandėliuko išlindusi Siuzena nedrąsiai nusišypsojo. Pamačius ištinusį šeimininkės veidą, aplink nosį sukrešėjusį kraują, iš Marijos lūpų ištrūko dejonė.

Siuzena sugavo tarnaitės pirštus, kol tie nespėjo paliesti jos skruosto.

- Kaip manai, ar Torinas dabar manęs geistų? - paklausė ji ir staiga suprato, kas stovi prie Marijos. - Oliva... ponia Torin... atleiskite. Aš nenorėjau nieko įskaudinti. Bet jūs privalote patikėti, kad Rolandas, jums žinomas kaip Vilas Dibornas, nebūtų...

- Aš viską žinau, - įsiterpė Oliva. - Šnekoms nėra laiko. Eime.

Drauge su merginomis ji išėjo iš virtuvės, tačiau nelipo laiptais, vedančiais į viršutinius aukštus, o patraukė link sandėlių, į šiaurinį dvaro sparną. Kai visos trys ten nusigavo, Oliva paprašė jų luktelėti, pati kažkur išbėgo. Grįžo po penkių minučių, kurios išsitęsė Siuzenai ir Marijai iki valandų.

Ponia Torin pasirodė apsivilkusi margaspalvį, pernelyg platų pončą. Siuzena pagalvojo, kad jis būtų buvęs per didelis ir velioniui merui. Oliva pasikaišė jį už džinsų diržo nepaleisdama iš rankų dar dviejų lengvesnių ir mažesnių pončų.

- Apsirenkite. Lauke šalta.

Išlindusios iš sauso sandėlio jos nubėgo siauru tarnų koridoriumi link vidinio dvaro kiemelio. Jei laimė nenusigręš (jei Migelis vis dar pūs į akį), ten jų turėtų laukti Šimis su pabalnotais žirgais. Oliva visa širdimi vylėsi, kad joms pasiseks. Siuzenai būtina paspruktiiš Hambrio dar prieš saulės laidą.

Prieš patekant Demono mėnuliui.

---

*Andale (isp.) - eime.

10

- Siuzena pakliuvo į nelaisvę, - pranešė Rolandas draugams, visiems trims jojant į vakarus, Pakaruoklių uolos kryptimi. - Štai, ką pirmiausia išvydau stikliniame rutulyje.

Jis šnekėjo taip atsainiai, kad Bertas vos neįtempė vadžių, idant sustabdytų savo ristūną. Kur dingo įsimylėjėlis, pastaruosius du mėnesius liepsnojęs aistros ugnimi? Atrodė, tarytum Rolandas vis dar skendėjo svajose, kurias matė rožinėje magiško kristalo bedugnėje. *Galbūt tos svajos nenori jo paleisti iš savo glėbio*, pagalvojo Ketbertas.

- Siuzena suimta? - pasitikslino Alenas. - Kaip? Kas tai padarė? Ar ji nesužeista?

- Tai Džono darbas. Jai šiek tiek kliuvo nuo karstų medžiotojo, bet ne itin smarkiai. Žaizdos užgys... ir ji išgyvens. Jei sužinočiau, kad Siuzenos gyvybei gresia pavojus, iš karto apsisukčiau ir jočiau į Hambrį.

Priešais, dulkių sūkuriuose šmėžavo Pakaruoklių uola. Ketbertas įžiūrėjo saulėje blizgančius cisternų šonus ir aplink jas slankiojančius žmones. Daugybę kareivių ir tiek pat arklių. Jis patapšnojo savo žirgui per spandą, paskui pažvairavo į Aleną tarytum norėdamas įsitikinti, jog tas tebeturi Lengilo kulkosvaidį. Tada palietė savo timpą, užkištą už nugaros. Toji buvo savo vietoje. Kaip ir elnio odos maišelis, kuriame gulėjo plieniniai šratai ir Šimio nugvelbtos didžiosios petardos.

Jam tenka sukaupti visas valios jėgas, kad nepasuktų atgal, pagalvojo Ketbertas, ir ši mintis jį truputį paguodė. Kartais Rolando ryžtas keldavo siaubą. Jis tapdavo panašus į beprotį. Tikra laimė, jei tokiu metu šaulys kovodavo tavo pusėje... atvirai šnekant, neretai norėdavosi, kad jis bent šiek tiek atsipalaiduotų.

- Kur ji? - pasiteiravo Alenas.

- Reinoldsas nulydėjo Siuzeną į "Jūros pakrantę". Ji sėdi užrakinta daržovių sandėliuke. O gal *buvo* užrakinta. Tiksliau nepasakysiu, nes... - Rolandas nutilo mąstydamas. - ...kristale įmanoma pamatyti tolimus vaizdus, ir ne tik dabartį. Protarpiais jis rodo ateitį.

- Kaip galima žinoti ateitį? - nustebo Alenas.

- Neįsivaizduoju. Ko gero ne visada taip buvo. Man rodos, tai labiau susiję su mūsų pasauliu nei su Merlino Vaivorykšte. Mes juk žinome, kad užslinko keisti laikai, tiesa? Kartais jie... praslysta pro

akis. Tarsi aplinkui kybotų viską ryjanti tirpyklė. Bet aš žinau, jog Siuzena saugi, ir man to užtenka. Jai padės Šimis... arba *jau* padeda. Kažkodėl Džonas nepastebėjo Šimio, o berniukas nusekė įkandin Siuzenos iki pat mero dvaro.

- Šaunuolis! Valio! - Alenas iškėlė aukštyn kumštį. - Gal pastebėjai, ką ateitis žada mums?

- Ne. Toji dalis pralėkė pro šalį žaibišku greičiu. Rutulys nunešė mane tolyn. *Įtraukė* į rožinį viesulą. Bet... jei gerai pamenu, virš horizonto mačiau dūmus. Greičiausiai degė naftos cisternos arba šakos, sukrautos Žaibo tarpeklio prieigose. Šiaip ar taip, manau, jog sėkmė yra mūsų pusėje.

Ketbertas pervėrė seną draugą keistu, nustebusiu žvilgsniu. Jam teko parblokšti įsimylėjėlį į "K juostos" kiemo dulkes, kad vyrukas prisimintų savo pareigas. Kur gi pranyko tas meilės apakintas jaunuolis? Kas jį pakeitė? Kodėl žilomis sruogomis nusidažė jo plaukai?

- Jei mes išgyvensime, - tarė Bertas įdėmiai žiūrėdamas į šaulį, - ji lauks mūsų kelyje?

Rolando veidą perkreipė skausmas: kristalas nesugebėjo išplėšti meilės iš jo širdies, užtat įstengė ištirpdyti džiaugsmą, palikdamas tiktai sielvartą. Tačiau Ketbertas jautė, jog tai ne pagrindinė priežastis, dėl kurios jį graužia liūdesys.

- Nežinau, - pakratė galvą Rolandas. - Tikiuosi, nelauks, kadangi mudviem nelemta likti kartu.

- *Ką?* - šį kartą Ketbertas *sustabdė* žirgą.

Rolandas žvelgė į draugą gana ramiai, bet jo akyse ištryško ašaros.

- Mes tapome *ka* įkaitais, - tarė šaulys. - Anot Siuzenos, *ka* užklumpa tave kaip audros vėjas. - Jis pažiūrėjo į Bertą, po akimirkos atsisuko į Aleną. - Mūsų *ka* tai - Bokštas. Visų pirma mano. Bet ne jos. Netgi Džonas Farsonas nėra su tuo susijęs. Teks grumtis su jo vyrais tik todėl, kad jie stovi mums skersai kelio. - Jis skėstelėjo rankomis tarsi sakydamas: *ką dar jums reikia aiškinti?*

- Nėra jokio *Bokšto*, Rolandai, - švelniai tarstelėjo Bertas. - Nenutuokiu, ką tu regėjai kristale, bet galiu užtikrinti, kad Bokštas *neegzistuoja*. Tai simbolis, panašus į Arturo taurę arba Jėzaus kryžių, o ne realus pastatas...

- Klysti. Jis visiškai realus.

Rolando veido išraiška bylojo, kad jis pats tuo nė trupučio neabejoja.

- Jis realus, ir mūsų tėvai tai žino. Už šešėliuose slypinčių kraštų - nepamenu, kaip jie vadinasi - plyti Kraštinis pasaulis, kuriame stūkso Tamsusis Bokštas. Jo egzistavimas - didžiausia paslaptis. Būtent ši paslaptis neleido iširti mūsų tėvų *ka-tetui* visus tuos metus, pasislenkant pasauliui. Kai sugrįšime į Gileadą - o mes būtinai sugrįšime, - papasakosiu jiems, ką mačiau, ir tėvai patvirtins mano žodžius.

- Visa tai regėjai kristale? - su baiminga pagarba paklausė Alenas.

- Aš daug ką regėjau.

- Bet ne Siuzeną Delgado, - pratarė Bertas.

- Ne. Kai mes susidorosime su Farsono vyrais, o Siuzena iškeliaus iš Medžiso, ji atitrūks nuo mūsų *ka-teto*. Rutulio viduje man buvo suteikta galimybė rinktis: tapti mylimos moters vyru ir jos įsčiose nešiojamo vaiko tėvu... arba ieškoti Bokšto. - Drebančia ranka Rolandas nusišluostė nuo kaktos prakaitą. - Aš nedvejodamas pasirinkčiau Siuzeną, jei ne vienas dalykas: Bokštas pamažu skilinėja. Jeigu jis nugrius, mūsų pasaulis panirs į neįsivaizduojamą chaosą. Mes privalome keliauti į vakarus... *ir mes keliausime.* - Virš lygių, skustuvo ašmenų nepažįstančių skruostų, po raukšlėmis neišvagota kakta blizgėjo negailestingo žudiko akys, kurias Edis Dynas pirmą kartą išvys lėktuvo tualeto veidrodyje. Dabar jos buvo paplūdusios vaikiškomis ašaromis.

Užtat jo balsas skambėjo griežtai, kaip tikro vyro.

- Aš renkuosi Bokštą. Neturiu kitos išeities. Tegul Siuzena laimingai gyvena su kitu žmogumi - tinkamu metu ji sutiks vyrą, kurį pamils. Aš asmeniškai renkuosi Tamsųjį Bokštą.

11

Siuzena užšoko ant Pilono, kurį Šimis atvedė į kiemą po to, kai pokylių salėje padegė užuolaidas. Oliva Torin jojo raita ant žirgo, priklausančio feodui. Už jos nugaros įsitaisęs berniukas laikė Užsispyrėlio apynasrio virvę. Marija atidarė kiemo vartus, palinkėjo jiems gero kelio, ir trijulė išsidangino iš “Jūros pakrantės”. Saulė artėjo prie horizonto linijos; vėjui pakeitus kryptį, iš akiračio pranyko anksčiau į dangų kilę dūmai. Kad ir kas dėjosi dykumoje, visa tai jau tikriausiai baigėsi... arba nugrimzdo į kitą dabarties lygmenį.

Rolandai, tegul tave lydi sėkmė, pagalvojo Siuzena. *Netrukus pasimatysime, brangusis... tikiuosi, jog tai įvyks labai greitai.*

- Kodėl mes jojame į šiaurę? - paklausė ji po pusvalandžio tylos.

- Todėl, kad mums saugiausia likti Krantinės kelyje.

- Bet...

- Ša! Supratę, jog tu pabėgai, jie apieškos visą namą... jei tik šis nesudegė iki pamatų. Kai nesuras, patrauks į vakarus Didžiuoju Traktu. - Oliva susidūrė akimis su Siuzena, ir toji suprato, kad mero našlė anaiptol nėra baikšti vėpla, kaip galvojo dauguma Hambrio gyventojų. - Jei *aš* žinau, kur link tu keliautum, vadinasi ir kitiems tai nėra paslaptis.

Suglumusi Siuzena tylėjo. Gerai bent tiek, kad Oliva, regis, turėjo veiksmų planą.

- Kai jie pradės šniukštinėti vakarinius kraštus, jau bus sutemę. Šį vakarą mes apsistosime oloje, už penkių mylių nuo čia. Aš užaugau žvejo šeimoje, todėl gerai pažįstu apylinkes. - Prisiminus pakrantės olas, kuriose ji žaidė vaikystėje, Olivos veidas praskaidrėjo. - Rytoj pasuksime į vakarus. Kuriam laikui tavo palydove bus sena stora našlė. Verčiau priprask prie šios minties

- Jūs per daug gera, - sušnibždėjo Siuzena. - Jums derėjo palikti mudu su Šimiu vienus.

- Kur, tavo manymu, aš turėčiau grįžti? Manęs netgi neklauso virtuvės tarnaitės. Dabar viskam vadovauja Frenas Lengilas, o aš nedegu noru klausytis jo įsakymų. Gali taip atsitikti, kad jis apšauks mane beprote ir pasodins už grotų. O gal reikėjo likti tam, kad žiūrėčiau, kaip Hašas Renfriu vaizduoja merą užkėlęs purvinus batus ant mano stalo? - Oliva sarkastiškai nusikvatojo.

- Man labai gaila, ponia Torin.

- Apie gailestį pasišnekėsime vėliau, - neįtikėtinai linksmai pareiškė Oliva. - Dabar svarbiausia nepastebėtiems nusigauti iki olų. Tegul jie galvoja, kad mes išgaravome ore kaip ryto migla. Sustok trumpam.

Pasistiebusi balnakilpėse Oliva apsidairė, patenkinta linktelėjo ir atsisuko į Šimį.

- Jaunuoli, metas tau pabalnoti ištikimąjį mulą ir sugrįžti į "Jūros pakrantę". Jei pamatysi mus besivejančius raitelius, suklaidink juos keliais gudriais žodeliais. Ar įstengsi tai padaryti?

Berniukas išgąstingai susigūžė.

- Aš nemoku gudriai šnekėti, ponia Torin, tiesą sakau. Mano galvoje yra labai mažai žodžių.

- Nesąmonės. - Oliva pakštelėjo Šimiui į kaktą. - Jok atgal neskubėdamas. Jei nieko neišvysi iki saulės laidos, apsuk mulą ir vėl

patrauk į šiaurę. Mes lauksime tavęs prie kelio ženklo. Tu žinai, apie ką kalbu?

Šimis nusprendė, kad žino. Tas ženklas žymėjo tolimiausią šiaurinį tašką, iki kurio jam buvo tekę nusigauti.

- Raudonas stulpas? Su *sombrero* ir rodykle, rodančia į miestą?

- Tas pats. Iki tamsos sugrįžti nespėsi, bet naktį tau kelią apšvies mėnesiena. Jei truputį užtruksi, mes vis vien palauksime. Negaišk laiko ir keliauk, pamėgink suklaidinti persekiotojus. Supratai?

Berniukas linktelėjo. Nuslydęs nuo Olivos žirgo, jis užsikabarojo ant Užsispyrėlio nugaros. Nepatenkintas susiraukė, nes vėl suskaudo mulo įkąstą vietą.

- Padarysiu, kaip liepėte, ponia Torin.

- Labai gerai. Iki pasimatymo.

- Šimi? - pašaukė Siuzena. - Ar gali prieiti minutėlei?

Jis nušoko nuo mulo ir žengė artyn žvelgdamas į merginą tarsi į dievybę. Siuzena pasilenkė, stipriai pabučiavo jį į lūpas. Iš laimės berniukas vos neapalpo.

- Dėkui tau, - nusišypsojo Siuzena. - Už viską.

Atgavęs amą, Šimis teįstengė sukuždėti:

- Tai tik *ka*, žinau... bet aš myliu tave, Siuzena. Gero tau kelio. Netrukus vėl susitiksime.

- Nekantriai lauksiu.

Tačiau daugiau jiedu nesusitiko. Prieš nujodamas į pietus berniukas atsisuko ir pamojavo ranka. Siuzena atsakė tuo pačiu. Šimis matė merginą paskutinį kartą. Jo laimei.

12

Latigo sargybiniai saugojo stovyklą nutolę nuo Pakaruoklių uolos per mylią, tačiau geltonplaukis vaikinukas, su kuriuo susidūrė Rolandas, Ketbertas ir Alenas, anaiptol nepriminė pasitikinčio savimi, grėsmingo kareivio. Skorbuto žymės aplink lūpas liudijo, kad Farsonas atsiuntė čia savo pajėgas neaprūpinęs jų šviežio maisto atsargomis.

Kai Bertas parodė gerojo žmogaus simbolį ir pasisveikino Farsono vyrams gerai pažįstamu gestu - sukryžiuodamas ant krūtinės rankas, kairę virš dešinės, ir ištiesdamas jas į priekį, - geltonplaukis su palengvėjimu nusišypsojo.

- Kas ten pas jus vyksta? - paklausė jis ryškia Vidinio pasaulio tartimi. Greičiausiai vyrukas kilęs iš šiaurinių feodų, spėjo Rolandas.

- Trys pienburniai nugalabijo porą valdžios guzų ir pasislėpė Prastažolėje, - atsiliepė Ketbertas tobulai pamėgdžiodamas šiaurietišką tartį. - Įvyko grumtynės. Jie nuožmiai kovėsi, bet galiausiai mūšis baigėsi mūsų pergale.

- Kas...

- Nėra laiko, - nukirto Rolandas. - Mes turime perduoti skubų pranešimą. - Jis sukryžiavo rankas. - *Hail* Farsonui!

- *Hail* gerajam žmogui! - sušuko blondinas. Atidavė visiems trims pagarbą ir šyptelėjo lyg sakydamas, kad jis mielai pasiteirautų Ketberto, jei būtų laiko, iš kokių kraštų ir kokios giminės tas kilęs. Paaiškėjo, jog, norint įveikti apsauginę liniją, neprisireikė didelių pastangų.

- Nepamirškite, kad turėsime darbuotis kiek įmanoma sparčiau, - sušnibždėjo Rolandas. - Nevalia dvejoti nė sekundės. Paliksime viską, ko nesunaikinsime iš karto. Antro mėginimo nebus.

- O dievai, mes apie tai net nesvajojame. - Vypsodamas Ketbertas ištraukė timpą iš savadarbio dėklo, nykščiu įvertino elastinės gumos tamprumą. Lyžtelėjo pirštą ir iškėlė jį aukštyn patikrindamas vėjo kryptį. Puikumėlis. Kaip ir anksčiau, stiprus vėjas tvoskė jiems į nugaras.

Alenas nusiėmė nuo peties Lengilo kulkosvaidį, neryžtingai apžiūrėjo ginklą, atšovė sklendę.

- Nepatinka man šitas žaisliukas, Rolandai. Jis užtaisytas, ir aš moku juo šaudyti, bet...

- Tuomet šaudyk, - atrėžė Rolandas. Visi trys paragino žirgus. Į kietą suplūktą žemę sutartinai dundėjo kanopos. Vėjo šoruose plaikstėsi pončo klostės. - Tam jis ir skirtas. Jei ginklas užsikirs, išmesk jį ir pasinaudok revolveriu. Ar tu pasiruošęs?

- Taip, Rolandai.

- Bertai?

- Aha, suprantama, - perdėtai raiškia hambriška tarme atsakė Ketbertas.

Priešais, dulkių migloje zujo raitelių grupelės, ruošdamos cisternų koloną į kelią. Žmonės dirsčiojo į atvykėlius susidomėję, bet nė kiek nesibaimindami.

Rolandas suspaudė savo revolverių rankenas.

- *Gileadas!* - suriko jis. - *Hail! Gileadas!*

Eiklusis pasileido šuoliais. Nuo jo neatsiliko kitų dviejų jaunuolių

žirgai. Ketbertas jojo trijulės viduryje, pasirengęs šauti iš timpos, sukandęs tarp lūpų degtukus.

Šauliai užgriuvo Pakaruoklių uolą tarytum uraganas.

13

Praėjus dvidešimčiai minučių nuo to momento, kai Šimio mulas nukiūtino atgal į pietus, Siuzena ir Oliva įveikė staigų posūkį kelyje ir susidūrė akis į akį su trimis raiteliais. Saulėlydžio šviesoje mergina pamatė karstą, ištatuiruotą viduriniojo vyro rankoje. Reinoldsas. Jos širdį persmelkė siaubas.

Siuzena nepažinojo prie Reinoldso iš kairės prisišliejusio vyriškio su išblukusia dėmėta skrybėle ir tingiai primerktomis akimis, užtat dešinėje ant žirgo sėdėjo Laslas Raimeris, panašus į šaltakraujį pamokslautoją. Būtent į jį pažvelgė didysis karstų medžiotojas, kai nusišypsojo merginai.

- Mudu su Laslu net nespėjome išgerti už jo velionį brolį, kanclerį Tralialia ir iždininką Bumburum, - prabilo karstų medžiotojas. - Vos atvykome į miestą, o mus iš karto puolė įtikinėti, kad jotume čia. Aš nelabai norėjau, bet... velnias! Su ta ragana nepasiginčysi. Ji galėtų įkalbėti lavoną tau pačiulpti, jei atleisite už nepadorų posakį. Beje, panele Delgado, manau, tavo tetai atsisuko vienas kitas varžtelis. Ji...

- Tavo draugai mirę, - nutraukė jo monolgą Siuzena.

Reinoldsas patylėjo, gūžtelėjo pečiais.

- Gal taip, gal ir ne. Man nusispjaut. Aš vis vien nusprendžiau dingti iš Hambrio be palydos. Tiesa, galvoju pasilikti dar vienai nakčiai. Pjūties apeigos... esu labai daug girdėjęs apie čionykščių tradicijas. Ypač apie šventinį laužą.

Prisimerkęs vyras kimiai nusijuokė.

- Praleiskite mus, - tarė Oliva. - Mudvi su mergaite nieko nepadarėme.

- Ji padėjo Dibornui ištrūkti iš kalėjimo, - atšovė Raimeris. - Jaunuoliui, kuris nužudė tavo vyrą ir mano brolį. Nejau to maža?

- Laukymėje dievai tikriausiai paguos Kimbos Raimerio sielą, - šyptelėjo Oliva, - tačiau būdamas gyvas jis iššvaistė pusę miesto iždo. Tai, ko neatidavė Džonui Farsonui, pasiliko sau.

Raimeris atšlijo tarsi po skambaus antausio.

- Manei, kad nieko nežinau? Laslai, nederėjo tau laikyti manęs visiška kvaiša... tiesą sakant, kodėl man turėtų rūpėti tokios menkystos, kaip tu, nuomonė? Mane pykina nuo jūsų darbų. Be to, aš žinau, kad šalia tavęs sėdintis vyras...

- Užsičiaupk, - sumurmėjo Raimeris.

- ... yra žudikas. Labiausiai tikėtina, kad būtent *jis* įsmeigė peilį į tavo brolio širdį. Poną Reinoldsą matė ankstyvą rytą tame dvaro priestate, man taip sakė...

- *Užsikimšk, nuokruša!*

- ...ir aš tuo tikiu.

- Verčiau daryk, kas tau liepiama, poniute, ir prikąsk liežuvį. - Reinoldso fizionomija apniuko.

Vyrukui nepatinka žmonės, kurie žino apie jo darbelius, pamanė Siuzena. *Netgi tuomet, kai jo rankose sutelkta valdžia. Likus be Džono, gerokai prislopo jo galios. Jam pačiam tai ne paslaptis.*

- Praleiskite mus, - paprašė Oliva.

- Ne, poniute, mes negalime to padaryti.

- Tuomet aš jus priversiu.

Pokalbio metu moters ranka slypėjo po didžiulio pončo klostėmis. Dabar ji išniro laikydama milžinišką senovinį pistoletą su inkrustuota dramblio kaulo rankena, paraku atsiduodančiu, pajuodavusio sidabro vamzdžiu.

Olivai nepavyko žaibiškai ištraukti pistoleto: jis įsipainiojo į pončą, ir moteris šiek tiek užtruko, kol išvadavo ginklą iš audinio gniaužtų. Gaiduką pasisekė atlaužti tik iš antro karto, su dviejų nykščių pagalba. Tačiau visi trys, regis, suakmenėjo, išvydę gigantišką muškietą. Įskaitant ir Reinoldsą, kuriam atvipo žandikaulis. Džonas būtų pravirkęs iš juoko.

- *Nušaukite ją!* - už vyrų nugarų pasigirdo krenkščiantis senas balsas. - *Ko laukiate, pusgalviai? NUŠAUKITE JĄ!*

Reinoldso ranka metėsi prie revolverio. Nors ir būdamas greitas, jis pernelyg ilgai delsė. Vos spėjo paliesti pistoletą, įkištą į dėklą, kai prieš save išvydo muškietos vamzdį. Gniauždama senovinį ginklą abejomis rankomis mero našlė užsimerkė tarsi mergaitė, kurią tėvai verčia valgyti neskanias daržoves, ir paspaudė gaiduką.

Blykstelėjo žiežirba, tačiau sudrėkęs parakas nesprogo, o tiesiog susmilko paskleisdamas melsvų dūmų debesėlį. Kulka, pakankamai didelė, kad neneštų pusę Klėjaus Reinoldso galvos, liko vamzdyje.

Sekančią sekundę nugriaudėjo didžiojo karstų medžiotojo revolveris. Olivos arklys sužvengė, atsistojo piestu nusviesdamas šeimininkę ant žemės. Oranžinėje moters pončo juostoje, šiek tiek aukščiau širdies, prasižiojo juoda rūkstanti skylė.

Siuzena išgirdo savo klyksmą, sklindantį kažkur iš tolumos. Mergina būtų rėkusi ilgiau, bet kelyje subildėjo artėjančio ponio kanopos... ir ji viską suprato. Dar prieš tai, kai tingiai prisimerkęs žmogus su apšiurusia skrybėle pasitraukė į šoną praleisdamas į priekį raganą.

Nuo kojų nusivariusį ponį, kuris atvežė senę į Hambrį, pakeitė pilnas jėgų gyvulys, tačiau vežimas liko tas pats - juodas, su magiškais simboliais. Sėdėdama ant pasostės Rėja laikė vadžias savo kreivais pirštais; jos galva kratėsi į šonus lyg surūdijusio roboto makaulė, pamėkliška šypsena nežadėjo nieko gero.

- Labutis, mano mielas saldainiuk, - kreipėsi ji į Siuzeną, panašiai, kaip ir tą naktį, merginai atėjus į raganos trobelę įrodyti savo nekaltybę. Kitados, vos ne prieš metus, kai švietė Bučinių mėnulis, Siuzena kilo į Kioso kalvą, apimta pakilios nuotaikos, bėgdama beveik visą kelią ir dainuodama "Vėjavaikę meilę".

- Tavo bičiuliai krušliai atėmė iš manęs kristalą. - Rėja sustabdė ponį už kelių žingsnių nuo raitelių. Netgi Reinoldsas žiūrėjo į ją su baime. - Pagrobė mano žavingą rutulį - štai, ką pridirbo tie bjaurūs berniūkščiai, tie išgamos. Bet kol jį turėjau, mačiau nemažai įdomių dalykų, ir ne tik dabartį. Daug ką užmiršau... tačiau prisiminiau kelią, kuriuo turėjai pasprukti iš Hambrio, mano saldainiuk - kuriuo tave užsimanė vesti šita negyva sena kalė. Dabar tau teks grįžti į miestą. - Ji plačiai išsiviepė, tapdama panaši į pragaro išperą. - Laikas uždegti šventinį laužą.

- Paleiskite mane, - tarė Siuzena. - Paleiskite mane, antraip jūs atsakysite už savo poelgius prieš Rolandą iš Gileado.

Nepaisydama jos Rėja kreipėsi į Reinoldsą:

- Suriškite jai rankas ir pastatykite vežime. Į ją norės pažiūrėti žmonės, tad mums nevalia jų apvilti. Jei mergiotės teta deramai atliko savo užduotį, susirinks visas būrys miestelėnų. Nagi, pakelkite ją, greičiau.

14

Alenui toptelėjo mintis: *mes galėjome apjoti juos lanku. Jei Rolandas sako tiesą, tuomet svarbiausia šioje kovoje - turėti magišką kristalą. Mes galėjome apjoti juos lanku.*

Tačiau tam prieštaravo verdantis šimto kartų šaulių kraujas. Bokštas niekur nepradings, tuo tarpu vagims nevalia leisti pasilikti grobį. Juos būtina sustabdyti.

Pasviręs balne Alenas sukuždėjo savo žirgui į ausį:

- Jei užsimanysi muistytis, man pradėjus šaudyti, ištaškysiu tavo sumautas smegenis.

Rolandas išsiveržė šiek tiek į priekį. Artimiausia vyrų grupelė - kokie penki ar šeši raiteliai, ir ne mažiau kaip tuzinas pėstininkų, susispietusių aplink jaučius, kurie turėjo tempti cisternas - bukai dėbsojo į šaulį. Tik tada, kai driokstelėjo jo revolveriai, vyrai išsilakstė į šonus it pabaidytos putpelės. Jaunuolis nudėjo raitelius, visus iki vieno; jų arkliai nušuoliavo tolyn, vienas netgi nusitempė negyvėlį, kurio koja įstrigo balnakilpėje. Kažkas suriko: "Banditai! Banditai! Ant žirgų, idiotai!

- *Alenai!* - užstaugė Rolandas. Priešais cisternas sukiojosi maždaug dvidešimt raitelių ir ginkluotų kareivių. - *Pirmyn! Pirmyn!*

Prispaudęs prie peties aprūdijusią kulkosvaidžio buožę Alenas pasistengė mintyse atgaivinti skurdžias žinias apie automatinius ginklus: taikytis kuo žemiau, vamzdį sukioti į visas puses.

Jis palietė gaiduką, ir dulkėtą orą sudrebino serija šūvių. Buožė skausmingai dunksėjo į petį, vamzdis spjaudėsi liepsnos liežuvėliais. Alenas apšaudė kareivius išilgine ugnimi, paleisdamas kulkas truputį aukščiau stūgaujančių vyrų, į cisternas.

Trečioji eilėje susprogo. Duslų griausmą lydėjo ryškus oranžinis blyksnis. Plieninis korpusas suskilo į dvi dalis. Viena jų liepsnodama nuskriejo trisdešimt jardų ir tvojosi į uolėtą žemę. Kita pašoko aukštyn, apgaubta juodų dūmų tumulais. Degantis medinis ratas nušvilpė į padanges kaip lėkštė ir nusileidęs pažėrė kibirkščių spiečių.

Užvaldyti panikos, žmonės išsibarstė į šalis, kai kurie bėgte ant savo kojų, kiti prigludę prie žirgų.

Paleidęs seriją į paskutinę cisterną, Alenas pasuko vamzdį priešinga kryptimi. Kulkosvaidis smarkiai įkaito, tačiau jis neatleido piršto nuo gaiduko. Šiame pasaulyje reikia naudotis prietaisais, kol tie veikia. Jaunuolio arklys paklusniai šuoliavo pirmyn tarytum būtų supratęs kiekvieną šeimininko sušnibždėtą žodį.

Dar vieną! Privalau susprogdinti dar vieną!

Nespėjus išsipildyti jo norams, ginklas liovėsi kalenęs - turbūt užsikirto, o gal baigėsi šovinių atsargos. Alenas numetė jį šalin ir čiupo revolverį. Netoliese sučežėjo atleidžiama timpos guma. Klegant žmonėms, taukšint arklių kanopoms, šnypščiant degančiai naftai, Ketberto šūvis vos girdėjosi. Alenas išvydo, kaip čirškanti didžioji petarda nubrėžė danguje platų lanką ir nusileido į tą vietą, kur taikėsi Bertas: į naftos balutę, telkšančią po cisternos su užrašu SUNOCO

ratais. Plieniniame korpuse aiškiai buvo matyti tuzinas skylių, kurios atsivėrė po Freno Lengilo automatinio ginklo šūvių. Driokstelėjus petardai, visos skylės suraibuliavo tarsi būtų aptrauktos migla: užsidegė ant žemės nutekėjusi nafta.

- *Dinkite iš čia!* - užmaurojo žmogus su išblukusia kepure. - *Ji tuojau susprogs! Jos visos sus...*

Aleno paleista kulka perskrodė vyriškio veidą, išvertė jį iš kojų. Po sekundės sprogo antroji cisterna. Deganti plieninė atplaiša nulėkė į šoną ir tėškėsi po trečiąja naftos talpykla. Toji taip pat virto ugnies stulpu. Juodi dūmai kilo į dangų kaip virš laidotuvių laužo, užtemdydami saulę, aptraukdami giedrą dieną prieblandos marška.

15

Rolandas, kartu su kitais trylika mokinių, besirengiančių tapti šauliais, žinojo iš pasakojimų, kaip atrodo visi šeši Farsono leitenantai, todėl jis iš karto atpažino Džordžą Latigą, kuris nuskuodė iškviesti pastiprinimą. Vaikinas galėjo nesunkiai nupilti gerojo žmogaus parankinį, bet šio mirtis, kad ir kaip ironiškai skambėtų, suteiktų jiems galimybę lengvai atsitraukti, o tai nebuvo įtraukta į pirminį planą.

Štai, kodėl jis nudėjo vyriškį, pasitinkantį savo vadą.

Latigas sustojo lyg įbestas, apsisuko ant kulnų ir įbedė žaižaruojančias, pilnas neapykantos akis į Rolandą. Paskui vėl puolė bėgti kviesdamas raitelius, susispietusius už ugnies zonos ribų.

Į orą išlėkė dar dvi cisternos, tarsi geležiniais kumščiais voždamos į Rolando ausų būgnelius, išsiurbdamos deguonies likučius iš jo plaučių. Pagal jų planą, Alenas turėjo išvarstyti cisternas skylėmis, o Ketbertas - padegti išsiliejusią naftą petardomis. Viena jų, iššauta iš timpos, patvirtino, kad jie galėtų be didelių problemų įgyvendinti savo sumanymus, tačiau Berto laidynės paslaugų daugiau neprisireikė. Šauliai ypač lengvai įsibrovė į priešininkų gretas sukeldami sąmyšį - tai galima paaiškinti kareivių patirties stoka bei nuovargiu. Užtat dėl prasto cisternų išsidėstymo kaltė krito tik ant Latigo pečių. Susigrūdusios, kone besiliesdamos šonais jos sproginėjo viena po kitos. Prasidėjo grandininė reakcija, kurios niekas nepajėgė sustabdyti. Jaunuolių darbas buvo užbaigtas dar prieš tai, kai Rolandas kilstelėjo ranką, gestu liepdamas Ketbertui ir Alenui atsitraukti. Latigo stovyklavietė paskendo pragaro liepsnose, o Džono Farsono svajonės užpilti savo karo mašinas degalais virto juodais dūmais, draikomais *fin de ano* vėjo.

- *Atgal!* - sušuko Rolandas. - *Atgal! Atgal! Atgal!*

Jie nurūko į vakarus, Žaibo tarpeklio kryptimi. Pro kairiąją Rolando ausį prašvilpė kulka, rodos, pirmoji, paleista į juos nuo cisternų antpuolio pradžios.

16

Latigas kunkuliavo iš įniršio. Galima sakyti, kad jam pasisekė, nes sąmonę užtvindęs pyktis neleido galvoti apie tai, ką padarys gerasis žmogus, sužinojęs apie savo armijos fiasko. Šiuo momentu Latigui terūpėjo nustverti vyrus, surengusius jiems pasalą.

Vyrus? Ne.

Berniūkščius.

Latigas žinojo, kas jie tokie, nors neturėjo jokio supratimo, kaip pienburniai čia atsirado. Jis buvo tikras, kad jauniesiems užpuolikams teks atsisveikinti su gyvybėmis taip ir nenusigavus iki pamiškės.

- *Hendriksai!* - užbliovė jis. Vieninteliam Hendriksui pavyko išlaikyti savo raitelius vienoje krūvoje. - *Pas mane!*

Kai šis paklusniai prijojo, Latigas atsigręžė ir išvydo kareivius, spoksančius į degančias cisternas. Žvelgdamas į nutįsusias jaunas veršių fizionomijas, jis užsinorėjo sutrypti kojomis ir užriaumoti nesavu balsu. Emocijas suvaldyti padėjo viena vienintelė mintis: jokiu būdu nevalia leisti vaikigaliams pasprukti.

- *Ei, jūs!* - suriko jis vyrams. Vienas jų atsisuko; kiti, regis, neišgirdo šūksnio. Latigas plačiais žingsniai nužirgliojo link kareivių, pakeliui išsitraukdamas revolverį. Ginklą įbruko žmogui, kuris teikėsi atkreipti dėmesį į jo balsą. Tada dūrė pirštu į pirmą pasitaikiusį vyruką, nenuleidžiantį akių nuo cisternų. - Nušauk tą priekvaišą.

Apstulbęs, tarsi užhipnotizuotas, kareivis nudėjo auką, kurią nurodė Latigas. Nelaimėlis sudribo, mėšlungiškai krūptelėjo ir nurimo. Kiti atsisuko.

- Gerai, - ištarė Latigas atsiimdamas ginklą.

- *Sere!* - suriko Hendriksas. - *Aš matau juos, sere! Aš matau priešus, sere!*

Sprogo dar dvi cisternos. Į jų pusę atskriejo kelios plieno šukės. Kai kurie kareiviai pritūpė. Latigas nė nesuvirpėjo. Kaip ir Hendriksas. Šaunuolis. Dėkui dievui, atsirado bent vienas, kuriuo įmanoma pasikliauti.

- *Ar vytis juos, sere?*

- Aš pats juos persekiosiu, Hendriksai, kartu su tavo vyrais. Už-

sodink šitą bandą ant žirgų. - Jis pamojo ranka į stovinčius jaunuolius, kurie nukreipė akis nuo degančių cisternų į negyvą bendražygį. - Surink kuo daugiau žmonių. Ar turi trimitininką?

- Taip, sere, Reinsas, sere! - Hendriksas apsidairė, mostu davė ženklą, ir prie jo prijojo spuoguotas išsigandęs vaikinukas su kadaruojančiu ant krūtinės apdaužytu trimitu.

- Reinsai, tu liksi su Hendriksu, - įsakė Latigas.

- Taip, sere.

- Sukviesk vyrus, Hendriksai, ir paskubėk. Trijulė patraukė į tarpeklį. Kiek girdėjau, jis uždaras. Jei tai tiesa, mes paspraginsime juos kulkomis kaip mugės šaudykloje.

Hendrikso lūpas perkreipė šypsena.

- Taip, sere.

Cisternos nesiliovė sproginėjusios.

17

Rolandas nustėro, kai atsigręžęs išvydo gigantišką juodų dūmų stulpą. Priešais augo šakų krūva, užvertusi tarpeklio prieigas. Nors vėjas tvoskė į nugarą, jis aiškiai girdėjo tirpyklės treles, tokias pat įkyrias, kaip uodo zirzimas.

Jo ranka šovė aukštyn, ir Alenas su Ketbertu, supratę gesto reikšmę, pristabdė žirgus. Kai išvydo, kad Rolandas apsirišo skarele ausis, pasekė jo pavyzdžiu. Nelemtas garsas mažumėlę pritilo.

Šauliams jojant į vakarus, jiem įkandin nutįso ilgi šešėliai. Atsisukęs Rolandas pastebėjo dvi persekiotojų grupeles. Pirmajai greičiausiai vadovauja Latigas, nusprendė vaikinas, ir jis specialiai lūkuriuoja antrosios, kad su visa kariauna galėtų suduoti atsakomąjį smūgį.

Gerai, pamanė Rolandas.

Trijulė nušuoliavo link Žaibo tarpeklio neskubėdami, leisdami Latigo vyrams juos prisivyti. Tuo tarpu stovyklavietėje toliau sproginėjo cisternos, nuo kurių griausmo drebėjo žemė. Rolandas niekaip negalėjo atsikratyti nuostabos, kad jiems taip lengvai pavyko susidoroti su naftos talpyklomis... nors mūšio su Džonu ir Lengilu atgarsiai turėjo priversti suklusti Latigo armiją. Šaulys prisiminė vieną iš Pjūties mugių, kai jiedu su Ketbertu, septynerių metų vaikiščiai, lakstė pro kaliausių eilę daužydami jas lazdomis: bum-bum-bum.

Nuo tirpyklės dūzgesio, kuris brovėsi į smegenis, nepaisant ausis dengiančios skarelės, ašarojo akys. Persekiotų šūksniai vis labiau garsėjo, ir tai pradžiugino Rolandą. Kareiviai buvo tikri, kad trijulė

neatsilaikys prieš du tuzinus vyrų, juolab kad šiems į pagalbą jojo dar tiek pat raitelių.

Šaulys nukreipė Eiklųjį į siaurą takelį, pro žagarų šūsnį vedantį į Žaibo tarpeklį.

18

Išraudęs, sunkiai alsuodamas Hendriksas pasivijo Latigą.

- Sere! Leiskite raportuoti!

- Klausau.

- Surinkau dvidešimt vyrų. Netrukus prie mūsų prisijungs dar šešiasdešimt.

Latigas neatsakė. Jo mėlynos akys žybčiojo kaip du ledo gabaliukai. Po ūsais aukštyn pakilo lūpų kampučiai.

- Rodni, - kreipėsi jis į Hendriksą vardu, švelniai lyg mylinti moteris.

- Sere?

- Man rodos, jie lekia tiesiai į tarpeklį. Taip... pažiūrėk. Esu tuo tikras. Dar pora minučių, ir jie nebegalės pasukti atgal. - Latigas priglaudė ginklo vamzdį prie dilbio ir nesitaikydamas, labiau norėdamas išlieti audringų jausmų perteklių, paleido kulką trijulės kryptimi.

- Taip, sere, puiku, sere. - Hendriksas atsistojo balnakilpėse ir įnirtingai sumosikavo ranka liepdamas saviškiams paskubėti.

19

- *Šokite ant žemės*! - riktelėjo Rolandas, kai jie pasiekė šakų krūvą. Mediena kvepėjo sausais lapais, tarsi laukiančiais, kol juos kas nors padegs. Šaulys nežinojo, kaip į manevrą sureaguos Latigas - paragins žirgą šuoliuoti greičiau ar pristabdys, - tačiau tai jo nejaudino. Dabar svarbiausia pasirūpinti savo ristūnais, šauniais grynakraujais iš Gileado. Per pastaruosius mėnesius Eiklusis tapo geru jo draugu. Rolandas nenorėjo vestis jo ir kitų arklių į tarpeklį, kur jie atsidurtų spąstuose, įstrigę tarp ugnies ir tirpyklės.

Vaikinai žaibiškai nuslydo nuo balnų. Alenas nutraukė krepšio kilpą nuo gugos ir užsikabino ją ant peties. Sužvengę Elniaodis ir Lipnius akimoju nukūrė išilgai suverstų šakų. Eiklusis dvejodamas pažvelgė į šeimininką.

- Bėk. - Rolandas pliaukštelėjo delnu jam per šoną.

Žirgas nušuoliavo, pakėlęs plevėsuojančią uodegą. Bertas ir Alenas pirmi nužingsniavo takeliu. Rolandas ėjo jiems iš paskos. Retsy-

kiais pasilenkdavo norėdamas įsitikinti, kad jų išraustiems grioveliams nieko neatsitiko. Viskas gerai. Parakas sausas: nuo tada, kai paskutinį kartą čia lankėsi, neiškrito nė lašas lietaus.

- Ketbertai, - prabilo jis. - Degtukus.

Bertas padavė draugui kelis degtukus, plačiai išsišiepė. Rolandas nejučia paklausė savęs, kaip likusieji neiškrito jam iš burnos.

- Mes neblogai juos pramankštinome, tiesa?

- Taip. - Nesusilaikęs šaulys šyptelėjo. - Negaiškite laiko. Keliaukite tiesiu taikymu iki prorėžos skardyje.

- Leisk man užkurti laužą, - paprašė Bertas. - Tu, Rolandai, eik su Alenu. Leisk pasilikti man. Juk žinai, padegimai - mano silpnybė.

- Ne. Aš pats atliksiu šitą darbą. Ir nesiginčyk. Verčiau perduok Alenui, kad saugotų burtininko kristalą kaip savo akį.

Ketbertas pastovėjo minutėlę, tada linktelėjo.

- Tik netempk laiko.

- Pažadu.

- Tegul tau nusišypso sėkmė, Rolandai.

- Ir jums taip pat.

Ketbertas nudrožė šalin, iš po kojų išspirdamas akmenėlius, kuriais buvo nuklotas visas tarpeklis. Kai pasivijo Aleną, šis pamojo ranka Rolandui. Šaulys atsakė tuo pačiu ir susigūžė, nes pro smilkinį, užkliudydama skrybėlės atvartą, prazvimbė kulka.

Pritūpęs, jausdamas, kaip vėjo gūsiai gairina veidą, jis žvilgtelėjo į dykvietę. Latigo žmonės sparčiai artėjo. Kur kas greičiau, nei jis tikėjosi. Jeigu degtukas užges, nespėjus...

Negalvok apie tai. Nesijaudink, Rolandai... ramiau... palauk jų...

Laikydamas po degtuką kiekvienoje rankoje šaulys dirsčiojo pro susipynusių šakų raizginį. Šnerves kuteno stiprus medienos kvapas, sumišęs su aitriu degančios naftos tvaiku. Nuo tirpyklės ūžesio svaigo galva. Jis prisiminė, kaip skriejo rožinės audros verpete... kaip staigiai išblėso Siuzenos vaizdas. *Nieko baisaus*, šmėkštelėjo mintis, *Šimis pasirūpins, kad ji praleistų naktį saugioje vietoje.* Tačiau įkyri tirpyklė, regis, šaipėsi iš Rolando ir klausė, ar jis tikras, kad pamatė *viską*.

Dabar Latigo kareivius ir tarpeklio žiotis teskyrė trys šimtai jardų. Prie jų neužilgo turėtų prisijungti įkandin jojantys raiteliai. Pirmoji grupė neįstengs sustoti, antraip ją sutryps atlekiantys arkliai.

Metas veikti. Rolandas sukando vieną degtuką, brūkštelėjo jį

dantimis. Užsiplieskusi liepsnelė nudegino liežuvį. Nelaukdamas, kol užges sieros galvutė, šaulys palietė ja parako miltelius. Šie sučirškėjo, ir skaisti geltona linija šovė į krūmokšnius, į kairę nuo siauro takelio.

Rolandas šoko į kitą tako pusę, pro kurį vienu metu galėtų prajoti ne daugiau, kaip du raiteliai, padegė ten besidriekiantį griovelį ir išgirdęs parako šnypštimą nėrė į tarpeklį.

20

Motina ir tėvas, šovė į galvą netikėta pribloškianti mintis, atgaivindama sąmonės gelmėse glūdinčius atsiminimus. *Prie Saronio ežero.*

Kada gi jie buvo nukeliavę į šiaurinę Gileado feodo dalį, kur vilnijo nepaprasto grožio Saronio ežeras? Rolandas negalėjo tiksliai prisiminti, bet žinojo, jog tuo metu jis dar buvo labai mažas ir kad žaidė nuostabiame paplūdimyje, kuris idealiai tiko jaunajam smėlio pilių statytojui. Būtent tuo jis ir užsiėmė (*Nejau mes atostogavome? Negi mano tėvai atostogavo pamiršę kasdienius darbus?*). Kažką išgirdęs - tikriausiai paukščių, sukančių ratus virš ežero, riksmus - pakėlė galvą ir išvydo motiną su tėvu, Stiveną ir Gabrielę Diskeinus, stovinčius pakrantėje, atsukusius jam nugarą, apsikabinusius ir žvelgiančius į vandenį, kuriame atsispindėjo žydras vasaros dangus. Kokia meilė tą akimirką užliejo jo širdį! Begalinė meilė, susipynusi su viltimis ir prisiminimais, tarsi Šviesusis Bokštas, kuris stūkso kiekvieno žmogaus gyvenime ir sieloje.

Nūnai Rolandas jautė ne meilę, o siaubą. Bėgdamas prie išgraužos, besiranganėios skardyje šalia tirpyklės, jis pamatė ne Stiveną iš Gileado ir Gabrielę iš Arteno. Ne, akiratyje stypsančių žmonių pavidalai priklausė geriausiems draugams, Alenui bei Ketbertui. Jie nesiglėbesčiavo kaip Rolando tėvai, tiesiog stovėjo susikibę už rankų tarytum vaikai iš pasakos, pasiklydę gūdžiame miške. Virš galvų skraidžiojo paukščiai, tai tiesa, bet ne žuvėdros, o maitvanagiai. Priešais vaikinus raibuliavo balzgana miglelė. Bet ne vandens paviršius.

Tai buvo tirpyklė. Rolandui bežiūrint, Bertas ir Alenas žengė link jos.

- *Sustokite!* - užstaugė šaulys. - *Sustokite, dėl savo tėvų!*

Tačiau jie nesustojo. Draugai nenumaldomai artėjo prie padūmavusio žalsvo mirguliavimo pakraščio. Tirpyklė inkštė iš pasitenkinimo, saldžiomis trelėmis žadėdama nežemiškus malonumus. Ji nukenksmino nervinius impulsus, užvaldė savo aukų sąmones.

Rolandas suprato nespėsiąs jų pasiekti. Neliko kitos išeities, kaip čiupti revolverius ir iššauti aukštyn. Uždaroje tarpeklio erdvėje nugriaudėję šūviai kuriam laikui užgožė tirpyklės garsus. Abu vaikinai sustingo vos už poros colių nuo tirštos miglos. Rolandas išsigando, kad iš jos išlindę čiuptuvai sugriebs draugus kaip pažeme skridusį paukštį, kurį jie regėjo šviečiant Prekeivio mėnuliui.

Jis paleido dar dvi kulkas į orą, rikošetas aidu sugrįžo nuo sienų.

- *Šauliai! Paskui mane! Paskui mane!*

Pirmasis atsigręžė Alenas, nukreipęs apspangusias akis į tuštumą. Ketbertas žengtelėjo į priekį, ir jo batų galiukai pranyko žalsvai sidabrinėje tirpyklės putoje (staugimas sustiprėjo, tarytum padaras būtų nekantravęs kuo greičiau praryti auką). Staiga Alenas trūktelėjo jo *sombrero* raištelius. Užkliuvęs už akmens luito, Ketbertas parpuolė ant užpakalio. Kai pakėlė galvą, jo akis aptemdęs rūkas jau buvo išgaravęs.

- O dievai! - išspaudė Bertas pamažu keldamasis, bet nepastebėdamas, kad jo batų galai išnyko tarsi būtų nukirpti sodo žirklėmis. Pro skyles kyšojo nykščiai.

- Rolandai, - sušvokštė jis drauge su Alenu svirduliuodamas prie draugo. - Rolandai, mes vos nežuvome. Ji *kalba*!

- Taip, žinau. Eime. Mums beveik neliko laiko.

Jis nusivedė bičiulius link siaurymės skardyje, širdyje melsdamas dievų, kad tie pagelbėtų išvengti kulkų papliūpos, kuri neabejotinai užgrius trijulę, jei Latigas pasirodys tarpeklyje anksčiau negu jie spės pasislėpti.

Ore pakibo aitrus, verdamas kadagio uogas primenantis kvapas. Pro juos prasklendė pilkšvos dūmų gijos.

- Ketbertai, tu droši pirmas. Tau iš paskos lips Alenas. Aš būsiu paskutinis. Patarčiau ropštis vikriau, vyručiai. Ant kortos pastatytos jūsų gyvybės.

21

Latigo kariai plūstelėjo pro šakų plyšį kaip vanduo, srūvantis į piltuvą. Sulig kiekvienu pralekiančiu raiteliu anga vis labiau platėjo. Apatinis sudžiūvusių žagarų sluoksnis jau ruseno, bet niekas neatkreipė dėmesio į besiplaikstančias liepsneles ir nejuto gaižaus dūmų tvaiko, gerokai prislopinto degančios naftos smarvės. Priekyje jojančio Latigo galvoje kirbėjo vienintelė mintis, tiksliau, du žodžiai, ku-

riems skambant iš džiaugsmo salo širdis: *Uždaras tarpeklis! Uždaras tarpeklis! Uždaras tarpeklis!*

Vis dėlto, žirgo kanopoms dusliai bildant per akmenis ir

(kaulus)

baltas karvių kaukoles bei griaučius, jis pajuto, kad į sąmonę kažkas įsiskverbė. Nemalonus, erzinantis, įkyrus dūzgimas, nuo kurio ašarojo akys. Nors garsas buvo pakankamai stiprus (keista, kad jis gręžė smegenis iš vidaus), Latigas pasistengė numalšinti jį mintimis apie

(*uždarą tarpeklį, uždarą tarpeklį, uždarą tarpeklį*)

kerštą. Susidorojus su berniūkščiais, jam teks stoti prieš Valterį, gal net prieš patį Farsoną. Nežinia, kokia bausmė laukia už naftos atsargų praradimą... tačiau tai įvyks vėliau. Šiuo momentu jis tenorėjo vieno: nužudyti prakeiktus šunsnukius.

Priešakyje tarpeklis nuožulniai pakrypo į šiaurę. Jie tikriausiai nubėgo ten ir atsidūrė aklavietėje. Atsirėmė į galinę sieną mėgindami įsispraustі tarp nukritusiu uolienos luitų. Latigas su mielu noru paleis į darbą ginklus, idant rikošetu skriejančios kulkos priverstų juos išlįsti į atvirą erdvę. Vaikigaliai turbūt išeis pakėlę rankas, melsdami pasigailėti. Bergždžios viltys. Po to, ką jie pridirbo...

Kai Latigas įveikė posūkį iškėlęs pistoletą, jo arklys sužviegė lyg persigandusi moteris ir atsistojo piestu. Vyriškis spėjo įsitverti balno gugos, tačiau gyvulys paslydo ir nuvirto ant šono. Ištraukęs kojas iš balnakilpių, Latigas nusirideno šalin. Nelemtas ūžesys, kutenęs ausų būgnelius, taip sustiprėjo, kad akiduobėse ėmė pulsuoti akių obuoliai, o iš galvos išdulkėjo abu atkakliai besikartojantys žodžiai.

Tirpyklė be didelio vargo ištrynė visas kitas Džordžo Latigo mintis.

Pro šalį skuodė arkliai, stumiami į priekį raitelių, kurie spraudėsi poromis pro siaurą angą (vėliau trijulėmis, nes tarpas rusenančioje šakų krūvoje tapo platesnis) ir išsisklaidydavo tarsi įveikę butelio kakliuką; kol kas nė vienas jų nesuvokė, kad butelio kakliuką atstoja *visas tarpeklis.*

Prieš Latigą šmėžavo juodos uodegos, pilkos arklių kojos, margi šeriai, išblukę vyrų džinsai, auliniai batai, įgrūsti į balnakilpes. Jis pabandė atsistoti ir pajuto kanopos smūgį į pakaušį. Jei ne kepurė, iš karto būtų netekęs sąmonės. Vyriškis sudribo ant kelių nukoręs galvą lyg žmogus, ketinantis pasimelsti, nieko nematydamas aplinkui, išskyrus sūkuriuojančias žvaigždutes; iš prakirstos odos ištryško kraujo upelis.

Jis girdėjo bliaunant arklius bei rėkiant žmones. Vėl atsistojo kone springdamas nuo dulkių (jos graužė gerklę kaip dūmai) ir pamatė, kaip Hendriksas mėgina pasukti į pietus arba į rytus, kad išsiveržtų iš raitelių srauto. Nieko gero iš to neišėjo. Maždaug trečdalį tarpeklio buvo apkėtęs kažkoks žalsvas raibuliuojantis liūnas, į kurį įklimpo Hendrikso žirgo kojos. Gyvulys garsiai sužvengė stengdamasis pašokti piestu, tačiau jo priekinės kanopos prilipo prie mirgančios miglos. Hendrikso auliniai be paliovos vanojo arklio šonus, bet gyvulys nepanoro - arba negalėjo - pajudėti iš vietos. Godus zvimbimas varstė Latigo ausis, užtvindė tarpeklio ertmę.

- Atgal! Visi atgal!

Jis norėjo užstaugti, tačiau sugebėjo tik iškrenkšti šiuos žodžius. O raiteliai nesiliovė šuoliavę ir kėlę dulkes, neįtikėtinai *tirštas* dulkes. Latigas giliai įkvėpė, kad galėtų surikti garsiau - jie *privalo* iš čia nešdintis, Žaibo tarpeklyje dedasi kažkas siaubinga, - ir sausai užsikosėjo, užmiršęs savo ketinimus.

Žvengiantys arkliai.

Akis graužiantys dūmai.

Ir tos siaubingos, dejuojančios, iš proto varančios trelės.

Hendrikso ristūnas griuvo ant žvirgždo, jo akys išsprogo, pro šiek tiek prasiskyrusias lūpas dribo putos. Pats Hendriksas nulėkė į garuojantį, smirdantį liūną. Kai palietė jo paviršių, iš vimdančio raibuliavimo gelmių išniro žalsvi čiuptuvai, kurie nudraskė žmogaus veidą apnuogindami skruostikaulius, nuplėšė nosį, iš akiduobių išskaptavo akis. Bet prieš tai, kai Hendriksas buvo įtrauktas į vidų, Latigas pamatė, kaip iš pražiotos jo burnos ėmė kliokti kraujas.

Tą patį išvydę kiti vyrai pasistengė atšokti nuo žaliųjų spąstų. Tuos, kuriems pavyko išsikapstyti iš tirštos arklių ir kareivių masės, užvirto įkandin sekanti raitelių banga. Kad ir kaip būtų keista, daugelis iš pastiprinimo būrio tebeklykavo kovos šūksnius. Žmonės bei gyvuliai virto į žalsvą raistą, o šis godžiai rijo naujas aukas. Apstulbęs, kraujuojantis Latigas pastebėjo vaikiną, kuriam buvo paskolinęs ginklą. Nelaimėlis, paklusęs vado įsakymui ir nušovęs savo bendražygį, kad prižadintų likusius, suspiegė, iškrito iš balno ir nušliaužė tolyn nuo žaliosios klampynės, ką tik sučiaumojusios jo žirgą. Svyrinėdamas atsistojo ant kojų, pamatė atidundančius du raitelius, užsidengė delnais veidą. Po sekundės jau tysojo ant žemės, negyvai sutryptas arklių kanopų.

Tarpeklyje aidėjo sužeistų bei mirštančių klyksmai, bet Latigas

nieko negirdėjo, išskyrus zvimbiantį balsą, kuris kvietė šokti į liūną. Nutraukti kančias. Kodėl gi ne? Juk viskas baigta, ar ne? Telieka padėti tašką.

Užuot paklusęs, jis nušliaužė tolyn nuo mirtinų žabangų. Į tarpeklį besibraunančių raitelių srautas smarkiai išseko. Kai kurie vyrai už penkiasdešimties ar šešiasdešimties jardų netgi sugebėjo apsukti žirgus. Bet dabar juos apgaubė tiršti dūmai.

Tie klastingi niekšai padegė šakų krūvą. O žemės ir dangaus dievai, mes pakliuvome į spąstus.

Jis nepajėgė išrėkti įsakymų - kiekvieną kartą įkvėpęs, kone paspringdavo smalkėmis ir užsikosėdavo, - todėl paprasčiausiai išstūmė iš balno artimiausią raitelį, maždaug septyniolikos metų vaikinuką, kuris nušvilpė žemyn ir susiskaldė makaulę į aštriabriaunį akmenį. Latigas užėmė jo vietą ant žirgo anksčiau nei sustingo lavonas.

Jis paragino gyvulį šuoliuoti link tarpeklio žiočių, bet už dvidešimties jardų įtempė vadeles, sustabdytas aklinos dūmų skraistės. Vėjas tvoskė tiesiai jam į veidą. Latigas vos įžiūrėjo oranžines, virš šakų kylančias liepsneles.

Vėl apsukęs arklį jis susidūrė su kitu raiteliu, ką tik išnirusiu iš rūko, ir antrą kartą per penkias minutes nusirideno kūliavirsčia nuo balno. Nusileidęs ant kelių tučtuojau pašoko, nupėdino pavėjui, kimiai žiaukčiodamas užsikosėjo; nuo dūmų raudonose jo akyse sužvilgo ašaros.

Nuodingų garų buvo truputį mažiau prie nuožulnaus tarpeklio posūkio, tačiau netrukus viskas turėtų paskęsti migloje. Tirpyklės pakraštyje drybsojo tuzinai arklių su lūžusiomis kojomis, šliaužiojo spiegiantys žmonės. Latigas pamatė, kad stūgaujančio žalsvo organizmo paviršiuje plūduriuoja kepurės, batai, apyrankės, skarelės, netgi apdaužytas trimitininko instrumentas su apšiurusiu dirželiu.

Ateik, sukuždėjo žaliasis padaras, ir Latigas pajuto negalįs atsispirti viliojančiam, netgi intymiam balsui. *Ateik, aš padėsiu tau atsipalaiduoti, pailsėti, užmiršti problemas.*

Latigas pakėlė pistoletą. Nors netikėjo, kad sugebės užmušti balsą, jis ketino įžengti į liūną prisimindamas savo tėvo veidą ir pliekdamas vieną kulką po kitos.

Tačiau pirštas nenuspaudė gaiduko. Ginklas iškrito iš suglebusios rankos, ir jis nukėblino - kartu su kitais aplinkui - į tirpyklę. Drebančios trelės grėsmingai stiprėjo, įsiskverbdamos į kiekvieną kūno lastelę. Latigas nieko nebegirdėjo, išskyrus masinantį dūzgimą.

Visiškai nieko.

22

Rolandas su draugais stebėjo skerdynes iš prorėžos, sustingę už dvidešimties pėdų nuo skardžio viršūnės. Jie matė, kaip išsikerojo panika, kaip žmones trypė arkliai, kaip raiteliai ir gyvuliai nugrimzdo į tirpyklę... kaip vyrai galų gale savo noru patraukė į žalsvąjį liūną.

Ketbertas tupėjo aukščiausiame taške, po juo įsitaisė Alenas, dar žemiau, ant šešių colių pločio uolienos iškyšulio, įsikabinęs į krūmokšnį, stovėjo Rolandas. Iš savo vietos jie regėjo tai, ko negalėjo išvysti po dūmų pragarą besiblaškantys žmonės: tirpyklė augo, godžiai slinko link jų tarsi potvynio banga.

Ataušus kovos įkarščiui, Rolandas visiškai nenorėjo žiūrėti į skerdynes, vykstančias tarpeklyje, tačiau neįstengė nusigręžti. Savo gniaužtuose jį laikė tirpyklės kauksmas - tuo pat metu bailus ir triumfuojantis, liūdnas ir džiugus. Visi trys spoksojo apačion kaip užhipnotizuoti. Kai graužiantys garai pakilo aukščiau, jie pradėjo kosėti, bet niekur nesitraukė.

Klykiantys kareiviai šmėkščiojo dūmuose it vaiduokliai. Tirštėjant smalkių marškai, jų siluetai pamažu išnyko iš akiračio. Gaižiame baltos mirties rūke desperatiškai žvengė arkliai. Vėjo šuoruose beprotiškai sūkuriavo dūmų sruogos, pro kurias skverbėsi žalsva dejuojančios tirpyklės balzgana.

Pagaliau Džono Farsono vyrai nustojo rėkti.

Mes juos nužudėme, apimtas siaubo pagalvojo Rolandas. *Klysti, ne mes.* Aš *juos nužudžiau.*

Nežinia, kiek laiko jie praleido tūnodami ant uolos iškyšulio. Šaulio sąstingį ištirpdė Ketbertas, kuris užsiropštęs iki skardžio viršaus išgąstingai sušuko:

- Rolandai! *Mėnulis!*

Šaulys pakėlė galvą ir pamatė, kad dangus įgavo purpurinį atspalvį, kurio fone juodavo draugo kontūrai. Ketbertas žvelgė į rytus, jo veidas nusidažė oranžiniu kylančio mėnulio atspindžiu.

Taip, oranžiniu, gaudė jo galvoje tirpyklė. *Juokėsi* jo galvoje. *Oranžiniu, kaip ir tą naktį, kai pirmą kartą atėjai į mane pažiūrėti. Oranžiniu tarsi liepsna. Oranžiniu lyg šventinis laužas.*

Kodėl taip sutemo, paklausė Rolandas savęs, nors iš anksto žinojo atsakymą. Laikas pasislinko, kaip uolienos sluoksniai po žemės drebėjimo.

Dangaus skliautas apsiniaukė.

Patekėjo *mėnulis.*

Rolandą pervėrė klaikus siaubas, nelyginant durklas, smogtas tiesiai į širdį. Jis atšlijo į skardžio sieną, nejučia sugriebė pirštais rago formos uolos atskalą, mintyse vėl panirdamas į rožinę audrą. Galbūt magiškas kristalas parodė jam tolimus kraštus vien todėl, kad bandė nuslėpti tai, kas vyksta kaminystėje?

Jei sužinočiau, kad Siuzenos gyvybei gresia pavojus, iš karto apsisukčiau ir jočiau į Hambrį, visai neseniai kalbėjo Rolandas. O jei rutulys tai žinojo? Visai įmanoma, kad negalėdamas meluoti jis nukreipė šaulio dėmesį kita linkme, parodė šešėliuose skendinčias žemes ir Tamsųjį Bokštą. Tik dabar vaikinas susiprato regėjęs užuominą: liesą kaulėtą fermerį, ištarusį... ką gi jis sakė? Ne tuos žodžius, apie kuriuos jis pagalvojo, kuriuos buvo įpratęs girdėti nuo vaikystės - *linkiu tau gero gyvenimo, teklesti tavo derlius,* - ne, ne...

- Mirties, - sušnabždėjo Rolandas į skardžio sieną. - Linkiu tau mirties, teklesti mano derlius. *Dek ugnyje.* Štai, ką jis pasakė. *Dek ugnyje.* Teprasideda Pjūtis.

Oranžinėmis liepsnomis plieskia šventiniai laužai, jo sąmonėje džiugiai suspigo krenkščiantis senės balsas. Rėjos iš Kioso kalvos balsas. *Šį vakarą bus atgaivintos senos* dek ugnyje, fin de ano, *raudonrankių kaliausių deginimo tradicijos. Retsykiais būtina jas prisiminti.* Dek ugnyje, *prakeiktas pienburni,* dek ugnyje: *šį vakarą tu man sumokėsi už tai, kad pribaigei vargšą Ermotą. Tu sumokėsi už viską. Teprasideda Pjūtis.*

- Lipk aukštyn! - suriko jis, užtvodamas Alenui per nugarą. - Greičiau, greičiau! Dėl savo tėvo, greičiau!

- Rolandai, kas... - nutęsė priblokštas Alenas. Visgi jis pakluso įsakymui ir ėmė ropštis į viršų kabindamasis už iškyšulių, pažerdamas smulkius akmenėlius draugui į veidą. Šaulys prisimerkė ir pliaukštelėjo jam į sėdmenis tarytum gindamas į priekį žirgą.

- Greičiau, po velnių! Gal dar nevėlu!

Tačiau Rolandas žinojo, kad žlugo visos viltys. Demono mėnulis jau pakilo, Ketberto veidą užliedamas oranžine šviesa, galvoje aidėjo pamišėliškas tirpyklės - pūvančios opos realybės kūne - staugimas, sumišęs su kraupiu raganos kvatojimu, ir jis suprato, kad nebeliko nė menkiausios vilties.

Linkiu tau mirties, teklesti mano derlius. Dek ugnyje.

Ach, Siuzena...

23

Siuzeną kankino nežinia, bent jau iki to momento, kai ji išvydo vyrą su ilgais raudonais plaukais ir šiaudine skrybėle, po kurios atvartais tviskėjo žudiko akys. Paprasčiausias fermeris, laikantis rankose kukurūzų burbuoles (rodos, teko matyti jį žemutinėje turgavietėje, gal net linktelėti pasisveikinant), stovintis netoli "Šilko" rančos kelio ir Didžiojo Trakto sankryžos, apšviestas mėnesienos. Viskas paaiškėjo tą pačią akimirką, kai jis sviedė burbuoles į lėtai važiuojantį vežimą, kuriame Siuzena stypsojo surištomis rankomis, nukorusi galvą, jausdama, kaip į kaklą rėžiasi virvė.

- *Dek ugnyje!* - beveik linksmai sušuko vyriškis ištardamas senovinį priesaką, negirdėtą nuo pat vaikystės, kadangi dabar jį pakeitė frazė: "Teprasideda Pjūtis". Paskui pridūrė dar kažką... mergina tiksliai nenugirdo, bet būtų galėjusi prisiekti, kad pirmasis žodis prasidėjo skiemeniu *čar*. Protėvių kalba tai reiškė mirtį. Sudžiūvusiems kukurūzų kevalams užkliudžius batus, Siuzena suprato, kas jos laukia. Suprato, kad jai nelemta pagimdyti kūdikio arba susituokti tolimajame Gileade. Ji neįžengs kartu su Rolandu į Didžiąją Menę, nutvieksta elektrinėmis lemputėmis, neturės vyro, negalės naktimis atsiduoti meilės malonumams. Visa tai praeityje. Pasaulis pasislinko, ir trumpas jos gyvenimas artėjo prie pabaigos.

Galų gale Siuzenai paaiškėjo, kodėl ją pastatė vežime ir kodėl išlikęs gyvas karstų medžiotojas užmetė jai ant kaklo kilpą.

- Nemėgink sėstis, - tarsi atsiprašydamas perspėjo Reinoldsas. - Nenorėčiau, kad tu uždustum, mergyt. Jei besikratant vežimui nukrisi, aš neveršiu kilpos, bet jei pabandysi prisėsti, būsi nubausta. Tai *jos* įsakymas. - Vyriškis kryptelėjo galva į Rėją, įsitaisiusią ant pasostės, kreivais pirštais gniaužiančią vadeles. - Dabar *ji* vadovauja paradui.

Ko jau ko, o sugebėjimų vadovauti raganai netrūko. Kad ir kiek gyvybinių jėgų iš jos iščiulpė magiškas kristalas, kad ir kokią žalą padarė jos sąmonei, tai nepalaužė Rėjos valdingumo. Gal net sustiprino, tarytum ji būtų atradusi naują energijos šaltinį. Vyrai, kurie nesunkiai galėtų sulaužyti senę per pusę, vykdė jos įsakymus paklusniai kaip vaikai.

Vakarėjant Pjūties dienos popietei, prie eisenos prisidėjo vis daugiau žmonių. Pustuzinis jojo priešais vežimą drauge su Laslu Raimeriu bei vyriškiu spinduliuojančiu tingų žvilgsnį, ne mažiau kaip dvylika

slinko iš paskos šalia Reinoldso, kuris apvyniojo kilpos virvės galą aplink tatuiruotos rankos riešą. Siuzena nenutuokė, kas tai per žmonės ir iš kur jie išdygo.

Tuo tarpu Rėja pasuko į senąjį "Šilko" rančos kelią, krypstantį į pietvakarius ir sugrįžtantį į miestą. Rytiniame Hambrio pakraštyje jis vėl susijungė su Didžiuoju Traktu. Vežimas judėjo lėtai; ragana, berods, derino greitį su saulėlydžiu; užuot ragindama ponį risnoti greičiau, stengėsi jį prilaikyti. Kai procesija praslinko pro liesaveidį fermerį, neabejotinai gerą vyriškį, plušantį nuo aušros iki sutemų savo ūkyje, mylintį žmoną ir vaikus (tiesa, žudikiškai tvyksinčios jo akys nežadėjo nieko gero), mergina suvokė, kodėl Rėja neskuba. Ji laukė, kol patekės mėnulis.

Netikėdama jokiais dievais, Siuzena ėmė melstis tėvui.

Tėveli? Jei tu esi čia, suteik man jėgų ir padėk ištverti kančias, vardan Rolando atminimo. Pagelbėk man atsilaikyti. Ne tam, kad puoselėčiau viltis apie išsigelbėjimą. Tiesiog nenoriu, kad jie džiūgautų regėdami mano skausmą ir baimę. Maldauju, padėk jam...

- ...išgyventi, - sukuždėjo ji. - Apsaugok mano mylimąjį. Tegul jis išvengia mirtinų pavojų. Tegul laimingai sugrįžta į savo šeimą.

- Meldiesi, brangute? - neatsisukdama paklausė senė. Kvarksinčiame balse girdėjosi veidmainiškos užuojautos gaidelės. - O taip, dabar pats laikas pabendrauti su aukštesnėmis jėgomis... nes vėliau tavo gerklėje užvirs seilės! - ragana atlošė galvą ir prapliupo kvatoti; padangėse nutviskus Demono mėnuliui, jos plaukų likučius užliejo oranžinė šviesa.

24

Eiklusis, lydimas kitų dviejų žirgų, atbėgo vos išgirdęs Rolando šūksnius. Jie trypčiojo netoli skardžio kratydami karčius, purtydami galvas ir apmaudžiai žvengdami, kai į šnerves įsismelkdavo tirštų baltų dūmų gijos.

Rolandas nekreipė dėmesio nei į arklius, nei į smalkes. Jo akis prikaustė maišas, kabantis ant Aleno peties. Kristalas vėl atgijo. Užslinkus sutemoms, pro audinį švytėjo aiškiai matomas rožinis pulsavimas. Šaulys ištiesė ranką.

- Duok jį man!

- Rolandai, aš nežinau, ar tu...

- *Duok jį man, velniai tave rautų!*

Alenas neryžtingai atsisuko į Ketbertą. Šis sulinksėjo... ir bejėgiškai skėstelėjo rankomis.

Nuplėšęs maišą nuo draugo peties Rolandas atrišo virvės mazgą ir ištraukė stiklinį rutulį, kuris skaisčiai spindėjo tarytum būtų rožinis, o ne oranžinis Demono mėnulis.

Tarpeklyje be paliovos stūgavo tirpyklė, kartais garsiau, kartais tyliau.

- Nežiūrėk tiesiai į tą daiktą, - sumurmėjo Bertas Alenui. - Nežiūrėk, dėl savo tėvo.

Rolandas mažne prispaudė veidą prie stiklinio paviršiaus. Pulsuojanti šviesa plūstelėjo į jaunuolio skruostus ir kaktą nelyginant rusvas skystis, paskandindamas savyje jo akis.

Merlino Vaivorykštės dalelėje jis pamatė Siuzeną, arklininko Patriko dukrą, žaviąją merginą prie lango. Ji stovėjo juodame, magiškais simboliais išpaišytame raganos vežime, už kurio jojo Reinoldsas, laikantis ant Siuzenos kaklo užmestos kilpos galą. Vežimas vėžlio žingsniu riedėjo link Žaliosios Širdies. Abipus Kalvos gatvės rikiavosi žmonės, iš kurių pirmasis buvo fermeris su žudiko akimis... visi Hambrio ir Medžiso gyventojai, užvaldyti tamsių pirmapradžių instinktų: *dek ugnyje*, teprasideda Pjūtis, linkime tau mirties, teklesti mūsų derlius.

Lyg išgirdę nebylią komandą, jie pradėjo svaidyti į Siuzeną kukurūzų burbuoles, supuvusius pomidorus, bulves ir obuolius. Vienas pastarųjų pataikė jai į skruostą. Mergina susverdėjo ir vos nesuklupo, paskui išsitiesė pakeldama sutinusį, bet vis dar žavų veidą, išdidžiai žvelgdama į priekį.

- *Dek ugnyje.* - Rolandas negirdėjo, ką jie šnibžda, bet išskaitė žodžius iš krutančių lūpų. Matė Stenlį Ruizą ir Gražuolę, Gertą Mogins ir Frenką Kleipulą, koją susilaužiusį šerifo pavaduotoją; Džeimį Makaną, taip ir netapusį Pjūties vaikinu. Rolandas regėjo šimtus žmonių, su kuriais susipažino (iš kurių dauguma jam patiko) viešėdamas Medžise. Nūnai tie žmonės apmėtė kukurūzų burbuolėmis bei daržovėmis jo mylimąją, sustingusią galinėje Rėjos vežimo dalyje.

Lėtai bildantys ratai pasiekė Žaliąją Širdį, kur šiais metais nešvietė popieriniai žibintai, nesisuko karuselės, nekrykštavo vaikai. Minia, skanduojanti du nelemtus žodžius, prasiskyrė, ir šaulys išvydo medinę piramidę, neuždegtą šventinį laužą. Aplink jį kiurksojo raudonrankės kaliausės. Viena vieta rate buvo palikta tuščia.

Iš minios išniro moteris, vilkinti juodą senamadišką suknelę, lai-

kanti rankoje kubiliuką. Jos veidą bjaurojo pelenų dryžis...

Rolandas sustūgo, kartodamas vieną ir tą patį žodį: *Ne, ne, ne, ne, ne, ne!* Sulig kiekvienu riksmu kristalas nušvisdavo vis ryškiau, tarytum jaunuolio siaubas būtų suteikęs jam energijos. Rutuliui pulsuojant, Ketbertas su Alenu galėjo įžiūrėti kaukolę po šaulio plaukais ir oda.

- Privalome jį atimti, - sukuždėjo Alenas. - Privalome, antraip kristalas jį iščiulps. Nužudys!

Ketbertas linktelėjo ir žengė į priekį. Griebė rutulį, bet nepajėgė ištraukti jo iš Rolando pirštų, regis prilipusių prie stiklinio paviršiaus.

- Trenk jam! - liepė Bertas bičiuliui. - Smok iš visų jėgų!

Taip pat sėkmingai Alenas būtų galėjęs trankyti baslį. Šaulys nė nesusvyravo. Jis be paliovos klykė - *Ne! Ne! Ne! Ne!* - o kristalas nenumaldomai ryškėjo, graušdamas atvirą aukos žaizdą, siurbdamas jo sielvartą kaip kraują.

25

- *Dek ugnyje!* - suspiegė Kordelija Delgado, puolusi prie vežimo. Minia pritariamai suošė, virš kairiojo peties, it koks suokalbininkas, mirktelėjo Demono mėnulis. - *Dek ugnyje*, ištvirkusi kale! *Dek ugnyje!*

Ji sviedė dažų kibirėlį į dukterėčią, ištepliodama mergino kelnes, papuošdama surištas rankas purpurinėmis pirštinėmis. Vežimui nutolstant, Kordelija plačiai išsišiepė. Ant jos skruosto juodavo pelenų žymė, blyškioje kaktoje tarsi kirminas pulsavo kraujagyslė.

- *Kalė!* - staugė moteris. Sugniaužė kumščius ir ėmė beprotiškai trypčioti, kaulėtais keliais velėdama savo tamsiosios suknelės klostes. - *Teklesti mūsų derlius! Mirtis kalei! Dek ugnyje! Teprasideda Pjūtis!*

Kordelija pranyko iš Siuzenos akiračio, dar viena kraupi, netrukus užsibaigsiančio košmaro pamėklė. *Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai*, pagalvojo ji. *Svarbiausia, kad tu liktum gyvas, Rolandai, mano meile. Tegul šį norą išpildo visi padarai.*

- Pakurkite raudonrankę žudikę ant laužo! - suriko Rėja. - *Dek ugnyje!*

- *Dek ugnyje!* - atsiliepė minia. Mėnesienoje pakilo rankų miškas; kažkur sprogінėjo petardos ir juokėsi vaikai.

Ištraukta iš vežimo, Siuzena nusklendė virš galvų nelyginant karo didvyrė, ką tik pasiekusi pergalę, tiesiai link medinės piramidės. Nuo

jos rankų ant veidų varvėjo raudonos ašaros. Iš tolimų aukštybių reginį stebėjo Demono mėnulis.

- Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai, - sumurmėjo mergina, kai rankos pastatė ją į žiojintį šiaudinių baidyklių rato tarpą.

- *Dek UGNYJE! Dek UGNYJE! Dek UGNYJE!* - vieningai skandavo žmonių būrys.

- Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai...

Siuzena stengėsi prisiminti, kaip Rolandas šoko su ja per pokylį. Stengėsi prisiminti, kaip jiedu mylėjosi gluosnių giraitėje. Stengėsi prisiminti pirmąjį jų susitikimą tamsiame kelyje. *Gerai, kad mes susipažinome*, minėjo jis. Taip, nepaisant to, kad šią naktį kaimynai staiga virto šiurpiais troliais, šokinėjančiais mėnesienoje, nepaisant skausmo ir išdavystės, nepaisant tragiškos baigties, Rolandas sakė tiesą: gerai, kad jiems nusišypsojo laimė susipažinti, labai gerai.

- *Dek UGNYJE! Dek UGNYJE! Dek UGNYJE!*

Priėjusios moterys dėliojo prie jos kojų kukurūzų burbuoles. Kai kurios pavaišino merginą antausiais (koks skirtumas, nuo smūgių jos veidas jau seniai buvo nutirpęs), o viena - Miša Alvares, kurios dukrą Siuzena mokė jodinėti - spjovė jai į veidą ir kvatodama bei mostaguodama rankomis nustriksėjo šalin. Priešais trumpam sušmėžavo Korala Torin, apsikarsčiusi amuletais. Moteris apipylė ją sausais kvepiančiais lapais.

Vėl pasirodė teta, lydima Rėjos. Jos abi gniaužė po fakelą, ir Siuzena užuodė čirškančio deguto tvaiką.

Rėja iškėlė fakelą į dangų.

- *DEK UGNYJE!* - sukvarkė senos kriošenos balsas.

- *DEK UGNYJE!* - pritarė minia.

- *TEPRASIDEDA PJŪTIS!* - suspiegė Kordelija.

- *TEPRASIDEDA PJŪTIS!* - antrino šūksniai.

- O dabar, kale, - sukrenkštė Rėja, - pajusi tokius karštus bučinius, kokių niekada nebuvai sulaukusi iš savo meilužio.

- Mirk, klastinga išgama, - sušnibždėjo Kordelija. - Linkiu tau skausmingos mirties, teklesti mūsų derlius.

Būtent ji pirmoji šveitė fakelą į sudžiūvusių kukurūzų krūvą. Nuo Kordelijos neatsiliko ir ragana. Plykstelėjo geltona akinanti liepsna.

Giliai įkvėpusi šalto oro, sušildžiusi jį savo širdimi, Siuzena iššaukiančiai suriko:

- *ROLANDAI, AŠ TAVE MYLIU!*

Žmonės nejaukiai atsitraukė tarsi pagaliau suvokę, kas čia deda-

si - deja, suvokė per vėlai, kadangi nė vienas jų nieko negalėjo pakeisti. Ugnyje kūrenosi ne kaliausė, o gerai visiems pažįstama linksma mergina su raudonai nudažytomis rankomis, dėl kažkokios beprotiškos priežasties paaukota ant Pjūties laužo. Dar sekundė ir žmonės būtų puolę gelbėti Siuzeną - bent jau kai kurie, - tačiau jie pernelyg ilgai delsė. Užsidegė sausa mediena, užsidegė kelnės, marškiniai ir geltoni plaukai, spindintys viršugalvyje lyg karūna.

- *ROLANDAI, AŠ TAVE MYLIU!*

Kelio gale, prieš nužengdama į laukymę, ji jautė karštį, ne skausmą. Siuzenai užteko laiko prisiminti jo akis, žydras kaip ankstyvo ryto dangus; užteko laiko pamatyti jį mintyse, jojantį Skardžiu ant Eikliojo, su juodais besiplaikstančiais plaukais ir vėjo kedenama skarele; užteko laiko išgirsti skambų nerūpestingą juoką, kuris daugiau nesušildys Rolando lūpų per visą ilgą jo gyvenimą, ir šitą juoką Siuzena nusinešė į kapus, iš skaisčios šviesos ir karščio nugrimzdama į švelnią raminančią tamsą, vėl ir vėl šaukdama jo vardą, kviesdama paukščius, žuvis, kiškius ir lokius.

26

Iš jo lūpų išsiveržė nerišlūs gomuriniai garsai, mirtinai sužeisto žvėries staugimas. Rolando delnai prilipo prie stiklinio rutulio, tvinkčiojančio it bėgiko širdis. Jis regėjo liepsnose skendinčią Siuzeną.

Nesėkmingai pabandęs atimti prakeiktą kristalą, Ketbertas ryžosi pavojingam žingsniui - jis nutaikė revolverį į stiklinį paviršių ir atlaužė gaiduką. Ištiškusios šukės veikiausiai sužeis bičiulį, gal net apakins, tačiau nebuvo kitos išeities. Jeigu jie tučtuojau ko nors nesigriebs, Burtininko kristalas nužudys Rolandą.

Vis dėlto jam neprisireikė paleisti kulkos. Tarsi pamatęs ginklą ir supratęs, ką reikštų šūvis, rutulys akimoju aptemo. Virpantis iš siaubo ir įtūžio šaulio kūnas suglebo. Rankos nusviro, o pirštai atlipo nuo kristalo, kuris atsimušė į Rolando pilvą, nusirideno ant žemės ir sustingo šalia ištiestos jo rankos. Tamsaus stiklo gelmėse teliko žibėti nuožmi oranžinė švieselė - Demono mėnulio atspindys.

Alenas pervėrė magišką kristalą pasibjaurėjimo ir siaubo kupinu žvilgsniu. Taip žmonės žiūri į miegantį nirtų gyvulį bijodami, kad šis pabus ir įkąs.

Vaikinas pakėlė koją ketindama sutraiškyti jį savo batu.

- Nedrįsk, - kimiai įsakė Ketbertas, atsiklaupęs šalia Rolando kūno, nerodančio jokių gyvybės ženklų. Mėnesiena pavertė Berto

akis dviem skaisčiai švytinčiais akmenėliais. - Nedrįsk to daryti. Mes patyrėme tiek vargo ir kančių, kol jį gavome, todėl nė *negalvok* apie tai.

Alenas sudvejojo įsitikinęs, kad vis vien reikėtų sunaikinti prakeiktą žmogaus proto kūrinį - išgyventos kančios anaiptol neprilygs toms bėdoms, kurias magiškas kristalas gali užtraukti ateityje. Juk tai *nelaimių mašina*, ir ji nužudė Siuzeną Delgado. Rolando regėtų vaizdų jis nematė, tačiau užteko pažvelgti į draugo veidą, kad suprastum: stebuklingas rutulys užmušė Siuzeną ir nesiliaus žudęs, jeigu jo nesudaužysi į šipulius.

Paskui Alenui dingtelėjo mintis apie *ka*, ir jis atsitraukė nuo kristalo, dėl ko vėliau labai gailėsis.

- Įkišk jį atgal į maišą, - tarė Ketbertas, - ir padėk man prikelti Rolandą.

Medžiaginis krepšys mėtėsi ant žemės retsykiais sudrebėdamas nuo vėjo šuorų. Alenas kilstelėjo rutulį su pasišlykštėjimu liesdamas glotnų stiklinį paviršių, įsitikinęs, kad jis nušvis rožiniu atspalviu. Nieko panašaus neįvyko. Jaunuolis įgrūdo jį į maišą, suveržė raištelius, užsimetė ant peties kilpą ir žengė prie Rolando.

Neaišku, kiek laiko jiedu sugaišo bergždžiai mėgindami atgaivinti be sąmonės tysantį draugą. Vaikinai nepastebėjo, kaip danguje plūduriuojantis mėnulis sutvisko sidabru, kaip pamažu išsisklaidė dūmai, rūkstantys iš tarpeklio. Galų gale Ketbertas nuleido rankas ir pasiūlė paguldyti Rolandą ant Eikliojo balno. Pasiekus didžiuosius miškus, stūksančius vakarinėje feodo dalyje, jiems daugiau nebegrės pavojus, pridūrė Bertas... tačiau būtina nusigauti ten iki aušros. Jie stebėtinai lengvai sudorojo Farsono karius; visgi išlikę gyvi vėl susiburs ryte. Neverta lūkuriuoti, kol tai įvyks.

Štai taip Alenas ir Ketbertas atsisveikino su Žaibo tarpekliu bei Medžiso jūros pakrante; nujojo į vakarus, šviečiant Demono mėnuliui, pasiėmę Rolandą, kuris gulėjo skersai balno kaip lavonas.

27

Kitą dieną jie pratūnojo girioje, Medžiso vakaruose, laukdami, kol Rolandas pramerks akis. Jam neatgavus sąmonės iki popietės, Bertas pasiteiravo Aleno:

- Gal sugebėtum savo šeštuoju pojūčiu įsibrauti į jo galvą?

Alenas griebė draugo delnus, susitelkė ir kokį pusvalandį spokso-

jo į blyškų, kaukę primenantį jo veidą. Galiausiai paleido Rolando rankas ir atsistojo.

- Nieko? - paklausė Bertas.

Atsidusęs Alenas papurtė galvą.

Iš pušų šakų jie surentė neštuvus, idant Rolandui nereikėtų dar vieną naktį kratytis skersai balno (juolab kad Eikliajam visiškai nepatiko nešti šeimininko tokia poza), ir patraukė į kelią stengdamiesi nesiartinti prie Didžiojo Trakto. Rolandas neatsigavo ir kitą dieną (tuo metu Medžisas jau buvo likęs toli už nugaros, o vaikinus pradėjo kankinti stiprus namų ilgesys). Stabtelėję pailsėti jie prisėdo abipus lėtai besikilnojančios šaulio krūtinės ir susižvalgė.

- Ar gali žmogus be sąmonės mirti dėl bado arba troškulio? - paklausė Ketbertas. - Man rodos, ne.

- Anaiptol, - paprieštaravo Alenas. - Manau, kad gali.

Praėjusią dieną jie nesudėjo nė bluosto, o naktį teko ilgai joti, todėl dabar vaikinai užmigo kaip negyvi, veidus paslėpę po antklodėmis, kad į akis nespigintų saulė. Abu pakirdo beveik vienu metu, saulei leidžiantis vakarop, Demono mėnulio pilnačiai veržiantis į dangaus skliautą pro tamsių debesų sluoksnį, pranašaujantį pirmąją rudeninę audrą.

Rolandas sėdėjo. Išsitraukęs iš maišo kristalą laikė jį savo glėbyje - juodą stiklinį rutulį, tokį pat negyvą, kaip ir Nutrūktgalvio akys, kaip ir tuščios paties šaulio akys, abejingai dėbsinčios į mišką. Nuo šiol jis valgys, bet nekalbės. Malšins troškulį gerdamas iš upokšnių, bet nepratars nė žodžio. Ir nesiskirs su Merlino Vaivorykštės dalele, kurią jie išgabeno iš Medžiso sumokėję tokią milžinišką kainą. Tačiau magiškas kristalas jam nenušvis.

Tik ne tada, kai mudu su Alu jį stebime, kartą pagalvojo Ketbertas.

Nepajėgdamas atplėšti Rolando rankų nuo stiklo, Alenas priglaudė savo delnus prie draugo veido ir tokiu būdu pamėgino palytėti jo sąmonę. Nieko gero tuo nepasiekė. Būtybė, jojanti kartu su jais į Gileadą, nebuvo Rolandas, netgi ne jo vaiduoklis. Rolandas išnyko kaip mėnulis delčios fazės pabaigoje.

Ketvirta dalis
VISI DIEVO VAIKAI TURI BATUS

I skyrius
RYTAS KANZASE

1

Pirmą kartą po daugelio

(valandų? dienų?)

Šaulys nutilo. Atrėmęs rankas į kelius nukreipė akis į rytus, kur stūksojo stikliniai rūmai (už jų tekant saulei, juodą pavidalą apsupo auksinė aureolė). Paskui stvėrė šalia besimėtantį vandenmaišį, pakėlė jį aukštyn ir prasižiojo.

Kol Rolandas gėrė, atsigulęs ant asfalto, kiti stebėjo, kaip kruta jo Adomo obuolys. Vanduo liejosi ne tik į burną - lašai tekėjo giliomis kaktos raukšlėmis, nuvarvėję užmerktais akių vokais sudrėkino smilkinius ir plaukų gijas.

Netrukus jis padėjo vandenmaišį, vis dar nepramerkdamas akių, rankas sunėrė už galvos kaip žmogus, susiruošęs pelnyto pogulio. Nuo šlapio veido aukštyn vinguriavo trapūs garų ūseliai.

- O-o-och, - atsipūtė jis.

- Jautiesi geriau? - pasidomėjo Edis.

Šaulys pakėlė vokus, ir visi pamatė išblyškusias, šiek tiek gąsdinančias žydras akis.

- Išties man palengvėjo. Nežinau, kodėl... aš taip bijojau jums apie tai pasakoti... bet dabar jaučiuosi geriau.

- Tie specialistai, kurie moka naršyti po kitų smegenines, tikriausiai paaiškintų, kur šuo pakastas, - pratarė Siuzana, - bet vargu ar tu jų klausytumeis. - Ji įrėmė rankas į juosmenį, pasirąžė ir instinktyviai krūptelėjo laukdama, kad nutirpusią nugarą ims badyti skausmo dūriai. Stuburas vieną kartą sugirgždėjo, tačiau ji neišgirdo po ilgo sėdėjimo įprastų traškesių.

- Žinai, ką pasakysiu? - pratęsė Edis. - Tavo istorija suteikia fra-

zei “lyg akmuo nuo širdies nukrito” naują reikšmę. Kiek laiko mes čia prakiurksojome, Rolandai?

- Tiktai vieną naktį.

- “Dvasios atliko visa tai per vieną naktį, - pasigirdo svajingas Džeiko balsas. Jis sėdėjo sukryžiavęs kojas; tuo tarpu Oi, įsitaisęs tarp sulenktų berniuko kelių, nenuleido nuo jo savo ryškių juodų akučių su auksiniais apvadais.

Rolandas išsitiesė, nusivalė drėgnus skruostus su skarele ir įdėmiai pažiūrėjo į Džeiką.

- Ką nori tuo pasakyti?

- Ne aš. Tai parašė Čarlzas Dikensas. “Kalėdų giesmės” istorijoje. Viskas per vieną naktį, ar ne?

- Galbūt tavo kūnas tvirtina, kad prabėgo daugiau laiko?

Džeikas pakratė galvą. Ne, jis jautėsi panašiai, kaip ir bet kurį rytą, gal net geriau. Berniukui reikėjo nusišlapinti, tačiau jo krūminiai dantys dar nebuvo apsemti.

- Edi? Siuzana?

- Jaučiuosi puikiai, - atsiliepė moteris. - Neatrodo, kad praėjo bemiegė naktis.

- Tai primena laikus, kai buvau narkašas, - tarė Edis. - Tam tikra prasme.

- Tik tam tikra? - šaltai pasitikslino Rolandas.

- Cha, cha, tuoj sprogsiu iš juoko. Kai kitą kartą važiuosime išprotėjusiu traukiniu, *tu* galėsi klausinėti kvailysčių. Aš turėjau omenyje visai ką kitą. Jei ištisas naktis praleidi kaifuodamas, pripranti prie šūdinų pojūčių, kurie apninka atsikėlus ryte - galva sprogsta, nosis užsikimšusi, širdis dunksi pašėlusiu greičiu, braška kiekvienas stuburo slankstelis. Patikėk savo senu bičiuliu Edžiu, pagal rytinę savijautą gali spręsti apie narkotikų kokybę. Trumpai tariant, prie to mėšlo taip pripranti, kad jei praleidi vieną naktį be dozės, ryte atsikeli ir sėdėdamas ant lovos krašto svarstai: “Kas, po velnių, su manimi darosi? Gal aš sergu? Jaučiuosi kažkaip keistai. Gal naktį mane ištiko širdies smūgis?”

Džeikas skambiai nusijuokė ir tučtuojau prisidengė delnu burną tarytum norėdamas ne tik nuslopinti garsus, bet ir suginti juos atgal į gerklę.

- Atleisk. Klausydamasis tavęs prisiminiau savo tėvą.

- Vienas iš mano padermės, ką? - šyptelėjo Edis. - Taigi aš galvojau, kad man skaudės visą kūną, kad būsiu pavargęs, kad atsisto-

jus gels nugarą... bet, tiesą sakant, man tereikia smagiai nusičiurkšti į krūmus, ir nieko daugiau.

- Galbūt šio to užkąsti? - pasiteiravo Rolandas.

Vyruko šypsena išblėso.

- Ne. Po tavo pasakojimo man nė trupučio nesinori valgyti.

2

Edis nunešė Siuzaną pylimu žemyn, pasodino už krūmo, kad ji galėtų niekieno netrukdoma nusilengvinti. Džeikas patraukė į beržų giraitę, augančią už šešiasdešimties ar septyniasdešimties jardų. Rolandas pareiškė atliksiąs rytines organizmo valymo procedūras su gydomosios juostos pagalba; draugams iš Niujorko sutartinai prajukus, Šaulys klausiamai kilstelėjo antakius.

Išlindusi iš krūmų, Siuzana nesijuokė. Jos skruostai buvo drėgni nuo ašarų. Edis nesidomėjo, kas ją pravirkdė. Ir taip aišku. Švelniai pakelta, ji įsikniaubė veidu vyrukui į pečius. Kurį laiką Edis stovėjo nejudėdamas.

- *Dek ugnyje*, - galiausiai prabilo Siuzana mėgdžiodama Rolando tartį.

- Aha, - atsiduso Edis kažkodėl pagalvodamas: Čarlis visuomet bus Čarlis, o rožė visada pasiliks rože. - Teprasideda Pjūtis.

Ji nutrynė delnu ašaras.

- Patirti tokius išgyvenimus... - sakydama tai pažvairavo į pylimą, kad įsitikintų, ar iš viršaus į juos nežiūri Rolandas, - *keturiolikos* metų.

- O taip. Kai buvau tokio amžiaus, mano nuotykiai apsiribojo dešimties centų monetų paieškomis Tompkinso aikštėje. Žinai, po jo istorijos man gerokai palengvėjo.

- Kodėl?

- Maniau, kad Rolandas prisipažins pats ją nužudęs. Dėl savo prakeikto Bokšto.

Siuzana pažvelgė Edžiui į akis.

- Negi nesupranti? Rolandas neabejoja esąs kaltas dėl jos mirties.

3

Vėl susirinkę ant asfaltuoto kelio ir pamatę prie laužavietės buritus, jie nusprendė, kad nepakenktų užkąsti. Taip ir padarė (*galbūt vėliau užsuksime į "Boing Boing mėsainius" ir pažiūrėsime, kuo*

ten būtų galima paskanauti, pagalvojo Edis). Valgė visi, išskyrus Rolandą, kuris pažiūrėjo į buritą ir nukreipė akis į šoną. Šaulio veide atsispindėjo liūdesio išraiška, jis atrodė susenęs ir vienišas. Edžiui suspaudė širdį, tačiau jis neįsivaizdavo, kaip padėti Rolandui.

Išeitį surado dešimčia metų jaunesnis Džeikas. Atsistojęs jis priėjo prie Šaulio, priklupo ir apkabino abiejomis rankomis jo kaklą.

- Man labai gaila, jog tu praradai savo draugę, - tarė berniukas.

Rolando veidas sudrebėjo. Edis buvo tikras, kad jis tuojau pravirks. Jau seniai niekas neglėbesčiavo Šaulio. Labai seniai. Edžiui teko trumpam nusisukti. *Rytas Kanzase,* tarė pats sau, *vargu ar tikėjais išvysti kažką panašaus. Gėrėkis vaizdu ir leisk vyrukui susitvardyti.*

Jam vėl atsigręžus, rūsčiaveidis ilgšis jau buvo nurimęs. Džeikas sėdėjo šalia, ilgas Oi snukutis ilsėjosi ant Šaulio bato. Rolandas pradėjo kramsnoti buritą. Lėtai, be didelio pasitenkinimo... bet valgė.

Edžio ranką palietė šalti Siuzanos pirštai.

- Viena naktis, - su nuostaba burbtelėjo ji.

- Pagal mūsų kūnų laikrodžius, - atsiliepė Edis. - Mūsų smegeninėse...

- Gryna teisybė, - sutiko Rolandas. - Kai pasakoji istoriją, laikas keičiasi. Bent jau mano pasaulyje. - Staiga jo veidą praskaidrino šypsena. Regėdamas netikėtą transformaciją Edis pamanė galįs suprasti, kodėl mergina įsimylėjo šaulį. Prieš daugybę metų, dar tuomet, kai mintis surasti Bokštą nebuvo apsėdusi jo galvos, įspūdingo stoto Rolandas turėjo kur kas gražesnius bruožus nei dabar.

- Tas pats vyksta visuose pasauliuose, širduk, - tarstelėjo Siuzana. - Ar galėčiau užduoti tau kelis klausimus, kol nepratęsėme kelionės?

- Jei tik nori.

- Kas tau atsitiko? Ar ilgam buvai... išnykęs?

- Tu teisi, aš tikrai buvau išnykęs. Kažkur *klajojau.* Ne Merlino Vaivorykštėje... tikriausiai niekada nebūčiau iš ten grįžęs... Esmė ta, kad visi turi savo burtininko kristalą. Čia. - Jis niūriai dūrė pirštu į vidurį kaktos. - Štai, kur keliavau, kol draugai vežė mane į rytus. Po truputį aš atgavau blaivų protą. Laikiausi įsikibęs į rutulį, klaidžiojau savo sąmonėje ir pamažu sveikau. Deja, stiklas man daugiau nenušvito. Tik pačioje pabaigoje... kai akiratyje pasirodė miesto pilies mūrai ir bokštai. Jei rožinė šviesa būtų suspindėjusi anksčiau...

Jis patraukė pečiais.

- Jei rožinė šviesa būtų suspindėjusi anksčiau, man nespėjus atgauti visų jėgų, dabar su jumis nesėdėčiau. Tuo metu aš būčiau pasirinkęs bet kokį pasaulį, netgi rožinį su stikliniu dangumi, tik ne tą, kuriame neliko Siuzenos. Ko gero jėga, suteikdavusi magiškam kristalui gyvybę, tai žinojo... ir lūkuriavo.

- Kai rutulys vėl užsižiebė, jis tau viską papasakojo, - įsiterpė Džeikas. - Išklojo tai, ko tu negalėjai matyti.

- Taip. Išvydau jo gelmėse visas smulkmenas.

- Kartą minėjai, jog Džonas Farsonas norėjo pamauti tavo galvą ant mieto, - prisiminė Edis, - nes tu pavogei kažkokį jam labai brangų dalyką. Turėjai omenyje magišką kristalą?

- Taip. Jis tiesiog netvėrė savo kailyje iš pykčio. Pasak tavęs, Edi, "sprogo kaip atominė bomba".

- Kiek kartų nuo to momento tau buvo nušvitęs kristalas? - paklausė Siuzana.

- Ir kas su juo atsitiko? - pridūrė Džeikas.

- Mums išvykus iš Medžiso feodo, jis buvo atvėręs man savo gelmes tris sykius, - atsakė Rolandas. - Pirmą kartą - vakare, prieš pat sugrįžimą į Gileadą. Keletą dalykų ir pats buvau atspėjęs, tačiau būtent jis parodė man visa tai, ką jums pasakojau. Parodė norėdamas ne pagelbėti, o įskaudinti. Burtininko Vaivorykštės dalelės slepia savyje blogį. Žmonių skausmas suteikia joms jėgų. Todėl kristalas laukė, kol mano sąmonė sustiprės tiek, kad aš suprasčiau ir galėčiau deramai *sureaguoti*... o tada pademonstravo smulkmenas, kurių nepastebėjau dėl nelemtos jaunatviškos arogancijos. Aš buvau apakintas meilės, išdidus ir išpuikęs...

- Rolandai, nereikia, - nutraukė jį Siuzana. - Neleisk, kad jis toliau tave kankintų.

- Kristalas visuomet mane kankins. Tiek to, dabar tai nesvarbu. Šią istoriją jau girdėjote... Antrąjį kartą pažvelgiau į rutulį - tiksliau, *nugrimzdau*, - praėjus trims dienoms po to, kai grįžau namo. Mano motina dar nebuvo atvykusi, nors jos laukė pasirodant tą vakarą. Ji meldėsi už mano gerovę Debarijoje, moterų vienuolyną primenančiame prieglobstyje. Marteno taip pat neradau. Jis tūnojo Kresijoje kartu su Farsonu.

- Rutulį atidavei tėvui? - pasidomėjo Edis.

- Ne-e. - Rolandas nuleido galvą ir įsmeigė akis į savo rankas. Edis pastebėjo, kad jo skruostai mažumėlę išraudo. - Iš pradžių neatidaviau. Nenorėjau... su juo išsiskirti.

- Na, žinoma, - tarė Siuzana. - Kaip ir visi kiti, kada nors žiūrėję į tą prakeiktą daiktą.

- Trečiosios dienos popietę, prieš prasidedant pokyliui mūsų laimingo sugrįžimo proga...

- Kertu lažybų, jog tu baisiausiai nekantravai sudalyvauti vakarėlyje, - įsiterpė Edis.

Rolandas nelinksmai šyptelėjo vis dar tyrinėdamas žvilgsniu savo delnus.

- Maždaug ketvirtą valandą į mano apartamentus užsuko Ketbertas su Alenu, kad visi trys papozuotume dailininkui. Tiesą sakant, mes atrodėme nekaip: su vėjo nugairinta oda, įdubusiomis akimis, subraižytomis rankomis, liesi kaip skeletai. Netgi Alenas, linkęs į apkūnumą, virto degtuku. Jie pateikė man ultimatumą, jei galima taip pasakyti. Iki tol niekam neprasitarė apie kristalą - iš pagarbos mano kančioms bei netekčiai, tvirtino draugai, ir aš jais tikėjau, - bet daugiau saugoti paslapties negalėjo. Aš privalėjau atiduoti kristalą savo noru, antraip jie būtų patys pranešę tėvams apie mūsų trofėjų. Matėsi, kad bičiuliai varžosi, ypač Ketbertas, tačiau jie neketino nusileisti. Prisiekiau įteikti rutulį tėvui prieš pokylį, kol iš Debarijos neatvyko mano motinos karieta. Jie turėjo ateiti į salę anksčiau ir patys įsitikinti, ar aš ištesėjau savo pažadą. Ketbertas suglumo, pradėjo bambėti, jog tai nebūtina, bet kitos išeities paprasčiausiai *nebuvo*...

- Aha, - linktelėjo Edis kuo puikiausiai suprasdamas, kokioje padėtyje teko atsidurti Rolandui. - Kiekvienas iš mūsų gali įmaknoti į mėšlą savo jėgomis, tačiau ištrūkti iš jo būna lengviau, jei kas nors ištiesia pagalbos ranką.

- Alenas bent jau žinojo, kad jausiuos geriau, jei man nereikės vienam atiduoti kristalo. Jis nutildė Ketbertą ir užtikrino, jog palaikys man draugiją. Savo žodį ištesėjo. O aš atsikračiau tuo prakeiktu daiktu, kad ir kaip nenorėjau. Pažvelgęs į maišą ir išvydęs, kas ten glūdi, mano tėvas išblyško kaip popierius. Tada pareiškė, esą jam reikia trumpam pasišalinti, ir nusinešė maišą su savimi. Kai grįžo, pakėlė vyno taurę ir vėl pratęsė pokalbį apie mūsų nuotykius Medžise, tarytum nieko nebūtų įvykę.

- Tačiau tu žiūrėjai į kristalą prieš tai, kai tavo draugai pareikalavo jį atiduoti, - tarė Džeikas. - Buvai nugrimzdęs į jo gelmes. Ką tuo metu jis parodė?

- Visų pirma Bokštą ir link jo vedančio kelio pradžią, - atsakė Rolandas. - Regėjau žlungant Gileadą ir gerojo žmogaus triumfą. Sunaikindami cisternas ir naftos gręžinius mes atitolinome neišvengia-

mą baigtį dvidešimčiai mėnesių. Aš nieko neįstengiau pakeisti, užtat išvydau, ką *galėčiau* padaryti. Pamačiau peilį, kurio ašmenys buvo išmirkytos nuodingame skystyje, regis, Garlane, tolimoje Viduriniojo pasaulio karalystėje. Menkiausiam stiprių nuodų lašeliui pakliuvus į pjautinę žaizdą, žmogus numirdavo akimirksniu. Į Gileadą peilį atnešęs klajojantis muzikantas - iš tiesų, vyriausias Farsono sūnėnas - įteikė jį rūmų ūkvedžiui, o tas savo ruožtu turėjo perduoti šaltąjį ginklą tikrajam žudikui. Pasibaigus pokyliui, mano tėvas nebūtų sulaukęs ryto. - Jis niūriai šyptelėjo. - Kadangi aš mačiau visa tai magiškame kristale, peilis nepasiekė žmogžudžio rankų, o kitą dieną rūmuose jau tvarkėsi naujas ūkvedys. Gražios istorijos, ar ne? O taip, labai gražios.

- Ar tu regėjai asmenį, kuriam buvo skirtas peilis? - paklausė Siuzana. - Žudiką?

- Taip.

- Ar matei dar ką nors? - pasiteiravo Džeikas tarsi visai nesusidomėjęs pasikėsinimu į Rolando tėvo gyvybę.

- Taip. - Šaulys akivaizdžiai sutriko. - Ore kūliais skriejančius batus. Vos vienai sekundei. Iš pradžių maniau, jog matau plevenančius rudeninius lapus. Kai suvokiau, kas tai iš tikrųjų, jie pradingo, o aš atsibudau lovoje, laikydamas rutulį savo glėbyje... panašiai, kaip keliaudamas iš Medžiso. Mano tėvas... kaip minėjau, jis labai nustebo pažvelgęs į maišą.

Tu jam pasakei apie peilį su nuodingais ašmenimis, pagalvojo Siuzana, *apie liokajų Živzą, ar koks ten jo vardas, bet neprasitarei apie tikrą žudiką, tiesa, širduk? Kodėl? Nes norėjai pats su juo susidoroti?*

Jai nespėjus paklausti, prabilo Edis:

- Batai? Lekiantys ore? Ar nutuoki, ką tai reiškia?

Rolandas papurtė galvą.

- Papasakok, ką dar matei, - paprašė Siuzana.

Šaulio akyse sužvilgęs skausmas patvirtino jos įtarimus. Moteris nusigręžė ir įsikibo Edžiui į ranką.

- Meldžiu atleisti, Siuzana, bet aš negaliu. Tik ne dabar. Tai, ką galėjau, jau papasakojau.

- Gerai, Rolandai, - tarė Edis. - Mums to užtenka.

- Enka, - patikino Oi.

- Ar kada nors buvai vėl susidūręs su ragana? - paklausė Džeikas.

Ilgą laiką atrodė, kad Rolandas neatsakys. Galų gale jis prašneko:

- Taip. Norėdama įgyvendinti savo kerštą ji sekė paskui mane nuo pat Medžiso, kaip ir sapnai apie Siuzeną.

- Ką turi galvoje, Rolandai? - berniuko balse nuskambėjo pagarbios baimės gaidelės. - Dievulėliau, ką tai reiškia?

- Šiam kartui pakaks šnekų. - Šaulys atsistojo. - Laikas judėti. - Jis dirstelėjo į rūmus, stūksančius priešakyje. Virš bokštelių jau buvo pakilusi saulė. - Nuo tų žaižaruojančių kupolų mus skiria nemažas atstumas, bet manau, kad paspartinę žingsnį sugebėtume pasiekti juos iki vakaro. Mums visiems būtų geriau, jei nusigautume ten prieš sutemstant.

- Ar žinai, kas tai yra? - paklausė Siuzana.

- Nelaimė, - atsakė jis, - užtvėrusi mums kelią.

4

Tą rytą nuo veriančių tirpyklės trelių neapsaugojo netgi į ausis įkištos kulkos. Protarpiais Siuzanai dingodavosi, kad nelemtas virpėjimas gręžia smilkinius. Atsisukusi į Džeiką ji pamatė, jog berniukas žliumbia. Ne todėl, kad jam liūdna - tiesiog neatlaikiusios įkyraus dūzgesio sumaištavo ašarų liaukos. Iš galvos niekaip neiškrito Džeiko minėtas vyrukas, grojantis pjūklu. *Skamba kaip havajietiška gitara*, kirbėjo mintis, kol Edis stūmė naują jos vežimėlį laviruodamas tarp susigrūdusių mašinų. *Skamba kaip havajietiška gitara, ar ne? Skamba kaip sušikta havajietiška gitara, ar ne, panele Juodaode Gražuolėle?*

Tirpyklė plūduriavo ties pylimų viršūnėmis, abipus plento, savo šleikščiu raibuliavimu iškreipdama medžių bei grūdų sandėlių bokštų kontūrus, stebėdama žingsniuojančius piligrimus nelyginant alkanas žvėris, zoologijos sode spoksantis į rubuilius vaikiščius. Siuzana sugavo save bemąstant apie Žaibo tarpeklyje tūnančią tirpyklę, kuri traukė į save dūmuose skendinčius Latigo karius (kai kurie patys slinko į ją lyg zombiai iš siaubo filmų), tada pagalvojo apie kvaišelį, Centriniame parke grojusį pjūklo ašmenimis. *Skamba kaip havajietiška gitara, tiesa? Į sąrašą įtraukta viena tirpyklė, skambanti kaip havajietiška gitara.*

Vos tik ji nusprendė, jog daugiau nebegalės iškęsti šiurpaus garso, tirpyklė atsitraukė nuo 70-ojo plento, ir smegenis graužiančios trelės nuslopo. Siuzana netgi išsitraukė iš ausų kulkas ir drebančia ranka įkišo jas į šoninę krėslo kišenę.

- Nedaug trūko, ir mums būtų buvę riesta, - dusliu, verksmingu balsu išspaudė Edis. Atsisukusi moteris pastebėjo, kad jo akys paraudonavusios, skruostai drėgni nuo ašarų. - Nesijaudink, mažule. Nuo šito gaudimo mano akys pačios ašaroja.

- Maniškės taip pat, - linktelėjo Siuzana.

- O man siaubingai įsiskaudėjo galvą, - pridūrė Džeikas. - Rolandai, ar liko aspirino?

Šaulys stabtelėjo ir panaršęs kišenėje ištraukė buteliuką.

- Ar tau kada teko vėliau susitikti su Klėjumi Reinoldsu? - paklausė berniukas, kai nurijo tabletę užsigerdamas ją vandeniu.

- Ne, bet aš žinau, kas jam nutiko. Karstų medžiotojas subūrė gaują, į kurią įsitraukė nemažai dezertyrų iš Farsono armijos, pradėjo plėšti bankus... mūsų pasaulio dalyje. Tuo metu vagims ir plėšikams nereikėjo baimintis šaulių.

- Nes šauliai sutelkė visą dėmesį į Farsoną, - veikiau teigdamas nei klausdamas pratarė Edis.

- Taip. Reinoldsą ir jo žmones įviliojo į spąstus vienas gudrus šerifas, kuris pavertė pagrindinę Oklio miestelio gatvę skerdykla. Šeši iš dešimties gaujos narių žuvo iš karto. Likusieji, įskaitant ir Reinoldsą, buvo pakarti. Tai įvyko beveik po metų, Plačiosios Žemės laikotarpiu. - Po pauzės jis pridūrė: - Toje gatvėje su gyvybe atsisveikino ir Korala Torin. Tapusi Reinoldso meiluže ji plėšė bankus ir šaudė žmones kartu su kitais jų šutvės vyrais.

Bendražygiai truputį patylėjo. Tolumoje savo begalinę dainą traukė tirpyklė. Staiga Džeikas pribėgo prie furgono. Už kairiojo valytuvo kyšojo popieriaus lapelis. Pasistiebęs berniukas jį išplėšė. Tyrinėdamas žvilgsniu skiautę susiraukė.

- Kas ten parašyta? - pasidomėjo Edis.

Džeikas įteikė jam lapelį. Permetęs tekstą akimis Edis atidavė jį Siuzanai, kuri paskaičiusi perleido popieriaus skiautę Rolandui. Pastarasis žvilgtelėjo į užrašą ir pakratė galvą.

- Aš suprantu tiktai kelis žodžius - *Senoji moteris, Tamsos žmogus*. Likusiųjų neįskaitau.

Berniukas paėmė iš jo lapelį.

- “Senoji moteris iš sapnų gyvena Nebraskoje. Jos vardas - Abigeilė”. - Pauzė. - Apačioje parašyta: “Tamsos žmogus yra vakaruose. Galbūt Vegase.”

Suglumęs Džeikas pažiūrėjo į Šaulį, jo ranka su rašteliu pastebimai virpėjo. Savo ruožtu Rolandas spoksojo į stiklinius rūmus - vei-

kiau šviesaus atspalvio nei tamsaus, dunksančius rytuose, ne vakaruose.

- Vakaruose, - sumurmėjo Šaulys, - ir Tamsos žmogus, ir Tamsusis Bokštas.

- Nebraska taip pat plyti vakaruose, - neryžtingai tarstelėjo Siuzana. - Nežinau, ar mums turėtų rūpėti toji Abigeilė, bet...

- Manau, ji - iš kitos istorijos, - atsiliepė Rolandas.

- Artimos mūsiškei, - įsiterpė Edis. - Vykstančios šalimais.

- Tu teisus, - linktelėjo Rolandas. - Visai įmanoma, kad mums dar teks susidurti su "senąja moterimi" ir "Tamsos žmogumi"... bet šiandieną mūsų kelias veda į rytus. Eime.

Jie vėl pajudėjo iš vietos.

5

- Kaip susiklostė Šimio likimas? - po kurio laiko pasiteiravo Džeikas.

Rolandas nusijuokė, šiek tiek nustebintas klausimo, tuo pačiu atgaivinęs mintyse malonius prisiminimus.

- Jis sekė mums pavymui. Neabejoju, kad Šimis patyrė daug vargo ir baimės keliaudamas velniškai baugiais kraštais - Medžisą ir Gileadą skyrė galybė ratų, kai kur gyveno visiškai sulaukėję žmonės ir šiaip mutantai arba išsigimėliai. Tačiau jį sergėjo *ka*. Šimis pasirodė Gileade prieš pat Metų Pabaigos mugę. Drauge su savo nelemtu mulu.

- Užsispyrėliu, - sulinksėjo Džeikas.

- Pyrėliu, - pakartojo Oi tursendamas įkandin berniuko.

- Kai išvykau ieškoti Bokšto kartu su draugais, Šimis prisijungė prie mūsų it koks ginklanešys. Jis... - nutęsė Rolandas ir prikandęs lūpą daugiau šia tema nepratarė nė žodžio.

- Kaip dėl Kordelijos? - paklausė Siuzana. - Išprotėjusios tetulės?

- Ji mirė, nespėjus iki galo suliepsnoti šventiniam laužui. Turbūt pakirsta širdies smūgio, anot Edžio.

- Gal gėdos? - nesutiko Siuzana. - Arba siaubo, kuris užvaldė Kordeliją, kai ji suprato, ką pridirbo?

- Galbūt. Pavėluotai suvokti tiesą - tikras košmaras. Aš tai žinau.

- Ten kažkas yra. - Džeikas pamojo į kelio ruožą, iš kurio buvo išstumti automobiliai. - Ar matote?

Rolandas matė - jo akys, berods, galėjo įžiūrėti bet ką, - užtat Siu-

zana pastebėjo juodus taškelius tik po penkiolikos minučių. Ji intuityviai suprato, ką reginti. Dar po dešimties minučių įsitikino neklydusi.

Siuzana išvydo batus. Šešias poras batų, tvarkingai sudėtų į vieną eilę skersai 70-ojo plento.

II skyrius
BATAI KELYJE

1

Keliauninkai nusigavo iki batų dar prieš vidurdienį. Tolėliau žalsvu atspalviu raibuliavo stikliniai rūmai, tarytum lelijos žiedo atspindys ramiame vandenyje. Priešais juos stūksojo švytintys vartai; ant bokštų styrančias raudonas vėliavas kedeno švelnus vėjelis.

Apavas taip pat buvo raudonas.

Siuzana apsiriko pamaniusi, kad regi šešias poras. Tiesą sakant, ant asfalto gulėjo tiktai keturios poros ir vienas kvartetas, sudarytas iš tamsiai raudonų odinių kurpaičių ir neabejotinai skirtas keturkojui jų *ka-teto* nariui. Rolandas paėmė vieną, įkišo į vidų pirštą. Jis nežinojo, keliems plepetūnams per visą pasaulio istoriją nusišypsojo laimė avėti batelius, bet spėjo, kad vargu ar kam nors iš žvėrelių teko nešioti odines, šilko pamušalu išmuštas kurpaites.

- Pamatę tokias grožybes,“Bally” ir “Gucci” dizaineriai nusigraužtų nagus iš pavydo, - prabilo Edis.

Siuzanos porą jie atskyrė lengviausiai, ir ne tik pagal moteriškus kontūrus bei žaižaruojančias akmenėlių inkrustacijas. Tai netgi nebuvo batai, o kažkas panašaus į klumpes, kurios kuo puikiausiai derėjo prie jos kojų strampų.

- Tik pažiūrėkite. - Siuzana iškėlė vieną jų prieš saulę grožėdamasi netikrų briliantų tviskesiu... *o gal ir tikrų*, toptelėjo netikėta mintis. - Geldelės. Pirmą kartą nuo tada, kai prieš keturis metus man buvo “patrumpintos kojos”, pasak mano draugės Sintijos, aš vėl avėsiu batus.

- Geldelės? - nustebo Edis. - Jos taip vadinasi?

- Būtent, meiluti.

Džeikas galėjo pasidžiaugti ryškiai raudonais teniso bateliais - jei ne spalva, jie nebūtų padarę gėdos ir aristokratiškajai Paiperio mokyklai. Berniukas apvertė vieną, pažiūrėjo į glotnų padą. Jokio gamyklinio ženklo. Džeikas ir nesitikėjo jo pamatyti. Tėvas laikė spinto-

je gal tuziną porų apavo, pagaminto pagal individualų užsakymą, todėl jis iš pirmo žvilgsnio atskirdavo tokią avalynę.

Edžiui atiteko batai su žemais kubietiškais kulnais (*tikriausiai šiame pasaulyje jie vadinasi* Medžiso *kulnais*, pagalvojo jis) ir smailiais galais... kitame gyvenime bei kitoje realybėje juos ypač mėgo gatvės muzikantai. Paaugliai iš septinto dešimtmečio vidurio, tos epochos, kurios nepasisekė išvysti Odetai/Detai/ Siuzanai, būtų pavadinę juos "bitliškais laiveliais".

Rolandui, suprantama, liko kaubojiški auliniai. Įstabaus grožio - su tokiais paprastai šokama užeigose, o ne klampojama purvynuose, - išsiuvinėti, papuošti ornamentais, gana ankštoki, užtat traukiantys akį savo vingiuotomis formomis. Šaulys apžiūrėjo juos neimdamas į rankas, atsisuko į savo bendražygius ir susiraukė. Trijulė susižvalgė. Sakoma, jog tarpusavyje žvalgosi tiktai du žmonės, tačiau taip tvirtinti gali tie, kurie niekada nepriklausė *ka-tetui*.

Kaip ir anksčiau, Šaulys dalijosi su draugais *khefu*, jautė sumišusių jų minčių srautą, bet nepajėgė nieko suprasti. *Todėl, kad tai priklauso jų pasauliui. Visi trys atkeliavo iš skirtingų realybių, tačiau kiekvienas iš jų mato tai, ką gerai pažįsta.*

- Ką reiškia šis apavas? - paklausė Rolandas.

- Manau, niekas iš mūsų tiksliai nepasakys, - atsiliepė Siuzana.

- Nepasakys, - pritarė Džeikas. - Tai dar viena mįslė. - Jis nužvelgė kruvino atspalvio teniso batelį neslėpdamas pasibjaurėjimo. - Dar viena prakeikta mįslė.

- Išklokite man, ką žinote. - Rolandas vėl pažiūrėjo į stiklinius rūmus, besistiebiančius į padanges maždaug už penkiolikos niujorkietiškų mylių, mirgančius saulėje it miražas, bet realius... tokius pat realius, kaip ir batai. - Prašau, papasakokite, ką žinote apie šį apavą.

- Aš turiu batus, *tu* turi batus, visi dievo vaikai turi batus, - prakalbo Odetas. - Tai labiausiai paplitusi nuomonė.

- Ką gi, *mes* juos turime, - linktelėjo Edis. - Ar tu mąstai apie tą patį, kaip ir aš?

- Aha.

- O tu, Džeikai?

Užuot atsakęs žodžiais, berniukas pakėlė abu teniso batelius (Rolandas neabejojo, kad naujoji avalynė idealiai tiks kiekvienam jų *ka-teto* nariui, įskaitant Oi,) ir tris kartus sukaukšėjo kulnais. Gestas nepadarė Šauliui jokio įspūdžio, užtat Edis bei Siuzana akimirksniu nukreipė akis aukštyn tarsi tikėdamiesi, kad giedrame rudeniniame danguje nugriaudės žaibai su perkūnija. Paskui jie atsigręžė į stiklinius

rūmus... ir vėl pažiūrėjo vienas į kitą, tarytum žvilgsniais patvirtindami savo spėliones. Rolandui siaubingai magėjo čiupti porelę už pakarpų ir taip kresteleti, kad jiems subarškėtų dantys. Tačiau jis lūkuriavo. Kartais nelieka kitos išeities, tiktai laukti.

- Nužudęs Džoną tu pažvelgei į kristalą, - kreipėsi į jį Edis.

- Taip.

- *Keliavai* rutulio gelmėje.

- Taip, bet aš daugiau nenoriu kalbėti šia tema. Tai neturi nieko bendro...

- Manau, jog turi, - nutraukė šaulį Edis. - Tu skridai rožiniame uragane arba, kitaip tariant rožinėje *audroje*. Žodžiai panašūs, tiesa? Iš jų būtų galima sukurpti mįslę.

- Žinoma, - svajingai lyg per miegus suniurzgė Džeikas. - Kada Dorotė skrenda virš Burtininko Vaivorykštės? Kai ji – Geil*.

- Mes jau ne Kanzase, širduk, - keistai sukrizeno Siuzana. - Atsidūrėme kažkokioje panašioje vietoje, nes Kanzasas niekada nebuvo... na, žinai, toks *tuščias*.

- Aš jūsų nesuprantu. - Rolandas pajuto savo viduje stingdantį šaltį, jo širdis ėmė tvinkčioti kur kas sparčiau nei įprastai. Aplinkui pilna tirpyklių, argi jis to neminėjo? Senkant Bokšto galioms, buldozerio ašmenims artėjant prie rožės, įvairių pasaulių realybės pamažu susilieja tarpusavyje.

- Skrisdamas tu kažką matei, - pratęsė Edis. - Dar prieš pakliūdamas į tamsųjį kraštą, kurį tu vadini Perkūno Griausmu. Pavyzdžiui, pianistą Šebą. Vėliau jis dar kartą pasirodė tavo gyvenime, ar ne?

- Taip, Tule.

- O raudonplaukį fermerį?

- Jį taip pat. Vyriškis turėjo paukštį, vardu Zoltanas. Tačiau susitikę mes pasisveikinome kaip normalūs žmonės, palinkėjome vienas kitam gero derliaus. Tariausi išgirdęs kažką panašaus, kai fermeris pralėkė pro mane rožinėje audroje, bet iš tiesų tuo metu jis pasakė visai kitokius žodžius. - Rolandas dirstelėjo į Siuzaną. - Beje, mačiau tavo senąjį vežimėlį.

- Ir raganą.

- Taip. Aš...

- Aš prigriebsiu tave, gražuole! Ir tavo šunpalaikį! - kimiai su-

*Klausimas paremtas žodžių dviprasmybe. "Gale" (geil) angliškai reiškia audrą. Dorotė Geil - pagrindinė L.F. Baumo pasakos "Ozo šalies burtininkas" veikėja.

krankė Džeikas, sėkmingai (Rolando manymu) pamėgdžiodamas Rėją.

Kone išsižiojęs Šaulys įsistebeilijo į berniuką.

- Filme ragana neskrido ant šluotos. Ji važinėjo dviračiu su krepšiu, pritvirtintu ant galinio sparno*, - paaiškino Džeikas.

- Aha. Be to, ji neturėjo amuletų, - pridūrė Edis. - O gaila. Vaizdelis būtų dar šaunesnis. Žinai, Džeikai, vaikystėje jos juokas sapnuodavosi man košmaruose.

- O man šiurpą kėlė skraidančios beždžionės, - tarė Siuzana. - Kai tik apie jas pagalvodavau, tekdavo prašyti mamos ir tėčio, kad leistų miegoti jų lovoje. Kai užsnūsdavau tarp tėvų, jie tikriausiai dar ilgai ginčydavosi, kam šovė mintis nusivesti mane į kinoteatrą.

- Manęs nė trupučio negąsdino kaukšėjimas kulniukais. - Rodos, Džeikas kalbėjosi su Edžiu bei Siuzana visiškai užmiršęs apie Rolando egzistavimą. - Nes aš jų niekada neturėjau.

- Teisingai, - linktelėjo Siuzana. - Ar žinote, ką mano tėvas mėgo sakyti?

- Ne, bet jaučiu, kad tuojau sužinosime, - sumurmėjo Edis.

Moteris rūsčiai pažvelgė į jį ir vėl atsigręžė į Džeiką.

- "Verčiau nešvilpk kviesdamas vėją, jei nenori pajusti jo dvelksmo". Tai geras patarimas, kad ir ką manytų ponaitis Kvaiša.

- Ir vėl gavau į kailį, - išsišiepė Edis.

- Ailį! - piktai kiauktelėjo Oi.

- Paaiškinkite, apie ką jūs šnekate, - švelniai tarė Rolandas. - Pasidalinkite su manimi savo *khefu*.

2

Jie papasakojo Šauliui istoriją, žinomą visiems dvidešimto amžiaus Amerikos vaikams, apie mergaitę iš vienos Kanzaso fermos, Dorotę Geil, kurią drauge su šuneliu viesulas pernešė į Ozo šalį. Ten vingiavo geltonų plytų kelias, atliekantis tokią pačią funkciją, kaip ir 70-asis plentas. Stebuklingame krašte gyveno blogos ir geros raganos. Dorotės *ka-tetą* sudarė šunelis Toto ir pakeliui sutikti trys draugai - Bailusis Liūtas, Geležinis Medkirtys bei Kaliausė. Kiekvienas jų turėjo

(paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai)

po norą, tačiau būtent Dorotės troškimas sutapo su naujųjų Rolando bičiulių (ir paties Šaulio) pageidavimu: ji tenorėjo sugrįžti namo.

*Kalbama apie klasikinį 1939-ųjų metų filmą "Ozo šalies burtininkas".

- Kramtukai pasakė jai, kad į Ozą veda geltonų plytų takas, - tarė Džeikas. - Su likusiais Dorotė susipažino kelyje, kaip ir tu su mumis, Rolandai...

- Tiesa, tu nelabai panašus į Džudę Garland, - pastebėjo Edis.

- ...galiausiai visi keturi pasiekė Ozo šalį, Smaragdo rūmus ir ten gyvenusį vyruką. - Jis pažiūrėjo į stiklinį pastatą, blyksintį vis žalesniu atspalviu, tada atsisuko į Rolandą.

- Taip, suprantu. Ar tas žmogus, Ozas, buvo galingas *dinas*? Gal baronas? Ar karalius?

Trijulės žvilgsniai, nukrypę nuo Rolando, vėl susikirto.

- Kaip tau paaiškinti... - nutęsė Džeikas. - Jis buvo tikras barbalas.

- Kas? Marmalas?

- *Barbalas*, - nusijuokė Džeikas. - Apgavikas ir plepys. Daug šnekėjo, bet nieko nedarė. Svarbiausia tai, iš kur burtininkas atvyko...

- Burtininkas? - ūmai nutraukė berniuką Rolandas griebdamas jam už peties savo sužalota ranka. - Kodėl jį taip vadini?

- Todėl, kad jis turėjo tokį titulą, širduk, - atsiliepė Siuzana. - Ozo šalies burtininkas. - Ji švelniai, bet ryžtingai atplėšė šaulio pirštus nuo Džeiko peties. - Leisk vaikui kalbėti. Nereikia spausti iš jo žodžių.

- Aš tave įskaudinau, Džeikai? Meldžiu atleisti.

- Viskas gerai, - patikino berniukas. - Dėl to gali nesijaudinti. Taigi Dorotė su draugais patyrė daug nuotykių, kol surado burtininką arba, pasak tavęs, marmalą. - Džeikas sukikeno tarsi penkiametis vaikigalis, pliaukštelėjo delnu sau per kaktą, atmetė aukštyn plaukus. - Jis negalėjo duoti Liūtui drąsos, Kaliausei smegenų, Geležiniam Medkirčiui širdies. Užvis blogiausia, kad negalėjo išsiųsti Dorotės atgal į Kanzasą. Burtininkas turėjo oro balioną, bet jis išskrido vienas, be mergaitės. Kiek pamenu, netyčia.

- Sprendžiant iš tavo balso intonacijos, - Rolandas kalbėjo lėtai, kruopščiai rinkdamas žodžius, - Dorotės draugai vis dėlto gavo, ko norėjo.

- Štai, kur slypi pasakos moralas, - sulinksėjo Edis. - Gal todėl ši istorija ir tapo tokia žymi. Deja, Dorotė įstrigo Oze. Paskui pasirodė geroji Glinda ir atsidėkodama mergaitei už tai, kad ji sutraiškė vieną blogąją raganą su namu, o kitą ištirpdė, paaiškino, kaip naudotis purpurinėmis kurpaitėmis.

Edis pakėlė raudonąjį žemakulnį, likusį ant skiriamosios 70-ojo plento juostos.

- Glinda liepė tris kartus sukaukšėti kulnais ir užtikrino, kad raudonosios kurpaitės nuskraidins ją atgal į Kanzasą. Taip ir atsitiko.

- Tai pasakos pabaiga?

- Na, ji tapo tokia populiari, kad autorius parašė dar kokį tūkstantį istorijų apie Ozą...

- Aha, - pertraukė berniuką Edis, - išskyrus "Glindos vadovą standžių šlaunų pasaulyje".

- ...vėliau buvo pastatytas filmo perdirbinys "Burtininkas", kuriame vaidino vieni juodaodžiai...

- Išties? - nustebo Siuzana. - Kokia *keista* idėja.

- ...bet mūsų atveju, originalioji istorija yra svarbiausia, - užbaigė Džeikas.

Pritūpęs Rolandas kyštelėjo rankas į kaubojiškus aulinius. Pakėlė juos, apžiūrėjo ir vėl padėjo ant asfalto.

- Tai manote, kad mums reikėtų juos apsiauti? Čia ir dabar?

Trys draugai iš Niujorko apsimainė neryžtingais žvilgsniais. Už visus prabilo Siuzana - pasidalijo su juo *khefu*, kurį Šaulys jautė, bet neįstengė suprasti.

- Gal ne dabar. Šiose apylinkėse sklando per daug piktų dvasių.

- "*Takuro* spirit" - sumurmėjo Edis ir pridūrė: - Tiesiog pasiimkime batus su savimi. Manau, patys suprasime, kada teks jais pasipuošti. O dabar verčiau pasisaugokime marmalų, kuriems maga užpilti mus dovanomis.

Edis buvo tikras, kad po šios frazės Džeikas pratrūks kvatoti, ir nesuklydo. Kartais vienas žodis galėdavo sukelti juoko priepuolį. Rytoj "marmalas" vaikiui nieko nebereikš, bet šiandieną Džeikas prajuks kiekvieną sykį, kai tik jį išgirs. Edis ketino svaidytis žodeliu kuo dažniau, ypač tuomet, kai berniukas mažiausiai to tikėsis.

Jie pakėlė apavą, išstatytą ant asfalto (Džeikas prigriebė ir Oi kurpaites), vėl pajudėjo raibuliuojančių stiklinių rūmų kryptimi.

Ozas, pagalvojo Rolandas. Panaršęs atsiminimuose, suprato, kad nieko panašaus anksčiau nebuvo girdėjęs, netgi Aukštojoje Kalboje, kurios žodį *čar* įkūnijo Čarlis. Ir vis dėlto garsų sąskambis buvo pažįstamas, veikiausiai užgimęs jo pasaulyje, o ne Džeiko, Siuzanos ir Edžio realybėje.

3

Džeikas tikėjosi, kad iš arčiau žalieji rūmai atrodys tikroviškesni, tarsi Disnėjaus pasaulio atrakcionai, įgaunantys apibrėžtus pavidalus,

kai privažiuodavai prie jų su mašina. Galbūt ne *įprasti*, bet *tikroviški*, priklausantys aplinkiniam pasauliui kaip autobusų stotelė, pašto dėžutė arba suoliukas, kurį gali paliesti, kuriame peiliu gali išbraižyti DĖJAU SKERSĄ ANT PAIPERIO MOKYKLOS, jei tik kyla noras.

Tačiau nieko tokio neįvyko. Sulig kiekvienu žingsniu Džeikas vis labiau buvo tikras, kad *niekada* neįvyks. Beje, suprato dar šį tą: per visą savo gyvenimą jam neteko regėti nuostabesnio pastato. Žinoma, žalieji rūmai neįkvėpė berniukui pasitikėjimo, bet fakto nepaneigsi: jam dingojosi, tarytum spindinti grožybė būtų nužengusi iš pasakos knygos puslapių. Kaip ir tirpyklė, ji skleidė kažin kokį ūžiantį garsą... tik tylesnį ir malonesnį.

Virš blyškiai žalsvų dantytų sienų stiebėsi bokšteliai, kone liečiantys debesis, po kuriais driekėsi Kanzaso lygumos. Bokštų smailės spinduliavo lyg tamsiai žali smaragdai; iš jų kyšojo raudonos, vėjyje plevėsuojančios vėliavos. Kiekvienoje puikavosi geltona atmerkta akis.

Tai Purpurinio Karaliaus ženklas, pagalvojo Džeikas, *o ne Džono Farsono simbolis.* Berniukas nenutuokė, iš kur tai žino (juolab kad jam buvo tekę girdėti tiktai apie Alabamos Purpurinį Potvynį), tačiau neabejojo savo teisumu.

- Kaip gražu, - burbtelėjo Siuzana. Džeikui pasirodė, kad jos balsas nuskambėjo verksmingai. - Bet nesimpatiška. Neteisinga. Gal nėra taip kraupu, kaip šalia tirpyklės, bet...

- Vieta tikrai nesimpatiška, - patvirtino Edis. - Gerai pastebėta. Neaišku, kas kelia šiurpą - raudonos vėliavos ar ryškiai geltonos akys. - Suglumęs jis patrynė delnu skruostą (šio gesto nesąmoningai išmoko iš Rolando). - Tarytum kažkas būtų užsimanęs iš mūsų pasišaipyti.

- Mažai tikėtina, jog tai pokštas, - paprieštaravo Šaulys. - Ar šis pastatas, jūsų nuomone, panašus į rūmus, kuriuose Dorotė ir jos *ka-tetas* susitiko su apsimetėliu burtininku?

Trys buvę niujorkiečiai vėl pasitarė tarpusavyje skubriais žvilgsniais. Šį kartą bendrą požiūrį išsakė Edis:

- Aha, tikriausiai. Rūmai ne tokie patys kaip filme. Kita vertus, kūrėjai galėjo pastatyti juos naudodamiesi informacija iš mūsų smegeninių, kur įstrigo piešiniai iš Baumo knygelės ir įvairių leidinių iliustracijos...

- O kur dar mūsų pačių vaizduotė, - pridėjo Džeikas.

- Šiaip ar taip, mums neabejotinai reiks susitikti su burtininku, - tarė Siuzana.

- Žinoma, - linktelėjo Edis. - Todėl, todėl, todėl, todėl, *todėl*...

- *Todėl, kad jis sugeba daryti stebuklus!* - sutartinai užbaigė Siuzana su Džeiku ir skambiai nusijuokė patenkinti savimi. Tuo tarpu Rolandas susiraukė vėl pasijutęs ne savo vietoje.

- Štai, ką jums pasakysiu, bičiuliai, - pratęsė Edis. - Mano atveju, tereikės dar vieno sumauto stebuklo, kad būčiau išsiųstas į tamsiąją Psichopato mėnulio pusę. Ko gero visiems laikams.

4

Priėję arčiau, jie pamatė, kad 70-asis plentas išnyksta truputį išlinkusioje pilies sienoje, kurios žalias atspalvis sudarė optinę gelmės iliuziją. Dar už kelių šimtų jardų bendražygiai išgirdo, kaip plazda vėliavos, ir išvydo mirgančius savo atspindžius, panašius į paskenduolius, kurie braidžioja tropinės jūros dugne.

Jie įžiūrėjo vidinį, tamsiai žydro stiklo redutą - ši spalva Džeikui asocijavosi su rašalinėmis, - ir metalinį takelį, jungiantį redutą su išoriniais mūrais, apsinešusį rūdimis, atgaivinusį Siuzanos atmintyje ‘Hajez” limonado buteliukus iš tolimos jos vaikystės.

Kelią užstojo vartai, milžiniškos nežemiško pavidalo grotos, neaišku, iš ko suręstos - iš plieno ar stiklo. Strypai švytėjo skirtingomis spalvomis, regis, plūstančiomis iš jų *vidaus*, tarytum grotos būtų užpildytos ryškiomis dujomis arba skysčiu.

Piligrimai sustojo šalia vartų. Už jų asfaltą pakeitė sidabrinio stiklo kiemas, tiksliau pasakius, gigantiškas horizontalus veidrodis, kuriame plaukė debesų atspindžiai, retsykiais sušmėžuodavo vienas kitas paukštis. Žalsvuose pilies mūruose raibuliavo saulės zuikučiai. Kitoje kiemo pusėje stūksojo vidinė tamsiai žalia rūmų siena su siaurais juodo stiklo langeliais ir paradinėmis skliautuotomis durimis, į kurias pažvelgęs Džeikas pagalvojo apie Švento Patriko katedrą.

Iš kairės pusės prie arkos šliejosi sargybos būdelė, kreminio stiklo stačiakampis su oranžinėmis gijomis ir pravertomis, raudonomis juostomis nudažytomis durimis. Telefono kabinos dydžio patalpa buvo tuščia, nors ant grindų bolavo kažkas panašaus į laikraščio skiautę.

Virš paradinio įėjimo kėpsojo susikūprinę groteskiškų formų padarai, žaižaruojantys tamsiai violetiniu atspalviu. Iškišti jų liežuviai panėšėjo į mėlynes paakiuose.

Bokštelių viršūnėse nepaliaujamai plazdeno vėliavos.

Tuščiuose laukuose - nuo Pjūties šventės prabėgo jau visa savaitė - kranksėjo varnos.

Tolumoje stūgavo ir zvimbė tirpyklė.

- Pažiūrėkite į vartų grotas, - prašneko Siuzana beveik netekusi amo. - Atidžiai pažiūrėkite.

Palinkęs Džeikas vos nedūrė nosimi į strypą; berniuko veidą užliejo geltonis. Iš pradžių jis nieko nepamatė, paskui aiktelėjo netikėdamas savo akimis. Grotos viduje būriais plaukiojo miniatiūrinės gyvos būtybės. Kaip žuvys akvariume. Negana to, jos kažkuo priminė žmones (*savo galvomis*, pamanė Džeikas). Berniukas tarsi žvelgė į vertikalią auksinę jūrą, išsitelkiančią viename stikliniame strype, ir mitinius, ne didesnius už dulkės kruopelę padarėlius. Iš spiečiaus išnirusi mikroskopinė moteris su žuvies uodega ir ilgais geltonais plaukais priplaukė prie stiklo, kad nužvelgtų gigantą berniuką (žavingos jos akys suapvalėjo iš nuostabos), po akimirkos nėrė šalin.

Džeiką apėmė silpnumas. Jis pastovėjo užsimerkęs, kol atslūgo galvos svaigulys, tada atsisuko į draugus.

- Brrr! Ar jie visi tokie patys?

- Ne, skirtingi, - atsakė Edis, jau spėjęs dirstelėti į tris strypus. Kai pasilenkė prie purpurinio, jo skruostai sužibo fluorescencine šviesa. - Šitie žmogeliai panašūs į paukščius. Labai mažučius paukščius.

Pripuolęs prie grotos Džeikas įsitikino, kad Edis sakė tiesą: purpurinio vartų strypo viduje skraidžiojo trupinėlių dydžio paukščių pulkeliai. Jie zujo amžinoje prieblandoje, savo sparnų plasnojimais palikdami sidabrinių burbuliukų pėdsakus.

- Ar jie iš tiesų ten yra, Rolandai? - išspaudė Džeikas. - Ar mes paprasčiausiai juos įsivaizduojame?

- Nežinau. Bet guldau galvą, kad vartai tikri.

- Dėl to nekyla jokių abejonių, - patvirtino Edis apžvelgdamas įvairiaspalvius, įkalinusius savyje gyvybę strypus, po šešis kiekvienoje dviverių vartų dalyje. Centrinis - platus ir plokščias, juodas kaip anglis, skylantis per pusę, atsidarant grotoms - buvo tryliktasis. Regis, jo viduje niekas nejudėjo.

Galbūt mūsų akys tiesiog nemato ten slypinčios gyvybės, pagalvojo Džeikas. *Kraupios gyvybės. Gal ten skendi rožės?*

- Tai burtininko vartai, - pasakė Edis. - Kiekviena spalva atitinka Merlino Vaivorykštės kristalą. Štai ir rožinė.

Džeikas pasviro link jos, delnus įrėmęs į šonus, iš anksto žinodamas, ką ten pamatys. Žirgus, suprantama. Mažutes kaimenes gyvulių, šuoliuojančių keistoje rožinėje materijoje. Arklius, ieškančius Skardžio, kurio veikiausiai niekada neatras.

Edis ištiesė rankas ketindamas iš šonų sugriebti juodąjį, centrinį strypą.

- Nereikia! - perspėjančiai suriko Siuzana.

Nepaisydamas jos šūksnio Edis palietė juodosios grotos paviršių. Sulaikė kvapą tarsi kažko laukdamas - galbūt ypatingos žinios iš paties Tamsiojo Bokšto arba žaibo, kuris mirtinai jį nutrenktų. Kai nieko neatsitiko, jis giliai atsiduso, netgi leido sau nusišypsoti.

- Elektros nėra, bet... - Edis patraukė strypą į save, šis nepajudėjo nė per nago juodymą. - Matau, kad jis skyla per vidurį, tik niekaip neįstengiu pakrutinti tų prakeiktų vartų. Gal tu pamėgintum, Rolandai?

Šaulys žengė prie vartų, tačiau nespėjo kaip reikiant jų pakratyti, kai pajuto ant savo rankos Džeiko delną.

- Nesivargink. Nieko iš to nebus.

- Ką gi daryti?

Užuot atsakęs, berniukas prisėdo ant asfalto, netoli tos vietos, kur plentą pakeitė sidabrinis paviršius, ir užsimovė raudonus teniso batelius. Kelias sekundes Edis stebėjo jį, tada pritūpė šalia.

- Verta pabandyti, - tarė jis Džeikui, - nors tokie marmališki pokštai greičiausiai neišdegs.

Vaikas nusijuokė, pakratė galvą, užsirišo raištelius. Tiek Džeikas, tiek Edis žinojo, kad šį kartą jiems pasiseks.

5

- Pasiruošę? - paklausė berniukas, kai visi apsiavė raudonus batus (jie atrodė kaip klounai, ypač Edis). - Suskaičiuosiu iki trijų, ir mes kaukštelėsime kulnais. Štai taip. - Jam pademonstravus, vartai sudrebėjo nelyginant išklibusi, vėjo blaškoma langinė. Siuzana išgąstingai sušuko. Nuo žaliųjų rūmų atsklido žemas melodingas garsas, tarytum sienos būtų pradėjusios vibruoti.

- Jaučiu, jog šitas planas suveiks, - pratarė Edis. - Tik nesitikėkite, kad užbliausiu "Kažkur virš vaivorykštės". Dainavimas neįtrauktas į mano kontraktą.

- Vaivorykštė - čia. - Šaulys pamojo sužalota ranka į vartus.

Šypsena išblėso iš Edžio veido.

- Aha, žinau. Aš tiesiog truputį bijau, Rolandai.

- Aš taip pat, - atsakė Šaulys. Džeikas matė, kad jie gerokai išblyškęs.

- Nagi, pradėk, širduk, - paragino Siuzana. - Skaičiuok, kol mūsų neužvaldė panika.

- Vienas... du... *trys*.

Jie vieningai taukštelėjo kulnais: *tuk, tuk, tuk*. Vartai dar smarkiau suvirpėjo. Grotų spalvos tapo pastebimai ryškesnės. Žalieji rūmai sureagavo garsesniu, tyresniu gaudimu - kažką panašaus įmanoma išgirsti peilio ašmenimis pabilsnojus į krištolinę taurę. Nuo svajingo harmoniško aido Džeiko kūnas nuėjo pagaugais, pusiau iš malonumo, pusiau iš skausmo.

Tačiau vartai neatsidarė.

- Kas... - pradėjo Edis.

- Aš žinau, - pertraukė jį Džeikas. - Mes užmiršome Oi.

- O Jėzau, - nutęsė Edis, - išsikrausčiau iš savo pasaulio vien tam, kad pažiūrėčiau, kaip vaikas apauna kurpėmis sumautą žebenkštį. Nušauk mane, Rolandai, kol aš neapsižliumbiau.

Nekreipdamas į jį dėmesio Šaulys įsmeigė akis į berniuką, kuris atsisėdo ant gatvės ir pašaukė žvėrelį:

- Oi! Pas mane!

Plepetūnas su džiaugsmu pakluso. Ne taip jau seniai, piligrimams keliaujant Spindulio taku, jis buvo tikras laukinis gyvis, bet nūnai, vaikui spraudžiant jo letenas į odines kurpaites, Oi nė kiek nesipriešino. Maža to, supratęs, ką reikia daryti, jis pats įkišo užpakalines kojas į antrąją porą, apuostė visus keturis raudonus batelius (beje, itin panašius į Dorotės kurpaites) ir nukreipė savo akeles į Džeiką.

Berniukas sukaukšėjo kulnais tris kartus žiūrėdamas į plepetūną, nepaisydamas vartų girgždesio ir tylaus pilies mūrų ošimo.

- Dabar tavo eilė, Oi!

- Oi!

Žvėrelis apsivertė ant nugaros lyg šuo, reikalaujantis, kad jam pakasytų pilvą, ir dėbtelėjo sutrikusiu žvilgsniu į savo letenas. Džeikas prisiminė kitados bandęs vienu metu plekšnoti sau per pilvą ir trinti delnu pakaušį, prisiminė, kaip tėvas šaipėsi stebėdamas nevykusias pastangas.

- Rolandai, padėk man. Jis žino, ką turi daryti, bet nesupranta kaip. - Vaikas atsigręžė į Edį. - Tik nelaidyk kandžių replikų, gerai?

- Jokių problemų. Neišgirsi nė vieno juokelio. Ar Oi kaukšės kulnais vienas, ar mums visiems prisijungti?

- Manau, pakaks vieno Oi.

- Ar mes labai nuvargsime, jei dar kartelį pastuksensime? - ironiškai paklausė Siuzana.

- Ne, žinoma, ne, - atsakė Edis.

- Tuomet pradėk skaičiuoti, Džeikai.

Edis čiupo priekines plepetūno letenas, Rolandas švelniai sugriebė užpakalines. Oi mažumėlę sunerimo - turbūt pamanė kad žmonės švystelės jį į orą, - bet nesipriešino.

- Vienas, du, *trys.*

Džeikas su Rolandu vienu metu patapšnojo Oi kurpaičių poras. Tuo pačiu, drauge su Edžiu ir Siuzana, kaukštelėjo savo apavo kulnais.

Šį kartą nuskardėjęs gausmas priminė bažnyčios varpo dūžį. Juodasis strypas vartų centre sutrupėjo pažerdamas visomis kryptimis obsidiano šukes. Kelios jų pataikė į žvėrelio kailį. Oi krūptelėjo, išsprūdo iš Džeiko ir Šaulio rankų, skubiai nuturseno šalin, pritūpė ant baltos skiriamosios kelio juostos, priglaudė prie galvos ausis ir puškuodamas įbedė akis į grotas.

- Eime. - Rolandas žengė prie kairiosios vartų dalies ir lėtai ją stumtelėjo. Pastovėjo veidrodinio kiemo pakraštyje - aukštas liesas vyriškis su nutrintais džinsais, išblukusiais neaiškios spalvos marškiniais ir naujutėliais raudonais kaubojiškais auliniais. - Laikas sužinoti, ką įdomaus mums papasakos Ozo šalies burtininkas.

- Jei tik jis tebėra pilyje, - tarstelėjo Edis.

- O, esu tikras, kad jis čia, - sumurmėjo Rolandas.

Šaulys nudrožė link paradinių durų, šalia kurių stovėjo tuščia sargybos būdelė. Draugai nusekė įkandin, raudonų batų padais sulipę su savo atspindžiais lyg trys poros Siamo dvynių.

Paskutinis į kiemą įžengė Oi, slysčiodamas purpurinėmis kurpaitėmis ant veidrodinio paviršiaus. Vieną sykį stabtelėjo, kad apuostytų savo snukučio atvaizdą.

- Oi! - sušuko jis plepetūnui, žiūrinčiam iš apačios, ir nukūrė Džeikui iš paskos.

III skyrius
BURTININKAS

1

Rolandas sustojo šalia sargybos būdelės, dirstelėjo į jos vidų, pakėlė nuo grindų popieriaus skiautę. Pasiviję Šaulį bendražygiai susibūrė aplinkui, išvydo jo rankose neįtikėtinai seno laikraščio puslapį. Anaiptol ne "Toupekos Kepital Džernal" su pranešimais apie žmonių populiaciją naikinantį marą.

Ozo Deili Baz

MDLXVIII m. Nr. 96 Deili Baz, Deili Baz simpatiškas ir mielas Daz

Oras: šiandieną bus, rytoj pradings.
Laimingi numeriai: tokių nėra.
Prognozės: prastos.
Tram tram tram tram tram tram
tram tram tram tram tram tram
tram tram tram tram tram tram
tram tram tram tram tram tram
tram tram tram tram tram tram
fui fui fui fui fui fui fui fui fui fui
fui fui fui fui fui fui fui fui fui fui
fui fui fui fui fui fui fui fui fui fui
tram tram tram gerai yra blogai
blogai yra gerai jokio skirtumo
gerai yra blogai blogai yra gerai
jokio skirtumo eiti lėčiau pro
stalčius jokio skirtumo tram tram
tram tram tram tram tram tram
Bleinas yra rakštis jokio skirtumo
fui fui fui fui fui fui fui fui fui fui
dek ugnyje jokio skirtumo tram
fui tram tram fui fui tram tram
tram fui fui fui keptas kalakutas
virta žąsis jokio skirtumo tram
tram fui fui keliauk traukiniu
mirk skausmingai jokio skirtumo

tram tram tram tram tram tram
tram tram tram tram tram tram
tram kaltė kaltė kaltė kaltė kaltė
kaltė tram tram tram tram tram
tram tram fui fui tram tram tram
tram tram tram tram tram tram
tram tram tram *(Nukelta į 6 p.)*

Po tekstu išspausdintoje nuotraukoje Rolandas, Edis, Siuzana ir Džeikas ėjo pro veidrodinį kiemą, tarytum tai būtų įvykę diena anksčiau, o ne prieš kelias minutes. Užrašas po fotografija skelbė: "Tragedija Oze: vietoj šlovės ir turtų klajūnų laukė mirtis".

- Man tai patinka, - prašneko Edis nesąmoningai paliesdamas dėklą su Rolando revolveriu, kurį nešiojo prisisegęs prie diržo. - Kai tiek laiko praleidi sumaištyje, paguodžiantys žodžiai sušildo širdį kaip balzamas. Arba kaip karštas gėrimas suknistai šaltą naktį.

- Nesibaimink, - nuramino Rolandas. - Tai tik *pokštas.*

- Ir nesibaiminu, - atsakė Edis. - Bet abejoju, ar tai paprasčiausias pokštas. Pakankamai ilgai gyvenau su Henriu Dynu, todėl labai gerai žinau, kada man kabinami už ausų makaronai. - Jis smalsiai nužvelgė Šaulį. - Tikiuosi, nesupyksi, jei pasakysiu, jog būtent tu atrodai išsigandęs.

- Aš pakraupęs iš siaubo, - prisipažino Rolandas.

2

Skliautuotas įėjimas priminė Siuzanai populiarią, prieš dešimt metų savo pasaulyje girdėtą dainą. *Pamačiau akį, žvelgiančią pro dūmus už žaliųjų durų. "Džo užsuko pas mane", - tariau, ir kažkas prajuko už žaliųjų durų.* Dabar ji žvelgė į dvi duris, bet nepastebėjo jokių akių ir, žinoma, nesiruošė visiems skelbti, kad pas ją nutarė apsilankyti Džo. Užtat aiškiai matė lentelę, kadaruojančią ant stiklinės apvalios rankenos: SKAMBUTIS NEVEIKIA. PRAŠOME BELSTI.

- Neverta, - sustabdė ji Rolandą, pasirengusį smogti kumščiu į duris. - Šis užrašas iš pasakos.

Edis šiek tiek atitraukė vežimėlį su ratukais, apėjo Siuzaną, sugriebė apvalias rankenas. Durys atsidarė lengvai ir tyliai, vyriai nė nesugirgždėjo. Peržengęs slenkstį jis stabtelėjo tamsiame koridoriuje, prie burnos sudėjo rieškučiomis delnus ir sušuko:

- *Ei!*

Balsas nuvilnijo tolyn ir sugrįžo pakitęs... susilpnėjęs, kone merdėjantis.

- Jėzau... - suniurzgė Edis. - Ar mums būtina tai daryti?

- Taip, jei norime vėl pamatyti Spindulio taką. - Labiau nei įprastai pablyškęs Rolandas nupėdino pirmas. Džeikas padėjo Edžiui pervežti Siuzanos krėslą per gelsvai žalio stiklo slenkstį. Plepetūnui kiūtinant pavymui, ant žalsvų grindų spindėjo raudonos jo kurpaitės. Jiems nuėjus dešimt žingsnių, durys griausmingai užsitrenkė. Aidas dar ilgai skambėjo žaliųjų rūmų gelmėse.

3

Eidami begaliniu skliautuotu koridoriumi bendražygiai nerado jokio vestibiulio. Nuo sienų sklido silpnas žalias švytėjimas. *Visai kaip filme*, pamanė Džeikas. *Tokiame koridoriuje Bailusis Lūtas taip išsigando, kad užmynė sau ant uodegos.*

Tarsi išgirdęs Džeiko mintis (ko berniukas nė kiek netroško), Edis prašneko drebančiu Berto Laro balsu:

- Vieną minutėlę, bičiuliai, aš ką tik pagalvojau, kad ne taip jau noriu pamatyti tą burtininką. Verčiau luktelėsiu jūsų lauke!

- Liaukis, - piktai nukirto Džeikas.

- Aukis! - sutiko Oi prilipęs prie berniuko kulno, mataruodamas galva. Džeikas negirdėjo nieko, išskyrus savo žingsnius... tačiau jis kažką jautė: garsą, kurio *nebuvo*. Lyg žvelgtum į varpelį, galintį bet kuriuo momentu sutilindžiuoti, toptelėjo jam į galvą.

- Atleisk. Daugiau taip nedarysiu. - Edis ištiesė ranką. - Pažiūrėkite.

Maždaug už keturiasdešimties jardų žaliasis koridorius užsibaigė siauromis, neįtikėtino aukščio, gal kokių trisdešimties pėdų, durimis. Už jų kažin kas tyliai bumbsėjo ir džeržgė. Jiems artėjant, garsas stiprėjo, o Džeiko viduje išsikerojo baimė. Paskutinius tuziną žingsnių, skiriančių jį nuo durų, berniukui teko įveikti sukaupus visas valios pastangas. Tokį barškėjimą jis girdėjo bėgdamas su Gašeriu požeminiais Lado labirintais ir Vienbėgio Bleino viduje. Ritmiško traukinio variklių stuksenimo su niekuo neįmanoma supainioti.

- Košmaras, - verksmingai išspaudė vaikas. - Mes grįžome ten, iš kur atkeliavome.

- Ne, Džeikai. - Šaulys paglostė jo plaukus. - Tai tėra iliuzija. Pasitikime išbandymus drąsiai, su aukštai iškelta galva.

Užrašas ant durų nebuvo iš filmo, tačiau Siuzana žinojo, kad šie

žodžiai priklauso Dantės rankai. PALIKITE VILTIS VISI, KAS ŽENGIA ČIA, perskaitė bendražygiai.

Dešiniąja sužalota ranka Rolandas pastūmė duris, ir šios atsidarė.

4

Džeikas, Siuzana ir Edis išvydo salę, kurioje keistai susipynė "Ozo šalies burtininko" pilies menės ir Vienbėgio Bleino interjero elementai. Grindis dengė storas kilimas (šviesiai mėlynas, kaip ir baronų vagone). Neįžvelgiamose tamsiai žaliose aukštybėse pranykstančios lubos panėšėjo į katedros skliautus. Prie sienų besišliejančios stiklinės kolonos švytėjo žaliu tviskesiu bei raudoniu. Pastarasis sutapo su Bleino korpuso atspalviu. Kolonų paviršiuose buvo išraižyti milijardai, vieni su kitais nesusijusių, šiurpą keliančių vaizdų. Tarp jų akivaizdžiai dominavo riksmo perkreipti veidai.

Priešais stūksojo gigantiškas žalio stiklo sostas, palyginti su kuriuo atvykėliai atrodė lyg skruzdelės. Džeikas pabandė žvilgsniu įvertinti jo dydį, tačiau neturėdamas atsvaros taško - salėje nesimatė jokių kitų baldų - neįstengė to padaryti. Berniuko manymu, atlošas galėjo būti penkiasdešimties, septyniasdešimt penkių ar net šimto pėdų aukščio. Jame puikavosi pramerktos, šįsyk raudonai nudažytos akies simbolis. Kartu su ritmišku šviesos mirgėjimu akis tvinkčiojo nelyginant gyva širdis.

Virš sosto tarsi viduramžių vargonų vamzdžiai, stiebėsi trylika milžiniškų cilindrų, kiekvienas jų spinduliavo skirtingą spalvą išskyrus, suprantama, centrinį, juodą kaip naktis, ramų lyg pati mirtis.

- Ei! - sušuko Siuzana iš savo vežimėlio. - Ar čia kas nors yra?

Nuskambėjus jos balsui, vamzdžiai taip ryškiai sužibo, kad Džeikas turėjo prisidengti akis. Visa sosto menė sužaižaravo it sprogusi vaivorykštė. Po akimirkos margaspalviai cilindrai apniuko, panašiai kaip burtininko kristalas iš Rolando pasakojimo (arba stikliniame rutulyje tūnanti jėga) užsimanęs trumpam atsikvėpti. Teliko nuolatinis žalias sosto pulsavimas.

Netrukus jų ausis pasiekė silpnas ūžesys, tarytum būtų pradėjęs veikti senoviškas mechanizmas. Sosto ranktūriuose atsivėrė juodi plyšiai, šešių pėdų ilgio ir dviejų pėdų pločio, iš kurių plūstelėjo rožiniai dūmai. Vinguriuodami aukštyn jie tapo purpuriniai ir suformavo gerai pažįstamo zigzago kontūrus. Džeikas suprato, kas tai yra, dar prieš pasirodant geltoniems žodžiams:

(Ladas Kandltonas Rilėja Pesijo krioklys Dašervilis Toupeka)

Bleino maršruto žemėlapis.

Rolandas galėjo aiškinti iki užkimimo, kad viskas pasikeitė ir kad Džeiko įsitikinimas, esą jis tapo košmaro įkaitu

(tai pats klaikiausias košmaras mano gyvenime)

tėra įsiaudrinusios jo vaizduotės padarinys, tačiau berniukas žinojo, jog tai netiesa. Galbūt ši vieta truputį panaši į Didžiojo ir Baisiojo Ozo sosto salę, bet iš tikrųjų jie vėl atsidūrė Vienbėgio Bleino vagone, kur netrukus prasidės mįslių turnyras.

Džeikas pajuto, kaip pro lūpas veržiasi klyksmas.

5

Edis atpažino balsą, gaudžiantį iš padūmavusio maršruto žemėlapio. Vis dėlto vyrukas netikėjo, kad su jais kalba Vienbėgis arba Ozo šalies burtininkas. Gal *koks kitas* burtininkas, nes čia ne Smaragdo miestas, o Bleinas jau pakratė kojas it nususęs šunpalaikis. Edis pasirūpino sutraiškyti suknistus jo šonkaulius.

- DAR SYKĮ BŪKITE PASVEIKINTI, MAŽIEJI KELIAUNINKAI.

Garuose skendintis žemėlapis ėmė pulsuoti, tačiau Edis suprato, jog balsas sklinda iš vamzdžių, nors pilies šeimininkas aiškiai tikėjosi apdumti jiems akis.

Nuleidęs galvą jis pamatė baltą tarsi kreida Džeiko veidą ir priklupo šalia.

- Tai mėšlas, bičiuli.

- N-ne... Bleinas... jis gyvas...

- Apsirinki. Iš jo teliko gelžgalių krūva. O visa tai - šiek tiek garsesnė mokyklinių skelbimų versija. Kažkam liepiama sėdėti po pamokų, kažkas nuvejamas pas logopedą į šeštą kabinetą. Pagavai mintį?

- Ką? - sudrėkusios berniuko lūpos virpėjo, akyse sužvilgo ašaros. - Ką tu...

- Tie vamzdžiai - paprasčiausi garsiakalbiai. Padedant dvylikai “Dolby” sistemos kolonėlių, menkiausias spygtelėjimas gali virsti ausis užgulančiu kriokimu. Argi neprisimeni filmo? Jo balsas *turi* skambėti garsiai, nes burtininkas tėra apsimetėlis marmalas.

- KĄ TU JAM ŠNABŽDI, EDI IŠ NIUJORKO? PASAKOJI EILINĮ KVAILĄ JUOKELĮ? AR VIENĄ IŠ SAVO SUMAUTŲ MĮSLIŲ?

- Aha, mįslę, - atsakė Edis. - Gal pamėginsi atspėti: “Kiek reikia

dipoliarinių kompiuterių, norint įsukti lemputę?" Kas tu toks, drauguži? Aš puikiai žinau, jog tu ne Vienbėgis Bleinas. Kas tu?

- AŠ... **ESU... OZAS**! - sudrebino salę griausmingas balsas, kuriam antrino skaisčiomis spalvomis nusidažiusios stiklinės kolonos ir vamzdžiai. - DIDYSIS OZAS! GALINGASIS OZAS! O KAS JŪS TOKIE?

Siuzana nuvairavo vežimėlį prie žalsvų laiptų, vedančių į sostą, šalia kurio net lordas Pertas atrodytų neūžauga.

- Aš esu Siuzana Dyn, mažoji luošė. Mane nuo vaikystės mokė mandagumo, bet aš neketinu taikstytis su šūdmalystėmis. Mes atvykome čia todėl, kad taip *turėjo* įvykti - antraip kurių galų mums buvo palikti raudoni batai?

- KO NORI IŠ MANĘS, SIUZANA? KO NORI, MAŽOJI PIEMENAITE?

- Tu gerai *žinai*. Mes norime to paties, kaip ir visi: sugrįžti namo. Sakoma, kad "visur gerai, bet namuose geriausia".

- Į namus grįžti negalima, - išgąstingai sumurmėjo Džeikas. - Taip pasakė Tomas Vulfas*, ir tai tiesa.

- Tai melas, širduk, - atšovė Siuzana. - Visiška nesąmonė. Tu *gali* grįžti namo. Tereikia surasti tinkamą vaivorykštę ir praeiti po jos arka. Mes ją aptikome, todėl dabar teks pasikliauti savo kojomis.

- PAGEIDAUJATE NUSIGAUTI ATGAL Į NIUJORKĄ, SIUZANA DYN, EDI DYNAI, DŽEIKAI ČAMBERSAI? AR BŪTENT TO PRAŠOTE VISAGALIO OZO?

- Niujorkas daugiau nėra mūsų namai, - atsakė Siuzana, tokia mažytė priešais didžiulį pulsuojantį sostą ir tokia bebaimė. - Kaip ir Gileadas Rolandui. Sugrąžink mus į Spindulio taką. Štai, kur mums reikia patekti. Todėl, kad jis veda į tikruosius, vienintelius mūsų namus.

- IŠEIKITE! - užstaugė balsas iš vamzdžių. - IŠEIKITE IR SUGRĮŽKITE RYTOJ. TADA IR APTARSIME SPINDULĮ! TRA-LIA-LIA, PASAKĖ SKARLETĖ, PAKALBĖSIME APIE SPINDULĮ RYTOJ, NES RYTOJUS BUS KITA DIENA!

- Ne, - papurtė galvą Edis. - Pakalbėsime dabar.

- NEPYKDYK DIDŽIOJO IR GALINGOJO OZO! - užriko balsas, palydimas įnirtingo vamzdžių žybčiojimo. Užuot išsigandusi, Siuzana vos neprajuko. Ji tarsi žiūrėjo į prekeivį, demonstruojantį naują žaisliuką. *Ei, vaikučiai! Kai jūs kalbate, vamzdeliuose ryškiau nutviska šviesos! Patys įsitikinkite!*

---

*Tomas Vulfas (1900-1938) - žymus amerikiečių rašytojas.

- Širduk, verčiau paklausyk manęs, - kreipėsi ji į nematomą pašnekovą. - Manau, kad būtent *tau* nereikėtų pykdyti žmonių su ginklais. Ypač, jei gyveni stikliniame pastate.

Iš sosto ranktūrių plyšių pasruvo tirštesni dūmai. Bleino maršruto žemėlapis ištirpo, užleisdamas vietą veido kontūrams. Kaulėtai, rūsčiai fizionomijai su ilgų plaukų ševeliūra.

Tai senis, kurį Rolandas nušovė dykumoje, atspėjo Siuzana. *Eldredas Džonas. Tiksliai.*

Prabilęs balsas iš įniršio šiek tiek drebėjo:

- JŪS DRĮSTATE GRASINTI DIDŽIAJAM OZUI? - gigantiško padūmavusio veido lūpos paniekinančiai persikreipė. - *JŪS, NEDĖKINGOS BŪTYBĖS! NEDĖKINGOS BŪTYBĖS!*

Edis, lengvai galintis atpažinti fokusus su dūmais ir veidrodžiais, apžvelgė salę. Staiga jis išpūtė akis ir sugriebė Siuzanos alkūnę.

- Pažiūrėk, - sukuždėjo. - O Jėzau, Siuze, pažiūrėk į Oi!

Plepetūnui, rodos, nepadarė įspūdžio vaiduokliški garai, kad ir kas tai būtų - vienbėgio maršruto žemėlapis, negyvas karstų medžiotojas ar specialieji ikikarinių Holivudo filmų efektai. Jis pamatė (tiksliau, užuodė) šį tą įdomesnio.

Siuzana čiupo Džeiko ranką, parodė pirštu į žvėrelį. Supratus, kas dedasi, berniuko akys suapvalėjo. Dar po akimirkos Oi nusigavo iki nedidelės kairiosios sienos nišos, atkirstos nuo pagrindinės salės žalia užuolaida, kurios spalva niekuo nesiskyrė nuo stiklinių mūrų. Ištiesęs ilgą kaklą plepetūnas sukando dantimis medžiagą ir trūktelėjo ją į save.

6

Kitoje užuolaidų pusėje tvyksčiojo raudonos ir žalios lempelės; stiklinėse dėžutėse sukosi cilindrai; ilgomis eilėmis išdėstytuose ciferblatuose šokčiojo rodyklėlės. Tačiau Džeikas spoksojo ne į prietaisų skydą, o į žmogų, atsukusį jiems nugarą. Vyriškio pečius dengė purvu bei sukrešėjusiu krauju išteplioty plaukų kaltūnai. Ant jo galvos puikavosi ausinės su styrančiu mažučiu mikrofonu. Jis sėdėjo nusigręžęs nuo sosto salės, todėl iš pradžių nepastebėjo, kad Oi nuplėšė užuolaidas.

- IŠEIKITE! - riaumojo balsas iš garsiakalbių... Džeikas aiškiai matė jo šeimininką. - SUGRĮŽKITE RYTOJ, JEI NORĖSITE. O DABAR IŠEIKITE! AŠ JUS PERSPĖJAU!

- Visgi tai *Džonas*. Matyt Rolandas jo neužmušė, - sušnibždėjo

Edis, tačiau Džeikas žinojo, kad jis apsirinka. Berniukas atpažino balsą, netgi sustiprintą įvairiaspalvių garsiakalbių. Ir kaip jis galėjo patikėti, kad vėl šnekasi su Bleinu?

- AŠ JUS PERSPĖJU, JEI ATSISAKYSITE...

Oi grėsmingai sukiauksėjo. Žmogus prie mechanizmų pamažu atsisuko.

Papasakok man, berniuk, prisiminė Džeikas balsą, kurio šeimininkas kreipėsi į jį seniau, dar prieš atsiduodamas abejotiniems garso stiprintuvų malonumams. *Papasakok man apie bipoliarinius kompiuterius ir tranzityvines schemas. Papasakok viską, ką žinai. O paskui galėsi gerti, kiek lenda.*

Tai ne Džonas ir joks ne burtininkas, o Deivido Šauniojo anūkas. Tik-Takas.

7

Džeikas spoksojo į jį sustingęs iš siaubo. Į nuožmų pavojingą padarą, gyvenusį Lado požemiuose kartu su savo sėbrais - Gašeriu, Hutsu, Brandonu ir Tile. Tiesa, nuo to laiko jis gerokai pasikeitė. Kairiosios akies obuolys, kurį Oi išdraskė nagais, kybojo išvirtęs iš akiduobės. Dešiniojoje pusiau nuskalpuotoje galvos pusėje bolavo kaukolė. Džeikas miglotai prisiminė, kaip Tik-Tako veido oda susisuko vamzdeliu ir nukaro ant skruosto. Tuo metu berniukas buvo kone apimtas isterijos... kaip ir dabar.

Oi taip pat atpažino žmogų, bandžiusį jį užmušti. Palenkęs galvą, išrietęs nugarą, apnuoginęs dantis žvėrelis pradėjo įnirtingai loti. Tiktakas pervėrė jį priblokštu žvilgsniu.

- Nekreipkite dėmesio į vyruką nišoje, - pasigirdo už nugarų balsas, kurį pakeitė krizenimas. - Mano draugužis Endrius prastai nusiteikęs, kaip visada. Tikriausiai kvailai pasielgiau ištraukęs jį iš Lado, bet vaikinas atrodė toks sumišęs ir nuliūdęs... - vėl nuskambėjo tylus juokas.

Džeikas atsisuko ir pamatė žmogų, sėdinti žaliajame soste, nerūpestingai sukryžiavusį kojas. Vyriškį su džinsais, juoda, diržu susegama striuke ir nutrintais kaubojiškais batas. Palaidinėje žibėjo saga, kurioje buvo nupiešta kiaulės galva su kulkos skyle tarpuakyje. Ant kelių atėjūnas laikė surišamą maišą. Žmogui atsistojus soste, lyg vaikiščiui ant tėčio kėdės, šypsena išgaravo iš jo veido, akyse sublyksėjo niaurios liepsnelės, lūpų kampučiai nusviro žemyn.

- *Sudorok juos, Endriau! Nužudyk juos! Nužudyk tuos močkrušius, visus iki vieno!*

- *Mano gyvybė priklauso tau!* - suriko vyras nišoje, ir tik dabar Džeikas pastebėjo į jos kampą atremtą kulkosvaidį. Pašokęs Tik-Takas griebė ginklą. - *Mano gyvybė priklauso tau!*

Tik-Takui atsigręžus, Oi stryktelėjo ant jo ir suleido dantis į kairiąją šlaunį, prie pat tarpušakio.

Siuzana su Edžiu vienu metu išsitraukė didžiuosius Rolando revolverius ir lygiai taip pat sinchroniškai iššovė. Viena kulka nupjovė Tik-Tako viršugalvį ir rikošetu atšoko nuo prietaisų skydo. Kita įsirėžė tiesiai jam į gerklę.

Vyriškis susvirduliavo, paėjo į priekį. Oi nusirito ant grindų, piktai urgzdamas atsitraukė. Po trečiojo žingsnio Tikis ištiesė rankas link Džeiko, ir tas išvydo vienintelėje žalioje jo akyje žėruojančią neapykantą. Berniukui net pasirodė, kad jis gali įskaityti paskutinę kraujuojančio padaro mintį: *Ach tu, sušiktas suski...*

Tik-Takas nuvirto ant pilvo, panašiai kaip žilių Lopšyje... tik šį kartą jis daugiau neatsikels.

- Taip krito lordas Pertas, ir žemė sudrebėjo nuo smūgio, - pareiškė žmogus nuo sosto.

Jis ne žmogus, pagalvojo Džeikas. *Nė iš tolo neprimena žmogaus. Štai ir susitikome su burtininku, ir aš beveik tiksliai žinau, kas glūdi jo maiše.*

- Martenas, - ištarė Rolandas ir ištiesė kairiąją, sveikąją ranką. - Martenas Brodklokas. Kiek metų praėjo. Kiek *šimtmečių.*

- Nori šito, Rolandai?

Edis įspraudė ginklą, kuriuo nudėjo Tik-Taką, į Šaulio delną. Iš vamzdžio teberūko žydro dūmo sruoga. Rolandas pažvelgė į senąjį revolverį, tarsi niekada anksčiau nebūtų jo matęs, tada lėtai jį pakėlė ir nusitaikė į besišiepiančią, raudonskruostę figūrą, sukryžiavusią kojas ant didžiojo salės sosto.

- Pagaliau. - Rolandas atlaužė gaiduką. - Pagaliau tu atsidūrei mano taikiklyje.

8

- Manau, pats žinai, jog šitas šešiašūvis bevertis, - šyptelėjo Martenas. - Bent jau prieš *mane.* Jis užsikirs, Rolandai, senas bičiuli. Beje, kaip gyvena šeimyna? Po tiek metų visiškai pamečiau juos iš akiračio. Nekenčiu rašyti laiškų. Kam nors derėtų perlieti mane rimbu, garbės žodis!

Jis atkragino galvą ir nusikvatojo. Rolandas nuspaudė gaiduką. Vietoj šūvio pasigirdo duslus spragtelėjimas.

- Ką tau sakiau? - nusivaipė žmogus ant sosto. - Turbūt netyčia įkišai į būgną drėgnas kulkas, ar ne? Su išsikvėpusiu paraku. Jos gerai slopina tirpyklės garsus, bet negali nušauti senų burtininkų. Kaip gaila. Vaje, Rolandai, kas atsitiko tavo *rankai?* Jei neklystu, trūksta kelių pirštų. Rodos, tau smarkiai kliuvo. Atvirai kalbant, viskas galėtų susiklostyti kur kas geriau. Tu su savo draugais galėtum gyventi pilnavertį gyvenimą, ir tai tiesa, kaip pasakytų Džeikas. Daugiau jokių vėžiagyvių, jokių traukinių ir mirtinų kelionių į kitus pasaulius. Tereikia vieno dalyko: užmiršti kvailas ir beviltiškas Bokšto paieškas.

- Ne, - atsakė Edis.

- Ne, - atsakė Siuzana.

- Ne, - atsakė Džeikas.

- Ne, - atsakė Oi ir suamsėjo.

Nė kiek nesutrikęs žmogus ant žaliojo sosto toliau spinduliavo šypseną.

- O ką pasakysi tu, Rolandai? - jis lėtai pakėlė seną dulkėtą maišą, kabantį ant virvagalio tarsi ašara. Pro medžiagą prasiskverbė rožinis pulsavimas. - Vienas tavo žodis, ir jie niekada nepamatys to, kas yra krepšio viduje - neišvys paskutinės dramatiško spektaklio scenos. Atsisakyk Bokšto ir drožk savo keliu.

- Ne. - Rolandui nusišypsojus, žmogaus lūpų kampučiai pamažu nukrypo žemyn. - Man ne paslaptis, jog tu sugebi užkerėti mūsų pasaulio ginklus.

- Rolandai, nežinau, ką tu sumąstei, bet perspėju...

- Nepriešgyniauti Didžiajam Ozui? Visagaliui Ozui? Vis dėlto aš tau pasipriešinsiu, Martenai... Merlinai... kad ir kaip dabar vadintumeis...

- Flegas, - prisistatė vyriškis. - Mes jau buvome susitikę. - Jis vėl išsišiepė. Paprastai šypsenos praskaidrina veidus, bet šioji sutraukė Flego bruožus į piktdžiugišką grimasą. - Gileado griuvėsiuose. Tu drauge su likusiais gyvais bendrais - tuo juokdariu žąsinu Ketbertu Olgudu ir, berods, Dekariu, vaikinu su apgamu - patraukei į vakarus ieškoti Bokšto. Arba, Džeiko pasaulio kalba šnekant, nusprendėte pasimatyti su burtininku. Tu mane matei, bet abejoju, ar iki šio momento žinojai, kad ir aš tave regėjau.

- Išvysi dar sykį, - atsiliepė Rolandas, - nebent dabar tave nudėčiau, kad paskui nesimaišytum mums po kojomis.

Kairiąja ranka tebespausdamas savo revolverio rankeną, jis griebė su dešine pistoletą, užkištą už džinsų diržo - Džeiko "Riugerį",

ginklą iš kitos realybės, veikiausiai nepavaldų šios būtybės kerams. Žaibiško judesio tiesiog neįmanoma buvo pastebėti.

Tamsusis žmogus riktelėjo ir susigūžė. Maišas nukrito nuo kelių, ir iš jo išsirideno stiklinis rutulys, kurį kitados teko laikyti Rėjai, Džonui ir pačiam Rolandui. Iš sosto ranktūrių plyšių išsiveržė garai, šį kartą žali, ne raudoni. Visgi Šaulys būtų sugebėjęs pataikyti į figūrą, pranykstančią dūmų užsklandoje, jei būtų laiku iškrapštęs "Riugerį". Deja, šis išslydo iš sužalotos rankos, užsikabino taikikliu už diržo sagties. Išlaisvinęs jį nuo netikėtos kliūties, Rolandas pavėlavo ketvirčiu sekundės. Paleido tris kulkas į dūmų kamuolius ir nubėgo prie sosto nepaisydamas perspėjančių draugų šūksnių.

Jis išsklaidė dūmus rankų mostais. Šūviai suskaldė sosto atkaltę į didžiulius žalio stiklo luitus, tačiau žmogaus pavidalo būtybė, pasivadinusi Flegu, buvo išgaravusi. Rolandas nejučia ėmė svarstyti, ar tik padaras jam nepasivaideno.

Užtat kristalas niekur nedingo. Jis spindėjo rožiniu švytėjimu, kaip ir prieš daugelį metų Medžise. Išlikusi Merlino Vaivorykštės dalelė nusirideno iki pat sosto sėdynės krašto. Dar du coliai, ir ji būtų sudužusi nukritusi ant grindų. Vis dėlto nesudužo - prakeiktas daiktas, kurį Siuzena Delgado pirmą sykį išvydo pro Rėjos lūšnos langą, šviečiant Bučinių mėnuliui.

Rolandas pakėlė rutulį - tas prigludo prie delnų lyg niekada ir nebūtų nuo jų atsitraukęs, - pažvelgė į miglotas raibuliuojančias jo gelmes.

- Bepigu tau skųstis gyvenimu, - sumurmėjo Šaulys ir pagalvojo apie Rėją, kitados regėtą kristale, jos senas piktai žybsinčias akis. Prisiminė Pjūties laužo liepsnas, kylančias aplink Siuzeną, kurios nuostabus veidas mirgėjo kaitroje it miražas.

Pragaro išpera, niauriai pagalvojo Rolandas, *jei suskaldyčiau tave į grindis, mes paskęstume ašarų sraute, kuris išsiveržtų iš tavo įsčių... visų, kuriuos tu pražudei, ašarų sraute.*

Galbūt taip ir reikėtų padaryti? Likęs sveikas kristalas galėtų padėti jiems sugrįžti į Spindulio taką, bet Rolandas abejojo, ar šiuo atžvilgiu pagalba *reikalinga*. Šaulys manė, jog Tik-Takas ir padaras, vardu Fleġas, buvo paskutinės jų kliūtys. Žalieji rūmai - tai durys į Vidurinįjį pasaulį... ir Rolando *ka-tetui* pavyko jėga iki jų prasilaužti.

Tačiau tu dar negali sugrįžti į Vidurinįjį pasaulį, šauly. Visų pirma privalai papasakoti paskutinį savo istorijos skyrių.

Kieno tai balsas? Vanajaus? Ne. Korto? Ne. Ir ne tėvo, kuris ki-

tados aptiko jį nuogą kekšės lovoje. Būtent jo rūstus tembras dažnai skambėdavo neramiuose sapnuose, būtent jam Rolandas mėgindavo įsiteikti, nors neretai pastangos nueidavo vėjais. Bet ne, šį kartą tai ne tėvo balsas.

Šį kartą jis išgirdo *ka... ka užklups kaip audros vėjas*. Siaubinga keturioliktųjų jaunystės metų istorija jau išklota, tačiau ne visa. Kaip Detos Volker ir buriančios iš dubenėlio Mėlynosios Ponios atveju, šis tas liko nepapasakota. Tam tikri slapti dalykai. Svarbiausia ne tai, ar jie penkiese sugebės ištrūkti iš žaliųjų rūmų ir vėl atrasti Spindulio taką. Klausimas štai koks: ar jų *ka-tetas* nesubyrės? Jei ne, tuomet jie neturi teisės slėpti vieni nuo kitų jokių smulkmenų. Reikės supažindinti draugus su nelemta istorijos scena, kai jis paskutinį kartą žiūrėjo į burtininko kristalą. Praėjus trims naktims po sutiktuvių puotos. Jis privalės papasakoti...

Ne, Rolandai, sušnibždėjo balsas, *ne šiaip papasakoti. Pats žinai, jog to neužteks.*

Taip. Šaulys žinojo.

- Prieikite, - tarė jis savo draugams.

Jie lėtai žengė artyn įsmeigę išplėstas akis į rožinį pulsavimą, pusiau užhipnotizuoti magiško kristalo, netgi Oi.

- Mes esame *ka-tetas*, - pareiškė Rolandas ištiesęs link jų rankas su stikliniu rutuliu. - Vienas iš daugelio. Kelio į Tamsųjį Bokštą pradžioje aš netekau savo vienintelės meilės. O dabar pažvelkite į šitą prakeiktą daiktą, ir jūs išvysite, ko netekau vėliau. Žiūrėkite labai įdėmiai.

Bendražygiai pakluso. Rolando delnuose suspaustas kristalas pradėjo pulsuoti sparčiau. Įtraukė juos į rožinės audros verpetą ir nuskraidino virš Burtininko Vaivorykštės į senųjų laikų Gileadą.

IV skyrius
KRISTALAS

Džeikas iš Niujorko stovi koridoriuje, plytinčiame virš Protėvių salės, Gileado pilyje, palyginti su kuria Hambrio mero dvaras tėra trobesys. Apsidairęs jis pastebi Siuzaną ir Edį, išpūtusius akis, besilaikančius už rankų šalia sieninio gobeleno. Siuzana taip pat stovi; ji turi kojas, bent jau šiuose rūmuose, o vietoj geldelių mūvi purpurines kurpaites, tapačias toms, kurias

gavo Dorotė prieš pradėdama žygį savuoju Didžiojo Trakto variantu, idant surastų Ozo šalies burtininką, apsimetėlį marmalą.

Ji turi kojas, nes čia sapnas, *galvoja Džeikas ir vis dėlto supranta, kad jie nesapnuoja. Berniukas pažvelgia žemyn į plepetūną, spoksantį į jį protingomis juodomis akutėmis su auksiniais apvadais. Ant savo pėdų išvysta raudonuosius teniso batelius. Pasilenkęs Džeikas paglosto Oi galvą. Liečia delnu tikrą žvėrelio kailį. Ne, tai ne sapnas.*

Rolandas kažkur dingęs; iš penkiukės liko kvartetas. Džeikas pastebi dar vieną dalyką: aplinkui tvyro blyškiai rožinis oras, o senoviškos, koridorių apšviečiančios lempos turi rožines aureoles. Kažkas čia vyksta, prieš juos bus suvaidintas kažkoks spektaklis. Staiga, tarytum paraginti Džeiko minties, subildėjo artėjantys žingsniai.

Aš žinau šitą istoriją, *mąsto berniukas.* Esu ją girdėjęs anksčiau.

Kai Šaulys išnyra iš už kampo, Džeikas suvokia, kokią istoriją jiems teks pamatyti savo akimis: tą pačią, kurioje Martenas Brodklokas sustabdo Rolandą, lipantį ant stogo. "Tu, vaike, - pasakys Martenas. - Užeik! Nestovėk koridoriuje! Motina nori su tavimi pasikalbėti". Žinoma, tai netiesa, niekada nebuvo ir nebus tiesa, kad ir kiek praeitų laiko. Martenas tenori įvilioti berniuką į kambarį, priversti jį suvokti, kad Gabrielė Diskein tapo burtininko meiluže, pastūmėti į pernelyg ankstyvą vyriškumo išbandymą, kol tėvas išvykęs. Bando pašalinti šunytį iš savo kelio nelaukdamas, kol tam išaugs aštrūs dantys.

Dabar jie pamatys kiekvieną liūdnosios komedijos epizodą. Aš tam per jaunas, *galvoja Džeikas, bet juk Rolandas buvo vos trejais metais vyresnis, kai atvyko su draugais į Medžisą ir Didžiajame Trakte susitiko su Siuzena. Vos trejais metais vyresnis, kai ją įsimylėjo. Vos trejais metais vyresnis, kai jos neteko.*

Man tai nerūpi. Aš nenoriu žiūrėti...

Ir nežiūrės, suvokia jis, Rolandui priartėjus. Visa tai įvyko anksčiau, nes dabar ne rugpjūtis, Pilnosios Žemės metas, o vėlyvas ruduo arba ankstyva žiema, sprendžiant iš pončo, kurį dėvi jaunasis šaulys, suvenyro, atsivežto iš Išorinės Arkos, ir garų, srūvančių jam iš burnos: berods, Gileade nėra centrinės šildymo sistemos.

Jis pastebi ir kitus pokyčius: Rolandas ginkluotas šeimyniniais didžiaisiais revolveriais su sandalmedžio rankenomis. Tėvas padovanojo juos sūnui per pokylį, *mąsto Džeikas pats nesuprasdamas, iš kur tai žino. Rolando veidas, nors ganėtinai jaunas, nepriklauso gyvenimiškos patirties stokojusiam berniukui, kuris žygiavo tuo pačiu koridoriumi prieš penkis mėnesius. Per tą laiką jis įveikė nemažai rimtų išbandymų, o dvikova su Kortu buvo anaiptol ne pati sunkiausia.*

Džeikas mato dar šį tą: jaunasis šaulys mūvi raudonus kaubojiškus aulinius. Rolandas nė nenutuokia, ką apsiavęs, todėl, kad tai nėra realybė.

Visgi vaizdas pakankamai tikroviškas; įtraukti rožinio viesulo jie atsidūrė burtininko kristalo viduje (rausvos aureolės aplink lemputes primena Džeikui Pesijo krioklį ir migloje besisukančius mėnulio vaivorykštės lankus).

- Rolandai! - sušunka Edis. Siuzana aikteli ir suspaudžia jo petį, šiuo gestu siūlydama jam patylėti, tačiau vyrukas nekreipia į ją dėmesio. - Ne, Rolandai! Nereikia! Tai blogas sumanymas!

- Ne! Landai! - amsi Oi.

Nepaisydamas riksmų šaulys praeina pro Džeiką. Jiedu prasilenkia vos per rankos plotį, tačiau Rolandas nemato berniuko; kad ir kokius batus jis mūvėtų, šiam ka-tetui *lemta susiformuoti tik tolimoje ateityje.*

Koridoriaus gale jis sustoja prie durų, padvejoja, kilsteli kumštį ir pabeldžia. Edis nubėga link šaulio tebelaikydamas Siuzanos ranką, kone tempdamas ją paskui save.

- Eime, Džeikai, - sako Edis.

- Ne, aš nenoriu.

- Juk žinai, kad niekam nerūpi, ko tu nori. Mes privalome tai išvysti. Jei negalime jo sustabdyti, bent jau atlikime savo pareigą. Eime!

Džeikas paklūsta jausdamas, kaip širdį suspaudžia baimė, kaip skrandį sutraukia mėšlungis. Jiems žengiant prie Rolando - tie ginklai, kabantys prie diržo, atrodo tokie milžiniški, o lygus, neraukšlėtas, tačiau nuvargęs veidas išspaudžia berniukui ašarą, - šaulys vėl pabeldžia.

- Jos čia nėra, širduk! - šaukia Siuzana. - Ji neatidarys durų, bet koks tau skirtumas? Išeik! Palik savo motiną ramybėje! Ji to neverta, net jei ir pagimdė tave! Pasitrauk!

Tačiau jis negirdi patarimų ir niekur nesitraukia. Džeikui, Edžiui, Siuzanai ir Oi stovint jam už nugaros, šaulys pastumia duris: šios pasirodo besančios neužrakintos. Jis žengia per slenkstį į tamsų kambarį, papuoštą šilkinėmis portjeromis. Grindis dengia kilimas, panašus į persiškąjį, kurį taip mėgo Džeiko mama... tiesa, berniukas žino, kad šitas kilimas atvežtas iš Kašamino provincijos.

Prie galinės patalpos sienos, netoli lango, kuris dreba, pučiant šiauriniam vėjui, Džeikas regi kėdę su žema atkalte ir suvokia, kad būtent ant jos sėdėjo šaulio motina tą dieną, kai Rolandas buvo įšventintas į vyrus; būtent tada sūnus pamatė bučinio žymę ant motinos kaklo.

Dabar ant kėdės niekas nesėdi, tačiau, šauliui įslinkus į kambarį ir atsisukus į duris, vedančias į miegamąjį, Džeikas pastebi porą batų - juodų, ne raudonų, - kyšančių pro užuolaidų pakraščius.

- Rolandai! - surinka jis. - Rolandai, atsigręžk į langą! Pažiūrėk, kas stovi už užuolaidų! Atsargiai!

Deja, Rolandas negirdi perspėjimo.

- Mama? - Džeikas atpažintų šį balsą bet kur, nepaisant to, kad dabar jis skambesnis, jaunatviškas, neapkartintas dulkėmis ir cigarečių dūmais.

Jokio atsakymo. Šaulys patraukia link miegamojo. Džeikas nori pasilikti svetainėje, nuplėšti nuo lango užuolaidas, bet žino, kad nieko gero iš to nebus. Net jei pabandys, jis tikriausiai praslys kiaurai medžiagą kaip vaiduoklis.

- Judinkimės, - paragina Edis. - Negalime jo palikti vieno.

Jie kulniuoja susibūrę į krūvą - kitomis aplinkybėmis tai keltų juoką, bet ne dabar ir ne šiuo atveju, nes kiekvienas iš trijulės desperatiškai trokšta draugų padrąsinimo.

Rolandas sustoja, lyg užhipnotizuotas žiūri į lovą, besišliejančią prie kairiosios kambario sienos. Galbūt mėgina įsivaizduoti joje gulinčius motiną ir Marteną, galbūt prisimena Siuzeną, su kuria niekuomet nemiegojo normaliame šeimyniniame guolyje, jau nekalbant apie prabangią lovą su baldakimu. Berniukas mato blankų Rolando profilį, atsispindintį trijų dalių veidrodyje. Priešais nedidelę jo nišą stovi tualetinis staliukas, beveik toks pats, kaip ir Džeiko tėvų kambaryje.

Šaulys sudreba tarsi atsikratydamas slogių minčių. Prie-

blandoje kraupiai švyti jo auliniai, raudoni lyg būtų aptaškyti krauju.

- Mama!

Jis žengia vieną žingsnį į priekį ir pasilenkia, regis, įsitikinęs, kad ji slepiasi palovyje. Jei ir slepiasi, tai ne ten. Džeikas žinojo, kad po užuolaida regėti batai yra moteriški, o žmogaus pavidalas mažučio koridoriaus gale, prie pat miegamojo, vilki suknelę.

Berniukas ne tik mato, bet ir supranta - kur kas geriau nei Siuzana ir Edis supranta sudėtingus Rolando santykius su motina ir tėvu, nes pastarieji labai primena Džeiko tėvus: Elmeris Čambersas įkūnija šaulį savo televizijos kompanijoje, Meganai Čambers nestinga meilužių. Aišku, tokių dalykų Džeikui niekas nepasakojo, tačiau jis dalijosi khefu *su tėvais ir tiesiog nesąmoningai žinojo jų paslaptis.*

Beje, dabar žino ir Rolando paslaptį: jaunasis šaulys išvydo kristale motiną. Būtent Gabrielė Diskein, ką tik sugrįžusi iš Debarijos, po šventinio pokylio turi maldauti savo vyro atleidimo už padarytas klaidas, kad galėtų sugrįžti į jo lovą... o paskui, kai jiedu pasimylės ir Stivenas Diskeinas užsnūs, ji privalo suvaryti peilį jam į krūtinę arba tiesiog nepastebimai įbrėžti ranką. Mirtini nuodai užkrės kraują.

Rolandas išvydo visa tai stikliniame rutulyje prieš atiduodamas nelemtą daiktą tėvui ir, žinoma, nusprendė užkirsti kelią galimai tragedijai. Idant išgelbėtų Stiveno Diskeino gyvybę, būtų pasakę Siuzana ir Edis. Tačiau Džeikas, su kaupu turintis nelaimingos vaikystės patirties, nebūtų sutikęs su draugų nuomone. Jaunasis šaulys nori išgelbėti ir motinos gyvybę. Nori suteikti jai paskutinę galimybę įsiklausyti į sveiko proto balsą, nutraukti bet kokius santykius su Martenu Brodkloku ir stoti į savo vyro pusę.

Ji privalo tai padaryti. Paprasčiausiai privalo! Tą dieną Rolandas matė, koks sielvartas įsirėžė motinos veide. Ji privalo stoti į savo vyro pusę! Negali būti, kad nutars pasirinkti burtininką! Jei tik pavyktų ją priversti...

Ir vėl pasireiškė paaugliška mąstysena bei patirties stygius: jaunasis šaulys nepajėgė suvokti, kad širdperša ir gėda negali varžytis su aistra. Jis atėjo pasikalbėti su motina, kad įtikintų ją sugrįžti pas vyrą, kol ne vėlu. Jau kartą išgelbėjo ją nuo savęs pačios, pasakys Rolandas, bet daugiau to nebus.

Jeigu ji nepaklus, *galvoja Džeikas,* arba apsimes nenutuokianti, apie ką jis šneka, Rolandas leis jai pasirinkti: tučtuojau išvyk iš Gileado, antraip rytą pasitiksi surakinta grandinėmis ir netrukus kybosi kartuvėse, sekdama išdaviko virėjo Hakso pėdsakais.

- *Mama? - šūkteli Rolandas vis dar nejausdamas, kad už nugaros tūno žmogaus pavidalas. Jie paeina žingsnį į priekį, ir šešėlis sukruta. Pakelia rankas, kuriose kažką laiko. Ne revolverį, Džeikas tuo visiškai tikras. Tačiau daiktas atrodo grėsmingai, primena gyvatę...*

- *Rolandai, atsargiai! - spiegia Siuzana, ir jos balsas suveikia lyg magiškas jungiklis. Ant staliuko kažkas guli... na, žinoma, kristalas. Gabrielė pavogė jį ir dabar ketina atiduoti savo meilužiui kaip paguodos prizą po nenusisekusios žmogžudystės. Tarytum atsakydamas į Siuzanos šūksnį, stiklinis rutulys užsižiebia ir po visą kambarį paskleidžia ryškiai rožinį švytėjimą, kuris atsispindi veidrodyje. Toje šviesoje, tame trijų dalių veidrodyje, šaulys galiausiai pastebi žmogaus figūrą.*

- Dieve! - *pasibaisėjęs užstaugia Edis Dynas.* - Dieve, Rolandai! Tai ne tavo motina! Tai...

Tai netgi ne moteris, veikiau besišiepiantis lavonas su purvina juoda suknele. Ant galvos styro keli plaukų likučių kuokštai, vietoj nosies žiojėja skylė, užtat akyse liepsnoja ugnis, o glėbyje rangosi šliužas, kuris, beje, atrodo gyvas. *Apimtas panikos, Džeikas spėja paklausti savęs, ar šią gyvatę ji iškrapštė iš po akmens luito, po kuriuo rado Rolando nužudytą Ermotą.*

Gabrielės Diskein miegamajame šaulio lūkuriuoja Rėja, ragana iš Kioso kalvos, užsimaniusi atsiimti magišką kristalą ir susidoroti su berniūkščiu, kuris pridarė tiek daug nemalonumų.

- *Tavo kekšei jau atsimokėta! - šaižiai kvarksi ji. - Dabar tavo eilė!*

Tačiau Rolandas pastebi senę stikliniame rutulio paviršiuje - Rėją išdavė mylimiausias jos žaisliukas. Jis atsisuka, neįtikėtinu greičiu stveria naujuosius savo ginklus. Keturiolikmečio vaikino reakcijai niekas negalėtų prilygti.

- Ne, Rolandai, ne! - *rėkia Siuzana.* - Tai apgaulė, kristalo kerai!

Džeikas spėja nukreipti akis nuo veidrodžio į moterį, stovinčią tarpduryje, spėja suprasti esąs apmulkintas.

Gali būti, kad paskutinę sekundės dalį Rolandas taip pat

suvokia tiesą - moteris ant slenksčio tikrai *yra jo motina, laikanti rankose ne gyvatę, o diržą, kurį specialiai išsiuvinėjo sūnui, turbūt norėdama su juo susitaikyti. Kristalas apgavo juos vienu vieninteliu jam įmanomu būdu... savo atspindžiu.*

Šiaip ar taip, jau nieko nepakeisi. Ginklams nugriaudėjus, kambaryje blyksteli skaisčiai geltonos liepsnos. Prieš nurimdamas jis paspaudžia gaidukus po du kartus, ir keturios kulkos nuskraidina viltingai besišypsančią Gabrielę Diskein į koridorių.

Ji miršta su šypsena veide.

Rolandas sustingsta, iš ginklų rūksta dūmai, jo veidą iškreipia siaubo ir nuostabos grimasa. Jaunuolis tik dabar pradeda suprasti, ką padaręs: jis užmušė motiną savo tėvo revolveriais.

Kambarį užlieja piktdžiugiškas prunkštimas. Rolandas neatsisuka. Tiesiog stovi suakmenėjęs šalia moters su mėlyna suknele ir juodais batais, kuri plūsta kraujais ir gniaužia rankose diržą. Užuot išgelbėjęs motiną, sūnūs ją nužudo.

Džeikas atsigręžia ir nė kiek nenustemba pamatęs rutulyje žaliaveidę senę su juoda smailia kepure. Tai Piktoji Ragana iš rytų arba, kitaip tariant, Rėja iš Kioso kalvos. Ji dėbteli į jaunuolį, spaudžiantį pistoletus, ir taip klaikiai išsiviepia, kad Džeikas nustėrsta iš siaubo.

- Aš sudeginau tavo kvaišą mergiotę - gyvą sudeginau, - o nūnai priverčiau tave nugalabyti savo motiną. Ar gailiesi dėl to, kad nužudei mano gyvatę? Mano vargšelį Ermotą? Ar gailiesi, kad išdrįsai pasipriešinti tai, kurios niekada gyvenime neįveiksi?

Rolandas nieko negirdi. Paprasčiausiai stovi prie nužudytos moters. Netrukus prie jos atsiklaups, tačiau tas momentas dar neatėjo.

Fizionomija kristale pakrypsta į piligrimų trijulę ir pasikeičia - tampa senu, karpuotu, opomis išvarpytu veidu, kuris Rolandui pasirodė klastingame rutulyje. Šaulys negali išvysti būsimųjų draugų, tačiau Rėja kuo puikiausiai juos mato.

- Atsitraukite! - krankia ji nelyginant varnas, tupintis ant plikos medžio šakos ir vėpsantis į blausų žiemos dangų. - Atsitraukite! Užmirškite Bokštą!

- Niekada, sumauta išgama! - atsiliepia Edis.

- Argi nematėte, ką jis pridirbo? Argi neaišku, kad jis -

monstras? Ir tai tik pradžia! Paklauskite, kad atsitiko Ketbertui! Arba Alenui - šeštasis pojūtis jo neišgelbėjo! Paklauskite, kokios dalios sulaukė Džeimis Dekaris! Visi draugai žuvo nuo jo rankos, visos meilužės virto dulkėmis!

- Nešdinkis, - sako Siuzana. - Palik mus ramybėje.

Žalios suskeldėjusios Rėjos lūpos šleikščiai atvimpa.

- Jis nudėjo savo motiną! Įdomu, ką padarys tau, pusprote rudaode kale?

Džeikas artėja prie kristalo, ketindamas jį pakelti ir sudaužyti į grindis... berniukas žino, kad stiklinis rutulys yra tikras - vienintelis tikras daiktas šioje vizijoje. Tačiau nespėjus jo paliesti, tvyksteli begarsis rožinės šviesos sprogimas. Džeikas atmeta aukštyn rankas, delnais užsidengia apakintas akis, o paskui

(tirpstu, aš tirpstu; na, ir pasaulis, vaje, tai bent pasaulis)

krenta, rožinio uragano verpetas išmeta jį iš Ozo atgal į Kanzasą, iš Ozo atgal į Kanzasą, iš Ozo...

V skyrius
SPINDULIO TAKAS

1

...namo, - sumurma Edis. Jo balsas skambėjo dusliai kaip po audringų išgertuvių. - Visur gerai, bet namuose geriausia, gryna tiesa.

Jis pabandė atsimerkti, bet vokai kažkodėl nenorėjo pakilti aukštyn. Teko pasitelkti į pagalbą rankas ir timptelėti kaktos odą. Tai suveikė: jis pramerkė akis, bet neišvydo nei žaliųjų rūmų sosto salės nei prabangaus, bet šiek tiek klaustrafobiško miegamojo, kuriame ką tik buvo su draugais.

Edis gulėjo laukymėje, išsidrėbęs pašalo sukaustytoje pievoje. Netoliese augo medžių giraitė, ant kai kurių šakų tebesvyravo rudi lapai. Ant vienos netgi kybojo baltas lapas, tikras albinosas. Miškelio gelmėje gurgėjo upokšnis. Tarp žolės matėsi naujas Siuzanos invalido vežimėlis su purvinais ratais, stipinuose styrojo sudžiūvę lapeliai. Virš galvos plaukė balti debesys, neką įdomesnį už krepšį, pilną išskalbtų paklodžių.

Dangus buvo giedras, kai mes įėjome į pilį, pagalvojo Edis ir iš karto sumojo, kad laikas vėl pasislinko. Tik nežinia, smarkiai ar tru-

putėlį. Tačiau koks skirtumas? Rolando pasaulis priminė pavarų dėžę su nudilusiais krumpliais: trūktelėjęs rankeną niekada nesi tikras, ar įjungei neutralų bėgį, ar šausi į priekį kaip iš patrankos.

Beje, ar čia *išties* Rolando pasaulis? Jei taip, kokiu būdu jie sugrįžo atgal?

- Iš kur man žinoti? - sukrenkštė Edis ir krūpčiodamas lėtai atsistojo. Jo nekankino pagirios, bet kūnas virpėjo lyg atsibudus po paros miego.

Rolandas ir Siuzana tysojo po medžiais. Šaulys muistėsi, o Siuzana gulėjo ant nugaros plačiai išskėtusi rankas; garsus nemoteriškas knarkimas sukėlė Edžiui šypseną. Šalimais gūžėsi susirietęs Džeikas; nuvirtęs ant šono, prie jo kelių snūduriavo Oi. Staiga berniukas pramerkė akis ir atsisėdo, buką žvilgsnį nukreipęs į tuštumą, dar nesuprasdamas, kad jau pakirdo.

- O-och, - pasirąžė Džeikas ir nusižiovavo.

- Aha, - sutiko Edis. - Pats laikas rytinei mankštai. - Jis pradėjo lėtai suktis. Įveikęs tris ketvirčius rato, ties horizontu pastebėjo žaliuosius rūmus. Žvelgiant iš taip toli, smaragdinį jų spindesį gerokai užgožė apsiniaukęs dangus. Pilies kryptimi driekėsi vagos, įsirėžusios nuo Siuzanos vežimėlio ratų.

Jis išgirdo tirpyklę, tyliai dūzgiančią tolumoje. Netgi įžiūrėjo sidabrinį jos mirguliavimą, išplitusį atviroje erdvėje maždaug už penkių mylių. Vakarų pusėje? Turint galvoje žaliųjų rūmų padėtį ir tą faktą, kad jie keliavo 70-uoju plentu į rytus, tokia prielaida būtų labiausiai tikėtina, tačiau tiksliai susiorientuoti padėtų tiktai saulė, kuri šiuo metu glūdėjo po stora debesų skraiste.

- Kur dingo plentas? - kimiai paklausė Džeikas. Pabudęs plepetūnas ištiesė užpakalines kojas. Edis pastebėjo, kad žvėrelis kažkur pametė vieną savo kurpaitę.

- Turbūt išgaravo, kaip nieko nedominantis objektas.

- Abejoju, kad mes tebesame Kanzase, - tarė Džeikas. Edis įdėmiai į jį pažiūrėjo ir nusprendė, kad berniukas nesirengia cituoti “Ozo šalie burtininko”. - Bent jau ne tose Kanzaso valstijose, kur žaidžia “Karaliai” arba “Monarchai”.

- Kodėl taip manai?

Džeikas dūrė nykščiu į viršų. Edis pakėlė galvą ir suprato klydęs: balta marška nekybojo vienoje vietoje, kaip išskalbtos paklodės. Tiesiai virš jų, tarsi transporterio juosta, plaukė debesų linija, besitęsianti iki pat horizonto.

Jie sugrįžo į Spindulio taką.

2

- Edi? Kur tu, širduk?

Vyruko žvilgsnis nukrypo žemyn, ir jis pamatė, kad Siuzana sėdi delnu trindama sprandą, truputi sumišusi, lyg nenutuokdama, kur ji atsidūrė arba *kas* ji tokia. Pranykus saulei, raudonosios geldelės daugiau netviskėjo, bet vis vien atrodė kaip dvi ryškios dėmės. Pažiūrėjęs į savo kojas Edis išvydo savo žemakulnius, kurių spindesys taip pat apniuko. Vadinasi, išblėsusios spalvos neturi nieko bendro su saulės šviesa. Jis dirstelėjo į Džeiko teniso batelius, Oi kurpaites, kaubojiškus Rolando aulinius (Šaulys jau sėdėjo, sukryžiavęs rankas virš kelių, žvelgdamas į tolumą). Purpurinis raudonis tapo kažkoks *negyvas*, tarytum magiška apavo energija būtų išnaudota iki paskutinio lašo.

Ūmai Edis pajuto nenugalimą norą nuspirti nuo kojų batus.

Jis pritūpė šalia Siuzanos, pakštelėjo jai į lūpas ir pasakė: "Labas rytas, Miegančioji Gražuole. Tiksliau, laba diena". Tada skubiai, bemaž su pasibjaurėjimu nutraukė žemakulnius (apėmė jausmas, tarsi pirštai būtų prigludę prie lavono odos). Pastebėjęs, kad jų galai smarkiai nutrinti, o kulnai apdrabstyti purvu, paklausė savęs, kaip pavyko čia nusigauti, ir staiga viską sumojo (jo įsitikinimą patvirtino maudžiantys kojų raumenys ir vežimėlio pėdsakai). Viešpatie švenčiausias, jie ėjo miegodami.

- Tai pati geriausia tavo mintis nuo tada, kai... net nežinau, nuo kada, - pratarė Siuzana pasekdama Edžio pavyzdžiu. Tuo tarpu Džeikas numovė kurpaites nuo Oi letenų. - Edi, ar mes tikrai ten buvome, kai...

- Kai užmušiau savo motiną, - įsiterpė Rolandas. - Taip, buvote. Kaip ir aš. O dievai, ji išties žuvo nuo mano rankos. - Jis prispaudė delnus prie veido ir pratrūko raudoti.

Siuzana nušliaužė prie Šaulio, vikriai lyg turėdama kojas. Viena ranka jį apglėbė, kita atplėšė pirštus nuo veido. Iš pradžių Šaulys spyriojosi, tačiau moteris neatlyžo, ir galų gale jis nuleido rankas - žudiko rankas - atidengdamas ašaromis paplūdusias akis.

- Nurimk, Rolandai, - tarė Siuzana priglaudusi jo galvą prie savo peties. - Nurimk ir viską užmiršk. Toji gyvenimo dalis palaidota praeityje.

- Tokių dalykų neįmanoma užmiršti, - paprieštaravo Šaulys. - Niekada.

- Tu jos nežudei, - įsiterpė Edis.

- Taip tvirtinti būtų lengviausia. - Rolandas neatsitraukė nuo Siuzanos peties, tačiau jo balsas skambėjo pakankamai aiškiai. - Ne visuomet atsakomybę galima suversti kam nors kitam. Kai kurios nuodėmės amžiams nusėda tavyje. Rėja ten buvo - tam tikra prasme, - bet gaiduką nuspaudė ne ragana.

- Aš ne tai turėjau omenyje.

Rolandas pakėlė galvą.

- Apie ką, po velnių, tu šneki?

- *Ka*, - atsakė Edis. - *Ka* užklumpa mus kaip audros vėjas.

3

Krepšiuose jie rado maisto, kurio anksčiau nebuvo regėję: "Kiblerio" kompanijos sausainius su elfais, nupieštais ant paketų, į celofano plėvelę suvyniotus sumuštinius, kuriuos paprastai galima nusipirkti benzino kolonėlių automatuose (jei miršti iš alkio), ir nematytos rūšies limonadą. Skonis kaip kokakolos, tačiau ant raudonai baltų skardinių puikavosi užrašas "Noz-A-La".

Atėjo priešpiečių metas. Bendražygiai užkando, atsukę nugaras į giraitę, žvilgčiodami į tolimus žaliuosius rūmus. *Jei po valandos sutems, galėsime pavadinti tai vakariene*, dingtelėjo Edžiui, nors, atvirai kalbant, jis nemanė, jog šito prireiks. Vėl pradėjęs veikti vidinis laikrodis - paslaptingas, bet labai tikslus prietaisas - tvirtino, esą po vidurdienio prabėgo ne tiek jau daug laiko.

Kramsnodamas sausainius Edis atsistojo, pakėlė limonado skardinę ir nusišiepė nematomai kamerai:

- Kai aš keliauju Ozo šalyje savo naująja "Takuro Spirit", visada gurkšnoju "Noz-A-La"! Ji numalšina troškulį, bet nesusikaupia šlapimo pūslėje! Gerdamas ją jaučiuosi tikru vyru! Ji suteikia man angelo išvaizdą ir dovanoja tigro kiaušus! Kai mėgaujuosi "Noz-A-La", sakau: "Dievaži, džiaugiuosi, kad gyvenu!" Sakau...

- Prisėsk, marmale, - nusijuokė Džeikas.

- Ale, - pritarė Oi padėjęs snukutį ant berniuko kulkšnies, su dideliu susidomėjimu vėpsodamas į jo sumuštinį.

Edžiui pritūpiant, jo akys užkliuvo už keisto albinoso lapo. Tai ne *medžio* lapas, pagalvojo vyrukas ir nukulniavo link giraitės. Iš tikrųjų, ant šakos karojo popieriaus skiautė. Vienoje jos pusėje mirgėjo pastraipos su gerai pažįstamais žodeliais: "tram tram", "fui fui" ir "jokio skirtumo". Užtat kitas puslapis buvo beveik tuščias, bet Edis labai

nenustebo: galų gale “Ozo deili baz” tėra butaforinis laikraštis.

Vietoj įprasto teksto, tame puslapyje juodavo tvarkingomis dailiomis raidėmis parašyta žinutė:

Kitą sykį aš nepasitrauksiu.
Liaukitės ieškoję Bokšto.
Tai paskutinis perspėjimas.
Linkiu jums <u>geros</u> dienos! - R.F.

Po apačia puikavosi piešinys:

Edis nunešė raštelį draugams. Visi jį perskaitė, Rolandas - paskutinis. Kurį laiką šaulys mąsliai braukė nykščiu per popieriaus skiautę, paskui atidavė ją Edžiui.

- R.F. - ištarė šis. - Žmogus, valdęs Tik-Taką. Laiškelis nuo jo, ar ne?

- Taip. Turbūt jis ir ištraukė Tik-Taką iš Lado.

- Žinoma, - niūriai linktelėjo Džeikas. - Tas Flegas galėtų iš karto atskirti pirmarūšį marmalą. Bet kaip jis sugebėjo mus aplenkti? Kas gali būti greitesnis už Vienbėgį Bleiną, dėl Dievo meilės?

- Durys, - spėjo Edis. - Matyt jis atidarė vieną iš tų ypatingųjų durų.

- Pataikei į dešimtuką, - Siuzana ištiesė ranką, ir jiedu susidaužė delnais.

- Visgi Flego pasiūlymas neblogas, - pareiškė Rolandas. - Norėčiau paraginti jus rimtai jį apsvarstyti. Jei užsimanysite grįžti namo, aš tam neprieštarausiu.

- Netikiu savo ausimis, - sumirksėjo Edis. - Po to, kai mane ir Siuzę atitempei čia už pakarpos, besispardančius ir klykiančius... Mano brolis pasakytų, jog tu esi užsispyręs ir nenuspėjamas it kiaulė ant pačiūžų.

- Aš taip elgiausi dar prieš susidraugaudamas su jumis, - atsakė

Rolandas. - Prieš pamildamas jus kaip Aleną ir Ketbertą. Prieš tai, kai teko... prisiminti praeitį. Pasakodamas jums... - Jis nutilo, pažvelgė į savo batus (raudonuosius kaubojiškus aulinius jau buvo numetęs į šalį), susimąstė. Po pauzės vėl prabilo: - Dalis manęs daugelį metų nekrutėjo ir nepratarė nė žodžio. Maniau, ji mirusi. Paaiškėjo, kad klydau. Aš vėl išmokau mylėti. Ko gero, man suteikta paskutinė galimybė pamilti. Aš esu lėtapėdis - tai žinojo Vanajus, Kortas ir netgi mano tėvas, - bet ne silpnaprotis.

- Tuomet liaukis krėtęs kvailystes, - atkirto Edis. - Ir nelaikyk mūsų idiotais.

- Bėda ta, kad visi mano draugai žūsta. Nežinau, ar galėsiu taip rizikuoti. Ypač, kai šalia Džeikas... nes... Nerandu tinkamų žodžių, kaip paaiškinti. Pirmą kartą nuo tada, kai tamsiame kambaryje nušoviau savo motiną, aš supratau aptikęs šį tą svarbesnio už Bokštą.

- Gerai, aš gerbiu tavo nuomonę.

- Aš taip pat, - pritarė Siuzana, - bet Edis teisus dėl *ka*. - Ji paėmė popieriaus skiautę, susimąsčiusi perbraukė pirštu eilutes. - Rolandai, tu negali kalbėti apie *ka*, o paskui atsiimti savo žodžius vien todėl, jog tau pristinga valios bei ryžto.

- Valia ir ryžtas - gražūs žodžiai, - linktelėjo Šaulys. - Tačiau jų reikšmę turi ir *manija*.

Moteris nekantriai patraukė pečiais tarytum ketindama užginčyti jo teiginius.

- Širduk, visas šitas reikalas yra *ka* arba juo čia nė nekvepia. Kad ir koks kraupus būtų *ka* - likimas su erelio akimis ir skaliko nasrais, - be jo kur kas baisiau. - Ji nušveitė R.F. raštelį ant žolės.

- Galite vadinti tai kaip norite, bet jūs vis tiek mirsite, jei stosite *ka* skersai kelio, - pasakė Rolandas. - Raimeris... Torinas... Džonas... mano motina... Ketbertas... Siuzena. Paklauskite bet kurio iš jų. Gaila, kad negalite.

- Užmiršai svarbiausią dalyką, - pastebėjo Edis. - Ne tavo *jėgoms* išsiųsti mus atgal. Negi nesuvoki, dički kerėpla? Net jei aptiktume duris, mes pro jas neitume. Ar tiesą sakau?

Jis atsigręžė į Džeiką ir Siuzaną, kurie sutartinai linktelėjo. Netgi Oi pakinkavo savo galvele. Taip, jis sako tiesą.

- Mes *pasikeitėme*, - tarė Edis. - Mes... - dabar jis pats nežinojo, kaip pratęsti, kokiais žodžiais išreikšti poreikį pamatyti Bokštą... ir kitą, ne silpnesnį poreikį nešioti ginklą su sandalmedžio rankena. *Didžioji geležtė*, taip jis praminė revolverį savo mintyse. Kaip senoje

Marčio Robinso dainoje apie vyrą, prie šono pasikabinusį didžiąją geležtę. - Tai *ka.* - Geresnio paaiškinimo jis neįstengė sugalvoti.

- Kaka, - po trumpos pauzės atsiliepė Šaulys.

Visiems trims išsprogo akys ir nukaro žandikauliai.

Rolandas iš Gileado pajuokavo.

4

- Iš to, ką mes regėjome, nesuprantu tiktai vieno dalyko, - dvejodama pratarė Siuzana. - Kodėl tavo motina slėpėsi už užuolaidų, kai tu įėjai į kambarį, Rolandai? Ar ji norėjo... - moteris prikando lūpą. - Ar ji norėjo tave nužudyti?

- Jei būtų norėjusi mane užmušti, nebūtų pasirinkusi diržo, vietoj ginklo. Motina ruošėsi įteikti man dovaną, netgi išsiuvinėjo mano inicialus, vadinasi, ji ketino prašyti atleidimo.

Ar tu tikrai tai žinai, ar tik spėji, pagalvojo Edis. Žinoma, šio klausimo jis niekada neužduos. Rolandas patyrė daug sunkių išbandymų, sugebėjo grąžinti visus į Spindulio taką pademonstruodamas jiems savo paskutinę siaubingą viešnagę motinos apartamentuose. Pakaks jį kankinti.

- Manau, slėptis ją privertė gėda, - tęsė Šaulys. - Galbūt jei reikėjo šiek tiek laiko, kad sugalvotų, kaip su manimi kalbėtis. Arba kaip pasiaiškinti.

- O kristalas? - švelniai pasiteiravo Siuzana. - Jis tikrai gulėjo ant tualetinio staliuko? Ji pavogė kristalą iš tavo tėvo?

- "Taip" į abu klausimus, - atsakė Rolandas. - Nors... ar ji *išties* pavogė? - rodos, Šaulys klausė pats savęs. - Tėvas daug ką žinojo, bet dažniausiai niekam nepasakodavo savo minčių.

- Pavyzdžiui, žinojo apie tavo motinos ir Marteno romaną, - patikslino Siuzana.

- Taip.

- Bet, Rolandai... juk tu netiki, kad tėvas būtų sąmoningai leidęs tau... *tau...*

Šaulys pažvelgė į ją išplėtęs skausmo sklidinas akis. Ašaros jau buvo išdžiūvusius, tačiau jam pabandžius nusišypsoti, lūpos nepakluso.

- Sąmoningai leidęs sūnui užmušti jo žmoną? Ne, to tvirtinti negalėčiau. Nors labai norėtųsi, bet negaliu. Aš tiesiog netikiu, kad jis *inicijavo* tokius įvykius kaip žmogus, žaidžiantis "Pilis". Bet nenustebčiau sužinojęs, jog tėvas leido *ka* tekėti savo vaga.

- Kas atsitiko stikliniam rutuliui? - pasidomėjo Džeikas.

- Nežinau. Aš apalpau. Pabudęs vis dar buvau vienas su savo negyva motina. Šūvių niekas neišgirdo - kambario sienos storos, be to, tame pilies sparne žmonės retai kada lankydavosi. Jos kraujas buvo sukrešėjęs, aptaškęs diržą, kurį motina norėjo man įteikti. Aš vis vien jį paėmiau ir užsijuosiau. Daugelį metų nešiojau sukruvintą dovaną. Kaip ją pamečiau - tai visiškai kita istorija. Kada nors būtinai ją išgirsite, nes tai susiję su Bokšto paieškomis.

Nė gyvai dvasiai neparūpo išsiaiškinti, kas šaudė, tačiau kažkam magėjo užsukti į miegamąjį dėl kitos priežasties. Kol gulėjau be sąmonės prie motinos lavono, tas kažkas nugvelbė magišką kristalą.

- Rėja? - paklausė Edis.

- Abejoju, kad ragana būtų pasirodžiusi Gileade materialiu pavidalu... bet ji mokėjo susirasti draugų, taip, labai gerai mokėjo. Vėliau aš dar kartą su ja susidūriau. - Rolandas nutilo, tačiau jo akys sužibo kaip ledo krislai. Edžiui jau teko anksčiau regėti tokį žvilgsnį, kuris bylojo, jog priešas sulaukė mirties.

Džeikas pakėlė nuo žolės R.F. raštelį ir parodė į piešinėlį.

- Ar žinai, ką tai reiškia?

- Turbūt jis simbolizuoja vietą, kur atsidūriau pirmą kartą skridęs kristalo gelmėje. Tas kraštas vadinasi Perkūno Griausmu. - Šaulys paeiliui nužvelgė draugus. - Manau, jog ten mes vėl susitiksime su žmogumi - *padaru*, - vardu Flegas.

Rolandas nukreipė akis į kelią, kurį jie įveikė per miegus, avėdami raudonus batus.

- Mūsų matytas Kanzasas buvo *jo* Kanzasas, o maras, išnaikinęs žmones, buvo *jo* maras. Bent aš taip spėju.

- Tačiau mirtina liga gali neapsiriboti vien šiomis apylinkėmis, - tarė Siuzana.

- Galbūt ji keliaus, - pridūrė Edis.

- Į *mūsų* pasaulį, - patikslino Džeikas.

Vis dar nenuleisdamas akių nuo žaliųjų rūmų Rolandas pasakė:

- Ir į jūsų, ir į kitus.

- Kas yra Purpurinis Karalius? - staiga paklausė Siuzana.

- Neįsivaizduoju.

Jie patylėjo stebėdami, kaip Rolandas žvelgia į tolimą pilį, kur jis susidūrė su apsimetėliu burtininku ir tikrais prisiminimais, kažkaip atvėrusiais duris į senąjį Šaulio pasaulį.

Dabar jau mūsų pasaulį, pamanė Edis apkabindamas Siuzaną.

Jei grįšime į Ameriką, į bet kurį jos laikotarpį - tokios galimybės atmesti nevalia, - mes jausimės svetimšaliais. Dabar mes priklausome šitam pasauliui. Spindulių, Sergėtojų, Tamsiojo Bokšto pasauliui.

- Iki sutemų dar liko truputis laiko, - prabilo jis ir neryžtingai padėjo ranką ant Šaulio peties. Kai Rolandas suspaudė ją savuoju delnu, Edis nusišypsojo. - Reikėtų išnaudoti dienos šviesą, ar ne?

- Taip, reikėtų. - Rolandas pasilenkė, užsimetė ant peties maišą.

- Ką darysime su batais? - Siuzana pamojo ranka į raudonojo apavo krūvelę.

- Paliksime čia, - atsakė Edis. - Tegul džiaugiasi užtarnautu poilsiu. Nagi, ropškis į vežimėlį, panele. - Jis patraukė moterį už pažastų.

- Visi Dievo vaikai turi batus, - mąsliai sumurmėjo Rolandas. - Ar ne taip sakei, Siuzana?

- Aha, - atsakė ji patogiai įsitaisydama vežimėlyje. - Tarti reikėtų kiek kitaip, bet esmę supratai.

- Tuomet su Dievo malone mums lemta rasti daugiau batų.

Džeikas įbedė nosį į savo kuprinę, apžiūrėjo maisto produktus, kuriuos į vidų sudėjo nežinoma ranka, ištraukė vištos kulšį, suvyniotą į celofano plėvelę, atsisuko į Edį.

- Kaip manai, kas visa tai supakavo?

Edžio antakiai šoktelėjo aukštyn, tarytum Džeiko klausimas jam būtų pasirodęs neįtikėtinai kvailas.

- "Kiblerio" elfai. Kas gi dar? Eime, užteks tuščiai gaišti laiką.

5

Jie susispietė prie giraitės, penki klajūnai tuščiame krašte. Priešais, žolėje driekėsi linija, sutampanti su plaukiančių debesų juosta. Žinoma, tai anaiptol ne kelias... tačiau patyrusios akys aiškiai matė liniją, tarytum ši būtų paryškinta kitos spalvos dažais.

Spindulio takas. Kažkur priekyje, visų Spindulių susikirtimo taške dunksojo Tamsusis Bokštas. Jei vėjas dvelks į veidus, pagalvojo Edis, galbūt jie užuos senovinių mūrų kvapą.

Ir rožių... salsvą rožių aromatą.

Visi keturi žmonės susikibo rankomis. Oi tupėjo už kelių žingsnių pakėlęs galvą, išpūtęs auksiniuose lankeliuose įrėmintas akutes, traukdamas į šnerves rudeninį orą, kuris glostė jo kailį neregimais pirštais.

- Mes esame *ka-tetas*, - prašneko Edis netikėtai suvokęs, kaip smarkiai jis pasikeitė. Vos beatpažino pats save. - Vienas iš daugelio.

- *Ka-tetas*, - pakartojo Siuzana. - Vienas iš daugelio.

- Vienas iš daugelio, - linktelėjo Džeikas. - Keliaujame.

Paukščiai, žuvys, kiškiai, lokiai, pagalvojo Edis.

Jie vėl pajudėjo link Tamsiojo Bokšto, sekdami paskui Oi, žingsniuodami Spindulio taku.

Autoriaus pabaigos žodis

Epizodą, kuriame Rolandas nugali savo senąjį mokytoją Kortą ir patraukia švęsti pergalės į žemutinę miesto dalį, aš parašiau 1970-ųjų pavasarį. Kito ryto sceną, kai pasirodo Rolando tėvas - 1996-aisiais. Šioje istorijoje abu įvykius skiria šešiolika valandų, tuo tarpu autoriaus gyvenime prabėgo dvidešimt šešeri *metai*. Bet pagaliau atėjo momentas, kai aš susidūriau su pačiu savimi, išsitiesusiu kekšės lovoje... iš vienos pusės - bedarbis barzdotas studentas su ilgais juodais plaukais, iš kitos - sėkmę pelnęs populiarus romanistas ("Amerikos siaubo karalius", pasak gausaus mano kūryba besižavinčių kritikų būrio).

Užsiminiau apie tai tik todėl, kad pabrėžčiau, kokį neįtikėtiną poveikį man daro Tamsusis Bokštas. Parašiau pakankamai romanų ir apsakymų, kad jais užpildyčiau visą vaizduotės saulės sistemą, tačiau Rolando istorija yra mano Jupiteris - planeta, palyginti su kuria kitos tėra nykštukės (bent jau mano požiūriu), ji kupina keistos atmosferos, beprotiškų kraštovaizdžių, negailestingų gravitacinių pokyčių. Sakiau, kad kitos planetos atrodo kaip nykštukės? Tai ne pats tiksliausiais apibūdinimas, paaiškinsiu paprasčiau. Aš pradedu suprasti, kad Rolando pasaulyje (arba pasauliuose) telpa visi kiti, kuriuos esu kada nors sukūręs: Viduriniajame pasaulyje užtenka erdvės Rendelui Flegui, Ralfui Robertsui, klajūnui berniukui iš "Drakono akių", netgi tėvui Kalahanui, prakeiktam kunigui iš "Zalės valdos", kuris išvyko iš Naujosios Anglijos "Greihaund" kompanijos autobusu ir nusigavo beveik iki kraupių Viduriniojo pasaulio žemių, vadinamų Perkūno Griausmu. Rodos, visų kelias baigiasi būtent šioje vietoje, ir kas čia nuostabaus? Vidurinysis pasaulis, regimas rūsčiomis, blyškiai mėlynomis Rolando akimis, užgimė pirmas, anksčiau už likusius.

Aš pernelyg ilgai delsiau, prieš sėsdamas rašyti šitą knygą - dauguma skaitytojų, su pasimėgavimu sekę Rolando nuotykius, atvirai piktinosi laiko vilkinimu, - todėl privalau visų atsiprašyti. Mano delsimo priežastį geriausiai paaiškina Siuzanos mintis, jai ruošiantis užminti Bleinui pirmąją turnyro mįslę: *baimė pradėti*. Sunku su tuo nesutikti.

Aš žinojau, kad "Burtininke ir kristale" teks sugrįžti į Rolando jaunystę, papasakoti apie pirmąją jo meilę, ir mirtinai to bijojau. Gana

lengvai galiu sukurti baimės, siaubo atmosferą, tačiau dėl meilės man visada iškildavo problemų. Štai kodėl atidėliojau pratęsimą, kiek įmanoma tempiau laiką, tuo tarpu knyga taip ir liko neparašyta.

Galiausiai nusprendžiau imtis darbo: plušėjau prie savo "Makintošo Pauerbuk" kompiuterio motelių kambariuose, keliaudamas iš Kolorado į Meiną po to, kai baigiau rašyti scenarijų televizinei "Švytėjimo" versijai. Važiuodamas į šiaurę pro vakarinius Nebraskos tyrlaukius (būtent čia, taip pat vykstant iš Kolorado, man šovė idėja apsakymui "Kukurūzų vaikai") supratau, kad privalau tučtuojau pradėti, antraip romanas niekada neišvys dienos šviesos.

Aš nebepamenu, kas yra romantiška meilė, tariau sau. *Šeimyninis gyvenimas, subrendusių žmonių meilė - visa tai gerai žinau, tačiau būdamas keturiasdešimt aštuonerių jau spėjau užmiršti, kokia aistra užplūsta septyniolikmetį.*

Aš tau padėsiu, išgirdau atsakymą. Tuo metu, išvykdamas iš Tetfordo, Nebraskos valstija, nenutuokiau, kieno tai balsas, užtat dabar žinau, nes apsilankęs krašte, kuris egzistuoja mano vaizduotėje, pažvelgiau į balso šeimininko, gulinčio kekšės lovoje, akis. Apie Rolando ir Siuzenos Delgado meilę man papasakojo jaunuolis, sumąstęs šią istoriją. Jei knyga jums patiks, dėkokite jam. Jei ne, galėsite kaltinti tą, kuris užrašė jo žodžius popieriuje.

Didelis ačiū mano draugui Čakui Verilui, redagavusiam knygą ir nuolatos mane drąsinusiam. Jo pagalba neįkainuojama, kaip ir bendradarbiavimas su Eleina Koster, kurios dėka visi tie kaubojiški romanai pirmą kartą pasirodė išleisti minkštais viršeliais.

Tačiau daugiausia padėkų turėtų sulaukti mano žmona. Ji tikriausiai pati nesuvokia, kaip smarkiai prisidėjo prie mano pastangų išgyventi šią beprotybę. Kartą, kai buvau apimtas nevilties, ji padovanojo mažą guminę figūrėlę, į kurią pažvelgus man visuomet norėdavosi šypsotis. Tai Raketukas Dž. Voveriukas, užsimaukšlinęs mėlyną lakūno kepurę, narsiai išskėtęs rankas. Laikiau figūrėlę pastatytą ant augančios rankraščio šūsnies (ji vis augo... ir *augo*) su viltimi, kad susižavėjimas linksmu žaisliuku teigiamai įtakos mano darbą. Ko gero taip ir atsitiko, nes dabar jūs vartote knygą savo rankose. Nežinau, ar ji gera, ar bloga - maždaug po šešių šimtinių rankraščio puslapių iš mano galvos išgaravo užsibrėžti kriterijai, - bet romaną pavyko užbaigti. Ir tai tikras stebuklas. Aš netgi pradedu tikėti, kad sugebėsiu parašyti visą ciklą. (Pabelskite į medį.)

Manau, jog turėčiau papasakoti dar tris istorijas. Dvi iš jų rutulio-

sis Viduriniajame pasaulyje, vienos veiksmas persikels į mūsų pasaulį, kur įvykiai suksis aplink tuščią aikštelę prie Antrosios ir Keturiasdešimt Šeštosios gatvių kampo ir ten žydinčią rožę. Beje, privalau paminėti, kad gėlei gresia rimti pavojai.

Galų gale Rolando *ka-tetas* pasieks šešėliuose skendintį kraštą, vadinamą Perkūno Griausmu... ir keliaus toliau. Ne visi nusigaus iki Tamsiojo Bokšto, tačiau tie, kurie pamatys jį savo akimis, negalės sau priekaištauti dėl drąsos ir garbės stygiaus.

Stephen King
Lovelis, Meinas
1996 spalio 27d.

TAMSUSIS BOKŠTAS

Daugelį metų Rolando sąmonę gaubusi
tamsa pamažu nyksta.
Tarsi mozaiką dėliodamas sudilusį
realybės audinį, Šaulys prisimena savo tremtį
į tolimuosius feodus, ten sutiktus
karstų medžiotojus, klastinguosius tenykščius
žmones, bjauriąją raganą Rėją ir, žinoma,
Siuzeną, pirmąją meilę...

Tačiau Tamsusis Bokštas traukte traukia
žygiuoti tolyn.
Nesvarbu, kad kelias driekiasi per žemes,
kuriose atgyja senieji dievai ir
žmonių sielas medžiojančios Tamsybių išperos,
o magija stipri kaip niekad.
Ir viską nušviečia pragaištinga
stebuklingojo kristalo šviesa...

